የአና ማስታወሻ

P ① ከ 1–51

ሌዎኒስ

እንደተረጎመው

የአና ማስታወሻ

አዶኒስ
እንደተረጎመው

የመጀመሪያ ሕትመት
ነሐሴ 1996

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

© የተርጓሚው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው

«የእና ማስታወሻ – እንዲት አይሁድ ልጃገረድ ከተደበቀችበት ጣሪያ ሥር ያሰማችው ሰብዓዊ ዋይታ ብቻ አይደለም። የእና ማስታወሻ – እያንዳንዱ የሃያኛው ክፍለዘመን አዕምሮ በየብረበት የኑሮ ሥርቻ ተወትሮ ሲያሰማው የኖረው ድምጽ አልባ ኡኡታ ነው። የእና ማስታወሻ – ሌሎች በፈጠሩበት አውላላ የሕይወት በረሃ ተጥሎ ፣ አቅጣጫው ጠፍቶት ብቻውን ይንቀዋለል ዘንድ የተገደደው የእያንዳንዱ የሕይወት ስደተኛ የድረሱልኝ እሪታ ነው። የእና ማስታወሻ – ችምችም እያለ በመጣው የሕይወት ቁጥቋጦ ተውጦ ፣ በቁሙ እያለ መታየት የተሳነውና ዳግም ለመታየት ሰማይ እየጓጠጠ ያለው እያንዳንዱ የዘመናችን ሰው የሚያንቋርረው የጣዕር ኢሉሄ ነው።»

ሮጀር ሮዘንብላት

« እና ፍራንክን እንድናውቃት ፣ እንድናደንቃት ፣ እንድናከብራትና እንድናፈቅራት ያስገደደን ይህ እንደ ብሩህ ኮከብ የሚያብረቀርቅና በሚደንቅ የቀለማት ሕብር የሕይወትን ሚስጥር የሚፈነጥቅ ረቂቅ ሰብዕናዋ ከውልደቷ አብሯት የተፈጠረ አይደለም። ራሷ ጠይቃ ራሷ መልሳ – በራሷ ከሳሽነት ከራሷ ተጣልታ ፣ በራሷ ሸምጋይነት ከራሷ ታርቃ – አዕምሮዋን በአዕምሮዋ ፣ ልቧን በልቧ ተፋልማ – ጤሳ ፣ ነድዳ – አርራ ፣ ተከና– ከርራ፣ በግና – በአስፈሪው የሕይወት እሳት እንደወርቅ ተፈትና የተቀዳጀችው ድሏ እንጂ!»

ሮጀር ሮዘንብላት

«የእና ማስታወሻ የሚጠቁመን አንድ አቢይ ሐቅ አለ። ወዲህም አልን ወዲያም አልን በስተመጨረሻው የእኛ ሆኖ የሚቀረው የግል ታሪካችን ብቻ ነው። ስለሆነም በቁማችን ሳለን የግል ታሪካችንን የሰመረ ለማድረግ መክፈል የምንፈራው መስዋዕትነት ከቶም ሊኖር አይገባም!»

ሮጀር ሮዘንብላት
(Time , June 14, 1999)

[illegible]

መግቢያ

አና ትባላለች - ሙሉ ስሟ አና ፍራንክ። አሁን በሕይወት የለችም። በዚህች ዓለም ላይ በሥጋ የኖረችው ለ15 ዓመታት ከዘጠኝ ወራት ብቻ ነው። በአውሮፓውያኑ አቆጣጠር ከ1929 እስከ 1945 ዓ.ም። በመንፈስ ግን ለዘንም አለች፤ ወደፊትም ትኖራለች።

በምዕራባውያኑ አቆጣጠር በቅርቡ ባለፈውና በአሁኑም አቆጣጠር [illegible]

[illegible]

ዓመቷ እስከ አሥራ አምስት ዓመቷ በሰራችው ለየት ያለ ሥራዋ ነው ለዚህ የበቃችው::

እና ፍራንክ የአጭር ሕይወቷ ጠርዝ በነበሩት በእነዚህ ሁለት ዓመታት ውስጥ ምን ጉድ ብትሰራ ነው ዓለማችንን ከለወጡት ጥቂት ልዩ ሰዎች ጎን «የክፍለ ዘመኑ ታላቅ ሰው» ለተሰኘው ክብር ሽሚያ የተሰለፈችው ...የሰራችውማ ዳያሪ ፃፈች:: አንድ ታላቅ ዳያሪ ፃፈች:: በቃ ይኸው ነው::

«ሳይኮአናሊስስ» – «የኢቮሊዩሽን ቲዎሪ» – «የአንትራክስና የራቢስ ክትባት» – ወዘተ እና «የአንዲት ልጃገረድ ዳያሪ»::

እንደ አንዳንዶች አመለካከትማ እንዲያውም የተቀሩት እጩዎች በሕይወት ቢኖሩ ኖሮ በፈቃዳቸው ራሳቸውን ከውድድሩ በማግለል ክብሩን ለአና ፍራንክ ይለቁላት ነበር::

ለመሆኑ እና ይህንን ለዓለም ሕዝብ የወል ንብረትነት የበቃና እሷንም የክፍለዘመኑ እንበስት ፈርጥ ሊያሰኛት የቻለ ታላቅ ዳያሪ ለምን የትና በእንዴት ያለ ሁኔታ ልትጽፈው ቻለች?

እና ፍራንክ ከቤተሰቦቿ ጋር አምስተርዳም ሆላንድ ውስጥ ትኖር የነበረች አይሁድ ልጃገረድ ስትሆን፣ እንደ አውሮፓውያኑ አቆጣጠር ከ1938 እስከ 1945 ዓ.ም ናዚዎች በአይሁዶች ላይ ባደረጉት የጅምላ ጭፍጨፋ ካለቁት ስድስት ሚሊዮን አይሁዶች አንዷ ነች::

1943 ዓ.ም ላይ የናዚ ወታደሮች አምስተርዳም ውስጥ አገር ሰላም ብለው ይኖሩ የነበሩ አይሁዶችን ከየቤቶቻቸው እየለቀሙ ወደ አሽዊትና ወደሌሎች የግድያ ማቢያዎች ማጋዝ ሲጀምሩ የአና ፍራንክ ቤተሰቦች ከግድያው ለማምለጥ ቀድም ብለው አዘጋጅተው ወደነበረው አንድ ሚስጥራዊ የመደበቂያ ሥፍራ ያመራሉ::

ይህ ሚስጥራዊ ቦታ የአና አባት አቶ ፍራንክ የአለመጨና ላኪነት ቢዝነሱን ያካሂድበት በነበረ ሕንፃ ጣሪያ ላይ የሚገኝ ሲሆን፣ የፎቁ የላይኛው ወለል ኮርኒስ ትልቅ ተዳፋት ካለው የጣሪያው ክዳን ጋር ሲገናኝ በሚፈጠረው ድንኳን መሰል ክፍተት ለጊዜያዊ መጠለያ እንዲሆን አድርጎ የአና አባት ቀደም ብሎ በሚስጥር ያዘጋጀው ነው::

የአና ፍራንክ ቤተሰቦች በቁጥር አራት ነበሩ፤ ማለትም ራሷ አና፣ አባቷ አቶ ፍራንክ፣ እናቷ ኢዲት ፍራንክ እና ታላቅ እህቷ ማርጎት ፍራንክ:: በሚስጥራዊው የመደበቂያ ሥፍራ ግን የአቶ ፍራንክ የሥራ ሸሪክ የነበረ አንድ ሰው ከቤተሰቦቹ ተቀላቅሏቸው ነበር:: ይህኛው ቤተሰብ ደግሞ በቁጥር ሶስት ነበር:: አባወራው ፒተ ፋንዳን፣ ባለቤቱ ፔትሮኔላ ፋንዳን እና የ16 ዓመት ወንድ ልጃቸው ፒተር ፋንዳን:: ከጥቂት ወራት በኋላ ደግሞ ዱሲል የሚባልና የጥርስ ሕክምና ባለሙያ የነበረ አንድ ሌላ ወዳጃቸው ተቀላቅሏቸው ነበር:: ስለዚህ ሞትን ሸሽተው በዚያ ሚስጥራዊ ቦታ ተደብቀው የነበሩት ሰዎች ቁጥር በአጠቃላይ ስምንት ነበሩ ማለት ነው::

የእነዚህን መከረኛ ሰዎች ሕይወት ከምጽአት ለማዳን ሲሉ የራሳቸውን ሕይወት አደጋ ላይ ጥለው የነበሩ ሁለት ጀግና ሆላንዳውያን ነበሩ:: አቶ ክሬለር እና ወይዘሪት ሜፒ ይባላሉ:: በአቶ ፍራንክ ቢሮ ውስጥ ተቀጥረው ይሰሩ የነበሩ ከመሆናቸውም በላይ የአቶ ፍራንክ የቅርብ ወዳጆቹ ነበሩ:: በእነዚህ ሁለት ደጋግ ሆላንዳውያን አማካኝነት ነበር አምስተርዳም ከተማ ውስጥ በሚገኘው ሚስጥራዊው ቦታ የተደበቁት ስምንት የአምላክ ፍጡራን ምግባቸውንም ሆነ ሌሎች የሚያስፈልጓቸውን ነገሮች የሚያገኙትና ውጪ እየተካሄደ ስለነበረው ማንኛውም ዓይነት ነገር ኢንፎርሜሽን የሚደርሳቸው::

በዚያ ክፉ ጊዜ እንኳንስ ለተደበቁ አይሁዶች ቀለብ ሲያመላልስ የተገኘ ይቅርና የተደበቁ አይሁዶች መኖራቸውን እያወቀ ለናዚዎች ሳይጠቁም የቀረ ማንኛውም አውሮፓዊ ድርጊቱ በናዚ ሰዎች ከተደረሰበት የሚጠብቀው እጣ ያው የአይሁዶቹ ዓይነት ነበር:: ታዲያ ይህንን አደጋ እያወቁ ነበር ሁለቱ ሆላንዳውያን በገዛ ሕይወታቸው ዋጋ የነአናን ሕይወት ለማዳን ጥረት ያደርጉ የነበረው::

ወጣም ወረደ የነዚህ ሁለት ሰዎች ቀና ጥረትም ሆነ የሚስጥራዊው የመደበቂያ ሥፍራ ሚስጥራዊነት በስተመጨረሻው የነአናን ሕይወት በናዚዎች እጅ ከመውደቅ ሊያስጥላቸው አልቻለም ነበር:: ለሁለት ዓመት ተኩል ያህል እያንዳንዷ ኮሽታ

እያስበረገገቻቸውና ከዛሬ ነገ ተያዝን የሚለው ስጋት ለአንዲት እፍታ ሳይለያቸው ከኖሩበት ከዚህ ሚስጥራዊ የመደበቂያ ቦታዎች በአንድ የተረገመ ቀን በናዚ ወታደሮች እየጉተቱ ከወጡ በኋላ የሞት ባንታቸውን ከፍተው የአይሁድ ያለህ እያሉ ወደሚጠብቁት የግድያ ማቢያዎች ተጫኑ::

በ1945 ዓ.ም ሁለተኛው የዓለም ጦርነት የተጠናቀቀበት ዓመት ስለቱ ዘሆላን የሚል ስም የተሰጣቸውና ጦራቸውን አቀህደው በሒትለር ላይ የዘመቱት ሩሲያ፣ አሜሪካና እንግሊዝ ናዚዎችን ድል ከነሱ በኋላ በየግድያ ማቢያዎቹ እየተዘዋወሩ ናዚዎቹ የሕብረጦሩን በኖርማንዲ በኩል እየገፋ መምጣት ሲረዱ ገድለው ለመጨረስ ጊዜ እንደሌላቸው በማወቅ ጥለዋቸው የሸሹትን በጣት የሚቆጠሩና ሥጋቸው አልቆ በአጥንታቸው የቀሩ እጅግ ጥቂት አይሁዶችን ከሞት ማቢያው ካሰባሰቡ በኋላ አስፈላጊውን አስቸኳይ እርዳታ በመስጠት ሕይወታቸውን ለማትረፍ ቻሉ:: ለዚህ ዳግም ውልደት ከታደሉት ጥቂታን አንዱ የአና አባት አቶ ፍራንክ ነበር በተረፈ አናን ጨምሮ በመደበቂያው ቦታ የምናውቃቸው የተቀሩት ሰባት ሰዎች ስድስት ሚሊዮን ወገኖቻቸው ወደወረዱበት እንጦሮጦስ ከመውረድ አላመለጡም::

ታዲያ የኋላ ኋላ ካልቀረላቸው ሞት ብናመልጥ ብለው ለሁለት ዓመት ተኩል ያህል ጊዜ ለአንዲት ሰከንድ እንኳን ፀሐይ ሳያያቸው፣ ነፋስ ሳይነፍስባቸው፣ ዝናም ሳያረጥባቸው፣ ከፍጥረት ሁሉ ተነጥለው በመደበቂያ ቦታቸው ያሳለፉትን ለማመን የሚቸግር ሰቆቃ በየጊዜው ትዘግብበት የነበረው ይህ ጉደኛ ዳያሪዋ ነው:: አና ፍራንክን አብረዋት ወደ አፈር ከተመለሱ ስድስት ሚሊዮን ወገኖቿ መሃል ትንሣኤን አግኝታ እንደገና በምድራችን ላይ ቦግ ብልጭ የምትል አንዲት ባለ ብሩህ ቀለማት እንስት ኮከብ ለመሆን ያበቃት::

ከእያንዳንዱ የግድያ ማቢያ ከነሕይወታቸው ለመገኘት ከታደሉት ጥቂት አይሁዶች ቀድሞ ወደየነበሩበት ከተማ እንዲመለሱ በተደረገው እንቅስቃሴ አማካኝነት ወደ አምስተርዳም የተመለሰው የአና አባት አቶ ፍራንክ ገና ከመድረሱ ነበር አምስተርዳም ከእንግዲህ ሊኖርባት የሚችልባት ከተማ

እንዳልሆነች የተገነዘበው::

ወዲያ ወዲህ ባለ ቁጥር የሚያየው ነገር ሁሉ የሚያጭርበት መሪር ትዝታ ሊቋቋመው የሚችለው ዓይነት አልነበረም:: እናም አምስተርዳምን ለቅቆ መሄድ ምንም አማራጭ ያላገኘለት ጉዳይ ነበር:: ይህን ከወሰነ በኋላ ለአንደና ለመጨረሻ ጊዜ የሥራ ቦታውንና የመደበቂያ ሥፍራው የነበረውን ያንን ሚስጥራዊ ቦታ ለመሰናበት በሄደበት ጊዜ ነበር እነሱ ከተወሰዱ በኋላ ናዚዎቹ ባደረጉት ብርበራ ምስቅልቅሉ በወጣው ክፍል ውስጥ በተዝረከረኩ ወረቀታወረቀቶች መሀል እንደዘበት ተሸጉጦ የረባ ነገር አይመስል የነበረውን የአናን ዳያሪ ያገኘው::

በጊዜው ብርበራውን ካካሄዱት የናዚ ወታደሮች ዐይን እንዴት ሊያመልጥ እንደቻለ እስከዛሬ ድረስ አነጋጋሪ የሆነው ይህ ዳያሪ እንዲያው በኪንጥበቡ ከባለዳያሪዋ አባት እጅ ከገባ በኋላ በዳያሪው ይዘት በእጅጉ የተመሰጡ የአቶ ፍራንክ የቅርብ ጓደኞች ባደረጉት ያላሰለሰ ግፊት፣ የአና ማስታወሻ ለመጀመሪያ ጊዜ በ1947 ዓ.ም በደች ቋንቋ ለሕትመት በቃ ::

ብዙም ሳይቆይ በ1952 ዓ.ም ቢ ኤም ሙየርት ደብልደይ በተባለ በሐፊ (Anne Frank, The diary A young girl) በሚል ርእስ ወደ እንግሊዝኛ ቋንቋ ተተርጉሞ ከታተመ በኋላ በአጭር ጊዜ ውስጥ ነበር የመላውን ዓለም ቀልብ ለመቆጣጠር የቻለው:: የ13 ዓመቷ ልጃገረድ የግል ማስታወሻ «የግል» መሆኑ ቀረና ተነብቦ ተነብቦ የማይጠገብ የሕዝብ መጽሐፍ ሆነ:: እጅግ ለበርካታ ጊዜ በተደጋጋሚ የመታተም እድል ካገኙ ጥቂት መፃሕፍት መሀል በዋንኛነት ተጠቃሽ ሆነ:: በመላው ዓለም ከ60 በላይ በሚሆኑ ቋንቋዎች እየተተረጎመ ለመታተም ቻለ:: «ይህን መጽሐፍ ያላካተተ የመፃሕፍት መደርደሪያ ምሉእ ነው ለማለት አይቻልም» ተባለ::

ይህ የአና ማስታወሻ "Anne Frank, The Diary of A young girl" በሚል ርእስ ለመጀመሪያ ጊዜ ለሕትመት ከበቃበት ጊዜ ጀምሮ በእያንዳንዱ የድጋሚ ሕትመት ላይ እነ ሩዝቬልትን ጨምሮ የተለያዩ የዓለማችን ታላላቅ ሰዎች ለመጽሐፉ የመግቢያ ጽሑፍ የሚሆን አስተያየታቸውን ለገሱ::

እያበረገጋቸውና ከዛሬ ነገ ተያዝን የሚለው ስጋት ለአንዲት እፎይታ ሳይለያቸው ከኖሩበት ከዚህ ሚስጥራዊ የመደበቂያ ቦታዎች በአንድ የተረገመ ቀን በናዚ ወታደሮች እየጉተቱ ከወጡ በኋላ የሞት ባንታቸውን ከፍተው የአይሁድ ያለህ እያሉ ወደሚጠባበቁት የግድያ ጣቢያዎች ተጫኑ::

በ1945 ዓም ሁለተኛው የዓለም ጦርነት የተጠናቀቀበት ዓመት ለሰቱ ሀያኝ የሚል ስም የተሰጣቸውና ጦራቸውን እቀሀደው በሒትለር ላይ የዘመቱት ሩሲያ፣ አሜሪካና እንግሊዝ ናዚዎችን ድል ከነሱ በኋላ በየግድያ ጣቢያዎቹ እየተዘዋወሩ ናዚዎቹ የሕብረጦሩን በኖርማንዲ በኩል እየገፉ መምጣት ሲረዱ ገድለው ለመጨረስ ጊዜ እንደሌላቸው በማወቅ ጥለዋቸው የሸሹትን በጣት የሚቆጠሩና ሥጋቸው አልቆ በአጥንታቸው የቀሩ እጅግ ጥቂት አይሁዶችን ከሞት ጣቢያው ካሰባሰቡ በኋላ አስቸኳይ እርዳታ በመስጠት ሕይወታቸውን ለማትረፍ ቻሉ:: ለዚህ ዳግም ውልደት ከታደሉት ጥቂታን አንዱ የአና አባት አቶ ፍራንክ ነበር በተረፈ አናን ጨምሮ በመደበቂያው ቦታ የምናውቃቸው የተቀሩት ሰባት ሰዎች ስድስት ሚሊዮን ወገኖቻቸው ወደወረዱበት እንጦሮጦስ ከመውረድ አላመለጡም::

ታዲያ የኋላ ኋላ ካልቀረላቸው ሞት ብናመልጥ ብለው ለሁለት ዓመት ተኩል ያህል ጊዜ ለአንዲት ሰከንድ እንኳን ፀሐይ ሳያዩቸው፣ ነፋስ ሳይነፍስባቸው፣ ዝናም ሳያረጥባቸው፣ ከፍጥረት ሁሉ ተነጥለው በመደበቂያ ቦታቸው ያሳለፉትን ለማመን የሚቸግር ሰቆቃ በየጊዜው ትዘግብበት የነበረው ይህ ጉደኛ ዳያሪዋ ነው:: አና ፍራንክን አብረዋት ወደ አፈር ከተመለሱ ስድስት ሚሊዮን ወገኖቿ መሃል ትንሣኤን አግኝታ እንደገና በምድራችን ላይ በግ ብልጭ የምትል አንዲት ባለ ብሩህ ቀለማት እንስት ኮከብ ለመሆን ያበቃት::

ከእያንዳንዱ የግድያ ጣቢያ ከነሕይወታቸው ለመገኘት ከታደሉት ጥቂት አይሁዶች ቀድሞ ወደየነበሩበት ከተማ እንዲመለሱ በተደረገው እንቅስቃሴ አማካኝነት ወደ አምስተርዳም የተመለሰው የአና አባት አቶ ፍራንክ ገና ከመድረሱ ነበር አምስተርዳም ከእንግዲህ ሊኖርባት የሚችልባት ከተማ

እንዳልሆነች የተገነዘበው::

ወዲያ ወዲህ ባለ ቁጥር የሚያየው ነገር ሁሉ የሚያጭርበት መራር ትዝታ ሊቋቋመው የሚችለው ዓይነት አልነበረም:: እናም አምስተርዳምን ለቅቆ መሄድ ምንም አማራጭ ያላገኘለት ጉዳይ ነበር:: ይሁን ከወሰኑ በኋላ ለአንደና ለመጨረሻ ጊዜ የሥራ ቦታውንና የመደበቂያ ሥፍራው የነበረውን ያንን ሚስጥራዊ ቦታ ለመሰናበት በሄደበት ጊዜ ነበር እነሱ ከተወሰዱ በኋላ ናዚዎቹ ባደረጉት ብርበራ ምስቅልቅሉ በወጣው ክፍል ውስጥ በተዝረከረኩ ወረቀታወረቀቶች መሀል እንደዘበት ተሸጉጦ የረባ ነገር አይመስል የነበረውን የአናን ዳያሪ ያገኘው::

በጊዜው ብርበራውን ካኪያሄዱት የናዚ ወታደሮች ዐይን እንዴት ሊያመልጥ እንደቻለ እስከዛሬ ድረስ አነጋጋሪ የሆነው ይህ ዳያሪ እንዲያው በኪነጥበቡ ከባለዳያሪዋ አባት እጅ ከገባ በኋላ በዳያሪው ይዘት በእጅጉ የተመሰጡ የአቶ ፍራንክ የቅርብ ጓደኞች ባደረጉት ያላሰለሰ ግፊት፣ የአና ማስታወሻ ለመጀመሪያ ጊዜ በ1947 ዓ.ም በደች ቋንቋ ለሕትመት በቃ ::

ብዙም ሳይቆይ በ1952 ዓ.ም ቢ ኤም ሙየርት ደብልደይ በተባለ በሐፊ (Anne Frank, The diary A young girl) በሚል ርእስ ወደ እንግሊዝኛ ቋንቋ ተተርጉሞ ከታተመ በኋላ በአጭር ጊዜ ውስጥ ነበር የመላውን ዓለም ቀልብ ለመቆጣጠር የቻለው:: የ13 ዓመቷ ልጃገረድ የግል ማስታወሻ «የግል» መሆኑ ቀረና ተነብቦ ተነብቦ የማይጠገብ የሕዝብ መጽሐፍ ሆነ:: እጅግ ለበርካታ ጊዜ በተደጋጋሚ የመታተም እድል ካገኙ ጥቂት መፃሕፍት መሀል በቀዳሚነት ተጠቃሽ ሆነ:: በመላው ዓለም ከ60 በላይ በሚሆኑ ቋንቋዎች እየተተረጎመ ለመታተም ቻለ:: «ይህን መጽሐፍ ያላካተተ የመፃሕፍት መደርደሪያ ምሉእ ነው ለማለት አይቻልም» ተባለ::

ይህ የአና ማስታወሻ "Anne Frank, The Diary of A young girl" በሚል ርእስ ለመጀመሪያ ጊዜ ለሕትመት ከበቃበት ጊዜ ጀምሮ በእያንዳንዱ የድጋሚ ሕትመት ላይ እነ ሩዝቬልትን ጨምሮ የተለያዩ የዓለማችን ታላላቅ ሰዎች ለመጽሐፉ የመግቢያ ጽሑፍ የሚሆን አስተያየታቸውን ለገሱ::

በ1973 ዓ.ም የአና ማስታወሻ ለሂያ በጠንኛ ጊዜ በታተመ ጊዜ በመግቢያ ጽሑፍነት የተመረጠው የስቶርም ጀምስን አስተያየት ነበር። ጀምስን በአቀራረቡ ለየት ያለና እጅግ በሳል የሚያናግግር የሆነውን የመግቢያ ጽሑፍ የጀመረው ከዚህ እንደሚከተለው ነበር።

«...በአና ዕድሜ እንደ አና መሆን ልዩ ክስተት ነው። በአንድ በኩል በዕድሜዋ ከሚጠበቅባት እጅግ የላቀ ጨዋነትና ቀጥብነት የነበራት ሲሆን በሌላ በኩል ደግሞ የወደፊት እጣፈንታዋን በተመለከተ የነበራትን ግድብ የለሽ ራእይና ታላቅ ሰው የመሆን ፍላጎት ያለአንዳች መሸማቀቅ ለመግለጽ የሚያስችላት እርግጠኝነት የተቸራት ልጃገረድ ነበረች። በእርግጥም ለያሪዋን ያነበበ ማንም ሰው የአና ራእይም ሆነ «ታላቅ ሰው የመሆን ፍላጎት» የተገነባበትን ጠንካራ መሰረት በቀላሉ መገንዘብ ይችላል። ሊላው ሊላው ሁሉ ይቅርና የሥነጽሑፍ ችሎታዋ አብሯት እንደ ተፈጠረ ጨርሶ የሚያጠያይቅ አይደለም።...»

አና ፍራንክ በአሥራ አምስት ዓመት ለጋ ዕድሜዋ የሕይወቷ ምእራፍ ከተደመደመበት እለት ጥቂት ቀደም ብለው በነበሩት ሁለት የጭንቅና የምጥ ዓመታት የጻፈችው ይህ ታሪካዊ ዲያሪዋ በመላው ዓለም የተሰራጨበት ፍጥነትና ስፋት እስከዛሬ ተመሳሳይ ያልተገኘለት ዓይነት ነው። ከሃምሳ በላይ በሚሆኑ የተለያዩ የዓለም ቋንቋዎች ለመተርጎም የበቃ ሲሆን በእንግሊዝኛ ቋንቋ ብቻ ከ25 ሚሊዮን ኮፒዎች በላይ ከአንባቢያን እጅ ለመግባት ችሏል። ከዚህም በላይ በየኮሌጁ፣ በየዩኒቨርሲቲው፣ በየጥበብ ተቋማቱ ሥልጠናቸውን ለሚያገባድዱ ተማሪዎች የምረቃ ጽሑፍ ተወዳጅ ርእስ መሆኑና የመላው ዓለም ታዋቂ የሥነጥበብ ዘርፍ ሐያሲያን ሁሉ ብዕሮቻቸውን አሹለው በቃላት ሸምላ ሲከታከቱበት የኖሩበት ጉዳይ መሆኑ እንዳለ ሆኖ የሲኒማውንና የቴያትሩን ዘርፍም በአጭር ጊዜ ውስጥ መቆጣጠር የቻለ ነበር።

በ1959 ዓ.ም በጆርጅ ስቴቨንስ የተዘጋጀው ሲኒማ የአምስት አካዳሚ አዋርዶች ተሸላሚ ለመሆን በቅቷል። ከዚያ በፊት በ1957 ዓ.ም በብሮድዌይ ቴያትር የአና ማስታወሻ በተመሳሳይ ርዕስ ለመድረክ በበቃ ጊዜ ደግሞ የዓመቱ የፑልቲዘር ፕራይዝ

ተሸላሚ ነበር።

እነሆ ከዚያን ጊዜ ወዲህ የአና ማስታወሻ 'ድራማ' በመላው ዓለም ባሉ ቴያትር ቤቶች በየራሳቸው ጊዜ በየሃገራቸው ብሔራዊ ቋንቋ እየተተረጐመ ለመድረክ በበቃበት ሁሉ የቴአትር አፍቃሪያንን ስሜት ሲያምስ የኖረና ተፈቃሪነቱ በጊዜም ሆነ በቦታ የማይሻር መሆኑን በማያሻማ ሁኔታ ማረጋገጥ የቻለ ብቸኛ የክፍለዘመኑ ትራጀዲ ለመባል የበቃ ነው።

የአና ማስታወሻን በተመለከተ አንድ በተደጋጋሚ የሚነሳ አስገራሚ ነጥብ አለ። ይኸውም መጽሐፉን ባነበቡም ሆነ ድራማውን በተመለከቱ ሰዎች በሁሉም ባይባል እንኳን በአብዛኛዎቹ ላይ በዘለዓለማዊነት የሚያሳድረው የአመለካከት ለውጥ ነው። ይህ ሁኔታ ራሷን አና ፍራንክን ወክለው በሚተውኑት የየሃገሩ ኮከብ አንስት ተዋንያን ላይ ደግሞ ይበልጥ ጉልቶ እንደሚታይ በጉዳዩ ላይ የተደረጉት ሰፊ ጥናቶች ያስረዳሉ። በ1997 እስከ 98 ዓ.ም በታላቁ ብሮድዌይ ቴያትር ለመድረክ በቀቶ በነበረ ጊዜ አና ፍራንክን ሆና የተወነችው ተወዳጅ ወጣት የመድረክ ፈርጥ ናታሊ ፖርትማን በኔ 14 ቀን 1999 ዓ.ም ታትሞ ለወጣው የታይም መጽሔት የሰጠችውን ቃል በምግሌነት ማየት ይቻላል።

"From teen to teen – Thoughts from a young Actor, by Natalie Portman" በሚል ርዕስ የታተመው የናታሊ ፖርትማን ሙሉ ቃል ከአና ማስታወሻ መሃል አንድ አጠር ያለ ሐረግ በመጥቀስ ይጀምራል።

«የሆኳቸውን ማን ያውቅላቸዋል እንጂ ከአዛውንቶች ይልቅ ወጣቶች ናቸው በብቸኝነት የሚጠቁት። ይህን አባባል የትኛው መጽሐፍ ላይ እንዳነበብኩት ትዝ አይለኝም። ግን ካነበብኩበት እለት ጀምሮ ቃላቱ አእምሮዬ ውስጥ እንደተሰነቀሩ አሉ። እናም እንደኔ እንደኔ አባባሉ ሙሉ በሙሉ እውነት ነው።» (ቅዳሜ ሐምሌ 15 1944)

«በዲያሪዋ ላይ ከሰፈሩት ሐረጎች መሃል ከላይ እንደተጠቀሰው ያሉትን ልብ ብለን ብንመረምር» በማለት ናታሊ ፖርትማን ትጀምራለች። «አና ፍራንክን በተመለከተ የሰፈነውን አጠቃላይ

ዓለም አቀፍ አመለካከት ጥያቄ ውስጥ ገብቶ እናገኘዋለን:: እና ፍራንክ በሡሪያዋ የምታያቸውን ክስተቶች ሁሉ መጨረሻቸው በጎ እንደሚሆን የምታምንና በድቅድቅ ጭለማ ውስጥ የምትፈነጥቅ መለኮታዊ ብርሃን ናት የሚለውን የመላው ዓለም ሕዝብ የዋህ አመለካከት የሚያገለባብጥና ደብልቶ ውስብስብ በሆኑ ጥያቄዎች ውስጥ እንድንዋኝ የሚያደርገን እውነታዎች በዚያው እንደወንጌል በምናየው ዳያሪዋ ላይ እዚያና እዚህ በፍረው ይገኛሉ:: እና ፍራንክ ብዙ ጊዜ ከአንድ ጥብቅ ስሜት ወደሌላ ተቃራኒ ጥልቅ ስሜት ድንገት ስትወረወርና በተገራረ ስሜቶች መሃል ስትዋዥቅ እናያታለን:: ዳያሪዋን ባነበብነ ቁጥር አንድ ሙሉ በሙሉ የተለየ እንዲያውም ቀደም ብሎ የተገነዘብነውን አመለካከት ግንባር ለግንባር የሚቃረን እንዲያም ሆኖ ግን ለራሱ በሁለት እግሩ ተረጋግቶ የቆመ አባባል እናገኛለን:: ትዝ ይለኛል በአሥራ ሁለት ዓመቴ ገደማ ነበር ዳያሪዋን ለመጀመሪያ ጊዜ ያነበብኩት:: እና ያኔ የዳያሪውን ደራሲ በተመለከተ ለእኔ ትልቅ ነጥብ መስሎ የታየኝ እና ከአባቷ ከኦቶ ፍራንክ ጋር የነበራት በጣም የሚያኳኳና የሚያስቀና የአባትና ልጅ ግንኙነት ነበር:: ከዚያ በኋላ ዳያሪዋን እየደጋገምኩ ባነበብኩት ቁጥር ግን ትልቅ ነጥብ የምለው ነገር ከጊዜ ጋር እየተለዋወጠብኝ መጣ:: ለምሳሌ 15 ዓመቴ ላይ ደብልቶ ቀልቤን የሳበው ጉዳይ እና ከፒተር ጋር የነበራት ለየት ያለ የጓደኝነት ግንኙነትና ዕለት ተዕለት እየጎነቆለ ሲመጣበት የሚታየው ፍቅወታዊ ስሜት ነበር:: 16 ዓመቴ ላይ በብሮድዌይ ቴያትር የአና ፍራንክን ገፀ ባሕርይ ወክዬ በተወንኩበት ጊዜ በደብልቶ ተመስጬባቸው የነበሩት ባሕሪያቶች ደግሞ አልፎ አልፎ የሚታዩባት እንከኖች ማለትም ስለራሷ የነበራት የተጋነነ ግምትና ግብዝነት፣ ግልፍተኛነት፣ በጣ ብልጭ የሚል ስሜታዊነት፣ ወዘተ ነበሩ:: አሁን 18 ዓመት ሊሞላኝ ጥቂት ሳምንታት ሲቀሩኝ ባደረግኩት እና ፍራንክን የማወቅ የቀን ከቤት ጥረት የገባኝ ሚስጥር ደግሞ ጨርሶ ከእስካሁኑ የተለየ ነው:: አሁን በእኔ አመለካከት አና ማለት የራሷን ማንነት በራሷ መርምራ የጨረሰችና ስለ ራሷ ድክመትና ብርታት በቂ ግንዛቤ ያላት፣ የዚህችን ዓለም ኑሮ ለመወጣት ትችል ዘንድ

የምትመካበት ከገዛ ራሷ ሌላ ምንም ምንም እንደሌላ ጠንቅቃ የምታውቅ ደህ ቀረሽ በማይባል ደረጃ ራሷን የምታውቅ ወደዚህች ምድር ያለምክንያት እንዳልመጣች የምታውቅ፤ እንዲሁም ማናችንም ልንከደው የማንችለው ልዩ ስብዕና የተቸራት የነፍስዘመናችን ክስተት ናት:: ስለ እና ዳያሪ በየጊዜው የነበሩኝን አመለካከቶች ወደኋላ እየከለስኩ ስመለከታቸው ስለ እና ከሚነግሩኝ የበለጠ ስለ ራሴ እንስታዊ የተፈጥሮ ዕድገት ሂደት የሚነግሩኝ ይመስለኛል::

«ከላይ ሲታዩ ስሜታዊ የሚመስሉ አስተሳሰቦቿንና ድርጊቶቿን እንኳን በዳያሪዋ ላይ የምትገልጽበት መንገድ ማንኛውም አንባቢ ራሱን በአና ፍራንክ ቦታ አስቀምጦ እኔስ ብሆን ከዚህ የተለየ ምን ማድረግ እችል ነበር ብሎ ራሱን እንዲጠይቅ የሚያስገድድ ነው:: ከዚህ ሌላ ግልጽነትና ቀጥተኛነት የተሞላው የአፃፃፍ ዘይቤዋ ይመስለኛል በአእምሮዋ ውስጥ እንደ ክረምት አግቢ ውርውር የሚሉባትን ቀለመ ብዙ ስብእዊ ስሜቶች በቀላሉ ወደ ቃላት መለወጥ ያስቻላት:: እውነት ለመናገር እና በጽሑፍ የገለፀቻቸውን አንዳንድ ጽንሰሃሳቦች እኔ ነኝ ያለና የበቃ የሥነጽሑፍ ሰው፣ እንኳን በጽሑፍ ሊገልፃቸው ቀርቶ በገዛ አእምሮው ውስጥ ሊያውጠነጥናቸው እንኳ የሚቸገሩት ዓይነት ናቸው::

«ለእናቷ የነበራት ፍቅር የቱን ያህል የደበዘዘ እንደሆነ፣ ገነኛ ለመሆን የነበራትን ሥር የሰደደ ፍላጎት፣ በአንድ አጋጣሚ የአንዲት ጓደኛዋን ጡት የነካች ዕለት ተሰምቷት የነበረውን እንግዳ ስሜት፣ ወዘተ ሁሉ በዳያሪዋ ውስጥ የገለፀችበት መንገድ እጅግ ረቂቅና ቅንጣት የማያሸማቅቅ ዓይነት ነው:: እና ይህ ዳያሪዋ አንድ ቀን ለሕትመት እንደሚበቃና ከዓለም አንባቢያን እጅ እንደሚገባ እርግጠኛ እንደነበረች በበኩሌ ቅንጣት ጥርጥር የለኝም:: ይሁን እንጂ በዳያሪዋ ላይ በየጊዜው ታደርጋቸው በነበሩ እርማቶች እንኳን ከላይ እንደተጠቀሱት ያሉ ግልጽነቶችን በመጠኑም ቢሆን ለዘብ ለማድረግ ምንም ዓይነት ሙከራ አድርጋ ያለማወቋ የነበራትን በራስ መተማመን ይበልጥ ያጉላዋል::

«የአና ቃላት ከላይ ሲታዩ በጥሬው ከሚወክሉት ትርጉም

ጀርባ እጅግ ውስብስብ ጽንሰ ሀሳቦችን ጠርንፈው የያዙ ናቸው:: ሞትን ለማምለጥ ከቤተሰቦቿ ጋር በሚስጥራዊው የመደበቂያ ሥፍራቸው በሳለፏቸው ሁለት ዓመታት ገብተውበት ስለነበረው ወጥመድና የዕለት ተዕለት ጭንቀት ለመግለጽ በዲያሪዋ ላይ ያስፈረቻቸው ቃላት በየትኛውም የዓለም ክፍልና በየትኛውም ዘመን ለሚኖር የየትኛውም ዘርያ አባል ለሆነ ማንም ሰው የሚዋጡለት እውነታዎችን ያዘሉ ናቸው:: በበኩሌ የአናን ዲያሪ ካነበብኩና የአናን ገፀ ባሕርይ ወክዬ በብሮድዌይ ቴያትር መድረክ ላይ ከወጣሁ በኋላ የተገኟ ናታሊ አይደለሁም:: ማመን ከምችለው በላይ ተለውጫለሁ:: አና ፍራንክ ብዙ ሚስጥሮችን ገልፃልኛለች:: ለምሳሌ ከታላላቆቼ ጋር መግባባት አልቻልኩም ማለት እኔ መጥፎ ልጅ ነኝ ማለት እንዳልሆነ አሳውቃኛለች:: ወይ ደግሞ ከአንድ ከልቤ የማልወደው ከሚመስለኝ ወጣት ጋር ድንገት በተፈጠረ ፍቅር መሰል ትኩሳት ብለከፍ ስህተት ሰራሁ ብዬ ልፀፀትበት የሚገባኝ ምንም ነገር እንደሌለ አሳይታኛለች:: ከዚህ በተቃራኒውም የፈታችልኝ ሚስጥሮች አሉ:: ለምሳሌ ለዚህች ዓለም እንዳች ጠቃሚ ነገር ሳልከውን፣ በዚህች ዓለም ኖሮ ለማለፌ ምልክት የሚሆን አንዳች አቢይ ቁምነገር ሳልሰራ፣ ከዚህች ዓለም ማግኘት የሚገባኝን ፍቅር እንዲሁም የሕይወት ደስታ ሳላገኝ፣ ወዘተ እሞት ይሆን ወይ? የሚለውና ዘወትር የሚያስጨንቀኝ ውስጣዊ ጥያቄ ጨርሶ ልጨነቅበት የማይገባና ከእኔ ፍላጎትና ቁጥጥር ውጪ በሆነ ልዩ ሀይል ፈቃድ የሚፈፀም እንደሆነ በግልጽ እንድገነዘብ አስችላኛለች:: አሁን ሕይወት የሚያስፈራና የሚያስጨንቅ ሸክም መሆኑ ቀርቶ ጭራሹን ፈገግ ልልበት የሚገባኝ ቀላል ጉዳይ እንደሆነ እየተከሰተልኝ መጥቷል:: ከዚህ በፊት እሸማቀቅባቸው የነበሩ እንደ መገንጠላዊነት ፣ ፍቅር፣ ንዴት፣ ሐዘን እና ደስታ የመሳሰሉ ሰብአዊ ባሕሪያቶቼ ዳግም ትንሳኤ ተላብሰው በውስጤ በማንሰራራት ትክክለኛ ማንነቴንና ሰመኘው የኖርኩትን በራስ መተማመን እያጎናፀፉኝ ሲመጡ ይታወቀኛል:: እና አሁን በመጠኑም ቢሆን ራሴን ያወቅሁት ይመስለኛል:: ዕድሜ ለአና::

«በእርግጥ እኔ አንድ ግለሰብ ነኝ:: ነገር ግን መላው ዓለም

ከዳር እስከዳር በዚህች ልጃገረድ ረቂቅ ሰብዕና የተደመመ ስለመሆኑና ስሜቱን በከፊልም ቢሆን ስለመጋራቱ ጥርጥር የለኝም:: እናም ለማጠቃለል ያህል አንድ ነገር ማለት እፈልጋለሁ:: ጦርነት፣ ብጥብጥ ፣ ሽብር፣ ወዘተ ከዓለማችን ከነአካቴው የሚወገድበት ጊዜ ይመጣል የሚል ግምት የለኝም:: የሚመጣ ቢሆን እንኳን በቅርቡ አይሆንም:: ስለዚህ ስለ ጦርነትና ብጥብጥ ባሰብን ቁጥር ከዚያው ጎን ለጎን አና ፍራንክን ማስታወስ መልመድ አለብን:: ይህን ማድረግ ከቻልን ከጥላቻና ከጭካኔ ምንጊዜም ከሳራ እንጂ ትርፍ ሊገኝ እንደማይቻል ቀስ በቀስ እየተገነዘብን እንመጣለን:: በዚያውም ስለ ሰው ልጅ ክብርና ስለፈጣሪም ሆነ ስለፍጡራኑ ቅዱስነት ደንታ ማጣቱ ዕለት ተዕለት እየባሰበት የሚመጣ በሚመስለው ዓለም ንጽህናችንን፣ ሰብአዊ ዋጋችንን፣ እንዲሁም ውስጣዊ ሰላማችንን ጠብቀን መቆየት መቻል የቱን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ እንረዳለን:: አና ፍራንክ በማስታወሻዋ ላይ ባስፈረቻቸው ቃላት ምትሃታዊ ውበትና የነጠረ እውነትን የማንፀባረቅ ኃይል፣ ጽልመት በወረሰው የሰው ልጅ ተፈጥሮ አማካኝነት ተጭኖባት የነበረውን አካላዊም ሆነ መንፈሳዊ መቃብር ፈንቅላ ትንሣኤን ለመጎናፀፍ የቻለች የዓለማችን እፁብ ክስተት ናት::»

«የአና ፍራንክ ስም ሲነሳ አብሮ የማይነሳ ሰብዓዊ ጉዳይ የለም ብሎ በእርግጠኝነት መናገር ይቻላል::» ይላል ሮጀር ሮዜንብላት ሰኔ 14/ 1999 በታይም መጽሔት ባወጣው ፅሑፉ:: «ከዚህ በተጨማሪ —» ሲል ይቀጥላል ሮዜንብላት:: «አና ፍራንክን በቅጡ ማወቅ አንድ መፅሐፍ ምን ያህል ጉልበት በውስጡ አምቆ ሊይዝ እንደሚችል ማወቅ ያስችላል:: ከ1942 ጀምሮ በናዚዎች እጅ እስከወደቀችበት 1944 ዓ.ም. ባሉት የሁለት ዓመታት ጊዜ በፃፈችው ዲያሪ አማካኝነት ነበር አና ፍራንክ ሁለተኛው የዓለም ጦርነት ከፈጠራቸው ልዩና ሙቺም መረሳት ከማይችሉ ሁለት ግለሰቦች አንዷ ለመሆን የበቃችው:: ሌላኛው እንግዲህ ያው ሂትለር መሆኑ ነው:: አዎ — ሂትለርም የሕይወት መመሪያውንና አጠቃላይ እምነቱን ይፋ ያደረገው በአንድ ወቅት ለእስር ተዳርጎ በነበረ ጊዜ በፃፈውና በአጠቃላይ አቀራረቡ ፀረ-ሰው ይዘትን በመላበስ ተወዳዳሪ የለውም በሚባልለት አንድ መፅሐፍ ነበር::

እናም – ሁለተኛው የዓለም ጦርነትም ሆነ በጊዜው በአይሁዶች
ላይ ደርሶ የነበረው ምፅዓት መጀመሪያው አንድ መፅሐፍ ሲሆን
መደምደሚያው ደግሞ እንድ ሌላ መፅሐፍ ነበር ማለት ይቻላል::
የሂትለር Mein Campf እና የአና The Diary of Anne Frank::
እንዲያም ሆኖ የሁለቱ መፅሐፎች ዕጣ ፈንታ በጊዜ ሂደት እየጠ
ራ መጣና የሂትለር Mein campf ዕለት ተዕለት እየደበዘዘ ሲሄድ
የአና ዳያሪ በተቃራኒው እየደመቀ በመምጣት መቼም ይሁን
መቼ የጓላ የጓላ ፍቅር በጥላቻ ላይ መንገሡ የማይቀር ለመሆኑ
አንድ ሌላ ተጨማሪ ምስክር ሆነ:: ልጃገረዲቱ አና ፍራንክም
በታሪክ ተፎካካሪ የሌላት ባለገድል ወጣት ለመሆን በቃች::

«አና ፍራንክን ሳንወድ በግዳችን እንድናውቃት
የተገደድንበትን ያንን ተዓምረኛ ዳያሪዋን ፅፋ ያልነበረ ቢሆን
እንኳን –» ይላል ጥቅምት 6/ 1997 በሲንቲያ አዚክ እማካኝነት
ዘ ኑዮርከር መፅሔት ላይ ወጥቶ የነበረው ሌላው ጽሑፍ «በአንድም
ሆነ በሌላ ምክንያት ከክፍለ ዘመኑ ዝነኛ ሰዎች መሃል አንዷ
አድርገን ለመውሰድ መገደዳችን የማይቀርልን ጉዳይ ነበር:: ምንም
እንኳ አሁን እንደሚታየው ዓይነት የተጋነነ ሊሆን ባይችልም::
ምክንያቱም – አና ፍራንክ ለሥነ ፅሑፍ የተፈጠረች ለመሆኗ
ትንግርት በማያጠራጥር ሁኔታ ዳያሪዋ ብቻ በቂ ምስክር ይሆናታል.
13 ዓመቷ ላይ እየታወቃት የመጣው በውስጧ የታመቀ ችሎታዋ
በ15 ዓመቷ መገባደጃ ገደማ ሙሉ በሙሉ በቁጥጥሯ ሥር ውሎ
ነበር ለማለት ይቻላል::»

በእርግጥም አና በዳሪዋ መጀመሪያ ላይ እንደ ትግ
ብቅ ትልና ገፅ በገፅ እያደገች እያደገች በመምጣት በዳያሪው
በስተመጨረሻ ለማመን በሚያዳግት ሁኔታ እንደ ሺህ ዓመት
ዋርካ ትገዝፋለች:: እስቲ በዚያ ምፅንታዊ የሕይወት ማዕበል
ውስጥ ብቻዋን እጅግ በሚያስደንቅ ፅንዐት በምትቀዝፈው ጀልባዋ
ላይ እንሳፈርና ከአና ፍራንክ ጋር ጉዞ እናድርግ::

ቅዳሜ ሰኔ 20/ 1942

ባለፉት ጥቂት ቀናት ውስጥ በምንም ነገር አልፃፍኩም:: ምክንያቱም ከሁሉም በፊት ስለወደፊቱ ዳያሪዬ ማሰብ ስለፈለግኩ ነው:: በእርግጥ እንደኔ ዓይነቷ ደርሶ ባለዳያሪ ለመሆን ፈር ፈር ስትል ትንሽ ግር የሚል ጉዳይ እንደሆነ ይሰማኛል:: ከዚህ በፊት ዳያሪ ጽፌ ያለማወቄ ብቻ ሳይሆን እኔም ሆንኩ ሌላ ማንም ሰው አንዲት የአሥራ ሶስት ዓመት ውጪ የሆነች ዘበዘቡ ብላ ለምትበጫጭራቸው አርቲ ቡርቲዎች ደንታ የሚኖረው አይመስለኝም:: የሆነው ሆኖ – ጣም አልጣም እኔ ምን ቸገረኝ፡ መፃፍ እፈልጋለሁ:: ስለዚህም እፅፋለሁ:: ከምንም በላይ የምፈልገው በትንሿ ልቤ መሃል ተቀብረው ያሉትን ነገሮች ሁሉ አውጥቼ መዘርገፍ ነው::

አንድ አባባል አለ:: «ወረቀት ከሰው የበለጠ ትዕግስተኛ ነው» የሚል:: አልፎ አልፎ ድብት ብሎኝ ከምውልባቸው ቀናት በአንዱ ነበር ይሄ አባባል ድንገት ትዝ ያለኝ:: ከሚገባው በላይ በተሰላቸ ስሜት ተውጬ፣ አገጩን መዳፎቼ መሃል ቀብሬ ቁጭ ብዬ ነበር:: በዚህ ሁኔ ቤት ውስጥ ልቆይ ወይስ ወደ ውጪ ወጣ ብዬ ራሴን ሳረጋጋ እንኳን መወሰን አልቻልኩም ነበር:: አዎ – በእርግጥም ወረቀት ትዕግሥተኛ ለመሆኑ ምንም ጥርጥር የለውም:: በዚህ ላይ ደህቺን «ዳያሪ» የሚል የክብር ሥም የተጎናፀፈችውንና በጠንካራና ውብ ልባድ ያጌጠችውን የከእንዲሁ ሚስጥረኛዬን ለማንም ፍጡር እንደማላሳያት ስለማውቅ ምንም ነገር ሳልደብቃት ሆዴ ያባውን ሁሉ ያለምንም ስጋት ልተነፍስላት እችላለሁ:: ወንድም ይሁን ሴት– ትልቅም ይሁን ትንሽ – በጣም በጣም እውነተኛ ጓደኛ ካላገኘሁ በቀር ይቺን ዳያሪዬን ለማንም ላለማሳየት ወስኛለሁ:: እና – አሁን ዳያሪ ለመፃፍ ወደተነሳሁኝ ምክኒያት ልመልሰና – በቃ አለ አይደል? – ይህ ነው የምለው እውነተኛ የልብ ጓደኛ ስለሌለኝ ነው::

ሁኔታውን የበለጠ ግልፅ ማድረግ ያለብኝ ይመስለኛል:: ምክንያቱም አንዲት የአሥራ ሶስት ዓመት ልጃገረድ የሰው ልጅ

እንደጉጉዳን በሚርመሰመሰበት በዚህች ትልቅ ዓለም ውስጥ እየኖረች ብቸኝነት ውጦኛል ብትል ማንም አያምናትም። ስለሰውነት ለመናገር ነገሩም እንደዛ አይደለም። እጅግ በጣም ጥሩ ወላጆችና መልከ የሆነች የአሥራ ስድስት ዓመት እህት ያለኝ ልጅ ነኝ። በተለመደው መለኪያ ቢመዘኑ «ጓደኞች» ሊባሉ የሚችሉ ከሰላሳ ያላነሱ ሰዎች አውቃለሁ። በትምህርት ቤታችን ትጥር ግቢም ሆነ በክፍላችን ውስጥ በየሄድኩበት አይተውኝ የማይጠግቡኝ ብዙ የወንድ ጓደኞች አሉኝ። አክስቶችና አጎቶችን ጨምሮ በርካታ ጥሩ ጥሩ ዘመዶች አሉኝ። ከቤተሰቦቼ ጋር የምኖርበት ቤት ይህ ጎደለው የማይባል የኮራ የደራ ነው። ብቻ በአጠቃላይ ምንም ነገር የጎደለኝ አይመስለኝም። ግን ይሄ ሁሉ እኔን ብቸኝነት እንዳይሰማኝ ሊያደርገኝ አልቻለም። ለምሳሌ ጓደኞቼን ብንወስድ – ሳቅ፣ ጨዋታ፣ ልፊያ፣ ቡረቃ፣ ወዘተ አለቀ። ከዚህ ያለፈ ምንም ጠብ የሚል ነገር የለም። ከተለመደው ዕለታዊ ጉንጭ – አልፋ ወሬ ትንሽ እንኳን ወጣ ያለ ውይይት የሚጥማቸው ዓይነት አይደሉም። አሁን በመሃላችን ያለውን እንደ ሸረሪት ድር የሳሳ ግንኙነት የተሻለ ለማጠንከር የቅንጣም ያህል ብጥር ውጤት እንደማይኖረው ይታወቀኛል። ይሄ ነው የችግሬ ዋናው ሥረ መሰረቱ። ምናልባት ችግሩ ከኔም ሊሆን ይችላል። ወጣም ወረደ ችግሩ አለ። ማድረግ የምችለው ነገርም ያለ አይመስለኝም።

እንግዲህ – ከብዙ በጥቂቱ – ይህ ነው ፊቴን ወደ ዳያሪ እንዳዞር ያስገደደኝ። ታዲያ ይህች ዳያሪዬ ለረጅም ጊ ስመኛትና ስጠብቃት የነበረች ውድ የወደፊት ጓደኛዬ መሆኗ ነውና ብዙ ሰዎች ዳያሪያቸው ላይ እንደሚፅፉቸው ዓይነት ግልብ የዕለት ተዕለት ድርጊቶችና ሁኔታዎች ስቸከችክባት ልኖር አልፈልግም። ዳያሪዬ ራሷ ጓደኛዬ፣ አማካሪዬ፣ አሜዋቼ እንድትሆን ነው ዓላማዬ። እናም ለእንግዲሁ ዳያሪዬን «ኪቲ» ብዬ ሰይሜያታለሁ። ከውድ ኪቲ ጋር የውይይቴ መነሻ ይሆነኝም ዘንድ የእስካሁኑን ሕይወቴን በአጭሩ በመግለፅ ልጀምር።

አባቴ በ36 ዓመት ዕድሜው እናቴን አገባት። በዚያን ጊዜ እሷ 25 ዓመቷ ነበር። ታላቅ እህቴ ማርጎት በ1926ዓ.ም. ፍራንክፈርት ውስጥ ተወለደች። ሰኔ 12 1929 ዓ.ም. ደግሞ እኔ ተከተልኩ። ዓይሁዶች እንደመሆናችንም የጀርመን ናዚዎችን ጥቃት ሸሽተ በ1933 ዓ.ም. ወደ ሆላንድ ተሰደድን።

ከእኔ በስተቀር መላው ቤተሰቤ የሂትለር ፀረ-አይሁድ ሕግጋት እየፈጠሩብን ባለው ጫና መጨነቃቸው እየተባባሰ መጥቷል። በአጠቃላይ ሕይወት በስቃይ እየተሞላች ነው። በ1938 በመላው ዓይሁዶች ላይ ከተደረገው የንብረት ዘረፋና የድብደባ ዘመቻ (Pogrom) በኋላ ሁለት አጎቶቼ /የእናቴን ወንድሞች/ ወደ አሜሪካ ሸሹ። አሮጊቷ አያቴ ወደእኛ መጣች። የዛኔ 73 ዓመቷ ነበር። 1940ዓ.ም. ከግንቦት ወር በኋላ ነገሮች ሁሉ ደብሱን እየከፉ መጡ። መጀመሪያ ጦርነቱ፣ ከዚያ የሆላንድ ሽንፈትና ድርድሩ፣ በመጨረሻም ጀርመኖች ወደ ሆላንድ ዘልቀው ሃገሪቱን በቁጥጥር ሥር ማዋላቸው። በዚህ ጊዜ ነው የእኛ የአይሁዶች ማሪ-ፍዳ በጉልህ መታየት የጀመረው። ስፍር ቁጥር የሌላቸው ፀረ – አይሁዶች መመሪያዎች በተከታታይ መውጣት ጀመሩ። አይሁዶች በየደረሱበት ሁሉ አይሁድነታቸውን በቀላሉ መለየት ያስችል ዘንድ ቢጫውን የዳዊት ኮከብ በጉልህ በሚታይ ሁኔታ በልብሶቻቸው ላይ መለጠፍ አለባቸው – አይሁዶች ብስክሌቶቻቸውን ማስረከብ አለባቸው – ለአይሁዶች በባቡርም ሆነ በአውቶብስ መሳፈር ክልክል ነው፣ መኪና ማሽከርከርም እንዲሁ – አይሁዶች መገበያየት የሚችሉት ከቀኑ ዘጠኝ ሰዓት እስከ አሥራ አንድ ሰዓት ብቻ ሲሆን ይህንንም የሚያደርጉት «የአይሁዶች ሱቅ» የሚል ምልክት በተለጠፈባቸው ሱቆች ብቻ ነው – አይሁዶች ከምሽቱ ሁለት ሰዓት ላይ ሙሉ በሙሉ ወደየቤታቸው ከትተው መግባት አለባቸው – ሁለት ሰዓት ካለፈ ግን እንኳንስ ጎዳና ላይ የግቢ መናፈሻዎቻቸው ውስጥም ሆነ በረንዳዎቻቸው ላይ መታየት የለባቸውም – ቴያትር ቤቶች፣ሲኒማ ቤቶች እና ማናቸውም ዓይነት የመዝናኛ ሥፍራዎች ለማንኛውም

የተከለከሉ ናቸው — ማንኛውም ዓይነት ሣሳዊም ሆነ
አይሁድ የተከለከለ ነው— የመዋኛ ስፍራዎች፣
ሕዝባዊ ስፖርት ለአይሁዶች የተከለከለ ነው— የመዋኛ ስፍራዎች፣
የቴኒስ ሜዳዎች፣ የሂስ ሜዳዎች እንዲሁም ሌሎች ሌሎች
የስፖርት ማዘውተሪያ ሥፍራዎች ሁሉ ለአይሁዶች ዝግ ናቸው
— አይሁዶች ክርስቲያን ዘመዶቻቸውንም ሆነ ጓደኞቻቸውን
ሥላብንት /መጠየቅ/ አይፈቀድላቸውም — አይሁዶች መማር
የሚችሉት ለአይሁዶች በተመደቡ ትምህርት ቤቶች ብቻ ነው —
እና እንኚህን የመሳሰሉ እጅግ ብዙ ከልካይ መመሪያዎች በእኛ
በአይሁዶች ላይ ተደንግጉብን፡፡
በአጠቃላይ እንጋገር ሥፍር ቁጥር በሌላቸው እጋጅ
መመሪያዎች ተተብተብን፡፡ ይህን ማድረግ አትችሉም ይሉናል —
ያንን ማድረግ አትችሉም ይሉናል — እንዲያም ሆኖ ህይወት
ቀጠለች፡፡ ከሁሉም በላይ የተቸገርንበት ነገር ደግሞ ምንም ነገር
ያለስጋት ማድረግ ያለመቻላችን ነው፡፡ ምክንያቱም ምናልባት
የተከለከለ ነገር ከሆነስ ብለን እንሸማቀቃለን፡፡ ብቻ በአጭሩ —
ነገሮች ከአቅም በላይ አልሆኑብንም፡፡
ነገሮች ከአቅም በላይ አልሆኑብንም፡፡
1942 ዓ.ም. በጥር ወር አያቴ ሞተች፡፡ ምን ያህል
ከአዕምሮዬም ሆነ ከልቤ ልትወጣልኝ እንደማትችልና ምን ያህል
እወዳት እንደነበር ማንም መቼም ሊያውቅልኝ አይችልም፡፡
በአጼስ ወረ—አይሁድ መመሪያ መሠረት ከ1932 ዓ.ም.
ጀምሮ እማርበት የነበረውን ትምህርት ቤቴን መልቀቄ የግድ
ሆንና ከምወዳትና ከምትወደኝ መምህሬን
ወ/ሮ ኬ— ጋር እንባ ተራጭተን ተለያየን፡፡ በሰዓቱ ያዩን ሁሉ
ኢጅግ አዘኑ፡፡ እንባችንንም ተጋሩ፡፡ በ1941 ዓ.ም. መጀመሪያ
ላይ ከታላቅ እህቴ ከማርጎት ጋር በአይሁዶች ሁለተኛ ደረጃ
ት/ቤት ተመዘገብን፡፡
እራታችንን — ማለትም እኔን፣ ማርጎትን፣ እማማን፣
እና አባባን በተመለከተ ነገሮች እምብዛም አልከፉም ማለት
ይቻላል፡፡ እና እስካሁን ያለሁት በዚህ መልኩ ነው፡፡

እና ፍራንክ

ውድ ኪቲ —

.... በተደምለታ ከአባባ ጋር ትንሿን አደባባይ እያቋረጥን
ሳለን በቅርቡ ወደ አንድ ወደምንደበቅበት ሥፍራ እንደምንሄድ
ያወራልኝ ጀመር፡፡ ለምን ከአሁኑ ስለእንደዚህ ዓይነት ነገር ማሰብ
እንደጀመረ ጠየኩት፡፡ «እንደሚት መሰለሽ አና — » አለኝ፡፡
«እንደምታውቂው መደበቂያችን እንዲሆን ወደወሰነው ቦታ
ምግብ፣ ልብሶችና የቤት ዕቃዎች ቀስ በቀስ እያላክን ስናጠ
ራትም ይኸው ዓመት ገደማ ሆኖናል፡፡ ንብረቶቻችን በናዚዎች
እንዲወሰዱብን አንፈልግም፡፡ በተለይ ደግሞ እኛ ራሳችን ከንስር
ጥፍራቸው እንድንገባ አንፈልግም፡፡ ስለዚህ መጥተው ሳይዙን
በፊት ራሳችን አስተድመን መሰወር አለብን፡፡»
«ግን አባባ — መቼ ነው ወደዚህ ወደምትለኝ ቦታ
የምንሔደው?» ስል ጠየኩት፡፡ ከጥቂት ፋታ በኋላ ጥያቄዬን
ሊመልስልኝ ሲሞክር የነበረው እንደበት ወትሮ ከማውቀው
የተለየና መረር ያለ ከመሆኑ የተነሳ አንዳች ዓይነት ሥጋት
በውስጤ እያደገ ሲመጣ ይሰማኝ ጀመር፡፡
«ለማንኛውም አንቺ በዚህ ጉዳይ ራስሽን አታስጨንቂ፡፡
ሁሉንም ነገር እኛ እንደሚሆን እንደሚሆን እናደርጋለን፡፡ በቀረችሽ
ጊዜ ውዱን የወጣትነት ህይወትሽን የምትችይውን ያህል
እያጣጣምሽ ለመቆየት ሞክሪ፡፡» አለኝ ትከሻዬን ቸብ ቸብ
እያደረገና ተጨማሪ ጥያቄ እንዳቀርብ ያለመፈለግ ዓይነት
የእርምጃውን ፍጥነት እየጨመረ፡፡ በቃ — ይኸው ነበር፡፡ ምነው
ይህ የነገረኝ ነገር የሚሆንበት ጊዜ ሩቅ በሆነ!

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ –

በእሁድና በዛሬ መሃል ዓመታት ያለፉ ይመስላል:: በእነዚህ አጭር ቀናት ውስጥ ብዙ ነገሮች ሆነዋል:: ልክ ዓለም በሙሉ ድብልቅልቁ የወጣ ሰማይ የተደፋብን ነው የሚመስለው:: ግን አሁንም በሕይወት አለሁ ኪቲ:: እዎ – አባባም «ዋናው በሕይወት መቆየት ነው» ይላል::

እዎ ኪቲ – በእርግጥም በሕይወት አለሁ:: ግን የትና እንዴት እንዳለሁ ለመጠየቅ አትሞክሪ:: በጭራሽ ሊገባሽ አይችልም:: ስለዚህ በቀደም ማለትም እሁድ ዕለት ከሰዓት በኋላ የሆነውን በመንገር ልጀምርልሽ::

ከቀኑ ዘጠኝ ሰዓት ገደማ ላይ የሆነ ሰው የግቢ በራችንን መጥሪያ ደወለ:: እኔ ግን ዘወትር ፀሐይ በምሞቅበት በረንዳችን ላይ እንደዘበት ጋደም ብዬ መጽሐፍ እያነበብኩ ነበር:: ስለዚህ የመጥሪያው ድምፅ አልተሰማኝም ነበር:: ብዙም ሳይቆይ ማርጎት በኩሽና በር በኩል ወደኔ ብቅ አለች:: በጣም የተደናገጠችበት ነገር እንዳለ ያስታውቅባት ነበር::

«አይገርምሽም እናን?» አለችኝ የስሜቷ በድንገት መለዋወጥ እንደገባኝ ስታውቅ:: «ናዚዎች እኮ ለአባባ የጥሪ ወረቀት ላኩለት:: እማማ ስለሁኔታው አቶ ፋንዳንን ልታነጋግር ሄዳለች::» /«አቶ ፋንዳን» ማለት ከአባባ ጋራ በሽርክና የሚሠራና የአባባ የቅርብ ጓደኛ የሆነ ሆላንዳዊ ነው::/ ማርጎት የነገረችኝ ነገር በጣም አስደነገጠኝ:: «የጥሪ ወረቀት» ማለት ምን ማለት ነው? ከእኔ በቀር ሁላቸውም ትርጉሙን የሚያውቁት ይመስላል:: የጥሪው ወረቀት የደረሳቸውን ሰዎች ወዴት እንደሚወስዱ ለመገመት ሞከርኩ:: ስለማጎሪያ ማቢያዎች ብዙ ሲባል ሰምቻለሁ:: ታዲያ ዓይናችንን እያየ አባባን ወደ እነዚያ ወደተረገሙ ቦታ ሊወስዱት? – «መሄዱንማ በምንም ዓይነት አይሄድም::» አለችኝ ማርጎት:: ግን የማረጋጋት ዓይነት ይመስላል:: «እማማ ወደ

አቶ ፋንዳን የሄደችው ስትል ማብራሪያዋን ቀጠለች:: «ወደ መደበቂያችን ቤት በነገው ዕለት የምንቀሳቀስበት ሁኔታ ለመጠየቅ ነው:: ምክንያቱም አቶ ፋንዳንና ቤሰቦቻቸውም ከእኛ ጋራ እንደሚደበቁ ነው ስምምኑ:: እንድ ላይ ሰባት ነን ማለት ነው::» ካለችኝ በኋላ በመሃላችን ተራራ የሚያክል ፀጥታ ነገሰ:: ምንም ዓይነት ወሬ መቀጠል አልቻልንም:: የአካል ስንኩላንን ጊዜያዊ መቆያ ለመጎብኘት ከሄደበት ስላልተመለሰውና ገና ጉዳዩን ስላልሰማው አባባ መጨነቅና የእማማን ከአቶ ፋንዳን ቤት መመለስ በጉጉት መጠበቅ ብቻ:: በዚህ ላይ ሙቀቱ ከውጥረቱ ጋር ተዳምሮ ቁና ቁና ያስተነፍሰን ጀመር:: ፀጥታውም ይብሱን እየገዘፈ እየገዘፈ መጣ::

በድንገት የበራችን መጥሪያ ደወል እንደገና ጮኸ:: «ሃሪ መሆን አለበት» አልኩና ወደ በሩ ላመራ ስል ማርጎት እጄን ያዝ አደረገችኝና «እንዳትከፍቺ» አለችኝ:: ወዲያው ግን እማማና አቶ ፋንዳን ከሃሪ ጋር እያወሩ ሲመጡ ሰማናቸው:: እኛ ወደአለንበት ክፍል ዘለቁና በሩን ዘጉት:: ከዚያ በኋላ የበሩ መጥሪያ ደወል በጮኸ ቁጥር ወይ እኔ ወይ ማርጎት ደረጃውን በዝግታ እንወርድና በበሩ ቀዳዳ እያጮለቅን አባባ መሆን አለመሆኑን እናረጋግጣለን:: ለሌላ ለማንም ሰው በሩን ላለመክፈት ማለት ነው::

አቶ ፋንዳን እማማን ለብቻዋ ሊያነጋግራት ስለፈለገ እኔና ማርጎት ከክፍሉን ለቀን እንድንወጣ ተደረገ:: መኝታ ክፍላችን ውስጥ ብቻችንን ስንሆን ማርጎት ከጥቂት በግልጽ ከሚታይበት የውዥንብር ስሜት በኋላ አንድ ሚስጥር ሹክ አለችኝ:: የጥሪ ወረቀቱ የመጣው ቅድም እንደነገረችኝ ለአባባ ሳይሆን ለራሷ ለማርጎት እንደሆነ:: ይብሱን አመዴ ቡን አለ:: ከዚህ በፊት ተሰምቶኝ የማያውቅ ዓይነት የፍርሃት ስሜት በድንገት ወረረኝና ማልቀስ ጀመርኩ:: ማርጎት ገና አስራ ስድስት ዓመቷ ነው እውነት በዚህ ዕድሜ ያሉ ልጃገረዶችንም ከቤተሰቦቻቸው ነጥለው ወደማጎሪያ ማቢያ ይወስዳሉ ማለት ነው? ደግነቱ ፈጣሪ ይመስገን

ማርጎት አትሔድም። እማማ ራሷ ይህንን ነው ያረጋገጠችልኝ፡ አባባም በቅርቡ ወደ መደበቂያ ቦታችን ስለመሔዳችን ሲነግረኝ ይህንኑ ማለቱ ነበረ ማለት ነው።

መደበቁን እሺ እንደበቅ። ግን የት ይሆን የምንሔደው? ምን ውስጥ ይሆን የምንደበቀው? – ከተማ ውስጥ? – ባላገር ውስጥ? – ቤት ውስጥ? – ዋሻ ውስጥ? – መቼ? – በእንዴት ያለ ሁኔታ? – በእንዴት ያለ ቦታ.....?

እነዚህ ለጊዜው ላነሳቸው ያልተፈቀዱልኝ ነገር ግን ለአፍታ እንኳን ከአዕምሮዬ አልጠፋ ያሉኝ ጥያቄዎች ነበሩ። ወዲያውኑ እኔም ማርጎትም በጣም በጣም ያስፈልጉናል የምንላቸውን ነገሮች ብዙ በየራሳችን የትምህርት ቤት ቦርሳ ውስጥ መከታተት ጀመርን። በመጀመሪያ ቦርሳዬ ውስጥ የከተትኩት ይህንን ዳያሪዬን ነበር። ከዚያ – የፀጉር መጠቅለያዎች፣ መሃረቦች፣ መጽሐፎች፣ ማበጠሪያ፣ የቆዩ ደብዳቤዎች፣ ወዘተ… ። ብቻ –ወደ መደበቂያ ቦታዬ እየሄድኩ መሆኔን እያሰብኩ እዚያ ሊያስፈልጉኝ ይችላሉ ብዬ የገመትኳቸውን ነገሮች ሁሉ በቦርሳዬ አጨቅኩ።

ልክ አንድ ሰዓት ገደማ አባባም ከሄደበት መጣ። ብዙም ሳይቆይ ሚፕ መጣችና /ሚፕ ማለት ሌላኛዋ የአባባ የሥራ ሸሪክ ናት/ እንደጫማዎች፣ ቀሚሶች፣ ሹራቦች፣ የውስጥ ልብሶችና ስቶኪንጎችን የመሳሰሉ ትናንሽ አልባሳት በቦርሳዋ ከታ ከያዘችልን በኋላ ማታ እንደምትመለስልን ቃል ገብታ ሄደች። ልክ እግሯ ወጣ እንዳለ ቤታችን እንደገና በፀጥታ ተዋጠ። "ማንኛችንም" እህል ብሉ ነገር መቅመስ አስጠላን። እንዳች እንግዳ ስሜት በሁላችንም ላይ ሰፍሮ ነበር።

የመኝታችን ሰዓት ሲቃረብ ከውትሮው የተለየ ሁኔታ ድካም በሰራ አካላቴ ተሰማኝ። እናም ምንም እንኳን በአደግሁበት አልጋዬ ላይ የማሳልፈው የመጨረሻዋ ሌሊት መሆኗን ብውቅም ገና ጋደም እንዳልኩ ድብን ያለ እንቅልፍ የወሰደኝ በማግስቱ ማለዳ አስራ አንድ ሰዓት ላይ እማማ ስትቀሰቅሰኝ ነበር የነቃሁት። ደግነቱ ቀኑ እንደትናንቱ አይሞቅም። እንዲያውም በሰሉ

እንደማካፋት ጀማምሮታል። ሁላችንም በልብስ ላይ ልብስ መደራረብ ጀመርን። ምክንያቱም በልብስ የተሞላ ሻንጣ አንጠልጥሎ መታየት ለማንም አይጠቅም አደገኛ ስለሆነ የተቻለንን ያህል ደራርበን በመልበስ ከልብሶቻችን ቢያንስ ጥቂቱን ወደ አዲሱ ቦታችን ለመውሰድ ነው። እየደራረብን ባለን ለሚያየን ግን ሰሜን ዋልታ ጫፍ ወደሚገኘው የበረዶ ቦታ ለመሔድ የምንዘጋጅ ነው የምንመስለው።

ይህ የተባለው ሚስጥራዊ መደበቂያችን የት ሊሆን እንደሚችል እስካሁንም እንዴት እንኳን ፍንጭ አላገኘሁም። ከእኔ በቀር ሁላቸውም ስለቦታው እንደሚያውቁ ግን እርግጠኛ ነኝ። ለማንኛውም ኪቲ – ከጠዋቱ አንድ ሰዓት ተኩል ላይ የእስከዛሬውን ቤታችንን በር ዘግተን ተንቀሳቀስን አልኩሽ። በወቅቱ የተሰናበትኩት ፍጡር ቢኖር ሙርተ /ትንሿ ድመቴ/ ብቻ ናት።

ግማሽ ኪሎ የሚሆን ሥጋ ለድመቴን እደሩ የሚል ማስታወሻ ኩሽና ውስጥ አስቀምጫለሁ። ቁርስ የበላንባቸው ሳህኖች በየጠረጴዛው እንደተዝረከረኩ፣ አልጋዎቻችን ሳይነጠፉ፣ ብቻ ሁሉ ነገር እንደተተራመሰ ጥለን መሄዳችንን በኋላ ቤቱን ለሚያዩት ጎረቤቶቻችን ምን ትርጉም ሊሰጣቸው እንደሚችል እንጃ። እኛ ግን ይህንን ትርጉም ቢሰጥ ያን ትርጉም ቢሰጥ ደንታችን አልነበረም። እኛ የፈለግነው ከፊታችን ከተጋረጠው አደጋ መሸሽ ብቻ ነው። በጊዜ ማምለጥና ወደሚስጥራዊው ቤታችን በሰላም መድረስ ብቻ፣ ሌላ ሌላው ሁሉ ለጊዜው የሚያሳስበን ጉዳይ አይደለም። ቢያ እንግዲህ ኪቲ – ለጊዜው ልሰናበትሽ። ስለዛሬው አጀማመራችን ደግሞ ነገ እቀጥልልሻለሁ።

ያንቺው አና

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

ውድ ኪቲ፡

ያው ትናንት ጀምሬልሽ እንደነበረው ቤታችንን ለቅቀን ከወጣን በኋላ በከፊያው መሃል የእግር ጉዟችንን ጀመርን፡፡ ያገርምሻል -ህክፋቱ ከፋት ገና መሀል መንገድ ላይ እያለን ከፈያንቱ ቁረና ዶፉን ለቀቀው፡፡ እያንዳንዳችን ምን ያህል ልብሶች እንደደራረብን ነግሬሻለሁ፡፡ በዝናብ ስንርስ ደግሞ እንዴት እንደሚከብድ ይታይሽ፡፡ በዚህ ላይ በትቢጫ በርሳዎቻችንና በፊስታሎቻችን በጥድፊያ የጉሰጉስናቸውን ቅሬትንበዎች አትርሺ፡፡

ብቻ ምን አለፋሽ - ወደየሥራ ቦታቸው ለመድረስ በመኪናቸው ውርውር የሚሉት መንገደኞች ሁሉ በሀዘኔታ ይመለከቱን ነበር፡፡ ሊፍት ሊሰጡን ባለመቻላቸው ምን ያህል እንዳዘኑ ከፊታቸው ማንበብ ይቻላል፡፡ ምን ያድርጉ? በእያንዳንዳችን ልብሶች ላይ ቦግ ብሎ የሚታየው ቢጫ ኮከብ ምንም ዓይነት እርዳታ ሊያደርጉልን የሚፈቅድላቸው አልነበረም፡፡ በጊዜው ማንንም አይሁድ በምንም መልኩ ለመርዳት መሞከር የወንጀሎች ሁሉ ወንጀል ነው፡፡ እናም በዝናብ እየሾቅን መንገዳችንን ቀጠልን እልሻለሁ፡፡

በዚህ የጥድፊያ ጉዞ መሀል ነበር እማማና አባባ ለመጀመሪያ ጊዜ ስለመደበቂያ ቦታችን ዝርዝር መረጃ ይሰጡኝ የጀመሩት፡፡ ለወራት ያህል ቀስ በቀስ ለኑሮ የሚያስፈልጉንን ቁሳቁሶች ወደዚሁ ቦታ ሲያጓዙ እንደቆዩ፣ በዕቅዳቸው መሰረት ወደመደበቂያ ቦታችን የምንንቀሳቀሰው ሐምሌ 16 ቀን እንደነበረ፣ ከታቀደው ጊዜ አስቀድመን የተነሳነው ለማርጎት በደረሰት ድንገተኛ ጥሪ ምክንያት እንደሆነ፣ እናም ሙሉ በሙሉ የተደራጀ የመኖሪያ ሥፍራ ይጠብቀናል ብዬ መገመት እንደሌለብኝ ይልቁንም እዲሱ ቦታችንን በምንፈልገው ዓይነት ተስማሚ ለማድረግ እንደደረስን የሚቻለንን ያህል ርብርብ ማድረግ እንደሚኖርብን፣ መዘተ እየተቀባበሉ አስረዱኝ፡፡

አባባ የንግድ ሥራውን ከሚያካሂድበት ሕንፃ ስንደ… ማሬ እየጠበቀች መጣ፡፡ ወደዚህ ቦታ መምጣታችን ለም… በዚህ በተጣበበ ሰዓት ጊዜ ማግኘት አይሆንብንም? አባባ ለሰራተኞቹ መተው የፈለገው መልዕክት ይኖረው… ግን እራታችንም ከምንግተለተል አባባ ብቻውን ሊ… አይችልም ነበር? ይህን ጥያቄዬን ብዙም ማሰላሰል ከመቻሌ በፊት ከጉዳናው ጥግ በሚገኘው የአባባ መደብር ሰፋፊ መስታወቶች አሻግሬ ወደ ውስጥ ስመለከት ሚፔን አየኋት፡፡ (ሚፔ ማለት ሊላኛዋ የአባባ የሥራ ሸሪክ ናት)

ወደ መደብሩ ዘለቅን፡፡ በውስጡ ከሚፔ ሌላ ፍጡር አልነበረም፡፡ ገና ከመግባታችን አካልብ እየመራች በደረጃው ወደላይኛው ክፍል ወሰደችን፡፡ ሚስጥራዊው የመደበቂያ ሥፍራችን!... እታምኚኝም ኪቲ -እንኳንስ ለሰው ለእንስሳ መኖሪያ የሚሆን አይመስልም፡፡ አባባና ሚፔ እየተቀባበሉ ስለ እያንዳንዱ ክፍል አጠቃቀም ነገሩን፡፡ ስለ ሳሎናችን፣ ስለ መኝታ ቤቶቻችን፣ ስለ ኩሽናው፣ ስለ ሽንት ቤቱ-ብቻ እንዴት ብዬ እንደምገልጽልሽ እንጃ፡፡ ሳሎን ተብዬው ላለፋት ጥቂት ወራት በየጊዜው ይላኩ በነበሩ የቁሳቁስ ካርቶኖች ጢም ብሏል፡፡ መኝታ ቤት የተባሉት ክፍሎች በእንሶላ ብርድልብስና ምንጣፍ ቁልሎች ተጨናንቀዋል፡፡ ወዲያውኑ የዕዳትና የማስተካከል ስራ ካልጀመርን እራታችን የሰው ሳይሆን የእሪያ እንደሚሆን ጥርጥር የለውም፡፡ ይሄን ጉርና የመሰለ ቤት ትርክምክሙን አስተካክሉ ቤት ቤት እንዲሸት ለማድረግ እንኳንስ እራታችን አርባ ሰው ቢረባረብበት የሚሳካ አይመስልም፡፡ ይባስ ብሎ ደግሞ እማማና ማርጎት እንዴት ጣታቸውን ማንቀሳቀስ የማያስችላቸው ዓይነት ድካም ተሳፍሮባቸዋል፡፡ ከነድካማቸው፣ ከነሥጋታቸው፣ እዚያው በዚያው መላሸቅ መጀመሩ በግልጽ ከሚታየው መንፈሳቸው፣ ትርክምክሙ መሀል በነበሩትና ባልተነጠፉት አልጋዎች ላይ ፍንግል ፍንግል አሉና በየራሳቸው ቅኝት ማንኮራፋት ጀመሩ፡፡ እንግዲህ የጽዳቱና የማስተካከሉ ኃላፊነት ግ ላይ እንደወደቀ መገመት እንደማያ

ቀናሽ አምናለሁ ኪቲ፡፡ እኔና አባባ አንዳችን እንዳችንን
እያበረታታን ሥራችንን ጀመርን፡፡

ቀኑን ሙሉ ካርቶኖች ስናራግፍ፣ በየቁምሳጥኑ ልብሶች ስንከትት፣ በየግድግዳው ሚስማሮች ስንመታ፣ ስንጠርግ፣ ስንወለውል፡ ብቻ ምን ልበልሽ - እንዳቻችን ስንፈጋ ዋልን፡፡ ሁላችንም ንፁሕ አልጋ ውስጥ በዚያም በዚያም ብለን ምን ሊሊት ለማሳለፍ ቻልን፡፡

በሕይወቴ ሙሉ በድንገት ስለተነሳሁት ከፍተኛ ለውጥ እስካሁን አላሰብኩም ነበር፡፡ ለካ ጠዋት ውስጥ መሆን የማስበው ጊዜ አንዲህ አልነበረም ነበር፡፡ ግን አሁን ከማልቴ ለሰራሲ ማስብ ብጀምር ከፍተኛ ያርቃል፡፡ ነገ አርፍ ከማለቴ በፊት ምን ጉድ ውስጥ እየገባሁ እንዳለሁና ገና ምን ለመጀመሪያ ጊዜ ምን ጉድ ውስጥ እየገባሁ እንዳለሁና ገና ምን ጉድ እንደሚጠብቀኝ እየታወቀኝ መጣ፡፡

ያንቺው አና

ቅዳሜ ሐምሌ 11/1942

ውድ ኪቲ

አባባ፣ እማማ፣ እና ማርጎት በየሩብ ሰዓቱ እየደወለ ሰዓት የሚነግረንን የዌስተርቶረን ባለማማ የቤተ-ማ ሰዓት የደወል ድምጽ ሊለምዱት አልቻሉም፡፡ በደወለ ቁጥር ቆሌያቸው ማፍፍ ይላል፡፡ በተለይ የእማማን አትጠይቂኝ፡፡ ይገርምሻል-እኔ ግን ገና ከመጀመሪያው ነበር የወደድኩት፡፡ በተለይ ሌሊት ሌሊት ስሰማው አንድ የልብ ጓደኛዬ የሚያጫውተኝ ዓይነት ሆኖ ነው የሚሰማኝ፡፡

እንደር እማን ብሎ ሲኖር የኖረ ሰው ድንገት ብድግ ብሎ ከሌላ ሰርቻ ውስጥ ገብቶ ሲሰወር ምን ሊሰማው እንደሚችል ብነግርሽ እንደምትወጂ አገምታለሁ ኪቲ፡፡ ግን ልልሽ የምችለው አንድ ነገር ቢኖር ለኔ ለራሴ ገና በደንብ ግልጽ እንዳልሆነልኝ ነው፡፡ አንድ ነገር ግን በእርግጠኝነት ልነግርሽ እችላለሁ፡፡ ይሄን ቤታ መቼም ቢሆን እንደ ቤቴ ልቆጥረው የምችል አይመስለኝም፡፡

ይሆን ስልሽ ግን ቤታውን ጠልቼዋለሁ ማለቴ አይደለም፡፡ እንደውም ባይገርምሽ ወደ አንድ ለየት ያለ የሽርሽር ቦታ የመጣሁ አድርጌ እየመሰለኩት ነው፡፡ ምናልባት ይህ አባባል ባይተዋልሽ ይችል ይሆናል፡፡ ግን ሕመሜን ከቲፋል እንደዚህ ነው እየተበለጠኝ ያለው፡፡ ሚስጥራዊው የመደበቂያ ቤታችን በእርግጥም ለመደበቂያ የሰጠ ነው፡፡ ምንም እንኳ አንድ ጉኑ ያዘመመና አጥሩ እምሽ የሚል ቢሆንም በመላው አምስተርዳም ሆነ እንደውም በመላው ሆላንድ ልልሽ እችላለሁ - ሌላ እንዲህ ያለ ምቹ የመደበቂያ ሥፍራ ሊኖር ይችላል የሚል ዕምነት የለኝም፡፡

ለእኔና ለማርጎት የተመደበችልን ትንሽ ክፍል መጀመሪያ ላይ እንዴት ወና እንደነበረች አትጠይቂኝ፡፡ የኋላ የኋላ ግን አባባ አስታውሶ ላመጣልን ፖስተሮቹ ግድግዳው ላይ በሙቀት ለጥፈ ለጥፈ ክፍላችንን ከፍል አስመሰልኪት፡፡

ማርጎትና እማማ አሁን በመጠኑም ቢሆን ዘና ማለት የጀመሩ ይመስላል፡፡ እማማ እንዲያውም ከመነቃቃቷ የተነሳ የመጀመሪያውን ሾርባዋን ለመቀቀል ጉድ ጉድ ማለት ጀመረች፡፡ ታዲያ ምን ያደርጋል ሁሉን ነገር ከታች ታ ከጣደች በኋላ ነገረ ዓለሙን ሁሉ ረስታውና ሳሎኑ ውስጥ ከአባባ ጋር ቁጭ ብላ ወሬዋን ስትሰልቅ ሾርባ ተብሎ ውሃውን ጨርሶ አተሩና ፎሶሊያው ከሰሉ እየጨሰ ጠበቃት፡፡ የመጀመሪያው ሾርባችን በዚሁ መጠናቀቁ ሳያንስ ክሳዬን ከድስቱ ለማላቀቅና ድስቷን ወደቀድሞ የንፅህና ይዞቱ ለመመለስ እማማ ያደረገች የነበረው ከንቱ ድካም በመጠኑም ቢሆን ሰላም ነፍትን ነበር፡፡

ትናንትና ማታ አራታችንም ከሥራቱ ወደሚገኝት ቢሮዎች በሚስጥራዊው ደረጃ ወረድንና ሬዲዮ ከፍተን ማዳመጥ ጀመርን፡፡ ከዮት መጣ ሳልል ድንገት እንዳች ፍርሃት ተፅናወተኝ፡፡ የሬዲዮው ድምጽ እኛ ካለንበት አልፎ ቢወጣና የሆነ ሰው ቢሰማውስ የሚል፡፡ ወዲያውኑ አባባን ቢሮውን ለቅቀን ወደክፍላችን እንድንወጣ ተማፀንኩት፡፡ ያለምንም ማንገራገር ብድግ ብሎ እጄን ትከሾ

ላይ ጣል ካደረገ በኋላ ደረጃውን መውጣት ስንጀምር እማማም በጊዜው የነበርኩበት የስጋት ስሜት ታወቃት መሰለኝ ወዲያውኑ ተንስታ ተከተለችኝ::

ወደ መደበቂያ ቤታችን ከመጣንባት ዕለት ጀምሮ የምንስጋባቸው ሌሎች ሌሎች ነገሮችም ነበሩ:: ለምሳሌ በሚስጥራዊው ቤታችን ወዲያ ወዲህ ጉድ ጉድ ስንል ጐረቤቶቻችን ይሰሙን ወይ ያዩን ይሆን ወይ? የሚል:: በእርግጥ ገና በመጀመሪያው ዕለት ነበር ለመስኮቶቹ መጋረጃ ያዘጋጀንላቸው:: ስለ ሰውነት ለመናገር «መጋረጃ» የሚለው ሥም እንኳን ይበዛባቸዋል:: የተለያየ ቀለም፣ የተለያየ ዲዛይን፣ እንዲሁም የተለያየ የመጠፈርና የመሳሳት፣ የመሻከርና የመለስለስ፣ ወዘተ የጨርቃጨርቅ ባሕሪያት የሚታይባቸውና እኔም ሆንኩ አባባ ጨርሶ በማናውቀው የበፊት ሙያ ገብተን እንደነገሩ ያዘጋጀናቸው ዘበተሎዎች ናቸው ቢባሉ ሳይሻል አይቀርም:: ወጣም ወረደ መስኮቶቻችንን ሸፍነውልናል:: በዚህ ላይ እንዳሻን የምንከፍታቸውና እንዳሻን የምንዘጋቸው ዓይነት አድርገን አይደለም የሰቀልናቸው:: ይህን ጊዜያዊ ምሽጋችንን ለቅቀን እስከምንወጣ ዳግም ሳይላወሱ ከግድግዳው ጋር በሚስማር ስለቸነከርናቸው ባሉበት ሁኔታ ይቆዩ ዘንድ የግድ ነው:: ታዲያ እንዲህን «መጋረጃ» ከማለት «የጨርቅ ግድግዳ» ማለት ከጥያቄ ሳያድን ይቀራል?

ስለሚስጥራዊነቱ እነ አባባ በእርግጠኝነት ብዙ የሚሉለት ይህ ጊዜያዊ መደበቂያችን ለእኔ ደግሞ እያደር ሚስጥራዊነቱ እያሳሰበኝ መጥቷል:: በስተቀኛችን ያለው ሕንፃ ከላይ እስከታች ባሉት ወለሎች ላይ ቀኑን ሙሉ ለአፍታ የማይረግብ ቢዝነስ የሚጧጧፍበትና ልፍ አዕላፍ ሰዎች የሚርመሰመሱበት ነው:: በስተግራችን ደግሞ አንድ የቤት ዕቃዎች የሚያመርት ድርጅት እምብዛም የማይተናነስ ግርግር ሲፈጥር ይውላል:: ይህ ማለት ጥንቃቄ ማድረግ ያለብን ወደታች ብቻ ሳይሆን ወደ ግራና ወደቀኝም ነው ማለት ነው:: በእርግጥ ከሥራ ሰዓት ውጪ

አንድም ዝር የሚል ሰው እንደማይኖርባቸው አባባ ነግሮናል:: እንዲያም ቢሆን አንድ የሚያሳስበኝ ነገር አለ:: ጠጣር ነገሮች ድምፅን በጥሩ ሁኔታ እንደሚያስተላልፉ አውቃለሁ:: ግድግዳዎቹ ደግሞ ጠጣሮች ናቸው:: ታዲያ ድምፃችን በግድግዳዎቹ አማካኝነት ወደሚቀጥሉት ሕንፃዎች የማይተላለፍበት ምን ምክንያት አለ?

ማርጎት የብርጋን ሊመስልሽ ይችላል ኪቲ:: ግን የእኔ ብቻ እንዳይመስልሽ:: የሁላችንም ነው:: ማርጎት ክፉኛ የሚያዳልል በሽታ ይዟታል:: ሳል ደግሞ በፍፁሙ ሊቆጣጠሩት የሚቻል ነገር እንዳልሆነ ሁላችንም እናውቃለን:: ያም ሆኖ ለማርጎት የሚሰጥ ብዙዎች መድሃኒቶችን ከተፈቀደላት በላይ ውጪ እንዳታስል ዝማችንለች:: ይህን ማድረግ ከአቅሟ በላይ መሆኑን ለማወቅ ደግሞ ብዙ ጊዜ የተሰጣትን የሳል ኪኒን አንድ አዘር ፍፋ ለስዋጥ ናት:: እንደምታም ኪቲ?

የሚቀጥለው ማክሰኞ አቶ ቫንዳን ከቤተሰባቸው ጋር ብቸኛ ወንድ ልጃቸው ፒተርን ይዘው ወደ እኛ ይመጣሉ:: ባለፈው እንደነገርኩሽ ይህን የመደበቂያ ቤታችንን የሚጋሩን ሰስት ሰዎች እነሱ ናቸው:: ታዲያ ማክሰኞ እንዲደርስ እየናፈቀኝ እንዳለ አትጠራጠሪኝ ኪቲ:: የእነዚህ ሰዎች መምጣት ቢያንስ አሁን እየዋጠን ያለውን አስፈሪ ፀጥታ ይሰብረው ይሆናል የሚል ግምት አለኝ:: ከምንም በላይ ቀንም ሆነ ሌሊት እያስጨነቀኝ ያለው ፀጥታውና የብቸኝነት ስሜቱ ነው::

ኪቲ - ወደ ውጭ መውጣትና መተንፈስ ያለመቻል ምን ያህል የሚጨንቅ ነገር እንደሆነ ልነግርሽ አልችልም:: በዚህ ላይ ናዚዎቹ ከአሁን አሁን ሕብሬ ነገ አግኝተውን ይገድሉን የሚለው የሆድ ቁርጠቱ ፍርሃቴን እያባባሰብኝ ነው:: ምንም ይህ የሚሆንበት ጊዜ በረዘመና ቢያንስ ከአንቺ ጋር እያወራሁ በከረምኩ:: በይ ቻው ተጠራሁ::

ያንቺው አና

አርብ ነሐሴ 14/1942

ውድ ኪቲ -

አንድ ወር ሙሉ ዘጋሁሽ አይደል? አትፍረጂብኝ:: ስለ እውነት ለመናገር ይህ ያለንበት ቤትም ሆነ ያለንበት ሁኔታ ምንም አዲስ ነገር የማይከሰትበትና እጅግ በሚያታክት ድግግሞሽ የተሞላ ከመሆኑ የተነሳ ላወራሽ የሚገባኝ ለየት ያለ ጉዳይ በየዕለቱ ማግኘት ስላልተቻለኝ ነው:: አቶ ፋንዳን ከነባለቤታቸውና ከአንድያ ወንድ ልጃቸው ጋር ሐምሌ 13 ቀን መጡና ተቀላቀሉን:: እንጠብቃቸው የነበረው ግን ከአንድ ቀን በኋላ ማለትም ሐምሌ 14 ቀን ነበር:: ነገር ግን ከፕሮግራማቸው አንድ ቀን ቀድመው እንዲነሱ ያስገደዳቸው ጉዳይ ተከሰተ:: ከቤታቸው በስተግራና በስተቀኝ ያሉት ቤተሰቦች ሐምሌ 13 እና 16 እንዲቀርቡ ከናዚዎች ጥሪ ደረሳቸው:: በዚህ ምክንያት እነ አቶ ፋንዳን ስጋት ስለገባቸው አንድ ቀን ቀድመው ተነሱ:: እውነታቸውን ነው በአንድ ቀን ከመቀደም አንድ ቀን መቅደም ይሻላል::

ልጃቸው ፒተር ገና 16 ዓመቱን አልጨረሰም:: ሲበዛ ጭምትና ፈዛዛ ነገር ነው፣ የረባ ጓደኛ ይሆነኛል ብዬ አልጠብቅም:: ድመቱን (ሞሺ ይባላል) ይዞ መምጣቱን ይልቅ ወድጄለታለሁ::

ያንቺው አና

አርብ ነሐሴ 21/1942

ውድ ኪቲ

...ሰሞኑን ንባብም ሆነ ጥናት እንቢ እያለኝ ነው:: እስከ መስከረም ለራሴ የዕረፍት ፈቃድ ልሰጥ ወስኛለሁ:: የባኔ አባባም እንደሚያስጠናኝ ተስማምተናል:: ከአሁኑ ምን ያህል ነገሮች መርሳት እንደጀመርኩ ሳስበው ስጋት ገባኝ:: ኑሯችን ምንም ለውጥ አይታይበትም:: እኔና አቶ ፋንዳን ሳንጣላ ውለን አናውቅም

ማለት ይቻላል:: በተቃራኒው ማርጎትን ግን እንደነፍሱ ነው የሚወዷት:: እማማ አንዳንዴ ለምን እንደ ሕፃን እንደምታየኝ አይገባኝም:: ከምንም በላይ የሚያበሳጫኝ ነገር ይህ ነው:: በተረፈ ነገሮች እምብዛም አልከፉም:: ፒተርን አሁንም ልወድለት የምችለው ነገር ማግኘት አልቻልኩም:: በጣም ልግዝ ያለ ጉድ ነው:: አብዛኛውን ጊዜ አልጋው ላይ ሲንደባለል ወይ ከድመቱ ጋር ሲተሻሽ ነው የሚያሳልፈው:: ያልታደለ ልዝ ቢስ!

ያንቺው አና

ሐሙስ መስከረም 2/1942

ውድ ኪቲ:

አቶ ፋንዳንና ወ/ሮ ፋንዳን አድርገውት የነበረውን ዱላ ቀረሽ ፀብ ልገልጽልሽ አልችልም:: ትልልቅ ሰዎች እንዲህ ሲጨቃጨቁና ሲሰዳደቡ በሕይወቴ አይቼ አላውቅም:: እማማና አባባ እንኳንስ ሊጣሉ መጣላት ያቃታቸው ቀን ትዝ አይለኝም:: ደግሞ ኪቲ እንደዚህ የሚያንታረኩበትን ጉዳይ ብታውቂው ግርምሽ አያባራም:: ምንም በማይረባ ነገር ነው ሳንቃቸው እስኪበጠስ የሚጯጯሁት:: ብቻ እያምጣው ነው ኪቲ::

በእማማና በወ/ሮ ፋንዳን መሃል ያለው ግንኙነትም ቀላል የሚኮሰኮስ እንዳይመስልሽ:: በቋፍ ተቻችለው ነው ያሉት:: ለምሳሌ አንዱን ልጥቀስልሽ:: የመኝታ ጨርቃጨርቆቻችን በጋራ ከሚቀመጡበት ቁምሳጥን ውስጥ ወ/ሮ ፋንዳን ሶስቱንም አንሶላዎቿን አውጥታ ክፍሏ ውስጥ ደብቃለች:: የእማማ አንሶላዎች ለሁላችንም ይበቃል በሚል አጉል ብልጠት:: ታዲያ እማማም የወ/ሮ ፋንዳንን «ቅዱስ» አርአያ ተከተለችልሽ! ያን ዕለት አልጋ ሊነጠፍ ሲል ምን ሊፈጠር እንደሚችል ራስሽ ገምቺው::

የምግብ ማቅረቢያ ዕቃዎችን በተመለከተም ያው ነው:: የኛዎቹን የት «ደብቀን» የሷን ብቻ እንደምንጠቀም ሊገባት

ያልቻለ ነገር ነው። አውጥታ ለመጠቀም ያልፈለገችበት ቢሁ ያለ እንዳይመስልሽ፡ አጅሬ እማማ ታዲያ እንዳላየ ሆና ነው ትላለች፡ እኔ ደግሞ ጥሉብኝ ሲቃ መሰበር ሥራዬ ሆኗል። ትናንትና የመሪር ፋንጻን የሾርባ ሲሎን ከከስኩላት። እሷና የምትለው የሸክላ ሰታዋ ነበር። «ውይ፡ ወይ እንቺ የማትረቢ ቀልብ ቢስ» ለትል እምባረቀችብኝ። «እንደው መቼ ይሆን ከቀልብሽ የምትቸገሪው? እንድ የሾርባ ሰታ ቢተርፈኝ እሱን አሥራ ጋሪሬጊጦሽ» ባየሁት ቢቲ-ቢቷ የተቃጠለበት ነው የምትመስለው።

አቶ ፋንጻን በተቃራኒው በጣም እየተመቸኝ መጥቷል። ቢቲዬ ይዞን ሰማን እጅና ጓንት ሆነናል። ያዝልቅልን እንጂ። እማማ ዛሬ ጠዋትም እንደገና እ ጎን ስትልብኝ አረፈደች። ይሄ ነገር እንዴት እየተከተችኝ እንደመጣ ቢገባት ምናለበት። እመለከቲታችን አንድ እስጠሚ ሲደገ የሚችልበት ጊዜ አንድ ቀን ይመጣ ይሆናል የሚል ተስፋ እንዲሄን በውስጤ የለም። ባለፈው ሳምንት አሰልቺውን የጉር ድግግሞሽ በመጠኑም ቢሆን ሰበር ያደረገልን አንድ ነገር ተከስቶ ነበር። ጉዳዩ ስለ ሴቶች የተፃፈ አንድ መጽሐፍና ፒተርን ይመለከታል። ከዚያ በፊት አንድ ነገር ግልጽ ላድርግልሽ። እኔን በተመለከተ ማንበብ የሚፈቀዱልኝና የማያፈቀዱልኝ መጽሐፎች አሉ። እኔም ሕጉን ተቀብሎ የሚያፈቅዱልንን ብቻ ነው የማነበው። ማርጎትና ፒተር ግን እቶ ከፊሰር የሚያውሱንን መጽሐፍት ሁሉ ያለአንዳች ገደብ ማንበብ ይቻላሉ። ይሁን ስለ ሴቶች የተፃፈ መጽሐፍ አባወራዎቻችን ለምን አጠቃላይ ማዕቀብ እንዳደረጉበት ግልጽ አልሆነልኝም። «የተከለከለ ፍሬ» እንደሚባለው የመጽሐፉ ሚስጥር በተለይ ለፒተር ቁርጠት ሆነበት። ምን ጉድ ቢፃፍበት ነው ቢያገለ ለእሱና ለማርጎት ሊፈቀድ ያልቻለው? አሳቻ ጊዜ ሲጠብቅ የቆየው ፒተር እናቴ ከታችኛው ክፍል በጨዋታ መጠመዷን ካገረ በኋላ መጽሐፍየውን ላፍ አድርጎ ክርኒስ ውስጥ ገባና ከጓደኛ ጋር መሸገ። ለሚቀጥሉት ጥቂት ቀናት እንዲሁ ሲያደርግ

ቀየ። እናቴ እያደረገ ያለውን ነገር ደርባበታለች። ነገር ግን አሳልፋ ልትሰጠው አልፈለገችም መሰለኝ እይታ እንዳላየች ሆነችበት። ይሁን እንጂ ብዙም ሳይቆይ ፒተር ከተከለበለው ፍሬ ከአባቱ እጅ ወደቀ። አቶ ፋንጻን በፒተር «ብልግና» እንዴት እንዳበደ አትጠይቂኝ። እጅ ከፍንጅ በተያዘው ልጁ ላይ እንደአንጻች ከመረደበትና መጽሐፉን ከነጠቀው በኋላ ወደዚህ መጽሐፍ ዳግም ዝር እንዳይል ጥብቅ ማስጠንቀቂያ አስተላልፎ በድል ስሜት ነይኑት ወዲያ ወዲህ እየተንጎማለለ ራሱን ማረጋጋት ጀመረ። አዋቂ ተብዬዎቹ የሚሰሩትን ስህተት አየሽልኝ ቢቲ? አቶ ፋንጻን በሱ ቤት የአባትነት ኃላፊነቱን ተወጥቶ ልቡ ውልቅ ብሏል። ቀድሞ ነገር መከልከል ለምን አስፈለገ? ቢባል አቶ ፋንጻን በቂ መልስ የሚኖረው አይመስለኝም። በዚህ ላይ አንድ ነገር ያለበቂ ምክንያት ሲከለከል ምን ያህል እንደሚያጓጓ እንዴት መገመት አይችልም? ወጣም ወረደ የፒተር ጉጉት ይብሱን ተሟሟፈ አልሻለም። የመጣው ይምጣ እንጂ መጽሐፉን ለመጨረስ ክፉኛ ቆረጠ። እናም ያንን ጉደኛ መጽሐፍ መልሶ በእጁ ሊያስገባ የሚችልበትን መንገድ ብቻ ከማውጠንጠን ሌላ ብትጠረው አይሰማሽም። ወ/ሮ ፋንጻን እማማን ስለመጽሐፉ ምን አስተያየት እንዳላት ጠየቀቻት። እማማ ጥቂት አቅማማችና «እውነት ለመናገር እኔ በበኩሌ እናን እንጂ ማርጎትን በተመለከተ አብዛኛዎቹን መጽሐፍ ብዙነብ ግድ የለኝም» አለችና የእፍታ ፋታ ከወሰደች በኋላ በማከታተል «ይኸኛውን መጽሐፍ ግን ማርጎትም ብትሆን እንድታነበው ፈቃደኛ አይደለሁም።» በማለት ቁርጠኛ አቋሟን ገለፀች።

ይህ በእንዲህ እንዳለ ፒተር በለአሉም ሆነ በለመጽሐፉ ክትትል ሊያደርግ የሚችል ማንም ሰው የማይኖርበትን ሰዓት ሲያጠና ከቆየ በኋላ አንድ አመቺ ሰዓት አገኘ። ከምሽቱ አንድ ሰዓት እስከ ሁለት ሰዓት ተኩል። ሁሉም ወደታችኛዎቹ ቢሮዎች ወርደው ሬዲዮ የሚያዳምጡበት ሰዓት። የዚያኑ ምሽት አንድ ሰዓት ተኩል ሲሆንና ግራ ንፁህ ፣ ቀኝ ንፁሕ ሲሆንለት የተከለከለውን

ፍሬ ብትሬ ይሁ ወይ ክርኒው በእቅፉ መሰረት ከሁለት በዓት
ብቱል በፊት ወርዶ ነገሮችን ወደየዝፍብት መመለስ ነበረብኝ፡
ነገር ግን መጽሐፉ እንዳሁ በቀላል የሚያቋርጡት ዓይነት
ክሪስቲ ከፍተኛ ጥንቃቄ የሚፈልግ ምስኪን ፒተር ከስር
እልአዘረጋና ከዚ በሆቴ ድንገት ፊትለፊት ተፋጠጠ፡ እሁንም
ውስጥ በልሱ ሲወርድ ከእባቱ ጋር ፊትለፊት የሚችለውን ነገር እ
እጅ ከፍኝጅ ከቴ-ከዚህ በኋላ ሊፈጠር የሚችለውን ነገር እ
ከምንገርሽ አንቺው ብትዝምቺ ወደድኩ።

ያንቺው አና

በም መስከረም 21/1942

ውድ ኪቲ
ዛሬ የምነግርሽ እኛን በተመለከተ ጠቀለል ያለ ዜና ነው፡፡ ወ/ሮ ፋንዳን - አዎ - ከ
ዘየት እንደምጀምርልሽ ግን እንጃ፡፡ ወ/ሮ ፋንዳን ማለት እንዴት ያለችዋ አበቸጋሪ
ልጀምርልሽ፡፡ ወ/ሮ ፋንዳን ማለት እንዴት ያለችዋ አይደለችም፡
ቤት መበለትሽ፡፡ በፍፁም የምትችያት ዓይነት አይደለችም፡ ባወራሁ ቁጥር ቀንጿ ይቆጣል
እኔንማ ለጉዱ ጠምጃ ይዛኛለች፡፡ ባወራሁ ቁጥር ቀንጿ ይቆጣል
በሕይወቷ እንደኔ ያለ እፉ የማያርፍ ለፍላፊ ልጅ አጋጥሟት
እንደማያውቅ ደጋግማ ትናገራለች፡፡ ብቻ -በዚህም ብላ በዚ
እኛን የምታናድድበት አንድ ነገር አታጣም፡፡ የሰሞኑን አጼ
አሜሪን ልንገርሽ፡፡ በመጥበሻዎቹም ሆነ በድስቶቹ ውስጥ ትንገ
የተረፈ ነገር ዝኖች ልታጥባቸው አትፈልግም፡፡ እዚያው ከድን
አድርጋ ትተዋቸዋለች፡፡ ሁሌ እንደምናደርገው የየድስቱን ትራፊ
በአንድ ሲሐን አድርጋ ዕቃዎቹን እንደማጠብ፡፡ ታዲያ እንዳንዴ
እንጹን ድስት ወይ መጥበሻ ለሥራ ፈልገሽው ከፊት ስታደርገው
ጠረኑን የለወጠና ጥጥ ያወጣ ነገር ታገኚያለሽ፡፡ የዕለቱ የኩሽና
ተረኛ ወ/ሮ ፋንዳን ከሆኑች ማርጎትን አያርግሽ፡፡ ቁርስ፣ ምሳ
እራት ሲሰራላቸው የዋሉት ድስቶችና መጥበሻዎች ሁሉ እሷ
ነው የሚጠብቁት፡፡ ቃላስ ብላ ደግሞ ምስኪኗን ማርጎት እንዴት
እንዴት እንደምትመላደቅባት ባዋሽ! «እኔ ምለው ወይዘሪት

ትላልቆች የሠሩትን ሰዓታትን ሲያረብሹ፡ «እቃዎቹን እታጣጥቢም
እዚህ ከምትገለች?»
አዘበ የሥራ መፍታት ደሁን የሊሳ እንጃሰት አብዛኛዎቹን
ሰዓቶቹን የሚያጓልፈው የዘር ግንዱን ሲቆጥር ነው፡፡ ወረቀትና
ብዕር ይዞ እንዲጋ ይቀመጥና ዘርማንዘሩን ሲመዘግብ ይውላል፣
ያመሻል፡፡ ወንድሞች፣ እህቶች፣ አክስቶች፣ እጉቶች በእናቱም
በአባቱም ወገን ያሉ እያቶች፣ ቅድመአያቶች፣ ቅምቅማቶች፣
ወዘተ እንኳ ከእጠገቡ ንቅንቅ አልልም፡፡ ስለእያንዳንዳቸው
ዘመዶቹ አጠር አጠር ያለ ገለፃ ያደርግልኛል፡፡ እንደዚት ደስ
የሚል ነገር እንደሆንና እንደዚት አፌን ከፍቼ እንደማዳምጠው
አትጠይቂኝ ኪቲ፡፡
አቶ ክራለር በየአሥራአምስት ቀኑ ጥሩ ጥሩ መጽሔቶች
ያመጣልኛል፡፡ በተለይ የሲሲ ሻን ማርስቬልትን መጽሐፎች
ልገልጽልሽ ከምችለው በላይ ነው የወደድኳቸው፡፡ «ሚድሳመር
ማድነሱ-ንም» አራት ጊዜ ደጋግሜ አንበብኩት፡፡ በየመሃሉ
የሚፈጠሩት አስቂኝ ሁኔታዎች ድንገት ትዝ ሲሉኝ አሁንም
እንደ እብድ ብቻዬን እስቃለሁ ብልሽ ታምኚኛለሽ?
የፈረንሳይኛ ቋንቋ ጥናቴን ጠበቅ አድርጌ ይዤለሁ፡፡
አስቸጋሪ ከሚባሉት የግሥ እረባቦች መሀል በቀን ቢያንስ አምስቱን
እሸመድዳለሁ፡፡ ፒተርም በሀኩሉ የእንግሊዝኛ ቋንቋ ላይ መከራውን
እያየ ነው፡፡
እንዳንዴ ደግሞ ቢቢሲ ስለምድረ ሆላንድ የሚያወራውን
እከታተላለሁ፡፡ ለምሣሌ አሁን በቅርቡ ልዑል በርናርድ የቢቢሲ
እንግዳ ነበር፡፡ ልዕልት ጁሊያና በሚቀጥለው ጥር ወር ላይ
ትወልዳለች ተብሎ እንደሚጠበቅ ገለፀ፡፡ በጣም በጣም ደስ አለኝ፡፡
የንጉሣውያኑ ቤተሰብ ጉዳይ ለምን ይህን ያህል ትኩረቴን
እንደሚስበው ቀሪዎቹን ቤተሰቦቼን ግራ ከሚያጋቧቸው ነገሮቼ
እንዱ ነው፡፡
አንድ የሚረብሽ ነገር በድንገት ታወቀኝ ኪቲ፡፡ ለካ በቂ
ልብስ የለኝም፡፡ የትግዝቃዜው ወቅት እየመጣ ነው፡፡ እኔ ያለኝ

አንድ ባለእጅ ቀሚስና ሰስት አጫጭር የእጅ ሥራ ጉርዶች አንድ ባለእጅጌ ቀሚስና ሰስት አጫጭር የእጅ ሥራ ጉርዶች ብቻ ነው፡፡ በዚታችን የነበረውን ነጭ የሱፍ ክር ለእጅ ሥራ እንድጠቀምበት አባባ ፈቀደልኝ፡፡ ለስሙ የሱፍ ክር ይባል እንጂ ጥራቱ እንኳን በጣም የደከመ ዓይነት ነው፡፡ ነገር ግን አሁን ሙቀት መስጠት መቻሉ ብቻ ጥናው ጥሩ ጥራቱ ሳይሆን ሙቀት መስጠት መቻሉ ብቻ ነው፡፡ አይገርምሽም ኪቲ? የዛሬን እያድርገውና ልብሶቻችንን ሰዎች ቍራሽ ስለ የት እንደምናደርጋቸው ይጨንቀን የነበርን ሰዎች ቍራሽ ስለ ልብስ እጥረት የምናወራበት ጊዜ ይምጣ? እንደዘበት ከቤት ትተነው የመጣነውን ተይውና በየጎረቤቶቻችን በአደራ የተውነው ብቻ እኮ አንድ አገር ያለብሳል፡፡ ምን ዋጋ አለው ኪቲ-ይህ ጦርነት አልቆ ወደመንደራችን ካልተመለስን የምናገኘው ነገር አይደለም፡፡ ለዚያውስ ባለአደራዎቹ በሕይወት ሲጠብቁን እንጂ ስለ ወ/ሮ ፋንዳን የሆነ ነገር እየሣፍኩ ነበር፡፡ ልክ እንደጨረስኩ ከዞት መጣች ሳልል ከፊቴ ገጭ አለችብኝ፡፡ የማስታወሻ ደብተሬን ድርግም አድርጌ ከደንኩና ቀልጭ ቀልጭ ስልባት የሆነ ነገር ሸክ አላት፡፡

«እናቍ-የኔ ቆንጆ - እስቲ በፈጠረሽ የምትጽፈውን አሳይኝ፡፡»

«አ-አ ወ/ሮ ፋንዳን-አልችልም፡፡» አልኳትና መቁለጭለጬን ቀጠልኩ፡፡

«ውይ - ምናለበት?»

«ምንም የለበትም ወ/ሮ ፋንዳን-ዳያሪዬን ለማንም ላለማሳየት ስለወሰንኩ ነው፡፡»

«እሺ. እንግዲያው የኔ ቆንጆ የመጨረሻውን ገጽ ብቻ አሳይኝ፡፡»

«አልችልም ወ/ሮ ፋንዳን - በጣም አዝናለሁ፡፡»

ንተቃቸን አለማንበቧ እግዜር ይስጣት እንጂ ኪቲ-እንብባው ቢሆን ኖሮ ጉዱ ነበር በተለይ በመጨረሻው ገጽ ላይ ስለ እሷ የቸከቸኩሁት እንኳን ለሷ ለጠላቷ የማይጥም እንደ ነበር ነው የማወራሽ፡፡

ያንቺው አና

እርብ መስከረም 25 1942

ውድ ኪቲ

ትናንትና ማታ ወሬ እማረኝና የአቶ ፋንዳንና የወ/ሮ ፋንዳን መኝታ ቤት ወደሆነችው ወደ አደሳት ቀጥ ትንሽዬ ክፍል ወጣሁ፡፡ በጥታው ሊውጠኝ ሲል አብዛኛውን ጊዜ ከእነሱ ጋር ለማውራት ወደ ክፍላቸው እሄዳለሁ፡፡ አንዳንድ ጊዜ ከጠበቅኩት በላይ ጥፍ ጊዜ አሳልፋለሁ፡፡ እና ትናንትና ስለ ፒተር ስናወራ አመሸን አልኳለሁ፡፡ ፒተር አልፎ አልፎ ጉንጮቼን እንደሚደባብሰኝና ማንም ወንድ እንደ ሳሉን ድመት እንዲያሻሸኝ ስለማልፈልግ ፒተርም እደብ ቢገዛ እንደምመርጥ ነገርኳቸው፡፡

ያው እንግዲህ የወላጆችን ነገር ታውቂዋለሽ፡፡ በተለሳለሰ አኳደበት ፒተር በጣም እየወደደኝ ስለመምጣቱ በእርግጠኝነት ነገሩኝና ለምን በተቻለኝ መጠን ልቀርበው እንደማልሞክር ጠየቁኝ፡፡ በሆዴ «ውይ የኔ ምስኪን ፒተር» አልኩ፡፡ በአፌ ግን «አአ -እንደዛማ ብሉ ነገር የለም» አልኳቸው፡፡ ጉዴን አየሽልኝ ኪቲ?

በኔ አመለካከት ፒተር በጣም ግራ የሚገባ ባሕርይ ያለው ልጅ መሆኑን ገለጽኩላቸውና በኋላ ደግሞ የምንተአፍረቴን «ለነገሩ ዓይናፋርነት በእሱ አልተጀመረም፡፡ ከልጃገረዶች ጋር የመቀራረብ ልምድ የሌላቸው ወንድ ልጆች ሁሉ ያው እንደሱ ናቸው፡፡» አልኳቸው፡፡

ያንቺው አና

እሁድ መስከረም 27/1942

ውድ ኪቲ

ከእማማ ጋር እንደገና ድብልቅልቅ ያለ ፀብ ውስጥ ገባን፡፡ ይሄ እንግዲህ ለመቶኛ፣ ወይ ለሺኛ፣ ወይ ደግሞ ለሚሊዮንኛ

ጊዜ መሆኑ ነው፡፡ አሁን እሁንማ ምን ልበልሽ - እሳትና ጭድ እየሆንን ነው፡፡ ከማርጎትም ጋር ቢሆን እንደ ድሮው እጅና ጓንት ነን ልልሽ አልችልም፡፡ እንዲህ ዓይነት የሻከረ ግንኙነት በእኛ ቤተሰብ መሃል ጨርሶ የሚታሰብ አልነበረም፡፡ የእማማም ሆነ የማርጎት ተፈጥሮ ጨርሶ እንግዳ እየሆነብኝ መጥቷል፡፡ ለነገሩ የማርጎት እንጂ የእማማን እንኳን ለምጀዋለሁ፡፡ ከጓደኞቼ ጋር የምግባባውን ያህል ከገዛ እናቴ ጋር መግባባት አልችልም፡፡ አላባዝንም ኪቲ?

ሌላው ደግሞ - አንዳንድ ሰዎች ራሳቸው ባወጧቸው ሥፍር ቁጥር የሌላቸው የሥነ-ሥርዓት ዓይነቶች የገዛ ልጆቻቸውን አበሳ ማሳየታቸው ሳያንሳቸው የሌሎች ሰዎች ልጆችንም ባሕሪይ ካሬትን በሚል በማያገባቸው ገብተው ይበጠብጣሉ፡፡ አቶ ፋንዳንና ወ/ሮ ፋንዳን የዚህ ዓይነት ሰዎች ናቸው፡፡ እናም በእነሱ አመለካከት ማርጎት ግላዊም ሆነ ምክር የማያሻት ፍፁም እንከን-አልባ ልጅ ናት፡፡ ስለ እኔ ግን ምን አሉ መሰለሽ? «አይ -የአናንስ ዝም ነው፡፡ ለራሷም ለእህቷም የሚበቃ ተንኮል እሷ ውስጥ አለ!»

ለምሳ በተለይ ደግሞ ለእራት ገበታ ስንቀርብ በሁለቱ ቤተሰብ መሃል የሚደረጉትን የቃላትና የአሽሙር ተኩስ ልውውጦች ምነው በሰማሽልኝ ኪቲ፡፡ በአብዛኛው የንትርኩ መነሻ እኔ ነኝ፡፡ እማማና አባባ ደግሞ የእልህ ነው መሰለኝ ምንጊዜም እኔን ወግ ነው ነው የሚቆሙት፡፡ ለተከሰስኩበት ጉዳይ ጥፋተኛ እንደሆንኩ እየታወቃቸው እንኳን አሳልፈው አይሰጡኝም፡፡ እውነቱን ነው ምልሽ-ዕድሜ ለእባባና ለእማማ እንጂ እንደነወ/ሮ ፋንዳን እያያዝማ ቺና ዱሮ ጭራዬን አስቆልፈውኝ ነበር፡፡

ታዲያ አቶ ፋንዳንና ወ/ሮ ፋንዳን ወደላይኛው ክፍላቸው እስኪወጡላቸው ይጠብቁና እስካሁን ሲከራከሩልኝ የነበሩት እማማና አባባ ባለ በሌለ ኃይላቸው ወደኔ ይዞሩብኛላ «ምናለበት ይሄ እሳት ምላስሽን ሰብሰብ ብታደርጊው» ይሉኛል፡፡ «ምናለበት ከአዋቂ ጋር አፍ መካፈት ብታቆሚ - ደርሶ በማይመለከትሽና በተነሳው ነገር ሁሉ ጥልቅ ብትይ» ይሉኛል፡፡ ምን ዋጋ አለው

«.... ዳያሪዬ ራሷ ጓደኛዬ ፣ አማካሪዬ ፣ አጫዋቼ እንድትሆን ነው አላማዬ፡፡ እናም ለእንግዲሁ ዳያሪዬን 'ኪቲ' ብዬ ሰይሚያታለሁ፡፡»

ኪቲ-እንደሚፈልጉኝ ለሆንላቸው ግን አልቻልኩም:: የአቅሟን ያህል ሞከርኩ - ግን አቃተኝ:: ደግነቱ የአባባ ትዕግስት ተገዛ የሚያልቅ አይደለም:: የኒ.ገም ዐባይ ችሎ እማማንም ያረጋጋልኛል::

ገበታ ላይ ከሚፈጠሩት ተራ አለመግባባቶች አንዱን ልንገርሽ:: ለምሳሌ እኔ አንድ ቀን ትጠላቅጠል መብላት እናስኘኝም አጋበሏ:: ስለዚህ ምን አደርጋለሁ መሰለሽ - ከትጠላ ትጠል ትንሽ ብቻ ቆንጠር አድርጌ ሰሃኔ ላይ እወጣና በዕለቱ ብዙ ብዙ ካለና ነገር - ለምሳሌ ከድንቹ ሞቅ አድርጌ እጨልፋለሁ:: ይሄኔ ወ/ሮ ፋንዳንን አለማየት ነው:: ስጋ ይገታተራል ነው ደግሞ አንዳያም ሆኖ ስሜቷን ለመቆጣጠር የምታደርገው የምልሽ:: ጥረት ከሽፎባት አያውቅም::

«ከትጠላቅጠሉ ጨመር አድርገሽ አውጪ እንጂ እና» ትለኛለች አዚያው በዚያው:: አሽሙር ቢጤ መሆኑ ነው::

«አመሰግናለሁ ወ/ሮ ፋንዳን - ድንች በብዛት ስለወሰድኩ ነው::» እላታለሁ እኔም:: አላወቀች ግን እንደሆንኩ ታዲያ እንዳይመስልሽ::

እሷም በቀዛ የምታቆም አይደለችም:: «ትጠላቅጠሉ ብዙ ነው:: እናትሽስ ቢሆን ሁሌ የምትነግርሽ ይሄንኑ አይደለ እንዴ? ማጂ.ለሽም ትንሽ ጨምሪ» ትለኛና እራሷ እያወጣች ሰሌኔ ላይ መቆለል ትጀምራለች:: ደግነቱ አባባ በእኔ መጣሽ ማለት በነይኑ መጣሽ ማለት ነው:: እናም ገና አንድ ሁለት ማንኪያ ከማውጣቷ ያስቆማታል::

ይሄኔ ነው እሷን ማየት:: የሚበቃትን ያህል ትቆናጠርና «እናን ስለ ልጅ አስተዳደግ የዘወትር ገለፃዋን ትጀምራለች:: ማሳደጋችሁ ይሄን ያህል እስከትበላሽ ድረስ እያሞላቀቃችሁ ነው:: ምነው እና የኔ ልጅ በሆንች ኖሮ ማመን የማልችለው ነገር ነው::» «የማውቀው እንዴት ልክ አጥባት እንደነበር እኔ ነበርኩ»

ምንጊዜም የንግግሯ መጀመሪያና መጨረሻ ይኸው አባባ ነው:: «ምነው እና የኔ ልጅ በሆንች ኖሮ::» ኧረ እንኳንም አልሆንኩ!

እና ኪቲ - «የልጅ አስተዳደግ» ስለሚሉት ጉዳያቸው ልመለስልሽ:: ትናንትና ወ/ሮ ፋንዳን ንግግሯን ከጨረሰች በኋላ ለተቂት ደቂቃዎች ቤቱ ፀጥ-ረጭ አለ:: ከዛ አባባ ምን እንዳሉት ብነግርሽ አታምኝኝም:: «እንደኔ እንደኔ እና እጅግ በጣም ጥሩ አስተዳደግ ያላት ልጅ ናት:: እስከአሁን እንደ ዶፍ ስትወርድባት ለቆየሽው ለዚህ ሁሉ ግልብ ሐተታሽ እንዳችም ምላሽ ከመስጠት መታቀቧ ራሱ ለዚህ በቂ ምስክር ነው:: በተረፈ... አትክልት መረጠች፣ ድንች መረጠች የራሷ መብት ነው:: አንቺም ይሄ የምትይው ዓይነት «ጨዋ አስተዳደግ ያለሽ ከሆነ መመልከት ያለብሽ የራስሽን ሰሃን እንጂ የአናን አይደለም::» ለመጀመሪያ ጊዜ ወ/ሮ ፋንዳን ኩምሽሽ ስትል አየኋት:: የምትናገረው ሁሉ ነበር የጠፋት:: ብራቮ አባባ ቀጋዋን ሰጠልኝ:: እስቲ ይታይሽ ኪቲ - እሷ ራሷ እኮ ሰሃኗ ላይ ያወጣችው አትክልት አንድ ማንኪያ አይሞላም:: ታዲያ ግን የእሷ የ«አስተዳደግ ጉድለት» አይደለም:: ኧረ በጭራሽ «እኔ እንኳን ማታ ማታ አትክልት ካበዛሁ ሆድ ድርቀት ያስቸግረኛል::» ትልሻለች:: ሃሃሃ እሷ ብቻ ብልጥ::

መጀመሪያውኑ ግን ስለ እኔ ለፍልፌ ብሷት ነው የማይመስል ምክንያት ለመስጠት መከራዋን የምታየው? በነገራችን ላይ ኪቲ - ወ/ሮ ፋንዳንን ማየት እንዲህ እንደዛሬው ስታፍር ነው:: ሃሃሃ ምን ልበልሽ-ቲማቲም አይተሽ ማየት፣ እኔ ደግሞ ማፈር ብሎ ነገር ከነአካቴው አልፈጠረብኝም:: እሷም የጠላችውን ይህንኑ ነገሬን ሳይሆን አይቀርም::

ያንቺው አና

ሰኞ መስከረም 28/1942

ውድ ኪቲ

ትናንትናና ዛሬ ብዙ የማወራሽ እያለኝ ነበር ያቋረጥኩት:: በቤታችን ተፈጥሮ ስለነበረ አንድ ሌላ ፀብ ልነግርሽ ይገባኛል::

ሊሆን ስለሚቻል ነገር ባወያየሽ፡፡
ከዛ በኋላ ግን እቤቴ እንደ ጨርቦ ሰዎች እንዲህ በቀላሉ ለተለ
ለምንድነው ትልልቅ ሰዎች እንዲህ በቀላሉ ጉዳይ የከረረ ክብ የሚያደርሱት? ለምንድነው ምንም በማይረባ ጉዳይ ድሬስ በትንሽ ትልቅ መጋጨትና ውስጥ የሚገቡት? እስከዛሬ ድረስ በትንሽ ትልቅ መጋጨትና ውስጥ የሚገቡት እንዲሆን ነበር የማስበው፡፡ ይሁን መጣላት የቀንጎን ልጆች ብቻ እንደሆነ ነበር የማስበው፡፡ ጉዳዩ ግን ቢሆን ዛሬም ቁጥር እየጠፋ የሚሄድ ጉዳይ ነበር የሚመስለኝ፡፡ በእርግጥ አንዳንድ የምር ወብ መሰጥ ሲያስገባ የሚችል ምክንያት ሊፈጠር እንደሚችል ግልፅ እየሆነ፡፡ እኛ ያስቡት ግን ፈጽሞ ከማይቀ ውጪ የሆነ እንዳለ ሁኔታ አየሁ፡፡ ይሆን እንጂ ቢያገባ በራሱ ስለ ቱሉ ልቀበለውና ልለምደው ነው፡፡ ይሆን እንጂ ቢያገባ በራሱ ስለ ቱሉ ልቀበለውና ልለምደው የሚያዝን እውነት እንደሆነ ይሰማኛል፡፡ ይህን ማድረግ ግን አልችልም ኪቲ፡ መሃል ያለበንም አይመስለኝም፡፡ ምክንያቱም ትንኮሳቸው - እንዲያውም የሁሉም ልጆች እንዲህ በእነዚህ ማለት ነው፡፡
በእነዚህ ሰዎች አመለካከት ምንም - እደግመዋለሁ ኪቲ ምንም ልክ አይደለም፡፡ እንግሬ አለባበሴ፣ አረማመዴ፣ ምንም ልክ አይደለም፡፡ እንጋሬ እለባበሴ፣ አረማመዴ፣ አቀማመጤ፣ ብቻ ምን አለፍኸሙ ነገሬ ከዛ እስከ ፐ ሲብጠለጠል ይውላል፡ ሲብጠለጠል ያመሻል፡፡ ደሀ ሳያገለኝ እየግለገፏ ይውላል፡ ሲብጠለጠል ያመሻል፡፡ መልስ ብሎ ዘለፋና ቀሉ የሚገፍ ቁጣ ወዋ ብሎ መቀቀ እንጂ መልስ ብሎ ነገር ከእኔ እንዳይመጣ ትዕዛዝ አለብኝ፡፡ እኔ ኪቲ - ደጸን ነገር ከእኔ እንዳይመጣ ትዕዛዝ አለብኝ፡፡ እኔ ኪቲ - ደጸን እንጃን ሲያምራቸው ይቀሪል እንጂ አላደርግላቸውም፡፡ እንዲህ ዓይነቱን መሽቆጥቆጥ አላደርጋቸውም፡፡ አሁንም ቢሆን አሁንን የሚገፋ ማደግ አይደለም፡፡ እልችልም ኪቲ የማንንም ስድብ እንዲህ የሚሆንብኝ አይደለም፡፡ እልችልም ኪቲ የማንንም ስድብ እንዲህ ደፍቼ መቀበል አልችልም፡፡ እንደውም አሁንንቱ ንገሬን ከልጂ ደፍቼ መቀበል አልችልም፡፡ እንደውም አሁንንቱን ንገሬን ከልጂ ኪቲ - ብቻሌ እንጂን አላደርገውም፡፡ ደልቅ ምን እንደማደርግ ልንገርሽ? እና ፍራንክ የተወለደቸው ትናንትና እንዳልሆነ እንዲገዛቸው አደርጋቸዋለሁ፡፡ ከእና የመማር እንጂ እናን የማስተማር ብቃት እንደሌላቸው ቁልጭ አድርጌ አሳያቸዋለሁ፡፡ ምናልባት ያኔ ትንሽ ደንገጥ ሲሉ አፋቸውን ሰብሰብ ያደርጉልኝ ይሆናል፡፡

የሚገርም እኮ ነው ኪቲ - እውነት እኔ እንዳሉት እንደሚሉት ኪቲ - በትራሽ እያደረግሽ ሆነ፡፡ የማይረባ ነው ደሞ ከዚያ የማይገባ ለእነዚህ ሰዎች ጦርነትን በዘገበቱ የሚያደርሱብኝን እይጋጠም ኪቲ - በትራሽ እያደረገ ነው እንደሚሰማኝ፡፡ እኔን የሚያሳስበኝ ግን እኔን የሚያሳስበኝ አይደለም፡፡ እርግጥ ነው እንደሚገባኝም ሰው የራሴ የሆኑ ደካሞች አሉኝ፡፡ ያንን አውቃለሁም፣ አልክድምም፡፡ እኔን የሚያሳስበኝ ግን እኔን የሚያሳስበኝ መሆኑን ቢያውቁ አደዳራት ያለት መጠን ያለፈ ግጋን ግን እኔን የሚያሳስበኝ መሆኑን ቢያውቁ እንዴት ደስ እንደሚላቸው ብፈራ፡፡
እንደዚህም እያወቀኝ ቸው አንዳንዴ ባሳሰበው እንዴት በራሳቸው ብፈራ፡፡
ሁላችሁ እንዲህም እያወቅኳቸው እንዳንዴ ለነፃነት፣ ሩህሩህና በማስተዋል ትዕግሥት የሌሽ የብሽሽቅ ኑሮአቸው ብቻ ቢሆን ኪቲ፡፡ ብቻ በማስገደዳቸው ትዕግስ እንደሚልላቸው በወቅቷ ኪቲ፡፡ እንደ ገርፈልሽ እንዴት ትርል እንደምዘልቃቸው እንጀልኛ፡፡ እንዴ እሰከመቼ ሩሱን ተቋቋመናቸው እንደሚሆን የሚያደርገኝ ነው፡፡ እስከ መቼ ሩሱን ተቋቋመሩ እንደሚሆን የሚያደርገኝ ነው፡፡ እንጃ እንደ እሳትገጦሩ መፈንዳቴ እንደሆነ ጀምሩልሽ ወደንበረው ነገር እና ኪቲቱ - ትድም ጀምሩልሽ ወደነበረው ነገር
እና ኪቲዬ - ትድም ተኮልኩሎን የቆተ የባጡ ልመስለኛና - በጠረጴዛችን ዙሪያ ተኮልኩለን የቆተ የባጡ ልመስለኛና - በጠረጴዛችን ዙሪያ ተኮልኩለን የቆት የባጡ ለዉረ - በዎት በዎት ብሎ እንደተነሳ ትዝ አይለኝም-ብቻ ስለእባባ ከሚዘን ያለፈ ጨዋነት ተነሳና ከዚህም ከዚያም አስተያየቶች ከሚዘን ያለፈ ጨዋነት ተነሳና ከዚህም ከዚያም እስተያየቶች ይወረወሩ ጀመር፡፡ እባባን በቅርብ የሚያውቀው ከሆነ እንዲን ጠንቋ ሰው ኢብድም ቢሆን ይህን እውነት ለመካድ ይቸግረዋል፡፡ ጠንቋ ሰው ኢብድም ቢሆን ይህን እውነት ለመካድ ይቸግረዋል፡፡ ይህም ስለሆነ በነገሩ ከመስማማት ውጪ አማራጭ ያልነበራት ዋዜር ፋንዳን ድንገት በመሃል ትግብልሽና «ለነገሩ እኔም ብሆን ዋዜር ፋንዳን ድንገት በመሃል ትግብልሽና «ለነገሩ እኔም ብሆን እኮ ከባለቤቴ እንግር ከታየው በጣም ለዘብ ያለና ደርባባ ተፈጥሮ ነው ያለኝ ማለት እችላለሁ፡፡» ብላልሽ እርፍ፡፡ እይ የኖ ደርባባ!
እቶ ፋንዳን «ሙድ» ባለቤቱን ገርመም አደረጋትና «ልክ ብለሻል - እኔ በእርግጥም ጨዋ አይደለሁም፡፡ ልሆንም እልፈልግም፡፡ እስከማውቀው ድረስ ጨዋ በመሆን ኪሳራ እንጂ ትርፍ አይገኝም፡፡» ካለ በኋላ ወደእኔ ዞሮ እለና «አንድ ነገር ልምከርሽ እና -መቼም ቢሆን ከሚገባሽ በላይ ጨዋ ለመሆን እንዳትሞክሪ፡፡ ከልክ ያለፈ ጨዋነት ማንንም የትም አያደርስም፡፡» ሲለኝ እሱ እሱን እልመሰለሽ አለኝ፡፡
እማማም በዚህ አባባል የምትስማማ መሆኗን ገለፀች፡፡ ዋዜር ፋንዳን ግን ያው እንደተለመደው የራሷን አመለካከት

በጉዳዩ ላይ በማሳረጊያ መልክ መሰንዘር ነበረባት። «ደግሞ'ኮ በሰሕይወት ያላችሁ አመለካከት ፈጽሞ ያልተለመደ ዓይነት ነው» አለች ንግግሯን በቀጥታ ለእማማና ለእኔ እያሰማች። «እንደው ምንስ ቢሆን እና ፊት እንዲህ ትላላችሁ? ገና ምራቋን ባልዋጠች በገዛ ልጃችሁ ፊት? እኔ በእኔ ዕድሜ ሳለሁ እንዲህ ፊት የሚሰጥ መላጅ አልነበረም። እርግጠኛ ነኝ አሁንም የበም እንዲህ እንደናንተ ያለ ዘመናዊ ቤተሰብ ውስጥ ካልሆነ በቀር።»

ወ/ሮ ፋንዳን ይህን ብላ በታብቃ ጉንጮቿ እንደበሰለ መሰሉ። ወቀሳ የሰነዘረች ሳይሆን ወቀሳ የተሰነዘረባት ነበር የምትመስለው። እማማን ደግሞ ብታዩት ኪቲ፣ ትንሽ እንኳን ያረፈባት አትመስልም። ነገር ግን ወት እንዳልጣማትና በተቻላት ፍጥነት እስካሁን ቢፋተነበት የቆዩበትን ርዕስ ልትቋጨው ሰፍ እንደለች ያስታውቅባታል። «እንዴት መሰለሽ ወ/ሮ ፋንዳን -እኔም ብየ የማምነው አንድ ሰው በሕይወቱ ውስጥ የተሻለ ሰሌት ማግኘት ከፈለገ ከሚገባው በላይ ጨዋ መሆን እንደሌለበት ነው። ለምሳሌ ባለቤቴን፣ ማርጎትን፣ እንዲሁም ልጅሽን ፒተርን ብንወስድ ከልክ ያለፈ ጨዋነት የሚያጠቃቸው ናቸው ማለት ይቻላል። በእንፃሩ ደግሞ ባለቤትሽን፣ እናን፣ አንቺ ራስሽንና እኔን ብንወስድ ሙሉ በሙሉ የእነሱ ተቃራኒ ነን ባይባልም ቢያንስ አትንኩኝ ባይነታችን የሚያጠያይቅ አይደለም።»

«ምን ለማለት ፈልገሽ ነው ወ/ሮ ፍራንክ?» ብላ ወ/ሮ ፋንዳን ክርክሯን ልትቀጥል ስትመቻች ባለቤቷ አቋረጣት። «ብቻ በቃ ሁሉም ሰው እንደፍላጎቱ ነው። እኔ በበኩሌ አንድ ነገር በእርግጠኝነት አውቃለሁ። ለአንድ ቀን እንኳን ለሀብ ብሎ በችጋር እንደምሞት አውቃለሁ።»

አቶ ፋንዳን ገና ለገና ራሴን ተከላከልኩ ብሎ ያቀረበው ይህ ማፈሪያ ምክንያቱ እማማን ድንገት እንደ እብድ ያንከተክታት ጀመር። ይህ የእማማ ሁኔታ ደግሞ ወ/ሮ ፋንዳንን እንጎል አረጋት ነው ምልሽ። እንደ፡ በጀርመንኛ እንደ፡ በሆላንድኛ እያፈራረቁች የሆኑ ያልሆኑ ኃይለቃሎች ቀበጣጠረችና በስተመጨረሻው ምላሷ

እየተሳሰረባት ሲመጣ ቁና ቁና መተንፈስ ብቻ ሆነ። ከዛ ከመንበሯ ላይ ብድግ አለችና ጠረጴዛውን ለቅቃ በመሄድ ላይ እያለች ድንገት ዓይኖቿ እኔ ላይ አረፉ። እንዴት እንዴት እንደረጋት በሆሽልኝ ኪቲ። ደግሞ ለከፋቱ ልክ ወደኋላ ዘወር ያለች ጊዜ እኔ በሆኑት ነገር ሁሉ እጅግ ተገርሜ በትዝብትና በአዘኔታ ራሴን ከግራ ወደቀኝ እየወዘወዝኩ ነበር።

ከዛ እንዲያ እኔ ላይ ዘረጠጠችብኝ! አሁንም ውል የሌላቸው የጀርመንኛና የሆላንድኛ ቃላት እንዳርከፈከፈችብኝ ነው ያንጋረሽ። ሊትገምቺው የማትችይው ዓይነት ልዩ ትዕይንት ነበር። ምነው ሰዓሊ በሆንኩና በዚህ ሁኔታዋ በሳልኳት። እሬ እንዴት ያለችዋ ከብሪ ቢስ ደደብ ሴት ናት!

መቼም ወደዴ ኪቲ፡አሁን አንድ ነገር ገብቶኛል። በምንም በሚገባ የምታውቂያቸው ደህና አድርገሽ የተጋጨሻቸውና የተጣላሻቸው ጊዜ ነው። ያኔ ብቻ ነው ትክክለኛ ባሕሪያቸው እንደ ማሸ ፏ! ብሎ የሚታይሽ።

ያንቺው አና

ማክሰኞ መስከረም 29/1942

ውድ ኪቲ፡

ሞትን ተደብቆ የመኖርን ችግር ላላየው ሰው መግለጽ በጣም አስቸጋሪ ነው። በየዕለቱ የሚያጋጥሙኝ ሁኔታዎች ፈጽሞ ለማመን የሚከብዱ ናቸው። ነዋሳችንን ለማበንበት ብለን በዚህ ሚስጥራዊ ቤት ተደብቀን ያለነው ሰባት ሰዎች የባሬን እያርገነውና በእንዴት ያለ የተቀናጣ ሕይወት ውስጥ እልፈን የመጣን ነን። የመታጠቢያ ቤታችን ግን ገባ የመታጠቢያ ክፍል እንኳን የለውም። ገላችንን የምንታጠበው በልብስ ማጠቢያ ሳፋ ላይ ነው። ደግሞቱ ከታች ባለው የእነ አቶ ክሬለር ቢሮዎች ውስጥ የኤሌክትሪክ የውሃ ማሞቂያዎች አሉ። ሠራተኞቹ ሁሉ ቢሮውን ለቅቀው ሲሄዱልን ተራ በተራ እየወረድን የየራሳችንን ሙቅ ውሃ በባልዲ እያመጣን

እንታጠባለን:: የመታጠቢያ ክፍል አለመኖሩና ሳሩ ላይ ለመታጠብ መገደዳችን ብቻ አይደለም ችግሩ:: ትልቁ ችግር አመቺ የሆነ የመታጠቢያ ሥፍራ ማግኘት ነው:: የኑሮአችንም በእርድና የይልቅታ ደረጃችን የተለያየ እንደመሆኑ

የሴላችንም በአርደና የቤተሰቡ አባል የየራሱን የግል መታጠቢያ መጠን እያገናዘበ ሥፍራ በየራሱ መንገድና በየራሱ ጊዜ አግኝቷል:: ለምሳሌ ፒተር የመረጠው ኩሽናውን ነው:: ነገር ግን የኩሽናው በር ባለመስታወት ስለሆነ ፒተር ለመታጠብ ባሰበ ቁጥር እያንዳንዳችንን እየዞረ ለግማሽ ሰዓት ያህል ወደ ኩሽናው በር አካባቢ ዝር እንዳንልበት ያሳስበናል:: እቴ ፋንዳን ደግሞ እዚያው መኝታ ክፍሉ ውስጥ መታጠብ ነው የሚፈልጉት:: ከታች ከቢሮዎቹ በላይ ተሸክሞ የመጣውን ሙቅ ውሃ እንደያዙ ወደ ላይኛው ክፍሉ ተሸክሞ ማውጣቱ ይቸግረኛል ባይ ነው:: ወ/ሮ ፋንዳን የሚስማማቸውን በቃ ገና ያገኙት አትመስልም:: አባባ የአቶ ክሬለርን የግል ቢሮ ነው የሚጠቀመው:: እማማ ደግሞ ከኩሽናው የእሳት መከላከያ ጀርባ ያለው ጠባብና ጨለማ ቦታ ተስማምቷታል:: እኔና ማርጎት የመረጥነው ከቤታችን ያለውን ዋናውን ቢሮ ነው:: ቅዳሜ ከሰዓትና እሁድ ቀኑን ሙሉ የቢሮው መጋረጃዎች ሁሉ ስለሚሸፈኑ በዚፈል ጨለማ ውስጥ ነው የምንታጠበው::

ይሁን እንጂ ይህን ቦታ ወዲያው ነበር የጠላሁትና ካለፈው ሳምንት ጀምሮ የተሻለ የመታጠቢያ ሥፍራ ማፈላለግ የጀመርኩት:: ፒተር አንድ ጥቆማ አደረገልኝ:: ከታች ያለውን የትልቁን ቢሮ የመፀዳጃ ክፍል ለመጠቀም እንድሞክር:: ትክክለኛ ጥቆማ ነበር:: ያ ክፍል የራሱ የመታጠቢያ ገንዳ ስላለው በሳፋ ስታጠብ እንደማደርገው የግድ መቆም የለብኝም:: ተቀምጬ መታጠብ እችላለሁ፤ መብራት ማብራት እችላለሁ፤ ከገባሁ በኋላ በሩን መቀርቀር እችላለሁ፤ በመስተመጨረሻ ደግሞ የታጠብኩበትን ውሃ ያለምንም ችግር ማስወገድ እችላለሁ፤ ከሁሉም በላይ ደግሞ አጮልቀው የሚያዩኝ ዐይኖች እንደሌሉ እርግጠኛ መሆን እችላለሁ:: እናም እሁድ ዕለት ለመጀመሪያ

ጊዜ ሙቁንና ምቹውን የመታጠቢያ ክፍሌን ሞከርኩት:: እም - በእርግጥም እዚህ ቦታ ከዚህ የተሻለ አማራጭ አለ ብዬ አላስብም::

ያንቺው አና

ሐሙስ ጥቅምት 1/1942

ውድ ኪቲ

ትናንትና በድንጋጤ ሞቼልሽ ነበር:: ከጠዋቱ ሁለት ሰዓት ገደማ የመግቢያ ደወላችን ድንገት አንጣረረ:: የለመድነው ከበታቻችን ያለው የእነ አቶ ጉዳይ አደቀወል አልነበረም:: ከበታቻችን ያለው የእነ አቶ ክሬለር ቢሮ ደግሞ ከሁለት ሰዓት ተኩል በፊት እንደማይከፈት እናውቃለን:: እና የመጣውን ሰው ስለመሰለኝ ልቤ ሥራዋን እንደማቆም እስኪመስለኝ ድረስ ደነገጥኩ:: «የመጣውን» ስል እንግዳን ማለቴ እንደሆነ መገመት አለብሽ:: በኋላ ግን ፖስታ አመላላሹ ሰውዬ የሚያንኳኳ መሆኑን ስንረዳ ሁላችንም ተረጋጋን:: የሚያመጣልን ደብዳቤ ቀስ በቀስ እያረጋጋኝ መሆን አለበት የሚለው የሁሉም ግምት ነበር::

በመደበቂያ ቦታችን እያሳለፍናቸው ያሉት ቀናት ከዕለት ወደ ዕለት በጥታቸው እንደ እንዴት የሚሚያን እየሆነ መጥቷል:: ሁላችንም እይዮ ይመስል ትንሽ ኮሽታ የሚያስበረግገን ሆነናል::

መስከረም ሀያ ዘጠኝ የወ/ሮ ፋንዳን የልደት ቀኗ ነበር:: ምንም እንኳ በቤቷ የለመደችውን ዓይነት ድግስ ልንደግስላት ባንችልም እንደነገሩ አነስ ያለ ዝግጅት በስሟ አድርገን አክብረንላት:: ማለትም – ከወትሮው ለየት ያለ ግሩም ምግብ ተመግበን፤ አንዳንድ የቀልድ ስጦታዎች ሰጠናት፤ የልደት መዝሙር ዘመርንላት፤ ወዘተ:: በንግራችን ላይ ኪቲ - ስለወ/ሮ ፋንዳን ካነሳሁልሽ አይቀር አንድ ልነግርሽ የሚገባኝ ነገር አለ:: እማዬ ፋንዳን ከአባባ ጋር አጉል ዓይነት ቅርርብ ለመፍጠር የማታደርገው ሙከራ የለም:: ይሄ ነገሯ ክፉኛ ስላም እየናዳኝ ነው ያለው:: በየአጋጣሚው ፊቱን ወይ በጉሩን ትደባብስዋለች፤ እግሮቿ እንዲታዩላት ቀሚሷን ሆን ብላ ገለጥ በማድረግ ከፊት

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

ለፊቱ ትቀመጣለች፣ በጣም አዋቂ ቤት ለመምሰል በየጣልቃው አንዳንድ ጥራዝ ነጠቅ አባባሎች በመሰንዘርና ተመሳሳይ ነገሮች በማድረግ የአባባን ቀልብ ለመሳብ ትሞክራለች፡፡ አባባ ግን እግዚአብሔር ይመስገን ጨዋታዋም ሆነ ነገረ ነገሯ ሁሉ አይጥመውም መሰለኝ እምብዛም ፊት አይሰጣትም፡፡ እማማ ከእቴ ፋንታን ጋር እንደዚህ ዓይነት ነገር አታደርግም፡፡ ይሄን ደግሞ ራሷ ፋንታን ባለችበት ፊት ለፊት ተናግሬዋለሁ፡፡

ያንቺው እና

አርብ ጥቅምት 9/1942

ውድ ኪቲ

ዛሬ በጣም የሚያሳዝኑ ወሬዎች ነው የምነግርሽ፡፡ የትምህርት ቤት ጓደኞቻችንን ጨምሮ አብዛኞዎቹ አይሁድ ወዳጆቻችንና ወገኖቻችን ከያሉበት በገፍ እየታፈሱና እየተወሰዱ ነው ይባላል፡፡ እነዚህን ሰዎች የናዚ ፖሊሶች እጅግ ርህራሄ በጎደለው መንገድ ከብቶች በሚጫኑባቸው የጭነት መኪናዎችና የባቡር ፉርጎዎች እያፈኑ ነው አሉ ወደ ግዙፉ የዌስተር ቦርክ ጊዜያዊ የአይሁዶች ማጎሪያ ጣቢያ የሚጭኗቸው፡፡ ስለዌስተርቦርክ የማጎሪያ ጣቢያ የሚወራው ሁሉ በጣም የሚዘገንን ነው፡፡ ለመቶ ሰዎች አንድ ሻወር እንኳን አይዳረስም አሉ፡፡ የመፀዳጃ ቤቱ ኪታ ደግሞ ከዚህም ይብሳል፡፡ ለዚሁ ጉዳይ በብዛት የተገነቡት አዳራሾች በጾታም ሆነ በዕድሜ የተከፈሉ አይደሉም፡፡ ወንዶች፣ ሴቶችና ሕፃናት በአንድነት ተፋፍገውና ተደራርበው ነው የሚተኙት፡፡ በዚህም ምክንያት የሚፈጠረው ከሞራል የራቀ ሁኔታ በጣም የሚያስፈራ ነው፡፡ እዚያ ቦታ ጥቂት ቀናት ወይም ወራት ያሳለፉ ሴቶችም ሆኑ ልጃገረዶች በአብዛኛው ለእርግዝና ይዳረጋሉ አሉ፡፡

ስለእነዚህ አስከፊና አስፈሪ ነገሮች እልፍ እልፍ ሚፔ ሲታወሩልን ባልሰማ እንደሚሻለኝ እየታወቀኝ ከእጠግቢ ንቅንቅ

ማለት ግን ያቅተኛል፡፡ በዚህ ላይ እሷ ራሷ በእኛ ጦስ በምትቀጣበት ጠጣ የተገኘ ሲታይ ከእኛ የሚብስ እንጂ የማያንስ እንደሚሆን አውቃለሁ፡፡ ለምሳሌ አሁን በቅርቡ እንኳን ያጋጠማትን ስትነግረን ፡ እንዲት እግሮቿ ሽባ የሆኑ ምስኪን አሮጊት አይሁድ ከሚፔ መኖሪያ ቤት ደጃፍ ላይ ኩርምትምት ብላ ተቀምጣ አገኘቻት፡፡ የናዚ ፖሊሶች ነበሩ ጭነቶች የሚወሰዱበትን መኪና ይዘው እስከሚመለሱ ከዚያ ቦታ ንቅንቅ ሳትል እንድትጠብቃቸው አዘዋት የሄዱት፡፡ ታዲያ ሚፔ ነገሩ ምንም ያህል ቢያሳዝናት አሮጊቷን ወደ ቤቷ ልታስገባት አልደፈረችም፡፡ እንዲህ ያለውን አደገኛ ሙከራ ማንም አያደርገውም፡፡ ይህን ሲያደርግ ባገኙት ማንኛውም ሰው ናዚዎቹ ቅንጣት ምህረት የላቸውም፡፡ ወዲያው ነው አይሁዶች ወደሚጋዙበት የተረገመ ሥፍራ የሚጭኑት፡፡ እንግዲህ ይታያሽ ኪቲ - ይሄን እያወቁ ነው ሚፔ እና አቶ ክሬለር እኛን በቤታቸው ደብቀው የሚቀልቡን፡፡

ያንቺው እና

ሐሙስ ጥቅምት 29/1942

ውድ ኪቲ

እንዴት ዓይነት ጭንቀት ውስጥ እንዳለሁ ልነግርሽ አልችልም፡፡ አባባ በጣም ታሟል፡፡ ኃይለኛ ትኩሳት እያሰቃየው ነው፡፡ ፊቱን ሽፍታ ወርሮት እንደተማቲም ቀልቷል፡፡ በሽታው ምን እንደሆነ በየግላችን ከመገመት በቀር እርግጠኛ መሆን አልቻልንም፡፡ አስቢው ኪቲ ያለንበት ቦታ ዶክተር እንኳን መጥራት የምንችልበት እንዳልሆነ ታውቂያለሽ፡፡ እማማ ቢያገስ ትኩሳቱን ለመቀነስ የተለያዩ ነገሮችን እየሞከረችለት ነው፡፡

ያልነገርኩሽ ነገር - እንዴት እንደሆነ አላውቅም ለልጅ አይሆኑም በሚል ምክንያት እንዳነባቸው አይፈቀዱልኝ የነበሩ አንዳንድ መጽሀፍት አሁን አሁን እየተፈቀዱልኝ ነው፡፡ ለምሳሌ

አሁን "Eva's Youth"ን እያነበብሁ ነው፡፡ ግን ይገርምሻል ትምህርት ቤት ውስጥ ከምናገኛቸው የፍቅር ታሪክ መጽሐፎች ጋር እምብዛም ልዩነት ሊታየኝ አልቻለም፡፡ እርግጥ ነው - አንዳንድ አጻጻፍ ነገሮች አትገኙበትም፡፡ ለምሳሌ የገዛ ገላቸውን ጨርሶ ለማያውቋቸው ወንዶች ሁሉ ስለሚሸጡ ሴቶች የሚያወራበት ክፍል አለ፡፡ እንደነዚህ ሴቶች ለዚህ ድርጊታቸው ከመንፈሳ የሚጠይቁት ክፍያ ተሳል እንደሆነም ይጠቅሳል፡፡ ምንም ዓይነት የሕይወት አግባብነት ውስጥ ገብቶ ይህን ለማድረግ የሚገደድበት ሁኔታና አጋጣሚ ቢፈጠር በፍራቱ ብቻ እንደሚገደድለኝ እርግጠኛ ነች፡፡

ይልቅስ ኪቲዬ - እዚሁ መጽሐፍ ላይ ስላገኘሁት ሌላ አዲስ ነገር ልንገርሽ፡፡ የመጽሐፏ ዋና ባለታሪክ የሆነችው ኢቫ በየወሩ ስለምታየውና "የወር አበባ" ስለሚባል ልዩ ክስተት ይጠቅሳል፡፡ እና እኔም የመጀመሪያዬን የወር አበባዬን የማይበት ጊዜ በጣም እየናፈቀኝ ነው፡፡ የእኛ የእንስቶች ብቻ የሆነው ይህ አስገራሚ ክስተት እጅግ አስፈላጊ ከሆኑት የተፈጥሮ ሚስጥሮች አንዱ መሆን አለበት፡፡

ያንቺው አና

ቅዳሜ ህዳር 7/1942

ውድ ኪቲ

እማማ ይሄን ሰሞን ብስጭታም ሆናለች፡፡ የዛሬው ደግሞ ባስ ያለ ይመስላል፡፡ እሷ እንዲህ ዓይነት ስሜት ውስጥ ናት ማለት እኔን የሚጠብቀኝ እንዳች ጣጣ አለ ማለት ነው፡፡ ግን ለምን ይሆን እማማም አባባም አንድ ቀን እንኳን ማርጎትን ተቆጥተዋት የማያውቁትና እኔ ላይ ሲሆን በትንሹም፣ በትልቁም ያለ የሌለ ውርጅብኛቸውን፣ የሚለቁብኝ? - ትናንትና ማታ የሆነውን ልንገርሽ፡፡ ማርጎት በውስጡ ደስ ደስ የሚሉ ስዕሎች ያሉበት

አንድ መጽሐፍ እያነበበች ነበር፡፡ ከዚያ ድንገት ብድግ አለችና መጽሐፏን ስትመለስ ማንበብ እንድትቀጥል ምልክት ካደረገችበት በኋላ እዚያው አስቀምጣው ወደ ላይኛው (የነአቶ ቫንዳን) ክፍል ወጣች፡፡ እኔ ደግሞ በዚያ ሰዓት ምንም የምሰራው ስላልነበረኝ እንዲሁ ተጎልቼ ነበርና እሷ ነቅነቅ ከማለቷ መጽሐፏን ብድግ አደረግሁና እያገላበጥሁ ሥዕሎቹን መመልከት ጀመርኩ፡፡ ማርጎት ተመልሳ ስትመጣና መጽሐፏን እጄ ላይ ስታየው ግንባሯን እንደሆነ ነገር አጨማተረችና እንድመልስላት ጠየቀችኝ፡፡ ሥዕሎቹ ስላጓጉኝና በጥድፊያ ገለጥ ገለጥ እያደረግሁ ተጨማሪ ሥዕሎች ለማየት ስለሞከርኩ ብቻ ማርጎት የበለጠ መናደድ ጀመረች፡፡ ወዲያው ደግሞ እማማ ተደረበችላትና - «እሱን መጽሐፍ በይ አሁኑኑ ለማርጎት መልሺላት፡፡ እያነበበችው የነበረችው እኮ እሷ ናት» አለችኝ፡፡ ልክ ይሄን ጊዜ አባባ እኛ ወደነበርንበት ክፍል ገባ፡፡ ስለምን እያወራን እንደነበርን እንኳን ሳያውቅ የማርጎትን በትሬት የተገማጨጨ ፊት በማየት ብቻ እሱም እኔው ላይ ዞረብኝ፡፡ «ምነው አና እሺ ብትቀይ?» ሲል ማሳጣውን ጀመረ «እንደው ማን ይሙት ያለፈቃድሽ ከመጽሐፎችሽ አንዱን ማርጎት ብድግ አድርጋ ማንበብ ብትጀምር አንቺስ ቅር የማይልሽ ነሽ?» አለኝ፡፡

እዚያው በዚያው መጽሐፏን ቁጭ አደረግሁና ክፍሉን ለቅቄላቸው ወደ ራሴ ክፍል አመራሁ፡፡ የእነሱ ግምት በሁኔታው ተናድጄ ወደ ተቀደሜ እንደወጣሁ ነው፡፡ እኔ ግን አልተናደድኩም፣ አልተቀየምኩም፡፡ ብቻ አንድ ይህ ነው የማይባል ደስ የማይል ስሜት ተሰምቶኝ እንደነበር አውቃለሁ፡፡ እኔና ማርጎት በምን ዓይነት ተራ እንክስላንቲያ እንደተጋጨን እንኳን በውል ሳያረጋግጥ አባባ ፍርድ ለመስጠት መቸኮሉ ፈጽሞ አግባብ አልነበረም፡፡ እውነት ለመናገር እማማና አባባ ጣልቃ ባይገቡም ኖሮ መጽሐፏን እኔው ራሴ ወዲያውኑ ለማርጎት መልሼ መስጠቴ የማይቀር ነበር፡፡ እነሱ ግን ማርጎት እንዳች ታላቅ የፍርድ መዛባት የደረሰባት ይመስል እሷን ብቻ ወግነው ቆሙላት፡፡ ግን ለምን?

እማማ ማርታትን መውደዷ እንኳን አዲስ ነገር አይደለም... እማማና ማርታት ሁሌም እንደተደጋገፉ ነው። ይሄን በደን... ስለማውቅ የእማማ የተለመዱ ንዝንዞችም ሆኑ የማርታት አል... አልፎ ብቅ የሚሉ እንግዳ ስሜቶች እምብዛም አያስጨንቁኝ...

በእርግጥ ሁለቱንም እወዳቸዋለሁ። የምወዳቸው ግን እማማ... እናቴ ስለሆነች ማርታትም እህቴ ስለሆነች ብቻ ነው። ለአ... ያለኝ ስሜት ከዚህ በጣም ይለያል። አንዳንዴ ማርታትን እንደ... እየጠቀሰ ከፍ ከፍ ሲያደርጋት፣ የምታደርገውን ነገር ትክክለኛነ... ሲያረጋግጥላት፣ ሲያመሰግናት፣ በተለይ ደግሞ በአባትነት የፍቅ... ስሜት ሲደባብሳት ሳይ የሆነ ነገር ውስጤን ሲያኘከው ይሰማኛል... ምክንያቱም ለአባ ያለኝ ፍቅር ከመጠን ያለፈ ነው። በጣም ነ... የማከብረው። በዓለም ላይ ከሱ ሌላ የምወደው ፍጡር የለም... ማለት እችላለሁ። እሱ ግን ማርታትን በሚያይበት ዓይን... እንደማያየኝ የሚታወቀው አይመስለኝም። ግዴለም - ማርታ... በዓለም ተወዳዳሪ የሌላት ውብ፣ ጨዋና ለሁሉ የምትመች ልጅ... ናት እንበል። ቢሆንም ግን እኔም እንደ አንድ ሙሉ ሰው... የምቆጠርና በቁም ነገር ዓይን የመታየት መብት እንዳለኝ ነው... የሚሰማኝ። እስከማውቀው ድረስ ግን ምንጊዜም የቤተሰቡ እንዝ... እኔ መሆኔን ሁሉም እንደሚስማሙበት ነው። ለማደርጋቸው... ነገሮች ሁሉ በእጥፍ ስከፍል ነው የምርከሉት። መጀመሪያ ቁጣቸውን... በመቻል - ከዚያ ደግሞ የተጎዳውን ስሜቴን ለብቻዬ... በማስታመም። ከዚህስ ወዲያ ይህንን በግልጽ የሚታይ አድሎ... ታግሼው መቀየት የምችል አይመስለኝም። አዎ - ከአባ... የምፈልገው - ነገር ግን እሱ ሊሰጠኝ የማይችለው አንድ ነገር... አለ።

ስለእውነት ለመናገር በማርታት ቀንቼ አይደለም። መቼም... መቼም ቀንቼባት አላውቅም። ማራኪ ቁመናዋንም ሆነ ቁንጅናዋን... እንኳን ምነው ለኔም ባደረገው ብዬ የተመኘሁበት ጊዜ የለም። የአባን እውነተኛ ፍቅር የማገኝበት ጊዜ ክፉኛ እየናፈቀኝ ስለመጣ... ብቻ ነው። እዚህ ላይ - «እውነተኛ ፍቅር» ስል - አባ እንዲያፈ...

ቅረኝ የምፈልገው ልጁ በመሆኔ ብቻ ሳይሆን በእኔነቴ፣ በእናንቴ ነው ለማለት ነው።

አባ ላይ እንዲህ የሙጥኝ ልጥፍ የምለው በውስጤ የቀረውን እንጥፍጣፊ ቤተሰባዊ ስሜት እንደያዝኩ መቀጠል የምችለው በእሱ እማኝነት ብቻ እንደሆነ ስለሚታወቀኝ ነው። በእርግጥ አባ የማያውቅልኝ ብዙ ነገሮች አሉ። ለምሳሌ እንደ እሳት ትምራ በውስጤ የታመቀውን ሆድ ብሶቴን ቢያገሳ እልፍ እልፍ እማማ ላይ ማስተንፈስ ጊዜያዊ ውጥረቴን በመጠኑም ቢሆን ረገብ እንደሚያደርግልኝ አይረዳልኝም። እኔን በተመለከተ እማማ ያሉባትን ድክመቶች እንዳነሳባትም ጨርሶ አይፈልግም። ድንገት ሳያስበው በእኔና በእማማ መሀል ስላለው ችግር ካነሳሁበት በዚህም ብሎ በዚያ ርዕሱን ያስቀይረኛል። ግን እኮ ኪቲዬ - ዙሪያዬን እንደ ጥቁር ደመና ከበበኝ የችግር መዓት ዋነኛውና ሸክሙም እያደር ከአቅሜ በላይ እየሆነብኝ የመጣው ይኸው የእማማ ነገር ነው። እንዴት አድርጌ ብቻዬን አምቄው መኖር እንደምችል አላውቅም።

አዎ - አሁንም ቢሆን በእርግጠኝነት ልለው የምችለው ነገር አለ። እኔና እማማ በሁሉም ነገር ፍፁም ተቃራኒዎች ነን። ስለሆነም በምንም በምንም እንጋጭ ዘንድ የግድ ነው። እዚህ ላይ ኪቲ በእማማ ባህሪይ ላይ ፍርድ መስጠቴ አይደለም። ምክንያቱም ይህ በእኔ አቅም ፍርድ ሊሰጥበት የሚችል ነገር እንዳልሆነ አውቃለሁ። ችግሩ እኔ እንደ እናት ላያት መፈለጌና እሷ ደግሞ ያንን ልትሆንልኝ አለመቻሏ ብቻ ነው። ስለዚህ በተቻለኝ አቅም እኔ ራሴ የራሴ እናት ለመሆን መማር አለብኝ።

አሁን ራሴን ከሁላቸውም ነጥዬ ነው ያለሁት ማለት ይቻላል። ለተሳፈርኩበት የሕይወት መርከብ ካፒቴኗም እኔው ራሴ ነኝ። ይህ የብቸኝነት ጉዞዬ የት እንደሚያደርሰኝ ደግሞ ወደፊት የማየው ይሆናል። ይኼ ሁሉ እየሆነ ያለው በተለይ በአንድ ዋነኛ ምክንያት ነው። እንዴት ትክክለኛና ይህ ቀራት የማትችል እናት ከልጇ ጋር የሚኖራት ግንኙነት እንዴት መሆን እንዳለበት

አሰምርቱ የቀረጸልኝ ምስል አለ:: በእኔዋ «እናት» የዚህን ምስል
አሰምርቱ የተረጨለኝ ምስል አለ:: በእኔዋ «እናት» የዚህን ምስል
አሻራ በደበዘዘ መልኩ እንኳን ማግኘት አልቻልኩም::
እናትነትን በተመለከተ የእማማን ጉድለቶች በተቻለኝ ሁሉ
እናትነትን በተመለከተ የእማማን ጉድለቶች በተቻለኝ ሁሉ
ልብ ሳለማለት የማሳደርገው ጥረት የለም:: የማየውን ሁሉ
እንዳላየሁ ለማለፍ ብዙ ጊዜ እወስናለሁ:: የእማማን ጥሩ ጎኗን
ብቻ ለማየትና እሷ ውስጥ ማግኘት ያልቻልኩትን ሁሉ ራሴ
ውስጥ ለመፈለግ እሞክራለሁ:: ግን አይሰራም ኪቲ! ፈጽሞ
አይሰራም:: ከሁሉ የሚብሰው ደግሞ ይህን እንዳች የሚያህል
የሕይወት ክፍተቴን እማማም አባባም ሊገነዘቡልኝ አለመቻላቸውና
እኔም በእነሱ ብቻ ለመፍረድ መገደዴን ነው:: ለመሆኑ
የልጆቻቸውን ፍላጎቶች ሙሉ በሙሉ ማርካት የሚችሉ ወላጆች
በዚህች ምድር ላይ ይኖሩ ይሆን ወይ የሚለው ጥያቄም አሰምርቱ
ውስጥ መንዠብለል ከጀመረ ሰንብቷል::
አንዳንዴ ምን እንደማስብ ታውቂያለሽ ኪቲ? - እግዚአብሔር
ሊፈትነኝ የፈለገ ይመስለኛል:: እስከአሁንም ሲፈትነኝ የቆየ
ወደፊትም ሲፈትነኝ እንደሚቆይ ዓይነት ሆኖ ይሰማኛል:: ስለዚህ
የማንንም አርአያም ሆነ የማንንም መልካም ምክር መጠበቁን
ትቼ በገዛ ራሴ ጥረት ጥሩ ሰው መሆን መቻል አለብኝ:: ይህን
አደረግኩ ማለት ያለማንም ድጋፍ በሁለት እግሮቼ መቆም
የሚያስችለኝን ጥንካሬ አገኘሁ ማለት ነው::
እዚህ ዳያሪ ላይ የቸከቸኳቸውን እነዚህን የብሶት ቃላት ከኔ
ሌላ ሊያነባቸው የሚችል ማንም ፍጡር እንደማይኖር
ከመጀመሪያው የወሰንኩት ነገር ነው:: ታዲያ ራሴን በራሴ አይዞሽ
ከማለት ሌላ ማን አይዞሽ ባይ እንዲመጣልኝ እጠብቃለሁ? እእ...
ኪቲ - የዚህን ያህል እንኳን የዋህ አይደለሁም:: ነገር ግን ከየትም
ይሁን ከየት አይዞሽ የሚለኝና የሚያጽናናኝ ካላገኘሁ ብቻዬን
ልወጣው የማልችለው ችግር ውስጥ ነው ያለሁት ለማለት ፈልጌ
ነው:: ታዲያ በእኔም በኩል ምንም የሚጎድሉኝ ነገሮች የሉም
ማለት አይደለም:: ከሚገባው በላይ ብዙ ጉድለቶች እንዳሉብኝ
አውቃለሁ:: እናም በየቀኑ ራሴን ለማሻሻል እጥራለሁ:: ደግሞ

ደግሞ ምን መሰለሽ
ደግሞ እጥራለሁ::
ስለቤተሰቦቼ የሚገርመኝ ሌላው ነገር ደግሞ ምን መሰለሽ
ኪቲ - እና እንዲህ ናት ብለው በአንዱ አመለካከታቸው እንኳን
ኪቲ - እና እንዲህ ናት ብለው በአንዱ አመለካከታቸው እንኳን
አይረዱም:: ያሰኛቸው ዕለት - እና ማለት የበሰለች፣
አይረዱም:: ያሰኛቸው ዕለት - እና ማለት የበሰለች፣ እናም ማወቅ
የምታደርገውን የምታውቅና ጨዋ ልጅ ናት:: ይህን ባሉ ማግስት
የፈለገችውን ሁሉ እንድታውቅ ይፈቀድላታል:: ይህን ባሉ ማግስት
የፈለገችውን ሁሉ እንድታውቅ ይፈቀድላታል፣ ነገር ግን
ደግሞ - እና ማለት ምንም የማታውቅ ደደብ ግልገል፣ ነገር ግን
ከመጽሐፎቿ መጽሐፎች ብዙ አስደናቂ ቁምነገሮችን አውቄያለሁ
ከምታነባቸው መጽሐፎች ብዙ አስደናቂ ቁምነገሮችን እኔስ አሁን
ብላ በከንቱ የምትመጻደቅ ወገኛ ናት:: አይገርምም? እኔስ አሁን
ብላ በከንቱ የምትመጻደቅ ወገኛ ናት:: እንዲያሞላቅቁኝም ሆነ የማደርገውን
ሕፃን አይደለሁም! ማንም እንዲያሞላቅቀኝም ሆነ የማደርገውን
ሁሉ እያንኳሰሰ እንዲያፌዝብኝ አልፈልግም! ምንም እንኳን ገና
በደንብ ቅርጽ ስላልያዘልኝ በቃላት ለማስፈር ጥቂት የሚቸግረኝ
የራሴ የሆነ ዓላማና የራሴ
ቢሆንም የራሴ የሆነ አመለካከት፣ የራሴ የሆነ ዓላማና የራሴ
የሆነ እቅጣጫ አለኝ::
አቤ...ት! ምን ያህል ነገሮች በውስጤ ታምቀው እንደሾርባ
እየተንተከተኩ እንዳሉ ምነው ባየሽልኝ ኪትዬ! ትክክለኛ ማንነቴን
መረዳት ጨርሶ ከተሳናቸውና እንደ እንዳች ትክት እያሉኝ
ከመጡት ሰዎች ጋር የግድ ተቻችዬ ለመኖር የማደርገው ጥረት
ምን ያህል አድካሚ እንደሆነ ምነው ባወቅሽልኝ ኪቲዬ! ስለዚህ
እኮ ነው በስተመጨረሻው ምንጊዜም የስሜቴ ብቸኛ ተጋሪ
ወደሆንሺው ወደ አንቺ ውድ ዳያሪዬ ፊቴን የማዞረው::
የምጀምረውም ሆነ የምጨርሰው አንቺው ላይ ነው ኪቲ::
ምክንያቱም የማያልቅ ትዕግስት ያለሽ አንቺ ብቻ እንደሆንሽ
አውቃለሁ:: መቼም ባለውለታዬ ነሽና እኔም አንድ ነገር ቃል
ልግባልሽ:: ኪቲ - ምንም ይሁን ምን - እንባዬን ዋጥ አድርጌ -
ከዚህ ችግር የምወጣበትን የራሴን መንገድ እስከማገኘው ድረስ
በጭራሽ ተስፋ አልቆርጥም:: ይሄ ቃሌ ነው:: እንድማባባፍርሽም
እርግጠኛ ሁኚ:: በተረፈ - አንድ የምመኘው ነገር ቢኖር የጥረቴን
ውጤት የማይበት ጊዜ ሩቅ ባልሆነ ወይ ደግሞ አንድ በትክክል
የሚያፈቅረኝና ከሥር ከሥር አይዞሽ እያለ የሚያበረታታኝ ሰው

በኖረኝ ብዬ ነው::

ያህን ያህል እማራረች ብለሽ እትፍረጂብኝ ኪቲዬ - ያልቀኝም ምንጊዜም አንድ ነገር አስታውሺ - እንዳንዴ - እኔም ብሆን እንደርችት ልፈነዳ ከምችልበት ነጥብ ልደርስ እችላለሁ::

ያንቺው እና

ማክሰኞ ህዳር 10/ 1942

ውድ ኪቲ

የሚገርም ትልቅ ዜና ልንገርሽ - በመደበቂያ ቤታችን አብሮን የሚጠለል ሌላ ስምንተኛ ሰው ልንጨምር ነው! አዎ - ብታምኝም ባታምኚም እንደዛ ልናደርግ ነው:: የአንድ ሰው መጨመር ያለንበትን ሁኔታ በመጠኑም ቢሆን የበለጠ እንዲከፋ ማድረጉን አጥተነው አይደለም:: ነገር ግን ሁሉንም ነገር ማብቃቃት እንደምንችል ስለገመትን ነው:: በተለይ ደግሞ አሁን አሁን በየጊዜው እዚያ ውጪ ስላሉት አይሁድ ወገኖቻችን የምንሰማቸው ዘግናኝ ወሬዎች ይብሱን እየከፉ የመምጣታቸው ሁኔታ ስለመጣበብም ሆነ ስለምግብ እጥረት እንድናስብ የሚፈቅዱልን አይደሉም::

እኛን ሰባታችንን እንኳ በቅጡ የማታፈናፍነንን ይህቺኑ ሚስጥራዊ ቤታችንን ሊጋራን የሚመጣው አዲሱ እንግዳችን አልበርት ዱሲል የሚባል የጥርስ ሐኪም ነው:: ይህ ሰው ባለቤቱ አምላኳ ሲያድላት በመላው አይሁድ ላይ የወረደው ምልአት እንዲህ እንደአሁኑ ከመጧጧፉ በፊት ከሀገር ከወጣች ወዲህ ያለእንዳች ዘመድ አዝማድ ብቻውን የሚኖር ፍጡር ነው:: አቶ ዱሲልን እንአባባም፣ እነአቶ ፋንዳንም በስሙም ቢሆን ያውቁታል:: እናም ሲበዛ ዝምተኛ ስለመሆኑና አብሮ ለመኖር የማይከብድ ሰው ለመሆኑም ሁሉም የተስማሙ ይመስላል::

ለአቶ ዱሲል ልናዘጋጅለት ስለምንችለው የመኝታ ቦታ በተለያዩ አማራጮች ላይ ከተወያየን በኋላ እኔና ማርጌት ክፍል

ውስጥ የማርጌትን አልጋ እንዲደገና ማርጌት ቀናው ክፍል ውስጥ ከእማማና ከአባባ ጋር እንድትተኛ ተስማማን::

ያንቺው እና

ማክሰኞ ህዳር 17/1942

ውድ ኪቲ

በመሃከለኛው የጋራ ክፍላችን (ሳሎን) ውስጥ ሁላችንም በመሰባሰብ ... ለክቡ ተገ ያልነውን ኮኛክ ከፍተን አቀባበል ተሰባሰብንና ለክቡ ተን ያልነውን ኮኛክ ከፍተን አቀባበል ልናደርግለት ስንጠባበቀው የነበረው አቶ ዱሲል በአቶ ክሬለር መሪነት ጠባቧን ሚስጥራዊ ደረጃ ከወጣ በኋላ ከፊት ለፊታችን ብቅ አለ:: ስለእኛ ቤተሰብ - በተለይ ደግሞ ስለአባባ - ብዙ ሳያውቅ አይቀርም:: ምክንያቱም አባባን ገና ሲያየው መብረቅ የመታው አይነት ነበር ክው ብሎ የቀረው::

አቶ ዱሲል በዚያው በደነዘዘ ስሜቱ ገብቶ ከተቀመጠ በኋላ የሚናገረው የጠፋው አይነት ለጥቂት አፍታዎች ያህል በፀጥታ ሁላችንንም በአይኖቹ ሲዳስሰን ቆየና «እኔ ምለው - ወደ ቤልጂየም ሸሽታችኋል ሲባል አልነበረ እንዴ?» በሚል ጥያቄ ለመጀመሪያ ጊዜ እንደበቱን አላቀቀ:: ሁሉንም ነገር በዝርዝር ነገርነው:: ጉረቤቶቻችንንም ሆኑ ሌላ ማንኛውም ሰው (በተለይ ደግሞ የናዚ ፖሊሶች) ወደ ቤልጂየም ያመለጥን እንዲመስላቸውና ምንም አይነት እኛን የመፈለግ ሙከራ ከማድረግ ተበፋ ቆርጠው እንዲታቀቡ ሆን ብለን የሀሰት ማስታወሻ ቤታችን ውስጥ ትተን እንደመጣን አስረዳነው:: ይህ ብልህነታችን ይብሱን ያስደነቀው አቶ ዱሲል ያለእንዳች ተጨማሪ ጥያቄ ጉደኛዋን «ሚስጥራዊ የመደበቂያ ቤታችን»ን ከወዲያ ወዲህ በሚያማትሩ እንግዳ አይኖቹ መቃኘት ተጠሰ:: ሁሉም ነገር ማመን ከሚችለው በላይ እንደሆነበት ያስታውቃል::

ያንቺው እና

ውድ ኪቲ፣

ልክ ሁላችንም ገምተነው እንደነበረው አቶ ዱሴል በጣም የሚመች ጥሩ ሰው ነው። ትንሿን ክፍሌን ከእኔ ጋር መጋራቱንም የጠላው አይመስልም። ስለእውነት ለመናገር እኔ ግን ከአንድ ፈፅሞ ከማላውቀው እንግዳ ጋር እንኳንስ የመኝታ ክፍሌን ተራ ቁሳቁሴን መጋራት የማይዋጥልኝ አይነት ነኝ። ግን ምን ታደርጊያለሽ ኪቲ - አንድ ሰው ጥሩና ትክክል ነው ብሎ ላመነበት ዓላማ ሁሉ ተገቢውን መስዋእትነት ለመክፈል ዝግጁ መሆን መቻል አለበት። እናም ያለአንዳች ማመንታት ነበር ፈቃደኛነቴን የገለፅኩትና በውሳኔዬም በእጅጉ የረካሁት። ዋናው ነገር አንድ ወገናችንን ማዳን መቻላችን ነው። ሌላው ሌላውና ተከትሎ ሊመጣ የሚችለው ችግር ሁሉ ከቁጥር ሊገባ አይገባውም ይላል አባባ። በእርግጥም መቶ በመቶ ትክክለኛ አባባል ነው።

አቶ ዱሴል ገና የመጣ ዕለትና ለመጀመሪያ ጊዜ ክፍላችን ውስጥ ብቻችንን እንደሆንን ነበር የጥያቄ መአት ያግተለተለብኝ። ገላ መታጠብ የሚቻለው የት ቦታና መቼ መቼ እንደሆነ፣ የመፀዳጃ ቤቱን መጠቀም የሚቻለው በምን በምን ሰዓት እንደሆነ፣ ወዘተ። እነዚህ አይነት ጥያቄዎች ቀድሞ ነገር መነሳታቸው እንግዳ ሊያስቅሽ ይችል ይሆናል ኪቲ። ነገር ግን በመደበቂያ ቦታዎች ውስጥ ተፋፍገው ለሚኖሩ ሰዎች እጅግ አሳሳቢ ጉዳዮች ናቸው። የአቶ ዱሴልን ጥያቄዎች አንድ በአንድ ከመለስኩለት በኋላ በተጨማሪ ሊጠነቀቅባቸው ስለሚገባቸው የቤቱ ሕግጋት ዝርዝር ማብራሪያ ሰጠሁት። አንድ ነገር ግን በመጠኑ አስገረመኝ። የአቶ ዱሴል ነገሮችን የመረዳት ችሎታ በጣም ዝግ ያለ ነው። ስለእያንዳንዱ ነገር ቢያንስ ሁለት ጊዜ መጠየቁና እኔም ደጋግሜ ለመመለስ መገደዴ ሳያንስ ያንኑም አያስታውሰውም። ምናልባት በህይወቱ ላይ ድንገት የተጋረጠበት ለውጥ ሙሉ በሙሉ አቅሉን አሳጥቶበት ሊሆን ይችላልና ጥቂት ከረምረም ሲልና እኛንም

ሆነ ይህን ቦታ እየተላመደ ሲመጣ ይህ ሁኔታው ቀስ በቀስ እየተሻሻለ ወደቀድሞ ይዞታው ይመለስበታል የሚል ተስፋ አለኝ።

በተረፈ አቶ ዱሴል ከመደበቂያ ቦታችን ውጪ ስላለው ዓለም እስከዛሬ ያልሰማናቸውን ብዙ ነገሮች ነገረን። በጣም አሳዛኝ ዜናዎች ነው ይዞልን የመጣው። ቁጥር ስፍር የሌላቸው ጓደኞቻችን፣ ጎረቤቶቻችን፣ ዘመዶቻችንና በአካባቢያችን የምናውቃቸው ሰዎች ወደ አሰቃቂው ዕጣቸው ተወስደዋል። እያንዳንዱ ምሽት እንደጉንዳን በሚርመሰመሱት ባለ አረንጓዴና ግራጫ ቀለም የናዚ ሰራዊት ካሚዮኖች ጩኸት ሲታወክ ይነጋል። ጀርመኖቹ ካሚዮኖቻቸውን በእያንዳንዱ ደጃፍ እያቆሙ በቤቱ ውስጥ የሚኖሩ አይሁዶች እንዳሉና እንደሌሉ ያጣራሉ። ካገኙ ደግሞ ወዲያውኑ ጠቅላላውን ቤተሰቡን ይጭኑታል። እንዲህ ወደሚቀጥለው ቤት ያመሩና እንደዚያው ያደርጋሉ። እንደኛ ቤቱን ጥሎ ወጥቶና ጥሩ መደበቂያ ፈልጎ ራሱን ካልሰወረ በቀር ማንም ሰው ከናዚዎቹ የተጠናከረ አሰሳ የማምለጥ ዕድል የለውም። አሳሾቹ አንዳንዴ ሊስት ይዘው ስለሚዞሩ አይሁዶች እንደሚገኙበት እርግጠኛ የሆኑበትን ቤት ብቻ ነው አስከፍተው የሚገቡት። አልፎ አልፎ ደግሞ በእጃቸው የገቡ አይሁዶችን ገንዘብ አስከፍለው የሚለቁበት ጊዜ አለ። በዚህ መልኩ ለሚለቁት እያንዳንዱ አይሁድ የሚጠይቁት የገንዘብ መጠን እንደያገኟቸውና እንደሁኔታው ይለያያል። በጥንት ዘመን ይደረግ እንደነበረው የባሪያ ፍንገላ አይነት።

የሁኔታው አሳዛኝነት የደረሰበት ደረጃ ማንም ሰው በውስጡ ሊኖረው ከሚችለው የማዘን አቅም በላይ ነው። አብዛኛውን ጊዜ አመሻሹ ላይ ደንገዝገዝ እስኪልልኝ ጠብቄ አንዱን መጋረጃ በትንሹ ገለጥ አደርግና ቁልቁል ወደጎዳናው አሾልቃለሁ። ምንም የማያውቁ ምስኪን ሰዎች ጆሮ በሚያስጨንቅ እሪታ እያለቀሱና ኩስ ኩስ እያሉ ከሚከተሏቸው ሕፃናቶቻቸው ጋር ርዝመቱ ለአይን በሚታክት ሰልፍ ያለምንም ርህራሄ እየገፈታተሩ፣ እየመነጫጨቁና እየደበደቡ በሚነዷቸው ጥቂት

የናዚ ሰዎች መሬት አንገታቸውን እንደደፉ ወደሚጠብቃቸ
ሰው ሰራሽ ገሃነም ሲተምሙ እያስሁ:: በሚደረግባቸው ድብደ
ለሚወድቁት እንኳን እንደምንም ተንገታግተው መነሳት
ጉዟቸውን መቀጠል የግድ ነው:: ይህ የሞት ጉዞ የሚያ
ምንም አይነት አይሁድ የለም:: ሽማግሌዎች፣ አሮጊቶች፣ እሩ
ሕፃናት፣ የደረሱ ነፍሰጡሮች፣ የደከሙ በሽተኞች ወዘተ ሁሉ
አፉን ከፍቶ ወደሚጠብቃቸው ጥቁር የህይወት እሚጋ ይጓዛሉ::

እኛ እዚህ ውስጥ ያለነው ምን ያህል ዕድለኞች እንደሆን
አይታይሽም ኪቲ? - ምንም ልንረዳቸው ስለማንችላቸውና እዚ
ውጪ አሳራቸውን እየዛቁ ስላሉት ውዶቻችን የማናውቅ ቢሆ
ኖር እምብዛም የሚያስጨንቀን ነገር አይኖርም ነበር ማለት
ይቻላል::

ከውድም ውድ የምላቸው ጓደኞቼ ጥሚሶቼ ናዚዎች እ
ሚማቀቁበት ጥሚሶቼ ደግሞ ይህንኑ ሽሽት ከቤታቸው ወጥተ
ዚህ አጥንት በሚሰብር የሌሊት ቁር ቱቦ ለቱቦ በሚሽሎከሎኩበት
በዚህ ክፉ ጊዜ እኔ እዚህ የሞቀ አልጋ ውስጥ መተኛቴን ሳስበው
ምን እንደሚሰማኝ ታውቂያለሽ ኪቲ? - ቢቃ - እንዴት ልበልሽ
- ክፉ - ልበድንጋይ - ከሃዲ - የሆንኩ አይነት ይሰማኛል:: ሬሳ
ያሳፍረኛል:: ከፍጥረት ጀምሮ ባለው የሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ
በጭካኔያቸው ተወዳዳሪ በሌላቸው በእነዚህ የዚህች ምድር
መርገምቶች እጅ ስለወደቁት የቅርብ ጓደኞቼ ባሰብኩ ቁጥር
ተራራ የሚያህል ፍርሃት ይሰፍርብኛል:: የእያንዳንዳቸው የጣዕር
ድምፅ በየተራ እየመጣ ይሰማኛል:: ለዚህ ሁሉ ያበቃቸው
ወንጀላቸው ምንድነው አትይኝም ኪቲ? - ወንጀላቸውማ - ትልቁ
ወንጀላቸውማ - አይሁድ ሆነው መፈጠራቸው!

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ

ውጪ እየተካሄደ ስላለው ነገር የምንሰማውን ሁሉ በምን
አይነት ስሜት ማስተናገድ እንዳለብን ማናችንም በቅጡ
የወቅንበት አይመስለኝም:: አይሁድ ነክ ዜናዎች ሲደርሱን ይህ
የመጀመሪያችን ባይሆንም እንዲህ እንደሰሞኑ የሰራ ማንነታችንን
በርስረው የዘለቁበትና ከሥጋ ደማችን የተዋሃዱበት ጊዜ
አልነበረም:: ይሁንና ማድረግ የምንችለው አንዳችም ነገር በሌለበት
ጉዳይ ላይ መጨነቁ አላስፈላጊ መሆኑን የተግባባንበት ይመስል
ሁላችንም በተቻለን ሁሉ የወትሮውን ሳቅ ጨዋታችንን በነበረበት
ሁኔታ ለማቆየት ትግሉን ተያያዝነው:: በፊት በፊት ሚፒ ስለእንደ
በቅርብ ስለምናውቀው ሰው በናዚዎች መወሰድ በነገረችን ቁጥር
እማማና ወ/ሮ ፋንዳን ነበሩ የመጀመሪያዎቹ እዬዬ ባዮች:: ታዲያ
ይህ ሁኔታ ያስከፋት ሚፒ ወሬ መንገሩን እስከነአካቴው ተወችው::
አቶ ዱሴልን ግን ገና ከመግባቱ ነበር ከግራ ከቀኝ በሚወረወሩና
ማለቂያ የሌላቸው ጥያቄዎች ማጣደፍ የጀመርነው:: ታዲያ
ሳይቸግረን በገዛ ውትወታችን ከአቶ ዱሴል አንደበት የሰማናቸው
ወሬዎች ከሚገባው በላይ ዘግናኝና አስፈሪ ከመሆናቸው የተነሳ
እንዲህ በዋዛ ከአእምሯችን ልናወጣቸው አልተቻለንም::

ይሁንና አሁንም ቢሆን ከፍተኛ ጥረት ልናደርግበት የሚገባ
ነገር አለ:: ይህ እንደ አንዳች የተሳፈረን ጭንቀት በመጠኑም
ቢሆን ረግብ እንዲልልን በተቻለን ፍጥነት ወደ ቀድሞው ቤተሰባዊ
ጨዋታችንና ብሽሽቃችን መመለስ መቻል አለብን:: ምክንያቱም
አሁን በሁላችንም ላይ እየታየ ያለው ሀዘን፣ ጭንቀት፣ ትካዜና
አንገት መድፋት ለእኛም ሆነ ውጪ ላሉት ወገኖቻችን ቅንጣት
የሚፈይደው ነገር የለም:: ደግሞስ ይህችን «ሚስጥራዊ
የመደበቂያ» ቤታችንን በገዛ እጃችን «ሚስጥራዊ የመጨነቂያ»
ቤታችን ማድረግ ምን ትርጉም አለው?

እንደው ስለእውነት እንነጋገርና ኪቲ - ስበላም ስጠጣም፣

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

ቀሚሷም ተቀምጧልም፣ ወይ ደግሞ በእያንዳንዷ ደቂቃ ውስጥ ስላሉት ወገኖቼ ማሰብና መጨነቅ አለብኝ? - በ... ድንገት በሚፈጠሩ አስቂኝ አጋጣሚዎች መሳቅ እየፈለግኩ ወዲያውኑ ስሜቴን ማቀብና በጊዜው በተፈጠረብኝ የደስታ ስሜ... በራሴ ማፈር አለብኝ? - በወገኖቼ የደረሰውን ክፉ ... እያመነዠግሁስ ቀንና ሌሊት ማልቀስ አለብኝ? - አላደርገው... ኪቲ፣ በጭራሽ ላደርገው አልችልም። ላደርገው የሚገባኝ አይመስለኝም። በዚህ ላይ የጊዜ ጉዳይ ነው እንጂ ይህ ስ... ማለፉ እንደማይቀር እምነቴ ነው።

«በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ» ነው የሚባለው ኪቲ? - ሌላ ችግር አለ። ይሀኛው ግን እኔን ብቻ የሚመለከትና እስከ... ስነግርሽ ከነበረው አንፃር ከታየ አጉል መቀናጣት ሊመስልብሽ ይችላል። ቢሆንም ቢያንስ ላንቺ ለመንገር ያለኝን ፍላጎት ማቀ... አልችልም። አሁን አሁን አንድ አዲስ ስሜት እየተፀናወተ... ነው። የእኔ ከምላቸው ሁሉ ርቄ ሀገ እረጭ ባለ አውላላ በረ... ላይ ብቻዬን እየተንቀዋለልኩ ያለሁ አይነት ይሰማኛል። ስሜ... የሚያህል ክፍተት ዙሪያዬን የከበበኝ ይመስለኛል። ይህ ስሜ... ከዚህ በፊት የማውቀው አይነት አይደለምና ልለምደው... አልቻልኩም። የዛሬን አያድርገውና አእምሮዬ ሙሉ በሙሉ ይወጠር የነበረው ከትምህርት ቤት ጓደኞቼ ጋር በምናደርጋቸው ፍሬከርሲኪ ወሬዎች፣ ጨዋታዎች፣ ልፊያዎች፣ ወዘተ ነበር። አሁን አሁን ግን አስብበት እንኳን ከተባለ የማስበው በጣም ደ... ስለማይሉ ነገሮች ነው - ወይ ደግሞ ስለራሴ ነው። በዚህ ላይ ከዚህ ሁሉ ጊዜ በኋላ ስለአባባ እየገባኝ የመጣውን ነገር ልንገርሽ ኪቲ - አባባ ወደር የማይገኝለት ጥሩ አባት እንደሆነ ቅንጣት ጥርጥር የለኝም። ቢሆንም ከእኩያ ጓደኞቼ ጋር አሳልፋ... የነበረችውንና አሁን እንደ ሰማይ የራቀችኝን ትንሿን የልጅነ... ዓለሜን ሊተካልኝ በፍፁም እንደማይቻለው እርግጠኛ ሆኛለሁ።

ያንቺው አን

ውድ ኪቲ፣

ዛሬ ጠዋት እንደገና በሁሉ ነገር ስበሰሜዬ አረፈደኩ። እንደም ነገር በወጉ መከወን አልቻልኩም ነበር ማለት ይቻላል።

የውጪው ክፋትና ሰቆቃ ጭራሹን እየተባበሰ ነው። ቀን ከሌሊት እናኛን ያልታደሉ ወገኖቻችንን ከያሉበት እየጉተቱ የመሄዱና የማጋዙ ሥራ እጅግ በሰፋት ቀጥሏል። እያንዳንዱ ቤተሰብ እንደፈንጂ በየአቅጣጫው እየተበተነ ነው። አባቶች፣ እናቶችና ልጆች ዳግም ላይተያዩ ተለያይተዋል። ልጆች ከትምህርት ቤት ወደየቤቶቻቸው ሲመለሱ ወላጆቻቸውን እያገኟቸውም። ከገበያ የሚመለሱ ሴቶች ቤተሰቦቻቸው ሁሉ ተወስደውና ቤታቸው ታሽጎ ይደርሳሉ።

አይሁድ ያልሆኑ የሆላንድ ዜጎችም ሽብር ውስጥ ናቸው። ወንድ ልጆቻቸውን ለውትድርና ስልጠና በግዴታ ወደ ጀርመን ይልኩባቸዋል። ሁሉም ሰው በፍርሃት ተወርሯል።

ሌሊት ሌሊት ደግሞ በመቶዎች የሚቆጠሩ የጦር አውሮፕላኖች የሆላንድን ጥቁር ሰማይ እየቀዘፉ በጉያዎቻቸው ባቀፏቸው ቦምቦች ወደሚታረሱት የጀርመን ከተሞች ይምዘገዘጋሉ። ከበላያችን ሲያልፉ ድምፃቸው እንዴት እንደሚያስፈራ አትጠይቂኝ ኪቲ። ቦምቦቻቸውን የሚያዘንቡባቸው ሀገሮች ምን አይነት ምድራዊ ገሃነም ሊያዩ እንደሚችሉ እንቺው ገምቺው። አፍሪካና ሩሲያ ውስጥ ብቻ በየሰዓቱ በመቶዎችና በሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች እያለቁ ነው። እንደ በጋ ሰደድ እሳት እየተንቀለቀለ ካለው ከዚህ የፍጅትና የእልቂት ቀጣ ውጪ መሆን የሚችል ማንም የለም። ዓለም ከዳር እስከዳር በጦርነት ፍላት እየተንገረገበች ነው። የሕብረብሄሩ ጦር አንፃራዊ ስኬት እየቀናው ያለ ይመስላል። ይሁን እንጂ አሁንም ቢሆን መጨረሻው ምን እንደሚሆን መገመት ፈፅሞ አይቻልም።

በተረፈ እኛን በተመለከተ ልልሽ የምችለው ነገር ቢኖር -

በጣም በጣም ዕድለኞች ነን፤ አዎ - በሚሊዮኖች ከሚቆጠ ሰዎች የተሻለ ባለዕድሎች ነን:: ስለእውነት ለመናገር እኛ ም አለብን? - ቢሆንስ ያ የምንፈራው ነገር እስኪደርስ ድረስ ያለነ ሰላምና ምቾት ለማማረር የሚመች አይደለም::

እዚህ አምስተርዳም ውስጥ እንኳን አብዛኞዎቹ ልጆች እላያቸ ላይ ለስሙ ጣል ባደረጓቸው እራፊዎችና ባለቁ ነጠላ ጫማዎ ነው በየጎዳናው ውር ውር የሚሉት:: የሚደርቡት ኮት የላቸው - ባርኔጣ የላቸውም - ስቶኪንግም ሆነ ካልሲ የላቸውም እርዳታ የሚያደርግላቸውም ማንም የለም:: ሆዳቸው ባዶ ነው እንጀታቸው ተጣብቋል - ጠኔያቸውን ለማስታገስ ያህል የጠወ ጥሬ ካሮት ሲያኝኩ በየመንገዱ ይታያሉ:: ከቀዝቃዛው ቤታቸ ወጥተው በቀዝቃዛው ጎዳና እየተንቀጠቀጡና ጥርሶቻቸው እያንቀጫቀጩ ተጉዘው ከትምህርት ቤታቸው ሲደር የሚጠብቋቸው ይብሱን ቆፈናም የመማሪያ ክፍሎች ናቸው አዎ - በአምስተርዳምም ሆነ በመላው ሆላንድ ችግሩ ከፍ ከመባባሱ የተነሳ ልጆች በየጎዳናው እየተዘዋወሩ አላፊ አግዳሚው ቁራሽ ዳቦ መለመን ጀምረዋል:: ብቻ ምንአለፋሽ ኪቲ - ይ ጦርነት ስላስከተለውና እያስከተለም ስላለው ቁጥር ስፍር የሌለ የችግር ጋሬጣ ልዘርዝርልሽ ካልኩ ለሰዓታት መቀጠል እችላለሁ ግን ምን ዋጋ አለው? - ትርፉ ራሴን ማስጨነቅና እንቺንም ማበሳጨት ነው:: ይህ ክፉ ቀን እስኪያልፍ በተቻለን አቅ ራሳችንን እያረጋጋን መጨረሻውን ከመጠበቅ ሌላ ማድረ የምንችለው አንዳችም ነገር የለም:: አዎ - መጠበቅ ብቻ! እናም - እኛ አይሁዶች መጨረሻችንን እየጠበቅን ነው - መላው ዓለም እየጠበቀ ነው - ሌሎች ብዙዎች ደግሞ የመሞቻቸውን የመጨረሻዋን ቅፅበት እየጠበቁ ነው::

ያንቺው አ

ውድ ኪቲ

መጠኑን ልትገምቺው በማትችይው የእልህ ስሜት ውስጤ እየተንተከተከ ነው ኪቲዬ:: ጩኺ ጩኺ - ጥፊ ጥፊ - ብረሪ ብረሪ እያለኝ ነው:: ግን ደግሞ ይህን ስሜቴን ማሳየት እንደሌለብኝ አውቃለሁ:: ምናባቴ እንደማደርግ እንጃልኝ:: ባራያው እስኪሰነጠቅ እሪ የማለት - ወይ እማማን ይዤና አድርጊ ቀልቧን የመግፈፍ - ወይ ደግሞ እስኪወጣልኝ ድረስ ስቅስቅ ብዬ የማልቀስ - ብቻ አንድ ይህ ነው የማይባል ፍላጐት ክፉኛ እየተፈታተነኝ ነው:: ስሞቼን አልቻልኳቸውም:: ስድባቸው - ግልምጫቸው - ፉተታቸው - መሰረት-የለሽ ቁጣቸው - ምን ልበልሽ ኪቲ - ሊያሳብዱኝ ነው:: ደግሞ የሚገርመው ነገር በእኔ አቅጣጫ አነጣጥረው የሚሰዷቸው የቃላት ቀስቶቻቸው አንድም ቀን ዒላማቸውን ስተው ያለማወቃቸው ነው:: ትልቁ ህመም ያለው ግን ቀስቶቹ ሲወጉሽ እንዳይመስልሽ - ለመንቀል ስትሞክሪ ነው::

ድንገት ብድግ ብዬ ሁላቸውም ላይ የሆዴን ላምባርቅባቸው እመኛለሁ:: ማርጐት ላይ እቶ ፋንዳን ላይ - አቶ ዱሲል ላይ - ሌላውን ተይና አባባም ላይ! «ለምንድነው ሰላም የማትሰጡኝ? እስቲ አንድ ሌሊት እንኳን ትራሴ በእንባዬ ሳይርስ! አይኖቼ ሳይቆጠቁጡኝ! የእናቴ ትርታ እንደ ከበሮ ሳይደልቅብኝ የማሳልፍበት ፋታ ስጡኝ! - ምነው ከእናንተስ በገላገለኝ! - እረ እንደውም ከእናንተ ብቻ ሳይሆን ከዚህ ቀፋፊ ዓለምም በገላገለኝ!» ብዬ ብጮህባቸው ምንኛ ቀለል ባለኝ:: ግን አልችልም ኪቲ - የስሜቴን ስብራት እንዲያዩብኝ አልፈልግም:: በእነሱ ምክንያት የተፈጠሩ ቁስሎቼን እንዲያዩ ምንም አይነት ዕድል ባልሰጣቸው እመርጣለሁ:: ምክንያቱም ከዚህ በኋላ ጥፋታቸውን ለማካካስ የሚያደርጉልኝ እጉል እሹሩሩ የበለጠ የሚያስጠላኝና በመፅናናት ፈንታ ጭራሹን ጩኺ ጩኺ የሚያሰኘኝ እንደሆነ አውቃለሁ::

ብቻ እንዴት ብሆንላቸው እንደሚተውኝ አላውቅም::

የአና ማስታወሻ

P② ከ51–101

አዶኒስ

እንደተረጎመው

በጣም በጣም ዕድለኞች ነን! አዎ - በሚሊዮኖች ከሚቆጠሩ ሰዎች የተሻለ ባለዕድሎች ነን። ስለእውነት ለመናገር እኛ ምን አለብን? - ቢያንስ ያ የምንፈራው ነገር እስኪደርስ ድረስ ያለንበት ሰላምና ምቾት ለማማረር የሚመች አይደለም።

እዚህ አምስተርዳም ውስጥ እንኳን አብዛኞዎቹ ልጆች እላያቸው ላይ ለስሙ ባል ባደረጓቸው እራፊዎችና ባለቀ ነጠላ ጫማዎች ነው በየጎዳናው ውር ውር የሚሉት። የሚደርቡት ኮት የላቸውም - ስቶኪንግም ሆነ ካልሲ የላቸውም - ባርኔጣ የላቸውም - እርዳታ የሚያደርግላቸውም ማንም የለም። ሆዳቸው ባዶ ነው - እንጀታቸው ተጣብቋል - ጠኔያቸውን ለማስታገስ ያህል የጠወለገ ጥሬ ካሮት ሲያኝኩ በየመንገዱ ይታያሉ። ከቀዝቃዛው ቤታቸው ወጥተው በቀዝቃዛው ጎዳና እየተንቀጠቀጡና ጥርሶቻቸውን እያንቀጫቀጩ ተጉዘው ከትምህርት ቤታቸው ሲደርሱ የሚጠብቋቸው ይብሱን ቆፈናም የመማሪያ ክፍሎች ናቸው። አዎ - በአምስተርዳምም ሆነ በመላው ሆላንድ ችግሩ ከፋኝ ከመባባሱ የተነሳ ልጆች በየጎዳናው እየተዘዋወሩ አላፊ አግዳሚውን ቁራሽ ዳቦ መለመን ጀምረዋል። ብቻ ምንአለፋሽ ኪቲ - ይህ ጦርነት ስላስከተለውና እያስከተለም ስላለው ቁጥር ስፍር የሌለው የኑሮ ጋሬጣ ልዘርዝርልሽ ካልኩ ለሰዓታት መቀጠል እችላለሁ። ግን ምን ዋጋ አለው? - ትርፉ ራሴን ማስጨነቅና አንቺንም ማስልቸት ነው። ይህ ክፉ ቀን እስኪያልፍ በተቻለን አቅም ራሳችንን እያረጋጋን መጨረሻውን ከመጠበቅ ሌላ ማድረግ የምንችለው አንዳችም ነገር የለም። አዎ - መጠበቅ ብቻ! እናም - እኛ አይሁዶች መጨረሻችንን እየጠበቅን ነው - መላው ዓለምም እየጠበቀ ነው - ሌሎች ብዙዎች ደግሞ የመሞቻቸውን የመጨረሻዋን ቅፅበት እየጠበቁ ነው።

ያንቺው አና

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

ውድ ኪቲ:

መጠኑን ልትገምቺው በማትችይው የእልህ ስሜት ውስጤ እየተንተከተከ ነው ኪቲዬ። ጩኺ ጩኺ - ጥፊ ጥፊ - ብረሪ ብረሪ እያለኝ ነው። ግን ደግሞ ይህን ስሜቴን ማሳየት እንደሌለብኝ አውቃለሁ። ምናባቴ እንደማደርግ እንጃልኝ። ጣሪያው እስኪሰነጠቅ እሪ የማለት - ወይ እማማን ደህና አድርጌ ቀልቧን የመግፈፍ - ወይ ደግሞ እስኪወጣልኝ ድረስ ስቅስቅ ብዬ የማልቀስ - ብቻ አንድ ይህ ነው የማይባል ፍላጎት ክፉኛ እየተፈታተነኝ ነው። ሰዎቹን አልቻልኳቸውም። ስድባቸው - ግልምጫቸው - ፉተታቸው - መሰረት-የለሽ ቁጣቸው - ምን ልበልሽ ኪቲ - ሊያሳብዱኝ ነው። ደግሞኮ የሚገርመው ነገር በእኔ አቅጣጫ አነጣጥረው የሚሰዷቸው የቃላት ቀስቶቻቸው አንድም ቀን ዒላማቸውን ስተው ያለማወቃቸው ነው። ትልቁ ህመም ያለው ግን ቀስቶቹ ሲወጉሽ እንዳይመስልሽ - ለመንቀል ስትሞክሪ ነው።

ድንገት ብድግ ብዬ ሁላቸውም ላይ የሆዴን ላምባርቅባቸው እመኛለሁ። ማርጎት ላይ አቶ ፋንዳን ላይ - አቶ ዱሴል ላይ - ሌላውን ተይና አባባም ላይ! «ለምንድነው ሰላም የማትሰጡኝ? እስቲ አንድ ሌሊት እንኳን ትራሴ በእንባዬ ሳይርስ፣ አይኖቼ ሳይቆጠቁጡኝ፣ የአናቴ ትርታ እንደ ከበሮ ሳይደለቅብኝ የማሳልፍበት ፋታ ስጡኝ! - ምነው ከእናንተስ በገላገለኝ! - እረ እንደውም ከእናንተ ብቻ ሳይሆን ከዚህ ቀፋፊ ዓለምም በገላገለኝ!» ብዬ ብጮህባቸው ምንኛ ቀለል ባለኝ። ግን አልችልም ኪቲ - የስሜቴን ስብራት እንዲያዩብኝ አልፈልግም። በእነሱ ምክንያት የተፈጠሩ ቁስሎቼን እንዲያዩ ምንም አይነት ዕድል ባልሰጣቸው እመርጣለሁ። ምክንያቱም ከዚህ በኋላ ጥፋታቸውን ለማካካስ የሚያደርጉልኝ አጉል እሹሩሩ የበለጠ የሚያስጠላኝና በመፅናናት ፈንታ ጭራሹን ጩኺ ጩኺ የሚያሰኙኝ እንደሆን አውቃለሁ።

ብቻ እንዴት ብሆንላቸው እንደሚተውኝ አላውቅም።

በእያንዳንዷ ድርጊቴ እኮ ነው ስም የሚያወጡልኝ ኪቲ! ትንን
ካወራሁ አጉል ልታይ ልታይ አትበይ ይሉኛል - ዝም ስል ምነው
ፈዘዘሽ ይሉኛል - መልስ ከሰጠኋቸው «ደፋር አይንአውጣ» ነኝ
- ከእነሱ የተሻለ ሀሳብ ከሰነዘርኩ «አሽሟጣጭ የልጅ ቡዳ» ነኝ
ደከሞኝ አረፍ ካልኩ «ሰነፍ ሥራ ፈት» ነኝ - ገበታ ላይ
አጉራረሴ ከወትሮው ጉላ ካለ «ራስወዳድ» ነኝ - ምን የማይሉኝ
አለ ኪቲ? «ደደብ» - «ፈሪ» - «መስሪ» - ወዘተ. ወዘተ… ቀኑን
ሙሉ ስሰማ የምውለው ያው አንድ አይነት የወቀሳ ዘፈን ነው
ከሚገባው በላይ አስቸጋሪ ልጅ ስለመሆኔ:: ምንም እንኳ ሁሉንም
ነገር ስቄ የማሳልፈውና ከቁብም የማልቆጥረው ባስመስልም ውስጥ
ውስጡን እንዴት ቆሽቴ እያረረ እንዳለ እኔ ብቻ ነኝ የማውቀው
በሆነ ተአምር እግዚአብሔርን ፊት ለፊት ባገኘው ምን
እንደምጠይቀው ታውቂያለሽ ኪቲ? - ከሁሉም ጋር መግባባት
የሚያስችለኝን አዲስ ተፈጥሮ እንዲሰጠኝ:: ይህ ግን ሊሆን
አይችልም:: ለእኔ ተብሎ አንዴ የተሰጠኝ ተፈጥሮ እለኝ
መጥፎ ሊሆን እንደማይችልም እርግጠኛ ነኝ::

ይህ ሁሉ እንዳለ ሆኖ ኪቲዬ - በበኩሌ ግን እነሱ ሊገምቱ
ከሚችሉት በላይ ሁላቸውንም ላስደስትና ከእያንዳንዳቸውም ጋ
ሰላም መፍጠር የምችልበትን መንገድ እየፈለግኩ ነው::

ያንቺው አና

ቅዳሜ የካቲት 27/19

ውድ ኪቲ

ውጥረቱ ጨምሯል:: የሕብረብሔሩ ጦር በጀርመኖች ላ
ለማካሄድ ያቀደውን ድንገተኛ ወረራ ከሰሞኑ ቀናት በእነ
ይጀምራል በሚል ተስፋ አባባ ያቺን ቀን በናፍቆት እየጠበቀ
ነው:: ዊኒስተን ቸርችል ይዞት ከነበረው ኒሞኒያ እያገገመ መሆ
ተነገረ:: ነፃነትና ሰላም ወዳዱ ማታማጋንዲ እህል ውሃ ላለመቅ

በግል እያደረገ ያለውን የረሃብ አድማ ተጥሏል::

በሰጣ ፈንታ ነው የማምነው ባይዋ ወ/ሮ ፋንዳን - «እኛ የሰው ልጆች ተጨነቅንም አልተጨነቅንም የሚሆነው ከመሆን ዝንፍ አይልም» እያለች ትደሰኩራለች:: አንዳች ነገር ኮሽ ባለ ቁጥር ግን ከማንኛችንም በላይ የምትንጸረጸረውና የምትገባበት የሚጠፋት እሷው ወ/ሮ ፔትሮኔላ ፋንዳን ናት::

አሁን ደግሞ አንድ ጨርሶ ልትገምቺው የማትችይው ጉድ መጣብን ኪቲ:: ይህ የተደበቅንበት ቦታ ከዚህ በፊት እንደነገርኩሽ አባባና እነአቶ ክሬለር በሽርክና የንግድ ሥራቸውን በሚያካሂዱበት ሕንፃ የመጨረሻው ወለል ላይ የሚገኝ ሚስጥራዊ ክፍል ነው:: ታዲያ ምን ተፈጠረ አትይኝም? - ለካ ሕንፃውን አከራይቷቸው የነበረው ሰውዬ ማለትም ባለቤትየው - ለእነአቶ ክሬለር ምንም ሳያሳውቃቸው ሕንፃውን ለሌላ ሰው ሸጦታል እናፊሽ በቀደምለት ማታ ላይ አዲሱ የህንፃው ባለቤት ሰድሳትና አንዳንድ ለውጦች የሚያደርግለትን መሃንዲሱን አስከትሎ የሕንፃውን ይዞት ከላይ እስከታች ለመጎብኘት ከተፍ አለልኝ:: ደግነቱ የአጋጣሚ ጉዳይ ሆኖ አቶ ክሬለርም ያን ዕለት ያለወትሮው በጠዋት ነበር ከቢሮው ገብቶ ሥራ የጀመረው:: እናም ሰውዬውን እያዟዟረ ሁሉንም የሕንፃውን ክፍሎች አስጎበኘው:: (ከእኛዋ «ሚስጥራዊ» ቦታ በስተቀር ማለት ነው::) እኛ ወዳለንበት የሚያስተላልፈውን በር ግን ቁልፉ ለጊዜው በእጁ እንደማይገኝ ከገለፀና ይቅርታ ከጠየቀ በኋላ ሰውዬውንና መሀንዲሱን ሸኛቸው:: እንግዲህ አዲሱ የሕንፃው ባለቤት ተመልሶ ካልመጣና የቀረውን ክፍል - ማለትም ውዱን «ሚስጥራዊ» ቦታችንን ልይ ካላለ በቀር ለጊዜው አደጋውን አልፈነዋል:: ተመልሶ ከመጣ ግን…

አሁን አሁን እኔና እማማ ጥሩ እየተግባባን መጥተናል:: ቢሆንም ጥና ብዙ ይቀረናል:: ማርጎት ጭምትነቷ እየባሰባት ነው:: አባባ እንደ በሆዱ አምቆ የያዘውና ለማንም ሊተነፍሰው ያልፈለገው ነገር እንዳለ ያስታውቅበታል:: ሆኖም ያው የምናውቀው -ጥሩው - ጨዋው - ተወዳጁ አባባ ነው::

አዲስ የመጣልን ቅቤና ማርጋሪን በገበታችን ላይ የእያንዳንዳችን ድርሻ ቆንጠር እየተደረገ በየሰሃናችን ላይ ተደረገልን:: በእኔ አመለካከት እነወ/ሮ ፋንዳን ምንም ሲያከፋፍሉ ግልጽ የሆነ ማዳላት ይታይባቸዋል:: እነእማማ ጉ ጭቅጭቅና ሀብ ፍራቻ ነው መሰለኝ ቅሬታቸውን በሆዳቸው ከመያዝ በቀር ትንፍሽ አይሉም:: በጣም ያሳዝናል እንደኔ እንደ ግን ኪቲ - ለእነዚህ ዓይነቶቹ ሰዎች መድሀኒቱ በደሉን ከመታሰር ይልቅ የተሰማሽን እዚያው በዚያው በግልጽ መንገ ነው::

ያንቺው አ

አርብ መጋቢት 12/19

ውድ ኪቲ

እስከ ዛሬ ያልበላነው የቦለቄ ዓይነት ያለ እንዳይመስልሽ እንዳንድ ሰሞንማ ጠዋት ማታ ቦለቄ ነው:: የስሙ ብዛት የዓይነቱ ብዛት:: ቦለቄ ብሎ ነገር ለዓይኔ እንኳን እያስጠላ መጥቷል:: አሁን አሁንማ ገና ስለሱ ሳስብ ወደላይ ይለኛል ዘወትር አመሻሹ ላይ በመከሰስ መልክ የሚሰጠን ዳቦም በእጥረት ምክንያት እንድናቋርጥ ተገደናል::

ሰሞኑን ከያዝኩት መጽሐፍ ላይ ማን እንደሚያሳቅቀኝ እንጃ የኢይና ቡዲ ቤከር ድርሰት ሲሆን ርዕሱ "The Knock at the Door" ይባላል:: በነገራችን ላይ ኪቲዬ ርዕሱን ልብ አልሺልኝ? ታሪኩ ስለአንድ ቤተሰብ ሲሆን የተፃፈበት የስነጽሑፍ ውበት እጅግ ልዩ ነው:: በተረፈ በአብዛኛው የሚያወራው ስለጦርነት ስለደራሲዎች፣ እንዲሁም ሴቶች ነፃ ስለሚወጡበት መንገ ምናምን ነው:: እንኚህ እንኚህ እንኳን እምብዛም አልጣሙኝ::

አቶ ፋንዳን ሰሞኑን ግልፍተኛና ነጭናጫ ሆኗል:: ምክንያት - የሲጋራ እጥረት:: የተረፋንን ጥቂት የቆርቆሮ ምግቦች

መመገባችንን እንቀጥል ወይስ ለባሰ ቀን እናቆያቸው በሚል አጀንዳ ያደረግነው ረጅም ቤተሰባዊ ክርክር በእኛ አሸናፊነት ተጠናቀቀ - በእጃችን ያለውን እየተመገብን ነገን እንደአመጣጡ እንቀበለዋለን::

ጫማዎቼ ሁሉ እየጠበቡኝ ስለመጡ እግሮቼን ማስተናገድ አልቻሉም:: ከቡትሶቼ በቀር ማለት ነው:: አንድ ቤት ውስጥ ታሽጎ ለሚኖር ሰው ቡትስ ምን ጥቅም አለው? ቢጨንቃቸው አንድ ርካሽ ሰንደል ጫማ አስገዙልኝ:: እሱውም በሳምንት ጊዜ ውስጥ ብትንትኑ ወጣ:: እንግዲህ ያቺው የፈረደባት ሚፔ እንደፍጥርጥሯ ታርገኝ እንጂ....::

የአባባ ወገር ቆራጭ ሆኜልሻለሁ ኪቲዬ:: አባባም አቆራረጤን በጣም ወዶታል:: ለዚያውም እልፎ እልፎ መቀሴ ሳት ሲለው ጅሮውን ቀንጠብ እያደረግኩበት:: እንደአባባሉማ ከሆነ ጦርነቱ አልፎና ከዚህ ቦታ ወጥተን ወደቀድሞ አኗኗራችን ስንመለስ እንኳን ከእንግዲህ ወደ ወገር ቆራጭ ቤት እንደማይሄድ ነው በኩራት መንፈስ የገለፀልኝ:: እኔስ ቀላል ኩራሁ መሰለሽ ኪቲዬ!

ያንቺው አና

ቅዳሜ መጋቢት 27/1943

ውድ ኪቲ

በአባባ ጊዜያዊ መምህርነት ስንከታተለው የነበረውን የሾርት ሃንድ ኮርስ አጠናቀቅን:: አሁን ደግሞ ፍጥነታችንን ለማሻሻል ልምምድ ልንጀምር ነው፣ አሪፎች አይደለንም ኪቲ? ስለጊዜ ማሳለፊያዎቼ ያብልጥ ላብራራልሽ የሚገባኝ ይመስለኛል:: (አዎ - «የጊዜ ማሳለፊያዎቼ» ነው የምላቸው:: ምክንያቱም እዚህ ቦታ ምንም የምናደርገው ነገር ስለሌለን ያለን አማራጭ ጊዜው በተቻለ ፍጥነት የሚያልፍበትንና የዚህ ቦታ ቆይታችን መጨረሻ ቶሎ የሚመጣበትን ሁኔታ መፈለግ ብቻ ነው::) እና - አብዛኛውን

ጊዜዬን የማሳልፈው መጽሐፍት በማንበብ ሲሆን ከተወሰነ ጊዜ ወዲህ በአፈ-ታሪኮች (Mythologies) ለጉዳዩ ተለክፌያለሁ:: በተለይ ደግሞ በሮማና በግሪክ አማልክት:: ይህ ያልተለመደ ምርጫዬ ሁሉንም ግራ አጋብቷቸዋል:: ይሁን እንጂ የያዘኝ «አጉል አባዜ» በራሱ ጊዜ እንደሚለቀኝ የሁላቸውም ዕምነት ነው:: በእኔ ዕድሜ በሚቶሎጂ የተለከፈ ሌላ ወጣት አይተውም ሰምተውም እንደማያውቁ ደግመው ደጋግመው ይናገራሉ:: እንግዲህ - እነሱ እንደሚሉትም ከሆነ - ምንድነው ችግሩ? እኔ የመጀመሪያዋ ልሁና!

አቶ ፋንዳን ጉንፋን ቢጤ ይዞታል:: ለነገሩ እንደአባባሉ ከሆነ ጉንፋንም ላይሆን ይችላል:: ጉሮሮዬን ይከረክረኛል ነው የሚለው:: እየፈጠረ ያለውን ግርግር ግን አትጠይቂኝ:: ፈለጠኝ ነው - ቆረጠኝ ነው - ነደደኝ ነው - ነጭ ሽንኩርት ነው -ካሞሚላ ነው - በባሕር ዛፍ ቅጠል እንዲሁ ደረቱን እንዲሁ አንገቱን ማሸት ነው - መታጠን ነው-ብቻ ስንቱን ላውራልሽ? በዚህ ላይ የሚቃሰቱ የሆድ ብሶቱ- የንጭንጩ - ኧረ ተይኝ ኪቲ::

አሉ ከሚባሉት ዋና ዋና የጀርመን የዜና አገልግሎት ድርጅቶች አንዱና «ትልቁ» ሮይተር አንድ ሌላ አስደንጋጭ መግለጫ አስተላለፈ - «በጀርመን ቁጥጥር ሥር በዋሉ ማናቸውም አገሮች የሚገኙ አይሁዶች ሁሉ ከሐምሌ 1 በፊት ከያሉበት ሃገር እንዲወጡ ይገደዳሉ:: ከሚያዚያ 1 እስከ ግንቦት 1 ባለው የአንድ ወር ጊዜ ውስጥ መላው ዩትሬሽት ከአይሁዶች ነፃ መሆን አለበት::» (ይታይሽ ኪቲ - «ከአይሁዶች ነፃ መሆን አለበት» - ልክ አይሁዶች በረሮ ወይ ተምች የሆኑ ይመስል::) «ከግንቦት 1 እስከ ሰኔ 1 ባለው ተከታዩ የአንድ ወር ጊዜ ደግሞ የሰሜንና የደቡብ ሆላንድ ክፍለ-ሀገራት ሁሉ ከአይሁዶች ነፃ መሆን አለባቸው::» - በመግለጫው መሰረት የተጠቀሱትን ቦታዎች በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ «ከአይሁዶች ነፃ» ለማድረግ በተደረገው ሰይጣናዊ ዘመቻ የሆነው ሁሉ እዚያው ተከድኖ ይብሰል እንጂ ልንግርሽ አቅም የለኝም እሺ ኪቲዬ?

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ

ኧረ እንደው ምን ይሆን የሚሻለኝ ኪቲዬ? - ጨርሶ ያልጠበኩት ሌላ ጣጣ ውስጥ ገባሁልሽ:: በጥቁር ነጥቦች በተቸገረገረው ስሜ ላይ እንደገና ሌላ ትልቅ ጥቁር ነጥብ!... ቅናትና ሜታ አልጋዬ ላይ ጋደም ብዬ ለወትሮው የመኝታ ሰዓት በሉቴን አብሮኝ የሚያደርገውንና በመጨረሻም ደህና እደሪ ብሉኝ የሚወጣውን አባባን እየጠበቅኩ ሳለሁ እማማ ወደ መኝታ ክፍሌ ገባችና አልጋዬ ጫፍ ላይ በዝግታ ተቀመጠች:: በዚህ ባልተለመደ ሁኔታ ግራ እየተጋባሁ እያለሁ ለስለስ ባለ የልመና ዓይነት እንደበት «አናዬ - አባትሽ የያዘውን ሥራ ስላልጨረሰ ለጊዜው መምጣት አይችልም:: ለዛሬ ፀሎትሽን ከእኔ ጋር ብታደርጊስ? - በበኩሌ ደስታውን አልችለውም::» አለችኝ:: የእኔ መልስ ግን ፈጣን አጭርና ግልጽ ነበር - «አይሆንም እማማ» «ለምን አናዬ? ምናለበት?» ስትል በድጋሚ ጠየቀችኝ:: «ቢቃ አይሆንም - ስለማልፈልግ ነው እማማ» እማማ በዝግታ ብድግ አለች:: ለአፍታ ያህል መኝታዬ አጠገብ ቆም ብላ በፀጥታ ቆመችና በቀስስተኛ እርምጃ ወደ በሩ አመራች:: እንድ ከዚህ በፊት የማላውቀው ስሜት በስራ እካላቴ ሲሰራጭ ተሰማኝ:: እማማ በሩጋ እንደደረሰች ድንገት ወደኔ ዞር አለችና እዚያው በዚያው ድፍርስርሳቸው በወጣ ዐይኖቿ ቁልቁል እያየችኝ - «ላስቸግርሽ አልፈልግም አና - ፍቅር በግዳጅ አይሆንም::» ብላኝ ወጣች:: እንባ ያጎረፉት ዓይኖቿ ግን ዐይኔ ላይ ቀሩ::

እዚያው ጋደም ባልኩበት ተራራ የሚያህል የፀፀት ስሜት ተከመረብኝ:: «ምን ዓይነት እንጀት ቢኖረኝ ነው በዚያ ሁኔታ እያየኋት ጨክኜና ፊት ነስቼ ልሰዳት የቻልኩት? ግን ደግሞ የተሰማኝን ነው የነገርኳት:: ትክክለኛውን ስሜቴን ብደብቃት ለሷስ ለኔስ ምን ጥቅም ይኖረዋል? - አይሰራም:: ጨርሶ አይሰራም::

ያም ሆነ ይህ ኪቲ - ለእማማ አዘንኩላት - በጣም በጣም ከልቤ አዘንኩላት:: ምክንያቱም በሕይወቴ ለመጀመሪያ ጊዜ ለሷ ያለኝ ቀዝቃዛ ስሜት ምን ያህል ሊያማት እንደሚችል አየሁላት:: በተለይ - «ፍቅር በግዴታ አይሆንም» የሚሉት ቃላት ከአፌ በወጡባት ቅጽበት ፊቷ ላይ ይታይ የነበረው እንደ ጥቁር ደመና በስፊው ያጠላ ሐዘን እስከመቼውም ከዐይኔ ሊጠፋ የሚችል አይመስለኝም:: ስሜትን ሳይደብቁ ሐቁን እንደመናገር ከባድ ነገር የለም ኪቲ:: ቢሆንም ሐቁን ነው የነገርኳት:: እኔና እሷ የስሜትና የደቡብ ዋልታዎች ያህል እንደተራራቅን አውቃለሁ:: ደግሞም እሷው ናት ገፍታ ገፍታ እንዲህ ያራቀችኝ:: ሊያስከትሉ የሚችሉትን ውጤት ችላ በማለት በየሰለቱ በትንሽ በትልቁ የምትሰነዝርብኝ ዘለፋዎችና አላስፈላጊ ማበሻቀጦች ተደራርበው ነው አሁን አሁን ልታሳየኝ የምትሞክራቸው ማናቸውም ዓይነት የፍቅር አቀራረቦች የማይሞቁኝ የማይበርዱኝ ለመሆናቸው ምክንያቶቹ:: ልክ እኔ በአግባብ የለሽ ቁጣዎቿ ዘወትር ሽምቅቅ እንደምለው ነው በእኔና በእሷ መሃል የነበረውን ፍቅር ነፋስ እንደወሰደው ለመጀመሪያ ጊዜ የተገነዘበው ልቧም ዛሬ ሽምቅቅ ያለው:: እንዲችው ስትንሰቀሰቅ እኩለ ሌሊት አለፈ:: ከዚያም በኋላ ቢሆን እንቅልፍ በዓይኗ ሳይዞር ነበር የነጋላት::

ታዲያ ዛሬ ቀኑን ሙሉ አባባ ዐይኖቼን ሲሸሻቸው ዋለ:: አልፎ አልፎ ሳት እያለው ለቅጽበት ያህል መልከት ሲያደርገኝ እንኳን ዐይኖቹ ውስጥ በጉልህ የተፃፉት የወቀሳ ቃላት በደንብ ይነበቡልኝ ነበር:: «እንዴት እንደዚህ ትጨክኚያለሽ አና?- እንዴት እናትሽን ይህን ያህል እስከማሳዘን ትደርሺያለሽ?» የሚሉ መራር የንዘብ ቃላት::

እማማን ይቅርታ ልጠይቃት እንደሚገባኝ እነሱ ስላመኑ ብቻ ከአሁን አሁን ትጠይቃታለች ብለው እየጠበቁኝ ነው:: በበኩሌ ግን ይቅርታ የሚያስጠይቀኝ ምንም ዓይነት በደል ፈጽሚያለሁ የሚል እምነት የለኝም:: በልቤ ያለውን - እውነቱን ነው የነገርኳት:: ደግሞም ይዋል ያድር ይሆናል እንጂ እማማ

ራሷ በራሷ ጊዜ ሐቁን ማወቋኮ የማይቀር ነው::

ወጣም ወረደ ኪቲ - የእማማ ዕንባም ሆነ የአባባ ጭንቀት እምብዛም ደንታ የሰጠኝ አይመስለኝም:: እውነት ለመናገር እንደውም ውስጥ ውስጡን ደስ እያለኝ ነው:: ምክንያቱም እኔን ዕድሜዬን ሙሉ ሲሰልቁኝ የኖረው - እነሱ ገና አሁን ለመጀመሪያ ጊዜ እየተሰማቸው ያለውና ሰማይ የተደፋባቸው ያህል የተደናገጡበት ይህ ዓይነቱ ስሜት ነው:: እናም - አንድ ቀን ይህ እውነታ እንደሚገለፅላቸውና ችግሬንም እንደሚረዱልኝ ተስፋ አደርጋለሁ::

በተረፈ - ከእንግዲህም ቢሆን ልቤ ውስጥ ያለው ስሜት ምንም ይሁን ምን ሐቁን ከመናገር ወደኋላ አልልም:: ምክንያቱም ከሥር ከሥር ማስተንፈሱ ነው ለእኔም ለነሱም የሚበጀን:: ለረጅም ጊዜ በውስጥሽ አምቀሽው የምታቆይው ችግር አንድ ቀን የግዱን የፈነዳ ዕለት ለተቀባዩም ሸክሙ ከባድ ነው::

ያንቺው አና

ቅዳሜ ግንቦት 1/ 1943

ውድ ኪቲ

አንዳንዴ እዚህ ስላለው አኗኗራችን ሳስብ እንደኛ የመደበቅ ዕድል ካላገኙት አይሁዶች አንፃር እኛ ገነት ውስጥ ነው ያለነው እስከማለት እደርሳለሁ:: እንዲያም ሆኖ አልፎ አልፎ - በተለይ የውጪው ውጥረት ረገብ ያለልን ዕለት - እያንዳንዳችን አሁን ስለምንገኝበት ሁኔታ እያሰብኩ ሕልም ውስጥ ያለሁ እስኪመስለኝ ድረስ ሁሉም ነገር እውነትነቱ ያጠራጥረኛል:: ዕድሜያችንን ሙሉ በእንደዚያ ያለ ዴሉክስ የኑሮ ደረጃ ያሳለፍን የሚሊየነር ቤተሰቦች (አባባም አቶ ፋንዳንም ሚሊየነሮች ነበሩ) እንዴት በምን ተዓምር - ዓመት እንኳን ባልሞላ ጊዜ ውስጥ እንዲህ ለማመን በሚያዳግት ሁኔታ ልንዘቅጥ ቻልን? ማለቴ - እንዴት የዚህን ያህል ልንወርድና ልንርመጠመጥ ቻልን? - እያንዳንዳችን

ለእያንዳንዳችንም ሆነ እያንዳንዳችን ለየራሳችን የነበረን ግምትና ክብርስ የት ገባ?

ጥቃቅን ምሳሌዎች ኪቲ - እዚህ ቦታ መኖር ከጀመርን ጀምሮ የምንጠቀመው አንዱን የጠረጴዛ ልብስ ሲሆን ከአገልግሎት ብዛት መልኩን ቀይሮ የበር ምንጣፍ ለመሆን እንኳን ብቃት ያለው አይደለም:: ቢቸግረኝ አንዳንዴ በዚያው በተበጣጠቀና በቆሸሸ የዕቃ ማድረቂያ ጨርቃችን ልወለውለው እሞክራለሁ::

ጠረጴዛውን እርቃኑን እንጠቀመው ነገር ቆሻሻው በሱ ይብሳል:: ሌላ - ሁለቱም ፋንዳኖች በጋውን ሙሉ ውሃ ባልነካው አንድ ፍላኔል አንሶላ ነው የከረሙት:: የዚህ ዓይነቱን አንሶላ እዚህ ማጠብ የሚታሰብ አይደለም:: ምክንያቱም በራሺን የሚደርሰን የእጥ ዱቄት እጅግ በጣም ጥቂት ከመሆኑም በላይ የጥራት ደረጃውም ቀሺም ዓይነት ነው:: አባባ ሱሪዎቹ ቢጨማደዱ፣ ቢቀደዱ፣ ቢቆሽሹ ቦር ብሎ ማየት ትቷል:: እማማና ማርጎት ሶስት ቀሚሶች እየተለዋወጡ ነው ሙሉውን በጋ ያሳለፉት:: እኔ አጥረው አጥረው ከጉልበቴ በላይ የተንጠለጠሉ ቀሚሶቼን ለብሼ ወዲያ ወዲህ ስል ትንጣት ነውር አይሰማኝም::

በእርግጥ እነኚህን ነገሮች መልመድና መቻል አስቸጋሪ አይደለም:: አንዳንዴ ድንገት ሳስበው የሚያስደነግጠኝ ምን መሰለሽ ኪቲ - ከእኔ የተበጣጠሰ ስሊፐር አንስቶ በጉሩ አልቆ እንጨቱ እስከተረው የአባባ የጺም ሳሙና ቡርሽ አንድ በአንድ ብትመለከቺ በእንዲህ ያለ እላቂዎች መኖር ለምደን እንዴት አድርገን ነው ከጦርነቱ በፊት ወደነበረን ደረጃ ደግሞ መመለስ የሚቻለን? ብሎልን ከዚህ ቦታ በሰላም ብንወጣ እንኳን ወደቀድሞው ማንነታችን በቀላሉ መመለስ የምንችል አይመስለኝም::

ያንቺው አና

ማክሰኞ ሰኔ 15/1943

ውድ ኪቲ

ሰሞኑን እኔን እያድርግሽ ኪቲዬ - በጣም በጣም አዝኛለሁ:: «ሾርትሳይት» የሚባለው ችግር በከፍተኛ ሁኔታ እያጠቃኝ ነው:: ሳነብም ሆነ ስጽፍ የሚያስቸግረኝ ነገር ምን እንደሆነ ሳላውቀው ቆይቼ ነው እንጂ. ለካ ገና ዱሮ ነበር የሳይት መነጽር የሚያስፈልገኝ:: (ዋው ኪቲ - በሳይት መነጽር ምን ዓይነት ጉጉት እንደምመስል ታዮኝ እኮ ሃሃሃ ሃሃሃ) ግን ያው እንደምታውቂው ተደብቆ ለሚኖር ሰው የሳይት መነጽር ማግኘት የሚታሰብ አይደለም::

ትናንትና ቀኑን ሙሉ በቤታችን ውስጥ ከእኔ ዓይን ሌላ ርዕስ አልተነሳም:: ምክንያቱም እማማ እኔን ከሚፔ ጋር ወደ አንዱ የዐይን ሐኪም ልትልከኝ እያሰበች ያለች መሆኗን እንደዘበት ከገለፀች ወዲህ እያንዳንዱ የሚስጥራዊዋ ቤታችን አባል የየራሱን አስተያየት ሲሰነዝር ነበር የዋለው:: እኔ ራሴ ልክ እሷ ያንን ሀሳብ ስታቀርብ ምን እንደተሰማኝ ልገልጽልሽ የምችል አይመስለኝም:: ገደብ የለሽ ደስታና ገደብ የለሽ ፍርሃት በእኩል መጠን የተቀላቀሉበትን ስሜት ገምቺ:: ይታይሽ ኪቲ - ለዚህ ሁሉ ጊዜ እዚህ ውስጥ ታፍኖ ለኖረ ሰው ወደ ውጪ የመውጣት ዕድል ሃሃሃ ከዚህ ምሽግ ውጪ - ጎዳና ላይ... አ... ኪቲ... እንደገና የመወለድ ያህል እኮ ነው:: ታዲያ ይሄን የደስታና የጉጉት ስሜት ገና ብዙም ሳላጣጥመው አደጋው ደግሞ ወዲያው ድቅን አለብኝ:: በመንገዳችን ላይ በሆነ አጋጣሚ አይሁድነቴ ከታወቀብኝስ? ብዬ ሳስብ መላ ሰውነቴ እንደአንዳች መብረክረክ ጀመረ:: ብቻ ምን ልበልሽ - ሁለቱ ተቃራኒ ስሜቶች እየተፈራረቁ ያነሱኝ ይጥሉኝ ጀመሩ::

ለነገሩ በጉዳዩ ላይ መወሰኑ ሃሳቡን እማማ እንደማቅረቧ ቀላል አልነበረም:: በሃሳቡ ላይ ሁሉም መስማማት አለባቸው:: እንዲህ ያለው ስምምነት ደግሞ በዋዛ የሚደረስበት አይደለም::

መጀመሪያ እያንዳንዷ ልትፈጠር የምትችል አደጋ በጥንቃቄ መመርመርና መመዘን አለባት:: እንጂ እንደ ሜቼ አቋምማ ቢሆን እዚያው በዚያው ይዛኝ ብትወጣ ግድ አልነበራትም:: የሜቼ ጀግንነት ግን የሚደንቅ አይደለም ኪቲ? የኤን ተይውና እንዴት ለራሷ አትፈራም?

በነገራችን ላይ ሜቼ ለኤና ለማርጎት ብዙ የቢሮ ሥራዎቻቸውን እያመጣች እየሰጠችን መስራት ጀምረናል:: ይህ ኃላፊነት ሊጣልብን በመቻሉ እኤና ማርጎት የተሰማንን ኩራት አትጠይቂኝ:: ሜቼ ግን ብዙ ሸክም እያቃለልንላት እንዳለን ነው የምትነግረን:: ሥራውኮ ማንም ሰው ሊሰራው የሚችል ተራና ቀላል ነው:: እኤና ማርጎት ኃላፊነቱን ስለወደድነው ብቻ አንዲትም ስህተት ላለመሥራት የምናደርገውን ጥንቃቄ ካየሽ ግን እጅግ ውስብስብ ሥራ ሊመስልሽ ይችላል::

ሌላ ስለሜቼ የሚገርመኝ ነገር - ሸክም የማይሰለቻት ጉድ ናት:: ምን አለፋሽ በቅሉ አይተሽ ማየት ነው:: ወደኛ ሳትመጣ የምትውልበት ቀን የለም:: ታዲያ አንድም ቀን የሆነ ሸክም ከጀርባ ላይ አታጨም:: ድንች - ቅጠላቅጠል - ጥራጥሬ - ስኳር - ጼቄት - ዳቦ - ዘይት... ቅዳሚ ቅዳሚ ደግሞ መፃሕፍት:: ኪቲ - እኛ ቅዳሜን የምንጠብቀውን ያህል ሕፃናት የገና ስጦታቸውን አይጠብቁም:: ለእኛ መፃሕፍት ማለት ምን ማለት እንደሆኑ ያለንበትን ሁኔታ ላላየ ሰው በትክክል ማስረዳት ይቸግራል:: በእጥሩ ግን እዚህ ውስጥ ያሉት ብቸኛ መዝናኛዎች መፃሕፍት ናቸው::

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ

የአየር ድብደባው እንደ ክረምት ዶፍ እየወረደብን ነው:: ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት የነበረውንማ ለጠላትም አሁን ከጥቂት ደቂቃዎች በፊት የነበረውንማ ለጠላትም አይስጠው:: ከነጋ ለሶስተኛ ጊዜ መሆኑ ነው:: የፍንዳታው ድምጽም የሚለመድ ነገር እንዳይመስልሽ ኪቲ - ጥርሴን ሆን ንዝረቱ የሚለመድ ነገር እንዳይመስልሽ ኪቲ - ጥርሴን ነክሼ ራሴን በራሴ በወኔ ለመሙላትና ለማረጋጋት እየታገልኩ ነው:: እስከዛሬ - «ምንም መጨረሻ ከሌለው ነገርስ መጥፎ መጨረሻ ያለው ነገር ሺህ ጊዜ ይሻላል» ስትል ለኖረችው ወ/ሮ ፋንዳን እንኳን ይህ «መጨረሻው» ሳይመስላት አልቀረም:: የምትይዘው የምትጨብጠው ጠፍቷት እንደቅጠል እየተርገፈገፈች ነው:: ድምጿ እንዳይከዳት እየተጠነቀቀች ስትንሰቀሰቅ ሳያት ለመጀመሪያ ጊዜ አንጀቴ ተላወሰላት:: በጣም በጣም አሳዘነችኝ ኪቲ:: በተለይ - በወትሮ ንትርካቸው ምክንያት ለሳምንት ያህል አኩርፏት ቆይቶ ገና ዛሬ የታረቃት ባሏ አቶ ፋንዳን እየደባበሰ ሊያጽናናት ሲሞክር ገጿ ላይ ይታይ የነበረው እንግዳ ስሜት ስንባዬን ሳይቀር የተፈታተነኝ ነበር::

ኪቲ - የፒተርን ድመት ሞሺን ታውቂዋለሽ:: ከዚህም ሌላ የሞሼን አብሮን መኖር የምንወደውም የምንጠላውም እንዳለን ታውቂያለሽ:: ታዲያልሽ - ይሄን ሰሞን ሁላችንንም ሊያግባባን የቻለ አዲስ ነገር ተከሰተ:: ለካስ አንድ ድመት አብሮሽ ሲኖር የጥቅሙን ያህል ጉዳትም አለው:: ቤታችን በቁንጫ ተወረረ:: ይባስ ብሎ ወረራው በየዕለቱ እየጨመረና ከቁጥጥር ውጪ እየሆነ መጣ:: አቶ ክሬለር የተለያዩ መድሀኒቶችን እያመጣ በየማዕዘኑ በየሥርቻው ይነሰንሳል:: ቁንጫዎቹ ግን እንኳን ሊጠፉ ቅር ያላቸው እንዳይመስልሽ:: እንዲያውም ማጻበሪያ የፈሰሰላቸው ይመስል ጭራሽኑ ፈሉ:: ንክሻቸው ደግሞ እንዴት እንደሚያቃጥልና ሰላም እንደሚነሳ አትጠይቂኝ:: የአንገትሽን

እነክስሽ ሳይወጣልሽ ጉያሽ ውስጥ፣ የጉያሽን ስትይ ጭንሽ ሥር፣ የጭንሽን ስትይ ጀርባሽ ላይ፣ የጀርባሽን ስትታገይ ጫማሽ ውስጥ፣ ወደጫማሽ ስታጎነብሺ ጆሮሽ ውስጥ እያምጣው ነው ኪቲ::

በዚህ ላይ ደግሞ ለማክክ እጅሽን ስትሰጺ የማትደርሺባቸው የሰውነትሽ ክፍሎች መብዛታቸው! የገዛ ሰውነትሽ ላይ በገዛ እጅሽ የማትደርሺበት ቦታ መኖሩ አይገርምም ኪቲ? በተለይ እኛ ከመቀመጥ ብዛት ሰውነታችን ምን ያህል እንደተሳሰረ የገባኝ ቁንጮቹ ከመጡ ወዲህ ነው:: ከዚህ በኋላ ግን በየጊዜው ቢያንስ ለተቂት ደቂቃዎች ጂምናስቲክ ለመሥራት ወስኛለሁ:: ግን - ቁንጫን ታህል ደቃቅ ነገር ሰውን የሚያህል ግዙፍ ፍጡር እንዲህ እንደ እብድ ሊታወራጨው ከተቻላት - በእርግጥም ተፈጥሮ ኮሚክ ናት!

ያንቺው እና

ረቡዕ ነሐሴ 18/1943

ውድ ኪቲ

ዛሬ የምነግርሽ ወግ ርዕሱ «የዕለቱ የሕብረት ሥራ-ድንች መላጥ» ይሰኛል:: ድንች መላጥ ከወትሮ የሕብረት ሥራዎቻችን አንዱ ነው:: አጠቃላይ ስዕሉ ምን እንደሚመስል ግን እኔ ካላሳየሁሽ ጨርሶ ልትገምቺው አትችይም::

ከመሀላችን አንድ ሰው ለድንች ልጣጭ ማጠራቀሚያ የሚሆኑትን ጋዜጣዎች ያቀርባል - ሁለተኛው ሰው ቢላዎች ያቀርባል - (አሪፋን ቢላ መርጦ ለራሱ ከያዘ በኋላ ማለት ነው) ሶስተኛው ሰው ድንቾቹን ያቀርባል - አራተኛው ደግሞ ለተላጡት ድንቾች ማጠራቀሚያ ውሃ በሰሀን ያቀርባል:: አሁን የዕለቱን የሕብረት ሥራ ለመጀመር ሁላችንም በመሃከለኛው ክፍል ውስጥ በጠረጴዛው ዙሪያ ዝግጁ ሆነን ተቀምጠናል ማለት ነው::

በአብዛኛው የመጀመሪያዋን ድንች አንስቶ መላጥ የሚጀምረው አቶ ዱሴል ነው:: አላላጡ እሱ እንደሚገምተው ጥሩ ባይሆንም የሚላጠው ግን በተለየ ትጋት ነው:: የሁሉም ሰው አላላጥ ትክክል መሆኑን ለማረጋገጥ አሥር ጊዜ ግራና ቀኝ ይገላመጣል:: ልክ እንደሱ ካልላጥን ሥራው በሚገባ እየተከናወነ ያለ ስለማይመስለው እንዴ የእንጻችንን እንዴ የሌላችንን አያያዝ እያየ ይጨነቃል:: የማንኛችንም አላላጥ ግን ከእሱ ጋር አይመሳሰልም:: እናም አላስችል ይለዋል::

«ይኸውልሽ እና - እኔ እንዴት እንደምልጥ በደንብ ተመልከች - ቢላዬን የምይዘው እንደዚህ አድርጌ ነው - ከዛ እንዲህ ከላይ ወደታች ነው የምልጠው - አአ እንደሱ አይደለም - ይኸውልሽ - እንደዚህ»

«እኔ የሚመቸኝ እንደዚህ ነዋ አቶ ዱሴል» አልኩት ረጋ ባለ አንደበት::

«ያም ሆነ ይህ ድንች የሚላጠው እንደዚህ ነው - ከዚህ የተሻለ አያያዝ ያለ እንዳይመስልሽ - ቢያንስ ይቺን እንኳን እሺ ብትይ ምናለበት? የማታውቂውን ነገር ከሚያውቀው መስማት እኮ ጥቅሙ ላንቺው ነው - እንጂ እኔማ ምን ቸገረኝ መሰለሽ» አሁን ምንም መልስ አልሰጠሁትም::

ሁላችንም ሥራችንን ቀጠልን - በየራሳችን አያያዝና በየራሳችን አላላጥ:: በስተግራዬ ተቀምጦ እየላጠ በሌሎቻችን አላላጥ የሚጨነቀውን ሰው አንገቴን ሳላዞር ቀስ ብዬ የጉሪጥ አየት አደረግኩት:: በነቀፌታና በትዝብት ዓይነት ራሱን እየወዘወዘ ነበር:: ይህ ያሁኑ ቅሬታው በማንኛችን አያያዝ ወይ አላላጥ እንደሆነ እርግጠኛ ባልሆንም ያው በእኔው ይመስለኛል::

ለአቶ ዱሴል ጣመውም አልጣመውም የድንች መላጡ ሥራ ቀጠለ:: አሁን ደግሞ በስተቀኜ እልፍ ብሎ ተቀምጦ እየላጠ ወደነበረው ወደ አባባ አቅጣጫ ዓይኖቼን ወርወር አደረግኩ:: «ድንች መላጥ» ለአባባ እንደው በዘፈቀደ የሚሰራ ተራ ሥራ አይደለም - ከባድ ጥንቃቄ የሚያስፈልገው ረቂቅ ተግባር ነው::

አባባ ትንሽ ጠንከር የሚልበት ዓይነት መጽሐፍ በሚያነብበት ጊዜ ግንባሩ ላይ የሚወጡበት ጥቂት የሽብሽባት መስመሮች አሉ:: ድንች ሲልጥ ግን በመላው ፊቱ ላይ የሚወጡትን የመስመር ዓይነቶች ብታዩ ኪቲ - ሃሃሃ - በቃ ምን ልበልሽ - የግንባሩ መኮሳተር፣ የፊቱ መገማጨጭ፣ የትኩረቱ፣ የመመሰጡ ምናለፋሽ ድንች የሚልጥ ሳይሆን በሕክምናው ዓለም አለ የተባለውን ረቂቅና ውስብስብ ቀዶ ጥገና የሚያካሂድ ነው የሚመስለው:: ሃሃሃ - ምስኪን አባባ - በዚህ ላይ ልጠ የጨረሰውን ድንች ወደ ማጠራቀሚያው ሰሀን ጣል ከማድረጉ በፊት እንዲት እንከን እንዳይገኝበት እንዴት እያገላበጠ እንደሚያጤነው፣ ድንቹ ላይ የቀረች ነጥብ ታህል ልጣጭ ካገኘ በምን ዓይነት ጥንቃቄ በቢላው ጫፍ እንደሚያነሳት ሃሃሃ እውነቱን ነው ምልሽ ኪቲ - በዚህ ጥንቃቄው የዐይንሽ ብሌን ላይ የተለጠፈች ትንሽዬ ፀጉር በቢላው ጫፍ ቢያነሳልሽ ሕመም የሚሰማሽ እንዳይመስልሽ:: አባባ ልጦ ያስቀመጠውን አንዱን ድንች ብድግ አድርገሽ ብታዪው ስንቁላል ሊመስልሽ ሁሉ ይችላል:: ሌላውን ተይና ከፊት ለፊቱ ያለውን ልጣጭ እንስተሽ ስስነቱን ብትመለከቺው ጥሬ ሳይሆን ቅቅል ድንች የላጠ ነው የሚመስልሽ ሃሃሃ ምስኪን አባባ::

ሥራው ቀጠለ:: ለመላጥ የቀረቡት የቡናማዎቹ ድንቾች ቁጥር እየቀነሰ - ተልጠው ወደ ማጠራቀሚያው ሰሀን የተወረወሩት ነጫጭ ድንቾች ቁጥር እየጨመረ ሄደ:: ድንገት ካቀረቀርኩበት ቀና አልኩ:: አዎ - ልክ የገመትኩት ነገር - ከእኔ ትይዩ ተቀምጣ የምትልጠዋ ወ/ሮ ፋንዳን የአቶ ዱሴልን ቀልብ ለመሳብ የተለያዩ እንቅስቃሴዎችን እያደረገች እንደነበር ድንቹ ላይ አቀርቅሬም እየታወቀኝ ነበር:: መጀመሪያ ላይ ወደእሱ አትኩሮ ማየት አበዛች - አቶ ዱሴል ምንም ልብ አላለም:: በመሃል ቀና ሲል ጠብቃ ጠቀሰችው - አቶ ዱሴል ድንች መላጡን ቀጠለ:: ምንም የሚያስቅ ነገር በሌለበት ብቻዋን ከት ብላ ሳቀች - ሰውዬው አሁንም ቀና አላለላትም:: ይሄን ጊዜ እማማ ሁኔታው ገብቷት ነው መሰለኝ ሳቀች:: አቶ ዱሴል ግን አሁንም ሙሉ ትኩረቱ ድንቹ ላይ ነው:: ወ/ሮ ፋንዳን በጊዜው የተሰማትን

ቆጣ በያዘችው ድንች ላይ ተወጣችው::

እንዲህ ዓይነቱ ፀጥታ በቤታችን ያልተለመደ ከመሆኑም በላይ በተለይ ለወ/ሮ ፋንዳን አየር የማጣት ያህል ነው:: ለጉድ ያጨንቃታል:: ስለዚህም ሌላ አማራጭ መፈለጓ የግድ ነው:: ለጥቂት አፍታዎች ያህል በፀጥታ ድንቿን ስትልጥ ቆየችና ወደፈረደበት ባለቤቷ አቶ ፋንዳን (እሷ ስትጠራው «ፔቲ» ነው የምትለው) ቀና አለች:: «እንዴ - ፔቲ - እረ ባክህ የሆነ ነገር አሽርግ! የት አገር ነው ሙሉ ልብስ ተለብሶ ድንች የሚላጠው? ነገ እያንዳንዷን ጠብታ ቆሻሻ ከልብስህ ላይ ማስለቀቁ የሚጠብቀውኮ እኔኑ ነው»

«ራሴን እያቆሸሽኩ ያለሁ አይመስለኝም» አላት ግድግዳውን ተደግፎ በቆመበት እየላጠ ካለው ድንች ላይ ቀና እንኳን ሳይል:: እንደገና የአፍታ ፀጥታ::

«እኔ ምለው ፔቲ - ለምንድነው ቢያንስ ተቀምጠህ የማትልጠው?»

«ቆሚ መላጡ ተመችኝ» ሌላ ፀጥታ::

«ይኸዋ - እየነገርኩህ ፔቲ? - እስቲ ኮትህ ላይ ያንጠባጠብከውን እየው»

«አይቼዋለሁ የኔ ሞግዚት - ግን የተቻለኝን ያህል ጥንቃቄ እያደረግኩ ነበር - አሁንም የሚቻለኝን ያህል እጠነቀቃለሁ»

ወ/ሮ ፋንዳን ሌላ ርዕስ ፍለጋ እያውጠነጠነች መሆኗ በደንብ ያስታውቅባታል::

«እኔ'ምለው ፔቲ - እንግሊዞች ለምን ይሆን ዛሬ የአየር ድብደባቸውን ያቋረጡት?»

«የዛሬው የአየር ጠባይ ለአየር ድብደባ የሚያመች አይደለማ»

«ጥሩ - የዛሬውስ በአየር ጠባይ ምክንያት ነው እንበል - ትናንትና ብራ ሆኖ ነው የዋለው - ግን አንድም የእንግሊዝ አውሮፕላን ቅስቅስ አላለም»

«ምናለ አሁን ስለዚህ ዓይነት ነገር ባታወሪኝ»

«ለምንድነው የማላወራህ? ከዚህ በላይ የሚያሳስበን ምን ጉዳይ አለ? - ደግሞስ የመሰለኝን ሀሳብ መግለጽ፣ የመሰለኝን መጠየቅ

አልችልም?»

«አትችይም»

«ለምንድነው የማልችለው ፔቲ?»

«እባክሽ - ስለፈጠረሽ አምላክ - ሰላም ስጪኝ»

«ምን እንዲህ ያደርግሃል? ለምን ጥያቄ ጠየቀችኝ ነው ነገሩ? - ለምን ከአቶ ፍራንክ አትማርም? - አቶ ፍራንክ ምንጊዜም ባለቤቱ የጠየቀችውን ጥያቄ ከመመለስ ወደኋላ ብሎ አያውቅም»

አቶ ፋንዳንን ይሄኔ ነው ማየት - ስሜቱን ለመቆጣጠር ከራሱ ጋር ሲታገል:: ምክንያቱም አሁን ባለቤቱ ያነሳችበት ነጥብ ጨርሶ ሊቋቋመው የማይችለውና ስስ ጐኑ ላይ የተነጣጠረበት የሽሙጥ ቀስት ነው:: የሰነዘረችው ጥቃት ሚዳ ላይ እንዳልቀረ የተገነዘበችው ወ/ሮ ፋንዳን ስሜቱ ክፉኛ እየተንገዳገደበት ያለውን ባለቤቷን በቀላሉ የምትተወው አልነበረችም - «ካሁን ካሁን ይጀመራል የሚባልለት የሕብረ-ብሔሩ ወረራም ለዘንተዓለሙ የሚጀመር አይመስልም» አለችው:: አንዴ እሱን አንዴ ድንቿን እያየች::

አቶ ፋንዳን አፉ እንደተከደነ ጥርሶቹን ማንቀረጫጨና መንጋጭላውን ማንቃቃት ጀመረ:: ድንች አላላጡም እንደ ድንጋይ መጥረቢ ዓይነት ከነሥጋው እየገረደፈ መጣል ሆነ:: ይህን ያየችው ወ/ሮ ፋንዳን በበኩሏ ፊቷ እንደ ቲማቲም መቅላት ጀመረ:: እንዲያም ሆኖ ሰውዬዋን አልለቀቀችውም - «እንደኔ እንደኔ ከሆነ እንግሊዞች አጉል ቱልቱላቸውን ከመንፋት በቀር ምንም እየደረጉ አይደለም» ብላ ከማለቷ አቶ ፋንዳን በትግል አምቆ ያቆየው ቦምብ ፈነዳ:-

«አንቺ ሴትዮ አፍሽን ዝጊ እኮ ነው ምልሽ»

እማማ ሳቋን መቆጣጠር አልቻለችም:: እኔ ግን ሁኔታቸውን ልብ ያልኩት ላለመምሰል በጥሩ ሁኔታ ልጬ የጨረስኩትንና ምንም ያልወጣው ድንቼን እያገላበጥኩ ማየትና በቢላዬ ጫፍ መነካካት ጀመርኩ::

ያንቺው አና

ሐሙስ መስከረም 26 1943

ውድ ኪቲ

የ«ሚስጥራዊው መደበቂያ» ነዋሪዎች የእርስ በርስ ግንኙነት ከዕለት ወደ ዕለት እየሻከረና እየቀረፈደ መሄዱን ቀጥሏል:: በምግብ ሰዓቶች በጠረጴዛው ዙሪያ ስንገናኝ እንኳን ደፍሮ አፉን የሚከፍት የለም - (የያዘውን ምግብ ለመጉረስ ካልሆነ በቀር) ምክንያቱም ምንም ነገር ከአፍሽ ወጣ ማለት - ወይ አንድ ሰው ታስቀይሚያለሽ ወይ ደግሞ ጨርሶ ባላሰብሽው መንገድ ይተረጉምብሻል::

ለጭንቀትና ለድብርት ፍቱን ማስታገሻ ነው የሚባልለትን ቫሌሪያን ኪኒን በየቀኑ መቃም ከጀመርኩ ጥቂት ቀናት አለፉኝ:: እንደው ቢቸግር እንጂ ምንም ጥቅም የለውም:: የዛሬውን በመጠኑ የስታግስልኝ እንጂ ነገ የባሰ ጭንቀት ውስጥ ከመግባት አያድነኝም:: አንድ ጥሩ ሳቅ መሳቅ የምችልበት ዕድል ባገኝ ከአሥር ቫሌሪያን ኪኒኖች የበለጠ ይረዳኝ እንደነበር አውቃለሁ:: ግን ምን ዋጋ አለው ኪቲ - ሁላችንም ሳቅ ረስተናል ማለት ይቻላል::

ያንቺው አና

እሁድ ጥቅምት 17/1943

ውድ ኪቲ

ባለፈው ወር ውስጥ እዚህ ቤት እያንዳንዱ ሰው ከእያንዳንዱ ሰው ጋር የተለዋወጣቸው የዘለፋ ቃላት አንድ በአንድ ትዝ ሲሉኝ ማስብ እስኪሳነኝ አዕምሮዬ ይደነዝዛል:: ሁሉም ሰው የየራሱን ቅሬታ በውስጡ አምቆ በየራሱ መንገድ እሹሩሩ እያለው እንዳለ በግልጽ ይታይበታል:: አባባ ሲያኑብ፣ ሲሰራም ሆነ እንዲሁ ከወዲያ ወዲህ ሲንጐራደድ ከንፈሮቹን እንደ ኪስ ቦርሳ ጥብቅ

አድርጌ ከድኖና ፀይኖቹን ቅዝዝ አድርጌ ነው። እማማ - ከብስጭት ብዛት ጉንጮቿ ላይ ማዲያት ጣል ጣል እያረገባት ነው። ማርጎት - በቀን በቀን ስለራስ ምታቷ ታማርራለች። አቶ ዱሲል - የእንቅልፍ ያለህ እንቅልፍ ራቀኝ እያለ ይነጫነጫል። ወ/ሮ ፋንዳን - ቀኑን ሙሉ በትንሽ በትልቁ ስታጉረመርም ነው የምትውለው። እኔ... እኔ... እህ ግዴለም የኔን ልተወው። እውነቱን ነው ኪቲዬ -አንዳንዴማ ከማን ከማን ጋር እንደተኳረፍኩና ከማን ከማን ጋር እንደታረቅኩ እንኳን መለየት እስኪያቅተኝ ድብልቅልቅ ይልብኛል።

ታዲያ ይሄን ሁሉ እያመነዠጉ ራስን ላለማስጨነቅ ያለው አማራጭ አንድ ብቻ ነው። አዎ ኪቲዬ - መፍትሔው አንድ ነው። ማንበብ። ቢጥምሽም ባይጥምሽም ያገኘሺውን ሁሉ ማንበብ። በበኩሌ - ቢያዋጣኝም ባያዋጣኝም - እያደረግኩ ያለሁት ይህንኑ ነው።

ያንቺው አና

አርብ ጥቅምት 29/1943

ውድ ኪቲ

ከሰሞኑ አቶ ፋንዳንና ወ/ሮ ፋንዳን እንዴት ድብልቅልቁ የወጣ ፀብ ውስጥ ገብተው እንደነበር አትጠይቂኝ - ቤቱን በአንድ እግሩ አቆሙት ነው የምልሽ - ምን ተፈጠረ መሰለሽ? - ይመስለኛል ገንዘባቸው ሳያልቅባቸው አልቀረም። ምክንያቱም ቀኑ ትዝ አይለኝም እንጂ ባለፈው ጊዜ አቶ ክሬለር በጨዋታ መሀል ከአንድ የፈርኮት ነጋዴ ጋር ስለነበረው ቅርርብ ለአቶ ፋንዳን ሲነግረው አስታውሳለሁ። እና - አቶ ፋንዳንም ይሄው ትዝ ብሎት እንደሆነ እርግጠኛ ነኝ - ብቻ ከምድር ተነስቶ የወ/ ሮ ፋንዳንን ፈር ኮት ካልሸጥኩ ብሎ ቁጭ! - ለወ/ሮ ፋንዳን ፈር ኮቷ ማለት ምን ማለት እንደሆነ ብታውቂ ነገሩ ምንኛ ባስደነገጠሽ ኪቲ። ከጥንቸል ፀጉር የተሰራ ሲሆን፣ ከአሥራ ሰባት ዓመት

በላይ ለብሳዋለች። ግን አሁንም እንዴት እንደምትሳሳለት ልነግርሽ አልችልም። እህ ብለሽ ከሰማሻት ስለ ፈር ኮቷ አውርታ አትጠግብም። የውድ አባቷ ስጦታ ስለመሆኑ -ስለማይቀመስ ዋጋው - ስለ ጥራቱ - ስለውበቱ - ስለምቾቱ - ስለሙቀቱ - ብቻ ምናለፋሽ ሰሚን ይታክተው እንጂ እሷን አይደክማትም። በአጠቃላይ ፈር ኮቷ መማያዋ፣ መገዘቻዋ ነው ማለት ይቻላል። እና የዚያን ዕለቱ የሁለቱ ፋንዳኖች ጦርነት መነሻ ይኸው ፈር ኮት ነበር እልሻለሁ።

ፎቅ አይሏት ቆጥ ግራ በምታጋባው ጠባቧ የእነ አቶ ፋንዳን መኝታ ክፍል ውስጥ ያን ዕለት የነበረውን ሁካታና ጩኸት ፈጽሞ ልትገምቺው አትችይም። ኪቲ በጣም፣ በጣም ያስፈራ ነበር። የኔዎቹ ቤተሰቦች ከደረጃው ጫፍ ቆመው የሚያደርጉት የጠፋቸው ዓይነት ትንፋሻቸውን አቅበው ወደ ላይኛዋ ክፍል እያንጋጠጡ ነበር። አስፈላጊ መስሎ ከታያቸው ወደ ላይ ወጥተው ለመገላገል ዝግጁ ሆነው ማለት ነው።

መጨረሻው ምን ሆነ አትይኝም? - መጨረሻውማ - አቶ ፋንዳን አሸነፈ - የወ/ሮ ፋንዳንን «ብርቅዬ» ፈር ኮት አስሸጠ - የሲጋራ አጥረቱን አቃለለ - ወ/ሮ ፋንዳን ቢያንስ ቀሪውን ገንዘብ ከጦርነቱ በኋላ ለራሷ አዲስ ልብስ ትገዛበት ዘንድ እንዲሰጣት ባለቤቷን ጠየቀችው - አቶ ፋንዳን አፍንጫሽን ላሺ አላት።

በተረፈ ኪቲዬ - እኔን በተመለከተ ከብዙ በጥቂቱ «እኬ» ነኝ ልልሽ እችላለሁ - የምግብ ፍላጎቴ ድንገት የት እንደገባ ካለማወቄ በቀር። ምግብ ብሎ ነገር ሽታው እንኳን እያስጠላኝ ነው። ይህ ነገሬ ከእኔ ይልቅ ሌሎቹን ክፉኛ ያሳሰባቸው ይመስላል። የምግብ ፍላጎቴን ለማነሳሳት የአቅማቸውን ሁሉ እየጣሩ ነው። መኝታ ክፍሌ ውስጥ ያልደረደሩልኝ የጣፋጭ ዓይነት የለም።

እኔን እያስጨነቀኝ ያለው ግን የምግብ ፍላጎት ማጣቴ ሳይሆን፣ የመንፈሴ ከዕለት ወደ ዕለት እየተሸመቀቀ መምጣት ነው። በተለይ እሁድ እሁድ ሞቴን ነው የሚያስመኘኝ። በአጠቃላይ ሁኔታው ክፉኛ የሚጫን፣ እንቅልፍ እንቅልፍ የሚልና እንደ

እንዳች ክብድ የሚል ነው ኪቲ:: ከወደ ውጪ የሚሰማ አንድም የወፍ ድምጽ የለም:: ዙሪያ ገባው በሚያስፈራ ፀጥታ ተውጧል:: ይህ ቀፋፊ ፀጥታ እኔንም በቀፋፊ ጣቶቹ ጨምድዶ ይዞ ከጥልቁ ሊወረውረኝ እየጎተተኝ ያለ ይመስለኛል::

ታዲያ የሚገርመው ነገር ኪቲ - እንዲህ ያለው አስቸጋሪ ስሜት በተፀናወተኝ ጊዜ አባባ፣ እማማና ማርጎት ጭራሹኑ ይሸሹኛል:: ይሄኔማ እኔን አያርገኝ - የማደርገው ነው የሚጠፋኝ:: እንደእንዳች እቅበጠበጣለሁ - ከአንዱ ክፍል ወደ አንዱ ክፍል እየተዘዋወርኩ እንቆራጠጣለሁ - ያለምንም ምክንያት በደረጃው ቁልቁል እወርዳለሁ - እንደገና ሽቅብ እወጣለሁ - ብቻ በአጠቃላይ ልክ በድቅድቅ ጭለማ እየተወራጨች ከተያዘችበት ወጥመድ ጋር የምትጋጭና ዳግም ላትበር ክንፏ የተነጨባት ወፍ የሆንኩ ዓይነት ይሰማኛል::

«ውጪ ውጪ - ብረሪ ብረሪ - ሳቂ ሳቂ - ቦርቂ ቦርቂ - ንፁሕ አየር ተንፍሽ ተንፍሽ» የሚል ድምጽ በውስጤ እንደ ብራቅ እየጮኸብኝ ነው::

ያንቺው አና

ሰኞ ምሽት ህዳር 18/1943

ውድ ኪቲ

በየጊዜው የምቸከችካቸውን ነገሮች እያገላበጥሽ የማንበብ ዕድል ብታገኚ ምንኛ በሚፈራረቅ ስሜት እንደተዋፉ ገርሞሽ አያባራም:: ያለሁበት ሁኔታ ይህን ያህል ተጽዕኖ እያደረገብኝ መሆኑን ሳስበው በገዛ ደካማነቴ እበሳጫለሁ:: በእርግጥ በተጽእኖው ሥር የዋልኩት እኔ ብቻ እንዳልሆንኩ በሚገባ አውቃለሁ - የሁላችንም ችግር ነው:: በአሁኑ ሰዓት ያው አንቺም መገመት እንደምትችይው በጭንቀትና በድብርት ቱቦ ውስጥ እየፈሰስኩ ነው:: ይህ ለምን እየሆነ እንዳለ እንዲህ ነው ብዬ የምነግርሽ የለኝም:: ነገር ግን

ዋናው ምክንያቱ የገዛ ፈሪነቴ፣ የገዛ ድንጉጥነቴ ነው ብዬ ከገዛ ራሴ ጋር እየተላተምኩ ነው ያለሁት ኪቲ::

ከቀን ጭንቀቴ የሚብሰው ደግሞ የሌሊቱ ቅዠቴ ነው:: አንዳንዴ እማማም አባባም በሌሉበት ብቻዬን ጭለማ ከዋጠው የእዛ ጉድጓድ ውስጥ ተጥዬ መውጪያው ጠፍቶኝ ስዳክር አያለሁ:: አንዳንዴ ደግሞ ጭር ባለ ጎዳና ላይ ብቻዬን ስንቀዋለል አያለሁ:: - ሌላ ጊዜ ደግሞ ሚስጥራዊው ቤታችን በእሳት ሲጋይ - ወይ ናዚዎቹ በሌሊት መጥተው ሁላችንንም እየጎተቱ ሲወስዱን እያየሁ ስወራጭ አድራለሁ:: የሚገርምሽ ነገር ኪቲ - ይህ የማየው ሰቆቃ ሁሉ ልክ በእውን እየሆነ ያለ እንጂ ጨርሶ ሕልም አይመስልም:: እንዴት ጥርት ብሎ እንደሚታየኝ አትጠይቂኝ:: ለዚህ ነው ይዋል ይደር እንጂ በቅርቡ ሁሉንም ነገር በዕውኔ ማየቴ እንደማይቀር የሚሰማኝ:: ብቻ በአጠቃላይ ኪቲ - ለእኛ ዓለም ከእንግዲህ ተመልሳ እንደቀድሞው ኖርማል ልትሆንልን ትችል ይሆናል የሚል ሕልም የለኝም:: አንዳንድ ጊዜ በወሬ መሀል ሳላስበው «ከጦርነቱ በኋላ» የሚለውን የተለመደ አባባላችንን እጠቀማለሁ:: ይሁን እንጂ በውስጤ ግን ይህ መቼም መቼም ሊሆን የማይችል ከንቱ «ላም አለኝ በሰማይ» መሆኑ ይታወቀኛል:: ወደቀድሞው ሕይወቴ በሃሳብ እየተመለስኩ ያደግኩበት ቤቴን - ጓደኞቼን - ትምህርት ቤቴን -ሳስባቸው ያንን ሕይወት ያሳለፍኩት እኔ ሳልሆን ሌላ ሰው መሆን አለበት የሚል እንግዳ ስሜት ይፈታተነኛል::

እኛ ስምንታችን ከነ «ሚስጥራዊው መደበቂያችን» እጅግ በሚከብድና ድቅድቅ ባለ ጥቁር የምጽዓት ደመና በተከበበች ትንሽዬ አርቲፊሻል ገነት ውስጥ ያለን መስሎ ይታየኛል:: አዎ - ትንሽዬዋ ገነታችን ውስጥ አሁንም ቢሆን እምብዛም የሚያስጋ ነገር ያለ አይመስልም:: ዙሪያችንን የከበበን ጥቁር ደመና ግን በየጊዜው ወደ እኛ እየቀረበ፣ እየቀረበ -እኛንና እየመጣብን ያለውን አደጋ የሚለየው ክብ መስመርም እየጠበበ፣ እየጠበበ ሲመጣ በግልጽ ይታየኛል:: ከአደጋው ማምለጥ የሚቻል

አይመስልም:: እና በውስጤ ምን እያልኩ እየጮሁኩ እንዳለሁ ልንገርሽ ኪቲዬ - «አቤ....ት ምናለ ይህ የከበበን ጥቁር ደመና በአንድ በኩል እንኳን ገለል ብሎልን የማሪያም መንገድ ቢሰጠን»::

ያንቺው አና

ቅዳሜ ህዳር 27/1943

ውድ ኪቲ -

ትናንትና ማታ አልጋዬ ውስጥ ጋደም ብዬ እንቅልፌን እየተጠባበቅኩ ሳሰላስል ድንገት ከፊቴ ማን ድንቅ ያለብኝ ይመስልሻል ኪቲ? ውዷ የትምህርት ቤት ጓደኛዬ ሊዛ!... አታምኚኝም ኪቲ - ልክ በአካል የመጣች ዓይነት ነበር ከላይ እስከታች ቁልጭ ብላ ትታየኝ የነበረው:: ልብሷ እላይዋ ላይ ብጥቅጥቅ ብሎ - ፊቷ ከስቶና ገርጥቶ ከፊቴ ቆማ አየኋት:: አጥንቱ ባገጠጠው ፊቷ መሃል ፈጥጠው በወጡት ዐይኖቿ ሃዘንና ትይዩሚ ባጠላበት ስሜት ትክ ብላ አየቺኝ:: ዐይኖቿ ውስጥ በግልጽ የተፃፈውን ምሬቷን ለማንበብ ብዙ አልተቸገርኩም

«እንዴት አና? እንዴት ጥለሺኝ ትጠፊያለሽ? - እባክሽ - እባክሽ እርጂኝ - እባክሽ ከዚህ ካለሁበት ገሃነም አውጪኝ»

አህ - አህ ሊዝ - ምናባቴ ላደርግላት እችላለሁ? - ስለሌሎች ስቃይና ሞት እዚሁ ተወትፌ ከማሰብ ሌላ ማድረግ የምችለው ምን አለ? - ሊዝን ወደ እኛ እንዲያመጣት ለእግዜር ከመፀለይ ሌላ ምን ላደርግላት እችላለሁ?

ለረጅም ሰዓታት የሊዝ ምስል እየተመላለሰ እንቅልፍ ነሳኝ:: ስለሌላ ነገር ማሰብ አቃተኝ:: አዎ - አሁን ስለእኔና ስለሊዝ ግንኙነት ብዙ ነገር ግልጽ እየሆነልኝ መጣ:: ያኔም ቀድሜ ያኮረፍኳትና የራቅኳት እኔ ነበርኩ:: የልጅነት ነገር ሆኖ ችግሮቿን ለመረዳት አልቻልኩም ነበር:: የፈረድኩባት ያለአግባብ እንደነበር አሁን ነው የገባኝ:: ከሚገባው በላይ የቀረበቻት እንዷት

«ሞትን ተደብቆ የመኖርን ችግር ላላየው ሰው መግለፅ በጣም አስቸጋሪ ነው:: በየዕለቱ የሚያጋጥሙሽ ሁኔታዎች ፈፅሞ ለማመን የሚከብዱ ናቸው::»

«የሁኔታው አሳዛኝነት የደረሰበት ደረጃ ማንም ሰው በውስጡ ሊኖረው ከሚችለው የማዘን አቅም በላይ ነው::»

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

ጓደኛ ነበረቻት:: እሷን የምወስድባት እየመሰላት በጣም ትሰጋ ነበር:: ምስኪን ሊዝ - ምን ያህል ተሰቃይታ እንደነበር አሁን ገና ነው የማውቅላት:: የዛኔውን የሷን ስሜት አሁን በራሴ አውቀዋለሁ - በ...ጣም!

ሊዝን የመሰለች ምስኪን እንደዛ ማስቀየሜ ስለሰውነት የከፋት ሁሉ ከፋት ነበር:: አሁን ደግሞ ይኸው ከፊቴ ቆማ በተጐሳቆሉና ምሬታቸው እንደአንዳች በሚሰረስር ዓይኖቿ ታየኛለች:: እንዴት እንደምታሳዝን ባየሻት ኪቲ - ምነው ልረዳት የምችልበት መንገድ በኖረኝ::

ለመሆኑ አንተ እግዚአብሔር - ምን ይሆን እያደረግክ ያለኸው? - እኔ እዚህ በሞቀ ቤት ውስጥ በሰላም እየኖርኩ እሷ እዛ ውጪ ለአሳርና ለሰቆቃ መጣሏ ምክንያቱ ምንድነው? ከሷ የምሻልበት ገድል እንደሌለኝ አውቃለሁ - እሷም ትክክል ነው ብላ የምታምንበትን ነገር ብቻ ለማድረግ የምትጥር ልጅ ናት:: እኔ እንድኖር የተመረጥኩበትና እሷ በቁም ፍዳዋን እንድትገፋ ምናልባትም እንድትሞት የተፈረደባት ምክንያቱ ምንድነው? - ምንድነው በኔና በሷ መሃል ያለው ልዩነት? - ለምንስ ነው ይህን ያህል እንድንራራቅ ያደረግከን?

ኦ ሊዝ - አምላክ ብሎ ይህ ክፉ ቀን እስኪያልፍ በሕይወት ከቆየንና ከተገናኘን ለበደልኩሽ ሁሉ እንዴት እንደምክስሽ ታያለሽ - ከምንም ከምንም በላይ የምመኘው ይሄንን ነው::

እባክህ አንተ አምላክ - በኪነጥበብህ ጠብቃት:: ቢያንስ ብቸኛ እንዳትሆን እርዳት:: ፈቃድህም በሆነና ምንጊዜም በእዚኔታና በፍቅር እንደማስባት በነገርከልኝ ምናልባት ይህን ማወቋ የተሻለ ጽናትን ሊሰጣት ይችላልና::

ውስጥ ውስጡን ግን ምን እንደሚሰማኝ ታውቂያለሽ ኪቲ? - የሊዝ ነገር ገና ዱሮ ያከተመለከት እንደሆነ፣ መቼም መቼም እንደማንገናኝ፣ የበደልኳትንም ሁሉ መቼም ልክሳት እንደማልችል:: አዎ ልቤ ሹክ የሚለኝ ይህንን ነው::

የሆነው ሆኖ ኪቲ - ለሊዝ በአንቺ ፊት የምገባላት ቃል

አለኝ:: ከእንግዲህ በሕይወት እስካለሁ ድረስ - መቼም መቼም ከልቤ ላላወጣት የምችለውን ሁሉ አደርጋለሁ:: ስለራሴ ባሰብኩ ቁጥር አስባታለሁ:: ለራሴ በፀለይኩ ቁጥር እፀልይላታለሁ::

ያንቺው አና

ረቡዕ ታህሳስ 22/1943

ውድ ኪቲ

ከፃፍኩልሽ ረጅም ቀናት አለፉኝ አይደል? ይቅርታ አድርጊልኝ - በጣም ሃይለኛ ጉንፋን ይዞኝ አላሬን ሲያላየኝ ስለከረመ ፋታ አጥቼ ነው:: እዚህ ውስጥ ሆኖ በበሽታ እንደመያዝ ክፉ መርገምት የለም ኪቲ:: በተለይ ደግሞ ከበታቻችን ካለው የእንአቶ ክሬለር ቢሮ ውስጥ ሰራተኞቹ በሚኖሩበት ሰዓት ችግሩ አሥር እጅ ይገዘፋል:: ሊያስነጥሰኝ ወይ ሊያስለኝ ገና አፍንጫዬን በላ በላ ወይ ጉሮሮዬን ከርከር ከርከር ሲያደርገኝ ምን እንደማደርግ ብታዪኝ ስቀሽ አታባሪም - ሃሃሃ! ... አንድ - ሁለ...ት - ሦስት! ብቻ ካለሁበት ቦታ እንደጉድ ሮጬ ፊቴን ትራሴና ፍራሼ መሃል ውትፍ! ሃሃሃ! ምናባቴ ላድርግ ኪቲዬ? ቢያስነጥሰኝም ቢያስለኝም ድምጼ ወደታችኛው ክፍል እንዳይተላለፍ ለማፈን ከዚህ የተሻለ አማራጭ የለኝማ! የሚገርመው ነገር - እንዳያስልሽም ሆነ እንዳያስነጥስሽ ጥንቃቄ ባበዛሽ ቁጥር ጭራሹን እየባሰበት ነው የሚሄደው::

ለማንኛውም አሁን ጉንፋኑ ሙሉ በሙሉ ለቆኛል:: ሌላው እንግዲህ - ቁመቴ በአንድ ሴንቲሜትር ክብደቴ ደግሞ በሁለት ፓውንድ ጨምሯል - ፊቴ ከፀሐይ ብርሃን ማጣት ገርጥቷል - የማንበብና የማወቅ ፍላጐቴ ከዕለት ወደ ዕለት እያየለ ነው::

ይሄን ሰሞን የሚስጥራዊው ቤት ነዋሪዎች ሁሉ ምን እንደታየን እንጃ በመሃላችን ስምምነት ቢጤ እየታየ ይመስላል - ጉሽ ቢያንስ ለለውጥ ያህል! የወትሮው ንትርክና ጭቅጭቅ አሁን አይሰማም:: ላለፉት በርካታ ወራት በቤታችን ውስጥ እንዲህ

ያለ ሰላም ታይቶ አያውቅም::

በተረፈ - የአየሩ ሁኔታ ጨፍጋጋ ነው - ምድጃው ይተነፍጋል - የአብዛኛዎቻችን ሆድ ይጮሃል - በታላቅ ጉጉትና ናፍቆት የምንጠብቀው የህብረ ብሔሩ ጦር ወረራ ጭራሹን ስጥ ብሏል ሞራላችን ላሽቋል::

ያንቺው አና

እሁድ ጥር 2 1944

ውድ ኪቲ

ዛሬ ጠዋት ምንም የምሰራው ስላልነበረኝ ዳያሪዬን እንደዘበት ብድግ አደረግኩና ገፅ በገፅ እያገላበጥኩ ጥቂት እንደቃኘሁት ለኔው ለራሴ ማመን ባዳገተኝ እልህና ቁጣ ስለ «እማማ» የፃፍኳቸውን ነገሮች ሳነባቸው ክፉኛ ከመደንገጤ የተነሳ ማንበቤን ቆም አደረግኩና ራሴን በራሴ ጠየቅኩት - «አና-እውን ከአንቺ እንደበት ነው እንዲህ ያለ የጥላቻ ቃል የወጣው አ... አና! ይህ እንዴት ሊሆን ቻለ? እንዲህ ያሉ አፀያፊ ቃላት በምን ተዓምር ከአንቺ ሊወጡ ቻሉ?» የገለጥኩትን ዳያሪዬን እንደያዝኩ ደንዝዤ በተቀመጥኩበት ስላለፈው ሁሉ ማሰላሰል ጀመርኩ:: ምን አይነት በደል ቢደርስብኝ ነው እንዲህ በቁጣ መዓት ታጭቄ የነበረው? ... እንዴት ይህን ያህል ጥላቻ ውስጤ ሊገባ ቻለ? - በምን ተአምር ይሄን ያልተገራ ስሜታዊነቴን ቁምነገር ብዬ ላንቺ ላካፍልሽ ቻልኩ ኪቲ?

ለማንኛውም ከአመት በፊት የነበረችው አና የነበረባትን ችግር በዛሬዋ አና አይን እንደገና እያየሁ ሁኔታውን መረዳትና በሚቻለኝም ሁሉ የቀድሞዋን አና ይቅርታ ላደርግላት እየጣርኩ ነው:: ከዚህም ሌላ ኪቲ - ያለአንዳች በቂ ማስረጃና ግልፅ ማብራሪያ እንደው እንደመጣልኝ ስቸከችክብሽ የከረምኳቸውን የሆድ ብሶት ክሶች በድጋሚ መርምሬና አጣርቼ ትክክለኛውን ሁኔታ እንድታውቂ ላደርግሽ ካልቻልኩ መቼም፣ መቼም ህሊናዬ ነፃ የሚሆን አይመስለኝም::

ስማቅቅበት የቆየሁትና አሁንም እየማቀቅኩበት ያለሁት ዋነኛ ችግሩ ምን መሰለሽ ኪቲ - ነገሮችን ሁሉ ከራሴ አንፃር ብቻ እየተመለከትኩና ከሌላኛው ሰው አንፃር መመልከት አይቻለኝ ዘንድ ክፉኛ በተጨፈኑ አይኖቼና በአንድ ወገን በደደረ ህሊናዬ የተዛባ ፍርድ እየሰጠሁ «ተበዳይ»ነቴን ብቻ ማንጉራጉሬና «በዳይ»ነቴን መቼም መቼም አስቤው ያለማወቄ ነው:: በእኔና በእማማ መሃል እንደ ሽብልቅ ተሰንቅሮ እየፈለቀቀንና እያራራቅን ያለውም ይኸው ችግሬ እንጂ ሌላ ምንም እንዳልሆነ አሁን ገና ነው እየተገለፀልኝ የመጣው:: የራሴን ብቻ እያየሁ የሷን ሳላይላት፣ መረን በወጣ ግልፍተኛ ስሜትና ልጓም በሌላው አንደበቴ እየነቆርኩ፣ ሰላምና ደስታ እንዲርቃት ያደረግኩት እኔው ራሴ ነኝ::

ሌሊ ይመስል ራሴን በገዛ ቀፎዬ ውስጥ ደብቄ ለማንም ግድ ሳይሰጠኝ ራሴን ብቻ እሹሩሩ እያልኩ የምኖር ጉዲት መሆኔ ሳያንሰኝ፣ ከአንዱ ጥግ ዐጥ ብዬ እቀመጥና ደስታዬን፣ ሐዘኔን፣ ጭንቀቴን፣ ጥላቻዬን ሁሉ አንቺ ላይ እቸከችካለሁ:: እርግጥ ነው - አንቺ ውድ ዳያሪዬ ላይ የፃፍኳቸው ነገሮች ምንም ይሁኑ ምን - ዳያሪ ሊኖረኝ መቻሉ በራሱ የሚሰጠኝ ደስታና ኩራት በቃላት ሊገለፅ የሚችል አይደለም:: ያሳለፍኳትን እያንዳንዷን ቀንና በእለቱ የነበርኩበትን ጥሩም ሆነ መጥፎ ስሜት እንደገና እየመለሰ እንደ መስተዋት ቁልጭ አድርጐ የሚያሳየኝ ዳያሪዬ ከምንም በላይ የምኩራበት ትልቁ ሀብቴ ነው:: ይህ እንዳለ ሆኖ ግን አሁን እያገላበጥኩ ሳየው ከፃፍኳቸው ምሬቶች አብዛኛዎቹ ላይ «ይህ አሁን ያለፈና የተፈታ ችግር ነው!» የሚል የማስታወሻ ምልክት ለመፃፍ የሚያስችለኝ በቂ ምክንያት አለኝ::

እማማ ላይ አራስ ነብር ሆኜባት ነው የኖርኩት:: አሁንም አልፎ አልፎ የምሆንባት ጊዜ አለ:: እርግጥ ነው እማማ እኔን ፈፅሞ ተረድታኝ አታውቅም:: ግን እኔም በደንብ ተረድቻት አውቃለሁ ለማለት አልደፍርም:: አሁን አንድ በእርግጠኝነት ላለው የምችለው ነገር አለ - እማማ እጅግ በጣም ትወደኛለች - በጣምም ትሳሳልኛለች:: ይህ እንዳለ ሆኖ በእኔ የተነሳ ብዙ

አላስፈላጊ ጠቦችና ንትርኮች ውስጥ ስትገባና ስትወጣ እንደኖረችም አውቃለሁ:: በዚህ ላይ - ያለንበት አጠቃላይ ሁኔታ በችግር የተሞላ መሆኑ የሚጭንባት ጭንቀትና ብስጭት ሲጨመርበት እኔ ላይ በየጊዜው ማንባረቋ ፈፅሞ ሊገርመኝና ልፈርድባት የማይገባ መሆኑን መገንዘብ ነበረብኝ::

ምክርም ይሁን - ወቀሳም ይሁን - ቁጣም ይሁን - ብቻ እኔን በተመለከተ ከእማማ አፍ ለሚወጡ ማናቸውም አይነት ቃላት ከሚገባው በላይ ትኩረት እሰጣለሁ:: በቀላሉ ስሜቴ ይጎዳል - ቶሎ ግልፍ ይለኛል - እናም በባሰ አልህና ኃይለ ቃል ጨዋነት የጎደለው መልስ እሰጣታለሁ:: መቼም ልትለምደው ያልቻለችውና ሁሌ እንደ አዲስ ቀልቧ ግፍፍ የሚልበት ይህ አይነቱ ሁኔታዬ ደግሞ በበኩሉ እማማን ክፉኛ ያስቀይማታል፤ በእጅጉም ታዝንብኛለች:: ብቻ ምናለፋሽ ኪቲ - በአጭሩ ንገሪኝ ካልሽኝ - የሆድ ብሶት ኳስሽን እየወረወርሽና የተወረወረልሽን የሆድ ብሶት ኳስ እየቀለብሽ የምትፎካከሪበት አስቀያሚና አሰልቺ የህይወት ጨዋታ ነው:: ለኔም ለሷም ጥሩ አልነበረም - ሁለታችንም በጣም በጣም ተጎድተንበታል:: ደግነቱ - እግዚአብሔር ይመስገን - አሁን ያ ሁሉ እያለፈ ያለ ይመስላል::

አዎ ኪቲ - እማማ በእኔ የተነሳ እንባዋን የምታፈስበት ጊዜ እዚህ ላይ ያበቃል:: አሁን እኔም እየበሰልኩና በመጠኑም ቢሆን ክፉና ደጉን እየለየሁ ነው:: እማማም እንደቀድሞው በትንሽ በትልቁ መከፋቷንና መነጫነጯን የተወች ይመስላል:: አሁን አሁን የሚያናድድ ነገር ሲገጥመኝ እንኳን ስሜቴን መቆጣጠርና ትንፍሽ ሳልል አፌን መዝጋት ችዬበታለሁ:: እማማም እንደዛው:: ስለሆነም በሁለታችን መሃል ያለው ክፍተት እየጠበበ - «እናትና ልጅ»ነታችንም ለመጀመሪያ ጊዜ የተፈጥሮ ለዛውን እየያዘ መጥቷል ማለት ይቻላል::

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ

ዛሬ የምነግርሽ ሁለት ሚስጥሮች አሉኝ:: የግድ ቢያንስ ለአንድ ወዳጅ መተንፈስ እንዳለብኝ ስለተሰማኝ ነው:: ለዚህ ደግሞ ካንቺ የተሻለ ማን አለኝ ኪቲ? - የመጣው ቢመጣ ሚስጥር አሳልፈሽ እንደማትሰጪ አውቃለሁ::

አንደኛው ስለእማማ ነው:: ብቸኛ ጓደኛዬና የሚስጥሬ ተካፋይ ካደረግኩሽ ጀምሮ ስለእማማ ምን ያህል እንዳማረርኩልሽ ታውቂያለሽ:: ከዚህም ሌላ በማይቻለኝ ሁሉ እንደገና ጥሩ ልሆንላት እየሞከርኩ እንዳለሁም ታውቂያለሽ:: ታዲያ ይገርምሻል ኪቲ - እማማ የሚያጥራት ምን እንደሆነ አሁን በድንገት ግልፅ ሆነልኝ:: እማማ እኔና ማርጎትን እንደ ልጆቿ ሳይሆን እንደ እኩያ ጓደኞቿ ነው የምታየን:: ይህ የእኔ ግምት ሳይሆን እማማ ራሷ በአፏ የተናገረችው ነው:: እርግጥ ነው - እኛን እንደጓደኞቿ ማየቷ የራሱ የሆነ በጣም ደስ የሚል ነገር አለው:: ችግሩ ኪቲ - ምንም አይነት ጓደኛ የ«እናት»ን ቦታ ሊሸፍንልሽ አይችልም:: በእኔ አመለካከት - እናቴ ፈለጓን ልከተላት የሚገባኝ መሪዬ እንድትሆንልኝ እፈልጋለሁ - የምትለኝን ሁሉ ልሰማትና ላከብራት እንድችል እፈልጋለሁ:: ማርጎት ስለዚህ አይነት ነገሮች ያላት አመለካከት ከዚህ በጣም የተለየ እንደሆነና በተለይ ይህ አሁን የነገርኩሽ ነገር መቼም መቼም ሊገባት እንደማይችል ይታወቀኛል:: አባባም ያው እንደምታውቂው እማማን በተመለከተ ምንም አይነት «ንትርክ» ውስጥ መግባት አይፈልግም::

እኔ ትክክለኛ «እናት» ብዬ የማስባት - በመጀመሪያ ደረጃ በጣም ብልሃተኛ የሆነች - በተለይ ደግሞ ልጆቿ የእኛን ዕድሜ ሲደርሱ በምን መልኩ ልትቀርባቸው እንደሚገባት የምታውቅና በእንድ በሆነ አጋጣሚ ሆድ ብሶኝ ባለቅስ - (በተራ ህመም ምናምን ሳይሆን በሌሎች በሌሎች ምክንያቶች ማለቴ ነው) እንደ ሕፃን ወይ እንደ ጅል አይታኝ የማትስቅብኝን አዋቂ ሴት

ነው:: አዎ - ትክክለኛ እናት ቢያንስ እነኚህን ነገሮች ልታሟላ
ይገባታል የሚል እምነት አለኝ:: እማማ ደግሞ ከእነኚህ አንዱን
እንኳን በሚገባ እንደማታሟላ አውቃለሁ::

ለምሳሌ እማማን እስከዛሬ ይቅር ልላት ያልቻልኩበትን አንድ
ነገር ልንገርሽ:: በእርግጥም ላንቺ በጣም ትንሽና ተራ ነገር
መስሎ ሊታይሽ ይችል ይሆናል ኪቲ:: ነገር ግን የዚያን ዕለቱን
ቅሬታዬን ከሆዴ ለማውጣት ምን ያህል እንደተቸገርኩ የማውቀው
እኔ ነኝ:: ነገሩ የሆነው ወደዚህ ሚስጥራዊ መደበቂያችን
ከመምጣታችን ብዙ ቀደም ብሎ ነው:: ከጥርስ ሐኪሜ በተሰጠኝ
ቀጠሮ መሰረት ወደ ክሊንኩ የምሄድበት ዕለት ነበር:: ታዲያ
አብረውኝ ሊሄዱ የተነሱት እማማና ማርጐት ብስክሌቴን ብይዝ
ጥሩ እንደሆን ነገሩኝ:: በእኔ የብስክሌት መውደድ እንኳንስ
እንዲህ ተብዬ ኪቲ! - ብቻ ወዲያውኑ ብስክሌቴ ላይ ቂብ
አልኩልሽና ከፊት ከፊታቸው እየነዳሁና እየተመለስኩ መንገዳችንን
ጀመርን::

ሕክምናዬን ጨርሼ ከክሊኒኩ እንደወጣን እማማና ማርጐት
የሆነ ነገር ልናይ ይበሉኝ፣ ልንገዛ ይበሉኝ አሁን በትክክል ትዝ
አይለኝም - ብቻ ወደ ከተማ የሚሄዱበት ጉዳይ እንዳላቸው
ነገሩኝ:: እኔም አብሬያቸው መሄድ እንደምፈልግ ስነግራቸው
ግን ምን እንዳሉኝ ታውቂያለሽ? - «አአ-አንቺማ ብስክሌት
ስለያዝሽ ወደ ከተማ መሄድ አትችይም - ስለዚህ በቀጥታ ወደቤት
ነው መመለስ ያለብሽ» ልክ ይሄኔ ነበር ቀድሞውኑ ብስክሌቴን
እንድይዝ ያደረጉኝ ለተንኮላቸው መሆኑ የገባኝ:: እንዴት
እንደበሸቅኩ እንዴት ቅጥል እንዳልኩ ልነግርሽ አልችልም ኪቲ!
እንባዬን መቆጣጠር አቅቶኝ ሳለቅስ ሲያዩኝ እማማና ማርጐት
ይባስ ብለው ይስቁብኝ ጀመር:: ይሄኔማ እኔን አያርግሽ ኪቲ -
ጭራሹኑ የሚያደርገኝን አሳጣኝ ነውምልሽ:: የምላቸው ቢጠፋኝ
ምናውን ጉዳና እንደያዝን ሁለቱም ላይ ምላሴን አወጣሁባቸውና
ዘልዬ ብስክሌቴ ላይ ፊጥ አልኩ:: ይህን ድርጊቴን ያዩች አንዲት
በአጠገባችን እያለፈች የነበረች ሴትዮ እንዴት ክው እንዳለችና

ዓይኖቿ ፈጥጠው እንደቀሩ አትጠይቂኝ! - ምን ታድርግ?
እናቷ ላይ ምላሷን የምታወጣ ልጅ ማየት የተለመደ አይደለም::
ለማንኛውም ያን ለት ከእነእማማ እንደተለየሁ በምን አይነት
ፍጥነት ብስክሌቴን እያከነፍኩ ወደቤት እንደተመለስኩና ከገባሁም
በኋላ ለምን ያህል ሰአታት እንዳለቀስኩ ትዝ ይለኛል:: ታዲያ
ያን ዕለት እማማ ያደረሰችብኝ ቁስል እስከዛሬ ድረስ
እንደሚቆጠቁጠኝ ለማን ምን ብዬ ላወራው እችላለሁ ኪቲዬ? -
አንቺም ከተረዳሺኝ አንድ ነገር ነው::

ሁለተኛው ሚስጥሬ ደግሞ ምን መሰለሽ? - ይሄኛው እንኳንስ
ለሌላ ለአንቺም ለመንገር የሚቸግረኝ አይነት ነው:: ምክንያቱም
ጉዳዩ ሙሉ በሙሉ እኔኑ የሚመለከት ስለሆነ::

ትናንትና በ«ኩረዳነት» ወቅት በልጃገረዶች ላይ ስለሚታዩት
የ«መሸኮርመም» እና ሌሎች አዳዲስ ባህሪያት በሲስ ሄይስተር
የተፃፈውን አርቲክል አነበብኩት:: በጣም በጣም የሚገርም
አርቲክል ነው ኪቲ - በቀጥታ ስለእኔ የፃፈች እስኪመስለኝ
ድረስ ነው ማመን ያቃተኝ:: ምንም እንኳ «መሸኮርመም»
የሚባለው ነገር እኔ ላይ እንዲህ በቀላሉ የሚከሰት ባይሆንም
ከዚህ ውጪ አርቲክሉ የያዛቸው ቁምነገሮች ሁሉ ከእኔ ጋር
ሙሉ በሙሉ የሚገጥሙ ናቸው:: አርቲክሉ ስለምን እንደሚያወራ
በግርድፉ ልንገርሽ - «አንዲት ልጃገረድ የልጅነቷን ጊዜ ተሻልፋ
ወደ ኩርድናዋ በምትሸጋገርባቸው ዓመታት ያልተለመደ አይነት
ዝምተኝነት ይታይባታል - በዚህ ወቅት ከምንም በላይ
የሚያሳስባትና ያለማቋረጥም በውስጧ የምታብሰለስለው በየጊዜው
በአካሏ ላይ ስለሚታየው አስደናቂ ለውጥ ነው» ይላል::

እኔም ላይ አሁን አሁን በትክክል እየታየ ያለውና በውስጤም
እየተሰማኝ ያለው ይህ ነው:: የሚገርም ለውጥ ነው ኪቲ -
ስለእውነት ነው የምነግርሽ የሆነ ለመግለፅ የሚያዳግት - ነገር
ግን በጣም ደስ የሚል ነገር አለው:: «ለውጥ» ስልሽ በአካሌ ላይ
በግልፅ የሚታየውን ብቻ ሳይሆን በአጠቃላይ በውስጤ እየተካሄደ
ያለውንም ጭምር ማለቴ ነው:: ስለራሴም ሆነ ስለነዚህ አይነት

ነገሮች ከማንም ጋር የመወያየት ልምድ የለኝም:: ለዚህ ነው ቢያንስ ለአንቺ መንገር እንዳለብኝ የወሰንኩት ኪቲዬ::

የወር አበባዬን ባየሁ ቁጥር - (ለነገሩ ገና ሦስቴ ብቻ ማየቴ ነው) በአጠቃላይ ሕመሙ፣ ድካሙ፣ ማስጠየፉ፣ ማንጫነጩ ሁሉ እንዳለ ሆኖ - ተፈጥሮ የሰጠችኝ አንድ ልዩ ያታዊ ሚስጥሬ መሆኑን ሳስበው ብቻ የሚሰጠኝ ደስታ ቀላል አይደለም:: የወር አበባዬ መጥቶ እስኪሄድ ድረስ ሲያስቸግረኝ ውሎ፣ ሲያስቸግረኝ ከማደር ሌላ ምንም ሲያደርግልኝ ያየሁት ነገር ባይኖርም ወሩ ደርሶ ይህን የተፈጥሮ ሚስጥሬን እንደገና የማይበት ጊዜ እንዴት እንደሚናፍቀኝ አትጠይቂኝ ኪቲ:: .

ከዚህ ሌላ ሲስ ሄይስተር በዚሁ አርቲክሏ ላይ «በዚህ የዕድሜ ክልል የሚገኙ ልጃገረዶች (ኮረዳዎች) ስለራሳቸው ምንም አይነት እርግጠኝነት አይሰማቸውም - ምክንያቱም - እነሱም እንደማንኛውም ሰው የራሳቸው የሆነ አመለካከት፣ የራሳቸው የሆነ ባህርይ፣ የራሳቸው የሆነ ልማድና አመል እንዳላቸው ገና ለመጀመሪያ ጊዜ የሚገነዘቡበት ወቅት ስለሆነ ነው» ትላለች:: ይገርምሻል ኪቲ - ሲስ ሄይተር ያለችው ይህ ነገር እኔ ላይ ግን በአብዛኛዎቹ ልጃገረዶች ላይ ከሚከሰትበት ጊዜ ቀደም ብሎ ነበር የተከሰተው:: ወደዚህ የመደበቂያ ቤታችን በመጣን በአመቱ ገደማ ማለትም ልክ አሥራ አራት አመት እንደሞላኝ ነበር «ከእንግዲህ እኔም ሙሉ ሰው ነኝ» የሚለው ስሜት ለመጀመሪያ ጊዜ ያደረብኝና ራሴን እንደ ትልቅ ሰው መቁጠር የጀመርኩት:: አንዳንድ ጊዜ - የመኝታ ሰአት ደርሶ አልጋዬ ውስጥ ገብቼ ጋደም ካልኩ በኋላ በእጆቼ ጡቶቼን የመደባበስና የልቤን የትርታ ስልት የማዳመጥ ከፍተኛ ፍላጎት ያድርብኛል:: አ...ህ! ፍላጎት ቢሉሽ ፍላጎት እንዳይመስልሽ ኪቲ - ጨርሶ ከቁጥጥር ውጪ የሆነ ፍላጎት ነው::

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ

የሆዴን የማዋየው አንድ ሰው ቢኖረኝ የሚለው የዘወትር ምኞቴ ከጊዜ ወደጊዜ እያደገና እየከረረ በመምጣት ከምኞትነት አልፎ የግድ መሆን ያለበት ነገር መሆኑ እየተሰማኝ ስለመጣ ለተቂት ቀናት ካወጣሁና ካወረድሁ በኋላ ከፒተር ጋር ቅርርብ መፍጠሩ አማራጭ እንደሌለው ተረዳሁ::

እናም አልፎ አልፎ - በተለይ ቀን ቀን - ወደ ፒተር ክፍል እየሄድኩ የተወሰኑ ጊዜያት ከሱ ጋር ማሳለፍ ጀመርኩ:: ታዲያ ይህን ባደረግኩ ጊዜ ሁሉ እንዴት ቅልል ብሎኝ እንደምውልና እንደማመሽ ሳስበው እስከዛሬ ራሴን መበደሌ እንዴት ይቆጨኛል መሰለሽ ኪቲዬ:: ነገር ግን ፒተር ከሚገባው በላይ ይሉኝታ የሚያጠቃውና በማይመቸው ሰው ላይ እንኳን በሩን ለመዝጋት ድፍረቱ የሌለው ልጅ መሆኑን ስለማውቅ ክፍሉ ውስጥ ገብቼ ብዙ የመቆየቱ ድፍረት እስካሁን አልመጣልኝም:: ምክንያቱም እየሰለቸሁት ከሆንስ ብዬ እፈራለሁ:: ክፍሉ ውስጥ ቆይቼ ሳዋራው የምችልበትን ሰበብ ለማግኘት በየጊዜው አስብ ነበር:: ማንኛውንም አይነት ሰበብ በቀላሉ ማግኘት አቅቶኝ አይደለም:: አላማዬን የሚያስነቃብኝ አይነት እንዳይሆን ብዬ እንጂ::

ታዲያልሽ ስጠብቀው የነበረውን ዕድል ትናንትና አገኘሁት አልሻለሁ:: ፒተር የሰንጠረዥ ጥያቄዎችን የመሙላት ሃይለኛ አባዜ አለበት:: በተለይ ይሄን ሰሞን እሱው ላይ ተለጥፎ ስለሚውል ሌላ ነገር ሲሰራ አይታይም:: ታዲያ ትናንትና ክፍሉ ገባሁና አጠገቡ ተቀምጬ ሰንጠረዦቹን መሙላት እረዳው ጀመር:: ብዙም ሳይቆይ ሰንጠረዦቹን ሞልተን ጨረስንና ትንሿ ጠረጴዛው አጠገብ ትይዩ ሆነን እንደተቀመጥን ወሬ ጀመርን:: እሱ ወንበሩ ላይ ነበር የተቀመጠው:: እኔ ደግሞ ከታጣፊ አልጋው ጫፍ ላይ::

በየመሃሉ ቀና እያልኩ ጥልቅና ሰማያዊ አይኖቹን ባየኋቸው

ቁጥር ይሰማኝ የነበረው ስሜት ይህ ነው ለማለት የሚቸግር ግራ የሚገባ አይነት ነው:: እሱም በከንፈሩ ዙሪያ እንዲ ብልጭ እንዴ ድርግም እያለ መልእክቱ ምን እንደሆን በግልፅ ለመረዳት ከሚያዳግተው አሳሳቁና ፈገግታው ጋር ከፊቴ ቁጭ ብሎ ጉንበስ ቀና እያለ አይን አይኔን ያየኛል:: ይሁን እንጂ የውስጥ ስሜቱን ግን በደንብ ማንበብ ችዬ እንደነበር በጣም እርግጠኛ ነኝ:: በስእቱ ምን ማድረግ እንዳለበት ያለማወቅና የመጨነቅ ስሜት ፊቱ ላይ ቁልጭ ብሎ ይታየኝ ነበር:: ከዚህም በተጨማሪ ወንዳወንድ ገፅታና ባህርይን ለመላበስ ከሚያደርገው ጥረት ስለ ተባእት ፆታ ያለውን አመለካከት በግልፅ ለመረዳት ይቻላል:: አኳኋኑ ሁሉ የአይነአፋር መሆኑን ልብ አልኩና እኔም ቁጥብነት ተሰማኝ:: እንደዛም ሆኖ አሁንም አሁንም ቀና እያልኩ እኛን ድቅድቅ ሽለቆ መሃል እንደ አልማዝ የሚፈነጥቁ አይኖቹን ከማየት መታቀብ አልቻልኩም:: እዚያው በዚያው ላፈርጥለት የጓጓሁትን የልቤን ውስጥ ጥያቄ በአፌ አልበለው እንጂ በሚቅለጨለጨ አይኖቼና በስራ አካላቴ ላይ ይታይ በነበረው ያልተለመደ ሁኔታ ሳልገልፀው የቀረሁ አይመስለኝም:: እንጂ ኪቲዬ - እንደሁኔታዬማ አፍ አውጥቼ «እባክህን ፒተር - እባክህ ልብህ ውስጥ እየተብሰለሰለ ያለው ምን እንደሆነ ንገረኝ - አሁን እያወራን ካለነው አርቲ ቡርቲ ባሻገር ምንም የሚታይህ ነገር የለም? - እስቲ በፈጠረህ የሆድህን ንገረኝ!» ልለው ምንም አልቀረኝ ነበር::

ያም ሆነ ይህ ምንም አዲስ ነገር ሳይፈጠር ምሽቱ አለፈ:: ወጣቶች በጉርምስናና በኩርድና ጊዜያቸው ስለሚታዩባቸው አዳዲስ ባህርያት ያነበብኳቸውን አንዳንድ ነገሮች ለፒተር ከማካፈል በቀር ስለኔም ሆነ ስለሱ ምንም ያወራነው ነገር አልነበረም::

ማታ አልጋዬ ውስጥ ገብቼ ጋደም እንዳልኩ ሁሉንም ነገር እንደገና እየመለስኩ ሳስበው የጀመርኩትን ለመቀጠል ሁኔታው ሁሉ የሚገፋፋ አይደለም:: በዚህ ላይ የፒተርን ድጋፍ እስከማገኝ ድረስ መውረዴ አንድ ደስ የማይል ስሜት አሳደረብኝ:: ይሁን እንጂ አንድ ሰው ልቡ የተመኘውንና የናፈቀውን ነገር ለማግኘት

ሲል አሳልፎ የማይሰጠው ምን ነገር አለ ኪቲ? - እና እኔም አትል ጉራ መንፋቴን ተውኩልሽና በየጊዜው ወደ ፒተር ክፍል እየሄድኩ አጠገቡ በመቀመጥ የሆዱን እንዲያወራኝ ለማድረግ በሚቻለኝ ሁሉ ለመጣር በድጋሚ ወሰንኩ::

በነገራችን ላይ ኪቲ - አደራሽን - ከፒተር ፍቅር ይዟት ነው ብለሽ እንዳታስቢ - በጭራሽ! እመኚኝ ኪቲ ነገሩ እንደዛ አይደለም:: ስለእውነት ለመናገር የእነ አቶ ፋንዳን ልጅ ወንድ በመሆን ፈንታ ሴት የነበረች ቢሆንም ኖሮ ልክ አሁን ከፒተር ጋር እንዲኖረኝ እየሞከርኩ ያለሁት ጓደኝነት ከሷም ጋር እንዲኖረኝ መሞከሬ የማይቀር ነበር:: ኪቲዬ - አሁን እኔን እንደ በረሃ ውሃ እየጠማኝ ያለው የሆዱን የሚያወራኝና የሆዴን የማወራለት የሰድሚ እኩያ ማግኘት ብቻ ነው! - ወንድም ይሁን ሴት::

ያንቺው አና

ሐሙስ ጥር 6/1944

ውድ ኪቲ

ዛሬ ጠዋት ለአንድ ሰዓት አምስት ጉዳይ ገደማ ከእንቅልፌ እንደነቃሁ ሳየው የነበረው ሕልም ያለምንም መዛባት አንድ በአንድ እንደገና ይታወሰኝ ጀመር:: ለወትሮው ሳየው ያደርኩትን ሕልም ስነቃ በትክክል ማስታወስ አይሆንልኝም - ቁርጥ ቁርጥ ባለና መላ ቅጡ በጠፋ መልኩ አንዳንድ ነገሮች ትዝ ከሚሉኝ በቀር:: የዛሬው ግን ልዩ ነው ኪቲ - ምንም ሕልም የማይመስልና ጥርት ብሎ የሚታወሰኝ ነገር ነው ያየሁት:: ምን አየሽ አትይኝም? ያየሁትማ - እኔ የሆነ ወንበር ነገር ላይ ተቀምጫለሁ - ከፊት ለፊቴ ደግሞ ፒተር ተቀምጧል - (ፒተር ስልሽ ይሄኛው ፒተር ማለትም ፒተር ፋንዳን እንዳይመስልሽ - የልጅነት ጓደኛዬን ፒተር ዌሰልን ማለቴ ነው) ታዲያልሽ - እኔና ፒተር ዌሰል

አንድ ላይ ተቀምጠን ሜሪ በስ እሳትማ ያወጣችውን የሥዕል መጽሐፍ እያየን ነበር:: ሕልሙ ቀልጭ ያለ ከመሆኑ የተነሣ መጽሐፉ ላይ ከፒተር ጋር ስናያቸው የነበሩት ሥዕሎች አሁንም አንድ በአንድ ትዝ ይሉኛል::

ይሄ ብቻ እንዳይመስልሽ ኪቲ - ሕልምየው ቀጠለ - ድንገት የእኔና የፒተር ዓይኖች ተገናኙ:: እናም እነኛን ኩልል ያሉ ቡናማ ዐይኖች ለረጅም ጊዜ ስመለከታቸው ቆየሁ:: ከዚያ በቀስታና ለስስስ ባለ አንደበት ፒተር «አ... እና - ይሄን አውቄ ቢሆን ኖሮ ኛ ፋሮ እመጣልሽ ነበር!» አለኝና ወደኔ እንደመቅረብ ሲል የጉተታት ዓይነት ፊቴን ዘወር አደረግኩ - ምክንያቱም በጊዜው የተሰማኝ እንግዳና እንደ ወላፈን የሚፋጅ ስሜት አትሚ ከሚችለው በላይ ነበር:: ከዛ - ብዙም አልቆየ - እንደተነደፈ ጉን የሚለበልበኝ ኛ ከዶሮይቱ አብራክ እንደወጣ ትኩስ ዕንቁላል የሚሞቅ ጉንጭ ከእኔው ጉንጭ ጋር ሲነካካ ተሰማኝ:: አ... ኪቲ! እንዴት ደስ የሚል ስሜት መሰለሽ! - በጣም በ...ጣም ደስ ይላል! - እም በ...ጣም ደስ ይ....

እ...ህ! - ልክ እዚህ ላይ ነበር የነቃሁት:: አላሳዝንም ኪቲዬ? - ልክ ጉንጩና ጉንጬ እንደተነካኩ - ልክ ልስላሴውንና ሙቀቱን ማጣጣም እንደጀመርኩ - ልክ ከዚህ በፊት የማላውቀው እንግዳ ዓለም ውስጥ ልገባ ስል - ነበር የነቃሁት:: ይገርምሻል ኪቲ - ከነቃሁ በኋላም የፒተር ጉንጭ ሙቀት ጉንጬ ላይ ይሰማኝ ነበር:: እንደ እንዳች የሚሰረስሩ ቡናማ ዐይኖቹ ገላዬን ዘልቀው ገብተው ልቤን ሲመረምሩትና ምን ያህል እወደው እንደነበረም ሆነ አሁንም ምን ያህል እንደምወደው ሲያውቁብኝ (ይቅርታ - ሲያውቁልኝ ማለቴ ነው!) በደንብ ይሰማኝ ነበር::

ከዛች መጣ ሳልለው ዕንባ ግጥም አለኝ ኪቲዬ - ከዚህ ሁሉ ጊዜ በኋላ በተአምር ያገኘሁት ፒተር ብዙም አብሮኝ ሳይቆይ ድንገት እንደምትህት ከፊቴ እልም ሲልብኝ በጣም አዘንኩ:: «የሕልም እንጀራ» የሚለው አባባል እንደዚች ሰዓት ግልጽ ሆኖልኝ

አያውቅም:: በተቃራኒው ግን - አሁንም የልቤ ምርጫ ያው የቀድሞው ፒተር ቄሰል መሆኑን ማረጋገጡ የሰጠኝ ደስታ መጠን አልነበረውም::

ያንቺው አና

እርብ ጥር 7/1944

ውድ ኪቲ

ምን ደደብ ነኝ? በናትሽ! - ይሄን ሁሉ ጊዜ የቆጡን የባጡን ስተባተርልሽ ከርሜ ለካ ስለቀድሞ ሕይወቴም ሆነ ስለ ቦይፍሬንዶቼ ምንም ያወራሁሽ ነገር የለም! - ስለሰውነት ነው የምልሽ በጣም ነው በራሴ ያፈርኩት:: ለማንኛውም ይቅርታሽ አይለየኝና አሁን በጥቂቱም ቢሆን እነግርሻለሁ::

ገና በትንሽነቴ - ማለትም ኪንደርጋርተን ውስጥ እያለሁ ነበር ኬረል ሳምሰን ከሚባል የኔው ቢጤ ትንሽ ልጅ ጋር የጠበቀ ጓደኝነት ውስጥ የገባሁት:: ኬረል ማለት አባቱ ከሞተበት በኋላ ከአንዲት አክስቱ ዘንድ በጥገኝነት ይኖር የነበረ ልጅ ሲሆን፣ ከአክስቱ ልጆች አንዱ ሮቢ ይባላል:: ታዲያ መልከመልካሙ - ሸበላ ቁመና ያለውና የትምህርት ቤቱ ልጃገረዶች ሁሉ የዐይን ማረፊያ የነበረው ሮቢ ከነመፈጠሩም ትዝ ሳይለኝ ነበር አጭርና ፉስቶ ከሆነው ከኬረል ላይ ቀልቤ ያረፈው:: ምክንያቱ ምን መሰለሽ ኪቲ - ለእኔ መልክም ቁመናም ዋና መለኪያዬ ሆነው አያውቁም:: እናም በጣም እወደው ከነበረው ከኬረል ጋር የጨዋታ ጓደኛሞች ነበርን::

አብዛኛውን ጊዜ አብረን ነበር የምናሳልፈው:: በተለይ ትምህርት ቤቱ ቅጥር ግቢ ውስጥ ለየብቻ የምንታይባቸው ሰዓታት ከቁጥር የሚገቡ አይደሉም ማለት ይቻላል:: ይሁን እንጂ ያን ሁሉ ጊዜ በጓደኝነት ስናሳልፍ ለኬረል የነበረኝ ፍቅር ተገቢውን ምላሽ አግኝቶ አያውቅም:: እንኳንስ እኔ የምወደውን ያህል ሊወደኝ ምን ያህል እንደምወደው እንኳን በትክክል አያውቅም

ነበር::

ከዚህ በኋላ ነበር ከፒተር ቁሰል ጋር የተገናኘነው:: ያው እንግዲህ እንደልጅነቴ ትርጉሙ በውል አይለይልኝ እንጂ የነበረኝ ስሜት ለኬረል ከነበረኝ ለየት ያለ እንደነበር ትዝ ይለኛል:: ለፒተር ማለትም - ከፒተር የምሩ ፍቅር ነበር የያዘኝ ማለት እችላለሁ:: እሱም በጣም ነበረና የወደደኝ እንዲችው እንደተጣበቅን ነበር አንድ ሙሉ በጋ ያለፈው:: በተለይ እጅ ለእጅ ተቆላልፈን በየአውራ–ጎዳናዎቹ ወክ ያደረግንባት ያቺ ጣፋጭ ቀን አሁንም እንደጉድ ትዝ ትለኛለች:: እሱ ነጭ ሙሉ ልብስ ነበር የለበሰው:: እኔ ደግሞ አጭር ስስ ቀሚስ:: ክረምቱ አልቆ ትምህርት ቤት ሲከፈት ግን እኔ ከአምስት ወደ ስድስት ስለነበር የተዛወርኩት እዚያው አንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤታችን ውስጥ ስድስተኛ ክፍል ስመዘገብ ፒተር ከስድስት ወደ ሰባት ስለነበር የተዛወረው ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት ተመዘገበ:: ከዚያ በኋላ ከትምህርት ቤት መልስ ወይ እሱ ወደኔ እየመጣ አሊያ ደግሞ እኔ ወደሱ እየሄድኩ ካልሆነ በቀር መገናኘት አስቸጋሪ ነበር::

ፒተር እንዴት የሚያምር ልጅ መሰለሽ ኪቲ - ረጅም ቁመቱ፣ ሸንቃጣ ሰውነቱ፣ ልቅም ያለ መልኩ፣ ጠቆርቆር ያለና የሚያብረቀርቅ ፀጉሩ፣ የጎመራ የወይን ፍሬ ዓይነት ቡናማ ቀለም ያላቸው ዐይኖቹ፣ ሰልካካ አፍንጫው፣ ብቻ ምን ልበልሽ - የሆነ ልብ የሚያሸፍት ነገር አለው:: ደግሞ ከምንም በላይ ናላዬን ያዞረኝ የነበረው ምን እንደሆነ ልንገርሽ ኪቲዬ? - አሳሳቁ! በተለይ በተለይ የሆነ ተንኮል ሲያስብ ወይ ማብሸቅ ሲፈልግ የሚስቀው አሳሳቅ!

ለክረምቱ ዕረፍት ትምህርት ቤታችን የተዘጋ ጊዜ እኔ ባላገር ውስጥ ወደሚኖሩ ዘመዶቻችን ነበር የሄድኩት:: እረፍቴን ጨርሼ ስመለስ ግን ፒተር ቦታ ቀይሮ ጠበቀኝ:: ላገኘው ከቤቱ የሄድኩ ጊዜ በፒተር ፈንታ ከእሱ በዕድሜ በጣም የሚበልጥ አንድ የማላውቀው ልጅ ነበር ያጋጠመኝ:: እንደሚመስለኝ - በኋላም ከሰማኋቸው ነገሮች እንዳረጋገጥኩት - ይህ ልጅ ፒተርን

ልጃገረኔ ዓይነኋ «ምራቋን ከልዋጠች ውጫጭ» ጋር ጊዜውን ማሳለፍ እንደሌለበት ክረምቱን ሙሉ ሲመክረው ነበር የቆየው:: ምን እርግጠኛ ሆንሽ አትይኝም? - መሸቶ ተለያይተን ነግቶ እስክንገናኝ ቀኑን የማያምነው ፒተር ድንገት ከምድር ተነስቶ ነር ዐይንሽን ሳፈር ያለኝ! - ግን ከመጠን በላይ አፍቅሬው ስለነበር እውነታውን መቀበል አልፈለግኩም:: እንዳይርቀኝ ለማድረግ የተለያዩ ሙከራዎችን አደርግ ጀመር::

በኋላ በኋላ ግን አንድ ነገር እያሳሰበኝ መጣ:: እንዲህ እንዳሁኑ በሄደበት ሥር ሥሩ ማለቴን ከቀጠልኩ በቅርቡ «የፒተር ጭራ» የሚል ቅጽል ስም እንደሚያወጡልኝ ታወቀኝ:: እናም ሳልወድ በግዴ እኔም እርግፍ አድርጌ ተውኩት:: ዓመታቱም አንድ፣ አንድ እያሉ ያልፉ ጀመር:: ፒተር በዕድሜ ከሚቀራረቡት የተለያዩ ልጃገረዶች ጋር መታየቱን ቀጠለ:: እኔን እስከነሰላምታውም ዘጋኝ:: ይገርምሻል ኪቲ - እኔ ግን ፈጽሞ ልረሳው አልቻልኩም::

የነበርኩበትን ትምህርት ቤት ለቅቄ «አይሁዶች ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤት» የገባሁ ጊዜ አብዛኞዎቹ የክፍላችን ጎረምሶች ያተኩሩብኝ እንደነበር አስታውሳለሁ:: ከነበርነው በርካታ ልጃገረዶች መሀል የበለጠ ትኩረት ማግኘቴ ይሰጠኝ የነበረው ደስታ ቀላል አልነበረም:: ደስታ ብቻ ሳይሆን ክብርም ይሰማኝ ነበር:: በተረፈ ግን ቀርቦ እንዲነካኝ ዕድሉን የሰጠሁት ማንም ወንድ አልነበረም:: በተለይ ወደ በኋላ ላይ አንድ ሀሪ የሚባል ልጅ እንዴት ክንፉን ጥሎልኝ እንደነበር ትዝ ይለኛል:: ግን ያው እንደነገርኩሽ ከፒተር በኋላ ፍቅር ይዞኝ አያውቅም::

አንድ አባባል አለ ኪቲ - «ጊዜ የማይሽረው ቁስል የለም» ይባላል:: እኔም ላይ የታየው መጀመሪያ ላይ ይህንኑ የሚያረጋግጥ ይመስል ነበር:: ፒተርን ከነአካቴው የረሳሁትና ፍቅሩም ከልቤ ውስጥ ሙጥጥ ብሎ የወጣልኝ ነበር የመሰለኝ:: ለካስ ትዝታው በአዕምሮዬ ጓዳ ውስጥ ተደብቆ ይኖር ኖሮ እንዳንዶ.. ሳላስበው ሴ ለራሴ ግራ እስከሚገባኝ ድረስ ከፒተር ጋር በማያቸው

ልጃገረዶች የምቀናበት ጊዜ ብዙ ነበር:: ለዚህም ነበር ፒተርን መውደድ ያቆምኩት - (ወይም ደግሞ ያቆምኩ የመሰለኝ) ነገር ግን በተቃራኒው - የሆነው ምን መሰለሽ ኪቲዬ? - እኔ እያደግኩና እየበሰልኩ በሄድኩ ቁጥር ለካስ ለፒተር የነበረኝ ፍቅርም አብሮኝ እያደገ (ተከድኖ እየበሰለ) ነበር!

ምንም የተለወጠ ነገር እንደሌለ ዛሬ ጠዋት አወቅኩ - ዕድሜ ለሕልሜ:: ስለእውነት ለመናገር ፒተር ያን ጊዜ እኔን ከሕፃን መቁጠሩና ወደ ዕድሜ እኩዮቹ ፊቱን ማዞሩ ምንም የሚያስወቅሰውና የሚያስፈርድበት እንዳልሆነ አሁን በደንብ ይገባኛል:: እንደዛም ሆኖ ኪቲ - እንደዛም ሆኖ - እንዲህ ሙሉ በሙሉ ከሆዱ ሊያወጣኝና ከነመፈጠሬም ሊረሳኝ መቻሉ የሆነ የሚያም ነገር አለው::

በዛሬ ማለዳው ሕልሜ ያየሁትን የፒተርን ፊት ጥንት በዕውኑ ከማየው በተሻለ ቅርበት ነበር ያስተዋልኩት:: አዎ - በእርግጥም ፒተር ዌሰል ልረሳው የሚቻለኝ ዓይነት ልጅ አልነበረም:: እሱ ባይሆን ሌላ ማንም ሰው ይህን ያህል ጊዜ ልቤ ውስጥ እንዲህ ተደላድሎ መኖር የሚችል አይመስለኝም::

ሕልሜ ምን ያህል እንደረበሸኝ ታውቂያለሽ ኪቲ? - አባባ ማታ ማታ ልተኛ ስል እንደሚስመኝ ሁሉ ጠዋት ጠዋት ስንገናኝም ይስመኛል:: ታዲያ ዛሬ ጠዋት ልክ ሲስመኝ - «አ...ህ! - ምነው ፒተር በሆንክልኝ!» ብዬ ልጮህ ምንም አልቀረኝ ነበር:: ብቻ ምናለፋሽ - ቀኑን ሙሉ ለአንዲት ሰከንድ እንኳን ስለሌላ ነገር ማሰብ አቅቶኝ ነበር:: እንድችው በሆዴ ፒተር፣ ፒተር እንዳልኩ መሸልኝ::

ታዲያ ምን ይሆን የሚሻለኝ ኪቲዬ? - ምንድነው መፍትሔው? - በበኩሌ የሚታየኝ አማራጭ አንድ ብቻ ነው:: በሚቻለኝ ሁሉ በሕይወት ለመቆየት መጣርና ይህ የተረገመ ጊዜ አልፎ ከዚህ ቦታ ስወጣ ከፒተር ጋር እንድገናኝ እንዲያገናኘኝ እግዚአብሔርን መለመን - እንዲያገናኘኝ ብቻም ሳይሆን - ፒተር ገና ዐይኖቼን ሲያይ ምን ያህል እንደማፈቅረው እንዲገባውና ልክ ዛሬ ጠዋት

በሕልሜ እንዳለኝ «አ... አና - ይሄን አውቄ ቢሆንኮ ኖሮ ገና ዱሮ እመጣልሽ ነበር!» ሲለኝ በእውኔም እንድሰማው ያደርግ ዘንድ ከልቤ መፀለይ!

ፊቴን በመስተዋት አየሁት:: በጣም ተለውጧል:: ዐይኖቼ ጥርት ከማለታቸውም በላይ ጥልቀት ይታይባቸዋል:: ጉንጮቼ ቀላ፣ ቀላ ብለዋል - ወደ ሮዝነት የሚያመዝን ቅላት:: ከንፈሮቼን ጨምሮ በአፌ ዙሪያ ከምንጊዜውም የተለየ ልስላሴና ማማር ይታያል:: በአጠቃላይ ምንም ችግር የሌለብኝ ደስተኛ ልጅ መስያለሁ:: ይህ እንዳለ ሆኖ ግን ገጽታዬ ላይ አንድ በግልጽ የሚነበብ የሐዘን ድባብ እንዳጠላብኝ ያስታውቃል - ፈገግታዬ ብልጭ ባለበት ቅጽበት እዚያው በዚያው ከስም ይላል:: ያም ሆነ ይህ ኪቲ - እኔ ደስተኛ አይደለሁም:: ምክንያቱም ከፒተር ልብም ሆነ አዕምሮ ውስጥ ገና ዱሮ እንደወጣሁ አውቃለሁ:: ቢሆንም በዛሬው ሕልሜ እንደ መንታ ቀስት እላዬ ላይ ተነጣጥረው ይመለከቱኝ የነበሩት የፒተር ዓይኖችና ከጉንጩ ጋር ተነካክቶ የነበረው ለስላሳ ጉንጩ የሰጡኝ እንግዳና ደስ የሚል ስሜት አሁንም ድረስ አብሮኝ አለ::

አ ፒተር - ምን ባደርግ ይሆን አዕምሮዬ ውስጥ ከሚዋልለው ምስልህ ጨርሼ መገላገል የምችለው? - መቼ ይሆን ከሆዴ የምትወጣልኝ? - በሌላ ልተካህ የምችልበት ጊዜ ይመጣ ይሆን? - እወድሀለሁ ፒተር - ከምንም ነገር በላይ እወድሀለሁ! ለዓመታት ልቤ ውስጥ ሲያድግ የኖረው ፍቅርህ ከእንግዲህ ማደጉን መቀጠል የሚችልበት ቦታ እንኳን እስከሚጠበው ድረስ ነው ገዝፎ ያለው - አሁን የቀረው ከልቤ ውስጥ ፈንድቶ በመውጣት ላገር ምድሩ ይፋ መሆን ብቻ ነው - ይህ የሆነ'ለት ጉዴ ፈላ!

አይገርምም? - ከሳምንት በፊት - እረ እንደውም ትናንትና እንኳን - አንድ ሰው «ከነበሩሽ የወንድ ጓደኞች መሀል ባገባው ይስማማኛል ብለሽ የምታስቢው ማንኛውን ነው?» ብሎ ቢጠይቀኝ «እኔ እንጃ» ነበር መልሴ ሊሆን የሚችለው:: አሁን ግን ጮክ ብዬ ምን እንደምመልስ ልንገርሽ ኪቲ? - «ፒተርን ነዋ! -

ምክንያቱም በነፍሴም በሥጋዬም የማፈቅረው እሱን ነው።

መቼ እንደሆን በትክክል ትዝ አይለኝም - አንድ ቀን ከአባባ ጋር በአጋጣሚ ስለፍትወት ነክ ጉዳዮች እየተወያየን ሳለን ማለቴያ በሌላቸው ጥያቄዎች ልቡን ውልቅ ሳደርገው ምን አለኝ መሰለሽ - «ስለነዚህ ዓይነት ስሜቶች እንኳን በዚህ ዕድሜሽ ሊገባሽ አይችልም - ለማንኛውም ስትደርሺበት ታይው የለ - አሁን ምን አሳሰበሽ?» እኔ ግን ያኔም በመጠኑ ይገባኝ እንደነበር አውቃለሁ:: አሁን ደግሞ ሙሉ በሙሉ ገብቶኛል ማለት እችላለሁ::

ያንቺው አና

ረቡዕ ጥር 12/1944

ውድ ኪቲ

ይሄን ሰሞን ደግሞ ወዲህ ከመምጣታችን በፊት የነበረብኝ የዳንስ አባዜ አገርሽቶ እየወዘወዘኝ ነው:: ለዳንስ (በተለይ ደግሞ ለባሌት ዳንስ) ያለኝ ፍቅር እንዲህ ተብሎ የሚወራ እንዳይመስልሽ ኪቲ:: ታዲያ ከየት መጣ ሳልለው ድንገት ውል ብሎብኝ ሌላ ሌላውን ሁሉ እያስረሳኝ ነው:: እያንዳንዱን ምሽት የማሳለፍው የተለያዩ የዳንስ ስቴፖችን በመለማመድ ሆኗል ነው የምልሽ:: የእማማ የነበረ አንድ ውሃ ሰማያዊ ኮት አስፈቅጄ ወስድኩልሽና ስፌቱን እየተረተርኩ ብትን ካደረግኩት በኋላ - እየቆራረጥኩ . እየሰፋሁ - በተለያዩ ዘለበቶችና ዘርፎች እያጊያጌጥኩ - ምን የመሰለ ዘመናዊ የዳንስ ልብስ አድርጌው ቁጭ!

ልምምዴን ገና ስጀምር ተሳስሮ የከረመው ሰውነቴ ጨርሶ አላላውስ ብሎ እያስቸገረኝ ነበር:: አሁን አሁን ግን እንዴት በቀላሉ እጥፍ ዘርጋ ማለት እንዳቻልኩ ባየሺኝ ኪቲዬ! ሰውነቴን ልክ እንደቀድሞው እንዳፈቀደኝ ማዘዝ ልችል ምንም አልቀረኝ:: ሰውነትሽን በአጭር ጊዜ ውስጥ ቀልጣፋና ታዛዥ የሚያደርግልሽ አንድ ተዓምረኛ የእንቅስቃሴ ዓይነት አለ:: ምን ታደርጊ መሰለሽ

መጀመሪያ ወለሉ ላይ ትቀመጫለሽ - ከዚያ በአንደኛው እጅሽ አንደኛውን ተረከዝሽን፣ በሌላኛው እጅሽ ሌላኛውን ተረከዝሽን ትይዣና ሁለቱንም እግሮችሽን ወደ ላይ በማንሳት አየር ላይ እንዲቆዩ ማድረግ:: እኔ ይሄን እንቅስቃሴ ስሰራ የግድ ትራስ ወይ መከዳ ነገር ከሥሬ ማድረግ አለብኝ - አለበለዚያ ከሥራ መፍታት ብዛት የላላው መቀመጫዬ መከራውን ማየቱ ነው!

እያንዳንዱ የመደበቂያ ቤታችን አባል "Cloudless Morn" የተሰኘውን መጽሐፍ እየተቀባበለ በማንበብ ላይ ይገኛል:: በተለይ እማማ በጣም ልዩና ሲበዛ ግሩም መጽሐፍ ነው ባይ ናት:: በአብዛኛው የሚያወራው ስለወጣትነትና ስለወጣቶች ችግር ነው:: ታዲያ እኔ ሆዬ በአፌ ባልለውም በሆዴ ምን ብዬ አሽሟጠጥኳቸው መሰለሽ - «ምነው እሱ በቀረባችሁና መጀመሪያ ስለገዛ ልጆቻችሁ በወጉ ማሰብና መጨነቅ በቻላችሁ!»

እማማ ከእኔና ከማርጎት ጋር ያላትን ግንኙነት እንዴት እንደምታየው ታውቂያለሽ ኪቲ? - ማንም ወላጅ ከልጆቹ ጋር ከዚህ የተሻለ ግንኙነት ሊኖረው እንደማይችልና እሷ ለእኛ ከምትሰጠን ትኩረት በላይ ለልጆቹ ትኩረት የሚሰጥ ወላጅ ይኖራል ብላ እንደማታምን በእርግጠኝነት ልነግርሽ እችላለሁ:: ይሁን እንጂ እማማ ትኩረት ሰጠች እንኳን ከተባለ ትኩረቷ ማርጎት ላይ ብቻ ነው:: እርግጥ ነው - እንደማንኛውም ልጅ ማርጎትም የወላጇን ትኩረት ትሻለች:: ነገር ግን ማርጎት የኔን ያህል በውስጣዊ ችግሮች የታጨቀች አይመስለኝም - እናም ከእኔ በላይ ትኩረት ያሻታል የሚል እምነት የለኝም::

በነገራችን ላይ ኪቲ - ማርጎት እንዴት የምትጥም ልጅ እየሆነች መጥታለች መሰለሽ! - በፊት ከነበረችው በጣም በጣም ተለውጣለች:: አሁን አሁን ያ ጭንቅ የሚለው ቁጥብነቷ ሁሉ ጠፍቶ የምር ጓደኛዬ እየሆነችልኝ ነው:: እኔን ከምንም እንደማልቆጥር ሕፃን ማየቷንም እርግፍ አድርጋ ትታዋለች ልልሽ እችላለሁ - በዚሁ ያዝልቅላት እንጂ::

ይገርምሻል ኪቲ - አንዳንዴ ራሴን በሌላ ሰው ዐይን የመመልከት ያልተለመደ ባሕርይ አለኝ:: ማለትም - ከውጪ ሆኜ ራሴን ማየት:: ከዚያ የዚህችን «አና» የምትባል ልጅ አጠቃላይ ሁኔታ ዘና ብዬ ማየትና ያለምንም ችግር የሕይወቷን ገፆች እያገላበጥኩ ማንበብ እችላለሁ:: ልክ እንዲት የማላውቃትን ልጅ የመመርመር ዓይነት:: አታምኚኝም ኪቲ - ወደዚህ ቦታ ከመምጣታችንና ነገሮችን ሁሉ አሁን በማይበት ዐይን ማየት ከመጀመሬ በፊት - የእማማም፣ የአባባም፣ የማርጎትም እንዳልሆንኩና (ምክንያቱን አልወቀው እንጂ) ለቤቱ ባዳ እንደሆንኩ የሚሰማኝ ጊዜ ጥቂት አልነበረም:: እንደውም አንዳንዴ ልክ ወላጅ አልባ ወይም የሙት ልጅ እንደሆንኩ ዓይነት የማስመሰልበት ጊዜም ነበር:: በኋላ በኋላ ነው ራሴን ተቆጥቼና ራሴን በራሴ ቀጥቼ ከዚህ አጉል ስሜት መላቀቅ የቻልኩት:: ማለትም - እንደእውነቱ ምንም ያልጎደለኝና የታደልኩ ልጅ ሆኜ ሳለ አጉል በሆነ ራስ የማሞላቀቅና ራስን እሹሩሩ የማለት ዓመል መታሰሬ የሌላ የማንም ሳይሆን የኔው የራሴ ጥፋት መሆኑን በግልጽ ለራሴ ነገርኩት - ራሴን አሳፈርኩት - ሙልጭ አድርጌም ሰደብኩት::

ከዚያ ደግሞ ይህ ሁሉ አለፈና ከሁሉ ጋር ተግባቢ እንድሆን ራሴን ማስገደድ የጀመርኩበት ጊዜ መጣ:: ትምህርት ቤት ከመሄዴ በፊት ዝግጅቴን ለማጠናቀቅ ስል በቤታችን ከማንም በፊት ማልጄ የምነሳው እኔ ነበርኩ:: ታዲያ ምንጊዜም ከታች ሳሎኑ ውስጥ እየተንጎዳጎድኩ ሳለሁ (መኝታ ቤቶቻችን ሁሉ ፎቁ ላይ ናቸው) በደረጃው እየወረደ ያለ ሰው ኮቴ በሰማሁ ቁጥር እማማ በሆነች እያልኩ እመኝ ነበር:: ለምን መሰለሽ? - እንደምን አደርሽ ማለቷ ስለማይቀር - ያን ጊዜ እኔም ሞቅ ባለ የፍቅር ስሜት ሰላምታዋን በመመለስ ይበልጥ እንድትቀርበኝ የማድረግ ዕድል ለማግኘት:: ምክንያቱም በእማማ የፍቅር ዐይን የምታይበትን ጊዜ ከምንም በላይ ነበር የምናፍቀው::

ታዲያ ምን ዋጋ አለው ኪቲዬ - እማማ ጥረቴ ሁሉ አይገባትም ...በሩና ሳታስበው በዚያው በተለመደው የሽሙጥና የዘለፋ ...አርጩሜዋ እንደዘበት ሾጥ አድርጋኝ ወደ ኩሽናዋ ትገባለች:: ...እም ያው እንደወትሮዬ የተጎዳ ስሜቴን ከደብተሮቼ ጋር ...እንጠልጥዬ ወደ ትምህርት ቤቴ!

ከልብሽ የምትፈልጊውን ነገር ለማግኘት የማታደርጊው ጥረት ...ለ እንዳይመስልሽ ኪቲዬ! ሁልጊዜ ከትምህርት ቤት መልስ ...መንገድ ላይ ስለእማማ እያውጠነጠንኩና ሳስቀየመችኝ ነገር ሁሉ ...ቢ ቦታ ሆኜ ምክንያት እየሰጠሁላት ነበር የምጓዘው:: በሚቻለኝ ...ሁሉ ላልቀየማት ስለምፈልግ ማለት ነው:: ጠዋት በመሀላችን ...ተፈጥሮ የነበረውን ፀብ የረሳሁት ዓይነት ድምቅ ካለ ፈገግታ ...ጋር እገባና ቦርሳዬን እንኳን ሳላስቀምጥ በዕለቱ ውሎዬ ...ያጋጠሙኝን ደስ ደስ የሚሉ ወሬዎች አንድ በአንድ እነግራታለሁ:: ...ወሬዬ አልቆብኝ መቀጠል ሲያቅተኝ ብቻ ነበር ደብተሬን እንኳን ...ለማስቀመጥ ወደ ክፍሌ የምሄደው::

አንዳንዴ ደግሞ - ኤጭ የራሷ ጉዳይ እልና እንዳኮረፍኳት ...መቆየት እወስናለሁ:: ግን ከትምህርት ቤት መልስ ገና የከተም ...ራችንን አልፌ ስገባ አላስችል ይለኝና በሩጫ ወደሷ በመሄድ ...ከፊቷ ቆሜ እንደ ጠጣ ከወዲያ ወዲህ እንጣጥ እንጣጥ እያልኩና ...እያሽካኩሁ የቆጡን የባጡን ስለፈልፍላት እገኛለሁ:: ታዲያ ይህም ...ቆት አለፈና እንደገና ወደቀድሞው ድብርታምነቴ ተመለስኩ ...በደረጃው እየወረደ ስላለው ሰው ኮቴ ማሰብ ተውኩ - ሌሊት ሌሊት ትራሴን በዕንባዬ ማራሴን ቀጠልኩ እልሻለሁ::

ምን ልበልሽ ኪቲ - ልክ ይሄኔ ነበር ሁሉም ነገር ይብሱን እየከፋኝና እየከረፋኝ የመጣው! እና - የዚያን ጊዜ «ኤጭ ወዲያ!» ያልኩ - ይኸው ለዚህ ሁሉ ጊዜ - ያው እስካሁን ስነግርሽ እንደነበረችው «አና» ሆኜ ቆየሁ እልሻለሁ::

አሁን ችግሬን እግዚአብሔር አየልኝ መሰለኝ ረዳት የሚሆነኝን ፒተር...ን ሰጠኝ:: (አደራሽን ኪቲዬ - «የትኛው ፒተር?» ብለሽ እንዳትጠይቂኝ - የራስሽን ግምት ውሰጂ.) የእንገት ጌጤ ያህል

ቀርቦኛልና - እቅፍ ሳደርገው - ልስመው እፈልጋለሁ! እናም «ያሉትን ቢሉ ጉዳዬ አይደለም! አሁን ፒተር የኔ ነው:: ይህ መሆኑን የሚያውቅ ደግሞ ከእኔ በቀር ማንም የለም» ብዬ እስባለሁ:: በዚህ መልኩ ብቻ ይመስለኛል ሊደፈጥጠኝ እየሞከረ ያለውን የሕይወት ጫና ልቋቋመው የምችለው::

እ...ህ ኪቲ - አሥራ አራት ዓመቷን እንኳን ገና በቅጡ አጣጥማ ባልጨረሰች አንዲት ልጃገረድ ነፍስ ውስጥ ይህ ሁሉ የመንፈስ ጦርነት ሊካሄድ ይችላል ብሎ የሚያስብ ማን ይኖራል?

ያንቺው አና

ቅዳሜ ጥር 15/1944

ውድ ኪቲ

እዚህ ቤት ውስጥ ያለማቋረጥ የሚነሱትን ፀቦችና ጭቅጭቆች ላንቺ በየጊዜው ቃል በቃል መንገሩ አስፈላጊ እንዳልሆነ እየታየኝ ስለመጣ አንድ ነገር ብቻ ልንገርሽና ቀሪውን ሁሉ አንቺ ራስሽ መገመት ትችያለሽ:: ቅቤና ዘይት ሳይቀር ያሉንን ነገሮች ሁሉ እስከመከፋፈል ደርሰናል - የየራሳችንን ምግብ ማብሰል ጀምረናል:: እኛ የራሳችንን - ፋንዳኖች የራሳቸውን - አቶ ዱሴልም የራሱን ማለት ነው:: አጠቃላይ ስዕሉ ታየሽ አይደል ኪቲ?

የእማማ ልደት እየተቃረበ ነው:: በዚህም ምክንያት አቶ ክሬለር ለእማማ ከወትሮ ኮታዋ ተጨማሪ ስኳር አምጥቶላታል:: ይህን ያወቁት ፋንዳኖች ቅናታቸውን መደበቅ አልቻሉም:: ምክንያቱም የወ/ሮ ፋንዳን ልደት ጊዜ አቶ ክሬለር እንዲህ ዓይነት ውለታ አላደረገላቸውም ነበር:: ግን - እንዲህ በሆነ ባልሆነው ከመናቆርና ከመጠማመድ የሚገኘው ጥቅም ምንድነው? አንድ በእርግጠኝነት ልነግርሽ የምችለው ነገር አለ ኪቲ - ፋንዳኖች ከመቼውም በላይ ትክት ብለውናል! እንዲህ በቀላሉ እውን ሊሆንላት የማይችል ጉዳይ ነው እንጂ እማማም ምኞቷን በግልጽ ተናግራዋለች - ከፋንዳኖች ጋር ከዚህ በኋላ አሥራ አምስት ቀን እንኳን መቆየት እንደማትፈልግ!

አሁን አሁን መላልሼ ራሴን እየጠየኩ ያለሁት አንድ ነገር አለ ኪቲ - ከማን ይሁን ከማን ጋር አንድን ቤት በጋራ መጠቀም የኋላ የኋላ እንዲህ ያለ ችግር ማስከተሉ የማይቀር ነው ማለት ነው? ወይስ እኛ በአጋጣሚ ዕድለቢሶች ሆነን ነው? - ነው ወይስ ለእኛ አዲስ ሆኖብን እንጂ አብዛኛው ሰው እንዲህ ራስ ወዳድና ተተናኳሽ ተናዳፊ ነው ማለት ነው? - ለማንኛውም በመጠኑም ቢሆን ስለሰው ልጆች ጥናት ማድረግና ስለተለያዩ ሰብዓዊ ባሕሪያት ለማወቅ መጣር በጣም አስፈላጊ ነው ብዬ አምናለሁ:: እኔ በበኩሌ የሚበቃኝን ያህል ጥናት ያደርግኩና የሚበቃኝን ያህል ግንዛቤ ያገኘሁ ይመስለኛል:: ወጣም ወረደ - እኛ እርስ በርስ ተናቆርንም አልተናቆርንም - ነፃነትና ንፁህ አየር ናፈቀንም አልናፈቀንም - ይህን ሁሉ ሊለውጠው የሚችለው የውጪው ጦርነት ያው እስከአሁን በነበረበት ሁኔታ እንደተፋዘዘ ነው ያለው:: ስለዚህ - ብናውቅበት ለሁላችንም የሚበጀን ወረራው ተጀምሮና ጦርነቱ አልፎ ወደየነበርንበት እስክንመለስ በሚቻለን ሁሉ የዚህ ቦታ ቆይታችንን የተሻለ ለማድረግ መጣር ነው:: ይህ እንግዲህ ምኞቴና ስብከቴ መሆኑ ነው እሺ ኪቲዬ - እንጂ የሆድሽን ንገሪኝ ካልሺኝ - እዚህ ቦታ ከዚህ በኋላ ለረጅም ጊዜ ከቆየሁ እድገቴ ሁሉ ድርቅ እንዳጠቃው አዝመራ ጫጭጮ እንደሚቀር ነው የማምነው:: የዕድሜ ልክ ምኞቴን ደግሞ አንቺም ታውቂዋለሽ ኪቲዬ - አንገቷን ቀና አድርጋ ዓለምን በሙሉ ዓይኗ ማየት የምትችል፣ የምትሄድበትን የምታውቅና እረማመዷም ርግጠኛነት የሚታይበት፣ ለነጎድጓድም ሆነ ለመብረቅ የማትደነግጥ - ብቻ ምን ልበልሽ - ይህ ቀራት የማትባል ምሉዕ ሴት መሆን ነው የምፈልገው!

ያንቺው አና

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

ቅዳሜ ጥር 22/1944

ውድ ኪቲ

ለምን ይሆን በናትሽ ሰዎች ትክክለኛ ስሜታቸውን ለመደበቅ የአቅማቸውን ሁሉ የሚጥሩት? እኔ ራሴስ ለምን ይሆን ከሰዎች ጋር በሆንኩ ጊዜ ሁሉ መሆን ያለብኝን ትቼ የተለየ ባሕርይ የምይዘው?

ለምን ይሆን ሰዎች ስንባል አንዳችን በሌላኛችን ላይ ያለን እምነት እንዲህ የሳሳው? ያለ አንዳች ምክንያት ይህ ሊሆን እንደማይችል አውቃለሁ:: ያም ሆኖ አንዳንዴ ምን እንደማስብ ታውቂያለሽ ኪቲ - መቼም መቼም ቢሆን በሰዎች ላይ (የራሴ በምትያቸው የቅርብ ሰዎች እንኳን) እምነት ሊኖርሽ እንደማይችል ስታውቂ በጣም የሚያስፈራና የሚጨንቅ ነገር አለው::

ከበቀደሙ ሕልሜ በኋላ ብዙ ሳላድግ ቀረሁ ብለሽ ነው ኪቲዬ? ለእኔ እስካልመሰለኝ ድረስ የማንንም ስሜት በይሉኝታ ማስተናገድም ሆነ ለይምሰል ያህል መጋራት እየተውኩ ነው:: ለምሳሌ - ለፋንዳኖች የነበረኝ አመለካከት እንኳን ተቀይሯል ብልሽ ምን ትያለሽ? በእኛና በእነሱ መሀል እስካሁን የነበረውን ንትርክና መናቆር ሁሉ ድንገት ከየት እንደመጣልኝ በማላውቀው የተለየ ዕይታ መመልከት ጀምሬያለሁ:: ብቻ ምን ልበልሽ በአጠቃላይ እንደበፊቱ በጭፍን መፍረድ እየተውኩ ነው::

እንዴት ይህን ያህል ልለወጥ እንደቻልኩ ለኔ ለራሴም ይገርመኛል ኪቲ - ብቻ ድንገት ምን ብልጭ አለልኝ መሰለሽ እማማም ስሜቷን ማቀብና ባሕሪዋን እንደየሁኔታው ማረቅ የምትችል ቢሆን ኖሮ ከፋንዳኖች ጋር የሚኖረን ግንኙነት ከዚህ በጣም በጣም የተለየ ሊሆን ይችል ነበር:: እርግጥ ነው ወ/ሮ ፋንዳን ጥሩ ሰው ናት ልልሽ የምችልበት አንድም ምክንያት አይኖረኝም:: ይሁን እንጂ የእማማም ባሕርይ ትንሽ አስቸጋሪ መሆኑን ነው አሁንም ቢሆን እንደችግሩ ዋነኛ ምክንያት የማየው:: ስልሽ - እሷ ረገብ ማለት ብትችል ቢያንስ ከዐቦቹ ማማሹን

ማስወገድ ይቻል ነበር የሚል እምነት አለኝ::

በነገራችን ላይ ወ/ሮ ፋንዳን አንድ ጥሩ ጎን አላት:: ያም ምን
መስለሽ - ልታወሪያት ትችያለሽ:: ራስ ወዳድነቷ፣ ተተናኳሽነቷ፣
የአመለካከት ድህነቷ፣ ወዘተ. ሁሉ እንዳለ ሆኖ ግን በብዙ ጉዳይ
ላይ በቀላሉ ልታግባቢያት ልታሳምኚያት ትችያለሽ:: ማለትም
- እስካላበሳጨሻትና ሆነ ብለሽ እስካልተቃረንሻት ድረስ:: ታዲያ
ይህ ዘዴ ሁልጊዜ ይሳካልሻል ማለት አይደለም:: ግን ትዕግሥቱ
ካለሽ ደግመሽ ደጋግመሽ መሞከርና ውጤቱን ማየት ትችያለሽ::
ከፋንዳኖች ጋር በየጊዜው ስለምንገባባቸው ግጭቶች እስከ ዛሬ
ሳወራሽ የነበረው ሁሉ - በእኛ በኩል ሙሉ ግልጽነትና ቅንነት
ኖሮ ቢሆን - በእነሱ ላይ አንዳች እንከን ፍለጋ ሆን ብለን
የማናነፈንፍ ዓይነት ሆነን ቢሆን - እመኚኝ ኪቲ - ግንኙነታችን
ከዚህ የተለየ ሊሆን ይችል ነበር::

በዚህች ቅጽበት ስለኔ ምን እያሰብሽ እንዳለሽና ምን ልትይኝም
እንደምትችይ አውቃለሁ ኪቲዬ - ከፈለግሽ ቃል በቃል ልንገርሽ
- «እረ ለመሆኑ አና - እነኚህ ቃላት እውን ካንቺ አፍ ነው
እየወጡ ያሉት? በእነኚህ በምትያቸው ሰዎች ሲኾጎደጉዱብሽ
የከረሙትን እነኛን ሁሉ መራር ቃላት ስትሰሚ ከኖርሺው ከአንቺ?
- በዚህ ዕድሜሽ ለዚሁ ሁሉ የበደል በደል ከተዳረግሺው ከአንቺ?»

አዎ ኪቲ - ከእኔ አፍ ነው እየወጡ ያሉት::

አዎ - ሁሉንም ነገር ሀ ብዬ ከሥሩ መጀመርና እንደገና መመርመር እፈልጋለሁ:: «ወጣቶች ሲባሉ ምንጊዜም መጥፎ ምሳሌን ነው የሚከተሉት» እንደሚባለው ላለመሆን ማለት ነው:: ነገሩን ሁሉ እኔ ራሴ በጥንቃቄ እያብጠረጠርኩ የትኛው ትክክል፣ የትኛው ደግሞ የተጋነነ እንደሆነ መለየት እፈልጋለሁ:: ከዚያ በኋላ የፋንዳኖች አጠቃላይ ሁኔታ እኔ ራሴን የሚያስቀይመኝ ሆኖ ካገኘሁት ያው የእማማንና የአባባን አቋም እይዛለሁ:: አለበለዚያ ግን በመጀመሪያ በሚቻለኝ ሁሉ አመለካከታቸውን እንዲቀይሩ ለማግባባት ጥረት አደርጋለሁ:: ይህ አልሳካ ቢለኝ እንኳን የራሴ የሆነውን አቋምና ሚዛን እንደያዝኩ እቆያለሁ

የአና
ማስታወሻ
P③ 101–201
ሰዩሪስ
እንደተረጎመው

እየጎደለች የምትሄድ ሕይወት! እቺ ወጣትነት! እንደ ጭስ ቀለበት እየሳሳች እየጠፋች የምትሄድ ወጣትነት! ጠፊ ጢስ ነን'ኮ ግን እስክንጠፋ መታገል ያሻል የሀዘን ጨለማ እንዳይውጠን በሴት ሳቅ ብርሃን ውስጥ መንሸራሸር፣ የእርጅና ንፋስ እንዳይመታን በሴት ጡት ተራራ ሥር መጠለል፣ የሰድሜ ብርድ እንዳይነጨን የሴት ጭን መልበስ፣ የሞት ጎርፍ እንዳይወስደን እምስ ውስጥ ችካል መትከል፣ የእምስ በጉር መቆናጠጥ፣ ሴቶችን መብዳት፣ ሴቶችን በሙሉ አንድ በአንድ መብዳት፣ አንዲት እንኳን ሳትቀር ሁሉንም መብዳት፡፡ የኑሮን ድብብቆሽ በሙሉ ልብ መጫወት፣ ከሞት ሸሽቶ እምስ ውስጥ መደበቅ፣ መብዳት፣ ሀይን ሀይኑን ማለት፣ አሁንም ትንሽ ፈገግታ

ፈታውራሪ እንቺ ፈታውራራ

ሴትም ቀንም እምስ ስትቆፍሪ

ሚያምተሽ ውሃ ሆነሽ እንዳትቀሪ፣ ፈገግታው እያደገ ይሄዳል፡፡

የተኳሉ ጉልህ ሀይኖቹ አብዛኛውን ጊዜ እንዳዘኑ ወይም እንደፈዘዙ ነው፡፡ ግን ሴቶቹን በምኞት ሲመለከታቸው ከሀይኖቹ አንድ ዓይነት ብርሃን ይወጣና ሀይኖቻቸውን፣ ፊታቸውን፣ መላ ሰውነታቸውን ያለብሳቸዋል፣ እንደ ሙቀት ቢጤ እንደ ፍቅር ዓይነት ያጎናጽፋቸዋል፣ ወደሱ ይስባቸዋል. . .

ታድያ «እዚህ ጉዳይ ውስጥ ለምን እንዳስገባኸኝ ንገረኝ?» ስለው ጊዜ የጢስ ቀለበቶቹን ተመለከተና ሲያበቃ

«ሙቀ እነግርሃለሁ» አለኝ

«ሙቀ እስክንደርስ ይረሳል ብለህ ነው?» አልኩት

«አይ አንተ፣ ባንተ ቤት ዘላለም ሳታልልህ እንደሞከርኩ ነው፡፡ ሌላ ፍላጎት የለኝም፡፡ ግን ተሳስተሃል፡፡ ነገሩን ለማስረዳት ጊዜ ስለሚወስድ፣ ሴቶቹ በጓሮ በር ወጥተው ብቻቸውን ውጪ ከሚጠብቁን እኛ ወጥተን እያወራን ብንጠብቃቸው ይሻላል ብዬ ነው፣ አይመስልህም?»

የመጠጣችንን አስራ ሰባት ብር ከፈለ፡፡ ከቤቱ መታፈንና መወበቅ ስንወጣ ንፁህ አየር ፊታችንን ቀዝቀዝ ባለ እጅ ደባበሰልን፡፡ ሰማዩ ንፁህ ነው፣ ብዙ ከዋክብት ፈሰውበታል፡፡ ክንፈ የሰልክ እንጨት ስር እየሸና «ንፋሱ ደስ አይልም?» አለ «በቢጋ ሙቀት የምትጻሰሰው ቀዝቃዛ የሴት ዳሌ አይመስልም?»

በጠባቧ ባቡር መንገድ ጥቂት ሰዎች እየወፉ ወደየቤቱ መጋረጃ እያዩ ይሄዳሉ፡፡ በሁለቱም በኩል የተሰለፉት ቤቶች በጩኸት የጎረና የሰከረ ሙዚቃቸውን ከደም መብራት ጋር ባቡር መንገዱ ላይ የሲታውኩታል፡፡ ከወዲያ በኩል አበሩ ላይ አረንጓዴ ከበራበት ቤት

ሦስት ሰዎች እየተጋፉ እየተሳሳቁ ወጡ፡፡ ሁለቱ ቆብ ደፍተዋል፡፡ የሦስተኛው ቆብ ከበሩ መጋረጃ ተወረወረች፡፡ እየተለባት ወደ መጋረጃው ዞሮ አንድ ነገር ተናገረ፡፡ ሦስቱም ተቃቅፈው ወደዚያ ሄዱ፡፡ አንድ ጥቁር ቮልስዋገን ከወዲያ ከንታየች ቤት በኩል ተጠምዞ መጣና እነ ቤቶች ነጠላቸውን እንደተከናነቡ ወጥተው መኪናው ውስጥ ገቡ፡፡ አስነስቶ ሄደ፡፡

በኛ ተርታ ካሉት ቤቶች ከአንዱ ውስጥ አንዲት ወፍራም ሴትዮ ወጣች፡፡ ባቡር መንገዱን በሀይኗ ቃኝታ ተመልሳ ገባች

«የአረቦች መኪና መስሏት ነው» አለኝ ክንፈ

«የአረቦች?»

«ቂጧን 'ሚበዷት ደምበኞቾ አረቦች አሏት»

«ውሸታም!»

«ምን ያስዋሽኛል? ቂጧ ምን እንደሚያክል አላየህም?»

«ቂጧ ተለቀ ብለህ ነዋ?»

«ጥ! በጭራሽ! ቂጧ አረብ 'ሚፈልገው ዓይነት ነው 'ንጂ እኔም ራሴ 'ምፈልገው ዓይነት ነዋ»

«እየዞርኩ ቂጥ 'በዳለሁ በለኛ»

«አይ! እየዞርኩ አልበዳም፣ ጥሩ ሳገኝ ግን አልምርም»

«ኢድ! . . .»

«ሙቀት! ምናለበት?»

«ምንም የለበትም እሱስ! ብቻ ይቀፋል»

«ብትቀምሰው ነው»

«ያጣፍጣል?»

ሌባ ጣቱን በፍንጭት ጥርሱ እየቆረጠመ «ሀኝ! ሀኝ! ሀኝ! ልብ ነው 'ሚያጠፋው ሀይን ሀይኑን ስትለው» አለ

«ምን ምን ይላል?»

«ቂጥ ቂጥ ይላል»

«ምን ትቀልዳለህ? እኔ የምሬን ነው» አልኩት እየሳቅሁ

«ታዲያ ምን ምን ይላል ልበልህ?»

«ከእምስና ከሱ የቱ ይጣፍጣል?»

«እንደ እምሱና እንደ ቂጡ ነው»

«በል ተወው . . . እውነት ይቺን ሴትዮ አረቦች ቂጧን ያበዷታል?»

ሆጼ ያባውን ሁሉ ያለ ገደብ ከዘረገፈልኝ በኋላ አንዳች ሸክም ከላዩ የወረደለት ዓይነት ቅልል እንዳለው ያስታውቅ ነበር። በተረፈ እኔ ምን እንደተሰማኝ ማወቅ ከፈለግሽ - በጣም በጣም ነበር የተደሰትኩት። ምክንያቱም በእኔና በፒተር መሀል አንድ ትክክለኛ የመቀራረብ አዝማሚያ እየመጣ እንዳለ ነበር የሸተተኝ - ስልሽ - እውነተኛ የጓደኝነት ስሜት። ልክ ያኔ ከልጃገረድ ጓደኞቼ ጋር የነበረኝ ዓይነት።

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ ረቡዕ የካቲት 16/1944

ዛሬ የማርጎት ልደት ነበረና እንደነገሩ አከበርንላት። ለድስት ሰዓት ተኩል ላይ ፒተር ከክፍሉ ወጥቶ የማርጎትን የልደት ስጦታዎች ለመመልከት ወደ መካከለኛው ክፍል መጣና ከማርጎት ጋር ሲያወራ ብዙ ቆየ። ፈጽሞ ያልተለመደና አድርጎት የማያውቀው ነገር ነው። ከሰዓት በኋላም ቡና፣ ድንችና ሌላም ሌላም ነገር ከምግብ ማስቀመጫችን ለማምጣት የምመላለሰው እኔ ነበርኩ። ይህ ለወትሮ የማርጎት ሥራ ነው። ነገር ግን እስቲ በልደቷ ቀን እንኳን ዘና ብላ ትዋል ብዬ ነው ሥራዋን የሸፈንኩላት።

የሚፈልጉትን ሁሉ ለእንእማማ ካቀራረብኩላቸው በኋላ ወደ ፒተር ክፍል ሄድኩ። በሩን ከፍቼ ጎራ ስል ፒተር እያጠና ነበር። ምን እያጠና እንዳለ ብጠይቀው ፈረንሳይኛ መሆኑን ነገረኝ። ቅር የማይለው ከሆነ እኔም አብሬው ላጠና እንደምፈልግ ሳቀርብኩለት ጥያቄ ፈቃደኝነቱን ገለፀልኝና ገብቼ ከእሱ ትይዩ ከታጣፊዋ አልጋው ጫፍ ተቀመጥኩ።

የፈረንሣይኛ ጥናቱን እያየሁለት ጥቂት ካስረዳሁት በኋላ ብዙም ሳንቆይ ነገረ ዓለሙን ሁሉ ተውነውና ሞቅ ያለ ወሬ ጀመርን። ብሉልን ከዚህ ቦታ በሰላም ከወጣን ወደፊት "Dutch

East Indies" ወደሚባል ቦታ መሄድና በእርሻ ሥራ ለመሰማራት እንደሚፈልግ ነገረኝ። እዚህ ከመምጣቱ በፊት ከቤተሰቡ ጋር ስላሳለፈው ሕይወትም በዝርዝር አወራልኝ። በስተመጨረሻ ግን «ብቻ ያም ሆነ ይህ - ለምንም የማልሆን ዋጋቢስ እንደሆንኩ ነው የሚሰማኝ» ብሎ አረፈ። በጣም ሥር የሰደደና እጅግ ጎልቶ የሚታይ የበታችነት ስሜት እንዳለበት በግልጽ ነገርኩት። ከዛ ደግሞ ስለአይሁዶችና አይሁድነት ሲያወራኝ ቆየና አይሁድ በመሆን ፈንታ ክርስቲያን ሆኖ ቢሆን ነገሮች ሁሉ የዚህን ያህል ይከብዱት እንዳልነበረና ቢችል ከጦርነቱ በኋላም ቢሆን ክርስቲያን መሆን እንደሚፈልግ ነገረኝ።

«ይሄን ስትል - መጠመቅ እፈልጋለሁ ማለትህ ነው?» ብዬ ስጠይቀው ነበር ጨርሶ ያልጠበቅኩትና ምነው ባልጠየቅኩት ያሰኘኝን መልስ የሰጠኝ - «ምን መጠመቅ ያስፈልጋል? ከጦርነቱ በኋላ ሁሉም ነገር እንደ አዲስ ነው የሚጀመረው - አይሁድ የነበርኩ መሆኔን ማን ሊያውቅ ይችላል? እኔ ራሴ አይሁድ ነኝ ካላልኩ በቀር» አለኝና አረፈዋ!

ይህ አባባሉ እንዴት ክው እንዳረገኝ አትጠይቂኝ ኪቲ! በጣም የሚያሳዝን ነገር አይደለም? - ለነገሩ ብዙ ጊዜ ያስተዋልኩበትና ቅር ስሰኝበት የቆየሁት ባሕሪውም ይህ ነበር - ስልሽ - የሆነ የከሀዲነት ነገር በስሉም ቢሆን ይታይበታል። በተረፈ - ከዛ በኋላ - ስለአባባ፣ ስለእማማ፣ ስለሰዎች ልዩ ልዩ ባሕሪያት፣ ወ.ዘ.ተ የተጨዋወትነው ሁሉ ደስ የሚል ነበር። አሥር ሰዓት ተኩል ገደማ ነበር የፒተርን ክፍል ለቅቄ የወጣሁት።

ወደማታ ላይ የነገረኝ አንድ ሌላ ነገርም ደስ የሚያሰኝ ነበር ልልሽ እችላለሁ። ስለአንድ ከዚህ በፊት ሰጥቼው ስለነበረና ከክፍሉ ግድግዳ ላይ ከለጠፈው አንድ ዓመት ተኩል ስለሆነው የፊልም ስታሮች ፖስተር እያወራን ነበር። ፖስተሩን ምን ያህል እንደሚወደው ከአባባሉ ስለተረዳሁ ሌሎች አንድ ሁለት ፖስተሮች ልጨምርለት እንደምችል ስነግረው - «አአ ይቅርብኝ - እነዚህ ላይ እንኳን ምንም ባይጨመርባቸው ነው የሚሻለኝ - ለምን

አንቺ ሆነሽብኝ እንጂ ለማንም ባላወራው ነበር ምርጫዬ። ቀኑን ሙሉ «እባካችሁ ሰላም ስጡኝ - የምፈልገው አንድ ነገር ብቻ ነው - ብቻዬን መሆን!» ብዬ ላንባርቅባቸው ስንቴ መስለኝ ከአፌ የመለስኩት። እንዲህ ብቸኝነት የሚያስመኝ ጉድ ምን ይሆን ኪቲ? - ማን ያውቃል - ከምፈልገው በላይ «ብቸኛ» ልሆን የምችልበትና የሰው ያለህ የሚያሰኝኝ ያ ክፉ ቀን ይመጣ ይሆናል!

ያንቺው አና

ሰኞ የካቲት 14/1944

ውድ ኪቲ

ትናንትና ጠዋት ፒተርና አቶ ዱሴል ዱላ ቀረሽ ጥል ተጣሉ። የጠቡቸው ምክንያት ያን ያህል የረባ አልነበረም። ፒተር ግን ከሁላችንም ግምት በላይ ነበር ያመረረው። በበኩሌ ጥቂት ሳይጋንነው አልቀረም ባይ ነኝ። ያም ሆነ ይህ ባሬ ጠዋት መጽሐፍ መደርደሪያው ጋ ቆሜ መጽሐፍት እያገላበጥኩ እያለሁ ፒተር በቀጥታ ወደ እኔ መጣና ስለትናንትናው ሁኔታ ያወራልኝ ጀመር። ሰና ብዬ እያዳመጥኩት መሆኔን ወዲያው ነበር ልብ ያለውና ከመቼውም በተለየ ዘና ብሎ የሆዱን ይነግረኝ የጀመረው።

«እዎ - እንዴት መሰለሽ» አለ ጥቂት ስለበሁ ምክንያት ካወራኝ በኋላ። «ምንም ነገር በቀላሉ ማለት አልችልም - ምክንያቱም ገና ሳልጀምረው ነው መሀል ላይ አፌ እንዳይ ሚተሳሰርብኝ የማስበው። ማለቴ - በቃ ገና ስጀምር - ድምፄ ይሰባበራል - ከንፈሬ ይወለካከፋል - የገዛ ድምፄን ስሰማው ለራሴ ያሳፍረኛል - ሆንተት ውስጥ ስለምገባ ለማለት የፈለግኩትን ትቼ ሌላ ነገር ውስጥ እገባለሁ - ከዛ - በቃ ከንጭራሹ አቋርጥዋለሁ - ምክንያቱም ቃላቶቼ ከአፌ ላይ እልም ይሉብኛል። ትናንትናም የሆነው ይኸው ነው። ለማለት ፈልጌ የነበረው ሌላ ነገር ነበር -

ግን ልክ እንደጀመርኩ ሁሉም ነገር ጠፋና ድብልቅልቅ አለብኝ - እና ያው እንዳየሺው ያን ሁሉ ግርግር ፈጠርኩ። ዱሮ እንድ ዓመል ነበረኝ - ምናለ አሁንም እንደዛው በሆንኩ! አንድ ሰው ካናደደኝ ጭቅጭቅ ምናምን የለም - በልዩ እፍንጫውን ነበር የምለው - እዎ አፍንጫውን! በቃ እንደዛ ነበር ዓመሌ። በእርግጥ እሁን እሁን እንደማስበው እንዲህ ዓይነት ነገር የትም እንደማያደርሰኝ አውቃለሁ። እና - ለዚህ ነው እንቺን በጣም የማደንቅሽ። እንቺ መቼም መቼም ቃላት ጠፍተውብሽ አታውቂም - ለማለት የፈለግሺውን ነገር ያለምንም ችግር በቀላሉ ማለት ትችያለሽ - በዚህ ላይ ማፈር መሽማቀቅ ምናምን አታውቂም።»

«እንዳትሳሳት ፒተር - » አልኩት - «ማለቴ - ስለእኔ ያለህ ግምት በጣም የተሳሳተ ነው ልልህ እችላለሁ። አንደኛ ነገር - እኔም ብሆን የምላቸውን ነገሮች ሁሉ በአብዛኛው ማለት በፈለግኩት መንገድ አይደለም የምላቸው። ሁለተኛ ነገር - ስሜቴን መቆጣጠር አልችልም - ስልህ - ገደቤን አልፋለሁ - የስምችን ስሜት ያለአግባብ እነዳለሁ። እና የኔም ችግር ካንተው የሚተናነስ እንዳይመስልህ።»

ፒተር ስለራሱ እያወራልኝ የነበረውን እንዲቀጥልልኝ በጣም ስለፈለግኩ ቀልቤን ሙሉ በሙሉ የሰጠሁት መሆኔን እንዲያውቀው ብዬ ወለሉ ላይ ቁጭ አልኩና እጆቼን በታጠፉት ጉልበቶቼ ዙሪያ አቆላልፌ ሽቅብ እያየሁት በግልጽ በሚያስታውቅብኝ ዓይነት የማዳመጥ ጉጉት እኪታተለው ጀመር።

ስለእውነት ነው ምልሽ ኪቲዬ - በቤታችን ውስጥ ልክ እንደኔ በድንገተኛ ውስጣዊ ቁጣና ግልፍተኝነት የሚናጥ አንድ ሌላ ሰው መኖሩን ማወቁ የሰጠኝ ደስታ ቀላል አይደለም። ፒተር ስለ አቶ ዱሴል ያወራኝን ምንም አብረሽን በነበርሽና በሰማሽ! ከሰማሁት ሁሉ እንድም ቃል እንደማላሳብቅበት እርግጠኛ ስለነበር አቶ ዱሴልን እንዴት ክፍ ዝቅ አያደረገና ጥምብ እርኩሱን እያወጣ እንዳብጠለጠለልኝ እትጠይቂኝ! ብቻ ምን ልበልሽ -

እልኩና ተራቱም ሆነ ደግቅ ስማያዊ ተለጭ ውቅያኖስ ወደስመሰለው ብሩህ ሰማይ እንጋጠጥኩ። ፀሐይቱ ፏ ብላለች - እጅግ ብራማ ቀን ነው - እጅግ ደስ በሚል ዝግታ እየነፈሰና ፀጉሬን እያራገበልኝ የሚያልፍ ንፁሕ አየር - እ...ህ! ኪቲዬ - ምናባቴ ነው የሚሻለኝ? እየናፈቅኩ ነው - ለጉዱ እየናፈቅኩ ነው - ሁሉንም ነገር! አዎ ኪቲ - እንደልቤ ማውራትን፣ ነፃነቴን፣ ጓደኞቼን፣ የብቸኝነት ዓለሜን - ምኑን ከምኑ ብዬ ልንገርሽ - ሁሉም ነገር በዐይኔ ላይ እየዞረ ነው - ሁሉም ነገር!

አንድ በጣም እያማረኝ ያለ ነገር ደግሞ ምን መሰለሽ?... መጮህ! - ጉሮሮዬ እስኪሰነጠቅ እር......ሪ! ማለት። ግ ብዬ ልፈነዳ ያለሁ ዓይነት ይሰማኛል። እና ደህና አድርጌ ብጮህበት ሻል እንደሚለኝ አውቃለሁ። ግን ምን ታደርጊዋለሽ - መጮህ የምችልበት ቦታ አይደለም ያለሁት። ብቻ ምናለፋሽ በጣም በጣም እየተረበሽኩ ነው - የሚያደርገኝን እያሳጣኝ ነው ኪቲዬ! ከመቼውም በላይ መቁነጥነጤ በዝቷል - ከአንዱ ክፍል ወደ ሌላው ጡል ጡል ነው - በየመስኮቱ ስንጥቅ አፍንጫዬን እየወተፍኩ ንፁሕ አየር ለመሳብ መታገል ነው - መነሳት ነው - መቀመጥ ነው - አሁንም አሁንም እጄን ደረቴ ላይ እየለጠፍኩ የልቤን ትርታ ማዳመጥ ነው - መጨነቅ ነው መጠበብ ነው - እ.... ኪቲ - መላው ጠፍቶኛል ነው የማወራሽ።

ውስጤ በዐደይ ተሞልቷል ልልሽ እችላለሁ። በውስጤ እንዳች ዐደይ እየተንቀቃ እንዳለ ይሰማኛል። በአጠቃላይ በሰራ አካላቴም ይዞ በመንፈሴም ይሰማኛል። የውትሮ ባሕሪዬን ለማስመሰል ያዘ እንኳን ማሳየት አዳጋች እየሆነብኝ ነው። ዞሮብኛል። የማነበው - የምጽፈው - የምሰራው ሁሉ ጠፍቶኛል። አሁን በእርግጠኝነት የማውቀው አንድ ነገር ብቻ ነው... እየናፈቅኩ መሆኔን። እጅግ በ....ጣም እየናፈቅኩ መሆኔን!

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ

ከትናንት ጀምሮ ብዙ ነገር ተለውጦልኛል። ምን አገኘሽ አትይኝም? - እንዴት ሆነ መሰለሽ - ሁሉን ነገር እየናፈቅኩ ነው ብዬሽ ነበር አይደል? - አዎ - አሁንም እየናፈቅኩ ነው። ግን... ያን ናፍቆቴን በትንሹም ቢሆን - ስልሽ በመጠኑ - የቀነሰልኝ ነገር ተፈጠረ።

እንደዛሬ ጠዋት ልቤ በደስታ ተሞልቶ እያውቅም ኪቲ - ከዚህ በፊት ሆኖ የማያውቅ አንድ አዲስ ነገር አስተዋልኩ። የፒተር ዐይኖች ከላዬ ላይ ሳይነቀሉና ወዲያ ወዲህ ባልኩበት ሁሉ ሲከተሉኝ ነበር ያረፈዱት። አስተያየቱ ሁሉ ልክ አልነበረም - ስልሽ ከወትሮው የተለየ ዓይነት ነበር። ግን - እንዴት ነው - እንዲህ ብዬ በትክክል ልገልጽልሽ አልችልም። ብቻ - እለ አይደል - ከዚህ በፊት የማላውቀው ዓይነት አስተያየት ነበር።

እስከ ዛሬ አስብ የነበረው ፒተር ከማርጎት ጋር ፍቅር ይዞታል ብዬ ነበር። አሁን ግን ነገሩ እንደዛ አለመሆኑ ድንገት ግልጽ ሆነልኝ። ታዲያ ወደ ፒተር አቅጣጫ ላለመመልከት እንዴት ስታገል እንዳረፈድኩ አትጠይቂኝ! ምክንያቱም ወደሱ አቅጣጫ ዐይኖቼን ወርወር ባደረግኩ ቁጥር ዐይን ለዐይን እንጋጭ ነበር። አታምኚኝም ኪቲ - ዐይኔን ሰበር አድርጌ ወደ ሌላ አቅጣጫ እየተመለከትኩ እያለሁ እንኳን ፒተር እያየኝ እንደሆነ ይታወቀኝ ነበር። ከዛ... አዎ ከዛ... እንዳልኩሽ በሰራ አካላቴ አንድ በጣም ደስ የሚል ስሜት ይሰማኝ ጀመር - ስልሽ - የሆነ እንግዳ ስሜት።

እናልሽ ኪቲዬ - ቀኑን ሙሉ ሰው ስሸሽ ነው የዋልኩት። ለምን እንደሆነ እንጃ ብቻዬን መሆን በጣም ፈለግኩ። ቢቻ ብቻዬን ሆኜ ማሰብ። የሚገርምሽ ነገር - ዛሬ የወትሮዋ እና እንዳልሆንኩ አባባ በደንብ ታውቆታል። ግን ምን ታደርጊዋለሽ - ለእሱም ቢሆን ሁሉንም ነገር ልነግረው አልችልም። እንቺም

«ወደትም መሄድ የለም! የመጣው ቢመጣ ቅስቅስ ማለት የለም። ያለው ብቸኛ አማራጭ ባለንበት መቆየት ነው። የጀርመኖች ነገር አይታወቅም - ካለቅንም ተያይዘን እንለቅ በሚል ጠቅላላ ሕዝቡን ወደ ጀርመን ሊንዱት ይችላሉ - አትመጥ አላቸው»

«አዎ - በእርግጥም ከዚህ ካለንበት የተሻለ አስተማማኝ ቦታ እስከሌለ ድረስ እዚሁ ነው መቆየት ያለብን። እንደውም ቢቻለን እነ አቶ ክሬለር ከነቤተሰቦቻቸው ወዲህ መጥተው አብረውን እንዲሆኑ ለማድረግ መጣር አለብን። ለመኝታው ከሆን - ምን ችግር አለ - ጥሚሶቻችን መሬት መተኛት እንችላለን።»

«ጥሩ እንግዲህ - ባለን ስድሳ ፓውንድ በቆሎ ላይ ተጨማሪ እንዲያመጡልን ለእነ ሚፔ እንነግራለን። ባቄላና አተርም እንዲሁ ተጨማሪ ያስፈልገናል - ለጊዜው ስድሳ ፓውንድ የሚሆን ባቄላና አሥር ፓውንድ የሚሆን አተር አለን። በዚህ ላይ እሽግ ቅጠል ቅጠሎም ሀምሳ ጣሳ ገደማ የሚሆን እንዳለን አትርሱ።»

«ወ/ሮ ፍራንክ - እባክሽ ሌሎች ሌሎች ምግቦችስ ምን ያህል በእጃችን እንዳለ ልትቆጥሪና ፊ ታሳውቂን ትችያለሽ?»

«አሥር ጣሳ ዓሣ - አርባ ጣሳ ወተት - አሥር ኪሎ የወተት ዱቄት - ሦስት ጠርሙስ የሰላጣ ዘይት - አራት ጆግ ቅቤ - አራት ቆርቆሮ እሽግ ሥጋ - ሁለት ጠርሙስ ስትሮቤሪ - ሁለት ጠርሙስ ራስፕቤሪ - ሃያ ጠርሙስ ቲማቲም - ስምንት ፓውንድ ሩዝ - ይኸው ነው በቤቱ ያለው።»

«ለነገሩ ስንቃችንስ የሚከፋ አይደለም። ግን እንደተባለው ተጨማሪ እንግዶች የሚኖሩን ከሆነ በቂነቱ ያጠራጥራል። በተረፈ ከሰልና የማገዶ እንጨት ለጊዜው ያለን ራሱ በጣም በቂ ነው ባይ ነኝ። እንግዲህ ሌላው - ሁላችንም ከአሁኑ ልብሳችን ውስጥ ልንደብቃቸው የምንችላቸው ትናንሽ የገንዘብ መያዣ ከረጢቶች ብናዘጋጅ ጥሩ ነው። ምክንያቱም ባላሰብነው ሁኔታ ልንበታተን የምንችልበት አጋጣሚ ቢፈጠር እንኳን ከችግር መውጫ የሚሆን የየራሳችን ትንሽ ትንሽ ገንዘብ መያዙ ብልህነት ነው።»

...በኋላ ችግሩ ድንገት ሲፈጠር ...በሎ የምለው ደግሞ - ...ድጋሚ ልንደብቃቸው የሚገቡንን በጣም አስፈላጊ ነገሮች ከአሁኑ ...ለት እናውጣና በየቦርሳዎቻችን ከታትተን ዝግጁ ሆነን ነው ...መጠበቅ ያለብን። ግን ይቅርታ አድርጉልኝና አንድ ያልገባኝ ...ር አለ - እምስተርዳም በውሃ ተጥለቀለቀች ማለት እኮ ...ሊከትለውም ሆነ ውሃ የግድ ይቋረጣል ማለት ነው - ታዲያ ...ምግብ ከምችት ማውራቱ ምን ትርጉም አለው?»

«ይቅርታ! ምግባችንን በእንጨት እሳት ማብሰል እንችላለን ...ውሃም ቢሆን ያሉንን ባዶ ጆጎችና ጠርሙሶች በመሉ ካሁኑ ...በቅጠብ መጠቀም ነው።»

...በእነሱ ከያዝን በኋላ በቁጠባ መጠቀም ነው።

...ምናልፍሽ ኪቲ - ቀንም ሆነ ማታ የምሰማው የዚህ ...ወሬዎች ብቻ ነው! ስለወረራውና ሊያስከትለው ...ችግር ብቻ! ለማንኛውም ተጨማሪ ምግሌ ...የሚያስፈልግሽ አይመስለኝምና በዚሁ ይብቃሽ። እኔ ራሴ ...የሚያስፈልግሽ ያሉትን አላስፈላጊ ግርግር ላለማየትና ላለመስማት ...ል በሚቻለኝ ሁሉ ከአጠገባቸው እየራቅኩ ፀጥ ብዬ ነው ...የማመሸውም። ስለእውነት ነው ምልሽ ኪቲዬ - ...ብሞትም እምብዛም ግድ የማይሰጠኝ ደረጃ ላይ ...ደርሻለሁ። ምን የሚያስጨንቀኝ ነገር አለ? ዓለም እንደሁኑ እና ...ቶች ብላ ጊዜዋን አታቆም ነገር። መሆን ያለበት ነገር ተወደደም ...ተጠላም የግድ መሆኑ አይቀርም - ይልቅ ይህን ለማገድ መሞከሩ ...ው ከንቱ ድካም።

ያንቺው አና

ቅዳሜ የካቲት 12/1944

ውድ ኪቲ

እልፍ እልፍ እንደማደርገው በኮርኒሱ በኩል ተንጠላጥዬ ባራፉው ላይ ባለችው መስኮት መሰል ብቸኛ ከፍተት ብቅ

ወ/ሮ ፋንጻን ራሷ ስለነዚህ ነገሮች ከሌኝ ከፒተር ጋር ያወራችበት ጊዜ ጨርሶ ትዝ እንደማይላትና እስከምታውቀውም ድረስ ከአባትየውም ጋር አውርቶ እንደማያውቅ በእርግጠኝነት እንደነገረችን ትዝ ይለኛል። ሌላው ቀርቶ ፒተር በራሱ መንገድ ምን ያህል እንደሚያውቅ እንኳን ምንም የምታውቀው እንደሌላት ነው የገባኝ።

ያንቺው አና

ሐሙስ የካቲት 3/1944

ውድ ኪቲ

የሕብረብሔሩ ጦር ወረራውን በጀርመኖች ላይ የሚጀምርበት ጊዜ መቼ ይሆን የሚለው የአገሬው ትኩሳት በየዕለቱ እየጨመረ ነው። እዚህ ከእኛ ጋር ብትሆኚ ኖሮ ኪቲ - በአንድ በኩል እየተደረገ ያለውን የጥንቃቄ ዝግጅት ስታይው ምናልባት ልክ እኔ ላይ የፈጠረብኝ ዓይነት ስሜት ይፈጥርብሽ ይሆናል። በሌላ በኩል ደግሞ - ምናልባት ምንም የምናመጣው ለውጥ ሳይኖር እያደረግነው ባለው የጅል ግርግር ትስቂብን ይሆናል።

ጋዜጦቹ ሁሉ በወረራው ወሬ ተሞልተዋል። በተለይ እንዳንዶቹ ወሬዎች ሕዝቡን እያሳበዱት ነው ልልሽ እችላለሁ። ለምሳሌ አንዱን ልንገርሽ - «ወረራው ሲጀመር በጥንቃቄ እቅድ መሠረት የእንግሊዝ ጦር ወደ ሆላንድ ሲዘልቅ ጀርመኖች በቁጥጥራቸው ሥር የቆየውን ይህን ሀገር ከጥቃት ለመከላከል ሲሉ የሚቻላቸውን ሁሉ ከማድረግ ወደ ኋላ አይሉም - አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘም ግድቦቹን ሁሉ አፈራርሰው ሀገሪቱን እስከማጥለቅለቅ ሊደርሱ ይችላሉ።» ከዚህ ወሬ ጋር ሆላንድ ውስጥ የቱ የቱ ቦታ በውሃ ሊጥለቀለቅ እንደሚችል የሚያሳዩ ካርታዎች እየታተሙ ይወጡ ጀመር። በካርታዎቹ መሠረት የአምስተርዳም አብዛኛው ክፍል በውሃ ይሸፈናል። አውራ ጎዳናዎቹ እንኳን ከአንድ ሜትር በላይ

ከፍታ ባለው ውሃ ይዋጣሉ። ጊዜው ደርሶ ይህ በሚሆን ጊዜ እኛስ ምንድነው ማድረግ ያለብን ለሚለው «ትልቅ» ጥያቄ እያንዳንዱ የመደበቂያ ቤታችን አባል ይሰጠው የነበረው መልስ እንደየመልኩ የተለያየ ነበር ማለት ይቻላል። ምናልባት በመጠኑም ቢሆን ሊያዝናናሽ ስለሚችል ጥቂቶቹን ልንገርሽ።

«በእግርም ሆነ በብስክሌት መንቀሳቀስ ጨርሶ የማይታሰብ እንደመሆኑ በረጋው ውሃ ውስጥ እንደ አይጥ እየተንደፋደፉ ማለት ነዋ!»

«ብጭራሽ! የምንችለውን ያህል ለመዋኘት መሞከር አለብን። በዚህ ላይ ውሃ ውስጥ አይጥን እያሳደድ መሆናችንን መለየት የሚችል ማንም አይኖርም።»

«ፑ! የማይመስል ነገር! - ታዋኚ! አይጦቹ ባቶቻቸውን እየነከሱቻቸው ሴቶቻቸውን መዋኘት ሲችሉ!»

«ስሙኝ ወገኖቼ - ቀልዱ ቀልድ ነው - አነስተኛ ጀልባ ልናገኝ የምንችልበትን መንገድ ካሁኑ መፈለግ አለብን።»

«ምንድነው ጭንቁ? - እኔ የተሻለ ዘዴ አውቃለሁ - እያንዳንዳችን ከጣሪያ ውስጥ ካሉት የእንጨት ሳጥኖች አንድ አንድ እናውጣና እሱ ላይ ቁብ ብለን ስናበቃ በሾርባ ማማሰያ ጭልፋ እየቀዘፍን ወዳሻንበት! - ሃሃሃ!»

ኪቲዬ - በመጠኑም ቢሆን ሰሞኑን ስላለንበት አጠቃላይ ሁኔታ ግንዛቤ አገኘሽ አይደለም? አዎ - በዚህ መልኩ እያንዳንዱ ሰው የሚሰነዝራቸውን ሀሳቦች ብትሰሚ እንዴት የሚያዝናና ነገር እለው መሰለሽ! ቀኑ ደርሶ የተባለው ከሆነ ግን ተቃራኒውን ማየታችን የማይቀር ነው። ወረራውን በተመለከተ የተነሳው ሁለተኛ ጥያቄ ደግሞ ምን መሰለሽ - ጀርመኖች አምስተርዳምን ሙሉ በሙሉ ለቅቀው ቢሸሹስ ምንድነው የምናደርገው የሚል ነበር።

«እኛም ከተማውን ለቅቀን መውጣት ነዋ! - ከዚያ በሚቻለን አቅም አይሁድነታችንን ደብቀንና ከሕዝቡ ተመሳስለን መንቀሳቀስ።»

እንጂ ከእንግዲህ ማንንም ወገኔ ማንም ላይ በጭፍን አልፈርድም፡፡ በማገኘው አጋጣሚ ሁሉ ከወ/ሮ ፋንዳን ጋር ከዚህ በፊት የማንግባባቸውን ነጥቦች እንደገና በግልጽ ለመወያየትና ማንንም ስለማይወግነው አዲስ አቋሜም ልንገራት እፈልጋለሁ፡፡ እዚህ ላይ ኪቲ - በገዛ ቤተሰቦቼ ላይ ማመፄ እንዳልሆነ እንድትረጂልኝ እፈልጋለሁ፡፡ በማንኛውም ጉዳይ ላይ የራሳቸውን አቋም መያዝ መብታቸው ነው፡፡ በበኩሌ ግን ከዛሬዋ ቀን ጀምሮ ከቅንነት የራቀ በመሰለኝ ምንም ዓይነት ቤተሰባዊ ሐሜት ውስጥ አጃቢ ላልሆን ቁርጥ ውሳኔ አድርጌያለሁ፡፡

ያንቺው አና

ሰኞ ጥር 24/1944

ውድ ኪቲ

አንድ የሆንኩት ነገር አለ ኪቲዬ - ምንድነው ብትይኝ መልሱ የለኝም እንጂ የሆነ ነገር እንዳለ ለእኔ በደንብ ይታወቀኛል፡፡ ለማንኛውም በቃላት ልገልጽልሽ የምችልበት ጊዜ እስኪመጣ ድረስ በደፈናው «የሆነ ነገር» መኖሩን ካወቅሽ ይበቃሻል - እኔም የማውቀው ይሄንኑ ያህል ስለሆነ፡፡ ይልቅ አንድ ሁሌ የሚገርመኝን ነገር ልንገርሽ፡፡ በቤታችንም ሆነ በትምህርት ቤታችን ውስጥ በብዛት ያጋጥመኝ የነበረ ነገር ነው፡፡ አንድ ሰው ስለፍትወት ነክ ችግሮች በግልጽ ሊያወራ ከሞከረ እንደ እንግዳ ባሕርይ ወይ እንደብልግና ነው የሚወሰድበት፡፡ ከፍትወት ጋር ምንም ዓይነት ግንኙነት ያላቸው ቃላት በሹክሹክታ ነው የሚነገሩት፡፡ ብዙ ጊዜ እንዳየሁትም አንድ ሰው ስለነዚህ ነገሮች ባለማወቁ ብቻ የሚያውቁቱ (ምናልባትም የሚያውቁ የሚያስመስሉቱ) መሳቂያና መሳለቂያ ይሆናል፡፡ ታዲያ ይሄ ነገር ሁሌ ይገርመኝና በጣምም ያሳስበኝ ነበር፡፡ እኔ እስከማውቀው ድረስ ፍትወት የፍጡራን የተፈጥሮ ፀጋ ነው፡፡ ሰዎች እንጂ

ሌሎች ፍጡራን ሊሸፋፍኑት ሲሞክሩ አይቼ አላውቅም፡፡ እናም ለምንድነው ሰዎች ስለነዚህ ጉዳዮች ሲያወሩ እንዲህ ሚስጥራዊ የሚሆኑት?» የሚለው ጥያቄ ለብዙ ጊዜ በውስጤ ሲብላላ የኖረ ነው፡፡ በተለይ የሚገርመኝ ደግሞ - ሁሉም ሰው ማውራቱን ሳይሆን መስማቱን ይወደዋል - ከምር የሚገርም አይደለም ኪቲ? ለማንኛውም ብቻዬን ላመጣ የምችለው ለውጥ ሊኖር እንደማይችል አውቅ ስለነበር ይሄን ጉዳይ በተመለከተ እንዲች እንደማይችል አውቅ ስለነበር ይሄን ጉዳይ በተመለከተ አፌን ላለመክፈት የምወስደው ጥንቃቄ ቀላል አልነበረም - እፍ እልፍ ብቻ - ሲያውም በጣም ያስፈለገኝ ኢንፎርሜሽን ሲኖር - የልጃገረድ ጓደኞቼን እጠይቅ የነበረ ከመሆኑ በቀር፡፡ በኋላ ግን ይህን ያህል ድብቅ ስለተደረገው ስለዚህ ጉዳይ ለማወቅ ባደረግኩት የግል ጥረት (ከማንበብ፣ ከመስማት፣ ወዘተ.) ሙሉ ነገር ከማወቅም አልፎ በዚህ ርዕስ ዙሪያ ከወላጆቼ ጋር ለማውራትም ደርሼ ነበር ብልሽ ታምኚኛለሽ ኪቲ? - ታዲያ አንድ ቀን እማማ ምን አለችኝ መሰለሽ - «አናዬ - አንድ ጥሩ ምክር ልስጥሽ - መቼም መቼም ቢሆን ስለዚህ ነገር ከወንዶች ጋር እንዳታወሪ - በምንም ዓይነት! - እነሱ እንኳን ቢያነሱብሽ እንኳ ምንም ዓይነት መልስ እንዳትሰጪ - በጭራሽ!» ሃሃሃ! - ልክ እንደመለስኩላት ቃል በቃል ትዝ ይለኛል - «እማማ ምን ነካሽ! እንዴት እንደዛ አደርጋለሁ? ሆ...! ይታይሽ እስቲ ከማንም ጋር ይሄን ሳወራ!»

እዚህ እንደመጣን ሰሞን ስለነዚህ ነገሮች አባባ አልፎ አልፎ ይነግረኝ ነበር፡፡ (ስለእውነት ለመናገር ግን ከእሱ ይልቅ ከእማማ ብሰማቸው ነበር በጣም ደስ የሚለኝ) የቀረውን ደግሞ ከመጻሕፍትና በየወሬው መሀል ከምሰማቸው መረጃዎች ያገኘሁት ነው፡፡ በነገራችን ላይ ኪቲ - ፒተር ፋንዳን ትምህርት ቤት እውቃቸው እንደነበሩት ወንዶች ስለነዚህ ነገሮች የማውራትም ሆነ የመስማት ፍላጎት እምብዛም የለውም፡፡ ምናልባት መጀመሪያ ሰሞን አንድ ሁለት ጊዜ ዳር ዳር ብሎኝ ነበር - በተረፈ ግን በዚህ ርዕስ ላይ ሊያዋራኝ የሞከረበት ጊዜ የለም ልልሽ እችላለሁ፡፡

ውድ ኪቲ፣ ሰኞ መጋቢት 6/1944

ፒተር ልክ እንደኔው ሁሉ በሀሳብ እየተናጠ እንዳለ ከፊቱ ብቻ መገመት እችላለሁ። ትናንትና ወደ ማታ ላይ መኝታ ክፍሉ ውስጥ ከአንዱ ጥግ ብቻውን ቁጭ ብሎ ሲቆዝም እናቱ ወ/ሮ ፋንዳን ለጉድ ስታየው ቆየችና ያንን ኸርደድ የማይታክተው አፏን ወደ ጎን ሸፈፍ አድርጋ - «ኡ-ኡ-ቴ - የኛ ፈላስፋ» አለችው። እንዴት ደግሞ እንዳፈላችው! ፒተር ራሱ ፊቱ ከምኑ እንደ ተለዋወጠ - እንዴት እንዳፈረ - እንዴት እንደተበሳጨ ብሽቀው! እመኚኝ ነው ምልሽ - እንደ ቦምብ ልፈነዳ ምንም አልቀረኝ ነበር።

እንዴ - ለምንድነው እንዲህ ሰዎች አፋቸውን የማይዘጉት!

ያኔ ልጅ ምን ያህል ብቸኛ እንደሆነ እያወቅሽ ምንም ሊታደርጊለት እንዳለመቻልና ያለእንዳች አለሁልህ ባይ ፍለጋ ሲቆጥር ዝም ብለሽ እንደማየት ምን የሚጨንቅ ነገር አለ ኪቲ! ራሴን በሱ ቦታ አድርጌ ሳስበው - አንድ ጊዜ ፀብ ውስጥ፣ ሌላ ጊዜ ደግሞ ፍቅር ውስጥ - የሰሜንና የደቡብ ያህል በሚቃረኑ ሁለት ስሜቶች - አንዴ ሲነድር፣ አንዴ ሲወጣ - ሕመሙ ምን ያህል የከፋ እንደሆነ በደንብ መገመት እችላለሁ። ምስኪን ፒተር!... ለማንኛውም - ልጁ ከምንም ከምንም በላይ የሚያስፈልገው ነገር ፍቅር ነው!

መጀመሪያ እዚህ ቦታ እንደመጣን ሰሞን ምንም ዓይነት ጓደኛ እንደማያስፈልገው የነገረኝ ነገር ያኔም ምን ያህል ለጆሮ ባዕድ እንደነበር ትዝ ይለኛል - እንደዛ ቢለኝም እንደው ለማለት ያህል ብቻ እንጂ በምንም ዓይነት ከልቡ ነበረ ብዬ አላምንም! ከልቡ ከነበረም እጅግ እጅግ በጣም ተሳስቷል!

ይገርምሻል ኪቲ - ፒተርን ሳውቀው ጀምሮ - ብቸኝነት የሙጥኝ እንዳለ ነው - ለምንም ነገር ግድ የሌለው እንዲመስል ነው - ነገረ ነገሩ ሁሉ የውጫዊ ሳይሆን የትልቅ ሰው፣ ነው ታዲያ ይህ ሁሉ ትክክለኛ ስሜቱን ለመደበቅ ሲል የሚያደርገው ትወና እንጂ የራሱ የተፈጥሮ ባሕርይ እንዳልሆነ እርግጠኛ ነኝ። ያልታደለ ፒተር! - በዚህ ዓይነት የትወና ሕይወት የት ድረስ መጓዝ ይችል ይሆን? ከሰው ልጅ አቅም በላይ ከሚመስለው ከዚህ ሁሉ እውነታን የማወቅ ትግል በኋላ ምን አለች በይኝ ኪቲ - አንድ ቀን - የሆነ ዘግናኝ ፍንዳታ መኖሩ የማይቀር ነው።

እ ፒተር - ምነው ልረዳህ በቻልኩ! - ምነው እንድረዳህ ዕድል በሰጠኸኝ! እመነኝ - እኔና አንተ ጥሩ አድርገን መግባባት የምንችል ያንተንም ሆነ የኔን «ብቸኝነት» ድራሽ አባቱን ማጥፋት አያቅተንም ነበር!

ከመቼውም በተለየ የሀሳብ ጎተራ እየሆንኩልሽ ነው ኪቲዬ - እንደበፊቱ ብዙ አላወራም። በተረፈ እሱን በማየት ብቻ ደስተኛ መሆን ችያለሁ። በነገራችን ላይ - ከዚህ በፊት (መጀመሪያ ሰሞን) ብዬሽ የነበረውን ነገር ማለትም - ፒተር ወንድ በመሆን ፈንታ ምነው ሴት በሆን ኖሮ ብዬ የተመኘሁትን - አሁን ከትልቅ ይቅርታ ጋር አንስቼዋለሁ - ፒተር እንኳንም ወንድ ልጅ ሆነልኝ!

ያንቺው አና

ተጨማሪ -

ይቅርታ ኪቲዬ - ስለፒተር አንድ የግድ ልነግርሽ የሚገባኝ ነገር ትዝ ስላለኝ ነው። አዎ - ብታምኚም ባታምኚም ከዚህ በኋላ በሕይወት መቆየት የምፈልገው ራሱ ለሚቀጥለው ግንኙነታችን ስል ነው። እሱን እሱን እንዳሰኘኝ ምነው እሱንም እኔን እኔን ባሰኘው እያልኩ ከአንጀቴ እየተመኘሁ ነው ያለሁት። እኔን ለመቅረብ የሚያደርጋቸው አንዳንድ ቀጭን ሙከራ ለጉዱ ታፍነከንከኛለች። የኔን ሀሳቤን በተሟላ የመግለጽ ችሎታ ገርሞት የማያውቀው ይህ ልጅ - አልሆንልህ ብሎት እንጂ ብዙ ሊለኝ የሚፈልጋቸው ነገሮች እንዳሉት እንዲያ ከሁኔታው ያስታውቃል። ያ ምስኪን! ከምንም ከምንም በላይ የሚያጣው ይኸው መደነባበሩ፣ እርብትብትነትና ውልክፍክፍ እንደበፊቱ እንደሆነ ግን በነገረው!

ያንቺው አና

በመጠኑም ቢሆን ልብ ለልብ እየተቀዋወቅን የመጣን ለመሆኑ ጥርጥር የለኝም:: እንደምኞቴ ቢሆን ግን - ገና ዱሮ የሆዳችንን ተነጋግረን ይሄኔ የራሳችንን በሆነች ትንሽዬ ዓለም ውስጥ የራሳችንን የሕይወት ዳንስ እየደነስን ነበር! ግን ደግሞ ማን ያውቃል ኪቲ - ይህ የምመኘው ጊዜ እኔ የማስበውን ያህል ሩቅ ላይሆን ይችላል::

ያንቺው አና

ቅዳሜ መጋቢት 4/1944

ውድ ኪቲ:

እዚህ ቦታ ከመጣን ጀምሮ እንደ ቅዳሜና እንደ እሁድ የሚሰለችና የሚጨንቅ ቀን የለም:: በተለይ ደግሞ ቅዳሜ! ከእነዚህ ውጪ ባሉት የሳምንቱ ቀናት ቢያንስ ከበታቻችን ባለው ቢሮ ውስጥ የሚናረው ግርግር ከውጪው ዓለም ጋር ሙሉ በሙሉ የተቆራረጥን እንዳይመስለን ያደርገናል:: በዚህ ላይ - ሚፔ ወይ እቶ ክሬለር - ወይ ደግሞ ሁለቱም - ካሁን አሁን ይመጡልናል በሚል ጉጉት ጆሮዎቻችንን ቀስረን የሚስጥራዊው ቤታችን የመጥሪያ ደወል ድምጽ መጠበቁ ራሱ ለቤታችን የሚሰጠው አንድ ለየት ያለ የሕይወት እስትንፋስ አለ:: ቅዳሜና እሁድ ግን ይህ ሁሉ የለም::

የዛሬው ቅዳሜ ለመጀመሪያ ጊዜ ያለምንም መሰላቸት ያለምንም ጭንቀትና ያለምንም ድብርት ያሳለፍኩት ብቸኛ ቅዳሜ ነበር:: ምክንያቱን እንቺም ሳትገምቺው የቀረሽ አይመስለኝም - ፒተር ነው::

ዛሬ ጠዋት ጣሪያው ላይ ወጥቼ ሳጥበው የነበረውን የሥራ ሸርጤን አስጥቼ ስመለስ አባባ ፒተርን ፈረንሣይኛ እያስጠና ነበር:: አብሬያቸው ማጥናት እፈልግ እንደሆን አባባ ያቀረቡልኝ ጥያቄ ያለምንም ማንገራገር ነበር የተቀበልኩት:: መጀመሪያ እነሱ ጀምረውት የነበረው የፈረንሣይኛ ቋንቋ ላይ ስንወያይ

ያምን:: አባባ በፈረንሣይኛ ቋንቋ ከኔ የተሻለ እውቀት እንዳለኝ ስለሚያውቅ ፒተርን የማስረዳቱን ሥራ ለጊዜው ለኔ ተወልኝ:: ከዚ ደግሞ ወደ እንግሊዝኛ ቋንቋ ተመለስንና ጥቂት ካጠናን በኋላ አባባ እንደነፍሱ ከሚወደው ከቻርልስ ዲከንስ መጽሐፍ ላይ አንዱን ምዕራፍ ገለጠና ጮክ ብሎ ያነብልን ጀመር:: ሃሃሃ! ምስኪን አባባ! - የምንሰማው መስሎት:: እውነቱን ነው የምልሽ ኪቲዬ - እኔ በበኩሌ ሰባተኛው ሰማይ ውስጥ ነበርኩ ልልሽ እችላለሁ:: ምክንያቱም አቀማመጣችንን ብታይው እኔና ፒተር ጭምር ከመጠጋጋታችን የተነሳ ልንነካካ ምንም አልቀረን!

አምስት ሰዓት ላይ ወደ እነ አቶ ክሬለር ቢሮ ወርጄ ነበር:: (ቅዳሜ ስለሆነ ሰራተኞቹ እንደማይኖሩ አትርሺ) ከዛ ወጥቼ ወደ ክፍላችን ልመለስ ስል እጅሬው ደረጃው ጫፍ ላይ ቆሞ ብሎ እየጠበቀኝ ነበር:: ለሰዓት ሩብ ጉዳይ ድረስ ስናወራ ቆየን:: አሁን አሁን እሱም እየፈለገኝ ሳይመጣ የቀረ አልመሰለኝም:: ለምሳሌ - ከምግብ በኋላ ከማዕዱ ተነስቶ ወደ ክፍሉ ሊገባ ሲል እኔና እሱ ብቻ ከሆንን ያልነው - ወይም ደግሞ በቅርብ ርቀት ለሚሰማው የሚችል ማንም እንደሌለ እርግጠኛ ከሆነ - ቀስ ብሎ «ደህና ሁኚ አና - በኋላ እንገናኝ» ብሎኝ ያልፋል::

ኦ ኪቲዬ - እንዴት ደስ የሚል ስሜት ውስጥ እንዳለሁ ብትጠይቂኝ! እንጃ እንግዲህ - እሱም ከኔ ፍቅር እየያዘው ይሆን እንዴ?.... ለማንኛውም በጣም ጥሩ ልጅ መሆኑን በተለያዩ መንገዶች አረጋግጫለሁ:: አዎ - ፒተር ከጠበቅኩት በላይ አሪፍ ልጅ ሆኖ ነው ያገኘሁት:: በዚህ ላይ - እስካሁን እንኳን እንዴት ያሉ ደስ የሚሉ ወሬዎች እንዳወራን ከኔና ከሱ ሌላ ማንም የሚያውቅ የለም! አልዋሽሽም ኪቲዬ - ይሄንን ላንቺ እንኳን አልነገርሽም:: ግን ይቅርታ አድርጊልኝ - ምክንያት ስላለኝ ነው:: ለምን መሰለሽ - ፒተርም ያንቺን ያህል እየቀረበኝ ስለመጣ የሱን ሚስጥር አሳልፌ ልሰጥሽ ስላልፈለግሁ ነው::

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ

ዛሬ ማታ በተለመደው መሠረት ከተለኮሰው «የአርብ ሻማ»ችን ፊት ለፊት ተተምጠው ነበር:: (እኛ አይሁዶች አርብ ማታ ሻማ የማብራት የቆየ ባህል አለን) እናልሽ - ከሻማው ጫፍ ላይ ተብጥሶ ሽቅብ ለመመንጠቅ የሚታገል የሚመስለውን ቀጭን የእሳት ወላፈን ትክ ብዬ ሳየው አንዳች መረጋጋትና ደስታ ተሰማኝ:: ጳር ዳሩ ቢጫ መሀሉ ግን ነጭና ሰማያዊ በሆነው ወላፈን መሀል «እማ»ን ያየሁት መሰለኝ:: በነገራችን ላይ ኪቲ - ጥላ ከለላ የሚሆነኝ፣ ከክፉ የሚጠብቀኝ፣ በከፋኝም ጊዜ ደስታዬን መልሶ የሚሰጠኝ እማ ነው::

ግን ደግሞ... ስሜቴን ሁሉ በበላይነት እያስተዳደረ የሚገኝ አንድ ሌላ ባለሥልጣንም አለ... ፒተር! ዛሬ ከሰዓት በኋላ ወደ ምግብ ማስቀመጫችን ወርጄ ድንች ሳመጣ ሰሀኔን ይዤ በደረጃው መውረድ ስጀምር ፒተር የደረጃው የመጨረሻ መርገጫ ላይ ቁጭ ብሎ አገኘሁት:: ልክ እንዳየኝ - «ከምሣ ሰዓት ጀምሮ ምን እያደረግሽ ነበር?» ሲል ጠየቀኝ:: ሰሀኔን እንደያዝኩ ከዛው ደረጃው ላይ ተቀመጥኩና ወሬያችንን መሰለቅ ጀመርን:: የድንቹ ነገር ተረሳ:: እሥራ አንድ ሰዓት ከሩብ ላይ (ከአንድ ሰዓት ወሬ በኋላ) ነበር ድንቹን ይዤ የተመለስኩት::

ፒተር ዛሬ ስለወላጆቹ አንድም ቃል ትንፍሽ አላለልኝም:: በአብዛኛው ስለመፃህፍትና ስላለፈው ጊዜያችን ስናወራ ነበር የቆየነው:: የልጁ ዐይኖች አንዳች ሙቀትና ብርሀን ይረጫሉ ነው የማወራሽ ኪቲ? እውነቱን ንገሪኝ ካልሺኝ - ከልጁ ፍቅር ሊይዘኝ ምንም አልቀረኝ:: እሱ ራሱ ትድም አመሻሹ ላይ ስለዚህ ጉዳይ አንስቶብኝ ነበር ብልሽ ታምኚኛለሽ? ድንቾቹን ልጬ ከጨረስኩ በኋላ ወደሱ ክፍል ሄጄ ነበር:: ልክ እንደገባሁ የሸሚዜን ኮሌታ እያራገብኩ በጣም እንደሞቀኝ ነገርኩት::

«የስለቱን የሙቀት ደረጃ ማወቅ ከፈለግክ የኔና የማርጎትን

...ት ማየት ነው - ቀዝቃዛ ከሆነ እንደወረቀት ይነጣል - ሞቃት ከሆነ እንደቲማቲም ይቀላል»

«በነገራችን ላይ» አለና ለአፍታ ያህል ካትማማ በኋላ - «ፍቅር ይዞሻል እንዴ?» ብሎኝ አረፈ! - ከጠራ ሰማይ ድንገት እንደወረደ መብረቅ ቆሌ የሚገፍ ጥያቄ!

«እንዴት? - ለምን? - ለምንድነው ፍቅር የሚይዘኝ?» መልሴ የለየለት የደደብ መልስ እንደነበር እዚያው በዚያው ነበር የታወቀኝ:: ምን ታረጊዋለሽ ኪቲ - ድምጹ በዓጹስ አይጠፋ ነገር!

«ለምንድነው የማይዝሽ?» አለኝ ከተቀመጠበት ብድግ እያለ:: ...እራት ሰዓት ደርሶ ስለነበር ከክፍሉ መውጣትና ወደ ገበታው መሄድ ነበረብን::

ፒተር እንደዛ ሲለኝ በትክክል ምን ለማለት ፈልጎ ይሆን የሚለውን ጥያቄዬን ስፈትልና ሳጠነጥን ቆየሁ:: ከእራት በኋላ ...ብቻውን እስከማገኘው ጠበቅኩና ልጠይቀው ተዘጋጅቼበት የነበረውን ጥያቄ ትቼ በየጊዜው ወደክፍሉ በመምጣቴም ሆነ ...ማለቂያ በሌለው ወሬዬ እየረበሽኩት ያለሁ ከሆነ በግልጽ ሊነግረኝ እንደሚገባ ስጋቴን ገለጽኩለት:: «ኧረ በጭራሽ - ካልሽስ ሁሌም ...ብትመጪ ደስ ይለኛል» በማለት አረጋጋኝ:: ይሁን እንጂ ኪቲ - ይህ መልሱ የይሉኝታ ቢሆንስ ለሚለው ሌላኛው ስጋቴ ...ምንም ዓይነት ማረጋገጫ ማግኘት አልቻልኩም::

ብቻ ምን ልበልሽ ኪቲዬ - ነገረ ነገሬ ሁሉ ልክ እንደ ...አንዲት ፍቅር የያዛትና ሰቀቀን ከሆነባት ከዛ ከአንድ ሰው ሌላ ...ምንም ነገር ማሰብ የተሳናት ልጃገረድ ዓይነት ነው:: አዎ - ፒተርም ሰቀቀን እየሆነብኝ መምጣቱን ልክድሽ አልችልም:: ...ግን መቼ ይሆን ለሱ ለራሱ ይሁን በግልጽ ነግሬው የሚለይልኝ? ...ግን - ከመንገሬ በፊት አንድ ነገር ማረጋገጥ አለብኝ:: ምን ...አትይኝም?... እኔም ለሱ «ሰቀቀን» የሆንኩበት መሆኔን! አዎ - ...ይህን እሱ ራሱ ከገለፀልኝ ወይም ደግሞ በራሴ መንገድ ማረጋገጥ ...ከቻልኩ ብቻ ነው ስሜቴን በግልጽ የምነግረው:: ወጣም ወረደ -

እኔን ማርጎትንም ሆነ ፒተርን መርዳት የሚቻለው ምንም መታከት በሌለበት ወላጃዊ ቀናኢነትና ፍቅር ብቻ ነው፡፡ ይህን ደግሞ ማንኛችንም አያገኘነው አይደለም፡፡ «አዋቂ»ዎቹ ወላጆቻችንም ስለእኛ ምንም አያውቁም፡፡ ምክንያቱም ፌጽሞ ሊገምቱት ከሚችሉት በላይ በአስተሳሰብ ቀድመናቸዋል፡፡

እማማ ማጉተምተምና መቆናጠር አብዝታለች፡፡ ይሄን ሰሞን ከእሷ ይልቅ ከወ/ሮ ፋንዳን ጋር ጨዋታ ስላበዛሁ ቅናት ቢጤ ሳይዛት የቀረ አይመስለኝም፡፡

እንደምንም ብዬ የፒተርን ጭራ ለመያዝ ሳደርግ የነበረው ጥረት ዛሬ ከሰዓት በኋላ ላይ ተሳካልኝ፡፡ እናም ከአንድ ሰዓት ብዙም ለማያንስ ጊዜ አብረን ቆየን፡፡ ፒተር ስለራሱ ምንም ዓይነት ነገር ያለማውራት ከባድ ችግር አለበት፡፡ ዳር ዳር ስለው ብዙ ከቆየሁ በኋላ በስንት ትግል መሰለሽ ወሬ ያስጀመርኩት፡፡ ወላጆቹ እንዴት በፖለቲካ ክርክር፣ በሲጋራ ወጪ፣ እንዲሁም በተለያዩ ጉዳዮች የተነሣ ብዙ ጊዜ ፀብ ውስጥ እንደሚገቡ ነገረኝ፡፡ በወላጆቹ ምን ያህል እንደሚያፍርባቸው አትጠይቂኝ!

እኔም ስለኔዎቹ ወላጆች በግልጽ አወራሁለት፡፡ ስለአባባ ግን ሽንጡን ገትሮ ተከራከረለት፡፡ አባባ «ምንም የማይወጣለት - አንድ ቁጥር የወላጅ ምሣሌ» ነው ብሎ እንደሚያምን ገለፀልኝ፡፡ በኔና በሱ ቤተሰቦች መሀል ስላለው ግንኙነትም ብዙ አወራን፡፡ የኔዎቹን ቤተሰቦች አቋም ምንም ሳልደብቅ ነገርኩት፡፡ በተለይ የሱ ቤተሰቦች መቼም ጥመውን እንደማያውቁ ስነግረው ከጠበቅኩት በላይ ነበር የተገረመው፡፡

«ፒተር» አልኩት «እኔ መቼም ድብብቆሽ እንደማላውቅ ታውቃለህ - እነኚህ ሰዎች ወላጆችህም ቢሆኑ ስለአጠቃላይ ግድፈቶቻቸውና እኛም ላይ ስለፈጠሩብን ስሜት ልነግርህ የማይገባኝ ምንም ምክንያት ያለ አይመስለኝም» ነገሩን ሁሉ ግልጽ ላደርግለት ስለፈለግሁ ብዙ ከጉዳዩ የሚያያዙ ነገሮችን እያነሳሁ ሳወራው ቆየሁና በስተመጨረሻው «እቅሜ በሚችለው ሁሉ ልረዳህ እፈልጋለሁ ፒተር - እርዳታ እንደሚያስፈልግህ

በጣም እርግጠኛ ነኝ! - ለምን መሰለህ - አስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ እንዳለህ አውቃለሁ፡፡ ስለችግርህ ምንም እታወራም ማለት ምንም ግድ አይሰጠህም ማለት እንዳልሆነም አውቃለሁ፡፡ ለዚህ ነው ፒተር - ቢያንስ የሚቻለኝን ያህል ልረዳህ የምፈልገው»

«በዙሉ-» አለኝ በዚያው የተወለካከፈ እንደበቱ፡፡ «እርዳታሽን ለመቀበል ምንጊዜም ዝግጁ ነኝ»

«በተረፈ - አባባንም ብታወያየው የበለጠ ሊረዳህ እንደሚችል እርግጠኛ ነኝ - አባባ ምንም ዓይነት ችግር ከመባባሱ በፊት በአቀሩ የመቅጨት ልዩ ችሎታ እንዳለው በአሥር ጣቴ ልፈርምልህ እችላለሁ፡፡ በዚህ ላይ እንዴት በቀላሉ የሆድህን ሊታወራው የምትችለው ሰው መሰለህ!»

«አውቃለሁ - አባትሽ በጣም ጥሩ ሰው መሆኑን አውቃለሁ - እንዳልሺው - ለመቅረብ እንደማይከብድም በጣም አውቃለሁ»

«አባባን ትወደዋለህ - አይደል?» ፒተር ራሱን በመነቅነቅ አምንታውን ገለፀልኝ፡፡ «እሱም በጣም ነው የሚወድህ - ይወድሀል ስልህ - ልትገምተው ከምትችለው በላይ!»

ይገርምሻል ኪቲ - እነኚህ ጥቂት ቃላት እንኳን ፒተር ላይ ምን ያህል ጥሩ ስሜት እንዳሳደሩበት ባየሽ! ጆሮውን ባለማመን ዓይነት ድንገት ቀና አለና እፍረት በተቀላቀለበት ፈገግታ ዐይን ዐይኔን እያየኝ - «እርግጠኛ ነሽ? - ማለቴ - አባትሽ ይሄን ያህል....»

«አዎ ፒተር-» ስል አቋረጥኩት፡፡ «በጣም በጣም እርግጠኛ ነኝ! እንዲህ እንዲህ ብሎ ቃል በቃል ባይነግረኝም በየጊዜው ከአፉ እያመለጡ በሚወጡት አባባሎች ምን ያህል እንደሚወድህ በቀላሉ መገመት እችላለሁ»

ፒተር እንደገና ደስ አለው - ይህን በማየቴ እኔም እንደገና ደስ አለኝ፡፡ እንድ ነገር ልንገርሽ ኪቲዬ? - ፒተርም በጣም በጣም ጥሩ ሰው ነው - ስልሽ - ልክ እንደ አባባ!

ያንቺው አና

ሐሳቦቼን ስሜቶቼን እንደምትጋሪኝ ጥርጥር የለኝም::

በኋላ ላይ ደግሞ - ማርጎት፣ እማማና ወ/ሮ ፋንዳን እያጠቡና እያወሩ ሳሉ ማርጎት ይህ ያለንበት ሕይወት - ልብስ በላይ እጅ እጅ እያላት እንደመጣና መጨረሻችን ከሚገባው ምን ተሎ ቢመጣና ቢገላግለን እንደሚሻላት ምርር ባለ የተስፋ መቁረጥ እንደበት ገለፀችላቸው:: ታዲያ ይህ ጭንቀቷ ደንታ የሰጣቸው እንዳይመስልሽ! ጭራሽ እሜቴ እማማ ምን ዓይነት ምክር ልትሰጣት እንደሞከረች ታውቂያለሽ? - «በራስሽ ልታፍሪ ይገባሻል ማርጎት - ተመስገን እንደማለት ጭራሽ ታማርሪያለሽ? ለምን እዛ ውጪ በየቀኑ እንደቅጠል እየረገፉ ስላሉት ወገኖቻችን አታስቢም?» ነበር ያለቻት:: እስቲ ይታይሽ ኪቲ - ስቆቃ ውስጥ እያሉ ስለሌላ ስቆቃ ማሰብ ምንድነው ጥቅሙ? እዎ - ለእነሱም ይሄንኑ ነበር ያልኳቸው:: ታዲያ ምን ተባልኩ መሰለሽ - «አንቺ አፍሽን ዝጊ - የምን የእርጎ ዝንብነት ነው? - አዋቂዎች ጨዋታ መሀል አንቺን ደርሶ ምን ጥልቅ አረገሽ?»

አየሽልኝ የአዋቂ ተብዬዎቻችንን ድድብና? በእነሱ ቤት እኔ፣ ማርጎት፣ ፒተር ጡጦ የምንጠባ ሕፃናት ነን! እነዚህ ሁለት እናቶች እኛን የገዛ ልጆቻቸውን መረዳት ይሄን ያህል ከተሳናቸው ሌላ ሌላውን እንግዲህ አንቺው አስቢው:: ከእማማ ደግሞ ወ/ሮ ፋንዳን ትሻላለች - ቢያንስ ትንሽ ትንሽም ቢሆን ጥረት ታደርጋለች::

እውነቴን ነው ምልሽ ኪቲ - የቱንስ ያህል ከእነሱ በዕድሜ ብናንስ እንዴት የራሳችን አመለካከት እንዳይኖረን እንከለከላለን? ብናንስ እንዴት የራሳችን አመለካከት እንዳይኖረን እንከለከላለን? ደግሞኮ ልፉ ቢላቸው እንጂ የሚያመጡት ምንም ዓይነት ለውጥ አይኖርም:: እዎ - ማንም ሰው «አፍሽን ዝጊ!» ብሎ ለጊዜው ዝም ሊያሰኝሽ ይችል ይሆናል - ግን ያሻውን ያህል እየተነሳ የራስሽ የሆነ አመለካከት እንዳይኖርሽ ሊያደርግሽ ጨርሶ ቢፈርጥ የራስሽ የሆነ አመለካከት እንዳይኖርሽ ሊያደርግሽ ጨርሶ አይችልም! እአ - ይሄ እንኳን ሲያምረው የሚቀር ነገር ነው:: እና - ማንንም ቢሆን ገና ለገና ትንሽ ልጅ ነው ብሎ የመስለውን ሀሳብ ከመግለጽ ለማገድ መሞከር የስህተቶች ሁሉ ስህተት ይመስለኛል::

«..... የዕድሜ ልክ ምኞቴን ደግሞ አንቺም ታውቂዋለሽ ኪቲዬ – አንገቷን ቀና አድርጋ ዓለምን በሙሉ ዐይኗ ማየት የምትችል ፣ የምትሄድበትን የምታውቅና አረማመዷም እርግጠኝነት የሚታይበት ፣ ለአንድኛድም ሆነ ለመብረቅ የማትደነግጥ – ብቻ ምን ልበልሽ – ይህ ቀራት የማትባል ምሉዕ ሴት መሆን ነው የምፈልገው::»

በእርግጥ ስለኔ ብዙ ትጨነቃለች እንደውም ከሚገባው በላይ ማለት ይቻላል:: ይሁን እንጂ ነገሮችን በትክክል የመረዳት ችግር ያለባትና እውነተኛ «እናት»ነት የሚጠይቀው ብስለት በእጅጉ የሚጎድላት ናት::

እኔና ፒተርን የሚያመሳስሉንን ሌሎች ነገሮች ልንገርሽ - ሁለታችንም ከውስጣዊ ስሜቶቻችን ጋር የማያቋርጥ ትግል ስናደርግ የምንኖር ነን - ሁለታችንም በብዙ ጉዳዮች ላይ እርግጠኛ መሆን የተሳነን ነን - ሁለታችንም በሰዎች መሀል እያለን ብቸኝነት የሚሰማን ነን - ሁለታችንም ስሜታችን በጣም ስስ ከመሆኑ የተነሳ ትንሽ ስንነካ ቶሎ ግልፍ የሚለን ነን - ብቻ ምናለፋሽ ኪቲ በአብዛኛው አንድ ዓይነት ነን::

በእርግጥ ለእያንዳንዱ ክስተት የምንሰጠው ምላሽ የየራሳችን ነው ልልሽ እችላለሁ:: ለምሳሌ - ሊያበሻቅጡኝና ሊያመነጫጭቁኝ ሲሞክሩ እኔ የማደርገው ምን መሰለሽ - መሸሽ፣ መራቅ፣ መጥፋት ያስመኘኛል:: ይህን ማድረግ ግን የሚቻለኝ እንዳልሆነ ስለማውቅ ሌላ ዘዴ እጠቀማለሁ:: በመጀመሪያ - የተጎዳ ስሜቴን እደብቅና ምንም ያልሆንኩ እስመስላለሁ - ከዛ በኋላ ልክ የኔን አንጀት እንዳሳረሩት አንጀታቸው እርር እስኪል እንደጉድ እበጠብጣቸዋለሁ - ዐይኔን ማየት እስኪያስጠላቸው ብግን አደርጋቸዋለሁ:: እሱ ግን በተቃራኒው ምን ያደርጋል መሰለሽ - እዚያች ክፍሉ ውስጥ ይመሽጋል - ከማንም ጋር መነጋገር ያቆማል - ብቻውን ይቆዝማል - የራሱ በሆነ የሕልም ዓለም ውስጥ ይውላል ያመሻል - ይህን በማድረግም ትክክለኛ ስሜቱንም ሆነ ትክክለኛ ማንነቱን ይደብቃል::

ግን እንዴትና መቼ ይሆን እኔና እሱ በስተመጨረሻው ልብ ለልብ መቀራረብ የሚቻለን? ስለስውነት ለመናገር - ይህን ምኞቴን - ይህን ናፍቆቴን - ይህን ጉጉቴን - እስከ መቼ ተቆጣጥሬው እንደምዘልቅ አላውቅም ኪቲዬ:: እጅግ በጣም ፈታኝ ምዕራፍ ላይ ነው ያለሁት::

ያንቺው አና

ሰኞ የካቲት 28/1944

ውድ ኪቲ

ምናባቴ እንደሚሻለኝ እንጃልኝ - እየባሰብኝ ነው:: ልጅ እንደመጥፎ ቅዠት ዕረፍት ነሳኝ ነው የምልሽ! ቀንም ሆነ ሌሊት ስለሌላ ነገር ማሰብ እያቃተኝ ነው:: በዚህ ላይ - ያለሁበት ሁኔታ እንዲያስታውቅብኝ ስለማልፈልግ ሳልወድ በግዴ ደስተኛ መምሰል መቻል አለብኝ:: ይታይሽ እስቲ ኪቲዬ - ከውስጥ እየነደድኩ ከላይ መሳቅ ሲኖርብኝ!

በነገራችን ላይ አንድ የሚገርምሽ ነገር ልንገርሽ - ሁለቱ ፒተሮች (የጥንቱ ፒተር ዌሰል እና ይሄኛው ፒተር) ልቤ ውስጥ ተዋህደው አንድ «ግዙፍ» ፒተር ሆነዋል! አንድ በጣም ጥሩ - በጣም ተወዳጅና ሁለመናዬ ስፍ ብሎ እየጠበቀው ያለ ልዩ ፒተር!

እንደሰሞኑ እዛ ጣሪያው ላይ ወዳለው ክፍት ወለል ይመጣ ይሆናል ብዬ ቀድሜ ወጣሁና ስጠብቀው ቆየሁ:: እሱ ግን ወደኔ በመምጣት ፈንታ ደረጃው ሥር ወርዶ የተሰበረ ወንበር መጠገን ጀመረ:: ካሁን አሁን ሥራውን ጨርሶ ይመጣል ብዬ ብዙ ጠበቅኩት - እሱ እቴ ሥራም አላጣ:: ከርቀት አንድ የቤተክርስቲያን ደወል "Pure in body, pure in soul" የሚለውን ዜማ በደወል ማሰማት ጀመረ:: ሁለመናዬ ሽብር ሽብር እያለ ነው ኪቲዬ - እንግዲህ አንድ አምላክ ይሁነኝ እንጂ...?

ያንቺው አና

ሐሙስ መጋቢት 2/1944

ውድ ኪቲ

ዛሬ እኔና ማርጎት በጣሪያው ወለል ላይ ብቻችንን ጥቂት ጊዜ አሳለፍን:: ቆይታችን የጠበቅኩትን ያህል ደስ የሚል አልነበረም ልልሽ እችላለሁ:: ይሁን እንጂ አሁንም ቢሆን ማርጎት

ሁሉንም ችግሮች የምታስተካክልበት የራሷ ረቂቅ ምትሀት አላት
እምነት አለኝ::
የሚል ጠንካራ እምነት አለኝ::
ግን እኮ ማን ያውቃል ኪቲዬ - መንፈሴን እንደእንዳች
እያጥለቀለቀው ያለውን ይሄን ውስጣዊ ሐሴቴን ልክ እንደኔ
ከሚሰማው አንድ ሰው ጋር እየተጋራሁ ዓለሚን የምቀጭበት
ጊዜ ሩቅ አይሆን ይሆናል::

ያንቺው አና

ሀሳብ ቢጤ ስለፒተር

ባላሰብነው ባልጠበቅነውና ጨርሶ በማይመለከተን ምክንያት ራሳችንን ለመደበቅ ተገድደን ወደዚህ ቦታ ከመጣን ጀምሮ እኔና አንተ ያጣነው ነገር እጅግ በጣም ብዙ ነው ፒተር:: ለዚህ ያህል ረጅም ጊዜም ከምንፈልጋቸው ነገሮች ሁሉ ርቀን ነው የቆየነው:: ስለህ - አንተ ውስጥ ያለው ዓይነት የሕይወት ክፍተት እኔም ውስጥ አለ:: እያወራሁልህ ያለሁት ስለውጪያዊ ነገሮች አይደለም - ውጪያዊ ነገሮችን በተመለከተማ ቤተሰቦቻችን የሚቻላቸውን ያህል እያደረጉልን ነው ያሉት:: እኔ ልል የፈለግሁት ስለውስጣዊ ችግሮቻችን ስለውስጣዊ ክፍተቶቻችን ነው:: አዎ ፒተር - እኔም ልክ እንዳንተ የፍቅር ያለህ፣ የነፃነት ያለህ፣ የንጹሕ አየር ያለህ፣ የሆዴን የምተነፍስለት ሰው ያለህ እያልኩ የከረምኩ ልጅ ነኝ:: ታዲያ ለእነዚህ ላጣናቸው ነገሮች ሁሉ በቂ ማካካሻ የሚሆነን ነገር አለን ብዬ ማመን ጀምሬያለሁ - ባሬ ጠዋት መስኮቷ ፊት ለፊት የተቀመጥኩ ጊዜ ነበር ይህ ነገር ድንገት ብልጭ ያለልኝ፡ «ማካካሻ» ስልህ - የውስጥ - የነፍስ ውስጥ ማካካሻ ማለቴ ነው::

ዐይኖቼን በርቀት ወደ ውጪ አሻግሬ ወደ ተፈጥሮና ፈጣሪ ጥልቅ ሚስጥር ስመለከት እንዳች ልዩ ደስታ ነበር የተሰማኝ - በምንም መለኪያ ሊሰፈር የማይችል ልዩ ሐሴት!... እና ፒተር

ይህ የምልህ ደስታ በውስጧ እስካለ ድረስ - በተፈጥሮ ረቂቅ ምትሀት ሐሴት ማድረግ እስከቻልኩ ድረስ - ሙሉ ጤና እስካለኝ ድረስ... ስለሀ - እንደ ሰው እነኚህ ነገሮች እስካሉት ድረስ ረቂት የነበረውን ደስታ መልሶ ማግኘት የማይችልበት ምንም ምክንያት ያለ አይመስለኝም::

ሀብትህ፣ ንብረትህ ቢጠፋብህ መልሰህ ስለማግኘትህ እርግጠኛ መሆን አትችልም - እንደጠፋም ሊቀር የሚችል ነገር ነው:: ደስታህ ግን ጠፍቶ ሊቀር የሚችል ነገር አይደለም - ጊዜያዊ በሆነ ከፊን ሊጋረድ ብቻ ነው የሚችለው:: እናም በሕይወት እስካለህ ድረስ ያንን ከፊን ልትገልጠው ዕድሉ አለህ:: ያለምንም መሸማቀቅና ፍርሀት የሰማዩን መንበር በሙሉ ዐይንህ ማየት እስከቻልክ ድረስ - ውስጥህ ሙሉ በሙሉ ንፁሕ እስከሆነ ድረስ - እመነኝ ፒተር - እዚህ ሁሉ ችግርም ውስጥ ሆነህ ደስታን ማግኘት ትችላለህ::

ያንቺው አና

ዕሁድ የካቲት 27/1944

ከውድም ውዷ ኪቲ

ጧሬ ከጠዋት እስከ ማታ እንድችው ስለፒተር ብቻ ሳስብ የዋልኩልሽ:: ቆሜም ተቀምጬም - ስተኛም ስነሳም - ብቻ በጠቃላይ በሕልሜም በዕውኔም የፒተር ምስል ከዐይኔ ላይ ለደቂቃም ዘወር ሳይልልኝ ነበር ቀኑ ያለፈው::

አውን አሁን - እኔና ፒተር ከውጪ ስንታይ የምንመስለውን ያህል የተለያየን አይደለንም:: እንደውም በአብዛኛው አንድ ዓይነት ነገ የሚል ጠንካራ ስሜት እየገባኝ ነው ኪቲ:: ምክንያቴ ምን ማለሽ - ለምሣሌ እኔም እሱም የ«እናት» እጥረት አለብን:: የሱ እናት - ውስጠ ቀፎ፣ አስመሳይ፣ አጉል ድሪያ የምትወድ፣ ልጁ ስለሚያስበውም ሆነ ስለሚጨነቅባቸው ነገሮች ደንታ የሌላት፣ በጠቃላይ አንጋገር ላይ ላዩን የምትኖር ሴት ናት:: የእኔዋ -

ውድ ኪቲ

በጣም ደስ የሚል ቀን ነው:: የውጪው የአየር ሁኔታ የሚጠቁብ ዓይነት አይደለም:: እኔም ከትናንትና ጀምሮ መንፈሴ በእጅጉ ተነቃቅቷል ልልሽ እችላለሁ:: ጠዋት ጠዋት በዚያ በነገርኩሽ (በኮርኒሱ በኩል እየተንጠላጠልን በምንወጣባት) ከፍተኛ ጣሪያው ላይ ወጻለው ዙሪያው የተከለለ ነገር ግን ከላይ ክፍት የሆነ ንጣጣ ወለል እየወጣሁ ብሓይ እሞቃለሁ:: ያልነገርኩሽ ነገር ኪቲ - ይህ ቦታ ፒተር የተለያዩ የጉልበት ሥራዎችን የሚያካሂድበት ሲሆን፣ እኔና ማርጎትም አንዳንዴ ልብስ የምናጥብውና የምናሰጣው እዚሁ ነው:: እዚህ ቦታ አንድ በጣም የምወዳት ጥግ አለች - አብዛኛውን ጊዜ እሷጋ ቆሜ ወይ ተቀምጬ ነው ሽቅብ እያንጋጠጥኩ ጥርት ያለውን ሰማይና በየራሳቸው ስልት እየሩን በክንፋቸው እየቀዘፉ ሆን ተብሎ የተቀናጀ በሚመስል የዳንስ ሕብር የሚንሳፈፉትን ወፎችና እሞሮች በቅናት ዐይን የማጤናቸው::

ታዲያ ዛሬ ጠዋትም እዚያችው ቦታዬ ላይ ነበር የተቀመጥኩት:: ፒተር አጠገቤ ያለውን ግድግዳ ተደግፎ ቆሟል፡ እየማግነው ባለው ንፁህ አየርና እያየነው በነበረው ሰፊ ሰማይ (ምናልባትም እኔና እሱ ብቻችንን በመሆናችን) እያማማገ የነበረውን ጊዜያዊ ሐሴት በቃላት ላለመስበር የተስማማን ዓይነት ትንፍሽ ሳንባባል ብዙ ቆየን:: ከዚያ - ፒተር መጀመሪያውኑ ወዲህ የመጣበት ጉዳይ ትዝ አለው መሰለኝ - ከፊት ለፊታችን ካለው ግድግዳ ጥግ ተቆልሎ ወደሚገኘው የማገዶ እንጨት አመራና መጥረቢያውን አንስቶ ከቁልሉ መሀል እንጨት እየመዘ መፍለጥ ጀመረ::

ያን የመሰለ ውብና የሚሞቅ ስሜት በብር መንቀሳቀሱ ለአፍታ ያህል ቅር ያሰኘኝ ቢሆንም ጉልፌትቱን አለመዘንጋቱን በጣም ወደድኩለት:: ከሩብ ሰዓት ለማያንስ ጊዜ ነበር እንጨት ፈለጣው

የተካሄደው:: ይህ ሁሉ ሲሆን፣ ከእኔም ሆነ ከእሱ የወጣ አንድም ቃል አልነበረም:: (ለካ በፀጥታ ብዙ ማውራት ይቻላል ኪቲዬ) ከዚያው ከተቀመጥኩበት ሆኜ ግን እያንዳንዷን እንቅስቃሴውን እከታተል ነበር:: እናም አንድ ነገር አስተዋልኩ - ወንዳወንድነቱንና አካላዊ ጥንካሬውን ለኔ ለማሳየት የሚቻለውን ሁሉ እያደረገ ነበር:: አልዋሽሽም ኪቲ - ይህንንም ነገሩን ወደድኩለት::

ከተቀመጥኩበት ብድግ አልኩና ዐይኖቼን በጣሪያው ላይ አሻግሬ ከፊቴ በስፋት የተንጣለለውን የአምስተርዳምን ከፊል ገጽታ ማየት ጀመርኩ:: ያረጁ ጣሪያዎች፣ አዳዲስ ጣሪያዎች፣ በየመሀሉ የተሰገሰጉ ዛፎች፣ እንደዳንቴል የተወሳሰቡ መንገዶች:: ከርቀት ደግሞ - የከተማው ጠርዝና ሰማዩ የተነካኩበት የወሰን መስመር በውል የማይለይበት ግራጫ አድማስ:: እዚያው በዚያው ምን እንዳሰብኩ ታውቂያለሽ ኪቲ? «ይህ ሁሉ ነገር እስካለ ድረስ» አልኩ - «ይህ የፀሐይ ብርሀን፣ ይህ ከውሃ የጠራ ሰማይ፣ ይህ የማይጠገብ ንፁህ አየር፣ ይህ ሁሉ የተፈጥሮ ቸርነት እስካለ ድረስ - ደስታ ሊርቀኝ የሚችልበት ምንም ምክንያት የለም»።

እዎ ኪቲ - ፍርሀት ለወረራቸው፣ ብቸኝነት ሳጤታቸውና ደስታ ለራቃቸው ሁሉ ዋነኛው መድሀን ነው ብዬ የማምነው ምን መሰለሽ - ወደ ውጪ መውጣት፤ - ከሰፊው ሰማይ፣ ሚስጥሩ ተገልጦ ከማያልቀው ተፈጥሮና የዚህ ሁሉ ተፈጥሮ አድራጊ ፈጣሪ ከሆነው ከእግዚአብሔር ጋር ብቻቸውን ሆነው የመንፈስ ተራክቦ ማድረግ ወደሚችሉበት ወደ ውጪ መውጣት፤ ምክንያቱም - ይህን ሲያደርግ ብቻ ነው፤ አንድ ሰው የዚህን ዓለም ሚስጥር - ማለትም እየሆነ ያለው ሁሉ መሆን ስላለበት መሆኑን እና ለእኛ ለሰው ልጆች ከሚታየን ባሻገር የእግዚአብሔር በፊና በጎ ዓላማ እየተከናወነ መሆኑን መገንዘብ የሚቻለው:: እዎ - ይህ ታላቅ መለኮታዊ ግብር እስካለ ድረስ - (ምናልባትም ተጨባጭ ሁኔታ ምንም ይሁን ምን) - እያንዳንዱ ሐዘን ምንጊዜም የየራሱን «መጽናናት» ሊያገኝ የሚችልበት ምክንያት እንደሌለ እርግጠኛ ነኝ:: ከዚህም ሌላ - ተፈጥሮ

ብርድልብሴን ምናምን ያዘሁና ባዶ ወደነበረው ወደ መሀለኛው የጋራ ክፍላችን በመሄድ ሶፋው ላይ ተመቻችቼ ተቀመጥኩ - ወይ ለማንበብ ወይ ለመፃፍ ማለት ነው:: ግን እንዳሰብኩት አልሆነልኝም - ማንበቡም መፃፉም እምቢ አለኝና ቁጭ ብሎ መተከዝ ብቻ ሆነ:: በዚህ ሁኔታ ጥቂት እንደቆየሁ አንጎሌ ውስጥ የሚፈሯሯጠው የሀሳብ ግርግር ድንገት ከአቅሜ በላይ እየሆነብኝ መጣ:: ከፊት ለፊቴ ካለው ጠረጴዛ ላይ ተደፋሁና ለጉዱ መንበቅበቅ ጀመርኩ - እንባዬ እንደጎርፍ እየወረደ ጠረጴዛውን አራሰው::

ከዮት መጣ ሳይባል ድንገት በከበበኝ የሐዘን ደመና ክፉኛ ተዋጥኩ:: አ... ኪቲዬ - የዛሬውስ የጉድ ነበር ነው የምልሽ:: ምነው «እሱ» በመጣልኝና ትንሽ እንኳን ባጽናናኝ ብዬ የተመኘሁትም እንዲሁ ምኞት ሆኖ ቀረ::

አራተር ሰዓት ገደማ ላይ ነበር ተነስቼ ወደ ክፍሌ የገባሁት:: ክፍሌ እንዴት እንዳስጠላኝ አትጠይቂኝ ኪቲዬ! ብዙም ሳልቆይ እንደገና ወጣሁና መሀከለኛው ክፍል ውስጥ ጥቂት ወዲያ ወዲህ ስል ቆየሁ - ድንገት ከክፍሉ ቢወጣና ብንገናኝ በሚል እዲስ ተስፋ:: አታምኚኝም - ለአፍታ ያህል ሽንት ቤት ገብቼ በጉሬን እስተካከዬና ፊቴን አባብሼ ስወጣ - በዚያች አጭር ቅጽበት - ለድመቱ ውሃ ቀድቶ ተመልሶ ወደ ክፍሉ ሲገባ ከጀርባው አየሁት::

እንባዬ እንደገና ክፉኛ ተናነቀኝና ተመልሼ በሩጫ ወደ ሽንት ቤት! ልክ እንደገባሁ ከመስተዋቱ ፊት ቆምኩና የገዛ ምስሌ ላይ አፈጠጥኩበት:: በሁለቱም ጉንጮቼ ቁልቁል እየወረደ ደረቴ ላይ የሚንጠባጠበው እንባዬ ቀዩን ቀሚሴን ርጥበት በፈጠረችው ቡናማ ነጠብጣቦች አዥጎረጎረው:: በዚያች ሰዓት ምን ያህል እንደከፋኝ ለመገመት አትሞክሪ ኪቲዬ - ምክንያቱም አትችይም::

ይልቅ አንጎሌ ውስጥ እንደበረሮ ይርመሰመሱ ከነበሩት የሀሳብ መንጋዎች ጥቂቱን እኔ ራሴ ልንገርሽ - «አአ - በዚህ መንገድ

መቼም መቼም የፒተርን ልብ ልቀርበው አልችልም - ያንጊስ ማን ያውቃል እስከ ጭራሹ አያወደኝም ይሆናል - ቀድሞ ነገር እሱ እንደኔ የሆኤን የሚያወራለት ሰው አልቸገረውም ይሆናል - ምናልባት ስለእኔ ምንም የተለየ የሚያስበው ነገር የለው ይሆናል - አዎ - ወደድኩም ጠላሁም ወደ ብቸኝነቴ መመለስና እንደቀድሞዬ መቀጠል ይኖርብኛል - ያለ ምንም ጓደኛ (እንዲሁም ያለፒተር) ራሴን ችዬ መቆም መቻል አለብኝ - አሁን እንደሚታየኝ ከሆነ ተስፋና መጽናኛ ከሚሆነኝ፣ አለኝ ከምለውና መሽቶ እስኪነጋ በጉጉት ከምጠብቀው ነገር የምርቅበት ጊዜ ሩቅ አይደለም - አ....ህ! ምነው ይሄን ሀሳብ ያደከመው ራሴን እንደ አፍታ እንኳን ትከሻው ላይ ደገፍ ባደረግኩትና እንዲህ እያስጨነቀኝ ባለው የብቸኝነትና የልብን የማጣት ክፉ ስቃይ ለጊዜውም ቢሆን እፎይ ባልኩ! - ግን ማን ያውቃል - ከነጭራሹ ስለእኔ ምንም የተለየ ደንታ የለውምኮ ይሆናል - ማለትም ቤታችን ውስጥ ያሉትን ሁሉ በሚያይበት ዐይኑ ይሆናል የሚያየኝ - ምናልባት ለእኔ የተለየ አመለካከት ያለው እንዲመስለኝ ያደረገኝ የገዛ የቁም ቅዠቴ እንደሆነስ?»... አ ፒተር! - ምነው እንዴት እንዳለሁ ባየኸኝ! - ምነው ድምጹ አልባ ጩኸቴን በሰማኸኝ!

የሆነው ሆኖ ኪቲዬ - ወደ አመሻሹ ላይ በመጠኑም ቢሆን እየተረጋጋሁና ደግሞ ሳይመለስ የከሰመ የመሰለኝ ተስፋዬም ቀስ በቀስ እያንሰራራልኝ መጣ:: ምንም እንኳ አሁንም እልፎ አልፎ ሳላስበው ድንገት ግጥም የሚለኝን ዕንባ ምናባቴ እንደማደርገው መላው ቢጠፋኝም::

ያንቺው እና

መስለኝ - በየቀኑ ሳያቸው ነው የኖርኩት - እናም ጓደኛዬ እየመሰሉኝ መጥተዋል። እነዚህ መሀል አዲስ ፖስተር ብለጥፍ ልክ አዲስ እንግዳን የመላመድ ያህል ነው የሚሆንብኝ። እስከ የሚያወራው ከልቡ እንደሆነ ትንግርት በማያጠራጥርና እንደ በማበላ እንደሆነ።

ይገርምሻል ኪቲ - ፒተር ሞሽን (ድመቱን) ሁልጊዜ የሚያቅፍበትና የሚያሻሽበት ዋነኛ ምክንያት አሁን ነው ከመቼውም በላይ ግልጽ የሆነልኝ። አዎ - ፒተርም በፍቅርና የተጠማና ፍቅር የጠማው ልጅ ነው!

ያንቺው አና

አርብ የካቲት 18/1944

ውድ ኪቲ

አሁን አሁን ከመኝታ ክፍሌ ጥና ሰመጣ ከምንም በላይ የምንከልት ነገር ፒተርን ማየት ሆኗል። ከልቤ ነው ኪቲዬ - አንድ የምጠብቀው ነገር እንዳለኝ ማወቁ ብቻ ሕይወቴ ትርጉም ያለው እንዲሆን አድርጎልኛል። እናም - ለመጀመሪያ ጊዜ የመኖርን ጣዕም ማወቅ እየጀመርኩ ነው።

የሚገርምሽ ደግሞ ኪቲ - አድሉ ሲያድለኝ በሚፈልገን በቀጥጥና ሥር እያዋለው ያለው ይህ ልጅ - ሌላው ሌላው ሁሉ ቢቀር እንኳን - ቢያንስ ከዐይኔ ሊርቅ የሚችልበት ምንም ዓይነት መንገድ የለውም! ድንገት ክንፍ አውጥቶ በኮርኒሱ በኩል ወደማረያው በምታስወጣው በዚያች ብቸኛ ክፍተት ካልበረረ በቀር ማለት! - በዚህ ላይ ተቀናቃኝ የሉብኝ! (ደቅርቃ - ማርጎትን እንደተቀናቃኝ መቁጠር በማልፈልግኩ ነው)

በነገራችን ላይ ኪቲ - ፍቅር ይዞኝ እንዳይመስልሽ - በጭራሽ እንደዛ አይደለም ነገሩ። ግን እንዴት ነው - በእኔና በፒተር መሀል አንድ ጥሩ ነገር ሊፈጠር ይችል ይሆናል የሚል ግምት ምንጊዜም በውስጤ አለ - ስልሽ - የሆነ መተማመን ያለበት ጥሩ

ዓይነት ጓደኝነት። በዚህም ምክንያት ትንሽ ሰበብ ካገኘሁ ወደ እሱ ክፍል ከመሄድ ወደኋላ አልልም። ደግሞ ልጁ ራሱ እንደበፊቱ እንዳይመስልሽ። ያ እንዴት ብሎ ወሬ እንደሚጀምር ያጨንቀው የነበረ ልጅ አሁን አሁን አውርቶ የማያልቅበት ሆኗል ነው የምልሽ። ቻው ብዬው ከወጣሁ በኋላ እንኳን በሩ ድረስ እየተከተለ የሚያወራኝ ነገር አለው።

ከፒተር ጋር እየፈጠርኩ ያለሁትን ይህን አዲስ ግንኙነት እማማ እምብዛም አልወደደችውም። ደግሞ ደጋግማ የምትነግረኝ ልጁን እየረበሽኩት እንዳለሁና ሰላም ልሰጠው እንደሚገባኝ ነው። አይገርምሽም ኪቲ? ስለእውነት ለመናገር - እማማ እኔን እንዲህ ምንም አእምሮ እንደሌላት ልጅ መቁጠሯ አግባብ ነው? ይብዛም ይነስም የራሴ የሆነ የማመዛዘኛ አእምሮ እንዳለኝ እንዴት ነው የማይገባት? ወደ ፒተር ክፍል ስገባ ባየችኝ ቁጥር እንዴት እንደምትገላምጠኝ ልነግርሽ አልችልም። ከእሱ ጋር ቆይቼ ሁላቸውም ተሰብስበው ወደሚያወጉበት ወደ መካከለኛው የጋራ ክፍል ስመለስ ደግሞ እስካሁን የት ነበርሽ በሚል ደደብ ጥያቄ ታፋጥጠኛለች። ብቻ በአጭሩ ኪቲ - እማማ ከአቅሟ በላይ ነው እየተጫነችኝ ያለችው - በጣም የሚያስጠላ ነገር!

ያንቺው አና

ቅዳሜ የካቲት 19/1944

ውድ ኪቲ

ከቀትር በፊት በአብዛኛው ዝናባማ ሆኖ ነበር ያለፈው። እነእማማን አጠባና ጽዳት ምናምን ስራዎቻቸው አረዳድኩ። በተረፈ ከእሱ ጋር እንዲሁ ከወዲያ ወዲህ ስንተላለፍ አንድ ሁለት ቃላት ከመለዋወጥ ያለፈ ያደረግነው ቅርርብ አልነበረም። ከቀኑ ስምንት ሰዓት ተኩል ላይ ለመተኛት፣ ለማንበብ ወይ ደግሞ ያሻውን ለማድረግ ሁሉም ወደየክፍሉ ሲገባ እኔም ትራሴን

ያፋ መውጣት የለበትም!... እስካሁን ድረስ በጦርነቱ የበላይነትን ይዞ የሚገኘው ሕሊናዬ ነው። ግን የኋላ ኋላ ፍላጎቴ የሚያይልበትና የበላይነቱን የሚያሳይበት ጊዜ ይመጣ ይሆን? አንዳንዴ- ይህ መሆኑ አይቀርም የሚል ስጋት አለኝ። አንዳንዴ ደግሞ - ምነው እንደዛ በሆነና ያበጠው ፈንድቶ እንደፍጥርጥሬ በሆንኩ ብዬ እመኛለሁ!

አ...ህ! ኪቲ - እንዴት የሚጨንቅ ነገር መሰለሽ! - መቼ ይሆን ባጠጣው ያውጣው ብዬ ለፒተር የልቤን እባጭ ከፊቱ የማፈርጥለት? ግን ደግሞ- መጀመሪያ ከእሱ ነው መምጣት ያለበት በሚል እምነት ታስሬያለሁ። እንጂማ - ልናገረውም ሆነ ላደርገው የምፈልገው ምን ያህል ነገር በውስጤ ታምቆ እንዳለ እኔ ነኝ የማውቀው። እያንዳንዷን ፍላጎቴን በሕልሜ ኖሬያታለሁ፤ ኪቲዬ! - ግን ይኸው ይመሻል፤ ይነጋል - ጊዜው ዐይኔ እያየ እንደመጫኛ እየተተረተረ ያልፋል - ከሕልሞቼ አንዷቷ እንኳን ገና እውን ሊሆንችልኝም!... አያምም ኪቲ? - ያለመታደል አይመስልም?

አዎ - እና ማለት እንዴት ቀውስ ልጃገረድ ናት! ይህ ፈጽሞ ልክደው የማልፈልገው ሐቅ ነው። ግን ደግሞ እና ምን ታድርግ? - ቀውስ ብትሆንስ ምን ይገርማል? - ብርቱን የልጃገረድነት ሕይወቷን ያሳለፈችው በዚህ በቀውስ ጊዜ እኮ ነው! እየኖረች ያለችው እዚህ ቀውስ ቤት ውስጥ፤ በዚህ ቀውስ ሁኔታ እኮ ነው፤

ያም ሆነ ይህ ኪቲ - እስከዛሬ የሰጠኝ አምላክ ያልነሳኝ አንድ ልዩ ጥፍር አለ - የማስበውንም ሆነ የሚሰማኝን ሁሉ ለመጻፍ መቻሌ - እንጂማ ይሄኔ ገና ዱሮ አልቆልኝ ነበር!... ስለነዚህ ሁሉ ነገሮች ፒተር ምን ይሆን የሚያስበው? - ይዋል ይደር እንጂ አንድ ቀን ስለሁሉም ነገር በግልጽ ማውራታችን እንደማይቀር ተስፋ እያደረግኩ ነው።

በነገራችን ላይ ኪቲዬ - ልጁ ስለእኔ የገባው አንድ ለየት ያለ ነገር መናገር አለበት። ምክንያቱም - እሱም እስካሁን የሚያውቃት

ያቺን ሴሉቺ የቤቱ አባላት ሁሉ የሚያውቋትን የውጪኛዋን እና ነው - እሷን ደግሞ በምንም ዓይነት የእስከዛሬውን ያህል እንኳን ሊቀርባትና ሊወዳት ይችላል ብዬ ማመን አልችልም። እንደሱ ያለ ሰላምና ፀጥታ የሚወድ ልጅ በምን ተዓምር ነው ከእንደኔ ዓይነቷ ሀኬተኛ ላይ ቀድሞ ነገር ቀልቦ ሊያርፍ የሚችለው? - እኦ የየውማ ነገር መናገር አለበት። እዎ - የውስጠኛዋን እውነተኛዋን እና አይድቷት መሆን አለበት! - እውነቱን ነው የምልሽ ኪቲዬ - የውስጠኛዋን እና በጨረፍታ እንኳን አይድቷት ከሆነ - ራሴን ለመደበቅ የገነባሁትን ወፍራም ግድግዳ ለመሰንጠትና በውስጡም አርጩልቆ ድብቋንና ትክክለኛዋን እና ለማየት ፒተር የመጀመሪያው ሰው ነው የሚሆነው። አሁን ትልቁ ጥያቄ ምን መሰለሽ - አርጩልቆ ወዳያት እና ግድግዳውን አልፎ ለመጠጋት ብዙ ጊዜ ይወስድበት ይሆን ወይ? የሚለው ነው።

ሌላው የሚያሳስበኝ ነገር - «ፍቅር ከሐዘኔታ የሚመነጭ ክስተት ነው - ፍቅርና ሐዘኔታ እጅ ለእጅ ተያይዘው የሚጓዙ ነገሮች ናቸው» የሚል የቆየ አባባል አለ አይደል እንዴ? የኔውም እንደዛው ቢሆንስ? ምክንያቱም አብዛኛውን ጊዜ ልክ ለራሴ እንደማዝነው ነው ለፒተርም የማዝንለት። ከፒተር ጋር ያለኝ ግንኙነት ደግሞ የ«ፍቅር» እንጂ የ«ሀዘኔታ» እንዲሆን አልፈልግም።

ስለእውነት ነው የምልሽ - እኔ ልጀምረው ብል እንኳን እንዴት ብዬ እንደምጀምርለት አላውቅም። ለእሱ ደግሞ ምን ያህል ሊከብደው እንደሚችል ገምቺው። አሀ! - ምነው ግንኙነታችን በጽሁፍ ብንበረና የማስበውን ሁሉ እንዲረዳልኝ ለማድረግ ይሆን ያህል ባልተቸገርኩ። በአፍ ለመንገር ግን በጣም በጣም አስቸጋሪ ነገር ነው!

ያገቺው እና

የምድጃ እራት፣ እሱን ማቃጠሉም ተጨማሪ ሥራ ሆኖብናል:: ሃሃሃ፣ - የተበላሸውን ካልተበላሸው የመለየቱ የጋራ ሥራ ግን - አልዋሸሽም - የሆነ የሚያዝናና ነገር አለው:: ሃሃሃ! - ለምሳሌ - አንቺ ተበላሽቷል ብለሽ የምትጥይውን እንዱ ብድግ ያደርግና አልተበላሸም ይልሻል:: አንቺም በተራሽ እንዱ ተበላሽቷል ብሎ የጣለውን ብድግ ታደርጊና አልተበላሸም ትያለሽ፣ ሃሃሃ! ታዲያ ትጭቂያለሽ?.... የጣለው ሰው ድንቹ ተበላሽቷል የሚልበትን ምክንያት ያስረዳል - አልተበላሸም ባዩም እንደዛው የራሱን ምክንያት ያቀርባል - አሳማኝ ምክንያት ያቀረበው ያሸንፍና ድንቹ ወይ ከሚቃጠሉት፣ ወይ ከሚበሉት ይመደባል:: ታዲያ አንዳንዴ በድምጽ ብልጫ እናፀድቀዋለን:: የአንዳንዱ ድንች ዕጣ ፈንታ በቬቶ ፓወር የሚወሰንበትም ጊዜ አለ! ባለቬቶ ፓወሮቹን አንቺም መገመት የሚሳንሽ አይመስለኝም - እማማና ወ/ሮ ፋንዳን ናቸው::

አ! ኪቲ - አራተኛ ዓመቱን የያዘው የዓለም ጦርነት በየዕለቱ እየፈጠረ ባለው አጠቃላይ የኢኮኖሚ ቀውስ ምክንያት በየቤቱ በነፃነት ለሚኖረው ሰው እንኳን የሁሉ ነገር እጥረት አስጨናቂና ከአቅም በላይ በሆነበት በዚህ ክፉ ወቅት በአንድ «ሚስጥራዊ የመደበቂያ ቤት» ውስጥ መኖር ቀልድ ጉዳይ እንዳይመስልሽ:: እረ ምነው እንደሚያደርገው አድርጎ ይሄን ቀፋፊ ጊዜ በገላገለን፣ ጨርሶ ልቋቋመው ከምችለው በላይ በሆነ ዝቅጠት ውስጥ ነው ያለነው::

ያንቺው አና

ሐሙስ መጋቢት 16/1944

ውድ ኪቲ

ዛሬ የአየሩ ሁኔታ በጣም፣ በጣም ደስ ይላል - በቃላት ልገልጽልሽ ከምችለው በላይ ያምራል:: - እናም በደቂቃ ውስጥ ወደጣሪያው ልወጣ ነው::

ለምን የፒተር ዓይነት መረጋጋት እንደሚጎድለኝና ለምንስ ከሚገባኝ በላይ እንደምቅበጠበጥ አሁን በደንብ ገብቶኛል:: እሱ የራሱን ሥራ ሊሰራበት፣ በራሱ የሕልም ዓለም ሊቀይበት፣ ብቻውን ሆኖ ያሻውን ሊያስብበት፣ ሊተኛበት፣ ልቡ የፈቀደውን ሁሉ ሊያደርግ የሚችልበት የራሱ ክፍል አለው:: እኔ ግን በአብዛኛው እዛው መካከለኛው የጋራ ክፍላችን ውስጥ ከአንዱ ጥግ ወደ አንዱ ጥግ እንዲቻው ስንከራተት ነው የምውለው የማመሸው:: ቀኑን ሙሉ ተወትፎበት ለሚውለው ዕድሜ ለደባሌ ለአቶ ዱሴል - ክፍሌ ውስጥ የማሳልፈው ጊዜ ከቁጥር የሚገባ አይደለም ልልሽ እችላለሁ:: ይሁን እንጂ አሁን በጣም እየናፈቀኝ ያለው ነገር ክፍሌ ውስጥ ብቻዬን ማሳለፍ የምችልበት ዕድል ማግኘት ነው:: በየጊዜው በኮርኒሱ እየተንጠላጠልኩ ወደጣሪያው የምሸሽበት ዋናው ምክንያትም ይኸው ነው:: ፀጥ ወዳለው ጣሪያ ወጥቼ ከአንቺ ጋር ስሆን ነው ለአፍታም ቢሆን ራሴን የምሆነው:: ስልሽ - ቢያንስ ለዚያች አጭር ቆይታ እውነተኛዋን አና እሆናለሁ:: በሆነው ሆኖ አሁንም ቢሆን ስለራሴ ማላዘንና ማቃሰት አልፈልግም - ይልቁንም በተቃራኒው ቆራጥ፣ ጠንካራና ልበ-ሰፊ መሆን ነው የምፈልገው::

ይመስገነው የተቀሩቱ የሚስጥራዊው ቤት አባላት ስለውስጣዊ ስሜቶቼ ምንም የሚያውቁት የላቸውም - ሊኖራቸውም አይችልም - ከእማማ ጋር ያለኝ ግንኙነት በየቀኑ እየቀዘቀዘ የመምጣቱን ስሜት መደበቅ ካለመቻሌ በቀር ማለት ነው:: ለነገሩ ለአባባም ቢሆን ስሜቴ የዱሮውን ያህል ጥልቅ ነው ልልሽ አልደፍርም:: ለማርጎትም ቢሆን የውስጤን በተመለከተ አንዲት ቃል ትንፍሽ አልልላትም:: ምናለፋሽ ኪቲ - በራሴ ግንብ ውስጥ ሙሉ በሙሉ በግቼ ነው እየኖርኩ ያለሁት:: ከምንም በላይ የማስብበት ጉዳይ ምን መሰለሽ፣ - ውጪያዊውን ጭምብሌን በሚገባ ጠብቄ መቆየት መቻል አለብኝ - በውስጤ የሚካሄደው ጦርነት አሁንም እንደነገሰ መሆኑን ማንም ማወቅ የለበትም:: አዎ - በ«ፍላጎቴ»ና በ«ሕሊናዬ» መካከል ያለማቋረጥ እየተካሄደ ያለው የከረረ ጦርነት ለማንም

ሳለሁ ነው ፒተር ወሬውን የሚያቆመው:: በዚህም ምክንያት ራሴን የምጠይቀው አንድ ትልቅ ጥያቄ አለ - ለምን ይሆን የፒተርን ወሬ የማልጠግበውና ይበልጥ እንዲያወራኝ የምጓጓው? ሊቋቋመኝ ከሚችለው በላይ ለፍላፊና ቀልቃላ ስለመሆኑ ፒተር በአንድ አጋጣሚ የነገረኝ ጊዜ እኔም በመልስ ምት ዓይነት ስለእሱ ይሰማኝ የነበረውን ነግሬው ነበር - ማለትም - ልቋቋመው ከምችለው በላይ ጭምትና ፈዛዛ የነበረ ስለመሆኑ:: በበኩሌ አሁን ሀሳቤን ቀይሬያለሁ:: እሱስ ስለእኔ የነበረውን አስተሳሰብ ቀይሮ ይሆን ወይ የሚለው ትልቁ ጥያቄዬ ግን አሁንም ጥያቄ እንደሆነ ነው ያለው::

ያንቺው እና

ማክሰኞ መጋቢት 14/1944

ውድ ኪቲ

ዛሬ ምን ልንበላ እንደሆነ ልንገርሽ! እንደው ምናልባት ቢያዝናናሽ ብዬ እንጂ እንኳንስ ሳወራው ሳስበው የማልፈልገው ነገር ነው:: አሁን ይሄን እየፃፍኩልሽ ያለሁት እንኳን አፍና አፍንጫዬን ሸቶ በተነከረ መሀረብ ሸፍኜ ነው:: (እዚህ ከመምጣታችን በፊት የተገዛ ሽቶ ማለት ነው) ምክንያቱ ምን ይመስልሻል?... ተይው ተይው ኪቲ - ፈጽሞ ልትገምቺው የምትችይው ነገር አይደለም - ስለዚህ እኔ ራሴ ከመጀመሪያው ልጀምርልሽ::

የምግብ ኩፖኖች ይልኩልን የነበሩት ሰዎች በናዚዎች ተያዙ:: ስለዚህ አሁን በእጃችን የሚገኙት አራት ራሺን ካርዶች ብቻ ናቸው:: ስምንት ሆነን በአራት ራሺን ካርዶች ለመኖር የቻልነው በነዚያ ተጨማሪ የምግብ ኩፖኖች አማካኝነት ነበር:: እናልሽ - አሁን በቤታችን ዘይት የለ - ቅቤ የለ - ጨው የለ - ምን የለ - የምናደርገው ጠፍቶን ተፋጠጥንልሽ! በዚህ ላይ ሚፒም እና

ክራለርም ስለታመሙ ወደ ሥራቸውም ሆነ ወደ እኛ ዝር ማለት ካቆሙ ቀናት አልፈዋል:: እቶ ኩፔስም ከዮትም ከዮትም ብሎ አንዳንድ ነገሮች እንኳን እንዳይገዛልን የራሱ የሥራ ኃላፊነት እንዳለ ሆኖ የእነሚፒንም ቦታ ሸፍኖ እየሰራ ስለሆነ ጊዜው አላዳርስ አለው መሰለኝ እምብዛም ሊረዳን አልቻለም:: እናም በአጭሩ ንገሪኝ ካልሽኝ - በቤታችን ውስጥ ያለው አጠቃላይ ሁኔታ በጣም በጣም ያስጠላል! ከነገ ጀምሮማ ገና ይብሱን ይከረፋል - ምግቡም እንደዛው:: ምክንያቱም ቅቤ በይ - ዘይት በይ - ማርጋሪን በይ - የመጨረሻውን ሙጣጭ (እቃዎቹን እየፈቀፈቅን) - የመጨረሻውን ጭላጭ (እቃዎቹን እያንጠፈጠፍን) ለዛሬ አርገነዋል::

ምንጊዜም ጠዋት ጠዋት (ዳቦ ለመቆጠብ ስንል) እንበላው የነበረው የድንች ቺፕስም ምንም ምንም በማይል መረቅ ተተክቷል:: ወ/ሮ ፍራንክ በችጋር እንዳናልቅ ስለሰጋች በምታበስለው ነገር ሁሉ ከነከረሙ የታሸገ የቆርቆሮ ወተት ፈስስ ታደርግበታለች - ይግረምሽ ብሎ እሱውም እያለቀባት ነው:: ጠጣም ወረደ ወደተነሳሁበት ልመልስልሽና የዛሬው እራታችን የሚሆነው ምን መሰለሽ - እንእማማ ለባለ ቀን በሚል ከዓመት በፊት በታንኪ አሽገው አስቀምጠውት በነበረው በደቃቁ የተከተፈ ከጎመን የተሰራ ሾርባ! - አፍና አፍንጫዬን ሽቶ በተነከረ መሀረብ የሸፈንኩበት ምክንያት አሁን ግልጽ ሆነልሽ? ታንኪ ውስጥ ታሽጎ ዓመት የቆየ ጎመን ምን ያህል እንደሚቀረና በምንም ቋንቋ ለመግለጽ ያስቸግራል:: በቃ - ምን ልበልሽ - የገማ እንቁላል አይተሽ ማየት! እ....ፍ! ይታይሽ እንግዲህ ከእንዲህ ያለው አሰያፊ ጉድ የተሰራ ምግብ እንዴት ሊሆን እንደሚችል:: እንኳንስ ልበላው ገና ሳስበው ወደ ላይ እያለኝ ነው::

ሲያመጣው ደግሞ እንዴ አይደል? - ድንቾቻችንም በአንድ ዘሀ በፊት በማናውቀው በሽታ እየተጠቁና እየተበላሹ ነው:: ይገርምሻል - አንድ ባሊ ድንች ብታወጪ ለምግብነት የሚሆንሽ ግማሽ ባሊም አይሆን:: የተቀረውስ አትይኝም? የተቀረውማ -

ሲሆን - ከዕለት ወደ ዕለት ዝምተኛነቴ እየጨመረና በውስጤ እያደገ የነበረው «ውብ» ለሆኑ ነገሮች ሁሉ - «ጥሩ» ለሆኑ ነገሮች ሁሉ - የነበረኝ ገደብ የለሽ ፍላጎትም እየታወቀኝ መጣ::

እናም ኪቲ - አሁን ማታ ማታ አልጋዬ ላይ ጋደም ካልኩ በኋላ የተለመደውን የመኝታ ሰዓት ፀሎቴን ሳደርስ ቆይቼ - «...እግዚአብሔር ሆይ - ጥሩ ለሆነው ሁሉ - ውድ ለሆነው ሁሉ - እንዲሁም ውብ ለሆነው ሁሉ - ከልቤ አመሰግንሀለሁ!» የሚለውን የማሳረጊያ ሐረግ ስለው ሁለመናዬ እንዴት በሐሴት እንደሚሞላ አትጠይቂኝ! እያንዳንዱ ቃል ትርጉም ይሰጠኛል ነው የምልሽ:: ሊያጠፉኝ ከተነሳው የከፋት ሰደድ ለጊዜውም ቢሆን መደበቅ የመቻሌ «ጥሩ»ነት - የጤናዬና የፒተር «ውድ»ነት - እኔም ሆንኩ ፒተር እስካሁን ስም ልንሰጠው ያልተቻለንና በመሀላችን እየተፈጠረ ያለው ልዩ ስሜት - «ውብ»ነት::

አሁን እያሰብኩ ያለሁት ዓለምን እየወረረት ስላለው ክፉ የጥፋት ደዌ ሳይሆን ደዌው ገና ስላልደረሰበት ውብ ጎኗ ነው:: እኔና እማማ ሙሉ በሙሉ ከምንለያይባቸው ነገሮች አንዱም ይህ ነው:: ለምሳሌ እዚህ ስላለንበት አጠቃላይ ሁኔታ ስታማርሪ ወይ ደግሞ ብቻሽን ስትተከዢ ካገኘችሽ የእማማ ብቸኛ የማጽናኛ ምክሯ ምን መሰለሽ - «መላውን ዓለም እያመሰው ስላለው ጦርነትና አሳር መከራቸውን እየዛቁ - በየዕለቱም እንደዝንብ እየረገፉ - ስላሉት ወገኖቻችን አስቢ! እናም ለእንደዛ ዓይነቱ ሰቆቃ ባለመዳረግሽ ተመስገን በይ!» የእኔ ምክር ደግሞ ይህ ነው - «ሂጂ ውጪ! - ወደ ሰፋፊዎቹ መስኮች ውጪና በማይጠገበው የተፈጥሮ ውበት፣ አገሬ ከአገሬ ሳይል ለፍጡራን ሁሉ እኩል በሚፈነጥቀው ዕፁብ ድንቅ የፀሐይ ብርሀን ነፍስሽን አስደስች! - ሂጂ ውጪ! ርቆሽ የነበረውን ደስታሽን እንደገና ማግኘት ከፈለግሽ ወደ ሌላ ሳይሆን ወደራስሽ ውስጥና ወደ እግዚአብሔር ተመልከቺ! አዎ - ወደ ውስጥሽ አሰሙልቂ! ወደ እግዚአብሔርም አንጋጪ! ከውስጥሽም ሆነ ከዙሪያሽ ስለራቀት ሳይሆን በውስጥሽም ሆነ በዙሪያሽ ስለቀሩት ውብ ነገሮች አስቢ!

ይህን ማድረግ ከቻልሽ ርቆሽ የነበረው ደስታም ዳግም ሲቀርብሽ የማድ ነው!»

ስለእውነት ነው የምልሽ ኪቲ - የእማማ አባባል እንዴት ትክክል ሊሆን እንደሚችል ፈጽሞ አይታየኝም - ስልሽ - እንዴት ነው አንቺ ራስሽ ሰቆቃ ውስጥ እያለሽ ስለሌላ ሰቆቃ በማሰብ ራስሽን ማዳን የምትችይው? - ይህን ሳድርግ ካልሽማ ጭራሹኑ አለቀልሽ ማለት እኮ ነው! ይልቅስ እኔ ያልኩትን ብታደርጊ ያለምንም ጥርጥር ራስሽን እንደገና ማግኘት ትችያለሽ - እግዚአብሔርንም:: ይህ ሲሆን ብቻ ነው መንገዳገድሽ ቀርቶልሽ እንደገና ሚዛንሽን መጠበቅ የምትችይው::

በዚህ ላይ - አንድ የማያነጋግር ሐቅ አለ - ለራሱ ደስተኛ የሆነ ሁሉ ሌሎችንም ደስተኛ ያደርጋል:: እንዲሁም - ሰብዓዊ ወኔውና መንፈሳዊ የእምነት ጽናቱ ያልራቀው ሁሉ መቼም ቢሆን ምንም ዓይነት ምጽዐት መሀል ከስሞ አይቀርም!

ያንቺው አና

ዕሁድ መጋቢት 12/1944

ውድ ኪቲ

ይሄን ሰሞን ደግሞ አንድ ቦታ አርፎ መቀመጥ እንኳን አቅቶኛል ነው የምልሽ! አዎ - ደረጃውን መውረድ ነው - ደረጃውን መውጣት ነው - ከአንዱ ክፍል ወደ አንዱ ክፍል መንጠልጠል ነው - ሰገነቱ ላይ መውጣት ነው - እንደገና መውረድ ነው - እረ ተይኝ ኪቲዬ!... ከፒተር ጋር ማውራት እንደአንዳች ያስፈልገኛል - ግን ደግሞ - ምናልባት እየረበሽኩት ይሆን ወይ የሚለው ነገር ያንኑ ያህል ያሰጋኛል:: ፒተር ስላለፈው ሕይወቱ በመጠኑም ቢሆን አውርቶኛል - ስለቤተሰቡም ሆነ ስለራሱ ማለት ነው:: ይሁን እንጂ የሚበቃኝን ያህል አውርቶኝ አያውቅም ልልሽ እችላለሁ:: ምንጊዜም - ምነው ባላቆመ እያልኩ

እያደላም::

ከሁለት ዓመት በፊት ያሳለፍኩትን ሕይወቴን በጣም ኃይለኛ በሆነ አጉሊ መነጽር እያየሁት ነው ያለሁት:: በእናት በአባቴ ቤት የነበረኝ ከመስከረም ፀሐይ ፏ ያለ ብሩህ ሕይወት - ከዚያ ደግሞ 1942 ላይ ወደዚህ ቦታ መምጣቴ - የሁሉም ነገር በድንገት መለዋወጥ - በትንሽ በትልቁ መንታረኩ፣ መጨቃጨቁ፣ ጠቡ፣ ቁጣው፣ ዘለፋው፣ አምባጓሮው - ብቻ ምን ልበልሽ - ሁሉም ነገር ከግንዛቤ አቅሜ በላይ ነበር:: ጨርሶ ባልጠበቅኩት ድንገተኛ ጡጥመድ ውስጥ ነበር የወደቅኩት:: እናም - ስለራሴ የነበረኝ ግምት በሌሎች ተጽዕኖ ምክንያት ሳይዛባ፣ መብቴ ሳይረገጥ፣ ክብሬ ሳይደፈር፣ እንዲሁም ያ ከምንም በላይ እኮራበት የነበረው ማንነቴ ጫፉ ሳይነካ - ማለትም - ልክ ቀድሞ በነበርኩበት ሁኔታ ለመቀጠል እችል ዘንድ ብቸኛ አማራጭ ሆኖ ያገኘሁት ምን ነበረ መሰለሽ ኪቲ - ያፈጠጠብኝ ላይ ማፍጠጥ - የጮኸብኝ ላይ መጮህ - የሰደበኝን መስደብ! አዎ - ማንም ይሁን ማ - ያለአግባብ ጫና ሊፈጥርብኝ ሲሞክር - እዚያ ሰው ላይ የባሰ ጫና መፍጠር!

ስለ 1943 የመጀመሪያው አጋማሽ እስቲ ጥቂት ላስታውስሽ:: አልቅሽ፣ አልቅሽ ጩኺ ጩኺ ይለኝ የነበረው - ሊውጠኝ ሊሰለቅጠኝ የነበረው የብቸኝነት ስሜት - ጉልህነታቸው እንዳለ ሆኖ ነገር ግን ከዚያውም በላይ ጉልህ መስለው ይታዩ ነበሩትን ጥፋቶቼንና አጠቃላይ ጉድለቶቼን እንዴት ቀስ በቀስ ማየት እንደጀመርኩና.... ሲላም ሲላም:: ለምሳሌ አብዛኛውን ቀን የማሳልፈው በውስጤ ከማስባቸው ነገሮች ጋር ምንም ግንኙነት ስለሌላቸው አርቲ ቡርቲዎች በማውራት ነበር፣ አባባን ወደ እኔ ለመሳብ አደርግ የነበረው ጥረትም ቀላል አልነበረም - የምኞቴን ያህል አልተሳካልኝም እንጂ:: ሁሉንም ነገር ብቻዬን መጋፈጥ ነበረብኝ ኪቲ! ራሴን የመቀየሩን እጅግ በጣም አስቸጋሪ ሥራ - ያን ያህል ጫና ይፈጥሩብኝ የነበሩትንና እንደዛ ወዳለ አስፈሪ የተስፋ መቁረጥ ዝቅጠት አውርደውኝ የነበሩትን እነኛን ማለቴ

ያልከበሩችው የቱጣና የዘለፋ ናዳዎች የመገደቡን ሥራ - እና ሌላ ሌላውንም ሁሉ ያለአንዳች ኢጋዥ በገዛ ራሴ ለመወጣት ስፈጋ ነው የከረምኩት::

የዚያ ዓመት ሁለተኛው አጋማሽ በመጠኑም ቢሆን የተሻለ ነበር ማለት እችላለሁ - ቢያንስ ከዚያ በፊት ያደርጉት እንደነበረው እኔን እንደ ሕፃን ማየታቸውን ለዘብ አድርገውልኝ ነበር:: ሃሃሃ! ኢታምኚኝም ኪቲ - በግማሽ ዓመት ውስጥ ምን ያህል ብለወጥባቸው እንደሆን እንጃ እንደ አንዲት ሙሉ ሴት ይቆጥሩኝ የጀመሩም ነበሩ! ስለብዙ ነገሮች ማሰብና አንዳንድ ልብወለድ ታሪኮች መፃፍ የጀመርኩትም በዚያው ጊዜ ነበር:: በዓመቱ መጨረሻ ገደማ ላይማ ራሴን አንቱ ማለቱ ጭራሽ እንደባሰብኝ ነው የማወራሽ! ማናቸውም ቢሆኑ ከእንግዲህ እኔን እንደ ሕንድ ሽራ ኳስ እንዳሻቸው በማንከበር፣ ከወዲያ ወዲህ በመወርወርም ሆነ በመቀባበል የቀድሞ ጨዋታቸውን የመቀጠል ምንም ዓይነት መብት የላቸውም ከሚል ቁርጥ ድምዳሜ ላይ ደረስኩ! ከራሴ ፍላጎቶች ጋር በተጣጣመ ሁኔታ ብቻ ራሴን በራሴ ለመቀየር ፈለግኩ:: የዚያን ሰሞን ከምንም ከምንም በላይ እስደንግጦኝ የነበረው ምን መሰለሽ ኪቲ - ድንገት ተገልፆልኝ የነበረ አንድ መራር እውነታ!.... ምን አትይኝም?... ከራሴ በላይ የምወደውን አባባን እንኳን በሁሉ ነገር ላይ ሚስጥረኛዬ ላደርገው መቼም መቼም እንደማይቻለኝ ማወቄ!... አዎ ኪቲ - ከራሴ በቀር ማንንም ማመን ያልፈለግኩበት ጊዜ ነበር::

በሁለተኛው ዓመት (1944) መጀመሪያ ላይ ደግሞ ሁለተኛው ትልቅ ለውጥ! ምን እንደሆን ገመትሽ ኪቲ?.. ያ ሕልሜ ነዋ! - የልጅነት ጓደኛዬን ፒተር ዌስልን ያየሁበት ያ ሕልሜ! - ክፉኛ እየናፈቅኩት የነበረው ነገር ከዚያ በፊት ይመስለኝ እንደነበረው የልጃገረድ ጓደኛ ሳይሆን የ«ወንድ» ጓደኛ መሆኑን ለመጀመሪያ ጊዜ ያወቅኩበት ያ ሕልሜ! - ከእኔ በቀር ለማንም ስለማይታየው ስለውስጣዊው ደስታዬና እውነተኛዎቹን የውስጥ ስሜቶቼን ለመደበቅ እንደ ጠንካራ ምሽግ እጠቀምበት ስለነበረው «ደስተኛ መስሎ የመታየት» ጥበቤ ለመጀመሪያ ጊዜ ያሰላሰልኩትም በዚሁ ጊዜ ነበር:: ይህ ሁሉ

ቢጠየቅ በአጭሩ ሊል የሚችለው ምን መሰለሽ - «እና ማለት - አዳዲስ ቀልዶች የማያልቁባት - ማንኛውንም አጋጣሚ ተጠቅማ ሳቅ መፍጠር የምትችል - በማንኛውም ጨዋታ ላይ እዚያው በዚያው በምትፈጥራቸው ሸሮቿና ተንኮሎቿ የምትታወቅና የምትወደድ - ስቃ የምታስቅ - ተደብራ የማታውቅ - መቼም መቼም ፈገግታ የማይለያት - ንጭንጭም ሆነ ኩርፊያ የማታውቅ - ወዘተ ወዘተ.»

የዛኔዋን «እና» አሁን ወደ ኋላ መለስ ብዬ ሳያት በጊዜውና በቦታው የቱንም ያህል ተወዳጅ የነበረች ትሁን እንጂ በውብ የስጦታ ወረቀት እንደተጠቀለለ ርካሽ ዕቃ ከውስጧ ይልቅ ላይዋ የሚያብረቀርቅና ከዛሬዋ «እና» ጋር በአጋምም በቀጋም የማትገናኝ ነበረች ብልሽ ያጋነንኩት አይመስለኝም። በርቀት ያውቀኝ የነበረው ፒተር እንኳን በቀደም ስለእኔ የነገረኝ በጣም ትክክል ነበር - «መቼም መቼም ብቻሽን አይቼሽ አላውቅም - ቢያንስ በሁለትና ሦስት ወንዶች እንዲሁም በበርካታ ልጃገረዶች ተከብበሽ ነው የምትውይው - ምንጊዜም ከመሀላቸው ነሽ - ምንጊዜም እንደሳቅሽና እንዳሳቅሻቸው ነው - ጨዋታችሁም ሆነ ወሬያችሁ የሚካሄደው በአንቺ ማዕከልነት ነው።»

ታዲያ ከዛኔዋ እና የተረፈና በዛሬዋ እና ውስጥ የቀረ ምን ነገር አለ?.... አ! በነገራችን ላይ ሀሳብ አይግባሽ ኪቲ - አሁንም ቢሆን መሳቅ አልረሳሁበትም - አሁንም ቢሆን ለማንኛውም ጥያቄ ፈጣንና አስደናቂ መልስ መስጠት አልጠፋብኝም - ያኔ ተወዳጅና ተደናቂ ያደረገኝ የሰዎችን ስህተት ነጥሎ የማውጣቱና እንዲታረሙ የመንገሩ ችሎታዬም ቢሆን አሁንም አብሮኝ አለ - ስለድርያውም ከሆነ አሁንም ቢሆን መዳራት እችላለሁ - ስልሽ

- ከ... ፈለግኩ! - ይሄ አይደለም ችግሩ ኪቲዬ።

ያለአንዳች ሀሳብና ጭንቀት እንዳሻኝ ስፎልልና ስቦርቅ ያሳለፍኩትን ያን ዓይነት የደስታ ሕይወት ምናልባት ለአንዲት ምሽት - ወይ ለሁለት ለሶስት ቀናት - ወይ ደግሞ ለሳምንት የሀልም ቢሆን እንደገና የማየት ዕድል ባገኝ ደስታውን

አልችለውም። ግን በሳምንቱ መጨረሻ ላይ ምን ያህል ትክት ሊለኝ እንደሚችል - እናም - ቁምነገር ሊያወራኝ የሚችል ሰው ፍለጋ ምን ያህል ልክለፈለፍ እንደምችል አውቃለሁ። አሁን እንደዛኔው ያሉ «አጃቢዎች» እና «ተከታዮች» አልፈልግም - አሁን የምፈልገው «ጓደኞች» ነው! አሁን የምፈልገው - ለአንዲት ልጃገረድ ቀልድ፣ ጨዋታ፣ ቧልትና ፈገግታ የሚሸነፉ ደካማ አጀቦች ሳይሆን የምትሰራቸውን ቁምነገሮችና አጠቃላይ ሰብዓዊ ባሕሪዋን የሚያደንቁላት የበሰሉ ጓደኞች ነው።

እርግጥ ነው - ምርጫዬን በዚህ መስፈርቴ መሰረት ካደረግኩ እንደዱሮው ዙሪያዬን የሚከበኝ ግርግር አይኖርም - ይሄን በደንብ አውቃለሁ ኪቲ። ታዲያ ምን ችግር? - ጥቂትም ቢሆኑ የሚመጥኑሽና ሐቀኛ የሆኑ ጓደኞች ካገኘሽ ምን ትፈልጊያለሽ?

ለነገሩ ስለ 1942 የነገርኩሽ ሁሉ እንዳለ ሆኖ ያን ጊዜም ቢሆን ሙሉ በሙሉ ደስተኛ ነበርኩ ልልሽ አልችልም። አልፎ አልፎም ቢሆን ጭር የሚልብኝና ወናነት የሚሰማኝ ጊዜ ነበር። ነገር ግን ቀኑን ሙሉ ከወዲያ ወዲህ እንደዘለልኩ እንደተሯሯጥኩ ስለምውል ጭርታውን በማዳመጥ ፈንታ በሚቻለኝ ሁሉ ራሴን በማስደሰት ነበር የማሳልፈው። አንዳንዴ ሆን ብዬ አንዳንዴ ደግሞ እንዲሁ ሳይታወቀኝ በማደርጋቸው ልዩ ልዩ ነገሮች (ቀልዶች፣ ጨዋታ ነክ ተንኮሎች፣ ተረቦች፣ ወዘተ) ነበር ይሰማኝ የነበረውን የባዶነት ስሜት ከውስጤ የማባርረው። አሁን ግን ስለሕይወትም ሆነ ማድረግ ስላለብኝ ማንኛውም ነገር በተለየ ጥንቃቄና ትኩረት ነው የማስበው። አዎ ኪቲ - አንደኛው የሕይወቴ ፈረቃ ተጠናቅቋል - እስከወዲያኛው ተደምድሟል። ያለአንዳች ሀሳብ እንዳሻኝ እቦርቅባቸው የነበሩት እነኛ የትምህርት ቤት ቀናት ዳግም ላይመለሱ ሄደዋል።

ስለእውነት ለመናገር እነኚያ ቀናት እንኳንስ እንደመጀመሪያው ሰሞን ሊናፍቁኝ ቀድሞ ነገር ጣዕማቸው ምን እንደነበር እስኪጠፉኝ ድረስ ነው ያደግኩት የመነደግኩት። አሁን በአንድ ጎኔ እየተዋሀደኝ ያለው ኮስተር ያለ ማንነቴ የዚያኔውን ዓይነት ሕይወት ማስተናገድና ማጣጣም እንድችል የሚፈቅድልኝ

ውድ ኪቲ:

አሁን ስለ 1942 ዓ.ም እያሰብኩ ነው - ከሁለት ዓመት በፊት ስለነበረው ሕይወቴ:: ሁሉም ነገር ጨርሶ እውነት እውነት አይመስልም ኪቲ:: ምድራዊ ገነት የነበረውን ያንን ሕይወት የኖረችው እና እዚህ - ቤት አይሉት የጉብ ቀፎ - ውስጥ ታሽጋ በሁለት ዓመት የስቃይ እሳት እንደዳቦ ታኘ ብላ ከበሰለችው እና እጅግ በጣም የተለየች ነበረች:: አዎ ኪቲ - ያ ሕይወት በእርግጥም ምድራዊ ገነት ነበር:: ይገርማል - አንድ በእጅሽ ያለ ነገር ምን ያህል ውድ እንደሆነ የሚገባሽ ከእጅሽ የወጣ ዕለት ነው - በእጅሽ እስካለ ድረስ ነገሬም አትይው::

የዛሬ ሁለት ዓመት (እንደማንኛውም አይሁድ የነበረብኝ ጫና እንዳለ ሆኖ) ምን የሌለኝ ነገር ነበር ኪቲዬ? በደፍፌንድ ማግኘት ዛሬ እንዲህ እንደሰማይ ሊርቀኝ ያኔ ከመንገድ ዳር ሱቅ ከረሜላ የመግዛት ያህል እንኳን የማይከብደኝ ነበር - የዕድሜ እኩዮቼ የሆኑ ከሀያ የማያንሱ የወንድና የልጃገረድ ጓደኞች ነበሩኝ - የትምርት ቤታችን መምህራን ሁሉ የሚመኩብኝና የገዛ ልጃቸው ያህል የሚወዱኝ ተማሪ ነበርኩ - እማማና አባባ ወጥቼ እስክገባ የማያምኑኝ፣ እንደወፍ እንቁላል የሚሳሱልኝና ለዙፋን እንደታጨች ልዕልት የሚያሞላቅቁኝ ልጅ ነበርኩ - ብቻ ምኑን ከምኑ ብዬ ልንገርሽ - ያ ሁሉ ቸኮላት - ያ ሁሉ ኬክ - ያ ሁሉ አይስክሬም - በዚህ ላይ እንአባባ የመደቡልኝ ከበቂ በላይ የሆነ የኪስ ገንዘብ - ኧረ ተይኝ ኪቲ! ስለእውነት ለመናገር አንድ ልጅ ደስተኛ ለመሆን ከዚህ በላይ ምን ሊፈልግ ይችላል?

በአንድም ሆነ በሌላ ምክንያት ያወቀኝ ወይ የቀረበኝ ማንም ሰው ሳይወደኝ የቀረበት አጋጣሚ ትዝ አይለኝም:: ኪቲ ሙች ትራፊን መንፋቴ አይደለም:: በእርግጥ የእያንዳንዱ ሰው ምክንያት የየራሱ ሊሆን ይችላል:: ነገር ግን ቀርቦኝና አውቆኝ ሳይወደኝ የቀረ አንድም ሰው አላውቅም:: ለዚህ ሁሉ ምክንያቱ ምን

እንደሆነም ልንገርሽ እችላለሁ:: አይሁዶች ብቻ የሚማሩበት ደረጃ ትምህርት ቤት እያለን እኔ አልወቀው እንጂ ፒተር በደንብ ያውቀኝ እንደነበር ነግሮኛል:: እናም በትምህርት ቤት ውስጥ ለነበረኝ ተወዳጅነት ምክንያቱ እሱ እንደሚለው «የሆነ የሚስብና የሚማርክ ነገር» ስላለኝ አይደለም:: ለምሳሌ አስተማሪዎቻችን ሁሉ ይወዱኝ የነበረው - ክፍል ውስጥ በምሰጣቸው ፈጣንና አስደናቂ መልሶቼ - በየጊዜው ጣል በማደርጋቸው አዝናኝ አባባሎቼ - ፈገግታ በማይለየው ፊቴ - ገደብ በሌለው የማወቅ ጉጉቴ - ነገሮችን በቀላሉ ለመረዳት ባለኝ ተሰጥዖ - ወዘተ ወዘተ ነው ልልሽ እችላለሁ:: ከዚህ ሌላ ደግሞ - ተላፊቼ የማይወጣልኝ - ስቄ የማልጠግብ - ድሪያ የማይሰለቸኝ - እንስታዊ መስሕቤን እንዴትኝ መጠቀም የምችል - ወንድ ጥረት የሚቀጣልኝና ሙቼ አውርቼ የምባል ልጅ ነበርኩ:: ከሁሉም ከሁሉም ይወደዱልኝ የነበሩትን ነገሮቼን ልንገርሽ ኪቲ - መታከት የማያታድበት ትጋቴ - ሐቀኝነቴ - ግልጽነቴ - በእጄ ያለውን ሁሉ ከማካፈል ወደ ኋላ ያለማለቴ - ለማንም ያለማጎብደዴና በማንም ላይ ያለመኩራቴ::

ታዲያ በዚህ ሁሉ ነገሬ መወደድስ መደነቅስ ይበዛብኛል ኪቲዬ? በዚሁ ሁሉ ፍትርና አድናቆት መሀል ኖሬ ምንስ ያህል በራሴ ብተማመን ምን የሚገርም ነገር አለው?

ግን ደግሞ ምን ታደርጊዋለሽ - የ«እንደሰራ አይገድል» ነገር ሆነና በዚህ ሁሉ መወደድና በዚህ ሁሉ መደነቅ እንጨው ሳለሁ - ዕለት በዕለት እያደገ መጥቶ ከጣሪያው እየደረሰ የነበረውን የመኖር ደስታዬን እያጣጣምኩ ሳለሁና የሚቀጥለውን ቀን ለማየት በነበረኝ ጉጉት ሌሊቱ አልነጋልሽ በሚለኝ ጣፋጭ የሕይወት ምዕራፌ ላይ ነበር ድንገት ሳላስበው ከፊቴ ከተጋረጠው መራር እውነታ ጋር የተላተምኩት:: አሁን ያለሁበትን ሁኔታ ለመላመድና ሕልም ሳይሆን እውን መሆኑን ለማረጋገጥ ከደፍን ዓመት በላይ ፈጅቶብኛል::

ትምህርት ቤታችን ውስጥ ተማሪውም አስተማሪውም ስለእኔ

እጅግ ውብ የሆነ የፍቅር ትዕይንት ማስተናገዱ የማይቀር ነው፣ በነገራችን ላይ ሀሳብ አይግባሽ - ፒተርን የማግባት ሀሳብ የለኝም። ሲያድግ ምን ዓይነት ሰው ሊሆን እንደሚችል አላውቅም። እስከመጋባት የሚያደርሰን ዓይነት ፍቅር ለመፋቀር ስለመቻላችንም የማውቀው የለኝም። አሁን የማውቀው አንድ ነገር ቢኖር ፒተር እንደሚወደኝ ብቻ ነው - ስልሽ - በደፈናው እንደሚወደኝ እንጂ ምን ያህል እንደሆነ እንኳን ገና አላውቅም።

ፒተር የሚፈልገው እንዲሁ የልብ ጓደኛ እንዲኖረው ብቻ ይሁን - እየወደደኝ ያለው እንደገርልፍሬንዱ ይሁን - እንደ እህቱ ይሁን - ምን ይሁን፣ ምን ይሁን ገና ያላረጋገጥኩት ነገር ነው።

ትናንትና በወሬያችን መሀል - «በሚስጥራዊው ቤታችን ብዙ አናዎች የነበሩ ቢሆንና ልክ እኔ እያደረግኩ እንዳለሁት በየጊዜው ወደ ክፍልህ የሚመጡብህ ቢሆን ኖሮ ምን ይውጥህ ነበር?» ስል ጠየቅኩት። ምን ብሎ መለሰልኝ መሰለሽ - «ሁሉም እንዳንቺ ከሆኑ እንኳን ችግር የለውም!»

ወደ ክፍሉ በሄድኩ ቁጥር የሚያደርግልኝን አቀባበል ልነግርሽ አልችልም - ለዚህ ነው ወደ እሱ መሄዴን እንደሚወደው እርግጠኛ የሆንኩት። አ ኪቲ - በተለይ የቅዳሜ ማታውን አመሻሻችንን ሳስበው - የተነጋገርነውን ሁሉ ቃል በቃል ሳስታውሰው - ምን ልበልሽ - ለመጀመሪያ ጊዜ ስለሕይወቴ ምሬት ያልተሰማኝ ምሽት ነበር። መቼ ይሄ ጊዜ አልፎ አንድ ለውጥ አይቼ እያልኩ ሳማርር የከረምኩት ቢቲዮ ለመጀመሪያ ጊዜ ሁሉም ነገር አሁን ባለበት ሁኔታ በቀጠለ ብዬ የተመኘሁበት ምሽት ነበር ብልሽ ታምኚኛለሽ? አዎ ኪቲ - አዲስና ልዩ ዓለም ያየሁበት ምሽት ነበር!

ያንቺው አና

ለማርጎት የፃፍኩላት መልስ ይህ ነበር።

«ውድ ማርጎት - እኔ በበኩሌ - ዝም ብለን ከመጠበቅና የሚሆነውን ከማየት የተሻለ ማድረግ የምንችለው ነገር ያለ

አይመስለኝም። እርግጠኛ ነኝ እኔና ፒተር አንድ ቁርጥ ውሳኔ ላይ የምንደርስበት ጊዜ ሩቅ አይሆንም - ለመቀጠል ወይ ላለመቀጠል ማለት ነው። የትኛው እንደሚሆን እኔ ራሴም ለመገመት ከምችልበት ደረጃ ላይ አይደለሁም ያለሁት - በትክክል ማድረጌ የማይቀር አንድ ነገር አለ - ምን ግን በምንም ተዓምር አትይኝም? እኔና ፒተር አሁን በጀመርነው ሁኔታ ለመቀጠል ከወሰንን ያለውን ሁኔታ ግልጽ አደርግለታለሁ - ማለትም - እንቺም በጣም እንደምትወጂውና አስፈላጊ ሆኖ በተገኘ ጊዜ ሁሉ ብትረጂው ደስ እንደሚልሽ እኔም እንደማልቃወም እነግረዋለሁ። ይቅርታ ማርጎት - ይህን መቀበል ላንቺ ምን ያህል ሊከብድሽ እንደሚችል ሳላውቅ ቀርቼ አይደለም - ግን ደግሞ ምን ታደርጊዋለሽ? እኔም'ኮ ወድጄ አይደለም። በዚህ ላይ ደግሞ - ፒተር ስላንቺ ምን እንደሚያስብም አላውቅም - ጊዜው ደርሶ እስከምጠይቀው ማለት ነው።

ሐሙስ መጋቢት 23/ 1944

ውድ ኪቲ

አሁን አሁንማ በዛ በሚስጥራዊው ቤት ውስጥ ነገሮች ወደ ቀድሞ ሁኔታቸው እየተመለሱ ነው። ይመስገነው ታስረው የነበሩት የምግብ ኩፖን የሚልኩልን ሰዎችም ከእሥር ቤት ወጥተው የቀድሞ እርዳታቸውን ቀጥለዋል።

ትላንትና አንድ አውሮፕላን እዚህ በአቅራቢያችን ወድቆ ተከሰከሰ - አብራሪዎቹ ግን በጊዜ በፓራሹት ለመዝለል ችለው ነበር። የሚገርምሽ ነገር አውሮፕላኑ የተከሰከሰው ከአንድ ትምህርት ቤት ላይ ነበር። ግን ትረፉ ሲላቸው በሰዓቱ ተማሪዎቹ በግቢው አልነበሩም። እናም አደጋው መለስተኛ እሳት ከማስነሳትና ሁለት ሰዎችን ከመግደል ያለፈ ጥፋት አላደረሰም ማለት ይቻላል። የናዚ ወታደሮች በፓራሹት እየወረዱ የነበሩትን አብራሪዎች እዚያው ሰማይ ላይ ሳሉ ነበር ቅልጥ ባለ የተኩስ ናዳ ያጣደፏቸው

ብለሽ መንቆካቆኙ ነው በጣም አመቺና ቀላል የሚሆነው። እና የኔና የፒተር የእስካሁኑ ግንኙነት ከዚህ ያለፈ አይደለም ልልሽ ፈልጌ ነው ማርጎት።

«ፒተርን በእህትነት የፍቅር ዐይን ማየት እየጀመርሽ ነው የሚል እምነት አለኝ። ልክ እኔ ልረዳው እንደምፈልግ ሁሉ አንቺም ልትረጂው የምትችይበትን ዕድል ብታገኚ ደስ የሚልሽ ይመስለኛል። ይገዋም ይሆን ማድረግ የምትችይበት ጊዜ ሊመጣ የማይችልበት ምንም ምክንያት ያለ አይመስለኝም - ምንም እንኳ እኔም አንቺም እያሰብነው ያለነው የዚህ ዓይነቱን ቅርርብ ባይሆንም። ትክክለኛ 'ቅርርብ' ሊፈጠርም ሆነ ሊያድግ የሚችለው በሁለቱም ወገን ትክክለኛው ፍላጎት ሲኖርና ተገቢው ጥረት ሲደረግ ብቻ ነው። ለዚህም ይመስለኛል የእኔና የአባባ እንኳን ግንኙነት የትም ሊደርስ ያልቻለው።

«እና ማርጎቴ - በዚህ ጉዳይ ላይ ከዚህ በኋላ ምንም ባናወራ ደስ ይለኛል። ግን አሁንም ቢሆን ከእኔ የምትፈልጊው ምንም ዓይነት ነገር ካለ እባክሽ ፃፊልኝ - ምክንያቱም እኔም ብሆን ማለት የምፈልገውን ሁሉ በሚገባ ለማለት ወረቀት ላይ ነው የሚቀለኝ።

«ማርጎት - ምን ያህል እንደማደንቅሽ አታውቂም። ስለእውነት ነው ምልሽ - አሁን የቀረኝ አማራጭ አንቺና አባባ ወስጥ ያለው 'ጥሩነት' እኔም ውስጥ ሊኖር የሚችልበትን ጊዜ በተስፋ መጠበቅ ብቻ ነው። አዎ - ጥሩነትን በተመለከተ በአንቺና በአባባ መሀል እምብዛም ልዩነት አይታየኝም።»

ያንቺው እና

ውድ ኪቲ

ትናንትና ማታ ከማርጎት ሌላ ደብዳቤ ደረሰኝ።

«ውድ እና - ከትናንቱ ደብዳቤሽ በኋላ አንድ ደስ የማይል ስሜት እየረበሸኝ ነው - ማለትም - ወደ ፒተር በሄድሽ ቁጥር ሕሊናሽን የሚቆጠቁጥሽ ነገር እንዳለ በመረዳቴ። ግን በስለእውነት ነው ምልሽ እንደዛ ልትሆኚበት የሚገባሽ ምንም ምክንያት የለም። በእርግጥ አሁንም ቢሆን ልድብቅሽ የማልፈልገው ነገር - እኔም የልቤን ሳካፍለው የምችለው - ሀሳብ ለሀሳብ ልለዋወጠው የምችለው አንድ ሰው ሊኖረኝ እንደሚገባ ይሰማኛል። ይሁን እንጂ - ፒተርን ለዚህ ገና እንዳላጨሁት በድጋሚ ላረጋግጥልሽ እፈልጋለሁ።

«በእርግጥም ልክ አንቺ እንዳልሺው ለፒተር የወንድምነት ዓይነት ስሜት አለኝ። ወንድም ስልሽ ግን - የታናሽ ወንድምነት ማለት ነው። በእርግጥ በወንድምነትና በእህትነት መቀራረብ የጀመሩ ሁለት ሰዎች ግንኙነትም ቢሆን መንከባከትን ከጨመሩበት ሊያድግ የማይችልበት ምክንያት ያለ አይመስለኝም። እንግዲህ የሚንከባከቡበት ጊዜ ምናልባት ወደ ፊት ይመጣ ይሆናል - ምናልባት ደግሞ መቼም አይመጣ ይሆናል - ለማንኛውም በእርግጠኝነት ልነግርሽ የምችለው ገና እዛ ደረጃ የደረሰ ነገር አለመኖሩን ነው።

«ስለዚህ ለእኔ ልታዝኚበት የሚገባሽ ምንም ነገር የለም እና። ይልቅስ ዕድልሽ ጓደኛ የሚሆንሽ ሰው እንዴ ሰጥቶሻል - ፀጥ ብለሽ በሚቻልሽ ሁሉ ራስሽን ለማስደሰት ሞክሪ።»

እህትሽ ማርጎት ፍራንክ

ይህ ሁሉ ሲሆን ነገሮች ግን አንድ አንድ እያሉ የበለጠ እየተሻሉ የበለጠ እያማሩ እየመጡልኝ ነው እላሻለሁ። ምን አለች በይኝ ኪቲዬ - ይህ ሚስጥራዊ ቤታችን አሁን በቅርቡ

ብቻ ኪቲዬ!

ለማንኛውም ሳሁኑ ይብቃን ኪቲ - አሁን በልቤና በስራ አካላቴ ከደሜ ጋር እየተዘዋወረ ያለው «ኦክሲጅን» ሳይሆን «ፒተር» ነው!... ግን ምን ዋጋ አለው? እንዲሁ ዐይን ዐይኑን ከማየት ያለፈ ነገር ማድረግ አልቻልኩም::

ስለማርጎት ጥፋነት ብዙ ብዙ የነገርኩሽ እንዳለ ሆኖ አንድ ቀላል ማስረጃ ላቅርብልሽ - ዛሬ መጋቢት 20 1944 ይህ ደብዳቤ ከማርጎት ደረሰኝ::

«አና - ትናንትና ስንነጋገር በአንቺ ምንም አልቀናም ያልኩሽ እውነትነቱ ሀምሳ በመቶ ብቻ ነበር:: የውልሽ - ነገሩ እንዲህ ነው - አሁንም ቢሆን በድጋሚ ልነግርሽ የምፈልገው በአንቺም ሆነ በፒተር እንደማልቀና ነው:: ጥቂትም ስለራሴ የማዝነው ሀሳቤንና ስሜቴን የሚጋራውና የሚያወያየኝ ሰው እስካሁን ያለማግኘቴና ወደፊትም ቢሆን ማግኘት የመቻሌ ነገር ቢያንስ ለጊዜው የማይመስል መሆኑ ስለሚታወቀኝ ነው:: የሆነው ሆኖ ስለዚህ ምክንያቷ አንቺ ነሽ የሚል እምነት የለኝም - በጭራሽ አና! መቼም መቼም እንደዛ አስቤ አላውቅም:: ደግሞኮ እዚዬም ሲዳላ ነው - እዚህ ቦታ ምን ያሳጣሁት ምን ያልጎደለኝ አለና ነው ለእንዲህ ዓይነቱ ነገር በተለየ ለመጨነቅ ጊዜውንስ የማገኘው ብለሽ ነው? እዛ ውጪ በነፃነት ያሉ ሰዎች ከቁብ የማይቆጥሯቸው ተራ ነገሮች እንኳን እዚህ ላለነው የአልማዝና የዕንቁ ያህል ውድ እየሆኑብን በመጡበት በዚህ ጊዜ ይበልጥ የሚያስጨንቁኝ ሌሎች በጣም ብዙ ነገሮች አሉ አና::

«በዚህ ላይ - ከፒተር ጋር ጀምሬ የነበረ ቢሆን እንኳን ግንኙነታችን የትም ሊደርስ አይችል እንደነበር በሚገባ አውቃለሁ:: ምክንያቱም ከአንድ ሰው ጋር ስለብዙ ቁምነገሮች መወያየት ከፈለግኩ በመጀመሪያ ደረጃ ከዛ ሰው ጋር በቂ የሆነ መግባባት ሊኖረኝ ይገባል ብዬ አምናለሁ:: መግባባት ስልሽ - ማለት የፈለግኩትን ማንኛውንም ነገር በቀላሉ ሊረዳልኝ - ብዙ ቃላት ሳያስደረድረኝና የቆጥ የባጡን ሳያናዝዘኝ በአጭሩ ሀሳቤን

ሙሉ በሙሉ ሊያገኝልኝ የሚችል ሰው ቢሆን ነው ደስ የሚለኝ:: ይህ እንዲሆን ደግሞ ያ ሰው በዕድሜው፣ በትምህርቱ፣ በዕውቀቱም ሆነ በአጠቃላይ የአስተሳሰብ ደረጃው የበላዬ ነው ብዬ የማስበው መሆን አለበት የሚል እምነት አለኝ:: ፒተር ደግሞ እንደዛ እንዳልሆነ አውቃለሁ::

«በጣም ወረደ አናዬ - የእኔ ሊሆን የሚገባን ነገር የእኔ እንዳይሆን ያደረግሽውም ሆነ እያደረግሽ ያለሽው ምንም ነገር የለም! እኔን በሚመለከት ራስሽን ልታስጨንቂ የሚገባሽ ቅንጣት ምክንያት እንደሌለ ላረጋግጥልሽ እፈልጋለሁ:: አንቺና ፒተር ግንኙነታችሁን የበለጠ ብታጠናክሩ ለሁለታችሁም በጣም የሚጠቅማችሁ ከመሆኑ ሌላ ማንንም ሊጎዳ ይችላል የሚል ሀሳብ ጨርሶ አይግባሽ»

እህትሽ ማርጎት ፍራንክ

እኔ የፃፍኩላት መልስ ደግሞ ይኸውልሽ፣:

«ውድ ማርጎት - ደብዳቤሽን እንዴት ማር ማር እያለኝ እንዳነበብኩት ልነግርሽ አልችልም:: በጣም በጣም የሚጥምና ስሜቴን ከፍ ያ የተፈታተነኝ ነበር:: እንደዛም ሆኖ ሙሉ በሙሉ ደስተኛ ሆኜበት ነበር አልልሽም - ልሆንበት የሚገባኝም አይመስለኝም::

«ይበልጥ ግልጽ ላድርግልሽ የሚገባኝ ነገር ያለ ይመስለኛል ማርጎቴ:: ...እኔና ፒተር አሁንም ቢሆን አንቺ የምታስቢውን ያህል የገፋ ግንኙነት ውስጥ አይደለም ያለነው:: ፒተር ክፍል ውስጥ ሁለታችን ብቻ የምናሳልፋቸውን ጊዜያትም በሌላ አትውሰጂያቸው:: በቃ - እለ አይደል - መሸትሸት ሲል ደብዘዝ በሚለው በፒተር ክፍል ውስጥ መስኮቱ አጠገብ ተቀምጠ ማውራት የሆነ ቅልል የሚል ነገር ስላለው ነው - ስልሽ - ምክንያቱን አትጠይቂኝ እንጂ - ቦግ ያለ ብርሀን ላይ ለማለት የሚከብዱሽን ነገሮች ደንገዝገዝ ባለ ቦታ በቀላሉ ልትያቸው ትችያለሽ:: ከዚህም ሌላ - የውስጥሽ የሆነን ስሜት በትክክል ለመለዋወጥ - በሚጯጯሁ ሰዎች መሀል ሆነሽ ከመጯጯህ ይልቅ ነጠል

እንዳለና እንዴት ደስተኛ እንደሆንኩ በቃላት ልገልጽልሽ አልችልም:: በነገራችን ላይ ኪቲዬ - የዛሬው የእግዬ ስልቲ ከወትሮ ደረጃው ወረድ ያለ እንደሆነ ይሰማኛል - ስለዚህም ይቅርታ ልጠይቅሽ ይገባኛል::

አስምሮዬ ውስጥ የሚንገዋለለውን ሁሉ እንደመጣልኝ ነው የቸከቸኩልሽ - ለእግዬ ሥርዓት ለመስጠት ጊዜ አላገኘሁም:: በተረፈ - እኔና ፒተር አንዳች ሚስጥር እየተጋራን ነው የሚል ስሜት አሁን ውስጤ ገብቷል:: በእንኚያ የሚስቁም የሚጠቅሱም በሚመስሉ ረቂቅ ዐይኖቹ እየት ካደረገኝ የሆነ ቀጭንና እጅግ የሚፈንጥቅ ብርሃን ደረቴን ሰንጥቆ ልቤ ውስጥ የሚሰነቀር ዓይነት ይሰማኝ ጀምሯል:: ሁሉም ነገር በዚሁ ሁኔታ ቢቀጥልልኝ ምኞቴ ነው:: አምላክ እንዲህ ያሉ ብዙ ብዙ ጣፋጭ ቀናት አብረን ለማሳለፍ ያብቃን!

ያንቺው - ደስተኛዋ - አና

ሰኞ መጋቢት 20/1944

ውድ ኪቲ

ዛሬ ጠዋት ፒተር አንድ ምሽት እንደገና ወደ ክፍሉ መምጣት እችል እንደሆን ጠየቀኝ:: እረብሽዋለሁ የሚል ምንም ዓይነት ሀሳብ ሊገባኝ እንደማይገባም ነገረኝ:: እኔ ግን በየምሽቱ መምጣት እንደማልችል - ምክንያቱም ይህን ብናደርግ ሰዎቻችን እንደማይወዱልን ስጋቴን ገለጽኩለት:: ሰዎቻችን ወደዱልን አልወደዱልን የራሳቸው ጉዳይ እንደሆነና እንዲህ ዓይነቱ ነገር ጨርሶ ሊያስጨንቀኝ እንደማይገባ ጠበቅ አድርጎ ሲነግረኝ - «እንግዲያውማ አንድ ቅዳሜ ምሽት ብመጣ እኔም ደስታውን አልችለውም» አልኩትና በተለይ ጨረቃማ ምሽት ሲሆን ቀደም ብሎ እንዲያስታውሰኝ ነገርኩት:: «ልክ ነሽ - ከዚያ ወደጣሪያችን እንወጣና ጨረቃዋን እያየን ጥሩ ምሽት እናሳልፋለን» አለኝ::

ይህ በእንዲህ እንዳለ ገና ብቅ ባለው ደስታዬ ላይ በከፊል ያጠላበት አንድ ነገር እንዳለ ይሰማኛል:: ምን መሰለሽ ኪቲ - ለረጅም ጊዜ እንዳሰብኩበትና እንደገባኝ ከሆነ ማርጎትም ፒተርን እንደምትወደው በጣም እርግጠኛ ነኝ - ምን ያህል እንደምትወደው መጠኑን በትክክል ባላውቅም:: የሆነው ሆኖ በጣም እያስጨነቀኝ የመጣ ጉዳይ ነው:: ወደ ፒተር ክፍል በሄድኩ ቁጥር - ወይ ደግሞ እኔና ፒተር ጣሪያው ላይ ብቻችንን በሆንን ቁጥር - ማርጎት ላይ እየፈጠርኩባት ያለሁት ሕመምና ስቃይ ቀላል ሊሆን እንደማይችል እገምታለሁ:: በጣም የሚገርመሽ ነገር ግን እሷ በምንም ዓይነት ይህ ስሜቷ እንዲታይባት አታደርግም::

በበኩሌ በእሷ ቦታ ብሆን በቅናት እንደ ድኚ ጨሼ እንደማልቅ አውቃለሁ:: ማርጎት ግን ይህ ጉዳይ ፈጽሞ ሊያሳስበኝና ሳዝንላትም የሚገባ እንዳልሆነ ብቻ ነው ደጋግማ የምትነግረኝ::

«እዚህ ቤት ውስጥ በብቸኝነት የቀረሺው አንቺ ብቻ መሆንሽን ሳስበው የሆነ ጭንቅ የሚል ነገር ስለሆነብኝ እኮ ነው ማርጎት» በማለት ስሜቴን ልገልጽላት ሞከርኩ:: «አታስቢ አና - ብቸኝነቱንማ ከለመድኩት ቆየሁ» አለቺኝ መረር ያለ መሆኑ በሚያስታውቅባት አንደበት:: ስለዚህ ጉዳይ ለፒተር ለመንገር ለጊዜው ድፍረቱ አልመጣልኝም - እንግዲህ ምናልባት ወደፊት እሞክር ይሆናል:: ከዛ በፊት ግን እኔና ፒተር ልንነጋገርባቸው የሚገቡን ብዙ ብዙ ነገሮች አሉን::

ትናንትና ማታ እማማ በተለመደው የቁጣ ጥይቷ ጨረፍ አደረገችኝ:: ለነገሩ የእጄን ነው የሰጠችኝ - በእሷ ላይ ያለኝን ግዴለሽነት ይህን ያህልም ላበዛው አይገባኝም:: ስለዚህ ምንም ይሁን ምን የራሴን አመለካከት ለራሴ ይዤ ከእማማ ጋር የተሻለ ቅርርብ ለመፍጠር እንደገና ጥረት ማድረግ ይኖርብኛል::

አሁን አሁን አባባ እንኳን በመጠኑ ተለውጧል ልልሽ እችላለሁ:: እንዳይወቅሰኝ እኔ ሆኜበት - እንዳይተወኝ መረን ሆኜበት - የቱን እንደሚይዝ እንደተቸገረ ያስታውቅበታል:: ይህ ደግሞ ከወትሮው ቀዝቀዝ እንዲልብኝ አድርጎታል:: ጉዴን እዩልኝ

በናወራቸው ስለነበሩት የተለያዩ ነገሮች እንደው ባጭሩ ጠቀስ ላድርግልሽ:: መጀመሪያ ላይ - ቤታችን ውስጥ በየጊዜው ስለሚፈጠሩት ጭቅጭቆችና እኔ አሁን አሁን ሁሉንም ነገር እንዴት በተለየ ዐይን ማየት እንደጀመርኩ አወራን:: ከዚያ ደግሞ በእኛና በወላጆቻችን መሀል ስላለው አለመግባባትና ክፍተት ብዙ ተባባልን::

ብቻ ምናልፋሽ ኪቲ - ለፒተር ስለእማማ፤ ስለአባባ፤ ስለማርጎት፤ እንዲሁም ስለራሴ ለጉድ እንደተተረተርኩለት ነው የማወራሽ!

እናልሽ ፒተር የሆነ ቦታ ላይ አቋረጠኝና - «እስከማውቀው ድረስ ግን ማታ ማታ ወደመኝታ ክፍሉቻችሁ ስትመጪ እርስ በርስ እየተሳሳማችሁ ነው የምትለያዩት - አይደለም እንዴ?» ሲል ጠየቀኝ::

«ቀሳል እንሳሳማለን? - ድግሞ ልንተኛ ስንል ብቻ መሰለህ? - ጠዋት ከመኝታችን ተነስተን ስንገናኝ - ቀን ጥቂት ጋደም ብለን ስንነሳ - በየጊዜው የሚፈጠሩ አለመግባባቶችን በፈታን ቁጥር - ኧረ ምን የማንሳሳምበት ጊዜ አለ?....» ድንገት ንግግሬን ቆም አደረግሁና - «ግን ለምን ጠየቅከኝ? - ስልህ - እናንተ ቤተሰብ ውስጥ እንዲህ ዓይነት ነገር የለም?» በማለት ጅምር መልሴን በጥያቄ ጨረስኩለት::

«በጭራሽ - እኔ በበኩሌ ማንንም ስሜ አላውቅም»

«እንዴህማ ሊሆን አይችልም - ቢያንስ በልደትህ ቀን እንኳን ከወላጆችህ ጋር አትሳሳምም?»

«ልክ ነሽ - በልደት ቀኔማ... ልክ ነሽ»

ኧረ ምን ያላወራነው አለ ኪቲዬ - ተነጋገርነው እኮ ነው የማወራሽ! እኔም ሆንኩ እሱ ለወላጆቻችን የሆዳችንን ለመተንፈስ ችግር እንዳለብን - በተለይ የሱ ወላጆች የልቡን ሁሉ ቢያወያያቸው እንደሚመኙና እሱ ግን እንደማይፈልግ - እኔ አልጋዬ ውስጥ ከገባሁ በኋላ ልቤ እስኪፈርስና ዐይኔ እስኪጠፋ እየተንሰቀሰቅኩ ስለማሳልፋቸው አንዳንድ ሌሊቶች - እሱ ብቻውን ጣሪያው ላይ

እየወጣ መፈጠሩን ስለሚረግምባቸው ሰዓታት - እኔና ማርጎት እንዴት ገና አሁን እርስ በርስ መተዋወቅ እንደጀመርንና እንደዚም ሆኖ ያለምንም መደባበቅ ሁሉን ነገር ለመነጋገር የሚያስችለን ዓይነት መግባባት ላይ ገና እንዳልደረስን - ወዘተ ወዘተ:: በአጭሩ ፒተርን ልክ እንዳሰብኩት ሆኖ ነበር ያገኘሁት!

ከዚያ ደግሞ ስለ 1942 አወራን:: የዛን ጊዜውና የአሁኑ ምን ያህል የተለያየ እንደሆነ - ወደዚህ ቤት ማንነታችን እንደመጣን በምን እንዳችን ስለአንዳችን የነበረን ግምት እንዴት የተዛባ እንደነበረ - ማለትም - እኔ እንዴት እጠምደው እንደነበረና እሱም እንዴት ይጠምደኝ እንደነበረ - የመጨረሻዋ ሞጥሟጣና በዋል ፈሰስ አመስለው እንደነበረ - መቼም መቼም ሊግባባኝና ሊጥመኝ የማይችል ልጅ ነው ብዬ ሙሉ በሙሉ ተስፋ ቆርጬበት እንደነበረ - ለምን እንደማንኛውም ጎረምሳ ሊቀርበኝና ሊዳራኝ እንደማይሞክር ግራ ይገባኝ እንደነበርና አሁን አሁን ሳስበው ግን ያን ባለማድረጉ ደስተኛ ስለመሆኔ - ምናምን - ምናምን - ምናምን!

በእኔ ግርግራም መሆንና በሱ ፀጥተኛ መሆን ብቻ በመሀከላችን ልዩነት አለ ለማለት እንደማያስችል - እኔም ብሆን አልሆንልሽ ብሎኝ እንጂ ሰላምና ፀጥታ እንደምወድ - ከዳያሪዬ በቀር የኔ የምለው ምንምና ማንም እንደሌለኝ - ወዘተ ነገርኩት:: ከዚህም ሌላ ከቤተሰቦቹ ጋር ስላለው ግንኙነትም ሆነ የጭምትነቱ ምክንያት ምን እንደሆነ አሁን በደንብ እንደገባኝና የሚቻለኝን ያህል ብረዳው በጣም ደስ እንደሚለኝ ገለጽኩለት::

«ምንጊዜም እንደረዳሽኝ እኮ ነው ያለሺው» አለኝ::

«ስትል - በምንድነው እየረዳሁህ ያለሁት?»

«በምን ልበልሽ - በማራኪ ፈገግታሽ - በአስደሳች ባሕሪሽ...»

ስለእውነት ለመናገር ፒተር ስለእኔ ከተናገራቸው ነገሮች ሁሉ አንጀቴን ያራሰው ይህ አባባሉ ነበር:: የዚችን ያህልም እየቀረበኝ መምጣቱ በራሱ ደስ የሚል ነገር ነው:: ለማንኛውም ኪቲ - ለጊዜው ይኸው ይበቃኛል:: ምን ያህል እርካታ እየተሰማኝ

ቢመጣ ነፋስ ሊያስገባ የሚችል የማይመስለው ቤተሰባዊ ፍቅርና ሕብር ዐይናችን እያየ ቀስ በቀስ እንደጉም እየተበተነ መሆኑን ማወቃችን ለእኔም ሆነ ለማርጎት ፈጽሞ ያልጠበቅነው አስደንጋጭ ዱብዳ ነው የሆነብን! ታዲያ ለዚህ ሁሉ ዋናው ምክንያቱ ሳንወድ በግዳችን ወላጆቻችን ስለእኛ ካላቸው አመለካከት ማፈንገጣችን ነው። ይህን ስል ምን ማለቴ መሰለሽ - በውጪያዊ ነገሮቻችን ሁሉ እዚህ እንደ ልጆች ነው የምንታየው - ውስጣችን ግን በእኛ ዕድሜ ካሉ አብዛኛዎቹ ልጃገረዶች በጣም የበለጠ! እንደሆነ ከዕድሜያችን በላይ እንደበሰልን እኛ በደንብ እናውቃለን።

ለምሣሌ እኔ ገና አሥራ አምስት ዓመቴ ነው - ነገር ግን የምፈልገውን በሚገባ አውቃለሁ - ማ ትክክል እንደሆነና ማ እንደተሳሳተ አውቃለሁ - የራሴ የሆነ አመለካከት አለኝ - የራሴ የሆነ የአስተሳሰብ መንገድና የሕይወት መመሪያ አለኝ - ምንም እንኳ ለማንም የሚዋጥ ባይመስልም! እኔ በበኩሌ ራሴን የምቆጥረው እንደ ልጅ ሳይሆን እንደ ትልቅ ሰው ማለትም ራሱን እንደቻለ ሙሉ ሰው ነው። አዎ - ከማንም ተጽዕኖ ውጪ በራሴ የቆምኩ እንደሆንኩ ነው የሚሰማኝ።

በማንኛውም ዓይነት ጉዳይ ላይ አንድ ውይይት ቢነሳ ከእማማ በጣም በተሻለ አሳማኝ ነጥቦችን መደርደር እንደምችል አውቃለሁ። እንደሷ በአጉል ቀኖናዎች እንዳልተተበተብኩ አውቃለሁ - እንደሷ ነገሮችን አላጋንንም - እኔና እሷ አቋማችን በሚለያዩባቸው ጉዳዮች ሁሉ በአብዛኛው እኔ ልክ እንደሆንኩ ከማወቄም በላይ በዙሪያችን ካሉት ታዛቢዎች ስሜትና አስተያየት መገንዘብ እችላለሁ። እናም ኪቲ - ብትስቂም ሳቂ እንጂ - በብዙ ነገሮች እማማን እንደምበልጣት ነው የሚሰማኝ! ብቻ በአጠቃላይ ልልሽ የፈለግኩት - ማንም ይሁን ማ ከልቤ ካፈቀርኩት አንድ ከምንም በላይ የምፈልገው ነገር አለ - ለዚያ ሰው አድናቆት ሊኖረኝ ይገባል - በአንድም ሆነ በሌላ ነገሩ ላደንቀውና ላከብረው መቻል አለብኝ። ለማንኛውም አንድ ነገር ብቻ በተሳካልኝ እንጂ - ማለትም - ፒተር በእጄ በገባልኝ እንጂ ሁሉም ነገር ጥሩ

እንደሚሆንልኝ እርግጠኛ ነኝ። ምክንያቱም እሱ ቢያንስ ብዙ የማደንቅለት ነገሮች አሉት። አዎ ኪቲ - ፒተር ጥሩ ጠባይ ያለውና በጣም ደስ የሚል ልጅ ነው!

ያንቺው አና

ሐሙስ መጋቢት 19/1944

ውድ ኪቲ

የትናንትናው ቀን የኔ ነበር ማለት ይቻላል። ከፒተር ጋር ነገሮችን በግልጽ ለመነጋገር ወስኜ ነበርና እራት ቀርቦ ልክ ገበታው ላይ ልንቀመጥ ስንል - «ዛሬ ማታ ሾርትሀንድ የማጥናት ፕሮግራም አለህ እንዴ? ፒተር።» ስል ጥያቄዬን ሹክ አልኩት። «የለኝም።» ነበር መልሱ። «እንግዲያው ወደ በኋላ ላይ ባናግርህ ደስ ይለኛል» ስለው መስማማቱን ገለፀልኝ። ከእራት በኋላ ዕቃ አጠብነው እንደተጠናቀቀ ሁኔታዎችን ለማጣራትና የሌሎቹን የትኩረት አቅጣጫ ለማሳት ያህል ከፒተር ወላጆች ክፍል መስኮት አቅራቢያ ጥቂት ቆምኩና ብዙም ሳልቆይ ወደ ፒተር ክፍል!

ፒተር ክፍሉ ውስጥ ከመስኮቱ በስተግራ ቆሞ እየጠበቀኝ ነበር። እንደገባሁ እኔም ከመስኮቱ በስተቀኝ ቆምኩና ወሬያችንን ጀመርን። በአብዛኛው እናደርገው እንደነበረው ፏ ባለ ብርሀን ላይ ከማውራት ይልቅ ከፊል ጨለማ ደብዘዝ ባደረገው ክፍል ውስጥ መስኮቱ አጠገብ ጎን ለጎን ቆመሽ ማውራት እንዴት ቀልል የሚል ነገር አለው መሰለሽ! ፒተርም እንደወደደው እርግጠኛ ነኝ።

እናልሽ - ብዙ ነገር ነገርኩት ብዙ ነገር ነገረኝ - በጣም በጣም ብዙ ነገሮች ተነጋገርን። አሁን ሁሉንም ልደግምልሽ አልችልም - ግን ልትገምቺው ከምትችይው በላይ ደስ የሚል ነበር። በሚስጥራዊው ቤት ካሳለፍኳቸው ምሽቶች ሁሉ እንደትናንትናው የጣመኝና በደስታ የሰከርኩበት ምሽት የለም!

እሮብ መጋቢት 17/1944

ውድ ኪቲ

በሚስጥራዊው የመደበቂያ ቤት ውስጥ መጠነኛ እፎይታ ይታያል:: ሚፔና እቶ ክሬለር ከበሽታቸው እንግመው እንደቀድሞው ወደ እኛ መመላለሳቸውን ቀጥለዋል:: እናም ሁሉም ነገር ወደነበረበት ሁኔታ የተመለሰ ይመስላል - አዎ - እኔና ማርጎት በወላጆቻችን ጫና ጥቂት እየተማረርን ከመሆናችን በቀር:: በሌላ አትውሰጂብኝ ኪቲ - አሁን ባለሁበት ሁኔታ ከእማማ ጋር ጥሩ አግባብ መፍጠር እንደማይቻለኝ እንቺም መገመት ትችያለሽ:: አንድ መርሳት የሌለብሽ ነገር አለ - አብሆን አሁንም ልክ እንደሁሌው እወደዋለሁ:: ማርጎትም ብትሆን ለእማማም ሆነ ለአባባ የነበራት ፍቅር ፍንክች ያለበት ሁኔታ የለም:: ችግሩ ምን መሰለሽ - በእኔና በማርጎት ዕድሜ ስትሆኚ ቢያንስ የተወሰኑ ነገሮችን በራስሽ መወሰንና በራስሽ መንገድ ማድረግ ትፈልጊያለሽ - ቢያንስ በአንዳንድ ጉዳዮች ላይ የማንም ተፅዕኖ ባይኖርብሽ ትመኚያለሽ - ይህን ነፃነትሽን ሊነፍጉሽ የሚሞክሩን ሁሉ ለማማረርም ትገደጃያለሽ!

ለምሣሌ ያህል ብቻ ጥቂቱን ልንገርሽ:: ወደ ፒተር ክፍል ልገባ ወይ ደግሞ ወደማረፊያው ልወጣ መሆኑ ከታወቀ ምክንያቱ ምን እንደሆነ እጠየቃለሁ - ምግቤ ወስጥ ጨው መጨመር አይፈቀድልኝም - ምንጊዜም ማታ ማታ ልክ ሁለት ሰዓት ከሩብ ላይ ልብሴን እንዳወልቅና የሌሊት ፒጃማዬን እንድለብስ እማማ ታሳስበኛለች - እያንዳንዱ የማነበው መጽሐፍ ይዘቱ ይመረመራል - ሌላ ሌላውን እንግዲህ አንቺው ገምቺው::

ስለእውነት ለመናገር ቁጥጥራቸው ያን ያህል የከረረ ነው ለማለት ፈልጌ አይደለም - መጽሐፎቼን እንኳን የሚመረምሩት እንደው እንደልማድ ሆኖባቸው እንጂ. በተለይ አሁን አሁን እንዳላነብ የሚከለክሉኝ ምንም ዓይነት መጽሐፍ የለም ልልሽ እችላለሁ:: እኔና ማርጎትን ከምንም በላይ ምርር ያለን ለእያንዳንዱ

ድርጊታችን ከየአቅጣጫው የሚወረወሩብን አስተያየቶች ማለቂያ የለሽነትና ቀኑን ሙሉ ሲነርፉብን የሚውለው የጥያቄ መዓት ነው!

ከዚህ ሌላ ደግሞ - በተለይ እኔን በተመለከተ - ቤተሰቦቻችን ቅር እየተሰኙብት ያለ ነገር አለ:: ምንድነው አትይኝም? እንደኛው - ልተኛ ስልም ሆነ ከመኝታዬ ስነሳ እስማቸው የነበረውን ነገር እስፈላጊነቱ አልታይ እያለኝ ስለመጣ ከስንት አንዴ ካልሆነ በቀር ሙሉ በሙሉ እየተውኩት ነው:: እስቲ ይታይሽ - ሃያ አራት ሰዓት ሙሉ እዚህ ውስጥ እንደ መርዕየ ገንዳ ዓሣዎች ታሽገሽ ስትገፋፊ እየዋልሽና እያመሸሽ የተነፋፈቅሽ ይመስል እሥር ጊዜ መሳሳም! ሌላኛው ደግሞ - ምንም ዓይነት የቁልምጫ አጠራር ትርጉም አልባ እየሆነብኝ ስለመጣ ማንንም በቁልምጫ መጥራት ትቼያለሁ:: ካሰብሺው ከምርም የሚገርም ነው - አቆላማጩ ስለተቆላማጩ ያለው ስሜት ከቁልምጫው ጋር የሚመጣጠንና የሚጣጣም እስካልሆነ ድረስ ምንድነው የማቆላመጥስ የመቆላመጥስ ትርጉሙ? ብቻ ባጭሩ ኪቲ - ቢያንስ ለጊዜው በምንም መልኩ ባያስቸግሩኝና ብቻዬን የመሆን ዕድል ቢሰጡኝ የሚለው ዋነኛው ፍላጎቴ ነው:: ለነገሩ ኪቲ - ይሄ እያወራሁልሽ ያለው ነገር ካልደረሰብሽ በቀር የችግሩ ግዝፈት በትክክል ሊታይሽ የሚችል አይመስለኝም:: ግን እንዴት ፈታኝ ነገር መሰለሽ! ትዕግሥቷ ተገዝቶ የማያልቀው ማርጎት እንኳን ትናንትና ማታ ምን አለቺኝ መሰለሽ - «እነኚህን ሰዎች አሁንስ አልቻልኳቸውም! - ምንድነው ሰውን እንዲህ ማስጨነቅ? ትንሽ ካነጠራራሽ ወይ በረጅሙ ከተነፈስሽ - 'ደህና አይደለሽም ወይ?' - ድንገት ሳታስቢው በእጆችሽ ራስሽን ያዝ ካደረግሽ - 'ራስ ምታት ይዞሻል ወይ?' - እንዴ ለእያንዳንዷ እንቅስቃሴሽ ምክንያትና ማብራሪያ መስጠት አለብሽ እንዴ? - ኡፍ አሁንስ አበዙት!»

ወደዚህ ቦታ ከመምጣታችን በፊት በቀድሞ ቤታችን ውስጥ የነበረን ያ ሁሉ መግባባት፣ ያ ሁሉ መተሳሰብ፣ ያ የመጣው

ጥንቃቄ ከፒተር ጋር ስሆን አላደርግም:: ስለምንም ዓይነት ነገር በነፃነት ነው የማወራው - እሱም እንደዛው:: ለምሳሌ በቀደምለት ደም ዝውውር፣ ወ.ዘ.ተ:: ታዲያ በዚያው ስለምን ማውራት እንደጀመርን ታውቂያለሽ? አታምኚኝም - ስለወር አበባ! ፒተር - «እጅግ ሲበዛ የሚገርም ጥንካሬ ነው ያላችሁ!» ነበር ያለኝ:: ግን ምኑ ይሆን ይህን ያህል የገረመው?

ለማንኛውም ኪቲዬ - የዚህ ቦታ ሕይወቴ የተሻለ ሆኗል ልልሽ እችላለሁ - በጣም በጣም የተሻለ ሆኖልኛል:: እንደፈራሁት እግዚአብሔር አውላላ ሜዳ ላይ ብቻዬን አልጣለኝም - ወደፊትም ብቻዬን እንደማይጥለኝ እርግጠኛ ነኝ::

ያንቺው አና

ቅዳሜ ሚያዚያ 1/1944

ውድ ኪቲ:

አሁንም ምንም ለውጥ የለም - በጣም እየተቸገርኩ ነው:: ምን ለማለት ፈልጌ እንደሆን መገመት ትችያለሽ ብዬ አምናለሁ - አትችይም?..... ለመጀመሪያ ጊዜ የምሳምበት ቀን አልደረሰልሽ ብሎኛል! ከንፈሬና ከንፈሩ የሚገናኙበት ቀን ሺህ ዓመት የጠበቅኩት ያህል ነው ድካም እየተሰማኝ ያለው:: ከዚህ በኋላ ትዕግሥቴ ከማለቁ በፊት ምን ያህል ተጨማሪ ጊዜያት መጠበቅ እንደምችል አላውቅም - ድንገት እንዳልፈነዳ ስጋት አለኝ:: ይህን ያህል ጊዜ አብረን ስናሳልፍ - ያን ሁሉ ውይይት ስናደርግ - ለቤቱ ሰው ቀርቶ ለጣሪያ ግድግዳው እስኪያስታውቅብኝ ድረስ - እኔ ለሱ እንዲህ ስሆን - ምን እየተካሄደ መስሎታል? አሁንም እኔን እንደ ሴት ጓደኛው ማየት አልጀመረም ማለት ነው? አሁንም ያው እንደ እህቱ፤ ወይ እንደ ቆሎ ጓደኛው ነው

የሚቆጥረኝ ማለት ነው? እኔ ለሱ ከዚህ ያለፈ ትርጉም የለኝም? በየጊዜው እየተገናኘን ማውራት መለያየት - ማውራት መለያየት - ማውራት መለያየት - በቃ ይኸው ነው? ከዚህ ያለፈ የሚመጣ ነገር የለም ማለት ነው?

መንፈሴ ምን ያህል ጠንካራ እንደሆነ አውቃለሁ ኪቲ - ይህን አንቺም በደንብ ታውቂያለሽ:: አብዛኛዎቹን ሸክሞቼን ያለማንም ረዳትነት ራሴን ችዬ መሸከም እችላለሁ - የትኛዎቹንም ችግሮቼን ለማንም አካፍዬ አላውቅም - እናቴ ላይ እንኳን የሙጥኝ የተንጠላጠልኩበት ጊዜ ያለ አይመስለኝም:: ምንም ይሁን ምን የራሴን ጣጣ ራሴ ስወጣ የኖርኩ ልጅ ነኝ:: አሁን ግን ምን እንደነካኝ አላውቅም - የሱን ርዳታ ክፉኛ እየተመኘሁ ነው ያለሁት:: እውነቴን ነው ኪቲዬ - ይሄኛው ችግሬስ ካለእሱ እርዳታ ልወጣው የምችለው ዓይነት አልመሰለኝም:: እናም - ይሄን በሀሳብና በናፍቆት ያበጠ አናቴን እንድ አፍታ ትከሻው ላይ ደገፍ አድርጌ ጨርሶ ሊሰባብረኝ፣ ሊያደቀኝ ያለውን ሸክሜን ባጋራው እንዴት እንዴት ደስ ባለኝ!

ሌላው መርሳት ያቃተኝና ቀን ከሌሊት እየበጠበጠኝ ያለ ነገር ደግሞ ምን መሰለሽ - ያ ፒተር ፄስልን ያየሁበት ሕልሜ! ፈጽሞ ከአዕምሮዬ ሊወጣልኝ አልቻለም:: አዎ ኪቲዬ - ያ ሕልም እንደማንኛውም ቅዠት የማይጨበጥ ቢሆንም በጣም በጣም ደስ የሚል - ለመጀመሪያ ጊዜ አዲስ የተፈጥሮ ሚስጥር የገለፀልኝና በማ እንጻለ እልም ያለብኝ አጭር ዓለም ነበር:: ግን ታዲያ ፒተር ፋንዳንም እዚሁ አጠገቤ እያለ ያው የቅዠት ያህል ነው አልጨበጥ እያለኝና እያሳቀቀኝ ያለው:: አይገርምሽም? እንዴት ነው እሱስ ይበልጥ ሊቀርበኝ ሊነካኝ የማይጓጓው? እውነት አይናፋርነቱ ብቻ የዚህን ያህል ተጭኖት ነው ፍቅሩን በተገቢው መንገድ ለመግለጽ ይህን ያህል ጊዜ እየፈጀ ያለው? ወይስ ምናልባት እኔ ያላወቅሁለት የተለየ ችግር ይኖርበት ይሆን? ለምንስ ነው ብዙ ጊዜ አብረን እንድንሆን እኔ ላይ የሚታየውን ያህል ፍላጐት እሱ ላይ የማይታየው? ምናልባት ስሜቴን

ተወስደዋል። የሕዝብ ቴሌፎኖች በውስጣቸው ለሚገኙ ጥቂት ሳንቲሞች ሲባል ተንቃቅለው ተሰባብረው ተጥለዋል።

ለነገሩ በሕዝቡም መፍረድ አትችይም - የችግሩ ግዝፈት ሞራልን ጠብቆ ለመቆየት የሚያስችል አይደለም። ለሳምንት ተብሎ የሚሰጥሽ ራሺን ከሁለት ቀን በላይ አያወላዳሽም። የሕብረብሔሩ ጦር ወረራ የሚጀመርበት ጊዜም ገና ሩቅ ይመስላል - እናም የሀገሪቱ ወንዶች በናዚዎች አስገዳጅነት ለጉልበት ሥራ ወደ ጀርመን እየተጫኑ ነው። በከተማው ከቀሩት አብዛኛዎቹ ሕፃናትና ሴቶች ናቸው። በተረፈ ወንዶች ከሆኑ ወይ በሽተኞች ወይ ደግሞ በምግብ እጥረት የመነመኑ ናቸው። ሁላቸውም በተዘንጣጠሉ ልብሶችና ባለቁ ጫማዎች ነው ወዲያ ወዲህ የሚሉት። አዲስ ጫማ መግዛት ይቅርና አሮጌውን ማሳደስ እንኳን በጣም ከባድ ነው። በዚህ ላይ ማንም ጫማ ሰፊ የሚታደስ ጫማ ብትወስጂለት አይቀበልሽም - ቢቀበልሽ እንኳን ቢያንስ አራትና አምስት ወር በሚያስጠብቅሽ ቀጠሮ ነው። ይኸን ያህል ጊዜ ከጫማ ሰፊ ቤት የቆየ አሮጌ ጫማ ደግሞ ከመገኘቱ ይልቅ የመጥፋቱ ዕድል ያመዝናል። ብቻ ስንቱን ልንገርሽ ኪቲ - ተዘርዝሮ የሚያልቅ ነገር አይደለም። ደግነቱ ከጠቅላላው የሆላንድ ሕዝብ ውስጥ በጣም ጥቂቱ ክፍል ብቻ ነው ለወቀሳ በሚያበቃ ጥፋት ውስጥ የሚገኘው። ይኸውም ቢሆን እንደ ሜፔ እና እቶ ክሬለር ባሉ እጅግ ታላላቅ ሆላንዳውያን እያደረጉ ባሉት የማይታመን መስዋዕትነት የሚካካስ ነው።

ያንቺው አና

አርብ መጋቢት 31/1944

ውድ ኪቲ

ቅዝቃዜው አሁንም እጥንት የሚሰብር ነው። ከሕዝቡ አብዛኛው ክፍል ግን ከሰል ብሎ ነገር ለዐይኑ እንኳን ከራቀው አንድ ወር

ጊዜማ ይሆነዋል - አስቢው እንግዲህ። የሆነው ሆኖ የሕብረብሔሩ ጦር አካል የሆነው የራሺያው ግንባር እያደረገ ያለው ግስጋሴ የሕዝቡን አጠቃላይ ስሜት እንደገና በተስፋ እየሞላው ነው። በእርግጥም ከዚህ በላይ የሚያስደስት ምን አለ? ፖለቲካ እምብዛም እንደማይጥመኝና ብዙም ስለፖለቲካ ነክ ጉዳዮች እንደማላወራልሽ ታውቂያለሽ - ግን ቢያንስ የራሺያው ጦር የት እንደደረሰ ልንገርሽ ይገባኛል። የራሺያው ጦር በተለያየ አቅጣጫ እያደረገ ባለው ግስጋሴ አሁን ከፊሉ በፖላንድ ጠረፍ ላይ ይገኛል - ከፊሉ ደግሞ ሩማኒያ አቅራቢያ ከሚገኘው ፕሩት ከሚባል ስፍራ ደርሷል - ኦዴሳ ለመድረስም ብዙ አይቀረውም። እዚህ - የሚስጥራዊው ቤት ሰዎች በየምሽቱ የስታሊንን ተጨማሪ ኦፊሴላዊ መግለጫ ለመስማት አሰፍስፈው ነው የሚጠብቁት።

ሞስኮ ከተማ ውስጥ የራሺያውን ጦር ተከታታይ ድል ለማብሰር በየቀኑ የሚተኮሰው የመድፍ መዓት ከተማዋን እያናወጣት ነው ይባላል። ዋናው ጦርነት እየተቃረበ መምጣቱ ይህን ያህል አስደሳች ነገር እንደሆነ ማስመሰሉን ወደውት ይሁን - ደስታቸውን ለመግለጽ ከዚህ የተሻለ ሌላ መንገድ አጥተው ይሁን - በበኩሌ ሊገባኝ አልቻለም!

በሌላ በኩል ደግሞ ሀንጋሪ ሙሉ በሙሉ በጀርመኖች እጅ ከወደቀች ሰነበተች። የሸሸው ሸሽቶ ቢያንስ አንድ ሚሊዮን የሚሆኑ አይሁዶች ሀንጋሪ ውስጥ ነበሩ። ስለዚህ - ይሄኔ እነሱም በናዚዎች የጥፋት ፕሮግራም አመድ ሆነዋል።

እኔና ፒተርን በተመለከተ - በቤታችን ውስጥ ያለማቋረጥ ይካሄድ የነበረው አሉ-ሽ ባሉ-ሽ ለጊዜው ጋብ ብሎልናል። እናም መቀራረባችንን ለማጠናከር የተሻለ ዕድል አግኝተናል - አብዛኛውን ጊዜ አብረን ነው የምናሳልፈው። የማናወራው ነገር፣ የማንወያይበት ዓይነት ርዕስ የለም ልልሽ እችላለሁ። ከሁሉ በላይ ደስ የሚለው ነገር ደግሞ ምን መሰለሽ ኪቲዬ - ከዚህ በፊት ከሌሎች ጎረምሶች ጋር ብቻዬን ስሆን እንዴት መዘዝ ሊያመጣ ይችላል ብዬ በማስበው ርዕስ ላይ ሁሉ ከአፌ ለሚወጡት ቃላት የማደርገውን ዓይነት

የበላዩ ቢሆንልኝ ነው ደስ የሚለኝ:: በተረፈ - ስለሁለቱ ጭንቀታም «እናቶች» እኛን ምን የሚያስጨንቀን ነገር አለ? የእነሱ ችግር የእነሱ ነውና ራሳቸው ይወጡት - እኛን የሚያሳስበን የራሳችን ችግር ነው:: አሀ! - ምነው ብቻ እፉን እንደምንም ባላቀቀና የሚለኝን ብሎኝ ተንፈስ ባረገኝ - ተቃጠልኩልሽ'ኮ ኪቲዬ!

ያንቺው አና

ረቡዕ መጋቢት 29/1944

ውድ ኪቲ

ብሉክስታይን የተባለው ሚኒስትር በለንደን ራዲዮ የደች ቋንቋ ስለሁለተኛው የዓለም ጦርነት እያወራ ነበር:: እና በመሀሉ ምን አለ መሰለሽ - ጦርነቱ እንደተጠናቀቀ የመጀመሪያው ሥራ መሆን ያለበት በጦርነቱ ወቅት የተፃፉ ዳያሪዎችንና ደብዳቤዎችን ከያሉበት እያፈላለጉ ማሰባሰብ ነው ብሎልሽ እርፍ! ምን እንደተሰማኝ ልነግርሽ የሚገባኝ አይመስለኝም:: የኔን ተደና ቀሪዎቼን የሚስጥራዊው ቤት ሰዎች ባየሽልኝ! ወዲያውኑ ነበር ወደ ዳያሪዬ መሯሯጥ የጀመሩት:: አይታይሽም ኪቲዬ - የ«ሚስጥራዊው የመደበቂያ ቤት» ሮማንስ ታትሞልኝ ሲወጣ? ኡ...ፌይ! አሁን አሁን አለኝ እኮ ነው የማወራሽ!

ከምር ግን - ጦርነቱ አልፎ ከአንድ ከአሥር ዓመት በኋላ እኛ አይሁዶች ይሄን የተረገመ ጊዜ እንዴት እንዳሳለፍነው - እንዴት፣ እንዴት እንደኖርን - ምን ምን እንደበላን - ስለምን ምን ነገሮች እናወራ እንደነበር - ወ.ዘ.ተ. - ለዓለም ሕዝብ ብናወራ ምን እንደሚጠብቀን መገመት ትችያለሽ? ሃሃሃ! - እውነቱን ነው ምልሽ - በእንዲት ነፍሴ እወራረዳለሁ - አንድ ሰው አያምነንም! ከምናወራው ሩቡን እንኳን ሊያምነን የሚችል አንድ ሰው አናገኝም:: የሌላውን ተደና ይህን ሁሉ ነገር ስነግርሽ የከረምሺው አንቺ እንኳን እዚህ ቦታ ካሳለፍነው ሕይወት በጣም ጥቂቱን

ዘፋል ብቻ ነው የምታውቂው::

አምስተርዳም ላይ በየጊዜው በሚደረገው እያንዳንዱ የአውሮፕላን ድብደባ እንዴት የምንገባበት ጉድጓድ እንደሚጠፋን - ለምሳሌ ባለፈው እሁድ ሰባት መቶ ሃምሣ የሚሆኑ የእንግሊዝ የጦር አውሮፕላኖች ከአምስት ሺህ ኩንታል በላይ ቦምቦች እይማይደን ላይ ሲያዘንቡ እንዴት እያንዳንዱ ሕንፃ ነፋስ ላይ እንደተወጠረ ሸራ ይርገበገብ እንደነበር - ደግሞስ ማን ያውቃል ይሄን ጊዜ አካባቢው በወረርሺኝ መዓት ተውጦ ይሆናል:: ስለነዚህ ሁሉ ነገሮች ምንም አታውቂም ኪቲ - አልነገርኩሽማ! ምክንያቱም ስለሁሉም ነገር በዝርዝር ልነግርሽ ካልኩ ቀንና ሌሊት መቸከቸክ ሊኖርብኝ ነዋ!

በጦርነቱ ምክንያት በሁሉም ነገር ላይ እየተፈጠረ ያለው እጥረት እየተባባሰ ከመምጣቱ የተነሳ ለምግብ ነክ ሸቀጣ ሸቀጦችም ሆነ ለሌሎች፣ ለሌሎች ነገሮች ሕዝቡ ተሰልፎ ነው የሚውለው:: ዶክተሮች እንደቀድሞው በየቤቱ እየዞሩ ለበሽተኞቻቸው የሕክምና አገልግሎት መስጠት አልቻሉም:: ምክንያቱም መኪናቸውን አቁመው ገና ዘወር ከማለታቸው መኪናቸው ይሰረቃል:: ቤት ሰብሮ ዘረፋና ልዩ ልዩ የሌብነት ዓይነት ለማመን በሚያዳግት ደረጃ ተስፋፍቷል - ምንድነው ሆላንዶችን እንዲህ በድንገት ከትንሽ እስከ ትልቅ የለየላቸው ሌቦች እንዲሆኑ ያደረጋቸው ብለሽ እስከምትገረሚ ድረስ:: የስምንትና የዘጠኝ ዓመት ሕፃናት ሳይቀሩ የሰው ቤት ሰብረው እየገቡ ያገኙትን ሁሉ ይሰርቃሉ:: ለአምስት ደቂቃ እንኳን ቤቱን ያለጠባቂ ትቶ ንቅንቅ ለማለት የሚደፍር ማንም የለም - ሄድሽ ማለት ዕቃዎችሽም ሄዱልሽ ማለት ነው:: ሁልጊዜ በየጋዜጣው የማታጣው ማስታወቂያ ቢኖር ሰዎች የጠፋባቸውን ንብረቶች ለማስመለስ እንከፍላለን ስለሚሉት ወሮታ ነው:: የተለያዩ ዕቃዎች - ታይፕራይተሮች፣ የፐርሺያ ምንጣፎች፣ የኤሌክትሪክ ሰዓቶች፣ ቫዮሊኖች፣ ጌጣጌጦች፣ አልባሳት፣ ወ.ዘ.ተ:: በየአውራ ጎዳናዎቹ በተለያዩ ማማዎች ላይ የነበሩት የከተማው የኤሌክትሪክ ሰዓቶች ሁሉ ተነቃቅለው

አይጠፋኝ - ልጁ እንዳፈተረሽማ ልትክጂኝ አትሞክሪ» ምነው እንደእሷ ባያረገልኝ! ሌላም የምትለኝ ነገር አላት - «እንዲችው እንዳፈጠጠብሽ አይደል እንዴ የሚውለው? አልፎ አልፎ ሲጠቅስሽም ያላየሁት እንዳይመስልሽ!»... እንግዲህ ምን ይባላል ኪቲ? - በእርግጥ አባባሏ እውነት ነው - ቢሆንም ፒተር ዲምፕሎቹን እንዳይመለከትም ሆነ አልፎ አልፎ እንዳይጠቅሰኝ ማድረግ አልችልም! እችላለሁ?

በጣም አስቸጋሪ አጣብቂኝ ውስጥ ነው ያለሁት ኪቲ:: እማማ እንደገና ተነስታብኛለች - ለነገሩ እኔም አልተኛሁላትም:: በመሃከላችን እየተካሄደ ያለውን ድምፅ አልባ ጦርነት ሳለማየት ዓይነት አባባ ዐይኖቹን ጨፍኗል:: እማማም በሁኔታው እንዳዘነች አውቃለሁ - ምክንያቱም ከልቧ ስለምትወደኝ:: እኔ ግን እንኳን ሳዝን ፍንክችም አላልኩ - ምክንያቱም የችግሩ መንስዔ ሊገባት ይገባል ብዬ ስለማስብ:: ሌላው እንግዲህ ያው ፒተር ነው:: ግን ሲያምርሽ ይቅር እሺ ኪቲዬ? ፒተርን እንኳን አሳልፌ ላማልሽም ሆነ ልወቅስልሽ አልፈልግም - ፒተር የተፈተገ፣ የተሸከሸከ ነፍስ ልጅ ነው! እውነቴን ነው ምልሽ - በጣም አደንቀው ጀምሬያለሁ:: በእኔና በእሱ መሃል ሊፈጠር የሚችለው አንድ «ውብ» ነገር በትርበት እየታየኝ መጥቷል:: ብቻ ምናለ እነኚህ «ትልልቅ» ሰዎች በማይመለከታቸው ጉዳይ ማንፍንፋቸውን ባቆሙልን::

ደግነቱ እንደዕድል ሆኖ ስሜቴን የመደበቁን ጥበብ በሚገባ ተክኜበታለሁ - በልጁ ምን ያህል ናላዬ እየዞረ እንዳለ አንዲት እንኳን ምልክት እንዳያዩብኝ እያደረግኩ ያለሁት ጥረት ሙሉ በሙሉ የተሳካ ነው ልልሽ እችላለሁ:: አሁን ችግሬ ምን መሰለሽ ኪቲ - ፒተር ራሱ ነው! መቼ ይሆን ይሄን የተቆለፈ አንደበቱን አላቅቆ የሆነ ነገር የሚለኝ? መቼ ይሆን ልክ ፒተር ቄስል በሕልሜ እንዳደረገው ጉንጮቼን በጉንጮቹ የሚነካልኝ?... እነዚህ ሰዎችስ መቼ ይሆን የኔና የልጁ ጉዳይ የሚገባቸው? - ያለአንዳች ንግግር እንዲሁ ብቻችንን ስንቀመጥ እንኳን ምን ያህል በደስታ እንደምንሰክር አያውቁም? እጅግ በጣም የሚገርሙ ጉዶች

አይደሉም ኪቲዬ? ሌላው ይቅርና እኔና ፒተር ይህን ያህል እንድንሳሰብ ያደረገን አንዳች ረቂቅ መለኮታዊ ምትሃት ስለመሆኑ እንኳን ምንም የማያውቁት ነገር ያለ አይመስልም:: ኧረ እንደው መቼ ይሆን እነኚህን ችግሮች ተወጥተን እንደፍጥርጥራችን የምንሆነው? ለነገሩ ችግሮቹን እስከመወጣት ያለው አስቸጋሪ ትግልም የራሱ የሆነ ጥሩ ነገር አለው:: ምክንያቱም - ማንኛውንም ድል ይበልጥ አስደናቂና ያማረ የሚያደርገው የተከፈለበት መስዋዕትነት ነው:: አዎ ኪቲዬ - «አያ ሆሆ ቅርብ ነው ድሌ! . አያ ሆሆ ፒተር ነው ድሌ!»

በተረፈ - አሁን አሁን እያንዳንዱ የፒተር እንቅስቃሴ ለእኔ ትርጉም እንዳላት ነው የማወራሽ:: ወደኋላው ያቆላለፋቸውን እጆቹን ተንተርሶ አልጋው ላይ በጀርባው ጋለል ብሎና ዐይኖቹ ከድን ከድን ብለው ሳየው ሕፃን ልጅ ይመስለኛል - ከሞሺ (ከድመቱ) ጋር ሲጫወት ሳየው እውነተኛው የፍቅር ጎተራ ይሆንብኛል - ከረጢት ሙሉ ድንች ወይ ደግሞ ሌላ ከባድ ነገር ሲሸከም ሳየው ጥንካሬው ይገርመኛል - አንዳንዴ ዙሪያችን በተኩስና በፍንዳታ ሲናወጥ እሱ እንደሌሎቻችን አለመርበትበቱን እንዲሁም ከታች የእነአቶ ክሬለር ቢሮ በሌቦች በተደፈረ ቁጥር በዚያ በሚያስፈራ ሌሊት ወርዶ ካላየሁ ማለቱን ሳስበው የቆራጥነቱና የወኔውን ብዛት ለማመን ያዳግተኛል:: ሌላ ሌላውን ተይና አንዳንዴ ነፈዝ ሲሆን - ወይ ደግሞ የሆነ ጅላጅል ነገር ሲሰራ፣ ወይ ሲያወራ እንኳን ልክ አፉን እንዳልፈታ ጨቅላ ነው እንጀቴን የሚበላኝ:: አ ኪቲ - ፒተር እየነገሰብኝ ነው ማለት ይቻላል::

ሌላው ደግሞ ምን መሰለሽ - ስለምንም ነገር እኔ ከማስረዳውና ከማስተምረው ጊዜ ይልቅ አንዲት ዕድል አግኝቶ ስለሆነ ነገር ሲያብራራልኝ እንዴት እንደምደሰት አትጠይቂኝ! በሁሉም ነገር የበላዬ እሱ ቢሆንና እኔ ጠያቂ እሱ መላሽ ብንሆን ምንኛ ደስ ይለኝ እንደነበር ልነግርሽ አልችልም:: አዎ ኪቲዬ - ምክንያቱን አትጠይቂኝ እንጂ. ልክ እንደዛ ነው የሚሰማኝ - በሁሉም ነገር

«ሃሃሃ! - ከፈለግህ ደግሞ የጉንጮቼ ብቻ እንዳይመስለህ እዚህ አገጩ መሃልም አንድ ዲምፕል አለኝ - አለኝ የምላቸው ውበቶቼ እነዚህ ብቻ ናቸው!»

«እእ - እንደሱማ አትበይ - ተሳስተሻል::»

«ምንም አልተሳሳትኩም - ቆንጆ እንዳልሆንኩ እንኳን በደምብ አውቃለሁ:: ከዚህ በፊትም ቆንጆ አልነበርኩም - አሁንም አይደለሁም - ወደፊትም ልሆን አልችልም::»

«ጭራሽ አልስማማም! - በበኩሌ ውብ ነሽ ባይ ነኝ::»

«አይደለሁም አልኩህ አይደለሁም::»

«እኔ ደግሞ ነሽ አልኳ! - ነሽ ካልኩሽ ነሽ! - መቀበል ብቻ ነው ያለብሽ::»

ከዛ እኔም በተራዬ ውዳሴውን በውዳሴ መለስኩለት:: ስለቁንጅናው ብቻ ሳይሆን፣ ስለሌሎች ሌሎች የምወድለት ነገሮችም ምንም ሳልደብቅ ተናዘዝኩለት::

ድንገተኛ በሆነባቸው የእኔና የፒተር ጓደኝነት የሚስጥራዊው ቤት ሰዎች ከየአቅጣጫው በየግላቸው የሚተኩሱትን አስተያየት ሁሉ እንሰማለን:: ለነገሩ አንዳቸውም ፍሬ ያለው ነገር ስለማይናገሩ እኛ ነገሬም አንላቸው:: አንድ ነገር ግን ይገርመኛል - የኔም ሆኑ፤ የሱ ወላጆች የወጣትነት ጊዜያቸውን ጨርሰው አያስታውሱትም ማለት ነው? ለምንድነው የኔና የፒተር እንዲህ ብርቅ የሆነባቸው! - እውነቴን እኮ ነው ኪቲ - በጣም በጣም ነው ግራ የገባናቸው:: እኛ ስንቀልድ እነሱ ከምር ይወስዱታል - እኛ የምራችንን ቁም ነገር ስናወራ እነሱ ይስቁብናል:: እንግዲህ አያምጣው እንጂ ምን ይባላል ኪቲ? - አያምጣው ብቻ ነው!

ያንቺው አና

ማክሰኞ መጋቢት 28/ 1944

ውድ ኪቲ

ሰሞኑን በሚስጥራዊው ቤት ውስጥ የጦፈው የፖለቲካ ወሬ ነው:: የእያንዳንዳቸውን አመለካከት ብነግርሽ ደስ ባለኝ - ግን ተሉብኝ የፖለቲካ ወሬ አይጥመኝም:: ምናልባት ፖለቲካ የምትወጂ ከሆነ ስለንፍገቴ ይቅርታ አድርጊልኝ:: ይሁን እንጂ ዛሬ የማወራሽ ሌሎች ብዙ ነገሮች አሉኝ - ስለዚህ በቀጥታ ወደዚያው ልግባልሽ:: አንደኛው - እማማ ወደ ፒተር ክፍል መመላለሱን እየከለከለችኝ ነው ያለችው:: ምክንያቱን ብጠይቃት የፒተር እናት (ወ/ሮ ፋንዳን) ስለልጁ ቅናት እያደረባት ነው አለችኝ:: ይታይሽ እንግዲህ ኪቲዬ!... ሁለተኛው - ፒተር ማርጎትን ባሰኛት ጊዜ ሁሉ ከኔና ከእሱ ጋር መሆን እንደምትችል ከነገራት በኋላ ዛሬም ከፈለገች ወይ እሱ ክፍል ወይ ጣሪያው ላይ አብሬን እንድታሳልፍ ጋበዛት:: እንደው ለአፉ ያህል ይሁን - ከልቡ ይሁን - እርግጠኛ አይደለሁም:: ሶስተኛው - ቀጥ ብዬ ወደ አባባ ሄድኩልሽና የወ/ሮ ፋንዳን በልጁ መቅናት ሊያሳስበኝ የሚገባ ጉዳይ ነው ብሎ ያምን እንደሆን ጠየቅኩት:: እያደረግኩ ባለሁት ነገር እስካመንኩበት ድረስ ወ/ሮ ፋንዳን ቀናች አልቀናች የሷ እንጂ የእኔ ችግር እንዳልሆነ ነገረኝ:: በተረፈ - እማማ እኔ ላይ መቆናጠሯን ቀጥላለች:: እሷም የወ/ሮ ፋንዳን ዓይነት ቅናት ሳያድርባት አልቀረም:: አባባ በኔና በፒተር ግንኙነት ቅር የተሰኘ አይመስልም - እንዲያውም ይህን ያህል መግባባት መቻቻላችንን የወደደው ይመስላል:: ማርጎት - እዎ የማርጎት ትንሽ ለየት ይላል - ፒተርን እሷም ትወደዋለች - ግን - ከእኛ ጋር አሳልፈ ያልናትን ነገር የወደደችው አትመስልም:: «ሁለት መሆን ለጨዋታ - ሶስት መሆን ለጫጫታ» የሚባለው ዓይነት ሳይሰማት አይቀርም::

እማማ ፒተር ከእኔ ፍቅር እንደያዘው በጣም እርግጠኛ ናት:: ምን ትለኛለች መሰለሽ - «ምነው እና - እንኳን ይቺ ይቺ ሌላም

የጀመሩት:: ይህን እያዩ የነበሩ የአምስተርዳም ነዋሪዎች በናዚዎቹ እንዲህ ያለ አሳፋሪና የቡከን ድርጊት በቁጣ ሊፈነዱ ምንም አልቀራቸው! የኛንማ አታንሺው - «የኛ» ስልሽ ቢቀቹን ማለቴ ነው - እኔ፣ ማርጎት፣ እማማ፣ ወ/ሮ ፋንዳን:: እንዲህ የደመቀ የተኩስ እሩምታ በዚህ ቅርበት ሰምተን እናውቅም:: እንዴት እንደተርበደበድን ምን ብዬ ልንገርሽ - ልባችን ደረታችንን ሰንጥቆ ሊወጣ ምን ቀርቶት ነበር መሰለሽ!

በተረፈ እንቺስ እንዴት ነሽ ካልሺኝ - ያው እንደተለመደው ከእራት በኋላ ወደጣሪያዬ መውጣቴን ቀጥያለሁ:: ከ«እቡ» ጋር ጎን ለጎን ተቀምጠው የምሽቱን ነፋሻና ንፁሕ አየር እንደልቤ እየሳብኩና ውጪውን በርቀት እየተመለከትኩ የቆጥ የባጡን መቆዘም ሱስ እየሆነብኝ መጥቷል::

አቶ ፋንዳንና አቶ ዱሴል ወደ ፒተር ክፍል ስገባ ባዩኝ ቁጥር የሚለዋወጧቸውን ተራ የሽሙጥ ቃላት ብትሰሚ ለእነሱ ታፍሪላቸዋለሽ:: «ትልቅ ሰው» ማለት ምን ማለት እንደሆነ ትርጉሙ ይጠፋኛል:: የፒተርን ክፍል «የአና እልፍኝ» የሚል ሥም ሰጥተውታል:: «ኧረ እንዴት ነው ይሄ ነገር» ይባባላሉ:: «የዛሬ ጎረምሶች ልጃገረዶቻቸውን የሚያስተናግዱት በየቀኑ በየጭለማው ሆን እንዴ? ምነው ብርሃኑን ፈሩትሳ? ሃሃሃ! - ኧኧኧ! - ሃሃሃ!» ስቀው ሞተዋል - ለዛ ቢሶች! ደግነቱ ፒተር እንዴት ኃይለኛ ልጅ ሆኗል መሰለሽ - እያንዳንዷን ሽሙጣቸውን ማጠን በሚያደጋግትሽ የባሰ ሽሙጥ ነው የሚመልስላቸውና ጭራቸውን የሚያስቆልፉቸው:: ለነገሩ እነሱን አልኩሽ እንጂ እማማም ያው ናት - ስልሽ - እንደነሱ ፍጥጥ ያለ ሽሙጥ ውስጥ ባትገባም እኔና ፒተር ብቻችንን ስንሆን ምን ምን እንደምናወራ ብነግራት ደስታውን እንደማትችለው ከአጠቃላይ ሁኔታዋ ያስታውቅባታል:: ደፍራ መጠየቁን ብቻ ነው ያልቻለችው:: «አትፍረጂባቸው አና-» ይለኛል ፒተር:: «እንዲህ ሰዎች ስድሜያቸው ስላለፈባቸው ነው እንዲህ የሚሆኑት - በዚህ ላይ ትንኮሳቸውን ሁሉ ችላ ማለታችንም ያበሳጫቸዋል::»

እንዳንዴ ራሱ እየመጣ ወደክፍሉ ይወስደኛል:: ግን ገብተን ገና ከመቀመጣችን ከየት መጣ ሳይባል ያ ዐይናፋርነቱ ይሰፍርበታል:: ፊቱ መቅላት ከንፈሩ መንቀጥቀጥ ይጀምራል - ላብ ላብ ይለዋል - ቃላቶቹን ከአፉ ማውጣት እምቢ ይለዋል:: ለሰውነት ነው ምልሽ ኪቲ- ዐይናፋር አድርጎ ስላልፈጠረኝ ፈጣሪዬን በጣም ነው የማመሰግነው:: ዐይናፋርነት በጣም ደስ የማይል ስሜት የሚፈጥርብሽ ነገር ይመስለኛል:: ግን ደግሞ የዚያኑ ያህል እኔም የራሴ የሆነ ክፍተት አለብኝ:: እዎ ኪቲ - ያጣም አሳር የሚያህል ክፍተት! ለምሳሌ እስከዛሬ «ድረስ ቆንጆ ነሽ» ብሎ ያለኝ ማንም የለም ማለት ይቻላል - ስስት የሆን የሚስብ ነገር እንዳለኝ ትምህርት ቤት እያለን ይነግረኝ ከነበረ አንድ ልጅ በስተቀር:: ታዲያ ትናንትና ከፒተር ለመጀመሪያ ጊዜ ስለቁንጅናዬ ውዳሴ ደረሰኝ እልሻለሁ - ከልቡ እንደነበረም አርግጠኛ ነኝ:: ምናልባት ቢያገናኝሽ ምን ምን እንደተባባልን እንደው በግርድፉ ልንገርሽ::

«አና - እስቲ ሳቂ-» አለኝ ዐይን ዐይኔን እያየ::

«ኦ...! አንተ ደግሞ -» ብዙ ጊዜ ነው እንድስቅለት የሚጠይቀኝ - እና በመጠኑም ቢሆን ግራ የሚገባኝ ጥያቄ ነው::

«ምናለበት? - እንዴ ብቻ - በናትሽ!»

«እንዴ - ለምንድነው ሁሌ እንድስቅ የምትፈልገው?»

«በቃ - አሳሳቅሽን ስለምወደው - ስትስቂ ጉንጮችሽ ላይ የሚወጡት ስርጉዶች ደስ ስለሚሉኝ:: ግን እንዴት እያደረግሽ ነው የምታወጪያቸው በፈጠረሽ?»

«ደግሞ እኔው ሆንኩ እንዴ የማወጣቸው? - ሆኔ ብዬ የማወጣቸው ነው እንዴ የሚመስልህ?»

«ታዲያ እንዴት ነው የሚወጡት?»

«ሃሃሃ! አብረውኝ የተፈጠሩ ናቸዋ! ዲምፕል አታውቅም? - እንዴት ነው የሚወጡት ይለኛል? ሃሃሃ!»

«ይኸውልሽ! አሁንም ወጡ! - እውነቱን ነው ምልሽ - በጣም ያምራሉ::»

ሪፖርት አድርገው ይሆናል የሚለው የሁላችንም ግምት ነበር:: እንደነገርኩሽ ይህ የሆነው እሁድ ምሽት ነው - የፋሲካ እሁድ:: በማግስቱም የፋሲካ ሰኞ ስለሆነ ማንም ሰው ወደቢሮው ዝር እንደማይል የታወቀ ነው:: ስለዚህ እስከ ማክሰኞ ጠዋት - ማለትም ሁኔታው እስኪረጋገጥ - ምንም ዓይነት እንቅስቃሴ ማድረግ እንችልም ማለት ነው:: አስቢው ኪቲ - ከዚህ ሁሉ ፍርሃት ጋር ለሁለት ሌሊትና ለአንድ ቀን ፀጥ ብለሽ መጠበቅ! የተፈጠረው ነገር ምን እንደሆነና ምንስ ማድረግ እንዳለብን እንዲህ ነው የሚል ከመሃከላችን አንድም ሰው አልነበረም:: እናም ድቅድቅ ጭለማ በዋጠው የጋራ ክፍላችን ውስጥ ተሰባስበን የሚሆነውን መጠበቅ ጀመርን:: ንግግራችን ሁሉ በሹክሹክታ ነበር:: ከመሃላችን አንዱ የሆነ ኮሽታ የሰማ በመሰለው ቁጥር «እሱ...!» በማለት ያስጠንቅቀናል::

አራት ተኩል ሆነ... አምስት ሰዓት... አሁንም ከወደታች የሚመጣ ምንም ዓይነት ድምፅ የለም:: አምስት ከሩብ ገደማ - እዎ ቿ ከወደመጋዘኑ አቅጣጫ ዳዳታና የሰዎች ድምፅ! የእያንዳንዳችን ቁና ቁና እስትንፋስ ክፍሉን ሞላው - በተረፈ ከምንበረበት ቅስቅስ ያለ የለም:: መጋዘኑን አልፎ እየቀረበ የሚመጣ የሰዎች ኮቴ ድምፅ!.. እዎ - አሁን እንሚኘ የጋራ ቢሮ አካባቢ!... አሁን አቶ ክሬለር የግል ቢሮ አካባቢ!... አሁን የቢሮው ኩሽና አጠገብ! ከዛ - ከዛ - እዎ - እኛ በር አጠገብ! ሚስጥራዊው በር አጠገብ ኪቲዬ! - እ... ሀ!

ያቺን ቅፅበት በቃላት ለመግለፅ መሞከር ከንቱ ድካም ነው ኪቲ:: «አሁን እንኳን አልቆልናል!» አልኩ በልቤ:: በዚያችው ሰዓት በናዚ ፖሊሶች እየተጎተትን ስንወሰድ የእያንዳንዳችን ሁኔታ ወለል ብሎ ይታየኝ ነበር:: ወደእኛ የሚያስገባውን በር ከአንድም ሁለት ሶስቴ ከፉኛ ነቀነቁት - ከዛ ኩጥቂት ፀጥታ በኋላ የሰዎቹ ኮቴ እንደገና እየራቀ እየራቀ ሲሄድ ተሰማን - እፎ...ይ! ለጊዜው ድነናል:: ለተወሰኑ አፍታዎች ሙሉ በሙሉ መተንፈስ አቅመን ነበር ማለት ይቻላል:: የሚንቀጠቀጠውን፣ የሚንዘፈዘፈውን፣

ጥርሱ የሚንገጫገጨውን፣ የሚጥወለወለውን፣ ተዝለፍልፎ የሚወድቀውን ሁሉ አንቺው ለመገመት ሞክሪ እንጂ እኔ ልገልፅልሽ አቅሙ የለኝም::

አሁን ከወደታች የሚመጣ ድምፅ የለም:: ግን ፖሊሶች አብርተውት የነበረው ከሚስጥራዊ በራችን ፊት ለፊት ኮሪደሩ ግድግዳ ላይ ያለው አምፖል አሁንም እየበራ ነው:: ምክንያቱ ምን ይሆን? «ሚስጥራዊ» በር መሆኑን ደርሰውበት ይሆን?... ቀስ በቀስ አንድ አንድ እያለ ምላሶቻችን መፈታት ጀመሩ፡ አሁን ከታች ቢሮው ውስጥም ሆነ መጋዘኑ ውስጥ ማንም እንደሌለ ያስታውቃል:: ግን ደግሞ ማን ያውቃል - ውጪ አንድ ጠባቂ አቁመው ይሆናል የሄዱት - ማለትም ኃይል ጨምረው ለመመለስ::

ከዚህ በኋላ እናደርግ የነበረው ሦስት ነገሮችን ነበር:: አንድ - የተፈጠረው ሁኔታ ምን እንደሆነ የየራሳችንን ግምት መንሾካሾክ:: ሁለት - በፍርሃት መራድ:: ሦስት - ተራ በተራ እየተሯሯጥን መፀዳዳት:: «መፀዳዳት» ስልሽ - ፈፅሞ ልታምኚው የማትችይው ነገር ነው የምንግርሽ:: ምናልባት ከታች ቢሮው ውስጥ አድፍጠው ከሆነ በሚል ሽንት ቤታችንን ለመጠቀም አልደፈርንም - (የፍሳሽ ቱቦዎቹ በቢሮው በኩል ስለሚያልፉ ድምፅ እንዳይሰማ በመስጋት::) ለወትሮ ቢሮው ውስጥ ሰራተኞቹ በሚኖሩ ጊዜ የምንጠቀምባቸውን ባሊዎችም ቅዳሜና እሁድ ቢሮው ዝግ ስለሆነ አያስፈልጉንም በሚል እንዲነፍስባቸው ጣሪያው ላይ እንዳወጣናቸው ነው:: በዚህ ሰዓት ወደጣሪያው መውጣት ደግሞ አደገኛ ሊሆን ይችላል:: እናም የነበረን ብቸኛ አማራጭ ፒተር ክፍሉ ውስጥ ለቆሻሻ መጣያነት የሚጠቀመው የቆርቆሮ ታኒካ ነው:: መጀመሪያ አቶ ፋንዳን ተጠቀመበት - ከዛ ደግሞ አባ - እማማ ነገሩ በጣም ስላሳፈራት መጠቀም አልቻለችም:: ማርጎት፣ ወ/ሮ ፋንዳን - ቀጥሎም እኔ - በየተራ የሆዳችንን ቀለል አደረግንበት:: በስተመጨረሻ ግን እማማም የግዷን ተጠቀመችበት::

ኮቴ!... እር...ይ! አባባ ነው:: ድንጋጤው በግልፅ እየታየበትና ፊቱ አሽቦ መስሎ ብቅ አለ - እሱን ተከትሉ ደግሞ አቶ ፋንጻን:: እንደገቡ ሽብር ለቀቀብን- «ቶሎ በሉ!- መብራቶቹን ሁሉ አጠፉ!» ይሉን ጀመር ድምፃቸው ከደረጃው በታች እንዳይወርድ እየቆጠቡት:: «ፍጥነት! - እዚህ ቤት ውስጥ ምንም ዓይነት ብርሃን እንዳይኖር! - የናዚ ፖሊሶች አሁኑኑ መምጣታቸው አይቀርም! - ዳይ! - ፍጥነት! - ምንም አይነት ብርሃን! ምንም ዓይነት ኮሽታ እንዳይኖር!»

በድመት እረማመድ እየተንቀሳቀስን መብራቶቹን ካጠፋን በኋላ ተመልሰን ሁለቱን ወንዶች በጥያቄ አጣደፍናቸው አፋጠጥናቸው - «ምንድነው ጉዱ? - ምን ተፈጠረ?- ንገሩን! አሁኑኑ ንገሩን!»... እነሱ ግን ጥያቄያችንን ከቁብም ሳይቆጥሩት እንደገና በደረጃው ቁልቁል ወረዱና ተሰወሩ:: እርስበርስ ከመፋጠጥ ሌላ ማድረግ የምንችለው አልነበረንም - ደብሰን ተሸበርን:: አራት ሰዓት ከአሥር ላይ ነበር አራቱ ወንዶቻችን እንደገና በደረጃው ብቅ ያሉት:: ሁለታቸው ወደ ፒተር ክፍል በመሃድ ክፍት በነበረው መስኮት ከወደ ውጪ ሊኖር የሚችል እንቅስቃሴ መከታተል ጀመሩ:: ወደ እኛ የሚያስገባው «ሚስጥራዊው» በር በጥብቅ ተቀረቀረ - ብርሃን ሊያሳልፍ የሚችል እያንዳንዱ የበሩ ስንጥቅ በጨርቅ ተጠቀጠቀ:: ከዚህ በኋላ ነበር ስለተፈጠረው ሁኔታ የነገሩን::

አጠር አጠር አድርጌ የነገሩንን ልንገርሽ:: መጀመሪያ ፒተር ነበር ከወደታች የጓጓታ ድምፅ የሰማው:: ወዲያውኑ በደረጃው ይወርድና ቢሮውን እየተዘዋወረ ሲያጣራ ከመጋዘኑ በር የግራ ግማሽ ላይ አንድ ሰፊ ጣውላ ተገንጥሎ ወድቆ ያያል - ሮጦ ይመጣና ለአባባ ይነግራል - (እንግሊዝኛ እንዲያስረዳው አስመስሎ የጠራው ይሄን በሚስጥር ሊነግረው ነበር::) ከዛ አራቱም ወንዶች ተከታትለው ይወርዳሉ - ከመጋዘኑ ሲደርሱ ሌቦቹ የበሩን ቀዳዳ ይበልጥ ለማስፋት እየታገሉ ነበር:: አቶ ፋንጻን - ሌቦቹን ማስደንገጡን ብቻ እንጂ እኛ ላይ ሊያመጣብን ስለሚችለው

ችግር ምንም ሳያስብ ድንገት - «ፖሊስ!» ብሎ ይጮኻል:: ከወደ ውጪ የሚጯጯሁ ሰዎች ኮቴ ከተሰማ በኋላ እንደገና ፀጥታ ይሆናል - ሌቦቹ እግሬ አውጪኝ ብለዋል:: ቅኝት የሚዞሩ የናዚ ፖሊሶች ምናልባት ቀዳዳውን ካዩት ግርግር እንዳይፈጥሩ በሚል ሥጋት እነአባባ በሩፊ ጣውላዎች ፈልገው የበሩን ቀዳዳ ለጊዜው ያህል ይከልሉታል:: ግን ብዙም ሳይቆይ የሆነ ሰው ከውጪ ጣውላውን ደህና አድርጎ በካልቾ ቢመታው ተሽቀንጥሮ ወለል ላይ ይወድቃል:: በዚያች ሰዓት ወንዶቻችንን እያርገሸ ኳቴ! በየነበሩበት እንደ ድንጋይ ደርቀው ይቀራሉ - የመጨረሻዋ ሰዓት እንደመጣች እርግጠኛ በመሆን የመጨረሻቸውን ለማድረግ ፀልባቸው ይወስናሉ:: በተለይ ፒተርና አቶ ፋንዳን ማንም ይሁን ማ ያንን በር አልፎ የሚገባን ሁሉ ለመግደል ይቆርጣሉ - አቶ ፋንዳን ይዞት የነበረውን ቆንጨራ እጁ ላይ እያመቻቹ ጥግ ይዞ ይጠባበቃል - ይሁን እንጂ ቢያዩ ቢያዩ የሚገባ ሰው አልነበረም - እንደገና ሙሉ በሙሉ ፀጥታ ይሆናል:: እነአባባ እንደገና የወደቀውን ጣውላ አንስተው ቀዳዳውን ለመሸፈን ይፈልጋሉ - ልክ መንቀሳቀስ ሲጀምሩ ሌላ ችግር! ምን አትይኝም? - ከበሩ ፊት ለፊት ባለው ጎዳና ባትሪ አብርተው እያለፉ የነበሩ አንድ ወንድና አንዲት ሴት - (ምናልባትም ባልና ሚስት) ቀዳዳውን ሲያዩ ባትሪያቸው ወደ ቀዳዳው ያነጣጥራሉ - ወደበሩም መጠጋት ይጀምራሉ:: መጋዘኑ በብርሃን መጥለቅለቅ ሲጀምር - «ጉድ ፈላ!» ይላል ከወንዶቻችን አንዱ - «ተበላን'ኮ ነበዝ!» እስካሁን የፖሊስ ሚና እየተጫወቱ የነበሩት ወንዶቻችን የፖሊሱን ሚና ይተውና እንደገና የሌቦች ሚና መጫወት ይጀምራሉ - ኮቴያቸው እንዳይሰማ በእግሮቻቸው ጫፍ እየተራገጡ በፍጥነት መጋዘኑን ለቅቀው ይወጡና ወደእኛ የሚያስገባውን በር በጥንቃቄ ከከረቸሙ በኋላ በደረጃው እየተጣተሉተሉ ወደእኛ ይገባሉ::... የዚህ ታሪክ የመጀመሪያ ክፍል እዚህ ላይ ያልቃል እልሻለሁ::

ሁለተኛውን ክፍል ደግሞ ልቀጥልልሽ:: ባለባትሪዎቹ ባልና ሚስት የመጋዘኑ በር ተገንጥሎ ማየታቸውን ይሄኔ ለፖሊስ

ማክሰኞ ሚያዚያ 11 1944

ውድ ኪቲ

ብዙ ነገሮች ናቸው አንጎሌ ውስጥ እየተርመሰመሱ ያሉት - ስለእውነት ለመናገር ከየት እንደምጀምርልሽ አላውቅም:: ያለፈው አርብ (የስቅለት ዕለት ማለት ነው) በአብዛኛው ሞኖፖሊ የሚባለውን የካርታ ጨዋታ ስንጫወት ዋልን:: ቅዳሜ ከሰዓት በኋላም እንደዛው:: እነኚህ ሁለቱ ቀናት ሳይታወቁን በፍጥነትና ምንም ይህ ነው የሚባል ነገር ሳይከሄድባቸው ነበር ያለፉት:: እሁድ ከሰዓት በኋላ አሥር ሰዓት ተኩል ላይ ፒተር በእኔ ጋባዥነት ወደ ክፍሌ መጣ:: አሥራ አንድ ከሩብ ገደማ ተያይዘን ወደ ጣሪያው ወጣንና እስከ አሥራ ሁለት ሰዓት እዛው ቆየን:: ከዛ መልስ እኔ ራዲዮ ለመስማት ወደነአቶ ክሬለር ቢሮ ወረድኩ:: ከአሥራ ሁለት ሰዓት እስከ አንድ ከሩብ በጣም ቆንጆ የሞዛርት ኮንሰርት እየተላለፈ ነበር:: ሙዚቃዎቹን በሙሉ በጣም በጣም ነበር የወደድኳቸው:: በተለይ ደግሞ «Kleine Nachtmusik» የተሰኘውን::

ከእራት በኋላ እኔና ፒተር እንደገና ወደጣሪያችን! በምቾት ለመቀመጥ ብለን በቅርብ ያገኘናቸውን ጥቂት የሶፋ መከዳዎች ይዘን ነበር የወጣነው:: ጣሪያው ላይ ከነበሩ የዕቃ ማሸጊያ ሳጥኖች በአንዱ ውስጥ መከዳዎቹን ደርድረንና እኛም ገብተን ተቀመጥን:: ሳጥኑ በጣም ጠባብ ስለነበረ ሙሉ በሙሉ ጥብቅብቅ ብለን ነበር የተቀመጥነው:: የፒተር ድመት ሞሺም አብሮን ነበር - ስለዚህ ደንገጡርም ነበረን ማለት ነው::

ለሶስት ሩብ ጉዳይ ሲሆን ድንገት አቶ ፋንዳን የፉጨት ምልክት አሰማንና ከአቶ ዱሲል መከዳዎች አንዱን ወስደን እንደሆን ጠየቀን:: ሁለታችንም ተፈናጥረን ተነሳንና መከዳዎቹንና ሞሺንም ይዘን ወረድን::

እንደአጋጣሚ አቶ ዱሲል እንደትራስ የሚጠቀምበትን መከዳውን ስለነበር የወሰድንበት እንዴት እንዳበደ አትጠይቂኝ · እዚያ አስነሳ ነው የምልሽ:: ቁንጫ ሊታስወርሩኝ ነው ትራሴን ጣሪያ ላይ ይዛችሁ የወጣችሁት በሚል ቤቱን በአንድ እግሩ አቆመው:: ያዙኝ ልቀቁኝ ሲል ቀይቶ በስንት መከራ መስለሽ እደብ የገዛው:: ታዲያ እኔና ፒተር ለዛ ሁሉ ድንፋታው የእጁን ለንሰጠው ስለፈለግን እንደሽቦ የሚዋጉ ሁለት ብሩሾች መኝታው ውስጥ አደረግንበት:: ለመተኛት እንሶላውን ገልጦ ሲገባና ብሩሾቹ ጠቅ ጠቅ ሲያደርጉት እንዴት እንዴት እንደሚሆን እያሰብን ለጉዱ ተሳሳቅን - ለጉዱ ተደሰትን!

ታዲያ ይህ ደስታችን ብዙም አብሮን አልቆየም:: ሶስት ሰዓት ተኩል ላይ ፒተር ወደ አባባ ቀረብ አለና አንድ አልገባህ ብሎ ያስቸገረው የእንግሊዝኛ ዐረፍተ ነገር ስላለ እንዲያስረዳው እየጠየቀው ሳለ እኔ ከማርጎት ጋር እያወራሁ ነበር:: ወዲያው - «የሆነ ድምፅ ይሰማኛል ማርጎት-» አልኳት:: «ከታች ከወደቢሮው አቅጣጫ ኳኳታ ነገር ይሰማኛል!» ልክ ነበርኩ:: ከቢሮው በታች ያለውን የዕቃ መጋዘን በር ሌቦች በመገንጠል ላይ ነበሩ:: ወዲያውኑ - አባባ፣ አቶ ፋንዳን፣ አቶ ዱሲልና ፒተር እየተግተለተሉ በደረጃው ቁልቁል ወረዱ:: እማማ፣ ወ/ሮ ፋንዳን፣ ማርጎትና እኔ መሀከለኛው ክፍል ውስጥ ተሰባስበን መጠባበቅ ጀመርን::

ፍርሃት የወጠራቸው አራት ሴቶች ፀጥ ተባብለው መቆየት አይችሉም - የማድ መንሾካሾክና የሆነ ያልሆነውን መቀባጠር አለባቸው:: እኛም ይህንን ስናደርግ ቆየን:: ብዙም ሳይቆይ ግን ድንገት ከወደታች አንዳች ኃይለኛ ጓጓታ ተሰማና አራታችንም ፀጥ ረጭ አልን:: የማማው ላይ ሰዓት ለአራት ሩብ ጉዳይ መሆኑን ደወለ:: እዚያው በዚያው የአራታችንም ፊት መገርጣት ጀመረ:: በእያንዳንዷ ሰከንድ ፍርሃታችን እያየለ ሄደ - ግን ከመሃላችን ትንፍሽ የሚል የለም:: ወንዶቹን ምን ዋጣቸው? - ትንታውስ ምን ይሆን? - ከሌቦቹ ጋር እየተደባደቡ ይሆን እንዴ?...!

አራት ሰዓት - ደረጃውን እየወጣ ወደእኛ የሚመጣ ሰው

ሕይወት። ከታሪኩ ፍልስፍናው ይበልጣል።

የሆነው ሆኖ ኪቲዬ - ተስፋ ቆርጣ ትተዋለች የሚል ስጋት አይግባሽ - እንደውም በአዲስ ወኔ እንደገና እየተነሳሁ ነው - እንደምጨርሰውም አትጠራጠሪ! ምክንያቱም መፃፍ እፈልጋለሁ - አዎ - በጣም በጣም እፈልጋለሁ!

ያንቺው አና

ሐሙስ ሚያዝያ 6 1944

ውድ ኪቲ -

ምን ምን እንደምወድ - ማለትም ሆቢዎቼ ምን ምን እንደሆኑ ጠይቀሽኝ ነበር። ስለዚህ መልሱን ልሰጥሽ እፈልጋለሁ። ግን ካሁኑ የማስጠነቅቅሽ ነገር ምን መሰለሽ - ብዛታቸው እንዳያስደንግጥሽ!

ከሁሉም በላይ የመጀመሪያው - «መፃፍ» ነው። ለነገሩ መፃፍ ከሆቢ የሚቆጠር አይመስለኝም - ምክንያቱም በራሱ ሕይወት ነው ማለት ስለሚቻል።

ሁለተኛው - «የዘር ግንድ መቁጠር» ነው። የተለያዩ ንጉሣውያን ቤተሰቦችን የዘር ግንድ ማጥናት ከጀመርኩ በጣም ረጅም ጊዜ ሆኖኛል። እስካሁን የብዙ ሃገሮች ንጉሣውያን ቤተሰቦችን የዘር ግንድ እየቆጠርኩ ነው። ጥቂቶቹን ጥቀሺልኝ ካልሽኝ - የፈረንሣይ፣ የጀርመን፣ የስዊድን፣ የእንግሊዝ፣ የኦስትሪያ፣ የሩሲያ፣ የኖርዌይ፣ የሆላንድ፣ ወዘተ። መረጃዎችን የማገኘው በተለያዩ ጊዜያት በተለያዩ አጋጣሚዎች በእጄ ከሚገቡ መጻሕፍት፣ መጽሔቶች፣ ጋዜጦችና አልፎ አልፎ ደግሞ ከሬዲዮ ነው። የየትኛውንም ሃገር ንጉሣውያን ቤተሰቦችን በተመለከተ ምንም ዓይነት መረጃ ካገኘሁ ወዲያውኑ የጽሑፍ ማስታወሻ እወስዳለሁ። እናም በአሁኑ ሰዓት ስለአብዛኞዎቹ ንጉሣውያን ቤተሰቦች ያለኝ የመረጃ ስብስብ ከምታምኚው በላይ ነው ልልሽ እችላለሁ።

ሦስተኛው ሆቢዬ «ታሪክ» ነው። ስልሽ - በአጠቃላይ የዓለም ታሪክ። ለድሜ ለአባባ - በጊዜው እየገዛ ይሰጠኝ የነበሩት ብዙ የታሪክ መጻሕፍት አሁን በእጄ አሉ። በነገራችን ላይ ኪቲ - አሁን በጣም እየተመኘሁና በናፍቆት እየጠበቅኩ ያለሁት ነገር ምን መሰለሽ - ከዚህ ቦታ በሰላምና በጤና የምወጣበትንና የከተማውን ቤተመጻሕፍት አንድ በአንድ ማብጠርጠር የምችልበትን ቀን!

አራተኛው ደግሞ - የግሪክና የሮማውያን ጥንታዊ አፈታሪኮች (Mythologies) ላይ ጥናት ማድረግ ሲሆን ለዚህም የሚረዱኝ መጻሕፍት አሉኝ።

የተቀሩት ሆቢዎቼ እንግዲህ - በሲኒማው ዓለም የየወቅቱ ከዋክብት ተዋንያን ላይ ከፍተኛ ክትትል አደርጋለሁ - ልንገርሽ ከምችለው በላይ የማንበብ ልክፍት አለብኝ - ለማንኛውም ዓይነት ጥበብ የተለየ ፍቅር አለኝ - እናም ስለእያንዳንዱ የጥበብ ዓይነት ታሪካዊ ሂደት ማወቅ እፈልጋለሁ - ስልሽ - በየዘመኑ ስለነበሩ ባለቅኔዎች፣ ሰዓሊያን፣ ቀራፂያን፣ ደራሲያን፣ የሙዚቃ ቀማሪያን፣ ወዘተ. አንብቤ አልጠግብም። በተለይ ሙዚቃ ላይ እስካሁን ያደረግኩት ጥናት በቂ ስለማይመስለኝ ወደፊት የበለጠ ልገባበት እፈልጋለሁ። አንድ ሳልጠቅስልሽ ማለፍ የማልፈልገው ነገር ደግሞ - አልጀብራ፣ ጂኦሜትሪና ማንኛውም ሒሳብ ነክ ነገር በጣም በጣም ያስጠላኛል! በተረፈ - በትምህርት ቤት የሚሰጡትንም ሆነ በራሴ የማጠናቸውን ሁሉ ለጉድ እወዳቸዋለሁ - በ...ጣም ያስደስቱኛል። በተለይ ግን ፡ ታሪክ! ። አዎ ኪቲ - መኪናውን ወደፊት እያሽከረከረ ላለ ሰው ከፊት ለፊቱ ባለው መስታወት የኋላውን መመልከት አስፈላጊ እንደሆነው ሁሉ ስለወደፊቱ ለመገመትም ያለፈውን ማወቅ እጅግ በጣም አስፈላጊ ነው የሚል እምነት አለኝ። ለዚህም ነው ለታሪክ የተለየ ቦታ የምሰጠው።

ያንቺው አና

ነው የሆነብኝ:: ምክንያቱም ጨርሶ ስላልነበርኩበት ጊዜና ቦታ የሚተርክ ፅሑፍ ነው:: ከዚህ ሌላ «የኪዳ ሕይወት» የተሰኘው ልቦለዱም በጣም ብዙ ደስ ደስ የሚሉ ነገሮች አሉበት - በአጠቃላይ ሲታይ ግን ወጥነት የሚጎድለው ደካማ ሥራ እንደሆነ ነው የማምነው:: በነገራችን ላይ ኪቲ - ስገዛ ሥራዎቼ ሃያሲዋ እኔው ራሴ ነኝ - እንዴት እንዴት አድርጌ እንደማብጠለጥላቸው አትጠይቂኝ፣ ማንኛውንም ሥራዬን እንዴ ብቻ በማንበብ ጥሩ አድርጌ መገፈኝና አለመግፈን በደንብ ነው የማውቀው:: የገዛ ፅሑፍን መገመገም እንዴት ደስ የሚል ስሜት እንደሚሰጥ የማይፅፍ ሰው በትክክል የሚያውቀው አይመስለኝም::

ድሮ ድሮ ስዕል ትንሽ ትንሽ እንኳን ባለመቻሌ በጣም በጣም እዝንና እቆጭ ነበር:: አሁን ግን ቢያንስ መፃፍ እንደምችል ማወቁ የሚሰጠኝን ደስታ በቃላት ልገልፅልሽ አልችልም:: ታዲያ ይሄ አለኝ የምለው የሥነ ፅሑፍ ተሰጥዖ እኔ እንደማስበው ተቀባይነት ያላቸው መፅሐፍትን፣ ወይ ደግሞ የጋዜጣ አርቲክሎችን ለመፃፍ የሚያበቃኝ ሆኖ ባይገኝ እንኳን ግድ የሚሰጠኝ እንዳይመስልሽ - የቀረው ቢቀር ለኔው ለራሴ መፃፍ ማናባቱ ይከለክለኛል!

በእያንዳንዷ ዕለት ብቃቴን በአንድ ደረጃ እያሳደግኩ መቀጠል ነው የምፈልገው:: የእማማ፣ የወ/ሮ ፋንዳን፣ እንዲሁም የአብዛኞዎቹ የዓለማችን ሴቶች ዓይነት ሕይወት ኖሬ ማለፍ አልፈልግም:: ይታይሽ እስቲ - እንዲችው ጓሮ ለጓሮና ጓዳ ለጓዳ እንደዳከርሽ ኖረሽ መሞት - መረሳት!.... ባል ማግባትና ልጆች ማሳደግ ብቻ በራሱ በቂ ሕይወት ነው ብዬ አላምንም - ከዚህ ያለፈ ቁምነገር መሥራት እፈልጋለሁ:: አንድ የእኔ የምለውና ስድሚዬን ሙሉ ልጥርለት የሚገባኝ ነገር ሊኖረኝ ይገባል!

በሥጋ ከሞትኩ በኋላ እንኳን በመንፈስ መኖር እፈልጋለሁ - ሥሜ አብሮኝ እንዲቀበር አልፈልግም! ስለዚህም ለዚህ ተሰጥዖ ያደለኝን እግዚአብሔርን አመሰግነዋለሁ:: ራሴን በራሴ ማሳደግ እንድችል - ስለማንኛውም ነገር ጥሩ አድርጌ መፃፍ እንድችል -

ያለምንም ችግር መግለፅ እንድችል አድርጎ በውስጤ ያለውን ሁሉ ያለምንም ችግር መግለፅ እንድችል አድርጎ

በውስጤ ያለውን ሁሉ ... አመሰግነዋለሁ::

እምላኬን ከልብ እመሰግነዋለሁ::

የፈጠረኝን አምላኬን ከልብ አመሰግነዋለሁ:: ምንም ይሁን ምን ልክ ስፅፈው ከላዬ ላይ የተጫነኝ ችግር ሁሉ ጥሉኝ ይሸሻል - የሞተ የመሰለኝ ልንዐቴ ይራገፋል - ሀዘኔ ሁሉ ... እንደገና ነፍስ ይዘራል:: ግን - ትልቁ ወሳኝ ... ያንሰራራና እንደገና ነፍስ ይዘራል:: ግን - ትልቁ ጥያቄ ግን - በሥነ ፅሑፍ ዓለም ትልቅ ቦታ ሊሰጠው የሚችል ነገር መፃፍ እችል ይሆን ወይ? የሚለው ነው - እንደምኞቴስ ጥሩ ጋዜጠኛ ወይም ጥሩ ደራሲ መሆን የምችልበት ጊዜ ይመጣ ይሆን ወይ? የሚለው ነው:: በበኩሌ - ራሴን እስከማውቀው ድረስ - ይሆን ምኞቴን ላሳካው እችላለሁ ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ. በጣም በጣም ተስፋ አደርጋለሁ:: ምክንያቱም ስለምንም ጉዳይ መፃፍ ፈልጌ የነገሩ አወራረድ ከቁጥጥሬ ውጪ የሆነበት ጊዜ የለም:: ማለትም - ቃላት እያጥሩኝም - ሐሳቤ እይሸፍትብኝም - ቀልቤ አይከዳኝም - ዕውነታው እንጂ የገዛ ስሜቴ አይነዳኝም - ማለት ያሻኝን ሁሉ ማለት በምፈልገውና ማለት በሚገባኝ መንገድ ማለት እችላለሁ::

በማግሽ ያቆምኩትን «የኪዳ ሕይወት»ን መቀጠል አሁንም አልሆነልሽ እንዳለኝ ነው:: ለመጨረሻ ጊዜ ካነሳሁት እንኳ በጣም ረጅም ቀናት አለፉኝ:: ታሪኩን እንዴት መቀጠል እንዳለብኝና እንዴት አድርጌ መጨረስ እንዳለብኝ በአዕምሮዬ በደንብ ይታወቀኛል - ግን ለምን እንደሆነ እንጃ ብዕሬንና ወረቀቴን ማገናኘት አልቻልኩም:: በአንድ በኩል ደግሞ - ልጨርሰው የማይገባኝ ሥራ ነው የሚል ሃሳብ በጣም እየተፈታተነኝ ነው:: እናም «የኪዳ ሕይወት» መጨረሻው ምናልባት የቆሻሻ መጣያ ቅርጫት ውስጥ ሊሆን ይችላል - ወይ ደግሞ ምድጃው ውስጥ....! ... ለመናገር እንዲህ ዓይነት የእብድ ሃሣብ በምንም ... ውል ሊለኝ እንደማይገባ አውቃለሁ:: ግን ምን ላድርግ? ... ጥያቄ አዕምሮዬ ውስጥ እየተመላለሰ ስላስቸገረኝ ነው - ... በአሥራ አራት ዓመትሽ - ገና ምኑንም ሳታይው - እንዴት ... ለመፃፍ ትደፍሪያለሽ?» በእርግጥም - «የኪዳ

እንዳይታየኝ እያደረገኝ ነው:: በዚህ ዓይነት ስሜት ውስጥ ሆነሽ ለነገሬ የምትይውን ነገር መሥራት እንዴት አስቸጋሪ መሰለሽ! እውነቱን ንገሪኝ ካልሺኝ ኪቲ - ይህ ወረራ በቶሎ ተጀምሮ ጦርነቱ እስከ መስከረም ካልተጠናቀቀ ከዚህ በኋላ ነፃ ብንወጣ እንኳን ትምህርቴን ለመቀጠል አልፈልግም:: ይታይሽ እስቲ - ከጓደኞቼ በሁለት ዓመት ወደኋላ ቀርቼ! እደርስባቸዋለሁ አልል ነገር ቆመው እንደማይጠብቁኝ ታውቂያለሽ:: አደራውን ይሄ ጦርነት ከመስከረም እንዳያልፍ::

በተረፈ - የየዕለቱን ክፍተቶቼን ሁሉ እየሞላልኝ ያለው እሥ! በትክክል ገምተሻል ኪቲዬ - ፒተር ነው:: ሁሉም ነገር እጅ እጅ ብለውኝና ከሰው በታች ሆኜ እስከዋልኩበት እስካለፈው ቅዳሜ ድረስ የቀን ሐሳቤም ሆነ፣ የሌሊት ሕልሜ ፒተር ብቻ ነበር:: ቅዳሜ ዕለት ግን ከየት መጣ ሳልለው ምን ጉድ እንደሰፈረብኝ እንጃ እንዲችው በሆነ ባልሆነው ሆድ ሲብሰኝና መፈጠሬን ስረግም ነበር የዋልኩትና ያመሸሁት:: የሚገርም እኮ ነው ኪቲ - ለምን ይሆን አንዳንድ ቀን ምንም የተለየ ነገር ሳይፈጠር እንዲሁ ከምድር ተነስተሽ በትንሽ በትልቁ ሆድ የሚብስሽ? አሁን ለምሣሌ ያን ዕለት - ማለትም ቅዳሜ - ፒተር አብሮኝ መሆኑ እንኳን እንደወትሮው ዘና ሊያደርገኝ አልቻለም ነበር:: ፒተር ልክ እንደማንኛውም ጊዜ ነበር እያዋራኝ እያጫወተኝ የነበረው - እኔ ግን በየደቂቃው የዐይኖቼን ግድብ ጥሶ ሊፈስ ይፈታተነኝ የነበረውን ዕንባዬን ለማቀብ ስታገል እምብዛም አላዳምጠውም ነበር:: ይልቅ ከዛ በኋላ ከእቶ ፋንዳን ጋር በሎሚ ታንች በተነካ ቀልድ ጥቂት ተሳሳቅን - ቀኑን ሙሉ ለመጀመሪያ ጊዜ የደስተኝነት ስሜት ታየብኝ:: ወዲያው ግን - ገና ብቻዬን ከመሆኔ እንደገና ድብት አለኝና እስኪወጣልኝ ማልቀስ እንዳለብኝ ታወቀኝ:: እናም በሌሊት ልብሴ እንደተጀቦንኩ ከመኝታዬ ሸርተት ብዬ ወደ ወለሉ ወረድኩና መጀመሪያ ረጅሙን የመኝታ ሰዓት ዐለቴን በተገቢው ጥሞና አደረስኩ:: ከዛ ጉልበቶቼን እጥፌ እጆቼን በእግሮቼ ዙሪያ አቆላልፌና ፊቴን ጉልበቶቼ መሃል

ወሽቁ ሴጣው ወለል ላይ እንደተቀመጥኩ እዩዩዩን ማስነካት ጀመርኩ:: አቀማመጤን ብታይው ልክ ማሕፀን ውስጥ እንዳለ ሽል ተቅልል ብዬ ነበር። በስተመጨረሻ አንድ ጊዜ ደህና አድርጌ በመንበቅበቅ ሳላርገው አንዳች ነገር ከላዬ ላይ የወረደልኝ ዓይነት ቅልል አለኝ:: ድንገት አንዳቸው በሆነ ምክንያት ወደ ክፍሉ ከዝኩ እንዳያዩብኝ ብዬ ሰንባዬን ቶሎ አደራረቅኩ:: ከዛ በዝግተኛ ድምፅ ለራሴ የማበረታቻ ቃላት መናገር ጀመርኩ - «አይዞሽ - አይዞሽ አና! - ያልፋል - ሁሉም ያልፋል - አይዞሽ - አይዞ....ሽ»

አመቺ ባልነበረው አቀማመጤ ላይ ድካም ተጨመረበት መሰለኝ ሳላስበው ወደጎን ፍንግል አልኩና ከመኝታዬ የጎን ጠርዝ ጋር ተጋጨሁ:: ይሄኔ እንደምንም ታግዬ ቀና በማለት እንደገና መኝታዬ ውስጥ ገብቼ ጋደም አልኩ:: የከተማው ሰዓት አራት ሰዓት ተኩል ደወለ:: እንቅልፍም እንደፈራሁት ብዙም ደጅ ሳያስጠናኝ ተቀበለኝ - ያ አስቀያሚ ቅዳሜም አለፈ::

እና ኪቲዬ - አሁን በአጠቃላይ እንጋገር «እኬ ነኝ» ልልሽ እችላለሁ - መንፈሴም ወደወትሮው ጥንካሬ ተመልሶልኛል:: ስለዚህ የጀመርኩትን ሁሉ በትጋት መቀጠል አለብኝ:: እውቀቴን የበለጠ ለማሳደግ - ተራና መደዴ ሰው ሆኜ ሳለመቅረት - ጋዜጠኛ የመሆን ምኞቴን ዕውን ለማድረግ - እጅግ ለሁሉም ለሁሉም የሚቻለኝን ያህል መጣር አለብኝ:: አዎ ኪቲ - ከምንም በላይ የምፈልገው ጋዜጠኛ መሆን ነው! የሥነ-ጽሑፍ ችሎታ እንዳለኝ አውቃለሁ - ከፃፍኳቸው ልቦለዶች ቢያንስ ጥቂቶቹ ጥሩ ሊባሉ የሚችሉ ናቸው - ዲያሪዬ ላይ ስለ «ሚስጥራዊው ቤት» አጠቃላይ ገፅታ የገለፅኩበት መንገድም ሥነፅሑፋዊ ውበቱ የሚያጠያይቅ እንዳልሆነ ነው የሚሰማኝ:: ያም ሆኖ - እውነተኛና ዘላቂ የሥነ ፅሑፍ ተሰጥዖ ይኑረኝ አይኑረኝ ግን ገና ወደፊት የሚታይ ጉዳይ ነው::

እስከ ዛሬ ከፃፍኳቸው ሁሉ «የሔዋን ሕልም» የተሰኘው ተረት መሰል ልቦለዴን ያህል የወደድኩት የለም:: በጣም የሚገርምሽ ነገር ደግሞ ታሪኩ ከየት እንደሚመጣልኝ ለኔ ለራሴ እንቆቅልሽ

ምንም ዓይነት ሌላ ምግብ በመሀል ጣልቃ ሳናስገባ ስንመገብ የምንቆይበትን ጊዜ ማለቴ ነው:: ለምሳሌ አንድ ሰሞን ለረጅም ጊዜ ከድንች ውጪ ሌላ ዓይነት ምግብ ለዐይናችን እንኳን ርቆን ነበር:: ነጋ ድንች - ጠባ ድንች - ቁርስ ድንች - ምሳ ድንች - እራት ድንች- ድንች ጥብስ - ድንች ቅቅል - የድንች ሾርባ - የድንች ገንፎ - የድንች ቂጣ - የድንች ሰላጣ:: ወሬሽ ድንች - ሥራሽ ድንች - ምግብሽ ድንች - ድንች - ድንች - ድንች! ቀረውን ሰድሚሽን ሙሉ የድንች ዘር ባያሳይሽ እስከምትመኚ ድረስ!....:: አንድ ሰሞን ደግሞ ተረኛው ቦለቄ ይሆናል:: ጠዋት ማታ ከቦለቄ ሌላ የእህል ዘር ማየት አትችይም:: አሸግ ቦለቄ - ብትን ቦለቄ - እሸት ቦለቄ - ደረቅ ቦለቄ - ነጭ ቦለቄ - ቀይ ቦለቄ - ጥቁር ቦለቄ - ዥንጉርጉር ቦለቄ:: ደቃቅ ቦለቄ - አንኳር ቦለቄ - ክብ ቦለቄ - ጠፍጣፋ ቦለቄ - ቦለቄ - ቦለቄ - ቦለቄ!....:: ከዛ ደግሞ - ባቄላ - ባቄላ - ባቄላ!.... ከዛ - አተር - አተር - አተር!.... ከዛ ስፒናች! - ከዛ ኪያር! - ከዛ ቀይሥር! - ስፒድስ! - ኢንዳይቭ! - ሶርክሮት! - ወ.ዘ.ተ. - ወ.ዘ.ተ.!

ለምሳሌ ሁልቀን ምሳና እራትሽን የሶርክሮት መዓት ስታሻምጂ መሰንበት እንዴት የሚያንገሸግሽ ነገር መሰለሽ! ከራብሽ ግን ምን ታደርጊዋለሽ ኪቲዬ? - ከመሞት መሰንበት ካልሽ ታደርጊዋለሽ:: አዎ - ከሁለት ዓመት በፊት ማሊየነር የነበርሽ ብትሆኚ እንኳን አሁን የግድሽን ታደርጊዋለሽ! ታዲያ የዚህ ሰሞኑን ለየት የሚያደርገው ምን መሰለሽ? - መላውን አምስተርዳም በአንድ እግርሽ እየዞርሽ ብታስሺ ያልተበላሸ ወይ የመበያ ጊዜው ያላለፈበት ምንም ዓይነት የምግብ ዘር አታገኚም:: ይህ የእኛ ብቻ ሳይሆን የውጪውም ሰው ችግር ሆኗል:: እናም የሰሞኑ ምሳ እራታችን ምን ምን እንደሆነ ዘርዘር አድርጌ እንድነግርሽ ከፈለግሽ - የወየበ ቦለቄ በተለያየ መልኩ - የነቀዘ ባቄላ በተለያየ መልክ - በሞቀሞቀ ቲማቲም የተሰራ የአተር ሾርባ - ቆዳው ከተሸበሸበና ጫን ጫን ስትይው እንደከሳሊት ከሚዋልል ድንች የተሰራ ሾርባ፣ ገንፎ፣ ቂጣ፣ ሰላጣ - የጠወለገ

ካሮት - እንደጨርቅ የተዝለፈለፈ ጎመን - ወ.ዘ.ተ! ብቻ ባጭሩ ኪቲ - ከጨው በቀር ያልተበላሸ ነገር ማግኘት የማይቻልበት ጊዜ ነው ብልሽ ያጋነንኩት አይመስለኝም::

በወረራችን ላይ - የሚቀጥለውን ሳምንት በከፍተኛ ጉጉት ነው እየጠበቅነው ያለነው:: ለምን አትይኝም? - ለምንማ - እነሚፔ እንደምንም አፈላልገው ያገኙልንን ንፁህ የጉበት ቋሊማ፣ ምርቶደሊ፣ ቀኑ ያላለፈበት ጃም፣ እንዲሁም የታሸገ የዳቦ ቶስት እንደሚያመጡልን ቃል ስለገቡልን::

በተረፈ - ይመስገነው ይኸው እስካሁን በሕይወት አለን:: አዎ ኪቲ - ዋናው ነገር «አድሮ መገኘት» ነው - ሌላው ሌላው ሁሉ ትርፍ ነውና እርሺው!

ያንቺው እና

ማክሰኞ ሚያዝያ 4 1944

ውድ ኪቲ -

እዚህ ቦታ ከመጣሁበት ጊዜ አንስቶ ትምህርቴን ሳለመርሳትም ሆነ በአጠቃላይ ዕውቀቴን በተለያየ አቅጣጫ ለማሳደግ ስል ብዙ እንደማጠና፣ ብዙ እንደምፅፍና ብዙም እንደማነብ ታውቂያለሽ:: አሁን አሁን ግን አንድ እንግዳ ሐሳብ በእጅጉ እየረበሸኝ ነው - ይህ ሁሉ ድካሜ ለምን ነው? የሚል የተስፋ መቁረጥ ዓይነት ስሜት ሲመላለስብኝ ይኸው ቀናት አለፉ:: ምክንያቱም ከዚህ ቦታ ወጥተን የቀድሞ ሕይወታችንን በነፃነት ለመቀጠል ያስችለናል ብለን ተስፋችንን የጣልንበትና ከባሬ ነገ እያልን በጉጉት የምንጠብቀው የሕብረብሔር ጦር በጀርመኖች ላይ ወረራውን የሚከፍትበት ጊዜ ጭራሹን እንደፍርድ ቀን እየራቀ - ቀድሞ ነገር ሰውን ለመሆን የመቻሉ ነገር ይበልጥ አጠራጣሪ እየሆነ - እንዲያውም እጋንንሺው አትበይኝና የጥንት ዘመን የልጆች ተረት እየመሰለ - ጭለማው እንጂ የብርሃኑ ጭላንጭል እንኳን

ላለመጉዳት ያህል ብቻ ይሆን እንዴ እየተቸገረልኝ ያለው? አ...ፒተር! - ምነው ይሄን የተለጎመ አንደበትህን እንደምታደርግ አድርገህ ብታላቅቀውና ብትገላግለኝ!

ለማንኛውም ኪቲዬ - ያለኝ አማራጭ አንድ ብቻ ነው - በባዶ ሜዳ ብቻዬን ማማረሬንና መነጫነጩን ትቼ በትዕግሥት መጠባበቅ:: ምሬትና ንጭንጭ ለማ እንደበጀ ለኔስ ይበጀኛል? ይልቅስ ፐርሴን ንክስ አድርጌ ያቺ የምመኛት ቀን እስክትመጣ ሁሉንም ነገር እስካሁን በነበረበት ሁኔታ መቀጠሉ ነው የሚያዋጣኝ:: ደግሞም ይውል ያድር ይሆናል እንጂ እሱም እንደኔ የሚሆንበት ቀን መምጣቱ እንደማይቀር እርግጠኛ ነኝ:: ትቼ የማልተወው ነገር ነውናም እስከመጨረሻው እጠብቀዋለሁ::

ያንቺው አና

ሰኞ ሚያዚያ 3/ 1944

ውድ ኪቲ

ዛሬ ከወትሮው ለየት ያለ ወሬ ልነግርሽ ነው - የዚህ ቦታ አመጋገባችን በአጠቃላይ ምን እንደሚመስል:: ብዙ ጊዜ ስለምግብ የማላወራልሽ እምብዛም አስፈላጊ መስሎ ስለማይታየኝ ነው:: አሁን ግን ከምንም በላይ አስፈላጊና በጣምም አስቸጋሪ እየሆነ የመጣው ጉዳይ እሱ ስለሆነ ቢያንስ ለዛሬ ዘርዘር አድርጌ ልንገርሽ:: የምግብ ጥያቄ ለርዕስነት የሚያበቃውን ያህል የጎላ ችግር እየሆነ የመጣው እዚህ በ«ሚስጥራዊው ቤት» ውስጥ ብቻ እንዳይመስልሽ - በመላው ሆላንድ፣ በመላው አውሮፓና ከዛም ባሻገር ነው::

እዚህ ቦታ እስካሁን ባሳለፍናቸው ሃያ አንድ ወራት ውስጥ ያሳለፍንበት «የምግብ ዑደት» የለም ልልሽ እችላለሁ - ምን ለማለት ፈልጌ እንደሆነ በጥቂት ደቂቃዎች ውስጥ ግልፅ ይሆንልሻል:: «የምግብ ዑደት» ስል - ለተወሰኑ ቀናት - ምናልባትም ሳምንታት - ከአንድ የተወሰነ የምግብ ዓይነት ውጪ

«እንደዛሬ ጠዋት ልቤ በደስታ ተሞልቶ አያውቅም ኪቲ - ከዚህ በፊት ሆኖ የማያውቅ አንድ አዲስ ነገር አስተዋልኩ:: የፒተር ዐይኖች ከላዬ ላይ ሳይነቀሉና ወዲያ ወዲህ ባልኩበት ሁሉ ሲከተሉኝ ነበር ያረፈዱት:: አስተያየቱ ሁሉ ልክ አልነበረም - ስልሽ ከወትሮው የተለየ ዓይነት ነበር:: ግን - እንዴት ነው - እንዲህ ብዬ በትክክል ልገልጽልሽ አልችልም:: ብቻ - እለ እይደል - ከዚህ በፊት የማላውቀው ዓይነት አስተያየት ነበር::»

ያስታውቅበታል። እያንዳንዱ ሰው ስሜቱን ለመግዛት በመጣር ፈንታ በየፊናው ሲያማርር ነው የሚሰማው። «እረ እንደው ወደዛ የሚሆነው በሆነና በገላገለን!» - ይህ አባባልማ እንዴት ለጆሮሽ እስከሚታክትሽ ድረስ እንደሚደጋገም አትጠይቂኝ።

እውነቱን ንገሪኝ ካልሺኝ ኪቲዬ ዛሬ በመጠኑ ወፈፍ እያረገኝ ነው - ግን ደግሞ ምክንያቱን ብትጠይቂኝ ልነግርሽ አልችልም። እንዲሁ ብቻ - ደርሶ ግልፍ ግልፍ - ደርሶ ጭንት ጭንት ይለኛል። ሁሉም ነገር ዝብርቅርቅ ብሎብኛል። አንደኛው ከሰተት ከሌላኛው የሚያያዝበት ውሉ እየጠፋኝ ነው። እናም ለእነዚህ ለምቸክችካቸው ነገሮች ሁሉ ወደፊት ማንም ምንም ግድ ሳይኖረው፣ ይችላል የሚል ጥርጣሬ ከየት እንደመጣብኝ ሳላውቀው ድንገት ከፊቴ ገጭ ብሎ የወትሮ የመጻፍ ጭራሴን እስከመፈታተን ደርሷል። ከጦርነቱ በኋላ ዳያሪዎችን ስለማሰባሰብ የሚያወሩት እነ አቶ ቦልክስታይንም ዳያሪዬን አርባና ያለው ሆኖ እንደማያገኙት ነው እየተሰማኝ ያለው። ይሁን እንጂ ኪቲ - ምድርና ሰማይ ቦታቸውን ቢቀያየሩ እንኳን መጻፌን እንደማልተው ቃል እገባልሻለሁ!

ያንቺው አና

ቅዳሜ ሚያዝያ 15 1944

ውድ ኪቲ

«በጣጣ ላይ ጣጣ - በጣጣ ላይ ጣጣ! እረ መቼ ይሆን ማለቂያው?»- ይህን ጥያቄ አሁን ራሳችንን ብንጠይቅ እውነት አለን። አሁን ደግሞ ምን ተፈጠረ አትይኝም? - ፒተር ከመንገዱ ወደ ቢሮው የሚያስገባውን የዋናውን በር መቀርቀሪያ ረስቶ ሳይከፍተው ቀረ። (ለጥንቃቄ ብለን ዘወትር ማታ ማታ በሩን ከውስጥ እንቀረቅረውና ጠዋት ጠዋት ከሰራተኞቹ መግቢያ ሰዓት እጅግ ቀደም ብለን መቀርቀሪያውን እንከፍተዋለን - ይህ ታዲያ

ምንጊዜም የፒተር ኃላፊነት ነው።) ታዲያልሽ እንደማንኛውም ጊዜ ከሰራተኞቹ ሁሉ ቀድሞ የደረሰው አቶ ክሬለር የበሩን ቁልፍ ከውጪ ከከፈተ በኋላ ተከፈት ቢለው ወዴት ይከፈት? ነገሩ ስለገባው ወዲያውኑ ጎረቤቶቹን አስፈቅዶ በጓሮ በኩል ይዞርና የቢሮውን የኩሽና መስኮት በኃይል ሰብሮ ከገባ በኋላ መቀርቀሪያውን ከውስጥ ይከፍታል። ይታይሽ ኪቲ - በአጋጣሚ አቶ ክሬለር ከወትሮው ዘግይቶ የነበረ ቢሆንና ሌሎቹ ሰራተኞቹ ቀድመው ደርሰው ቢሆን ኖሮ ምን ይባላል? በሩ ከውስጥ ተቀርቅሯል ማለት እኮ ከውስጥ ሰው አለ ማለት ነው!... የሚስጥራዊው ቤት ነዋሪዎች በሰራነው የደደብ ስህተት አቶ ክሬለር እንዴት እንዴት ተናደደብን መሰለሽ። እውነት ለመናገር መናደድ ሲያንሰው ነው።

ታዲያ ፒተርን አያርግሽ ኪቲ - እንዴት በፀፀት ሽምቅቅ እንዳለ ብታይው እንጀትሽን ነው የሚበላሽ። አሁንም በጣም «ኃላፊነት» ማለት እንዴት ያለ ከባድ ነገር እንደሆነ በደንብ ይገባኛል። የፒተርን ሁኔታ ልብ ያለችው እማማ ለምግብ ተሰባስበን ሳለን ከማንም ከማንም በላይ ያዘነችው ለፒተር እንደሆነ ስትገልፅ ሲያለቅስ ምንም አልቀረው ነበር። ስለእውነት ለመናገር ጥፋቱ የፒተር ብቻ ሳይሆን የሁላችንም ነበር። ምክንያቱም ሁልጊዜ ማለዳ ላይ ከሁላችንም - (በተለይ ደግሞ ከወንዶቻችን) የበሩ መቀርቀሪያ ሳይከፈት እንዳይረሳ ማሳሰቢያ ይሰነዘር ነበር። እንደአጋጣሚ ሆኖ ዛሬ ግን ማንኛችንም ትዝ አላለንም።

ለማንኛውም ወደበኋላ ላይ በሚቻለኝ ሁሉ ላፅናናው እሞክራለሁ - ከገባበት መራራ ስሜት ላወጣው የግድ መቻል አለብኝ። ፒተርን ከመርዳት በላይ የሚያስደስተኝ ነገር እንደሌለ አንቺም ታውቂያለሽ።

ያንቺው አና

አለኝ - ራሴን የመሆን ከፍተኛ ፍላጐት አለኝ:: በአጠቃላይ አነጋገር አሁን ሙሉ ሴት ነኝ - በውስጣዊ የመንፈስ ጥንካሬና በማይነጥፍ ወኔ የተሞላሁ ሙሉ ሴት!

እግዚአብሔር እንድኖር ከፈቀደልኝ እማማ ከደረሰችበት የተሻለ ሰብአዊና እንስታዊ ብቃት እንዲኖረኝ አደርጋለሁ:: አዎ ኪቲ - ሳልታወቅ እንደዘበት ማለፍ አልፈልግም፡ በሚቻለኝ ሁሉ ለዓለም - ለመላው የሰው ልጅ እሰራለሁ!

ያንቺው አና

አርብ ሚያዝያ 14 1944

ውድ ኪቲ

ከበተደምለታው ግርግር ጀምሮ የቤታችን ድባብ አሁንም እንደአንዳች የሚጫጫን ነው:: ብርቱ የሚባለው አባባ እንኳን ሞቆ ፈልቶ ሊተን ምንም አልቀረው:: ወ/ሮ ፋንዳን ኃይለኛ ጉንፋን ይዟት አልጋ ይዛለች - ከታች ሰራተኞቹ ሁሉ ቢሮውን ለቅቀው ከሄዱላት ጀምሮ አፍንጫዋን እንደትራምፔት ሲታጠምኝው ነው የምታመሸው:: አቶ ፋንዳን ከቀን ወደቀን እየገረጣ እየገረጣ ብራና መስሏል:: አቶ ዱሴል የግዛ ምችቱን ለመጠበቅ ያደርጋቸው ከነበሩት ልማዶቹ አብዛኛውን ለመተው ስለተገደደ እንደፈላሰፋ አንድ ቦታ ተጎልቶ ጢሙን ሲያፍተለተል ነው የሚውለውና የሚያመሸው:: የተቀረነውም በየራሳችን መንገድ የቤቱን አጠቃላይ ድባብ እያንፀባረቅን ነው::

ብቻ ምናለፋሽ ኪቲ- ሰሞኑን ዕድል ከእኛ ጋር እንዳልሆነች ምንም የሚያጠያይቅ ጉዳይ አይደለም:: በዚህ ላይ የሽንት ቤታችን ቧንቧ ተበላሽቶ ውሃ ወደ ወለሉ እያንቆረቆረ ነው - ወለሉም ያለወትሮው ወደታችኛው ክፍል ማንጠባጠብ ጀምሯል:: ደግነቱ ይሄ ይሄ እንኳን - ዕድሜ ለረዳቶቻችን - በቅርቡ ሊስተካከልልን የሚችል ነገር ነው:: እኛን ራሳችንን ማን እንደሚያስተካክለንና

ወደወትሮ ስሜታችን እንደሚመልሰን እንጃልን እንጂ!

ይገርምሻል ኪቲ - አዕምሮዬ በዚህ ሁሉ ጭጋግ መሃል መፈናፈኛ አጥቶ ሳለ እንኳን አልፎ አልፎ ለጥቂት አፍታዎችም ቢሆን ብልጭ ብሎ ድርግም የሚል የደስታ ስሜት እንደዘበት ጎብኝት አርጎኝ የሚያልፍበት ጊዜ ጥቂት አይደለም:: እንደዕድልም ሆኖ ከጭጋጉ ለመውጣትና ለትዕበት ታህልም ቢሆን ሐሴትን ለማግኘት ትንሽ ነገር ነው የሚበቃኝ:: ለምሳሌ - ከፒተር ጋር ትከሻ ለትከሻ ተቃቅፈንና በጣም ተጠጋግተን እሱ በእንደኛው እጁ ከፀጉሬ ከርሎች አንዱን ይዞ ጣቱ ላይ እየጠመጠመና እየተረተረ ሲጫወትበት - ውጪ በንግት የሚበርቁትን ወፎች ሚዜታ ስሰማ - ቅጠሎቻቸውን ሙሉ በሙሉ አርግፈው ከርመው እንደገና አረንጓዴ በመልበስ ላይ ያሉትን ዛፎች ሳይ - ወደማሪያው ብቅ ብዬ ሙቀቷም ሆነ ብርሃኗ ከማይጠገበው ፀሐይ ፊት ለፊት ስቆም - ጥርት ያለውን ሰማይ ቀና ብዬ ሳየው - ብቻ ስንቱን ልንገርሽ ኪቲ?... በነገራችን ላይ - ትናንሽ በሚመስሉ ነገሮች እንደማማርረው ሁሉ ትናንሽ ከሚመስሉ ነገሮች ነው ደስታዬንም የማገኘው::

በተረፈ - በአጠቃላይ አነጋገር ሚስጥራዊው ቤት በእነዚህ ሰዓት ምን ይመስላል ካልሽ - የእህህታ ዓይነት በረጅሙ በሚተነፍሱ፣ አሁንም አሁንም ጣቶቻቸውን በሚያንቋቁ፣ በየአምስት ደቂቃው በሚያዛጉና በሚያንጠራሩ፣ ማንባራቸውን ባገማጨፈጩ፣ ምንም ዓይነት ወሬ ማውራትም ሆነ መስማት ባለጠላቸው፣ በአጭር አማርኛ - ቆሌ በራቃቸው ሰዎች የተሞላ ነው:: ይህን ሕይወት ሁለት ዓመት ሙሉ እንዳልቆየንበት ሁሉ ድንገተኛ መዓት የወረደብን ነው የምንመስለው:: በበኩሌ ለናፓንነቱም የቀረን አይመስለኝም:: እውነቱ ይነገር ከተባለ - የደረሰብሽ ማንኛውም ዓይነት ችግር አንቺ ያጉላሽውን ያህል ሊጎላ ይችላል:: ከመሃከላችን ነገሮችን ረገብ አድርጎ የመመልከትን አርአያ ማሳየት የቻለ ሰው የለም:: አባባም ቢሆን አይጊቸው ይላል እንጂ. እሱ ራሱ አይዞህ ሊባል የሚገባው መሆኑ

ተግኘን ማለት ለዚህ ሁሉ ጊዜ እዚህ ውስጥ ደብቀው ሕይወታችንን ለማትረፍ ቢጥሩ የከረሙት ደግ ሰዎችም አለቀላቸው ማለት ነው! ይህ ነው ቊንቀታችንን እጥፍ ድርብ የሚያደርገው ለማገኛውም - «ምንም የማይለንዝ ፈጣሪያችን ከጉድ አውጥተኸናል - አሁንም በዚሁ ቀጥል!»

ከአደጋው በኋላ በቤታችን ውስጥ ብዙ ለውጦች ተደርገዋል። አቶ ዱሴል እንደተቀድሞው ማታ ማታ አቶ ክሬለር ቢሮ ውስጥ መቀመጡን ትቷል - ብቻውን መሆን ሲፈልግ ሽንት ቤት ነው የሚሄደው። ፒተር ምንጊዜም ከምሽቱ ሁለት ተኩልና ከምሽቱ ሦስት ተኩል ላይ ቢሮውንና መጋዘኑን እየተዘዋወረ ሁሉን ነገር የማጣራት ኃላፊነት ተሰጥቶታል።

ዕድሜ ለእሁድ ሌሊቱ አደጋ - የ«ሚስጥራዊው ቤት» ነዋሪዎች ለመጀመሪያ ጊዜ ጫን ያለ ማሳሰቢያ ከደጋጎቹ ረዳቶቻችን ደረሰን። አቶ ክሬለር ስለግዴለሽነታችን ተቆጣን - ሚፔም እንዲሁ። ኸንክ ለፖሊስ ጥንቃቄ ሲባል ብለው እንአባባ ወደቢሮው መውረዳችን የለየለት የእብድ ሥራ እንደነበር ነገሩን። ለወደፊቱም ቢሆን አይደለም ጥንቃቄ እሳት እንኳን ቢነሳ ከዚህ ካለንበት ቅስቅስ ማለት እንደሌለብን አስጠነቀቁን - እኛ የአደጋ ጊዜ ፈጥኖ ደራሾች ሳንሆን ሞትን ተደብቀን የምንኖር አይሁዶች መሆናችንን አስታወሱን። የሚሆነው እስኪሆን ድረስ ከዚህ «ሚስጥራዊ» ቤት ቅስቅስ ሳንል በማይታይ ሰንሰለት የተጠፈርን አይሁዶች መሆናችንን። አንድ ሺህ ግዴታዎች እንጂ አንድም መብት የሌለን ፍጡራን በመሆናችን - ወኔያችንንና ዕንባታችን ሳይርቀን በጥንካሬ መጠበቅ አለብን - ሕይወታችንን ለማትረፍ ያቅማችንን ብቻ መጣርና የቀረውን ለእግዚአብሔር መተው አለብን። አንድ ቀን ይህ ሁሉ ያልፋል - እንዲያው በደፈናው «አይሁዶች» ብቻ ሳይሆን «ሰዎች» ተብለን የምንጠራበት ጊዜ ይመጣል።

ግን ማን ይሆን ለዚህ ሁሉ ጣጣ የዳረገን? - ማነው እኛ አይሁዶችን ከሌሎች ሕዝቦች የተለየን እንድንሆን ያደረገን? - ማነው እስከዛሬ ይህን ሁሉ መከራ፣ ይህን ሁሉ እሳር እንገፋ

እንድንሆን ያደረገን ... እዎ - የሆንነውን ሁሉ እንድንሆን ያደረገን ... የሚያወጣንም ... ከገባንበት ከጥልቁ ዳግም የሚያወጣንም እግዚአብሔር ነው! ግን ... የመከራ መዓት እንደምንም እግዚአብሔር ነው። ይህን ሁሉ የምንተርፍ ጥቂት አይሁዶች ... ምናልባት ከጥፋቱ ... ስለት አይሁዶች - ጠፍተን ... ይህ ከቶ ጊዜ ያለፈ ስለት ... የመናሳት ምሳሌ እንሆናለን። ... በመረሳት ፈንታ ወድቀ የመናሳት ምሳሌ ... ትተን ራሳችንን በሕይወት ... አይደለየን! ማማረሩን ትተን ... የየእቅማችንን እንጣር - ... ብቻ ለመወጣት የየአቅማችንን እንጣር - ... ግዴታችንን ብቻ ለመወጣት ... የሚሆነውም ይሆናል። ... በራሱ ጊዜ ይመጣል - የሚሆነውም ይሆናል። ... እግዚአብሔር ሕዝባችንን ከድቶት ... ግን እንዘንጋ - እግዚአብሔር ሕዝባችንን ከድቶት አያውቅም! ዘመን መቆጠር ከጀመረ ጊዜ ጀምሮ አይሁዶች ... ሲሠቃዩና ለስደት ሲዳረጉ ኖረዋል - ግን ... በየዘመኑም ... የመጣው ከዚሁ ነው።

... ጥንካሬያቸውም የመጣው ከዚሁ ነው። ... ኪቲዬ - ለምን እንደሆን እንጃ እሁድ ሌሊት፣ ... ጊዜ መሞት እንዳለብኝ ተሰምቶኝ ነበር - የፖሊሶቹን ... የምጠብቀው - ስልሽ - ራሴን በጣም አዘጋጅቼው ... ነበር የምጠብቀው - ስልሽ - ራሴን በጣም አዘጋጅቼው ... ልክ በተግባር ውጊያ መሃል እንዳለ ወታደር። አሁን ... ከአደጋው ተረፍኩ አይደል? - ሌላ ነገር እየተመኘሁ ነው። ... ይህ ጦርነት እንደተጠናቀቀ የመጀመሪያው ምኞቴ ሆላንዳዊ ... መሆን ነው! ሆላንዶችን በጣም ነው የምወዳቸው። ይሄን ሃገር ... በጣም እወደዋለሁ። ቋንቋቸውንም በጣም ስለምወደው እዚሁ ... መኖርና መስራት ነው የምፈልገው። የፃ ሰው ይበለኝ እንጂ ይህ ... ተሳክቶ እስከማይ የማልቧጥጠው ሰማይ አይኖርም! - ... ራሷን በደብዳቤ ከመጠየቅ ወደኋላ አልልም።

... ተዕዕና ሙሉ በሙሉ ለመሳቀቅ እያደረግኩ ያለሁት ... በየዕለቱ የተሻለ ውጤት እያሳየኝ ነው። ስለ እውነት ነው ... ኪቲ - ሕይወትን ከእማማ በተሻለ ዕንዐት ነው እየተጋፈጥኩ ... ያለሁት። ስለፍትህ ያለኝ አመለካከት በምንም የማይነቃነቅና ... የበደደ ሆኗል። የምፈልገውን አውቃለሁ። የራሴ የሆነ ... አመለካከትና የራሴ የሆነ ግብ አለኝ። ሃይማኖት አለኝ - ፍቅር

የመጋዘኑን በር በከፊል መሰበር ማየቱንና ወዲያውኑ ፖሊስ ደዉ በመምጣት ውስጡን ማስፈተሹን ለአቶ ክሬለር የነገረችው:: በተረፈ ቀሪውን ዝርዝር ማክሰኞ ጠዋት ቢሮ ድረስ መጥቶ ባ እንደሚያስረዳው ገልፃለት አቶ ክሬለርን ታሰናብታቸዋለች::

ከአቶ ስላግተር ቤት መልስ አቶ ክሬለር ከእኛ ሕንፃ ትይዩ ከመንገዱ ባሻገር ያለው የምግብ ሸቀጦች ግሮሰሪ ባለቤት የሆነውን ሰውዬ ያገኙዋል:: በነገራችን ላይ ኪቲ - አብዛኛዎቹ ምግብ ነክ ሸቀጦችን የሚገዙልን ከዚህ ሰው ግሮሰሪ ነው:: ሌሊት ሌቦች የቢሮውን መጋዘን ሰብረው ገብተው እንደነበር አቶ ክሬለር ሲነግረው - «አዎ - አውቃለሁ::» በማለት ቀዝቀዝ ባለ አንደበት ይመልሳል:: «አውቃለሁ - በሰዓቱ ከባለቤቴ ጋር በመጋዘኑ ፊት ለፊት እያለፍን ሳለን ነበር የበሩን መሰበር ያየሁት:: ባለቤቴ ዝም ብለን መንገዳችንን እንድንቀጥል ፈልጋ ነበር - እኔ ግን ነገሩን ማጣራት ስለፈለግሁ ባትሪዬን እንደያዝኩ ወደበሩ ቀረብኩና ወደ ውስጥ ስመለከት ሌቦች በመደናገጥ መጋዘኑን ለቅቀው ሸሹ:: ግን ጣጣ ፈንጣጣውን ስለፈራሁ ለፖሊስ ደውዬ ማሳወቅ አልፈለግሁም:: አንተም ብትሆን አለመደወሌን የጠላኸው አይመስለኝም:: እንዴት መሰለህ አቶ ክሬለር - በዚህ ሕንፃችሁ ውስጥ ምን ሚስጥር እየተካሄደ እንዳለ በእርግጠኝነት የማውቀው ምንም የለም - ግን - ይቅርታ አድርግልኝና ብዙ የምጠረጥራቸው ነገሮች አሉ:: ለዚህ ነው ለፖሊሶች መደወል ያልፈለግሁት::»

አቶ ክሬለር የግሮሰሪውን ሰውዬ ከልቡ አመስግኖት መንገዱን ይቀጥላል:: ይህ ሰው የእኛን እዚህ ውስጥ መኖር ሊጠረጥር እንደሚችል ምንም ጥርጥር የለውም - ምክንያቱም እነ አቶ ክሬለር ያዘዙትን ምንም ዓይነት ሸቀጥ ቢሮ ድረስ የሚያመጣላቸው ምንጊዜም በምሳ ሰዓት ላይ ሰራተኞቹ ሲበታተኑ ጠብቆ ነው:: ተመልከች ኪቲ - እንዲህም ዓይነት ጥሩ ሰው አለ!

አቶ ክሬለር ተሰናብቶን ሲሄድና የገበታ ዕቃዎቻችንን አጣጥበን ስንጨርስ ከቀኑ ሰባት ሰዓት ገደማ ይሆናል:: ሁላችንም ድካምና እንቅልፍ እያንገላጀጀን ስለነበር ወዲያውኑ ወደየመኝታዎቻችን

አመራን:: እኔ ለዘጠኝ ሩብ ጉዳይ ሲል ነቃሁ:: እንቅልፍ ያጨማለቃቸው ዐይኖቼን እያሻሸሁ ሽንት ቤት ልገባ ስል ተፀዳድቶ ሲወጣ ከነበረው ፒተር ጋር በሩ ላይ ተጋጨንና እሱ ክፍል እንደምንገናኝ ተነጋገርን::

ተጣጥቤና ተቀባብቼ እንደጨረስኩ ወደ ፒተር ክፍል ሄድኩ:: ገብቼ ብዙም ሳልቆይ - «ወደ ጣሪያው ለመውጣት አሁንም ድፍረቱ አለሽ?» ሲል ጠየቀኝ:: ራሴን በመነቅነቅ አዎንታዬን ገለፅኩለትና ተያይዘን ወደ ጣሪያችን! አየሩ ነፋሻና የማይጠገብ ነበር:: ፒተር እጁን ትከሻዬ ላይ ጣል አደረገና ወደራሱ ጠጋ አደረገኝ:: እኔም ወገቡን እቅፍ አደረግኩት:: ከርቀት ሳይረኖቻቸውን እያጯጯሁ ውር ውር የሚሉ የፖሊስ መኪናዎች ድምፅ ይሰማናል:: ደንታም ሳይሰጠን እንዳይመስልሽ - እንደተቃቀፍን በፀጥታ ቆየን:: እሥር ሰዓት ላይ ማርጎት ለቡና ስትጠራን ነበር የተላቀቅነው:: መሃከለኛው የጋራ ክፍል ውስጥ የተሰባሰብነው የሚስጥራዊው ቤት ሰዎች ዳቦችንን ከበላንና ቡናችንን ከጠጣን በኋላ በመጠኑም ቢሆን ተቀላለድን፣ ተሳሳቅን:: (ይመስገነው እንደገና ለዚህ በቃን::) ሁሉም ነገር እንደወትሮው ቀጠለ:: ምሽት ላይ ለፒተር አድናቆቴንና ምስጋናዬን ገለፅኩለት - በእርግጥም ሌሊቱን ሙሉ ፒተር ላይ ያየሁት ወኔና ቆራጥነት ሁላችንንም የሚያስደንቅ ነበር::

ከሚስጥራዊ ቤት ሰዎች መሃል ማንኛችንም ብንሆን በእሁድ ሌሊቱ ዓይነት አስፈሪ አደጋ ውስጥ አልፈን አናውቅም:: ስለሆነም ነው ምልሽ ኪቲ - ያን ዕለት እግዚብሔር በጣም የሚደንቅ ጋሻ ነበር የሆነልን:: እስቲ አስቢው - የናዚ ፖሊሶች «ሚስጥራዊ»ውን በራችንን እስከመነቅነቅ ደርሰው፣ ግን ይኸው አሁንም በሕይወት አለን - ከእጃቸው አልገባንም::

እንደግሪሳ ድንገት የሚደርሱት የጦር አውሮፕላኖች በላያችን ላይ ሲያንዣብቡና የቦምብ መዓት ሲያዘንቡብን እንኳን የምንጨነቀው ለእኛው ለራሳችን ብቻ ነው - የእሁድ ሌሊቱ ዓይነት አደጋ ግን የሚፈጥርብን ጭንቀት እሥር እጅ ይከፋል:: ምክንያቱም እኛ

እንደተቀረቀረ ነው - ምናልባት እርብ ዕለት አቶ ክሬለር የመጋዘኑ በሁለተኛው በር ሳይሆን አይቀርም - ሚፔ በተቻላት ፍጥነት ቁልፍ ይዛ እንድትመጣና ሁኔታውን እንድታይ ንገራት::»

በስምምነቱ መሰረት ስልኩ ተደወለና ለአቶ ኩፒስ መልዕክቱ ተነገረው:: ይህን ካረግን በኋላ መሃከለኛው ክፍል ውስጥ በጠረጴዛው ዙሪያ ተኮልኩለን መጠበቅ ጀመርን - እንሚፔን ወይ ደግሞ ፖሊሶቹን!

ፒተር እንቅልፍ ወስዶታል:: እኔና አቶ ፋንዳን ወለሉ ላይ ጋደም ብለናል:: ድንገት - ከወደታች በጉልህ የሚሰማና እየቀረበ እየቀረበ የሚመጣ የሰዎች ኮቴ!... ቀስ ብዬ ብድግ አልኩ. «እንሚፔ መሆን አለባቸው» ሹክሹክታ::

«አአ!- ፖሊሶቹ ናቸው!» ሌላ ሹክሹክታ::

በራችን ተንኳኳ! - «ሚስጥራዊው» በራችን ተንኳኳ!... ይህ በተለይ ለወ/ሮ ፋንዳን ከአቅሟ በላይ ነበር - ፊቷ እዛው በዛው እንደወረቀት ነጣ - ራሷን ችላ መቆም ተሳናት - ዝልፍልፍ አለችና ከጎኗ ከነበረው ሶፋ ላይ ፍንግል አለች:: ስለእውነት ነው ምልሽ ኪቲ - ያ ውጥረት ለአንድ ተጨማሪ ደቂቃ እንኳን ቀጥሎ ቢሆን ኖሮ ወ/ሮ ፋንዳን ምን ትሆን እንደነበረ አላውቅም - ምናልባት ልትሞትም ትችል ነበር!

እንሚፔ ሲገቡ ቤታችን ምን ይመስል እንደነበር እንዴት ብዬ ሥዕሉን ላሳይሽ እንደምችል እንጃ ኪቲ - ሌላውን ሁሉ ትተሽ ጠረጴዛውን ብቻ በላዩ ከነበሩት ኮተታኮተቶች ጋር ፎቶ ብታነሺው ለታሪክ የሚበቃ ነበር! ከኮተቶቹ ጥቂቱን ልጥቀስልሽ - የተቅማጥ ማስታገሻ ሽሮፕና ማርማላት የተንጠባጠበበት የ «Cinema and Theatre» መፅሔት በዳንስ ትርዒት ላይ ያሉ ልጃገረዶች በጉልህ በሚያሳየው ገፁ ላይ እንደተገለጠ - ሁለት የማርማላትና የማርጋሪን ብልቃጦች - ሁለት በከፊል ተገምጠው የተተው የዳቦ ቁራሾች - የፊት መስታወት - መተርኮሻ - መፅሐፎች - ሁለት ሙታንታዎች - የእጅ ባትሪ - የሽንት ቤት ወረቀት - የሕመም ማስታገሻ ኪኒኖች - የረጠቡና የተጨመታተሩ

መሃረቦች - አንድ ትልቅ ቆንጨራ - ቢላዋዎች - ወዘተ.!

ለእንሚፔ ያደረግንላቸው አቀባበል በጩኸት፤ በሳቅና በዕንባ የታጀበ ነበር:: አቶ ክሬለር የመጋዘኑን በር እንደነገሩ ካስጠገን በኋላ ስለተደረገው የዘረፋ ሙከራ ለፖሊስ ሪፖርት ለማድረግ ሄደ:: በነገራችን ላይ ኪቲ - የበሩን መሽንቆር መጀመሪያ ከውጪ ልብ ያለው በአካባቢው ለሌሊት ቅኝት የተመደበው አቶ ስላግተር ነበር:: ይህ ሰው ሁኔታውን እንዳስተዋለ በሰዓቱ በመጋዘኑ በር ሥር አሾልኮ የተወውን የብጣሽ ወረቀት ማስታወሻ ሚፔ ዛሬ ጠዋት አግኝታዋለች::

እናልሽ - ራሳችንንም ሆነ ቤታችንን ለማስተካከል የቀረን ግማሽ ሰዓት ብቻ ስለነበር ሁላችንም በየፊናችን ጉድጉድ ማለት ጀመርን:: የነበረንን ጊዜ በእርግጥም ተጠቅመንበት ነበር - በግማሽ ሰዓት ውስጥ እንደዛ ያለ ለውጥ በሕይወቴ አይቼ አላውቅም:: እኔና ማርጎት የመኝታ ልብሶቻችን አነሳስተን በቦታ በቦታቸው ካስቀመጥን በኋላ ወደ ሽንት ቤት ገባንና ፀጉራችንንና ጥርሳችንን ታጠብን:: ከዛ መልስ እኔ ክፍሉን እንደነገሩ አፀዳዳሁት:: ቆሼ ይመስል የነበረውን ጠረጴዛ ሌሎቹ አፅድተውታል:: የጋራ ክፍላችን ወደ ቀድሞ መልኩ መመለሱን ስናረጋግጥ ቡና፣ ሻይና ወተት አፈላላግንና ጠረጴዛውን ለምሳ አሰናዳነው:: አባባና ፒተር ያን ጉደኛ ታንኳ ሽንት ቤት ወስደው ከገለበጡ በኋላ በሙቅ ውሃና ዘሰሎሬን አጠቡት::

ከቀኑ አምስት ሰዓት ላይ ጠረጴዛችንን ከብበን ተቀመጥን:: አቶ ክሬለርም ሪፖርት ሊያደርግ ከሄደበት ተመልሶ ከእኛው ጋር ነበር:: እና - ቀስ በቀስ ቤታችን የቀድሞ ገፅታውን እየያዘ መጣ እልሻለሁ::

አሁን ደግሞ አቶ ክሬለር ስለሌሊቱ ግርግር ይዞልን የመጣውን ታሪክ ልንገርሽ::

አቶ ክሬለር ከአቶ ስላግተር ቤት ሲደርስ፣ አቶ ስላግተር ከመኝታው አልተነሳም ነበር:: ሚስትየው ናት ሌሊት ባሏ እንደተለመደው በአካባቢው እየተዘዋወረ ቅኝት ሲያደርግ

የታንኪው ሽታ መግቢያ እያሳጣን ነው - ከሌሊቱ ስድስት ሰዓት ሆኗል - ሁላችንም ድካም በፍሮብናል:: «በሉ እንግዲህ ሁላችንም ወለል ላይ ነው መተኛት ያለብን::» ትዕዛዝ ተላለፈ:: ለኔና ለማርታ ለየራሳችን ትራስና ብርድልብስ ተሰጠን - እሷ ቁምሳጥኑ አጠገብ እኔ ደግሞ በጠረጴዛው እግሮች መሃል ጋደም ጋደም አልን::

ፀጥታ - ሹክሹክታ - ፍርሃት - መጥፎ ሽታ - በእንቅልፍ ልብ እያመለጠ የሚሰማ የተቃጠለ አየር ድምፅ - በየጥቂት ደቂቃው ብድግ እያለ ወደታንኪው የሚሮጥ ሰው ኮቴ - ወዘተ:: የሆነው ሆኖ ስምንት ተኩል ገደማ እንደምንም እንቅልፍ ወሰደኝ:: ዘጠኝ ተኩል ላይ ወ/ሮ ፋንዳን እግሮቼን ስትንተራሳቸው ነበር እንደገና የነቃሁት::

ብዙም ሳይቆይ ወ/ሮ ፋንዳን ብድግ አለችና ሶፋው ላይ ተቀመጠች - በቦታዋ ተተካና አቶ ፋንዳን እግሮቼን ተንተርሶ ተኛ:: እስከ ዘጠኝ ተኩል እንዲችው እንዳፈጠጥኩ የቆጡን የባጡን ሳወጣና ሳወርድ ቆየሁ:: አልፎ አልፎ ሰውነቴ ይንቀጠቀጥ ስለነበር እግሮቼን የተንተራሰውን አቶ ፋንዳንን እንቅልፍ ሳልነሳው አልቀረሁም:: ፖሊሶቹ ተመልሰው ቢመጡና ቢያገኙን ለሚሆነው ሁሉ ራሴን በመንፈስ ማዘጋጀት ጀመርኩ::

«ለማንኛውም ይሄን ራዲዮ ከዚህ ቤት ብናጠፋው አይሻልም? ከነራዲዮው ከተያዝን....» ስትል ወ/ሮ ፋንዳን በተቀመጠችበት አጉተመተመች:: «አዎ አዎ - ምድጃው ውስጥ ወርውሩና አቃጥሉት!» አለ ባለቤቷ:: «ኢዲያ! - እኛን ካገኙን ራዲዮውንም ያግኙት! - የሚያመጣው ለውጥ የለም::» የአባባ ድምፅ ነበር::

«እናንተ ራዲዮውን ትላላችሁ--» ሲል አባባ ቀጠለ:: «የአናን ዳያሪም ያገኙታል::» «እንዴ - ለካ እሱም አለ - ታዲያ ለምን አታቃጥሉትም? አቃጥሉታ!» ብላ አረፈችዋ - ይቺ - የቤቱ አንድ ቁጥር ቦቅቧቃ! ይህ ቅዕበትና ቅድም ሰዎቹ ሚስጥራዊውን በራችን የነቀነቁበት ጊዜ መፈጠሬን የረገምኩባቸው ናቸው:: «ዳያሪዬንማ ለቀቅ! ዳያሪዬ ወደሄደበት ሁሉ አብሬ የምሄድ

ነኝ! - ወደምድጃችሁም ቢሆን!» ደግነቱ አባባ ምንም ንዴት መልስ ከአፉ አልወጣም::

ለአንድ ሰዓት ያህል ከሥራ ተጋድሞ የነበረው አቶ ፋንዳንና ሶፋ ላይ ተቀምጣ የነበረችው ባለቤቱ እንደገና ቦታ ተቀያየሩ:: እሱም መጥቶ ከጎኑ ወለል ላይ ተቀመጠ:: ወንዶቹ ያለማቋረጥ የጨሰሉ - አንድ ጊዜ አንደኛው በረጅሙ ይተነፍሳል - ቀጥሎ ደግሞ ሌላኛው::

ከሌሊቱ አሥር ሰዓት... አሥራ አንድ... አሥራ አንድ ተኩል:: እንቅልፍ እንቢ ሲለኝ ተነሳሁና ወደ ፒተር ክፍል ሄድኩ:: መስኮቱ አጠገብ ጎን ለጎን ተቀምጠን ከወደውጪ የሚመጣ ድምፅ እንዳለ ማዳመጥ ቀጠልን:: በጣም ተጠጋግተን ከመቀመጣችን የተነሳ በፍርሃት የሚደልቀው ልባችን ንዝረት የአንዳችን ለአንዳችን ይሰማን ነበር:: አንድ ሁለት ቃላት እንሾካሾክና እንደገና ጆሯችንን ወደ ውጪ እንቀስራለን::

እነ አባባ ሌሊቱ በሰላም ከነጋ ከጠዋቱ አንድ ሰዓት ላይ ለአቶ ክሬለር ወይ ለአቶ ኩፐስ ስልክ ደውለው ስለተፈጠረው ሁኔታ ለመንገርና የሆነ ሰው ወደቢሮው ይልኩላቸው ዘንድ ለማሳሰብ ይስማማሉ:: ወዲያውም በስልክ ማስተላለፍ የፈለጉትን መልዕክት ቃል በቃል በፅሑፍ ያሰፍራሉ:: ትልቁ ስጋት - ምናልባት በሩ ጋ ወይ መጋዘኑ ውስጥ አድብቶ እየጠበቀ ያለ ፖሊስ ካለ የስልክ ደዋዩን ድምፅ እንዳይሰማ የሚለው ነበር:: ግን ደግሞ እነ አቶ ክሬለር መጥተው ነገሩን ሁሉ ከማስተካከላቸው በፊት ፖሊሶቹ ተመልሰው ቢመጡስ የሚለው የዚያኑ ያህል እንደውም የባሰ ልብ አቅላሽ - ሥጋትና ሽብር ፈጠረ::

በስልክ ለማስተላለፍ የተፈለጉት መልዕክቶች እነኚህ ነበሩ - ሌቦች ሰብረው ገብተው ነበር - ከዛ በኋላም የናዚ ፖሊሶች መጥተው ቢሮው ውስጥ ሲዘዋወሩ ቆይተው ነው የሄዱት - እስከሚስጥራዊው በር ደርሰው ነበር - ለጊዜው ከዛ አላለፉም - ሌቦቹ ተደናግጠው የመጋዘኑን የጎን በር ገንጥለው ከከፈቱ በኋላ በአትክልቱ በኩል አምልጠዋል - ዋናው በር አሁንም ከውስጥ

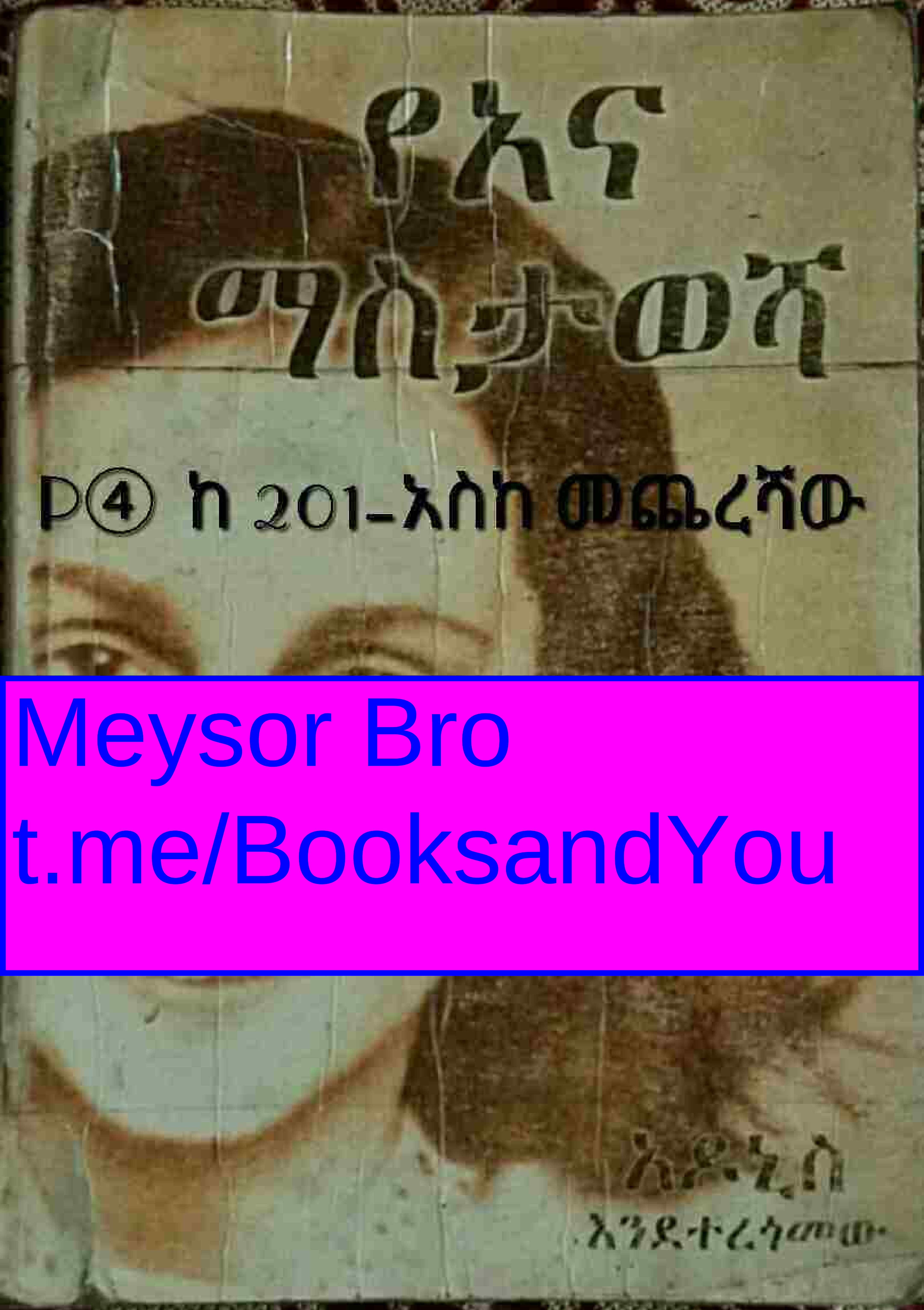

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

ያስታውቅቢታል። እያንዳንዱ ሰው በግቱን ለመግለት ሰ
ፈቃት በየፊናው ሲያግርር ነው የሚሰማው። «እረ እን
ወደቁ የሚሄደው በሆነና በዋዛዉን!» - ይህ አባባልን እን
ልጆርቼ እስከምኒታኩትቼ ድረስ እንደሚገደጋም አትወደ

እውነቱን ንገሪኝ ኳልቪን ኪቲዬ ዛሬ በመጠኑ ወፈፍ እያደ
ነው - ግን ደግሞ ምክንያቱን ብትጠይቂኝ ልነግርሽ አል
እንዲያው ብቻ - ደርሶ ግልፍ ግልፍ - ደርሶ ጭንቅ ጭ
ይለኛል። ሁሉም ነገር ዝብርቅርቅ ብሎብኛል። እንደዚሁ ከ
ከሌላኛው የሚያያዝበት ውሉ እየጠፋኝ ነው። እናም ልክ
ለምኞቶቻቸው ነገሮች ሁሉ ወደፊት ግንም ምንም ግ
ሳይኖረውኑ ይችላል የሚል ጥርጣሬ ከየት እንደመጣ
ሳላውቀው ድንገት ከፊቴ ጉም ብሎ የወጣር የመጨረሻ ምዕራ
እስከመፈታተን ደርሷል። ከመርጉቱ በኋላ ለያሬዎችን ለመግ
የሚያውሩት እነ እቶ የልክስታይንም ላያሬን እርጅና ያ
ሆና እንደሚያደጉኝት ነው እየተሰማኝ ያለው። ይሀን እንጂ ኪቲ
- ምድርና በግድ ቦታቸውን ቢቀያየሩ እንኳን መጪ
እንደማልተው ቃል እገባልሻለሁ።

ያንቺው አና

ቅዳሜ ጁላይ 15 1944

ውድ ኪቲ

«በጣጣ ላይ ጣጣ - በጣጣ ላይ ጣጣ! እረ መቼ ይሆን ማለቂያው?» - ይህን ጥያቄ አሁን ራሳችንን ብንጠይቅ እውነት አለን። አሁን ደግሞ ምን ተፈጠረ አትይኝም? - ፒተር ከመጋዘኑ ወደ ቢሮው የሚያስገባውን የዋናውን በር መቀርቀሪያ ሊፈ ሳይከፍተው ቀረ። (ለጥንቃቄ ብለን ዘወትር ማታ ማታ በሩን ከውስጥ እንቀረቅረውና ጠዋት ጠዋት ከስራተኞቹ መምጣት በፊት እጀጉ ቀደም ብለን መቀርቀሪያውን እንከፍተዋለን - ይህ ታዲያ

ምንጊዜም የፒተር ኃላፊነት ነው።) ታዲያ ዛሬ እንደሚገኘው ጊዜ ከሰራተኞቹ ሁሉ ቀድሞ የደረሰው እቶ ክሬለር የቤቱን ቁልፍ ከመጨዉ ከቤቱ በኋላ ተከፈት ቢሰው ወደፊት ይከፈትን ነገሩ ስለገባው ወዲያውኑ ኒኪሴቶቹን አስፈቅዶ ወደር ይከፈትን ደጅና የቢሮውን የኬሽና መዝጊያ በኃይል ሰብሮ በሌላ መቀርቀሪያውን ከውስጥ ይከፍታል። ይታይሽ ኪቲ - በአጋጣሚ እቶ ክሬለር ከመቅረጹ ወገደቱ የገባሪ ቢሆንና ሌሊቱ ሰራተኞቹ ቀድመው ደርሰው ቢሆን ኖር ምን ይሆናል? በሩ ከውስጥ ተቀርቅሯል ማለት እኮ ከውስጥ ሰው አለ ማለት ነው። የሚያስተራቸው ቤት ነዋሪዎች በሰፊው የደረሰ በሆት እቶ ክሬለር እንዴት እንዴት ተናደደብን መሰለሽ። እውነት ለመናገር መናደድ ሲያንሰው ነው።

ታዲያ ፒተርን አያርግሽ ኪቲ - እንዴት በሙት ሽምቅቅ እንዳለ ብታያው እንጂትሽን ነው የሚበላሽ። እሱም በዋ «ኃላፊነት» ማለት እንዴት ያለ ከባድ ነገር እንደሆነ በደንብ ይገባል። የፒተርን ሁኔታ ልብ ያለችው እማማ ለምኅበ ተሰጠው ላለን ከማንም ከማንም በላይ ያሳቸው ለፒተር እንደሆነ ስትገልፅ ሊያሰትሰ ምንም አልቀረው ነበር። ስለእውነት ለመናገር ተሳቱ የፒተር ብቻ ሳይሆን የሁላችንም ነበር። ምክንያቱም ሁልጊዜ ማለዳ ላይ ከሁላችንም - (በተለይ ደግሞ ከመጋዘያቶችን) የበሩ መቀርቀሪያ ሳይከፈት እንዳይደረስ ማስጠንቀቂያ ይሰጠር ነበር። እንደእጋጣሚ ሆና ዛሬ ግን ማንኛችንም ትዝ አላለንም።

ለማንኛውም ወደፊትን ላይ በሚያቋልኝ ሁሉ ላለናርው እሞከራለሁ - ከነዚበት መራራ ስሜት ላወጣው የማድ መቻል አልቻለኝ። ፒተርን ከመርዳት በላይ የሚያስደስተኝ ነገር እንደሌለ አንቺም ታውቂያለሽ።

ያንቺው አና

ከሁሉም ውዷ ኪቲ

የትናንትናውን ቀን ምንጊዜም እንድታስታውሺው እፈልጋለሁ - ምክንያቱም በሕይወቴ ውስጥ በጣም ልዩ ቦታ ሊሰጠው የሚገባ ቀን ነው። በእርግጥ ለማንም ልጃገረድ ቢሆን ለመጀመሪያ ጊዜ የተሳመችበት ቀን ታላቅ ቀኗ ነው ፤ አይደለም እንዴ ኪቲ ስለዚህ ለኔም የትናንትናው ቀን ታላቅ ቀኔ ነው፤ አዎ - ብራም ቀኝ ጉንጬ ላይ የሳመኝም ሆነ የእሷብ ነደዋ አላ ምክር ቀኝ እጄን የሳመኝ ከእንግዲህ አይቆጠርም።

ግን እንዴት ነው ይህን ሙብ ዕድል በድንገት ላገኘው የቻልኩት? ከዚህ ሁሉ ጊዜ በኋላ እንዴት ድንገት ለመሳም የበቃሁ ይመስልሻል? ደህና - ከመጀመሪያው እንጀምር እስቲ ላውራልሽ።

ትናንትና ማታ ሁለት ሰዓት ላይ ፒተር ከእሱ እንደሚታጣፈ አልጋው ላይ ከጎኑ ተቀመጥኩ፡ ብዙም ሳይቆይ ፒተር አንድ እጁን ትከሻዬ ላይ ጣል አደረገና እቅፍ አድርጎ ወደራሱ ደበለቀ አስጠጋኝ። እኔ የተቀመጥኩት በቀምሳው በኩል ስለነበር ደጋግሞ እየገፋ ሲያስቀምጠኝ - ትንሽ ወደላይ ከፍ ብዬ እንድቀመጥ እልኩት። ፒተር ወዲያውኑ ወደ ግድግዳው ተጠግቶ እንደሰውም ግድግዳው ማስዐን መገል ተሸኔጠ ማለት ይቻላል፡ እኔም ተከትዬው ተጠጋሁትና በወንድና ከነቃዩ መገል እጆቹን አሳልፈ ወገቤን አቀፍኩት። እሱም ትከሻና ትከሻዬ ላይ የበለጠ እጆቹን በእንግቴ ዙሪያ አቅልለፈና ሳብ አድርጎ ደረቱ ላይ አስጠጋኝ።

በነገራችን ላይ ኪቲ - ከዚህ በፊትም የዚህ ዓይነት አቀማመጥ ተቀምጠን እናውቃለን - የትናንትናው ያለፈ ግን ተብቀብቆ ያልነበት ተቀምጠን እናውቃለን - ያቀፈኝ፤ የግራ ጊዜ የለም። ከመቼውም በተለየ እጥብቆ ነበር ያቀፈኝ። የግራ ትከሻዬ ከደረቱ መገል ባለው ቦታ መሰል ስርጉድ ውስጥ ተሸጉጫለሁ። ደበለጡን ልጥፍ እስኪሆን - እሱም ደረቱን በጉንጩ ወደ ውስጡ ልንኩኝ የፈለገ ዓይነት ደበለጥ እንዲ እደረገኝ - አዘ ጎና ፊር መደለት ጀምሯል - የስም ትርታ እየጨመረ

ሲመጣ በትከሻዬ በኩል ይሰማኛል። እንዲሁም ቀና ስጠብቀውን ስለሁ የተመረጋጋ ስለመጣል ያለ ነገሩ ደበለጥ እሱ ላይ ለመለጠፍ - እሱም ያለሁን ነገር እንዲ ለማስጠጋት - ከቆና ቀና እስከምንደርስ ጋር መሐራረሳት ቀጠለን ትከሻዬ ደረቱ መገል እንዲል እንዲቱን ከፀጉሬ ስር ውንቅቀጥን እንደሱ ሥር እስኪደርሱም እነሱን ከጆሩ በሙሉ እስኪያስተካከል ድረስ አልተመለሰም - ማለትም ሙሉ በሙሉ እቅፍ መገል አስኪያደርግ ድረስ እጁ አላረፈም ነበር። ሙቅታችን ቀስ በቀስ እየጨመረ ሄደ - ትንፋሻችን በአብላጫው ቁርጥ ቁርጥ ያለ ነው። መጠም ብንፋቀቅ - ልክ እንዲህ እንዲህን በሰዓዕም ገፍሮ ተመቸኝ።

ከሌሊም እንደመንቃት ነይነት ድንገት ብድን አልኩ - ሁልጊዜ እንደሆነ ሳላውቀው ከደረቱ ላይ ቀና አልኩ። በቅ ነገር ድንገርገር እንዳለኝ አውቄኑ ተቀምጠው ሳለሁ ድንገት ቀና አልኩ እንቅቱን እቅፍ አድርጎ እንደገና ወደ ከበርከሌት መለሰ። እኔም ልክ እንደቅድሙ ደበለጡን ልጥፍ ልልበት መታገል ጀመርኩ። ያሁንንማ አትጠይቂኝ ኪቲ! ፊትና ፊታችን እንዲህ በአብላጫው ይነካካ ነበር። ትንፋሻችንም እንደእሳት መፋጀት ጀመረ። ኪቲ - እንዴት ደስ የሚል ልዩ ስሜት ውስጥ እንደነበርን አንገርሽ መምገር ከባድ ደትም ነው - ከዝግጅት ሊገባሽ የሚችል ነገር አይደደለም። እንዴት ቃል እንኳን መናገር አልቻልንም ነበር ብልሽ ታምኚኛለሽ? ለአፍ ደስታ እጅግ ቢበዛ መናገር ልክ ያቅታል! የሚገርመው ነገር ደግሞ ያልማዊረት እያውራሽ ያለሁ ነገር ነው የሚሰማኝ - ብዙ ብዙ የተከብልሽ ይመስልሻል።

እንደ ትንፋሻችን - እንደ እንቅቱን - እንደ ትከሻዬና ከንፈሩን ተራ በተራ ደደባብሰልን ነበር። እዎ - እደጣበሱ በኢንግ እንደሚገባው ዓይነት የተረጋጋና ስሌት ያለው አልነበረም - እንደ አለመሆኑን ግን ደብሱን ወደድኩለት። እልፎ እልፎ ደግሞ የጉንጬን ከርሎች ተራ በተራ እየዘረጋና እየጠመጠመ ፀጉሬን ትክ ብሎ ያየኝ ነበር - የሆነ ነገር ከውስጤ ለማገኘት የፈለገ ዓይነት። ብቻ በአጭሩ ኪቲዬ - በዛቀኛው ስሜት ውስጥ

ትዝዩ ነገር ባልሽ ቅንጀ እንኳን ያጋጠሙት እንዳልመጣ
እስካሁን የሆዱን ቢናገር ከዚህ ያለፈ ነገር የሚል አይመስለኝ
ለማንኛውም ኪቲ - ከየማንጀ ሰዓት እምቢዲ
ማታትም ከሞቹ ሁለት ተከል ገደማ ላይ - የሞት
ታቶቶችን አልነለሁ። መጣቀቅ ደግሞ እንደት ከዚደ
የሆነ አስልጀ ተቀርጦ የቀረ ገደንት ነው የሚሰማኝ።

እኔ ፀጉሬን ማስተካከል የናምን ስጀምር
እንደተለመደው ስኒከር ጫማውን ማጥለቅ ጀ
«እንደተለመደው» ስልጀ - ምንጊዜም በዚህ ሰዓት ወደ
ቢሮ ወርዶ ሁኔታዎችን የሚማሪትና ሞኖውን ወይም ከ
የመቀርቀር ጎሳፊንት ስለተማለበት ኮቴው እንዳይሰማበት
ስኒከር ጫማውን ነው የሚጠቀመው። ንለማችንን እንደ
ከቆየንበት ታማሬ አሊጋ ላይ ቀድሞ የተነሳው እሱ ነበር።
ማን እኔም ብድግ አልኩና ከነኑ ቆምኩ። ወደ ነፋት... ኪቲ
- እንደኛና ተናጠጥንልጀ፣ እንደአዲስ ወደን ወደኔን እያ
መንሰታት ፊቴን መደባበስ ጀመረ። እኔም የሚደርገው እንደ
በግልፅ በሚያሰታውቅብኝ ሁኔታ የሸማይውን ኮሊታና
መንሰታት - መቆለጭለጭ - ምናምን...። ከዛ - ከዛ - እንዲ
እንደሆን እንጃ - ብቻ ድንገት እፈና አደረገኝ እንቅ አደ
ሳመኝ፣ እም ኪቲዬ - ከንፈሮቹን በዘንፋ መሀል እያል ጀር
ትንፋሹና እንገቴ የሚገናኙበት ቦታ ላይ ግጥም አደርጎ ሳመ
በአንድ ጊዜ ሶስት ነገሬን እንደሳመኝ ልብ አልኟልን ኪቲ
በአንድ ጊዜ - ትንፋሼን፣ ጀርባዬንና አንገቴን!... ቀና ብዬ እያ
ሳላየው ቶሰ ብዬ በሩን ከፈትኩልኝና ወል...ት!

መንገዳችው የጋራ ከፍላችን ውስጥ ተኮልኩለው እያወሩ
እያወሩኩ የነበሩት ሰዎች ከነመፈጠራቸውም ትዝ ያለ
እንዳያመስልሽ። መቼ ለሊቱ ነጋቱ መቼ ከሱ ጋር እንደኛ
ተገናኘተን እያልኩ መናታቴ ውስጥ ገብቼ ተቀለልኩ!

ያንቺው አ

ስለነደ_ኦቶምና ጋር ወዝ ከዚህ በፊት ያሜሉ እዚያው ላይ
መቀመጫዬንና መነሳቴን ቢያውቁ እነሆ፣ አሁን የሚቀበሉት
ነዴ ይመስለኛል? እንደ የአስራሰባት ዓመት ጉብል ኦቶምና አንዲት
የአሥራ አምስት ዓመት ያለምትቃት ልጃገረድ? በእርግጥ
ገደንት ይቀበሉታል የሚል እምነት የለኝም። ያም ሆነ ይህ በዚህ
ጉዳይ ላይ የግድ በራሴ መተማመን መቻል አለብኝ። ከንእርሱን
ሠራና ቀኝ እግሩቀላኝ ደረቱ ላይ ጋደም ማለትና ሁሉን የሰላም
ማየም የሚሰጠኝን መረጋጋት ከምንም ነገር በላይ ያስደስቱኛል -
ኧ ትንፋሹና ትንፋሼ ሲነካኩ እንኳን ከላይ አስበላች የሚያሰረኝ
ነገር አለ - ሊላውን ሁሉ ትቶውና አንድ ቦታ የሚሰጡትን
ስሙ መሳሩን ማወቅ ብቻ የሚሰጠኝ የምልልስና የደስታ ስሜት
እንዲህ ተብሎ የሚወራ አይደለም። ግን ደግሞ አንድ ሰው
አሳብ እየሆነ የመጣብኝ ነገር አለ። ፒተር ከመሳሳም ባለፈው
በስሜት ግንኙነታችን ብቻ ይረካ ይሆን ሊቀጥልልን ይችል
ይሆን? ከመሳሳም ያለፈ ነገር የሚፈልግበት ጊዜ አይመጣብኝ
ይሆን? በእርግጥ የሃብልኝን ቃል ረስቼው አይደለም - ስልጀ -
እዚህ ቦታ እስካለን ድረስ ከዚህ ያለፈ ነገር ውስጥ እንድንገባ
ደግሞም አልፈቅዳልኝም። ግን አንድ ነገር አትርሺ ኪቲ - ምንም
ያህን ያሕ ፒተር ለወንድ ልጅ ነው። ወንድ ልጅ ወንድነቱ
ሲነሳበት ሕሊናው ሞራቱ ይሸነፍ ይሆናል። እንጃ - ፒተር
በማንኛውም ጉዳይ እምነትበነ ብትቀዳሁት የሚያከብርበ ልጅ
ለመሆኑ ከእኔም በላይ ምስክር አያኘው።

በነገራችን ላይ ኪቲ - ያለስድሜዬ መጀመሬንት እኔ ራሴም
በደንብ እውቀዋለሁ። እዎ - ገና አሥራ አምስት ዓመት እንኳን
አልሞላኝም - ግን ሁሉን ነገር በራሴ መወሰንና ማድረግ
ጀምሬያለሁ። ይህ በእርግጥም ለሌሎች ሰዎች እንግዳና
ለመረዳትም የሚያስቸግር ሊሆን ይችላል። ምክንያቱም የዚህ

ዓይነት ነገር የተለመደ አይደለም። ለምሳሌ ማርጎትን ብትመለከቺያት - የሆነ ዓይነት ቃልኪዳን ወይ የጋብቻ ውል ውስጥ ካልገባች በቀር በምንም ተዓምር ከወንድ ልጅ ጋር ለመሳሳም እንደማትፈቅድ መቶ በመቶ እርግጠኛ ሆኜ ልነግርሽ እችላለሁ - በፍፁም ገዝት አታደርገውም! በአንፃሩ ግን እኔም ሆንኩ ፒተር እንዲህ ዓይነት ነገር ከሰመናሩም ትዝ ብሉን አያውቅ፡ እማማም ብትሆን ከአባባ በፊት ወንድ ብሉ ነገር በደረሰበት እንዳልደረሰች በጣም እርግጠኛ ነኝ። የትምህርት ቤቴ የልጅነደ ጓደኛዬ «ጎዲ»ን ቢሰሙ ምን ይሉ ይሆን ኪቲ? እውነቴን ነው - በዚህ ዕድሜዬ ከፒተር ጋር የፍቅር ወሬ እንደማወራ - እንደምተቃቀፍ - እንደምተሳሰም - ከዚህም አልፈ እንደምሳሳም ቢያውቁ ምን ይሉ ይሆን?

ወይ እና ፍራ... ንክ! - እንዲህ ያለችዋ ቅሌታም ሆነሽ ታርፈው?

ግን - ግን - ግን ምኑ ላይ ነው ቅሌታምነቴ? ስለ እውነት እንነጋገር ከተባለ እኔስ ሆንኩ ፒተር ምንድነው ጥፋታችን፣ እንደ - እኛ'ኮ ለዚህ ሁሉ ጊዜ እዚህ የምድር ጉድ የሆነ ቤት ውስጥ ታሽገን - ከመላው ዓለም ተቆራረጠን - የእኩዮቻችንን ዓይነት ነፃነት ተነፍገን - ነገ እንሙት ዛሬ ለማናውቅበት ከፉ ሰጣ ተዳርገን የምንገኝ ሁለት መከረኛ ወጣቶች ነን! እና ለምንድነው ይሄን ያህል እየተዋደድን ሳለን ተራርቀን መቆየት ያለብን? - ለምንድነው «ትክክለኛ»ውን እድሜ መጠበቅ ያለብን? - ቶድሞንነገር ስለሌሎች አመለካከት ልንጨነቅ የሚገባን ምን ምክንያት አለ? -እዩዩኮ ሲዳላ ነው!

ለማንኛውም ራሴን ከአላስፈላጊ ስህተትና ሊያስከትል ከሚችለውም ችግር የመጠበቁን ኃላፊነት በራሴ ላይ ጥዬዋለሁ። እሱም ቢሆን አደጋ ሊያስከትልብኝ የሚችልና እንዳዝንበት የሚያደርገኝ ችግር ሊፈጥርብኝ መቼም መቼም እንደማያደልግ መቶ በመቶ እርግጠኛ ነኝ። ታዲያ ልቤ ወደ መራኝ ሁሉ የማልከተልበት ምን ምክንያት አለ? ስልሽ - እኔም እሱም

ደስታን የምናገኝበት ነገር እስከሆነ ድረስ ማለት ነው። የምው ሆኖ ኪቲዬ - እውነም ቢሆን አንድ እርግጠኛነት እንዳይኖረኝ እያደረገኝና እያቅመቀመኝ ያለ ነገር እንዳለ መንገዴን እንደምትነቶ ጥርጥር የለኝም። ማለትም - ድብብቆሽ ያበበት ምንም ዓይነት ነገር ለማድረግ እስከዛሬ የኖርኩበት የሐቀኝነት ባሕሪዬ ከውስጥ እየመጠበኝና እየተፈታተነኝ ነው ያለው። እና ምን ትመክሪኛለሽ ኪቲ? - እያደረግኩት ስላለሁት ነገር ለአባባ መንገር ያለብኝ ይመስልሻል? - እኔም ሆንኩ ፒተር ውድ ሚስጥራችንን ለሌላ ሰው አሳልፈን ማጋራት ያለብን ይመስልሻል? - እኛ እንደዚህ - በበኩሌ ግን ሚስጥራዊው ግንኙነታችን በምንም ይሁን በምን ምክንያት ይፋ ከወጣ እስካሁን የነበረው ውበት ከቶኝ ሊደበዝዝ ይችል ይሆናል የሚል ስጋት አለኝ። በዚህ ላይ ደግሞ - ይህን በማድረግ - ማለትም - ሚስጥሩን ለአባባ በመንገሰ ብቻ ከሕሊናዬ ሙሉ በሙሉ መተረት እችል ይሆን ወይ የሚለውም ሌላው ጥያቄዬ ነው፡ ለማንኛውም - ምንም ዓይነት ውሳኔ ላይ ከመድረሴ በፊት ከ«እሱ» ጋር መወያየት አለብኝ።

እዎ ኪቲ ፦ከእሱ ጋር ገና ብዙ ብዙ ላወራቸው የምፈልጋቸው ነገሮች አሉ'ኝ። መተቃቀፍና መሳሳም ብቻ ትርጉሙም ጥቅሙም አልታይ እያለኝ ነው። ሃሳብ ለሃሳብ መለዋወጥ፤ እንዳችን ስለአንዳችን በሚገባ ማወቅና እንዳችን በአንዳችን ላይ ሙሉ እምነት መጣል መቻል አለብን። ይህን ማድረግ ደግሞ ለሁለታችንም ትርፍ እንጂ ኪሳራ እንደማያመጣ እርግጠኛ ነኝ።

ያንቺው አና

ማክሰኞ ሚያዝያ 18/1944

ውድ ኪቲ

ሁሉም ነገር ጥሩ ይመስላል። አባባ የሕብረብሔሩ ጦር በሩሲያና ጣሊያን ውስጥ እንዲሁም በምዕራብ በሚገኘው የናዚዎች

ጦር ላይ ስፋት ያለው የወረራ ኦፕሬሽን ከግንቦት ሃያ በፊት እንደሚጀምር በእርግጠኝነት እየጠበቀ መሆኑን ነገረን። እኔ ግን አሁንም ቢሆን ከዚህ የተረገመ ቦታ ነፃ ልንወጣ ስለምንችልበት ሁኔታ ማሰብ እየከበደኝ ነው። እውን የመሆኑ ነገር ፈፅሞ ሊታየኝ አልቻለም።

ትናንትና እኔና ፒተር ወደ ቀድሞ ዓይነቱ ወግ ጥረታችን ተመለስን። ስልሽ - ያው እንደነገርኩሽ ሰሞኑን ማለትም - ቢያንስ ላለፉት አሥር ቀናት ወሬ ብሎ ነገር ትተን - መተሻሸት፣ መሳሳም፣ ወይ ደግሞ ተቃቅፈን በፀጥታ ለጥ ማለት ብቻ ነበር። እናም ስለልጃገረዶች ሁሉን ነገር በዝርዝር አስረዳሁት - በጣም ሚስጥር ስለሚባሉት እንስት ነክ ጉዳዮች እንኳን ከመንገር ወደኋላ አላልኩም። የምሽቱን ውይይት ያሳረግነው ያው እንደተለመደው በመሳሳም ነበር። መጀመሪያ እኔ ጉንጩ ላይ ሳምኩት - ቀጥሎ ደግሞ እሱ ሳመኝ። እንደሌላው ጊዜ መሃል ጉንጬን ሳይሆን ወደአፌ በጣም ተጠግቶ ነበር ብልሽስ ምን ትያለሽ? ቀሽም ሆንኩ እንጂ ትንሽ እንኳን አንገቴን ወደእሱ ዞር አድርገው ቢሆን ኖሮ...!

ከፒተር ጋር ይበልጥ ሰፋ ያለ ውይይት ማድረግ እንድንችል ምናልባት አልፎ አልፎም ቢሆን ዳያሪዬን እየያዝኩ መሄድ ሳይኖርብኝ አይቀርም። ነጋ ጠባ ሲተሻሹ ቆይቶ መለያየቱ ብቻውን በቂ ሆኖ አላገኘሁትም። እሱም ልክ የዚህ ዓይነት ስሜት እየተሰማው ያለ ቢሆን ምንኛ ደስ ባለኝ። በተረፈ አሁን ያለነው በጣም ውብ የሆነ የፀደይ ወቅት ላይ ነው። በተለይ የዚህ ወር (የሚያዝያ) የአየር ሁኔታ በጣም በጣም ደስ የሚል ነው። ብዙም ሳይሞቅ ብዙም ሳይቀዘቅዝ ልክ የሚፈለገው ዓይነት። አልፎ አልፎም በስሱ ያካፋል። ከበስተጓሯችን ያለው የቼስትነት ዛፍ እንኳን ሙሉ በሙሉ አረንጓዴ ለብሷል - እንደውም ትናንሽ አበባዎች ልክ እንደ ፈርጥ እዚያና እዚህ ጠብ ጠብ ብለው ይታዩበት ጀምረዋል። ከጥቂት ቀናት በኋላማ አረንጓዴነቱም እስከማያስታውቅ ነው በአበባ የሚሸፈነው።

በነገራችን ላይ ስለአበባ ሳነሳ አንድ ያልነገርኩሽ ነገር ትዝ አለኝ። የሚስጥራዊው ቤት ሰዎች በተለያዩ አጋጣሚዎች ምክንያት ስሜታችን ክፉኛ የተረበሸ በመሰላት ጊዜ ሁሉ ሚፒ አንዳንድ የማረጋጊያ ነገሮች ታደርግልናለች። ከሳምንት በፊት ገብተንበት የነበረውን ጣጣ ደግሞ ታውቂዋለሽ። እናም ባለፈው ቅዳሜ ሚፒ አራት እቅፍ አበባዎች አምጥታልን ነበር - ሶስቱ እቅፎች የናርሲሰስ አበባ ሲሆኑ አንደኛው የሂያሲንት ነበር - (ያዢኛው ለኔ ለግሌ ያመጣችልኝ ነው።)

በይ እንግዲህ ኪቲዬ - ዛሬ ብዙም አላወራሁሽ - ምክንያቱም ጥቂት የሂሳብ ጥናቶች አሉብኝ - ስለዚህ በሚቀጥለው እስክንገናኝ ቻው!

ያንቺው አና

ረቡዕ ሚያዝያ 19 1944

ውድ ኪቲ፦

ኧረ ለመሆኑ - በዚህች ዓለም ላይ - ሶስት ጎኑ በግድግዳ ተከብቦ አንድ ጎኑ ብቻ ክፍት በሆነ ጣሪያ ላይ ተቀምጦ የተፈጥሮን ሚስጥር እንደማጣጣም - ውር ውር የሚሉ ወፎችን እንደማየትና ጣፋጭ ዜማቸውን ያለአንዳች ከልካይ እንደማዳመጥ - ገላሽን በፍቅር የምትዳስስልሽ የምትመስለዋን እምዬ ፀሐይን እንደመሞቅ - ያንን ሁሉ ፀጋ ደግሞ እንደነፍስሽ ከወደድሺውና እቅፍ አርገሺው ከሱ ውጭ ካልሺበት ልጅ ጋር እንደመጋራት ምን የሚያስደስት ነገር አለ? አ ... ኪቲ - ሽንጤ ላይ ጥምጥም ብለው ያቀፉኝ እጆቹ ሙቀት ሲሰማኝ - ለጊዜውም ቢሆን አጠገቤ መሆኑ ሲታወቀኝ - እንዴት ዓይነት መረጋጋት፣ እንዴት ዓይነት ሰላም እንደሚገኝ ልነግርሽ አልችልም! አዎ - በምንም ዓይነት ቃላት መስበር የሌለበት - በምንም ዓይነት ንግግር ሊደፈርስ የማይገባው - ፀጥ ተብለሽ የምታጣጥሚው ልዩና ለጉዱ ዘና የሚያደርግሽ

ስሜት! - እውነቱን ነው 'ምልሽ ኪቲ - ሌላ ሌላውን ተይውና ሞቪ እንኳን ብትሆን ባላለብንና በድመት ኩቱው ባልረበሽን የሚሰጠኝ ዓይነት የመረጋጋት ስሜት ነው።

ያንቺው አ

አርብ ሚያዝያ 21 1944

ውድ ኪቲ -

ትናንት ከሰዓት በኋላ አሞኝ ተኝቼ ነበር። ግን መተኛቴ ሽ በመጀመሪያው ቀን ትክክት ቢለኝና ያን ያህል የጉላ ትኩሳትም ስላልነበረኝ ባወጣ ያውጣው ብዬ ብድግ አልኩበት። በእርግጥ እንደፈራሁት አልነበረም። እንደውም - ዛሬ በጣም ሊሻለኝ የቻለው ባለመተኛቴ ሳይሆን አይቀርም።

ዛሬ ግርማዊትነቷ የእንግሊዝ ልዕልት ኤሊዛቤጥ አሥራ ስምንተኛ ዓመቷን የምታከብርበት የልደት ቀኗ ነው። ይሄን ቆንጆ ማንኛው የታደለ ልዑል ይሆን የሚያገባት በሚለው ርዕስ ላይ ብዙ ስንጨቃጨቅ ብንቆይም የሚሆናትን ሰው ልናገኝላት አልቻልንም። ይልቅዬስ እህቷ ልዕልት ማርጋሬት ሮዝ መቼም ይሁን መቼ አንድ ቀን የቤልጂየሙን ልዑል ባውዶዊንን በእጇ ልታስገባው እንደምትችል የሁላችንም ግምት ነበር።

አንድ ነገር እያሰብኩ ነው ኪቲ - ለተወሰኑ ጋዜጣዎች ደብዳቤ መጣፍና ከልቦለዶቼ አንዱን በዓምዳቸው ሊያወጡልኝ ፈቃደኛ ይሁኑ አይሁኑ ማወቅ እፈልጋለሁ። አይዞሽ - ከፃፍኩም በብዕር ሥም ነው የምፅፍላቸው - ሃሃሃ!.. በተረፈ በሚቀጥለው እስከምንገናኝ ደህና ቆይልኝ!

ያንቺው አና

ሐሙስ ሚያዝያ 27 1944

ውድ ኪቲ

ይሄን ሰሞን «ንጉሠ ነገሥት ቻርለስ አምስተኛ» በተሰኘ በጎቲንገን ዩኒቨርስቲ ፕሮፌሰር የተፃፈ መፅሐፍ እያነበብኩ ነው። ይህ ፕሮፌሰር መፅሐፉን ፅፎ ለመጨረስ አርባ ዓመታት ወስዶበታል። ባለፉት አምስት ቀናት ውስጥ ማንበብ የቻልኩት ሃምሣ ገፅ ብቻ ነበር። እያንዳንዱ ጠጣር ያለ ስለሆነ ከዚህ በበለጠ ፍጥነት ልታነቢው የምትችይው ዓይነት አይደለም። መፅሐፉ ያው ባለ አምስት መቶ ዘጠና ስምንት ገፅ ጥራዝ ነው። እንግዲህ አንብቤ ለመጨረስ የሚወስድብኝን ጊዜ አንቺው ማስላት ትችያለሽ። በዚህ ላይ ሁለተኛ ጥራዝም አለው። ግን የሆነው ቢሆን ልትተይው የማትችይው በጣም ድንቅ መፅሐፍ ነው!

አንዲት እውቀት የጠማት ልጃገረድ በአንድ ቀን ጥርቅ እንዚህን ምን ማወቅ የማትችለው ነገር ያለ መሰለሽ! - ለምሳሌ የእኔን የዛሬውን ብቻ ብነግርሽ አንድ ቀን ማለት እንዴት ብዙ ነገር ሊሰራበት የሚችል ረጅም ጊዜ እንደሆነ ግልፅ ይሆንልሻል። ዛሬ ሥራዬን የጀመርኩት ስለኔልሰን የመጨረሻና ወሳኝ ፍልሚያ የሚያወሳ አንድ ታሪክ ከሆላንድኛ ወደ እንግሊዝኛ በመተርጎም ነበር። ከዛ በኋላ - ከዚህ በፊት ጀምሬው የነበረውን - «Peter the Great's war against Norway (1700-1721)» የተሰኘ መጽሐፍ ማንበብ ቀጠልኩ። ከዛ ደግሞ - «Charles the 12th» «Augustus the strong» «Stanislav Leczinsky» «Mazeppa»- «Von Gorz»- «Brandenburg» እና «Pomerania and Denmark»ን እለፍ እለፍ እያልኩ - ማለትም - በምፈልጋቸው ነጥቦች ላይ ብቻ ትኩረት እያደረግሁ - ሳነባብባቸው አረፈድኩ።

ከዛ በኋላ ደግሞ - ስለብራዚል የሚያወራ መፅሐፍ አነሳሁልሽና እዚያው ድረስ የሄድኩ እስኪመስለኝ ድረስ ብራዚልን አብጠለጠልኳት ነው ማወራሽ!.... «ቢሂያ» በመባል ስለሚታወቀው የትምባሆ ምርቷ - የቡና ምድር ስለመሆኗ - አንድ ሚሊዮን

ተኩል ገደማ ነዋሪዎች ስላሏት ሪዮ ዲ ጄኔሮ ስለተባለች ዋና ከተማ - ስለ ፔርናምቡኮ እና ሳዎ ፖሎ - ስለ አማዞን ወንዝ - አብዛኛዎቹ ነዋሪዎቿ ኔግሮዎች፣ ሙላቶዎች፣ ሜስቲዞዎችና ነጮች ስለመሆናቸው - ከሕዝቦቿ በመቶ ሺዎች የሚቆጠሩት ያልተማሩ ስለመሆናቸው - የወባ ወረርሺኝ በሕዝቧ ላይ ስለሚያደርሰው ጥቃት - ወዘተ. በዛሬው የጥናት ፕሮግራም መሰረት አሁንም ጥቂት የቀረኝ ጊዜ ስለነበረ ወደ ተለመደው «የንጉሣውያን ቤተሰቦች» ጥናቴ ተመለስኩና ስለ «Jan the Elder» - «Willem Lodewijk» - «Ernst Casimir I» - «Hendrik Casimir I» - እንዲሁም በ1943 ዓ.ም. ኦታዋ ውስጥ ስለተወለደችው ስለትንሿ «Margriet Franciska» ገረፍ ገረፍ ካደረግኩ በኋላ ጥቂት እረፍት ወሰድኩ፡፡

ከቀኑ በስድስት ሰዓት ሲሆን ወደ ማረፊያው ወጣሁና ግማሽ ተጠልኩ - ስለቤተክህነት አመጣጥና አጠቃላይ ታሪክ፡፡ ዋ ኪቲ! እንዴት ደስ እያለኝ እንዳነበብኩት አትጠይቂኝ - እስከ ሰባት ሰዓት እንደቆየሁ ውጥሮ ነበር ያቆየኝ!

ከምንት ሰዓት እስከ እንዲሁ ሌላ መፅሐፍ እንዳነበብኩ [illegible]

[illegible]

ደብተሮቻቸው ያላቸውን መበላለጥና መተናነስ ሳገናዝብ ቆየሁና የፅሑፉን ጥናቴን አገባደድኩ እላለሁ፡፡

አሁንም ጉንፋኔ አልለቀቀኝም፡፡ በዚህ ላይ ለማርጎት እንዲሁም ለእማማና አባባ አጋብቼባቸው እያስነጠሱና መሃረቦቻቸውን በማ እየተጠቀሙባቸው ነው ያሉት፡፡ እንዲያውም ፒተር አስጋብቼት እንጂ የእኔስ ብዙም አላሳሰበኝ፡፡ ለነገሩማ ፒተር - «እሱቴ ነይልኝ - የኔ የወርቅ ማለዳ» ብሎ ሳብ ካደረገኝ በኋላ እንደሚስመኝ ፈልጎ ነበር፡፡ ጉንፋን እንዳይዘኝና እንዳይጋባበት እያወቅኩ ስስመው አይታይሽም?- እንዴት ተቀልዷል!

ለማንኛውም ኪቲዬ - ለዛሬው በዚሁ ይብቃኝና እንሰናበት፡፡ በተረፈ እስከምንቀጥለው ማንኛውንም ነገር በሰላም ያቆየን፡፡

ያንቺው አን

እሮብ ሚያዚያ 28/1944

ውድ ኪቲ

ፒተር ቄስሉን ያየሁበትን ያን ሕልሜን መቼ እንደነገርኩሽ እንጃልኝ፡፡ (ትዝ አለሽ?- ጥር ወር መጀመሪያ ላይ የነገርኩሽ ማለት ነው፡፡) [illegible]

[illegible]

የማትችይው አዲስ ክስተት ነበር የታየው። እንዴት እንደሆነ እንኳን ለማስታወስ ይቸግረኛል ፣ ብቻ በድንገት ፣ ትላንት ግብሯ! አስመሳይዋ እና ከውስጤ ውልቅ ብላ ስትወጣ ሁለተኛዋ እና ስትተካ ታወቀኝ። «ሁለተኛዋ እና» ግን ንዝሕላልና እፎፉ ያልሆነችውና ከምንም በላይ ንፁሕ እና እጅግ ጨዋ መሆን የምትፈልገዋ ፣ ሙሉ በሙሉ ግልፅ መሆን የምትፈልገዋ እና ናት።

ከጎኑ ልጥፍ ብዬበት እንደተቀመጥኩ እንዳች ከማውቀው ለየት ያለ ስሜት በሰራ አካላቴ እንደሞገድ ተሰራጨብኝ። ከሆት መጣ ሳልለው ድንገተኛ ሆነ ግን ከግራ ዐይኔ የሚፈሰው ዕንባዬ በጉንጬ ላይ እየተንጠለጠለ ኩት ላይ ይንጠባጠብ ጀመር። ከቀኝ ዐይኔ የሚፈሰውም በአፍንጫዬ ጥግ ቁልቁል እየወረደ እዚያው ኩቱ ላይ መንጠባጠቡን ቀጠለ። እያለቀስኩ መሆኔን ፒተር ልብ ያለው አይመስለኝም ፣ እርግጠኛ አይደለሁም ፣ ምክንያቱም ምንም ዓይነት እንቅስቃሴም ሆነ ምልክት አላየሁበትም።

እንግዲህ ምናልባት እኔን እየተሰማኝ የነበረው ዓይነት ስሜት እሱም'ጋ ገብቶ ነበር ይሆን? ፣ ብቻ ምንም ይሁን ምን ከአፉ አንድም ቃል እንዳልወጣ አስታውሳለሁ። አጠገቡ ሁለት «እናቶች» የነበሩ ስለመሆኑስ የሚያውቀው ነገር ይኖር ይሆን? እነዚህ ጥያቄዎች ቢያንስ ለጊዜው መልስ ሳያገኙ መቆየታቸው የግድ ነው።

ሁለት ሰዓት ተኩል ላይ ከፒተር ታማሩ አልጋ ላይ ብድግ አልኩና ሁልጊዜ ተሰናብብተን ወደምንለያይበት መስኮት ተጠጋሁ። መብረክረኩ ግን አልለቀቀኝም። አሁንም «እና ቀጥር ሁለት» ነኝ። ወዲያው እሱም ብድግ አለና ወደኔ ተጠጋ። ሁለት እጆቼን እንደክንፍ ዘርግቼ አንገቱ ላይ ተጠመጠምኩበትና ግራ ጉንጩ ላይ ግጥም አድርጌ ከሳምኩት በኋላ የቀኙንም ልስምለት ከአንገቱ ዞር ስል ፣ መሃሉ ላይ ፣ ድንገት ፣ ከንፈሩና ከንፈሬ… ገጥ! ፣ ለመጀመሪያ ጊዜ ከንፈር ለከንፈር! ፣ ቢንጎ ኪቲዬ!

ከንፈሮቻችን እንደተጣበቁ ቆዩ ፣ ይላሱን መተቃቀፍ ይላሱን መጨማመቅ ቀጠልን ፣ መተሳሳት በይው! ቶሎም መላቀቅ የምንችል አልመሰለኝም ይረስ ተጠማጠምን! እ...ህ! ኪቲ ፣ በእርግጥም ፒተር 'በገር ልብ ጥሜት የተቃጠለ ልጅ ነው። እኔም በሕይወቱ ለመጀመሪያ ጊዜ ንፁሕ ልብ ያላት እንስት ልጃገረድ አገኘ። በሕይወቱ ለመጀመሪያ ጊዜ የመጨረሻዎቹ አብሮቹና «ጨርሶ የማይመቹ» የሚባሉ ልጃገረዶች እንኳን እንደ የተደበቀ መልካም ጎን እንዳላቸው ፣ በሪሳቸው ጊዜ ሊያሳዩት የሚችሉት ንፁሕ ልብ እንዳላቸው አወቀ። በሕይወቱ ለመጀመሪያ ጊዜ ራሱን ሙሉ በሙሉ አሳልፎ ሰጠ ፣ ከዚህ በፊት ምንም ዓይነት የወንድም ሆነ የሴት ጓደኛ ኖሮት የማያውቅ እንደመሆኑም ለመጀመሪያ ጊዜ ትንንሽ ማንነቱን እውነቱ ለማሳየት በቃ። እሁን ፣ በሚገባ አግኝቶኛል ፣ በሚገባ አግኝቼዋለሁ ፣ በሚገባ ተዋውቀናል!»

የሆነው ሆኖ አሁንም ስለም እየናኝ ያለ አንድ ጥያቄ አለ። «እየሰራሁት ያለሁት ነገር ትክክል ነው? እንዲህ በቶሎ ራሴን መስጠቴ ፣ ይህን ያህል ስሜታዊ መሆኔ ፣ ግለትም ፣ የራሴን የፒተርን ያህል ስሜታዊ ችኩል መሆኔ ልክ ነው? እስከ መቼም ወንድ ልጅ ነው ፣ እኔ ልጃገረዲቱ ግን ከዚህ ይህን ያህል በችኮላ መገፋፋቴ ተገቢ ነው?» በበኩሌ ለዚህ ጥያቄ ያለኝ መልስ አንድ ብቻ ነው ፣ «እጅግ በጣም በመናፍቅ ለረጅም ጊዜ ከናፍቀው የኖርኩት ነገር ነው ፣ ብቸኝነት ሊውጠኝ ሊሰለቅጠኝ ሲያስፈራራኝ የኖርኩ ልጅ ነኝ ፣ እና አሁን ከዚህ ሁሉ ጊዜ በኋላ ብሎልኝ መፅናኛዬን አግኝቻለሁ። በተረፈ ፣ ከሌሊላው ሌላው ሁሉ የሚያገባኝ ነገር የለም ፣ እንዲያዋረኝም አልፈልግም።»

የጠዋት ጠዋቱ ግንኙነታችን በአብዛኛው እንደማገኘውም ግልጽሬዊው ቤት ነዋሪ ነው። የከሰዓት በኋላውም ቢሆን እንደዛው ነው ፣ ስልሽ ፣ ከስንት አንዴ የሆነ አጋጣሚ ሲፈጠር ካልሆነ በቀር። የማታ የማታውን ግን አትጠይቂኝ!... ቀኑን ሙሉ በእኔም ሆነ በእሱ ውስጥ ታምቆ የዋለው ናፍቆት ገና ስንገናኝ እንደርችት

ደፈንፍል ነው የምወራኝ! - ከወላጆቻችን በቀር ሌላ ፍጡር እስከምናርፍ ትዝ አይለንም:: እሱ ክፍል ውስጥ ብቻችንን የምንን ግለት - እኔ የማስበው ስለሱ ብቻ ነው እሱም የሚያስበው ስለኔ ብቻ ነው - ሌሎቹን ከመፈጠራቸውም እስከመርሳት እንደርሳለን:: በእያንዳንዱ ምሽት ቀደታችንን ከጨረስንና ልንለያይ ስንል ከምናደርገው የመሰነባበቻ መሳሳም በኋላ ከክፍሉ ውስጥ እንዴት ፋር ብሎ እንደምወጣ ባሚኝ ኪቲ! ለምን መሰለሽ - ቤቶ እንደገና ወይኖቹን ላለማየት - እንደገና ላለመሳሳም - እንደምንም ለመራቅ - ለመሸሽ - ቶሎ ወደ ክፍሌ ገብቼ ጭለማው ውስጥ ብቻዬን ለመሆን!

ከፒተር ክፍል ወጥቶ እኔ ክፍል ለመድረስ የግድ የመካከለኛውን የጋራ ክፍላችንን ማቋረጥ አለብኝ:: ታዲያ ልክ በመካከለኛው ሳቋርጥ ምን የሚጠብቀኝ ይመስልሻል? ቦግ ቦግ ያሉ መብራቶች - አላስፈላጊ ጥያቄዎች - የሽሙጥ ሳቆች - አንል መጠቋቆምና መጠቃቀሶች - ወዘተ:: ምን ታደርጊዋለሽ ኪቲ -

እንደምንም እልሄን ዋጥ አድርጌና ምንም ያልተሰማኝ መሆኔ ከማለፍ የተሻለ አማራጭ የለኝም:: በተረፈ በትናንትናው ዕለት በኔና በፒተር መሃል ድንገት በተፈጠረው አዲስ ክስተት ልቤ አሁንም ክፉኛ እንደታወከ ነው:: ግራ መጋባት አትይው - ድንጋጤ አትይው - ደስታ አትይው - ሐዘን አትይው - ብቻ ምንም ዓይነት ስም በትክክል ልትሰጪው የማትችይው ያ ስሜት እስካሁን አልለቀቀኝም:: ፒተር ትናንትና ስሜቴን ያመሰ ስሜት ከዚህ በፊት ገጥሞኝ የማያውቅ ዓይነት ነው - እንደ ሁለቱ በእሑል ከሆነው በቀር:: አዎ - ፒተር ልክ እንደዚ ነው እያስፈረብኝ ያለው - ሽንፍላ ይመስል ውጪዬን ወደ ውስጥ! ውስጤን ወደውጪ እስኪገለብጠው ድረስ!... በእርግጥም እንደ ሰው እንዲህ ድንገት እንደአሳቶ ገምሬ ከፈነዳበት አዲስና እንግዳ የስሜት ግዛት ውስጥ ለመውጣትና ወደ ቀድሞ መረጋጋቱ ለመመለስ የግድ ጥቂት እረፍት መኛቴ ምንም የሚያጠያይቅ

አይደለም::

እ... ፒተር! ምን ይሆን በፈጠረህ ያደረገከኝ? ምን ጉድ ነው ያስነከኝ? - ምንድነው ከኔ የምትፈልገው?... እ...ህ! አሁን ገና ሚገና ችግር በደንብ ገባኝ! ያኔ ስለ ቦይፍሬንዷ ስለ ዲርክ የምታወራልኝን ሁሉ ነገሬም ብዙው አላውቅም ነበር:: አሁን ነው ያ ሁሉ ሲገቷ የገባኝ - አሁን ገና! ልክ እሷ ባለፈችበት ቁብ ውስጥ ግልፍ ስጀምር! አዎ - አሁን የሷ ጥያቄዎች የኔም እየሆኑ ነው:: ለምሣሌ ዕድሜዬ ደርሶ ቢሆንና ፒተር ላግባሽ ብሎ ጠይቆኝ ቢሆን ምን ነበር የምመልስለት?... እና - እስቲ ተትዬ ሊሉቶሽ ተናገሪ! ልታገቢው እንደማትችዪ ነው የሚሰማሽ - አይደል? ገን ደግሞ ቆርጠሽ ልትተይውም በጣም በጣም ይቸግርሻል:: መቀራረብ - መዋደድ - መሳሳም - ምናምን አንድ ነገር ነው:: መጋባት ደግሞ ሌላ ነገር ነው:: ፒተር ገና ራሱን ያላገኘ ያልበሰለ ልጅ ነው - የመንፈስ ጥንካሬው በቂ አይደለም - ባሕሪው የእካሉን ያህል እንኳን ያልዳበረለትና ጠለቅ ብሎ አመራማሪው ገና ሕፃን ልጅ መሆኑ በግልፅ የሚታይ ነው - ለኔ እንኳን በአካል እንጂ በመንፈስ ታላቄ ነው ሊባል አይችልም - ለጊዜው ዘና ከማለትና ከመደሰት ያለፈ ሕልም የለውም::

እኔ'ምለው - አሁን እውነት እኔ የአሥራ አራት ዓመት ልጅ ነኝ? - እውነት አሁንም እንዲት ውጭ የትምህርት ቤት ልጃገረድ ነኝ? በኔ ዕድሜ ያሉ ልጆች እንደሚባሉት ገና ምንንም ያላየሁ! ምራቄን ያልዋጥኩ! ክፉና ደጉን ያልለየሁ ብላቴና ልጅ ነው ማለት ነው? - ሃሃሃ! - ይታይሽ እስቲ ኪቲዬ - እኔ ነኝ «ምንንም ያላየሁ» ቱ? - ኧረ ለመሆኑ ምንድነው «ማየት» ማለት? - ማንም በኔ ዕድሜ ባላለፈበት ችግርና ጫና ውስጥ እኮ ነው ያለፍኩት! እናም - ማንም በኔ ዕድሜ ሊያየው ከሚችለው በላይ አይቻለሁ! አሁን አሁንማ የብስለቴ ደረጃ ለኔው ለራሴ እንኳን እያስፈራኝ መጥቷል - ስልሽ - ወደፊት ቢልልኝ ከዚህ ቤት በሰላም ብወጣ እንኳን ከእኩዮቼስ ሆነ ከታላላቆቼ በምንኛ ነው መግባባት የምችለው?... ወይ «አሥራ አራት» ዓመት! -

እምትፈን ነገርን ከልጄን መቶ ዓመትም ያለፈን መሄዱ ነው የሚሰማን:: አ ዞ፣ ፣ የገዛ ልብሽን በገዛ እስምርሽ ስትፋለሚ እንደመሞከር ከባድ ነገር ያለ እንዳይመስልሽ፣ ለማንኛውም እስካ ትልቁ ቁምነገር ለዚህ ለምክሁበት ነገር ትክክለኛውን ጊዜ ነው የመረጥኩት ብዬ በእርግጠኝነት መናገር እችላለሁ ወይ የሚለው ነው::

ያንቺው እና

ማክሰኞ ግንቦት 2 ቀን 1984

ውድ ኪቲ

ትናንት ማታ ከፒተር ጋር ስለተለያዩ ነገሮች ስናወራ ቆየን በመሀሉ ‹‹እኔ ምልህ፣ እኔና አንተ ስላለንበት ሁኔታ በተቻለዎ ቢሆን ለአባባ ልንነግረው የሚገባን አይመስልህም?›› ስል ጠየቅሁት ትንሽ ከተመያየንበትና እሱም በሚገባ ካሰበበት በኋላ ለአባ መንገሬ ተገቢ መሆኑን አረጋገጠልኝ:: በውሳኔው እቅም በጣም ነው የተደሰትኩት፣ ምክንያቱም ይሄ የሚያሳየው ፒተር ምን ያህል ታማኝ ልጅ እንደሆነ ነው:: ከፒተር ክፍል እንደወጣሁ ከአባባ ጋር ኪታችንውው ቢሮ ውሃ ቀድተን ለማምጣት ተያይዘን ወጣን:: ገና ደረጃውን መውረድ እንደጀመርን ‹‹እኔ'ምልህ አባባ›› አልኩት ‹‹እኔና ፒተር ደህን ሁሉ ጊዜ ፒተር ክፍል መሰተ ብቻችንን ስናሳልፍ መቼም እርባ ከንድ ተራርቀን እንደማንተመጥ መገመት የሚሳንህ አይመስለኝም፣ እና ልጠይቅህ የፈለግሁት፣ በአንተ አመለካከት ደህን ነገር እንደፈጸ ታየዋለህ፣ ስህተት ነው?›› አባባ ወዲያውኑ መልስ አልሰጠኝም። ትንሽ ካቅማማ በኋላ ግን፣ ‹‹በበኩሌ ስህተትንቱ ምኑ ላይ እንደሆነ አይታየኝም። ነገር ግን እጅግ በጣም ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርብሻል አና፣ በእንዲህ ያለ መፈናፈኛ በሌለው ቦታ ይህ ዓይነት ግንኙነ አስቸጋሪና ምናልባትም አደገኛ ሊሆን ይችላል::›› ወትችን

ደቶችን ስንመለስና ደረጃውን እየወጣን ሳለን ደግሞ ቃላቱ እንደያው ሆነው ትርጉሙ ግን ለየት ያለ ነገር ያወራን ጀመር:: ሲቋርጥን በማግስቱ፣ ማለትም እሁድ ጠዋት፣ ከጠፋኝና አንቱ ከዘለ ያለ ጥግ ከወሰደኝ በኋላ፣ ‹‹እና፣ ትናንት ያልሽኝ ነገር ብዙ አሰብበከበት›› በማለት ንግግሩን ጀመረ፣ ሁሉንም በደንብ ውሃው አላማረኝም ነበር:: ‹‹ስለእውነት ለመናገር እኛ ሁሉም እንደኛ ፒተር እያደረጋችሁ ያላችሁት ነገር ትክክል ነው ለማለት የሚያም በጣም ይቸግረኛል፣ እሱ፣ አንቺም ትንሽ እስብ አድርገበት እዚህ ውስጥ? ፣ በዚህ በተወጣጠረ ሁኔታ እያለን? ፣ እኔስ እነሱን ያንቺና የፒተርን ግንኙነት ያው ትምህርት ቤት ውስጥ የሚፈጠረው ዓይነት ዓይነት አድርጌ ነበር የማየው:: ፒተር ፍቅር ይዞታል ማለት ነው?››

‹‹አባባ፣ ፒተር ፍቅር ይዞታል የሚል ቃል የወጣኝ አይመስለኝም!››

‹‹የውልሽ አናዬ፣ እንቺንም ሆነ እሱን የመረዳት ችግር እንደሌለብኝ በደንብ ታውቂያለሽ፣ ግን አሁንም ቢሆን በእኔ አመለካከት አንቺ ነሽ ነገሮችን ለዘብ ለማድረግ መጣር ያለብሽ:: እም፣ ለምሳሌ አሁን እያደረግሽ እንዳለሽው ብዙ ጊዜ ወደ ክፍሉ አትሂጂ፣ ማለቴ፣ ልታደርጊለት ከምትችይው በላይ እንዲያስብ አትገፋፊው:: በእንዲህ ያሉ ነገሮች ላይ ዋናው ተዋናይ የሚሆነው ወንዱ ነው፣ ይሁን እንጂ ሴት ልጅ በተፈጥሮ የተቸረችው አንድ ልዩ ኃይል አላት:: ወንድ ልጅን ለመሳብ የሚረዳትን ያንኑ ተፈጥሯዊ ምትሀቷን በመጠቀም ቀዝቀዝ እያደረገውና አደብ ልታስገዛው ትችላለች:: ትልቁ ችግር ምን መሰለሽ አና፣ እኛ እዚህ ቦታ የምንኖረው ሕይወት ከዚህ በፊት ከኖርነው የዘለቀውን ዓይነት፣ ማለትም፣ በነፃነት የሚኖሩ ሰዎች የሚኖሩትን ዓይነት ሕይወት አይደለም:: አየሽ፣ በነፃነት ብትኖሪ ያለሽ ቢሆን፣ ከሌሎች ወንድ ልጆችም ሆነ ልጃገረዶች ጋር የመገናኘት ዕድል ያለሽ ቢሆን፣ የመሰለሽን ለመቅረብ ያልመሰለሽን ለመራቅ እማራጩ ስለሚኖርሽ ችግሩ ደህን ያህል

አይችላም ነበር። እዚህ ግን ፣ አንቺም ሆንሽ እሱ ሳትወዱ በግዳችሁ እንደሰርጻን ታሽጋችሁ በምትኖሩበት በዚህ ቦታ ግን ፣ እንዴ ቀረብሺው ማለት ቀረብሺው ነው! ፣ ሁነብሽን ብትቀይሪና ልትርቂው ብትፈልጊ እንኳን አትችይም! እና ፣ እባክሽ እና ከልጁ ጋር የጀመርሺው ነገር የቱንም ያህል ቢያስደስትሽ ከሚገባው በላይ ቦታ አትስጪው!»

«ከሚገባው በላይ ቦታ አልሰጠሁትም እባባ ፣ ምናልባት የሚገባውን ያህልም ቦታ የሰጠሁት አይመስለኝም! ፣ ፒተር እኮ ጨዋ ልጅ ነው ፣ አንተም ሆንክ የተቀሩቱ ከምትገምቱት በላይ ጨዋና ጥሩ ልጅ ነው!»

«ጥሩ ልጅ አይደለም አላልኩም! እና ፣ ግን ፣ ወጣት ነው ፣ ጎረምሳ ነው ፣ ራሱን ሙሉ በሙሉ ለመቆጣጠር የሚያስችለው ያህል ጠንካራ ባሕርይም አለው ብዬ አላምንም። በተለይ ሁኔታዎች በቀላሉ ሊገፋፉ የሚችል ልጅ ነው ፣ ለበጎም ለመጥፎም። በበኩሌ በእሱ ቦታ ሆኜ የምመኝለት በነው ጎ እንደነዓ እንዲቆይለት ነው። ምክንያቱም ፣ ፒተር ከተፈጥሮውም እንደነዓ እንዲቆይለት ነው። ምክንያቱም ፣ ፒተር ከተፈጥሮውም ጥሩ ልጅ እንደሆነ አውቃለሁ።» እንዲህ እንዲህ ከተባባልን በኋላ አባባ ራሱ ፒተርን ሊያነጋግረው ተስማምተንና ጉዳዩን ለጊዜው ዘጋነው።

ስሁድ ጠዋት እዛው ማረፊያችን ላይ ስንገናኝ ፣ «አሺ እና ፣ ከአባትሽ ጋር ተነጋገርችሁበት?» ሲል ጠየቀኝ።

«አዎ» አልኩት ፣ «በእጥሩ ንገሬኝ ካልኩኝ ፣ አባባ ግንኙነታችንን አልጠላውም። ግን አንድ ስጋት አለው ፣ ነጋ ጠብ በየሰዓቱና በየደቂቃው በምንገናኝበትና የመነፋፈቅ ዕድል እንኳን በማናገኝበት በዚህ ቦታ እንዲህ ዓይነቱን ቅርርብ መፍጠራችን ውጤቱ ከምንገምተው በተቃራኒው ሊሆን እንደሚችልና በቀላሉ ንትርኩና ውብ ውስጥ ልንገባ እንደምንችል ተርጓሚውን ነገሬ ... የም ግን አሁ እኔና አንቺ የተስማማንበት ነገር አለ! «የም

«ግን አሁ እኔና አንቺ የተስማማንበት ነገር አለ! ፣ «የም

እንዴ እና?» ሲል ፒተር አምባረቀብኝ።

«መቼም መቼም ፣ በምንም ዓይነት ፣ ውብ ውስጥ ላንገባ ቃል

ተግባብተናል ፣ እኔ ደግሞ ቃሌን ለመጠበቅ በጣም በጣም ዝግጁ ነኝ!»

«አውቃለሁ ፒተር ፣ ለዝግጁነቱማ እኔም ዝግጁ ነኝ ፣ አባባ ግን ነገሩ እንደዚህ አልመሰለውም ፣ ጓደኝነታችንን እንዲሁ የእህትነት የወንድምነት አድርጎ ነበር የወሰደው።... እኔ ምልህ ይመስልሀል? ፣ ስልህ ፣ ልክ እንደ በፊቱ ማለት ነው።

«በበኩሌ እችላለሁ... አንቺስ?»

«እኔም እንደዛው። ለአባባም የነገርኩት በጣም እንደማምንህና እምንሀለሁ ፣ አባባን የማምነውን ያህል እምንሀለሁ ፣ ከልቤ እንደማታሳፍረኝም እርግጠኛ ነኝ። ሙሉ እምነቴን ልተልብህ የሚገባህ ልጅ ነህ ፒተር ፣ አይደለህም?»

«ነኝ እና ፣ ነኝ።... ባልሆን እንኳን እሆናለሁ ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ።» (እነዚህ ቃላት ከአፉ ሲወጡ ከነፈርጃቸው እንዴት እንደተርበተበተ ፣ ፊቱ እንዴት እንደቀላ አትጠይቁኝ ኪቲ ፣ ያ ፀደናፍርኑቱ ድንገት ከየት ጉብ እንዳለበት እግዜር ይወቀው!)

«አዎ ፒተር ፣ በደንብ እምንብሀለሁ» በማለት ቀጠልኩ ፣ «ብዙ ጥሩ ጥሩ ነገሮች እንዳሉህና ይህቺን ዓለም በተገቢው መንገድ ልትኖርባት የሚያስችልህ ብቃት እንዳለህ ሙሉ እምነቴ ነው»

ከዛ በኋላ ስለሌሎች ነገሮች ስናወራ ቆየን ፣ ስልሽ ፣ ኪቲ ያለ ውይይት ሳይሆን እንዲሁ ብቻ ዝም ሳለመባባል ያህል በለምንም ስለምንም እንደምታወሪው ማለት ነው። ታዲያልሽ ፣ ሳይቸግረኝ ድንገት በጨዋታችን መሀል ፣ «መቼም ከዚህ ቦታ በንወጣና ወደቀድሞው የነፃነት ሕይወታችን ስንመለስ ከመፈጠሬም ትዝ እንደማልልህ አውቃለሁ። አዎ ፣ ዞር ብለህም አልኩት። አለ አይደል ፣ የብሽሽቅ ዓይነት።

ተቀጣጠለልሽ እንደችዐ! ፣ ሥሩ ተገታተረ ፣ ዐይኖቹ ፈጠጡ

- ድምፁ ለጉድ ተናንቀው:: «ምን ለማለት ፈልገሽ ነው እናና? - እኔ - እኔ ነኝ ፀር ብዬ የማላይሽ? - አ… እና፣ ስለኔ እንዲህ እንድታስቢማ አልፈልግም - በጭራሽ! - እንዲህ ዓይነት ነገር ሁለተኛ ከአፍሽ ባይወጣ ደስ ይለኛል::»

ልክ ይሄኔ ከወደታች ተጠራሁና እዚያው ጣሪያው ላይ ትቼው በጥድፊያ ወረድኩ::

ታዲያ ዛሬ ስንገናኝ ፒተር ምን ነገረኝ መሰለሽ - አባባ ጠርቶ ስለእኛ ጉዳይ እንዳነጋገረው:: «አባትሽ የኔና እንቺ ግንኙነት በዚህ ከቀጠለ ይዋል ይደር እንጂ ወደ ፍቅር መለወጡ የማይቀር ነው የሚል ስጋት አለው» አለኝ:: እኔ ግን ራሳችንን መቆጣጠር እንደምንችልና ምንም ችግር ሊፈጠር እንደማይችል እርግጠኛነቴን ገለጽኩለት::

አባባ አሁን አንድ አቋም የያዘ ይመስላል - እስካሁን አደርገው እንደነበረው በየምሽቱ ወደ ፒተር ክፍል እንድሄድ አይፈልግም:: እውነቱን ነው ምልሽ ኪቲዬ ይሄን ነገሩን ግን አልወደድኩለትም:: ከፒተር ጋር መሆን ስለምፈልግ ብቻ አይደለም በአባባ አቋም ቅር የተሰኘሁት:: ፒተርን እንደማምነው ከነገርኩት በኋላ እንዴት እንዲህ ዓይነት ስጋት ውስጥ ይገባል? ፒተርን አምነዋለሁ ካልኩና በእርግጥም የማምነው ከሆነ ምን ያህል እንደማምነውም ላሳየው እፈልጋለሁ:: ክፍሉ ከመግባት እስከመቆጠብ ደረስኩ ማለት ግን እምነቴን ሳይሆን ጥርጣሬዬን አሳየሁት ማለትኮ ነው::

እእ - እንዲህማ አላደርግም:: እንደውም - አሁኑኑ ወደ ፒተር ክፍል!

ያንቺው አን

ውድ ኪቲ ረቡዕ ግንቦት 3 ቀን 1944

መጀመሪያ የሳምንቱን ዜናዎች በአጭሩ:: የፖለቲካ ወሬ እረፍት ላይ ነን:: ከምንም ዓይነት እናም ምንም ዓይነት ፖለቲካ ነክ ሪፖርት የለም:: አሁን አሁን እኔም የሕብረብሔሩ ጦር በናዚዎች ላይ ወረራ ማድረጉ በምንም ምክንያት የማይቀር መሆኑን እያመንኩ መጥቻለሁ:: ምንም ቢሆን ሩሲያ ብቻዋን ሁሉንም ነገር ትወጣው ብለው ሊተዉላት የሚችሉ አይመስለኝም:: ያም ሆኖ ግን በአሁኑ ሰዓት ይህ ነው የሚባል ምንም ነገር እያደረጉ አይደሉም::

አቶ ክሬለር ለፒተር ለታጣፊ አልጋው የሚሆን አዲስ ስፕሪንግ አመጣለት:: ስለዚህ ፒተር ስፕሪንጉን አልጋው ላይ የመግጠም ሥራ ይጠብቀዋል ማለት ነው - ገና ከሁኑ ሀሳብ ይዞታል:: አዲሱን ስፕሪንግ የመግጠም ጣጣ ውስጥ ከመግባት አሮጌው ላይ መተኛቱን ቢቀጥል እንደሚመርጥ ያስታውቅበታል::

በነገራችን ላይ ሞሺ (የፒተር ድመት) መጥፋቱን ነግሬሻለሁ? እም - እምጥ ይግባ ስምጥ ሳይታወቅ ድንገት የውሃ ሽታ ሆነ - ካለፈው ሳምንት ማለትም ከሐሙስ ጀምሮ ዐይኑን አላየነውም:: እንደኔ ግምት ከሆነ ይሄን ጊዜ እንዱ «እንስሳት አፍቃሪ» ደህና አድርጎ አጣጥሞታል - ነፍስያውም ይሄኔ በድመቶች ገነት ውስጥ ናት:: ምናልባትም ከሰሞኑ አንዲት ትንሽዬ ልጅ ከሞሺ ቆዳ የተሰራ ለስላሳ የፉር ኮፍያ ስጦታ አግኝታለች:: አ… ኪቲ - ፒተር ምን ያህል እንዳዘነ አትጠይቂኝ - ሰማይ የተደፋበት ነበር የሚመስለው::

ሌላው እንግዲህ - ካለፈው ቅዳሜ ጀምሮ አመጋገባችንን ቀይረናል:: ምሳችንን ምንጊዜም ከቀትር በፊት አምስት ተኩል ላይ እንበላና እስከ እራት ሰዓት ያለውን ጊዜ በአንድ አንድ ኩባያ መረቅ እንገፋዋለን:: ይህ ማለት በቀን ሶስቴ በመብላት ፈንታ ሁለቴ ብቻ በመብላት ምግባችንን መቆጠብ ችለናል

ማለት ነው። ቅጠላ ቅጠል ማግኘት አሁንም በጣም በጣም ከባድ ነው - ለምግቢ ባሬ ለፀደን እንኳን የሚያስጠላ ነገር ተብዬ ነው ተቀቅለን የተመገብነው። ቅቅል ጎመን - ቅቅል ስፒናች - የጎመን ሾርባ - ምናምን - በቃ - ከዚህ የተለየ ነገር የሚታሰብም አይደለም። እልፍ እልፍ ለሰውተ ያህል የጠወለገ ድንች እንተላቅልበታለን - ትንሽ ቅንጦት ቢጤ ሲያምረን ማለት ነው።

በቀላሉ ልትገምቺው እንደምትችይው እዚህ ቦታ ያለነው ሰዎች ምሬቱ እናንጫችንጋ ሲደርስና ግሽግሽ ሲለን በሚገባው ራሳችንን የምንጠይቀው ጥያቄ አለ - «ኧረ እንደው ምንድነው፣ - ምንድነው የጦርነት ጥቅሙ? - ለምንድነው ሰዎች በሕብርና በሰላም መኖር የማይችሉት? - ለምን ሲባል ነው ይህ ሁሉ ጥፋት፣ ይህ ሁሉ ውድመት፣ ይህ ሁሉ እልቂት?» አዎ ኪቲ - ይሄ ጥያቄ ማንም ሰው በማንኛውም ጊዜ ሊያነሳው የሚችለው ዓይነት ጥያቄ ነው። ይሁን እንጂ እስካሁን አጥጋቢ መልስ ሊያገኝለት የቻለ ማንም የለም። እስቲ አስቢው ኪቲ - ለምንድነው በአንድ በኩል ይበልጥ የማውደም አቅማቸው በየዕለቱ እየተራቀቀ የሚሄድ የጦር አውሮፕላኖችና ቦምቦች ያለማቋረጥ በገፍ የሚመረቱትና በሌላ በኩል ደግሞ በዚሁ የወደሙ ከተሞችን በአስቸኳይ መልሶ ለመገንባት የሚያስችሉ ተገጣጣሚ የሕንፃ አካላት ጎን ለጎን የሚመረቱት? መጀመሪያ ማውደም - መልሶ ደግሞ መገንባት - ምን የሚሉት ጨዋታ ነው? ለምንድነው በሚሊዮኖችና በቢሊዮኖች የሚቆጠር ገንዘብ በየዕለቱ ለጦርነት የሚውለውና በሌላ በኩል ደግሞ ለጤና አገልግሎት፣ ለትምህርት፣ ለጥበብ ነክ ጉዳዮችም ሆነ ድሀውን ካለበት መቀመቅ ለማውጣት ቤሳ ቤስቲን የሚጠፋው? ለምንስ ነው ግሚሱ የዓለም ሕዝብ ሁሉ ነገር ተርፎትና የሚጥልበት አጥቶ ሳለ ግሚሱ የሚልሰው የሚቀምሰው አጥቶ በረሀብ በቸነፈር የሚያልቀው? ለምን? - ለምንድነው ሰዎች ይህን ያህል የሚያደርጉትን እስከማያውቁ ድረስ ሊያብዱ የቻሉት? በበኩሌ «ታላላቆቹ» ሰዎች (መሪዎቹ) - ፖለቲከኞቹ - እንዲሁም ካፒታሊስቶቹ ብቻ ናቸው ለጦርነቱ

«በሥጋ ከሞትኩ በኋላ እንኳን በመንፈስ መኖር እፈልጋለሁ - ሥሜ አብሮኝ እንዲቀበር አልፈልግም፣ ስለዚህም ለዚህ ተሰጥዖ ያደለኝን እግዚአብሔርን አመሰግነዋለሁ። ራሴን በራሴ ማሳደግ እንድችል - ስለማንኛውም ነገር ጥሩ አድርጌ መፃፍ እንድችል - በውስጤ ያለውን ሁሉ ያለምንም ችግር መግለፅ እንድችል አድርጎ

የፈጠረኝን አምላኬን ከልብ አመሰግነዋለሁ።»

ተጠያቂዎች የሚል እምነት የለኝም። በጭራሽ፣ እያንዳንዱ ተራ ሰው የነሱን ያህል ተጠያቂና ተወቃሽ ነው። እንደዛማ ባይሆን ሆኖ - እሱም እንደመሪዎቹ በጦርነት ዛር የተለከፈና ምስቅ ጥፋትና ውድመት ባይሆን ኖሮ - ፈቃዳቸውን ለመሙላት በሙትጋት ፈንታ ገና ዱሮ እራ ባለና ባመፁባቸው ነበር፤

እም - ሰዎች ስንባል በውስጣችን ተደብቆ የሚኖርና ሁኔታዎች አመቺ ሆነው ሲገኙ ሕሊናችንን ደፍጥጦ የሚወጣ - የማጥፋት፣ የማፍረስ፣ የማውደም፣ የመግደል፣ የመፍጀት፣ ወዘተ. አባዜ አለ። እናም - የሰው ልጅ ሁሉ ከሊቅ እስከ ደቂቅ አንድ ትልቅ ለውጥ የሚያካሂድበት ጊዜ እስኪመጣ ድረስ ጦርነቶች ይኖራሉ - የተገነባው፣ የደረጀው፣ ያደገው ሁሉ ይፈርሳል ይወድማል - የነበረው ሁሉ እንዳልነበረ ይሆናል - ከዚያ በኋላ የሰው ልጅ ሁሉን ነገር ሀ ብሎ ይጀምር ዘንድ ይገደዳል።

እልፍ እልፍ የማዝንባቸው፣ የምተክዝባቸው፣ መንፈሴም የሚወርድባቸው ጊዜያት ጥቂት አይደሉም። ይሁን እንጂ ሙሉ በሙሉ ተስፋ እስከመቁረጡና በቀን ጨለማ እስከመዋጡ የደረስኩበት ጊዜ አልነበረም ማለት እችላለሁ። እዚህ ቤት ተደብቀን እያሳለፍን ያለነውን ሕይወት እንደ አንድ አደገኛ ግን ደግሞ ደስ የሚል አድቬንቸር ነው የማየው። ፍቅር፣ ደስታ፣ ሐዘን፣ ሥጋት፣ እድጋ፣ ሞት፣ ወዘተ. በሚደንቅ ሁኔታ የተዋሀዱበት አድቬንቸር። ዳያሪዬም ላይ ችግሮቼን ሁሉ ሳስፍራቸው ቀልድ ነክ ቃና እንዲኖራቸው እያደረግሁ ነው። የአሁኑን የልጃገረድነት ሕይወቴን ከሌሎች ልጃገረዶች በተለየ መንገድ ለመምራት ወስኛለሁ - የወደፊቴም ሕይወቴ ከተራ የቤት እመቤቶች ሕይወት የተለየ መሆን አለበት።

ወጣት ነኝና በውስጤ ታምቀው የሚገኙና ገና አንድ አንድ እያሉ የሚወጡ ብዙ ተሰጥዖዎች አሉኝ። ወጣት ነኝና በሁሉም ረገድ ጥንካሬ አለኝ - አሁንም እየመራሁ ያለሁት እጅግ ፈታኝ ሕይወት ነው። በዛ ሁሉ ፈተና መሀል ሆኜም ቀኑን ሙሉ ሳማርርና ሳጉረመርም አልገኝም። ከፈጣሪዬ የተቸረኝ ብዙ ብዙ

ነገር አለኝ - ደስተኛ ተፈጥሮ፣ አስደሳችና ተወዳጅ ባሕርይ፣ የማይነጥፍ የመንፈስ ብርታት፣ ነገሮችን በቀላሉ የመረዳት ችሎታ፣ ወዘተ። ሁልጊዜ የሚሰማኝ - ውስጤ በየዕለቱ እያደገ እየበሰለ መሄዱ ነው - ተፈጥሮ ምንኛ ውብ እንደሆነች ነው - በዙሪያዬ ያሉት ሰዎች ምን ያህል ጥሩዎች እንደሆኑ ነው - ያለሁበት ሚስጥራዊ ቤት እንኳን ከአደገኛነቱና ከሥጋቱ የራሱ የሆነ ደስ የሚል ገጽታ እንዳለው ነው፤ ታዲያ በምን ተዓምር ነው ኪቲዬ ይሄ ሁሉ መጽናኛ ያለኝ ልጅ ተስፋ እስከመቁረጥ ልደርስ የምችለው? በጭራሽ ኪቲ - በጭራሽ ሊሆን አይችልም፤

ያንቺው አና

አርብ ግንቦት 5/1944

ውድ ኪቲ

አባባ በጣም ቅር እንደተሰኘብኝ ከአጠቃላይ ሁኔታው ማወቅ ይቻላል። ከዕሁድ ለቱ ንግግራችን በኋላ በየምሽቱ ወደ ፒተር ክፍል መሄዴን ወዲያውኑ የማቆም መስሎት ነበር። እዚህ ቤት ውስጥ ምንም ዓይነት ድሪያ እንዲቀጥል እንደማይፈልግ በግልጽ ተናግሯል። «ድሪያ» ከአባባ አፍ ይወጣል ብዬ የማልጠብቀውና በጣም የጠላሁበት ቃል! ቀድሞ ነገር ወደ ፒተር ክፍል መሄዴን እንድተው መንገሩ ራሱ ደስ የማይል ነገር ነው - አሁን ደግሞ ይባሱን ሊያስጨንቀኝ መሞከሩ ምን ይባላል? የመጣው ይምጣ እንጂ ዛሬ በግልጽ ላናግረው ወስኛለሁ። ማርጎትም አንዳንድ ምክሮች ሰጥታኛለች። እና ስሚኝ ኪቲ - አባባን ልለው የምፈልገው ነገር ከዚሁ በጥቂቱ ይህን ይመስላል።

«አውቃለሁ አባባ - ትዕዛዝህን ለምን እንዳላከበርኩ ምክንያቴን መስማት ትፈልጋለህ - ስለዚህ አሁኑኑ ምክንያቴን ላቅርብልህ። ቅር የተሰኘህብኝ ለምን መሰለህ - ይበልጥ ቁጥብነት እደባታለሁ ብለህ ስለገመትክና ልክ ማንኛዋም የአሥራ አራት ዓመት

ልጃገረድ መሆን እንዳለባት እንድትሆንልህ ስለምትፈልግ ነው። አየህ ፣ እዚህ ላይ ነው የተሳሳትከው፤

«እዚህ ቦታ ከመጣንበት ጊዜ ፣ ማለትም ከሐምሌ ወር 1943 ጀምሮ እስካለፉት ጥቂት ሳምንታት ድረስ ፣ እውነቱን ነው ምልህ ፣ በቃላት ሊገለጽ በማይችል መከራ ውስጥ ነበር የኖርኩት። እንዴት በየሌሊቱ ደም ዕንባ እያለቀስኩ እንደኖርኩ ብታውቅ ኖሮ ፣ እንዴት ከፍቶኝ እንደኖርኩ ብታውቅ ኖሮ ፣ እንዴት ብቸኝነት እንደ ክፉ ደዌ ሲያማቅቀኝ እንደከረምኩ ብታውቅ ኖሮ ፣ እርግጠኛ ነኝ ለምን ወደ ፒተር ክፍል መሄድ እንደምፈልግ ይገባህ ነበር፤

«አሁን ሙሉ በሙሉ በራሴ መንገድ መኖር ከምችልበት ደረጃ ደርሻለሁ። አሁን የእማማ ድጋፍ አያሻኝም ፣ እንደውም እውነቱን ንገረኝ ካልከኝ ፣ የእማማን ተወውና የሌላ የማንንም ድጋፍ አልሻም። ይህ ግን እንደው ድንገት በአንድ ሌሊት የተፈጠረ ለውጥ እንዳይመስልህ ፣ ከብዙ መራራና አሣር አስቆጣሪ ትግል በኋላ የመጣ ነው። እንዲህ እንዳሁኑ ከማንም ተፅዕኖ ተላቅቄ በገዛ እግሮቼ ለመቆም ከመቻሌ በፊት ምን ያህል ዕንባ እንዳፈሰስኩ እኔ ነኝ የማውቀው። ምናልባት በዚህ አባባሌ ልትስቅብኝ ትችል ይሆናል ፣ አለማመንም መብትህ ነው ፣ ይህ እኔን ሊጎዳኝ እንደማይችል በእርግጠኝነት ነው የምነግርህ። እኔ አሁን ሙሉ ስብዕና ያለኝና የራሴን ጀልባ በራሴ እየቀዘፍኩ ያለሁ ሰው እንደሆንኩ አውቃለሁ። እናም ፣ እውነቱን ነው ምልህ ስለማንኛችሁም ቢሆን ትንሣት ኃላፊነት አይሰማኝም ፣ ሊሰማኝም አይገባም። ይህንንም እየነገርኩህ ያለሁት ድብቅና መሰሪ እንዳልመስልህ ስለፈለግሁ ብቻ ነው። እንጂ ለማደርገው ማንኛውም ዓይነት ነገር ከራሴ ሌላ ለማንም ቢሆን ማብራሪያና ምክንያት የመስጠት ግዴታ እንደሌለብኝ ሳላውቅ ቀርቼ አይደለም።

«እዛ ሁሉ ችግር ውስጥ ብቻዬን ስማቅቅ ፣ ቀን ከሌት በብቸኝነት ጭንቀት ስናጥ ከመሃከላችሁ ዞር ብሎ እንኳን ሊያየኝ

የሞከረ አልነበረም። ሁላችሁም ዐይኖቻችሁን ጨፍናችሁና ጆሮቻችሁን ደፍናችሁ ከመሣሪያም ረስታችሁና ነበር። እንደውም በተቃራኒው ይሆን ያህል 'በጥጥ' ልሆን እንደማይገባኝ የማስመሰል መሆን ሲገታተሉብኝ ነው የኖርኩት። በጥጥ የነበርኩት እኔ ወደፊቴ ሳይሆን በየጊዜው ከምምህበት ጭንቀትና ውሳኔት ጊዜያዊ ፋታ ለማግኘትና አልፎ አልፎ ሊፈነዳ የሚያደርሰውን እንባዬን ረገብ ለማድረግ ስል ነው። የምረብሸው፣ የምንጫጫው፣ ግርግር የምፈጥረው ሁሉ በውስጤ ያለማቋረጥ እየጮኸ የሚረብሸኝን ድምፅ ላለመስማት ስል እንጂ ባሕሪዬ ሆኖ አይደለም። ለአንድ ዓመት ተኩል ያህል ይህንን ከሚዲያ ስተውን ነው የኖርኩት። ለአንድ ብሆን ብቻዬን ስሆን እንጂ እናንተ ፊት አንፈራፍሬም ሆነ ዕድሌን አማርሬ አላውቅም። በዚህ ላይ ይመስለኛል አንደኛም ቀን ከትክክለኛው በሚኬ ለመሸሽ ያህል የምትውነው ነገር አትቁ አላውቅም ፣ በማስጠንቀቂያዎቻችሁም ሆነ በገዛ ደሌንታዬ የታሰርኩበት ጊዜም አልነበረም። አሁን ግን ፣ አሁን ግን ፣ ጦርነቱ ተጠናቅቋል ፣ በድል አድራጊነት ተወጥቼዋለሁ፤ እም ፣ አሁን በአስምሮም ሆነ በአካል የራሴ እመቤት ለመሆን በቅቻለሁ፤ ያለፍኩበት ያ ሁሉ ውስጣዊ ግጭትና ፍጭት እንደ ብረት አጠንክሮኛልና አሁን የእናት እሹሩሩም ሆነ የሌላ የማንም ክትትል አያስፈልገኝም።

«እና አሁን ፣ ለመውጣት እግሬን ሳይበት ከኖርኩት ተራራ ጫፍ ላይ ደርሻለሁ ፣ ጦርነቱን በጠንካራ መንፈስና ብርታት ተቋቁሜ እዚህ እንደደረስኩ አውቃለሁና ፣ ከዚህም በኋላ በራሴ መንገድ መቀጠል መቻል እፈልጋለሁ። ማለትም ፣ ትክክል መስሎ በታየኝ በማንኛውም ዓይነት መንገድ። አባ ፣ እኔን እንደማንኛቸውም የአሥራ አራት ዓመት ልጃገረድ ልታየኝ አይገባህም። ያሳለፍኩት ችግር ምን ያህል ከዕድሜዬ በላይ እንዳሳደገኝ ልትገምተው እንኳን አትችልም። በድርጊቴ የቱንም ያህል ቅር የተሰኘህብኝ ቢሆን በበኩሌ ምንም የምፀፀትበት ነገር የለኝም ፣ ለወደፊቱም ቢሆን ትክክል ነው ብዬ የማምንበትን

ሁሉ ማድረጌን እቀጥላለሁ። አንድ ነገር በግልጽ ልንገርህ - ውድ ፒተር ከፍል መደር እንደሌለብኝ በምንም ቋንቋ ሊታሰብምን ስለማትችል በቤቱ አትድረስም። ያለበ አገራጭ - ውድ የአሰጠራረት ምልማዳችንን ተጠቅመህ በቀጥታ መከልከል - አለያም እባክ መጨፈርቸው በኔ ላይ ሙሉ እምነትህን መጣል። ምርጫው የራስህ ነው - በተረፈ ግን አደራህን እባክ በሚገኝልህ ሁሉ በላም ሰደኝ።

ያንቺው እና

ቶሮንቶ ግንቦት ፲፱፻፹፬

ውድ ኪቲ

ትናንት ለእባክ እንደገረምኩሁ ብቻ በዝርዝር ያወራሁልኝን ሁሉ ቃል በቃል ያስፈርኩሁበትን ደብዳቤ ትናንትናውን ከእራት በፊት እባክ ኪስ ውስጥ ከተትኩለት። ከነበበው በኋላ - ማርታ እንደነገረችኝ ከሆነ - ተረውን ምሽት በሙሉ እሳት እንደጎረሰ ሆድን ደም እንደለበሰ ነበር ያሳለፈው። (እኔ ኩሽና ውስጥ እጠብ ላይ ስለነበርኩ አላየሁትም) ምስኪን እባክ - እንዲህ ያለ ልጅም እልህና ልቅ ደብዳቤ ምን ዓይነት ስሜት ሊፈጥርበት እንደሚችል እኔም ማወቅ ነበረብኝ። እባክ ማለት እንደሕፃን ድንጉጥና ስሜቱም ከዘዴና የላላ ነው።

ከፒተር ጋር ገና እንደተገናኘን ያስጠነቀቅኩት ምን መሰለሽ ኪቲ - በዚህ ጉዳይ ላይ ምንም ዓይነት ጥያቄ እንዳይጠይቀኝ ምንም ዓይነት አስተያየትም ሊሰጠኝ እንዳይሞክር። የሚገርምሽ ነገር - እባክም ስለደብዳቤው ምንም ያነሳብኝ ነገር የለም። እንግዲህ ምናልባት እመቤቴ ጊዜና ሰዓት እየጠበቀልኝ ይሆን?

ያንቺው እና

ሰኞ ጠዋት ግንቦት ፲፱፻፹፬

ውድ ኪቲ

ትናንትና ከሰዓት በኋላ እኔና እባክ ስለዚህ ደብዳቤ ከወሬን ስንነጋገር ብቻ አለቀስኩኝ - እሱም ተከትሎኝ ለንድ እስኪ። ምን እንዳለኝ ታውቂያለሽ ኪቲ? - «ሌሎች ልጆች እጅግ ብዙ የተለያዩ ደብዳቤዎች ደርሰውኛል ደርሰውኛል - ስለእነዚህ ነው ምልኽ እና - የዚህኛውን ያክል ግን ስሜቴን የጎዳ የለም። - አንቺ? - አንቺ አና? - ከልጅ ከመጠጥሽ ምን ሁሉ ፍቅር ስታገኚ የኖርሽው አንቺ? - እንዴት አና? - በማንኛውም መንገድ ሊረዱሽ ዝግጁ የሆኑ፣ በምንም በምንም ሊመክሩሽና ቀና ከሆነ ሊያግዙሽ የኖሩ፣ ከዛሬ በፊትና አሁን ስለ የሚያፈቅሩሽ ወላጆች ካሉሽ ካንቺ እንዲህ ያለ ቃላት ይደርሰኛል? - 'ስለማንኛችሁም ቢሆን ተጠያቂነት አይሰማኝም' ትያለሽ? - በድካችሁኛል አልሽ። - ትተታችሁኛል ረስታችሁኛል አልሽ፣ - ኖ... አና - ይሆን በማለትሽ እጅግ በጣም የበደልሽኝስ አንቺ ነሽ።

ብልጣሬ በትክክል ለማለት የፈለግሽው ይሆን ላይሆን ይችላል የፃፍሽው ግን ይኸንን ነው። ኖ... ኖ... አና - ይህ አልነበረም ለኛ የሚገባን - በቀጥታ፣ እንዲህ በከፋ ልንታይ የሚገባን ወላጆች አልነበርንም።»

እ... ሀ ኪቲዬ - እጅግ በጣም አሳፋሪ ሽንፈት ነው የገጠመኝ። በሕይወቴ ይህ በሕይወቴ ከሰራኋቸው ስህተቶች ሁሉ የከፋው ነው። በዚ ቤት ብቻዬን ሁሉ በእንደዚ ያለ ግልጽነትና እርግጠኝነት መናገሬ ይሆን ዓይነት መብቴ ያስከትላል ብዬ ሳይሆን እባክ ያነበረኝ ዘንድ ትልቅ ለመምሰል መሞከሬ ነበር። እርግጥ ነው ብዙ ችግር አሳልፌያለሁ - ልናገረውም ሆነ ልጽፈው ከምችለው በላይ በሆነ መከራ ውስጥ አልፌያለሁ። ቢሆንም - ሁሉን ነገር ያደረገልኝንና አሁንም እያደረገልኝ ያለውን ጥሩውን እባክ መኮነን - ከራሱ በላይ የሚያፈቅረኝንና እንዲት ነፍሱን እንኳን ብጠይቀው የሚሰጠኝን እባክን በደልክኝ ብዬ መክሰስ - ምን ልበልሽ ኪቲ

- በምንም ቃል ሊገለጽ የማይችል የውርደት ውርደት ነው!

ለመጀመሪያ ጊዜ የእጅን አገኘሁ - በእርግጥም ይገባኛል:: ያልበሰለ አስምሮቹን ያቀፈው እናቴ ሸቅብ ወጥቶ ወጥቶ ደመና መሀል እስኪንሳፈፍ ራሴን ከፍ አድርጌ ካቆምኩበት መሰረት የለሽ ስሜቴ ላይ ድንገት ተዘርግፈው መውረዱ - ደርሶ ከምድር ተነስቼ ራሴን እንቱ ማለት የጀመርኩበት እንቱልና ከንቱ ኩራቴ በመጠኑም ቢሆን እንዲንገዳገድ መሆኑ - ቢያንስ ራሴን መለስ ብዬ እንድመረምር የሚያስገድደኝ ነው:: አዎ - ወይዘሪት እና የምታደርገው ሁሉ ምንጊዜም ትክክል ነው ማለት በምንም ዓይነት አይቻልም! አንድ ሰው አንድን ሌላ ሰው - ለዚያውም አፈቅርሻለሁ እያለ ሲደሰኩር የቆየበትን ሰው - ይህን ያህል ስሜቱን እስከመጉዳትና እስከማሳዘን ከደረሰ ከዚህ በላይ ወራዳ ምግባር ምን አለ? - ጨርሶ ለወሬ የማይመችና እጅግ በጣም አሳፋሪ ወንጀል ነው የሰራሁት! - ዕድሜ ለፈጣሪዬ እንጂ አባባን ከእንግዲህ በሙሉ ዓይኔ ለማየት እንኳን መድፈር የሌለብኝ ሰው ነበርኩ::

ከመቼም ከመቼም በላይ በራሴ እንዳፍር ያደረገኝ ደግሞ አባባ እንዴት እዚያው በዚያው ሙሉ በሙሉ ይቅር እንዳለኝ ማየቴ ነበር:: ደብዳቤዬን እንደሚያቃጥለውና በሚቻለውም ሁሉ እንዳላነበበው ለመቁጠር እንደሚሞክር ቃል ገባልኝ:: በእርግጥም ከትናንቱ ውይይታችን በኋላ እንዴት እንዴት እንደሚያንቆለጳጵሰኝና ባገኘው አጋጣሚ ሁሉ እንዴት ሊያስደስተኝ እንደሚጥር ብታይው በድዬው የነበረ ሳይሆን በድሎኝ የነበረና ሊክሰኝ እየሞከረ ያለ ነው የሚመስልሽ::

እአ - ወይዘሪት እና - ግዴለሽም ገና ብዙ ብዙ መማር ያለብሽ ነገር አለ:: ስለዚህ - አሁኑኑ ራስሽንም ሆነ ሁሉንም ነገር እንደገና መመርመር ጀምሪ - ሌሎችን ቁልቁል ለማየትና ለመውቀስ ከመቸኮልሽ በፊት!

በእርግጥ ከወለሉ እስከ ከፈፉ ሐዘን የሜን ጋሪ ስሕተት ነው የኖርኩት - ግን ደግሞ በእኔ ዕድሜ ማን ያልሳተተ አለ? ምንም

የማያውቅ ጅል ባህርይ ተላብሼ ስተውን የኖርኩበት ጊዜም ትንሽ አልነበረም:: በጣም የሚገርመው ግን አብዛኛው ነገሬ የትወና መሆኑ ለእኔ ለራሴ እንኳን አይታወቀኝም ነበር:: አሁን ወደ ኋላ አጠንጥኜ ሳየው ነው ግልጽ የሆነልኝ:: አስፈሪው የብቸኝነት ባህር እንዳይውጠኝ ስል ያላደረግኩት ነገር አልነበረም:: ስለእውነት ለመናገር በጣም በጣም በራሴ ላፍር ይገባኛል - አፍሬያለሁም::

ያለፈን ጊዜ መዘወር የማይቻለውን ያህል አንዴ የሆነን ነገር መልሶ እንዳይሆን ማድረግ አይቻልም:: ይሁን እንጂ - እንዳይደገም መከላከል ግን ይቻላል:: ሁሉን ነገር እንደገና ከመጀመሪያው ለመጀመር እፈልጋለሁ - የሚከብደኝም አይመስለኝም:: ምክንያቱም አሁን ከጎኔ ፒተር አለልኝ:: ከፒተር ረዳትነት ጋር በሚገባ ላደርገው እችላለሁ - አደርገዋለሁም!

ከእንግዲህ ብቸኝነት ሊደፍረኝ አይችልም - ዕድሜ ለፒተር! አፈቅረዋለሁ - ያፈቅረኛል:: በዚህ ላይ መጽሐፎቼ የምጽፋቸው ልቦለዶችና ዳያሪዬ አሉልኝ - በጣም አስቀያሚ እንዳልሆንኩ አረጋግጫለሁ - እገምተው እንደነበረው የመጠቅሁ ባልሆን እንኳን ደደብ ልባል የምችልም እንዳልሆንኩ አውቃለሁ - ሰዎች የሚወዱልኝ ብዙ ባሕሪያት አሉኝ - በዚህ ላይ አጠቃላይ ስብዕናዬን የበለጠ ለማሳደግና ባሕሪዬንም ለማሻሻል ቆርጫለሁ::

አዎ ወይዘሪት እና - ደብዳቤሽ ከሚገባው በላይ የቆረፈደና ከእውነትም የራቀ መሆኑ ገብቶሽ ተፀጽተሻል:: የሚገርመው ግን ይህን ነገር እንደሰራ ሰው ያን ያህል በራስሽ መኩራትሽ!

ለማንኛውም ኪቲዬ - ከእንግዲህ ሙሉ በሙሉ እንደምሳሌዬ የምወስደው አባባን ነው - ይህን ካደረግኩ ብዙ እንደምሻሻል ጥርጥር የለኝም::

ያንቺው እና

ውድ ኪቲ

እኔ የምልሽ - እስኪ ዛሬ ይሄን ሁሉ ጉድ ስተረተርልሽ ስለቤተሰባችን የቀድሞ ታሪክ - ማለትም ስለአጠቃላይ ሥረ መሰረታችን አውርቼልሽ አውቃለሁ እንዴ? - እኔ እስከማስታውሰው ድረስ ያወራሁልሽ አይመስለኝም:: ስለዚህ አሁን ልጀምርልሽ:: የአባቴ ወላጆች እንዴት ለምድር ለሰማይ የከበዱ ሀብታሞች ነበሩ መሰለሽ! የአባባ አባት (ወንድ አያቴ) ምንምንት ውርስ ከማንም ሳያገኝ በራሱ ጥረት በሀገሪቱ ስመ-ጥር ከተባሉ ባለፀጋዎች አንዱ ለመሆን የበቃ ሲሆን እናቱም (ሴት አያቴ) እንዲሁ እሉ ከተባሉ ቱጃር ቤተሰቦች የመጣች ነበረች:: ስለሆነም አባባ የልጅነት ጊዜውን እንደማንኛውም የጲታ ልጅ በትምቀል ነበር ያሳለፈው:: በየሳምንቱ ፓርቲ ነው - በሰበብ በአስባቡ ጌት ቱጌዘር ነው - በየቢቹ ሽርሽር ነው - ብቻ ምን ልበልሽ ዓለሙን ሲቀጭ ነው ያደገው ማለት ይቻላል:: በዚህ ላይ የከተማይቱን ቆንጃጅት ሲሻው እየጠራ፣ ሲሻው እየመለሰ - ከቤተ መንግሥት በማይተናነሰው የወላጆቹ ቪላ ውስጥ እየተንፈላሰሰ - ያሻውን ዓይነት ምግብ ባሻው ሰዓት እየበላ - ያሻውን ልብስ ባሻው ጊዜ እየለበሰ - ወዳሻው ሥፍራ ባሻው ሰዓት እየደረሰ - በአጠቃላይ ምንም ሳይጎድልበት ያደገ ሰው ነው::

አባቱ (አያቴ) ከሞተ በኋላ ግን በመጀመሪያው የዓለም ጦርነትና ተከትሎት በመጣው የዋጋ ግሽበት ምክንያት ያ ሁሉ ሀብት እንደ ጉም ነበር የተነነው አሉ:: ለማንኛውም እንድታውቂ የፈለግሁት አባባ እንዴት ከመጠን በላይ ተሞላቅቆና በእንደዚ ያለ ድሎት እንዳደገ ነው:: ታዲያ ትናንትና እራት ላይ እሱ እንዴት ልቡ እስኪፈርስ በራሱ እንደሳቀ ብታይው እሰዬ በሃምሳ ዓመት ዕድሜው አይመስልም:: ምን አሳቀው አትይኝም? - ለመጀመሪያ ጊዜ የመጥበሻ ቂጥ ፈቅፍቆ በላ!

የእማማም ወላጆች ቀላል ሀብታሞች የነበሩ እንዳይመስልሽ

አንዳንዴ እማማ ትዳር ከመያዟ በፊት ገና ከቤተሰቦቿ ጋር ሳለች ወላጆቿ በየትቃቅኑ ምክንያት የሚያዘጋጁትን ድል ያለ ድግስ ስታወራልን እንዴት መሰለሽ አፋችንን የምታስከፍተን:: ለምሳሌ እንዷ ልጃቸው ቀለበት አሰረች ያሉልና ሁለት መቶ ሀምሳ ቱጃር ተሰብስበው ሲበሉ፣ ሲጠጡና ሲጨፍሩ ያድሩ ነበር አሉ:: ታዲያ አይደል ኪቲዬ? - ለቀለበት እንዲህ የሆነ ለሠርግ እንዴት ሊሆን እንደሚችል አንቺው ገምቺው:: እንግዲህ ከዚያ የኑሮ ደረጃ ነው ቁልቁል ወርደን ወርደን እዚህ አሁን ካለንበትና አንቺም ከምታውቂው ደረጃ የደረስነው:: የሆነው ሆኖ በበኩሌ አሁንም ቢሆን ያን ዓይነቱ ሕይወት ቀረ ብዬ ስቆጭ የምገኝ እንዳይመስልሽ:: ይልቁንም ተስፋዬን ሙሉ በሙሉ የጣልኩት ከጦርነቱ በኋላ በሚመጣው የሰላም ጊዜ ላይ ነው::

አንድ ነገር በእርግጠኝነት ልነግርሽ እችላለሁ ኪቲ - በምንም ዓይነት ማርጎትና እማማ በቂ ሕይወት ነው ብለው በሚገምቱት በዚህ ጠባብና የተፋፈነ የጎዳ ውስጥ ደፋ ቀና ተገድቤ መኖር አልፈልግም:: ማድረግና መሆን የምፈልጋቸው ብዙ ነገሮች አሉ:: ለምሳሌ - ለአንድ ዓመት ያህል ፓሪስ፣ ለአንድ ዓመት ያህል ደግሞ እንግሊዝ ሄጄ ቋንቋዎቹንና የተለያዩ የጥበብ ዘርፎች ታሪክ ማጥናት በጣም በጣም እፈልጋለሁ:: እንግዲህ ይህን የእኔን ምኞት ፍልስጤም ሀገር ሄዳ አዋላጅ መሆን ከምትፈልገው ማርጎት ምኞት ጋር አወዳድሪው! - ሌላ ሁልጊዜ የሚናፍቀኝ ነገር ደግሞ ምን መሰለሽ - ውብ ዲዛይን ያላቸው ልብሶችና ደስ ደስ የሚሉ ሰዎች ማየት::

የዚህን ዓለም ልዩ ልዩ ጎኖች ማየትና ስሜትን የሚያንቃቁ አዕምሮን የሚፈታተኑ ነገሮችን ሁሉ ማድረግ ከምንም በላይ የምፈልገው ነገር ነው:: ይህን ከዚህ በፊትም ደጋግሜ ነግሬሻለሁ:: በነገራችን ላይ - እምብዛም ትኩረት የማልሰጠው ጉዳይ ይሁን እንጂ የራሴ የሆነ ትንሽዬ ገንዘብም ቢኖረኝ የምጠላ አይመስለኝም::

ዛሬ ጠዋት ሚፕ ስለ አንድ በቅርቡ ሄዳበት ስለነበረ የቀለበት

ጉን ሥርዓትና ከዚያም መልስ በአትገኙቱት በሴሉት ግጭታ የተከሄተ የጀንበ ፓርቲ ከዚ እሰስ ግ እመሪ ትሑ፡፡ ጆሴ ከሰስ የተሰበሰቡት በሱባዎ የመያፈቶች መፍድሮች ከየመዉ ቤተሰብ የመጨ መዋገኛቸውንና በዚያም ምግብያት ድግስ እየሄደው ለዶ የጋባ እንደነበረ ነገረችኝ፡፡ በሰምግቡ ሲታመልሩንና እሰን እስዩብ ከሰቴ ፡ ምራቅ በምራቅ እደረሰችኝ ነው ምልክ፡ የቶጥሙ የሱቴሴ ፡ የአድሱቶው ፡ የምልቫተው ፡ የሻል ፡ የሽንትጫሌ የምርቴዎያሰው ፡ የሰሞግው ፡ የብሪሴቶው ፡ የሴሉ ፡ የሽጠው የሽምፓኝ ፡ የቻይሰው ፡ የማርላኔው ፡ ኮሬ ተደጋ ከሌ፡ የቶሌ ነገር እሰለበረም እሴኝን እያ ነው የምልቼ፡ እያንዳንዱ ስጠው ያሸውን ነገር እንደጠጡ ሲሰሞን እንደጠው ሲያሸፋሌው ግሬ ያመሠው እሴች፡፡ ሁሉመናችን ጀርባ ብዛ ከበየማው ያግሬ ስያይል ክሌቹባ የሌሰውን ተያመጣ ማኒ ራሷ ያዘን የመጠ ዓይነት እያገባለች በትሊጋው ነው ፡ ያመሸትው ፡ አሌሲ ብርጭቆ የማያገኙ አልሶል እንደጠጣች ነገረችኝ፡፡ እሎፕቶን ሠ ምሌሽ ማመን ከበር ያቃተኝ፡፡ እንደው ማን ያመቅ የሽው የምግጭቶች ፡ መጠን በደረሰበት እስያደርሰዎ ባደዋ ፡ ማጀሉ ማኒ በባጣ እሷ አሥር ብርጭቆ አልፋል ጠጥታ ትበልጥ ማኒ ያላን ያህል መውሰድ ከቻለች እሎማዋ ዳቢሷ በሻት ብርጭቆ እንደገለበጠ መገመት የምችትቶ ይመስለኛል፡፡ በባሩ ያደረጓ ላይ ከበበሩ እንግዶች መሀል ቢያገሀ ሞቅ ያላለው እንዳልበረ እሷ ራሷ ነግራኛለች፡፡ ብ አስውሌት በኃይ፡ በመሀል የሚታወቀው የእምቡትርዶም ፈተኛ ደራሽ ፖሊስ አባላት የሆኑ ሁለት ሰዎችም ፓርቲው ላይ ተገኝተው እሎሶፔን እሎማዋቶ ፊት ሲያሴሉ ነበር እሴች፡፡ ይገርምኛል - ማኒ የእኛ ነገር ለደፍቃ እንኳን ላይወርድላት ነው ማለት ነው አለምርዋ ላይ እንዲ ወጣ ሶ ያለባት፡፡ በዛ ሁሉ ግርግር መሀል እንኳን የኢሻን ጉዳይ አለታውሳ ወዲያው ነበር ከሁለቱ ሰዎች አድራሻዎቻቸውን የተቀበለቻቸው፡፡ ማለትም - ወደፊት ምናልባት በዓና በእቶ ከሬለር ላይ እነደ ያልታሰበ ችግር ቢፈጠር እንኳን እነኚህ ደጋፊ ዘላነዶው ምን

በዘያቸው ትንግሰው ዘንጉ መደሰት ከየለዳሌ - የመጨረሻ የምትሰዋም ነው እየተደረጉ፡

ስማዋሬው መጃሞ መናዬ ውስጥ ከመደለዛቸው ብቻው ማኒ አሌትንን ምሪን በማመሠመልው እንደቂት እደፋለው፡ ሌሰ ሰማንሎሞቹ ሁሉንን ሰሮ ተመማት የሥነ ቤተሪ ለማሸለው በሻ ፡ ከሰመዎ ብሴ ሽቆሞንኙ ከእንክ በሮ ከማሰንየሰው ሞንትሌፈቲ እንዝሌ ስማሰሞ ለበዷ ዓይትንን ዓዉቶም ዘዋጓንደንን ዓዘው በሻ ፡ እና ወስ ከልበበበ ይትንን ከውወበሰ ጥሙን ያዴ ተገዋ ከዘዉ ከሰበሰን ለሌ ተሠሞስ ዉ እንዴጋሞ ሰራቶን ሰሻ ፡ ምጽኝ ወሴ ምን ማለት እንደዚ መጣቤ ትትቶያዕቤ ከሰን ፡ ተኛ ቴሄ ፡ እንትሰሬው ፡ ምቫቱታም እስትቶያም፡

ሉሻሮ ከዩሪሌ ፡ ማኒ ወደልዘ ወዘበሪትን ያደሪ እቶን ያለን ግዴ በዘን ግሮ ፡ ሁሴ ሞዓሮሪ ሉሳኖሬት እንንተ እስዲት ጉዳኝ እኝሊን ከበኑቶረሳቸዉም ነበር፡ እጅንበን ነጭ ነው ፡ ማኒ አመሪኝከን ከምለስ ነኝ ሴላንን ዴላስ ከሪ ውበቶ እሌፍልደኝም ማለት ያቻሎ፡፡ በሉሸም ቶኑሰበከ ከሰተዮ ላዩ እንደሎት እንዲዘሰለመው እንዳልበር ለዘን በሔሮቶጽ ከሰማቤሌ ምግበትም ወን ከለወሰባቸው ሰዎች ዐምንን የምጥቀ እንማስለም፡፡ ታዲያ ያለን ያህል እለመጨቴው ተረለሰው አውን ነሶን ፡ እም ፡ ተመለፋማሲያንር ሌጆቹና ኀሌጅ ሌጆች በሰጅውንት ለመገናር ያለሽ ዓለም ጉዳዘ መሮሰር ነኙ፡፡

ያንቺው ነኝ

ማክሰኞ ግንቦት 9/1944

ውድ ኪቲ፡

"Ellen the fairy" የተሰኘውን ልቦለዷን ጽፌ ጨረስኩ፡፡ በጣም በሚያምር ደብተር ላይ ገልብጬው ለዐይን እንኳን እንዴት ይማርካል መሰለሽ! ግን ለአባባ በቂ የልደት ስጦታ ሊሆንልኝ ይችል ይሆን? - እንጃ እንግዲህ፡፡ ማርጎትም እማማም ግሩም ነው የግቆለት፡፡

ዛሬ ከሰዓት በኋላ ላይ አቶ ክሬለር አንድ ደስ የማይል ዜና ይዞብን መጣ፡፡ አንዲት ወ/ሮ ቢ የምትባል በቢሮው ውስጥ በቢዝነስ ዴሞንስትሬተርነት ታገለግል የነበረች ሴትዮ አለች፡፡ ታዲያልሽ - እንደቀድሞው ለምሳ ወደ ቤቷ መሄዷን ትታ የታሸገ ምግብ ይዛ እየመጣች ምሳዋን ምንጊዜም እዚሁ ቢሮው ውስጥ መብላት እንደምትፈልግ ነገረን፡፡ እስቢዋ! - እንዴት ብለው ነው አቶ ክሬለርስ! ሚፔስ ወደ እኛ ዝር ማለት የሚችሉት? ያንኑ የፈረደበት ድንችና ጎመንስ ቢሆን እንዴት አድርገው ነው የሚያቀብሉን? እንደምታውቂው ሰራተኞቹ ሁሉ ለምሳ የሚሄዱባትን ይቺን ሰዓት ነበር ለምንም ለምኑም የምንጠቀማት፡፡ አሁን ታዲያ - ሽንት ቤት መጠቀም የለ - ንዴች ብሎ ቅስቅስ ማለት የለ - ትንፍሽ ማለት የለ - ወዚተ. ፊ ዚተ፡፡ ሴትዮዋ ሳትወድ በግዷ ከዚህ ቦታ እንድትርቅ ለማድረግ ያልቀየስነው ዘዴ ያልሰነዘርነው መላ ያለ እንዳይመስልሽ፡፡ ለምሳሌ የአቶ ፋንዳንን ብቻ ልንገርሽ፡፡ ምን አለ መሰለሽ - «የሆን ዓይነት የሚያስቀምጥ ሽሮፕ ቀስ ብሎ ቡናዋ ላይ ጠብ ማድረግ ነው - ደህና አድርጎ ሲያሟድፋት ቤቷ ማረፍ ትላለች - ተሻለኝ ብላ ስትመጣ ደግሞ እንደገና መድገም!» መፍትሔው መፍትሔ ባይሆን እንኳን ቢያንስ ለጊዜው ሁላችንንም በሳቅ ዘና አድርጎናል፡፡

እ... ኪቲዬ - የውጪው የአየር ሁኔታ እንዴት ደስ እንደሚል አትጠይቂኝ - ምነው አንድ አፍታ እንኳን ወጣ ብዬ መመለስ በቻልኩ!

ያንቺው አና

ሐሙስ ግንቦት 11/1944

ውድ ኪቲ፡

በአሁኑ ሰዓት ምን ያህል ቢዚ እንደሆንኩ እንዴት ብዬ እንደምነግርሽ አላውቅም፡፡ ከሁለት አመት በላይ ከአንድ ቦታ ቅስቅስ ሳይል ታሽጉ የኖረ ሰው ውዝፍ ሥራዬን ለመጨረስ ጊዜ አጠረኝ ብሎ ቢያወራ ለማመን አይቸግርም? እመኚኝ ኪቲ እኔ ግን ጊዜ በጣም እያጠረኝ መጥቷል፡፡ ሰሞኑን ብቻ መሥራት ያለብኝን ነገሮች በአጭሩ ልንገርሽ? ጥሩ-ብንገው እለት የ"Galileo Galilei"ን የመጀመሪያ ክፍል እንብቤ መጨረስ ስለነበረብኝ ምክንያቱም ተነገወዲያ የግድ ወደላይብረረው መመለስ እንዳለበት እኔ ሚፔ አስጠንቅቀውኛል፡፡ ይታይሽ ገና ትናንትና ነው የጀመርኩት-በዚህ ላይ እንዴት ትልቅ ጥራዝ መሰለሽ፡፡ የሆነው ሆኖ እንደምንም ብዬ እንደምጨርሰው አትጠራጠሪ፡፡

በሚቀጥለው ሳምንት "Palestine at the Crossroads"ን እና የ"Galileo Galilei"ን ሁለተኛ ክፍል ማንበብ አለብኝ፡፡ ከዚያም "The Emperor Charles V" የተሰኘውን የንጉሥ ቻርልስን ታሪክ የመጀመሪያ ክፍል ሳነብ ቆይቼ ትናንትና ነው የጨረስኩት፡፡ ስለዚህ ከውስጡ የለቀምኳቸውን መረጃዎች ማቀናበርና እያንዳንዱን የዘር ግንድ ዲያግራም በዝርዝር መስራት ይኖርብኛል ማለት ነው፡፡ ከዛ በኋላ በየጊዜው ከተለያዩ መጻሕፍት የሰበሰብኳቸውን ሦስት ገፅ የባዕድ ቋንቋ ቃላት ሥርዓት አስይዤ መፍ- ትርጉማቸውን መፈለግና አንድ በአንድ መሸምደድ ይጠብቀኛል፡፡ የፊልም ስታሮች ኮሌክሽኔ የዋዛ ቀልል እንዳልሆነ ታውቂያለሽ፡፡ አሁን እርስ በርሱ መጠላለፉ ስለጀመረ እሱንም ለማደራጀትና እንደገና በወግ በወጉ ለማድረግ ብዙ ቀናት ይፈልጋል፡፡ ይሁን እንጂ ፕሮፌሰር አና ቀደም ብላ ግልፅ እንዳደረገችልሽ ቢሮ ብዛት ከሚገባው በላይ ተጨናንቃለችና ትርክምክም- ትርክምክምንቱን እንደያዘ ሊቆይ ግድ ነው፡፡

ከዛስ አትይኝም? - ከዛማ ቴሲዩስ - ኢዲፐስ - ፔሊዩስ -

አርፌዮስ - ጀሰን እና ሄርኪዩለስ ሁሉ እንደገና በሥርዓት ይዘልቁ ዘንድ ተራቸውን እየጠበቁ ነው ያሉት - ምክንያቱም የተለያዩ ገድሎቻቸው አእምሮዬ ውስጥ ልክ እንደ ሽሪሪት ድር ተወሳስበው ነው ያሉት። በሥርዓት መቀመጥ ከፈለጉ የግድ እንደገና መታየት ይኖርባቸዋል። "Seven and Nine Years Wars"ም እንዲሁ ይህን ከለሳ ይፈልጋል። እየሺልኝ ጉዱን ኪቲ? እንዴት ሁሉን ነገር እያደበላለቅኩት እንዳለሁ እየሺልኝ? ግን ደግሞ አንድ ሰው እንጉሉ በሚገባ አልመዘግብልህ ካለው ምን ማድረግ ይችላል? እውነቱን ነው ኪቲዬ የማስታወስ ችሎታዬ ከቀን ወደቀን በጣም ነው እየቀነሰ የመጣው። ከሁኑ እንዲህ የሆንኩ ሰማንያ አመት ሲሞላኝ እንዴት እንደምሆን ይታይሽ!... ሃሃሃ! ያኔማ የገባ ሰሜን ባልረሳው ነው!

እ ኪቲ - ሌላው ደግሞ ምን መሰለሽ - መፅሐፍ ቅዱስ! እዎ እያነበብኩት ነው። ግን እንደው መቼ ይሆን የሰሰና ታሪክጋ የምደርስው? በጣም ነው የቸኩልኩት። «የሰዶምና ገሞራ ጥፋት» ሲሉስ ምን ማለታቸው ይሆን? ብቻ ምናለፋሽ ጥናቱን ይሰጥሽ በይኝ እንጂ. ገና ብዙ ብዙ መታወቅና መጠናት የሚገባቸው ነገሮች ይጠብቁኛል። በነገራችን ላይ አንድ ሰሞን ሙጥኝ ብዬበት የነበረውን "Lisoette of Pfalz"ን አሁን ዞር ብዬም የማየው እንዳይመስልሽ-የትኛው ስርቻ ውስጥ እንደወሸቅኩት እንኳን ትዝ አይለኝም።

እ...ሺ ኪቲኻ-ራሴን በራሴ ወጥሬ ወጥሬ ልፈነዳ ምንም እንዳልቀረኝ አሁን በደንብ ተረዳሽልኝ?

አሁን ደግሞ ስለ አንድ ሌላ ነገር ላጫውትሽ-ብቸኛዋ ወዳጃ ጓደኛዬ ካደረግኩሽ ጀምሮ በየጊዜው ስነግርሽ እንደነበረው ትልቁ ምኞቴ አንድ ቀን ጋዜጠኛ ለመሆንና ከዚያ በኋላ ደግሞ ዝነኛ ደራሲ ለመሆን እንደሆነ ታውቂያለሽ። እነኚህ ወደታላቅነት (ወይስ እብደት?) ከፍተኛ ያዘመሙ ፍላጎቶቼ እውን የሚሆኑበት ጊዜ ይምጣ አይምጣ ወደፊት የሚታይ ይሆናል። ለጊዜው በእርግጠኝነት ልነግርሽ የምችለው ግን-ምኞቴን ለማሳካት

የሚያስችሉኝ ነገሮች አእምሮዬ ውስጥ አሉ። ስለዚህ ምንም ጥርጣሬ አይግባሽ። ለምሳሌ-ጦርነቱ እንዳበቃና ወደ ሰላማዊ ሕይወት እንደተመለስን «ሚስጥራዊው ቤት» በሚል ርዕስ የዚህን ያለንበትን ጉደኛ ቤት ታሪክ በመፅሐፍ መልክ አሳትሜ ማውጣት እፈልጋለሁ። መፈለግ ብቻ ሳይሆን ያለምንም ጥርጥር አደርገዋለሁ። መፅሐፌ ተወዳጅ ሲሆን ስለመቻሉ ከአሁኑ በእርግጠኝነት መናገር ይቸግረኛል። ይሁን እንጂ ጓደሬዬ በጣም እንደሚያግዘኝ አውቃለሁ። በነገራችን ላይ «ሚስጥራዊው ቤት»ን ማስተዳደም እፈልጋለሁ እንጂ ሌሎች ብዙ ልፅፋቸው የምችላቸው ነገሮች አሉኝ። ግን ወረቀት ላይ ሳሰፍራቸው ከመሞከሬ በፊት አእምሮዬ ውስጥ በሚገባ ተብላልተው እስኪበስሉና ተገቢውን ቅርፅ እስኪይዙልኝ ድረስ እጠብቃለሁ-የባ ሰው ይበለኝ እንጂ።

ያንቺው አና

ማክሰኞ ግንቦት 16 1944

ውድ ኪቲ

በሚስጥራዊው ቤት ውስጥ የሚካሄዱትን ንትርኮች መስማት አልናፈቀሽም? ካወራሁልሽ እኮ ቆየሁ። እስቲ እንደው ስለውጥ ያህል ትናንትና አቶ ፋንዳንና ወ/ሮ ፋንዳን ያደረጉትን «ውይይት» ቃል በቃል ልንገርሽ።

ወ/ሮ ፋንዳን:- «ጀርመኖች 'አትላንቲክ ዎል' እያሉ የሚመኩበትን መከላከያቸውን ይሄኔ እሥር እጥፍ እንዳጠናከሩት ምንም የሚያጠያይቅ አይደለም። እዎ-እንግሊዞችን እዚያው ባሉበት ገትረው ለማቆየት ያለ የሌለ አቅማቸውን መጠቀማቸው እንደማይቀር እርግጠኛ ነኝ። ኧረ እንደው ግን ይሆን ፕይ የሚላቸው እነኚህ ጀርመኖችን! ኧረ እንዴት ኃይለኞች ናቸው!»

አቶ ፋንዳን:- «እዎ-ኃይለኞች ናቸው»

ወ/ሮ ፋንዳን:- «ብ...ጣም!»

አቶ ፋንዳን፦ «አዎ-ወዲህም ተባለ ወዲያም ተባለ ጀርመኖች በስተመጨረሻው ጦርነቱን ማሸነፍ የሚያስችላቸው በቂ አቅም አላቸው-ያለምንም ጥርጥር ድሉ የነሱ ነው የሚሆነው!»

ወ/ሮ ፋንዳን፦ «ሊሆን ይችላል-እውነት ለመናገር እኔም ብሆን በተቃራኒው ለማሰብ የሚያስችለኝ ፍንጭ እስከአሁን አላገኘሁም።»

አቶ ፋንዳን፦ «እና? - እና ምን ይጠበስልኝ ባይ ነሽ?»

ወ/ሮ ፋንዳን፦ «ምንም ይጠበስልኝ አላልኩም!- ጉዳዩ በሳሳበኝ ብቻ ነው።»

አቶ ፋንዳን፦ «የራስሽ ጉዳይ!- አሁን ሰላም እንድትሰጪኝ እፈጋለሁ-ትሰሚያለሽ? ምንም አይነት ጥያቄሽን ለመመለስ ፈቃደኛ አይደለሁም-ድምፅሽን መስማት አልፈልግም!»

ወ/ሮ ፋንዳን፦ «ኡኡቴ! ሲሉ ሰምታ አሉ ሃሃሃ!- አይ የኛ ወግኛ!»

አቶ ፋንዳን፦ «ማለት?»

ወ/ሮ ፋንዳን፦ «ማለትማ-እያንዳንዷን ጥያቄዬን ሳትወድ በግድህ ትመልሳታለህ። ምክንያቱም አያስችልህማ! ከስታሬ መሆን ትፈልጋለህ እንጂ አትችልበትማ!- እስከዛሬ ጥያቄዬን ያልመለስክበት ጊዜ ያለ ይመስልሃል?»

አቶ ፋንዳን፦ «በእርግጥ የለም- መልሶቼን ግን እንዴት እንደማሳጥርብሽ አንቺም ታውቂያለሽ። በተቻለኝ መጠን በአንድ ቃል- ካቃተኝ ካቃተኝ በሁለት ቃላት- ግፋ ካለ ደግሞ በሦስት ቃላት ነው የምመልስልሽ።»

ወ/ሮ ፋንዳን፦ «መጣም ወረደ ትመልስልኛለህ- በእርግጥ ምንጊዜም ያንተ አባባል ትክክል እንዲሆንልህ ትፈልጋለህ። ችግሩ ግን ምን መሰለህ? ሃሃሃ! ችግሩ- አንድም ጊዜ አንተ ይሆናል ያልከው ነገር ሆኖ አያውቅም ሃሃሃ! ሃሃሃ! ...»

አቶ ፋንዳን፦ ይሆናል ያልኩት ሁሉ ወይ ሆኗል - ወይ በቅርቡ ይሆናል።

ወ/ሮ ፋንዳን፦«በጣም እንጂ! ሃሃሃ! - አይ የኛ ነቢይ! ሃሃሃ!- ስማ እንጂ እንዳንተ እንዳንተማ- እንደኛ- የሕብረ ብሔሩ

ጦር በጀርመኖች ላይ የሚያደርገውን ወረራ አምና መጀመር ነበረበት። ሁለተኛ- ፊንላንድ ይሄን ጊዜ ከጦርነቱ ውጪ መሆን ነበረባት። ሦስተኛ- ጣሊያን ይሄን ጊዜ ሙሉ በሙሉ አልቆላት ነበር። አራተኛ- ሩስ ያሄኔ ሲምበርግን በእጇ አስገብታ ነበር። አምስተኛ ... ልቀጥል? ሃሃሃ!»

አቶ ፋንዳን፦ «ቀጥዪ- እንዳሻሽ ቀጥዪ- ብቻ አትዘልፍጪብኝ።»

ወ/ሮ ፋንዳን፦ «ሃሃሃ! ሃሃሃ! እሺ ምነው ብትተወኝ የኛ ነቢይ! ሃሃሃ!»

አቶ ፋንዳን፦ (ትዕግስቱን ጨርሶ ብድግ እያለ) «ሴትዮ-እስቲ ለጊዜው አደብ ግዢና አፍሽን ለመዝጋት ሞክሪ። የምላቸው ነገሮች ሁሉ ምን ያህል ትክክል እንደሆኑ ስትደርሺበት ይገባሻል። አሁን ግን ስለፈጠረሽ አምላክ ይሄን መንታ ምላስሽን ሰብስቢልኝ።»

ወ/ሮ ፋንዳን፦ «ወይ ጣጣ- የፈሲታ ተቆጪታ አሉ!»

አቶ ፋንዳን፦ «ልንገርሽ አይደል- በዚች ምድር ላይ እንዳንቺ ተንኳሽ የሆነች ሌላ ሴት ያለች አይመስለኝም- ለማንኛውም አንድ ቀን በገዛ ትሌትሽ ተተብትበሽ መግቶቅሽ የማይቀር ጉዳይ እንደሆነ እወቂ። እንዴት ያለችዋ ኩርንችት ናት ዋኔቸሁ!»

ዝር አንድ ያለቀው እዚህ ላይ ነበር እልሻለሁ ኪቲ።

ሳቄን መቆጣጠር አልቻልኩም ነበር። እማማም እንደዛው። ምስኪኑ ፒተር እዚያው በተቀመጠበት ሽምቅቅ ከማለቱ የተነሳ ከንፈሮቹን ነክሶ ሊጨርሳቸው ምን ቀረው መሰለሽ!- እሺ እንደው ምን ደደቦቹ ናቸው በናትሽ- ቢያንስ እኛ ወጣቶቹ ፊት ፊታቸውን እንዲህ ከሚያቀልሉ ምናለ በጥቂቱ እንኳን ግንኙነታቸውን መመርመር ቢጀምሩ? ስለእውነት ነው ምልሽ በጣም በጣም ነው ያፈርኩላቸው።

ያንቺው አና

አርብ ግንቦት 19 1944

ውድ ኪቲ

ትናንትና እንኳን አያርግሽ። የመጨረሻ ከሰው በታች ሆኜ ነበር ያሳለፍኩት። በሕመም ላይ ሕመም ማንበብ የለ መፃፍ የለ እየተኛሁበትኩ እህህ ብቻ። (ይታይሽ እና እንዲህ ሆና!) የሆድ ቁርጠቱን ተይውና ምን ያልሆንኩት ነገር ነበር መሰለሽ ... ደግነቱ ዛሬ በጣም ተሽሎኛል። ረሃቡ ግን ሊገለኝ ነው ኪቲዬ! ... በዚህ ላይ የዛሬ እራታችን ያ ለጉዱ ያስጠላኝ በለቄ የሚባል ቀፋፊ ነገር ነው። ጫቶን ከምንካው አሥር እጅ ረሃቡ ይሻለኛል።

ከፒተር ጋር በጣም ጥሩ ሁኔታ ላይ ነው ያለነው ልልሽ እችላለሁ። ምስኪኑ ልጅ ለካ ከእኔም በላይ ፍቅር የጠማው ነበረልሽ. እንዴት እንደሚያሳዝን ባየሽው። ሁሌ ማታ ማታ አብረን ቆይተን ልንለያይ ስንል እንሳሳማለን። ታዲያ እንዴት እንደሚርበተበትና ፊቱ እንደሚቀላ አትጠይቂኝ - ገና ለመጀመሪያ ጊዜ ከንፈሬን የተቀመሰ ነው የሚመስለው። ቻው ብሎኝ ሊወጣ ነው ስል እየው እንደቆመ በእቶ ሳይሆን በሚቅለጨለጩ አይኖቹ እንደገና እንድንሳሳም ይለምነኛል። አንዳንዴ ምን እንደማስብ ታውቂያለሽ? የጠፋውን ድመቱን- ማለትም ሞሺን- በሚገባ ተክቼለት ይሆን ወይ? እላለሁ። ለማንኛውም ለብዙ ጊዜ እንዲሆን ስመኘው የነበረ አንድ ነገር እውን ሆኖልኛልና ብዙ የሚያሳስበኝ ነገር የለም። አዎ- አሁን ፒተር አንዲት ከልቧ የምታፈቅረው ልጅ እንዳለች ስለሚያውቅ በጣም በጣም ደስተኛ ነው። ይሄን ማየቴ ብቻ ይበቃኛል።

ብቻዬን ስማቅቅ የኖርኩበትን ያንን የጨለማና የመከራ ጊዜ ያለምንም ረዳት ባደረግሁት አሳር እስቆጣሪ ትግል በድል ከተወጣሁት በኋላ ነገሮች በአብዛኛው በቁጥጥሬ ሥር ውለዋል ልልሽ እችላለሁ። ይህ ማለት ግን ፍቅሬም ቀዝቅዟል ማለት አይደለም- በጭራሽ! ፍቅሬ እንኳን ፍንክችም ያለ አይመስለኝም። አዎ ኪት- ፒተርን አሁንም ነፍሴ እስክትወጣ ነው የምወደው።

በእርግጥ አንድ የማልክድሽ ነገር አለ- የውስጠኛውን ማንነቴን (እና ቁጥር ሁለትን) እንደገና እጅግ በተጠናከረ ግንብ ውስጥ ከርችሜበት በእና ቁጥር አንድ ብቻ ነው የማጫውተው። ታዲያ ያኔ እንዳደረገው ግንቡን ሰብሬ የውስጠኛዋን አና ልያት ካለ ከዚያኛው እጅግ እጅግ የከበደ ሥራ ይጠብቀዋል!

ያንቺው አና

ሰኞ ግንቦት 22/1944

ውድ ኪቲ

ግንቦት ሃያ ዕለት አባባና ወ/ሮ ቶንዳን የወረራውን መጀመር በሚመለከት ተወራርደው ነበር። አባባ ለውርርዱ አስይዶት የነበረውን አምስት ብልቃጥ እርጎ ተበላ። ወረራው አሁንም አልተጀመረም። ያለምንም ማጋነን - መላው አምስተርዳም፣ መላው ሆላንድ፣ በአጠቃላይ መላው የአውሮፓ ዌስት ኮስት - ማለትም እስከ ስፔይን ድረስ ቀንና ሌሊት ስለወረራው ያወራል፣ ይከራከራል፣ ይንታረካል፣ ይወራረዳል - በተስፋም ይጠብቃል።

ውጥረቱ ከርር ከርር ወደመበጠሻው እየሮጠ ነው። «ጥሩዎቹ» የምንላቸው ሆላንዳውያን ሁሉ ለእንግሊዝ የነበራቸውን ታማኝነት ጠብቀው ቆይተዋል ማለት አይቻልም። እንግሊዝ ከመጠን በላይ ጉራዋን እየነፋችበት ያለውን የረቀቀ የጦር ስትራቴጂ ሁሉም ሰው እምና ተቀብሎታል ማለትም አይቻልም። በጭራሽ! አሁን ሁሉም ሰው የሚፈልገው እስከ ዛሬ ሲለፈፍለትና በጉጉት ሲጠብቅ የቆየውን ነገር በተግባር ማየት ነው። አዎ - ሕዝቡ ወሬ ትከት ብሎታል - ተግባር ማየት ይፈልጋል - ጀብዱ ማየት ይፈልጋል! አሁን እያንዳንዱ ሰው ከገዛ አፍንጫው ጫፍ ጥቂት እንኳን ራቅ ያለ ነገር ማየት ተስኖታል። እንግሊዞች እየተዋጉ ያሉት ለገዛ አገራቸውና ለገዛ ሕዝባቸው ደህንነት መሆኑን እንኳን የሚገነዘብ ማንም የለም። ሁሉም ሰው የሚያስበው እንግሊዞች በተቻላቸው

ፍጥነት ሆላንድን ከሂትለር እሳት የማዳን ኃላፊነት እንዳለባቸው ነው::

እንደው ስለእውነት እንነጋገር ከተባለ - እንግሊዞች ስለእኛ ምን ግድ አለባቸው? ሆላንዳውያንስ ከእንግሊዝ ይህን ያህል ቸር ውለታ ለመጠበቅ ምን ምክንያት አላቸው? አአ - ሆላንዳውያን ትልቅ ስህተት ውስጥ ነው ያሉት:: እንግሊዞች ድብቅ ዓላማቸውና አስመሳይነታቸው እንዳለ ሆኖ ከሌሎቹ ሀገሮች በተለየ የሚያስወቅሳቸው ምንም ነገር አለ ብዬ አላምንም:: የተቀሩትም - ማለትም አሁን በጀርመን ቁጥጥር ሥር ያሉ ሀገሮች ሁሉ - ከትንሽ እስከ ትልቅ - የዚያኑ ያህል ተወቃሽ ናቸው:: ጀርመን በእነዚህ ሁሉ ዓመታት ራሷን እንደገና እስክታጠናክርና ይህን ያህል እስክታብጥ ድረስ እንግሊዝ በቸልታ እንጓላጅታለች ብለን ብናማርራት እንኳን እንግሊዝ ጥፋተኝነቷን ትቀበላለች ብሎ ማሰብ የዋህነት ነው:: እንግሊዝን በተለየ የሚያስጠይቃት ምን ምክንያት አለ? ሌሎቹም ሀገሮች - በተለይ ደግሞ ጀርመንን የሚያዋስኗት - እንደዚያው ከማንጓላጀትም ድብን ብለው ተኝተው ነው ያሉት:: አዎ - ሰጎን ከአቅሟ በላይ የሆነ አደጋ ሲመጣባት አናቷን አሸዋ ውስጥ ትቀብራለች (አላየሁም ለማለት):: የሰጎን ፖሊሲ እንጠቀም ካልን የትም ልንደርስ አንችልም:: አሁን እንግሊዝም ሆነች የተቀረው ዓለም ይህን እውነታ ሳይወዱ በግዳቸው አይተውታል:: ለዚህም ነው እያንዳንዱ ሀገር እንግሊዝንም ጨምሮ ማለት ነው - አንድ በአንድ በየራሱ ጊዜ ከባድ መስዋዕትነት ማድረግ የማይቀርለት::

አንድ የማይካድ ሐቅ አለ - ማንም አገር ያለበቂ ምክንያት ዜጎቹን አሳልፎ መስዋዕት አያደርግም - በተለይ ደግሞ ለሌላ ሀገር ጥቅም ሲል:: ስለዚህ እንግሊዝም በምንም ዓይነት ይህን አታደርግም ማለት ነው:: በእርግጥ ወረራው መቼም ይሁን መቼ - አንድ ቀን - ነፃነትን እስከትሉ መምጣቱ የማይቀር ነው:: የተቀሩት ያንን ቀን የሚወስኑት ግን እንግሊዝና አሜሪካ ናቸው:: የተቀሩት ሀገሮች ሁሉ ተሰብስበው ቢንጫጩ የሚያመጡት ለውጥ

አይኖርም::

አንድ እጅግ የሚስተጥጥና የሚያሳዝን ነገር እየሰማን ነው ያለነው ኪቲዬ - እጅግ በጣም ብዙ የዓለም ሕዝቦች ስለእኛ ስለአይሁዶች የነበራቸው አመለካከትና አጠቃላይ አዝማሚያ ተለውጧል ይባላል:: «አንቲሴማይቲዝም» የሚባለው አይሁድን በአይሁድነቱ ብቻ የመጥላት ሁኔታ አዲስ ክስተት ሆኖ አይደለም ያስደነገጠን - አሁን እየተስፋፋ ያለበት ደረጃ እንጂ:: ከዚህ በፊት ከነመኖሩ እንኳን አስበውት በማያውቁ የሕዝብ ክፍሎች ሳይቀር አንቲሴማይቲዝም በሚያስፈራ ፍጥነት እየሰረፀ ነው አሉ:: እስቲ ይታይሽ ኪቲ - ሰማ ፈንታሽ ሁኚ ባለሽ ዝርያ ምክንያት ውጉዝ ከመአሬዎስ ስትሆኚ! ይህ ዜና ሁላችንንም በጣም በጣም ነው የረበሸን:: በእርግጥ - አንቲሴማይቲዝምም ተባለ ሌላም ተባለ - እኛ አይሁዶች በደፈናው መጠላታችን ምክንያታዊ ነው:: እንደውም አንዳንዴ ሰብዓዊም ነው ማለት ይቻላል - ጥሩ ግን አይደለም:: ለምሳሌ - ክርስቲያኖች አይሁዶችን የሚኮንኑባቸው የራሳቸው ምክንያት አሏቸው:: ጥቂቶቹን ልንገርሽ - አይሁዶች ለጀርመኖች ሚስጥራችንን አሳልፈው ይሰጡብናል ይላሉ - ክርስቲያኖችን በሚረዱ ላይ ከሐዲነትን በመፈፀም ለጀርመኖች አሳልፈው የሚሰጡብን አይሁዶች ናቸው ይላሉ - እጅግ ብዙ ክርስቲያኖች (እንደ ከዚህ በፊቶቹ ወገኖቻቸው ሁሉ) ለማሰብ እንኳን ለሚዘገንነው የቁም ስቃያቸውና ገሃነማዊ ለሆነው የመጨረሻ ሰማቸው የተዳረጉት በአይሁዶች አማካኝነትና ተባባሪነት ነው ይላሉ::

ይህ ሁሉ እውነት ነው:: ነገር ግን ማንም ቢሆን እነዚህን ነገሮች ከሁለቱም አቅጣጫ መመልከት መቻል አለበት:: ክርስቲያኖቹስ በእኛ ቦታ ቢሆኑ ከዚህ የተለየ ምን ማድረግ ይችሉ ነበር? ይህ ነው ትልቁ ጥያቄ ኪቲ:: ጀርመኖች እንዴ በእጃቸው ግቢላቸው እንጂ እንኳንስ የምታውቂውን የማታውቂውን እንድትናዘዢ የሚያደርጊያ ብዙ ሰይጣናዊ መንገዶች አሏቸው:: እንዴት አድርጎ ነው አንድ ሰው - ክርስቲያንስ ሆነ አይሁድስ

ሆን - እንዴ ሥጋውም፣ ነፍሱም ሙሉ በሙሉ በናዚዎች ምሀረት የለሽ መዳፍ ውስጥ ከገባ በኋላ ሚስጥር ጠብቆ ሊቆይ የሚችለውን የዚህ ዓይነቱ መለኮታዊ ጽናት ከአንድ ተራ ሰው እንዴት ይጠበቃል? ይህ ፈጽሞ የማይሞከርና የማይቻል እንደሆነ ሁሉም ሰው ያውቃል። ታዲያ ለምን? - ለምንድነው ሰዎች ለማንም የሰው ልጅ የማይቻለውን ነገር ከእኛ ከአይሁዶች የሚጠብቁብን?

ሌላው ክፉኛ እያሳሰበን ያለው ነገር ደግሞ ምን መሰለሽ ኪቲዬ - በሕቡዕ እየተገናኙ የሚወያዩ የእኛ ወገኖች እየተንሾካሾኩበት ያለ አንድ ጉዳይ አለ። ከዚህ በፊት ከጀርመን ሀገር ተሰድደው ወደ ሆላንድ በመምጣት እዚህ ይኖሩ የነበሩና አሁን ፖላንድ ውስጥ በናዚ የማጎሪያ ካምፖች የሚገኙ «ጀርመን አይሁዶች» ከጦርነቱ በኋላ ወዲህ ወደ ሆላንድ እንዲመለሱ ላይፈቀድላቸው ይችላል ይባላል። ከዚህ በፊት የስደተኝነት መብታቸው ተጠብቆላቸው ነበር ሆላንድ ውስጥ በጥገኝነት የመኖር ዕድል ያገኙት። አሁን ግን - ሂትለር በቁጥጥሩ ሥር ያሉትን ሀገሮች ሁሉ ለቅቆ ወደ ጀርመን ከተመለሰ - ጀርመን አይሁዶችም እንደገና ወደ ጀርመን የመመለስ ግዴታ ይጠብቃቸዋል የሚል ጉምጉምታ በስፋት እየተሰራጨ ነው።

አንድ ሰው ይህን ሲሰማ ቢያንስ አንድ ጥያቄ ማንሳቱ የግድ ነው። ለምንድነው ይሄን ሁሉ ጊዜ በዚህ አታካችና መራራ ጦርነት ውስጥ ስንማስን የቆየነው? ሄዶ ሄዶ ውጤቱ ይሄ ነው ማለት ነው? ሌት ተቀን ስንሰማው የኖርነውና ስምተንም አምነን የነበረውኮ ይህን አልነበረም! ተባብረን እየተዋጋን ያለነው ለነፃነት፣ ለእውነትና ለሰው ልጆች መብት ነው እየተባለ ነበርኮ ሲደሰኮርልን የከረመው! ገና ካሁኑ - ገና ምኑንም ሳንይዘው - ጦርነታችን መሀል መንገድ እንኳን ሳይደርስ - ከአሁን ከአሁን ከመከራ ወጣን እያልን ትዕግሥት አጥተን እየጠበቅን ባለንበት - ሽኩቻ መሀላችን ገባ ማለት ነው? ቅራኔ መንገዳችን ላይ ቆመ ማለት ነው? ሕዝበ አይሁድ እንደገና ወደ ቀድሞ ቦታው - ሲማቅቅ ወደኖረበት የሕይወት አዘቅት - ወደ ጥልቁ - ሊወረወር ግድ ሆነ

ማለት ነው? ያሳዝናል - በጣም በጣም ያሳዝናል! አዎ - በእያንዳንዳችን አዕምሮ ውስጥ ተሰንቅሮ ያለው ያ ዘመን ያስቆጠረ አባባል እንደገና ለሚሊዮንኛ ጊዜ እውነትነቱ ሲረጋገጥ ማየት ከምንም ከምንም በላይ ያሳዝናል! «አንድ ክርስቲያን ለሰራው ነገር ተጠያቂው እሱ ራሱ ይሆናል - አንድ አይሁድ ለሰራው ነገር ኃላፊነቱ በመላው አይሁድ ጫንቃ ላይ ያርፋል።» ጉደኛቷ ዓለማችን ፍርደገምድልነትን እስከምን ድረስ ልታስተናግደው እንደምትችል ይታይሻል ኪቲ?

ስለእውነት ለመናገር ከምንም በላይ ሊገባኝ ያልቻለው ነገር - በጥሩነታቸው፣ በሐቀኝነታቸው፣ በማተብ ጠንካራነታቸው የምናውቃቸው ሆላንዳውያን እንኳን ያው እንደሌሎቹ ሁሉ በእኛው መፍረዳቸው ነው። የትኛውም የዓለም ሕዝብ የማያውቀው ዓይነት የግፍ ቀንበር ተሸክመን የኖርነው - ከማንም ፍጡር በላይ መከረኛ የሆንነው - ምናልባትም ከየትኛውም ሕዝብ በላይ ሊታዘንልን የሚገባው - እኛ አይሁዶች እንዴት እንዲህ ልንፈረጅ እንደበቃን መቼም መቼም ሊገባኝ የማይችል እንቆቅልሽ ነው።

አሁን የምመኘውና ይሆናል ብዬም ተስፋ የማደርገው አንድ ነገር ብቻ ነው። ይኸውም ምን መሰለሽ ኪቲ - የመላው ዓለም ሀገራት በተለይም ሆላንዶች ከእንቅልፋቸው እንደሚነቁና አይናቸውን እንደሚገልጡ ማለትም - ይህ አይሁዶችን በአይሁድነታቸው ብቻ በጭፍኑ የመጥላት አባዜ ጊዜውን ጠብቆ የሚያልፍ ክስተት እንደሚሆንና ደጎቹ ሆላንዳውያን ትክክለኛ ማንነታቸውን እንደሚያሳዩ - ስለፍትህ የነበራቸውን ያልተዛባ አቋምም ጠብቀው እንደሚቆዩ ምክንያቱም - «አንቲሴማይቲዝም» የበደል ሁሉ በደል ነው!

እና እንዳልኩሽ ኪቲዬ - ይህ ውስጥ ለውስጥ እየተናፈሰ ያለው አስፈሪ ነገር ቀኑ ደርሶ እውን ሆነ ማለት በዚህም በዚያም ብለው ከጥፋቱ እሳት ራሳቸውን ያተረፉና በየስርቻው ተወትፈው የሚገኙ ጥቂት አይሁዶች ሆላንድን ለቅቀው መሄዳቸው ግድ ይሆናል ማለት ነው። እኛም የሚስጥራዊው ቤት ሰዎች የተራረፈች

ኮተታችንን ሸክፈን ይቺን ውብ ሀገር - ይቺን በፍቅር ተቀብላ በፍቅር ሲታስተናግደን የኖረችና አሁን ድንገት ፊቷን ያዞረችብን ውቢቷን ሆላንድ እስከወዲያኛው መሰናበታችን ግድ ይሆናል ማለት ነው።

ኪቲዬ - ሆላንድን ልገልጽልሽ ከምችለው በላይ ነው የማፈቅራት። የራሴ የምለው ሀገር የሌለኝ እንደመሆኔ አንድ ቀን ሆላንድ እናት ሀገሬ ትሆንልኝ ይሆናል የሚል ትልቅ ምኞት ነበረኝ። የሆነው ሆኖ አሁንም ቢሆን አንድ ቀን ይህ ምኞቴ እውን እንደሚሆን ተስፋ አለኝ።

ያንቺው አ

ሐሙስ ግንቦት 25 194

ውድ ኪቲ

መቼም በየቀኑ አንድ አዲስ ነገር መከሰቱ አይቀርም። ዛሬ ጠዋት ያ ምግባችንን የሚያቀርብልን ባለ ግሮሰሪ በቁጥጥር ተያዘ። ለምን አትይኝም? በቤቱ ውስጥ ሁለት አይሁዶች ደብቆ እየተለበ መሆኑ ስለተደረሰበት። እንዴት ያስደነገጠን ነገር እንደሆነ አትጠይቂኝ። ወደ ምድራዊው ገሃነም ለሚወሰዱት ሁለቱ አይሁዶች ብቻ እንዳይመስልሽ ያዘንነው -ሆላንዳዊው ባለግሮሰሪም የሚጠብቀው ዕጣ ከአይሁዶቹ የተለየ አይሆንም. እንደውም ባይብስ ምክንያቱም እንደ አይሁዶቹ ወዲያውኑ የመገደል ዕድል አያገኝም - ሌሎች ሚስጥሮች ያወጣል በሚል የቁም ሲያሉን ካሳዩት በኋላ ነው ወደ ዕቶናቸው የሚወረውሩት።

ዓለም ትተ እምባሯ ጠፍቷል -የነበረው ሁሉ እንዳልነበረ እየሆነ ነው። ለምድር ለሰማይ የከበዱ ይባሉ የነበሩ ሰዎች በየጊዜው ወደ ማጎሪያ ጣቢያዎች፣ ወደ እሥር ቤቶች፣ ወደ ብቸኛ የማሰ ቤቶችና እንዲሁም ወደማይታወቁ ሥፍራዎች በገፍ እየተጋ ነው። አሁን አገሪቱን እያስተዳደሩ ያሉት ዱሮ እዚህ ግቡ የማይባ

ርዝራዦች ናቸው። እያንዳንዱ ሰው የሚወድቅበት ወጥመድ የተለያየ ነው -አንዱ «ጥቁር ገበያ» በሚባለው ነገር ላይ እጁን አስገብቷል ተብሎ ይያዛል -ሌላው አይሁዶችን ወይም ደግሞ በተመሳሳይ ሁኔታ ከናዚዎች ራሳቸውን ለመደበቅ የተገደዱ ሌሎች ዜጎችን ረድቷል ተብሎ ይያዛል -ብቻ የናዚ አባል ያልሆነ ማንኛውም ሰው ከዛሬ ነገ ምን ሊገጥመው እንደሚችል አያውቅም።

የዚህ ባለግሮሰሪ መያዝ እኛን ምን ያህል ሊጎዳን እንደሚችል መገመት የሚሳንሽ አይመስለኝም ኪቲ። አሁንም ያለን ብቸኛ መፍትሔ አመጋገባችንን የበለጠ መቀነስ ነው። ይህንን በምን አግባብ ማድረግ እንደምንችል ከተወያየን በኋላ የተስማማንበትን መላ ልንገርሽ -ለነገሩ እምብዛም የሚያመጣው ፋይዳ ያለ አይመስለኝም። እማማ ቁርስ ብሎ ነገር ከነአካቴው መቅረት እንዳለበት ያቀረበችው ሃሳብ ያለምንም ተቃውሞ ፀደቀ። በተረፈ ምሳ ቁራሽ ዳቦ በመሬት -እራት ቅቅል ድንች-ከተቻለ ከተቻለ ደግሞ በሳምንት አንዴ ወይ ሁለቴ ጉመን አሊያም የተገኘው ነደት የቅጠላቅጠል ዘር -ከዚህ ውጪ ማሰብ በቅም የመቃዠት ያህል ነው። ረሃብ ይብሱን ሊፈነጭብን ነው ኪቲዬ። ይሁን እንጂ ምንም ነገር በናዚዎች እጅ ከመውደቅ ይሻላል።

ያንቺው አና

እሮብ ግንቦት 26/1944

ውድ ኪቲ

ይኸው በስተመጨረሻው በቤታችን ውስጥ ከትናንት ጠዋት ጀምሮ የነበረው ውጥረት በመጠኑም ቢሆን ረገብ አለና እኔም ከስንተቁ መስኮት ፊት ለፊት ባለው ጠረጴዛዬና ወንበሬ ላይ ተቀምጬ ሁሉን ነገር ልጽፍልሽ ተዘጋጀሁ።

መንፈሴ እንክትክት ብሉልሻል ኪቲዬ- ባለፉት ጥቂት ወራት

ውስጥ እንዲህ አይነት ድቅድቅ ስሜት ተሰምቶኝ አያውቅም። ያኔ ሌቦቹ ሰብረው የገቡ ጊዜ እንኳን መንፈሴ ይህን ያህል እስከመላሸቅ አልደረሰም ነበር ልልሽ እችላለሁ። በአንድ በኩል የማገስረው ሰውዬያችን ጉዳይ፣ አዕምሮዬ ውስጥ እየተመላለሰ እረፍት ይነሣኛል። በሌላ በኩል – እ...በሌላ በኩልማ ስንቱን ልንገርሽ -በዜታችን ውስጥ ነጥብ በነጥብ እየተብሰለሰለ ሲወራ ውሎ ሲወራ የሚያመሽውና መላው ዓለም "The Jewish Question" የሚለው የእኛ የአይሁዶች ጉዳይ – የወረራው መዘግየት፣ የምግባችን እየከፋ እየከረፋ መሄድ -እንደአንዳች የንብብ አጠቃላይ ውጥረት -በእያንዳንዱ የመደበቂያ ቤታችን ነዋሪ ላይ የሚታየው አሳዛኝ ዝቃታ -ብርቱ የተበሳጨበት ጉዳይ – መቋጫ። ይህ እንግዲህ ጥቁር ጥቁሩ መሆኑ ነው። ታዲያ ከዚሁ ጋር በጥሞላቃው ኑሮ ነጩም ውልብ እያለን ያልፋል። ለምሳሌ የሚፔ የቃልኪዳን ቀለበት፣ የዊትስን በዓል መስተንግዶ (በነሴችን ላይ «ዊትስን» ማለት ከፋሲካ በኋላ ሰባተኛው እሁድ ማለት ነው) -የአቶ ክሬለር ልደት አበባዎች -ፊልሞች -ኮንሰርቶች መዘተ። ብቻ ምን ልበልሽ -ያ ትልቅ ለውጥ ያ በሁለቱ ተቃራኒ የሕይወት ገጽታዎች መሀል ያለው ትልቅ ለውጥ ምንጊዜም አብሮን አለ። አንዱን ቀን የሁኔታዎችን አስቂኝ ጎናቸውን እያየን ስንሳሳቅ እንውልና ሌላውን ቀን ደግሞ በሲኦት ስንገለፍ -በሁላችንም ነገሮች ውስጥ ፍርሃት፣ ውጥረትና ተስፋ መቁረጥ ሲነብብን እንውላለን። ታዲያ ከእኛ በላይ የሚያሳዝኑኝ እኛ የሚያህለውን የስምንታችን ጣጣ ተሸክመው ያሉት ሚፔ እና አቶ ክሬለር ናቸው። አዎ ይህን ሁሉ ጊዜ ተደብቀን ለቆየነው ስምንት ባዕዳን የሚያስፈልጉንን ነገሮች ለማሟላት የእትሟን ሁሉ ስትማስን የኖረችው ሚፔ -እና ከምንሲዝቱ አደጋ የመጠበቁን ተራራ የሚያህል ኃላፊነት ተሸክሞ አስምረው ከሰኞ ከመመጠኑ የተንሻ ማውራት እንኳን እየተሳነው የመጣው አቶ ክሬለር።

እሰቲ አስቢው ኪቲ -እዚህ የሰቆቃ ቋት ውስጥ ታሽገን ስንኖር

ያገኘው ድፍን ሁለት ዓመታችን። እስከመቼ ይሆን ይሆን እጅ እጅ የሚል ሕይወትና ዕለት ተዕለት እንደ ጅማት እየከረረ የሚሄድ የመንፈስ ውጥረት ችለን መጠበቅ ያለብን?

የፍብሽ መውረጃ ቱቦው ስለተደፈነ ምንም ዓይነት ፈንጂ መልቀት አንችልም - ሲብሰብን ብቻ የጭል ጭል ታህል ካልሆነ በቀር። ወደ መፀዳጃ ቤት ስንገባ ብሩሽና ለዚሁ ብለን ከፍራ-ቶምነው ቆሻሻ ውሃ ላይ በዕቃ ቀንሰን ደግሞ መግባት አለብን። ለዛሬውስ እንደምንም እንወጣዋለን -ቱቦ ሰራው ብቻውን ሊሰራው የማይችለው ከሆነ ግን ምን እንደሚውጠን እንጃ። የማዘጋጃ ቤት ሰዎች እንደሆኑ እስከ ማክሰኞ ዝር ማለት አይችሉም።

ሚፔ ለ«ዊትስን» በዓላችን በአሻንጉሊት ቅርፅ የተሰራ ኬክ ላከችልን። ከኬኩ ጋር በላከችልን ማስታወሻ ላይ "Happy Whitsun" የሚል ጽሑፏን ሳየው ያላገጠችብን ዓይነት ሆኖ ነበር የተሰማኝ። እውነቱን ነው ኪቲ -አጋንንሽው አትበይኝና እንደውም -የበዓለዘመኑ ታላቅ ምፀት- ሊባል የሚችል ነው። አሁን ያለነበት አጠቃላይ ሁኔታ በምንም ዓይነት (ለወጉ እንኳን ቢሆን) Happy ሊባል አይቻለውም

በየለማገስረፆችን ላይ የደረሰውን ያልታሰበ ክፉ እጣ ካወቅን በኋላ መንፈሳችን ይበልጡን እየተናወጠ ነው። እዚህም እዚያም የምትሰማው «እስስስ...» የሚሉ ማስጠንቀቂያዎችን ብቻ ነው። የቤታችን ፀጥታ ከምንጊዜውም በላይ ሊውጠን ደርሷል። የሰውዬውን ቤት በኃይል ሰብረው የገቡትና ሁለቱን አይሁዶች ከሰውዬው ጭምር ጉትተው እውጥተው ወደመቀጫቸው የሚነዷቸው የናዚ ፖሊሶች ናቸው። ይህን ያደረጉት እኛም ላይ ሊሆን ይችል ነበር ማለት ነው። እይበለውና ተራችን ደርሶ በአንድ በተረገመ ቀን...እእ ይቅር ይቅር ኪቲ ይዩን እንኳን ባልጽፈው ይሻላል -ይሁን እንጂ ዛሬ ቀኑን ሙሉ ከአእምሮዬ አልጠፋልሽ ብሎ ሲያስጨንቀኝ የዋለ ጥያቄ ነው። እስከዛሬ የሰለቸኩት ያ ሁሉ የጭንቀትና የፍርሃት ጊዜ እንደዚህ ፊቱን

እዙሮ እያፈጠጡብኝና እያጉረጠረጡብኝ ነው ያለው::

ባሬ ማታ ሁለት ሰዓት ላይ ከታችኛው ቢሮ ውስጥ መፀዳጃ ቤት ብቻዬን መሄድ ነበረብኝ -ሌሎቹ ሁሉ ሬዲዮኑን ከብበው ወሬ እያዳመጡ ስለነበር ማንንም አብሮኝ እንዲሄድ መጠየቅ አልታየኝም:: በዚህም ላይ የሌሎችን እርዳታ መሻቴ በእጅጉ ተፈታተነኝ -ደፋርና ቆራጥ መሆን ፈለግኩ:: ግን እንዴት ከባድ መሰለሽ ኪቲዬ::

ምንጊዜም እዛ ሰፊና ፀጥ ያለ ቢሮ ውስጥ ብቻዬን ስሆን ከበላዩ የእነሱ ንግግርና እንቅስቃሴ የሚፈጥረው በውል የማይለይ የታፈነ ድምጽ ከበታቼ በጉዳናው የሚያልፉ መኪናዎች ከሚያሰሙት ሞተርና ጡሩንባ ጋር ተደባልቆ ሲሰማኝ ልገልጸልኝ የማልችለው ዓይነት ስጋት ይወርረኛል -ከተለመደው የተለየ ማለት ነው:: አሁንም እዚህ ቦታ ሆኜ ስለ እነዚህ ሁኔታዎች ማሰብ ከጀመርኩ ሰውነቴን ከላይ እስከታች እንደሚንቀጠቀጥ ስለሚያደርገኝ የመጣሁበትን ጉዳይ (መፀዳዳት) ቶሎ ጨርሼ ወደላይ መመለስ አለብኝ::

ደግሜ ደጋግሜ ራሴን እየጠየቅኩት ያለሁት አንድ ነገር አለ -ቀድሞ ነገር ወደዚህ የመደበቂያ ሥፍራ ባንመጣ ምን ነበረበት? ይህን ሁሉ ጊዜ በዚህ ሁሉ ሥቃይና መከራ ውስጥ ከማለፍ እንደሌሎቹ ወገኖቻችን ሁሉ ሞተን ብንገላገል አይሻለንም ነበር? - በተለይ ደግሞ እነኚህን ደግ ረዳቶቻችንንም ያለ ዕዳቸው እዚህ አደጋ ውስጥ ባልዘፈቅናቸው ነበር - ግን ደግሞ እንዲህ ዓይነት ሃሳቦች ከስንት አንዴ ውል በሚሉብን ጊዜ እንኳን ልንጋፈጣቸው እንፈልግም -ሆን ብለን እናፈገፍጋለን:: ምን ይደረግ ኪቲ? - አሁንም ቢሆን ገና ሕይወትን ማፍቀራችንን አላቆምንም - አሁንም ገና ያንን የተፈጥሮን ምትሃታዊና ረቂቅ ድምጽ አልረሳነውማ...አሁንም ገና ስለሁሉም ነገር ተስፋ እናደርጋለና - ሰዎች ነና! እ...ኪቲ -ብቻ በቅርቡ አንድ ነገር በሆነ መጨረሻው ቶሎ በመጣ ግድያም ቢሆን ግድ ያለኝ እንዳይመስልሽ ኪቲ-

ብቻ የሚሆነው ሆኖ መጨረሻችንን ቶሎ ባወቅነው -ምንም ቢሆን ከዚህ አይብሰም!

ያንቺው አና

ማክሰኞ ሰኔ 6/1944

ውድ ኪቲ፡

"This is D-day!" ሲል የቢ.ቢ.ሲ. ሬዲዮ ለመላው ዓለም አበሰረ:: በእርግጥም This is D-day! ወረራው የሚጀመርበት ቀን ማለት ነው:: ማመን ትችያለሽ ኪቲዬ? ወረራው - ሊ - ጀ - መር - ነው!

ዛሬ ጠዋት ሁለት ሰዓት ላይ ነበር ቢ.ቢ.ሲ. ይህንን ድንቅ ዜና ያስተላለፈው:: ካሌስ! ቦሉን! ሌ ሃቭር እና ቼርበርግ - ፓ ደ ካሌስንም ጨምሮ - በወረደባቸው የቦምብ ናዳ እንዳልነበሩ ሆነዋል ተባለ:: በተጨማሪም ለጥንቃቄ ሲባል ጥቃቱ ከተጀመረበት ቦታ በ35 ኪ.ሜ. ዙሪያ ለሚገኙ በናዚ ቁጥጥር ሥር ለዋሉ ሀገሮች የማስጠንቀቂያ መልዕክት ተላለፈ - እያንዳንዱ ነዋሪ ለሚደረገው ከባድ የቦምብ ድብደባ ራሱን ማዘጋጀትና በተጠንቀቅ መጠበቅ እንዳለበት የሚገልጽ መልዕክት:: የሚቻላቸው ከሆነ እንግሊዞች ከድብደባው አንድ ሰዓት ቀደም ብለው ለተጠቀሱት ቦታዎች የማስጠንቀቂያ ወረቀት በአውሮፕላን ይበትናሉ::

የጀርመን የዜና ማሰራጫዎች እንደገለፁት የእንግሊዝ ፓራኮማንዶዎች ከአየር ላይ በፓራሹት እንደ ዝናም እየወረዱ በፈረንሳይ ጠረፍ አርፈዋል:: የእንግሊዝ የጦር አውሮፕላን ተሸካሚ መርከቦች በበኩላቸው ከጀርመን የባሕር ኃይል ጋር ከባድ ውጊያ ላይ ናቸው አለ ቢቢሲ::

የሚስጥራዊው ቤት ነዋሪዎች ከማለዳው ሶስት ሰዓት ላይ መሀከለኛው የጋራ ክፍላችን ውስጥ ተሰባስበን በሁኔታው ላይ ተወያየንበት:: የአብዛኞዎቻችን ስሜት ተመሳሳይ ነበር - ይሄ

ነገር ልክ ከሁለት ዓመት በፊት ተደርጎ እንደነበረው እንደ ዲፔው ዓይነት የሙከራ ጥቃት ይሆን እንዴ?

ከዚሁ ጥርጣሬያችን ጋር አንድ ሰዓት ያህል እንደቆየን - አራት ሰዓት ላይ - ቢቢሲ በጀርመንኛ፣ በሆላንድኛ፣ በፈረንሳይኛ እንዲሁም በሌሎች የተለያዩ ቋንቋዎች «ወረራው ተጀምሯል!» የሚለውን ዜና በተደጋጋሚ አስተጋባ:: ይህ ማለት «ትክክለኛው» ወረራ ተጀመረ ማለት ነው! ደስ አይልም ኪቲዬ? በጣም በጣም ደስ አይልም? - አምስት ሰዓት ላይ በቢቢሲ ራዲዮ የጀርመንኛ ቋንቋ ስርጭት ዋና ኮማንደሩ ጄኔራል አይዘናወር ንግግር አደረጉ::

ስድስት ሰዓት ላይ በቢቢሲ የእንግሊዝኛ ስርጭት "This is D-day." አሉ እንደገና:: ጄኔራል አይዘናወር `ለፈረንሣይ ሕዝብ ባስተላለፉት መልዕክት "Stiff fighting will come now, but after this, the victory. The year 1944 is the year of complete victory, good luck." ሰባት ሰዓት ላይ በቢቢሲ የእንግሊዝኛ ስርጭት - 11,000 የጦር አውሮፕላኖች ናቸው ለወረራው የተሰለፉት - ምንም የማያቋርጥ የደርሶ መልስ በረራ እያደረጉ - ጥቃታቸውን በብቃት እየተወጡና ፓራኮማንዶዎችን በቦታ በቦታቸው እያራገፉ ነው:: 4,000 የጦር መርከቦች ደግሞ ጭነው ያመጧቸውን ወታደሮችና ቁሳቁሶች በቼርበርግ እና በሌሁቭር መሀል በማራገፍ ላይ ይገኛሉ:: በጥምር የተንቀሳቀሱት የእንግሊዝና የአሜሪካ ወታደሮች የጦፈ ውጊያ ላይ ናቸው:: እሉ የተባሉት ታላላቅ ሰዎች ንግግር አደረጉ:: ጌርብራዲ - የቤልጂየሙ ጠቅላይ ሚኒስትር - የኖርዌዩ ንጉሥ ሃከን - የፈረንሣዩ ደ ጎል - የኢንግላንዱ ንጉሥ - በመጨረሻም ታላቁ ዊኒስተን ቸርችል::

ታላቅ መጨናነቅና መረባበሽ በሚስጥራዊው ቤት! - ይህን ሁሉ ጊዜ ከመጠን ባለፈ ናፍቆት ሲጠበቅ የኖረውና ያ ብዙ የተባለለት - ግን ደግሞ እንጊነቱ ከሚገባው በላይ ገዘፍ ገዘፍ የልጆች ተረት እየመሰለ የመጣው - «ነፃ መውጣት» ብሉ ነገር እውን የሚሆንበት ጊዜ በእርግጥ ይመጣ ይሆን? በእርግጥ ነፃነታችንን በዚሁ ዓመት - በ1944 - ልናገኘው እንችል ይሆን?...

አሁንም በእርግጠኝነት የምናውቀው ነገር የለንም:: ይሁን እንጂ ቢያንስ ከውስጣችን እየደረቀ የነበረው ተስፋችን እንደገና ማቆጥቆጥና መለምለም ጀምሯል:: በአዲስ መንፈስ እየተሞላን ዳግም የመንፈስ ጽናትን እያገኘን ነው:: ከመቼውም ጊዜ ጥርሳችንን ነክሰን በትዕግሥትና በእርጋታ መጠበቅ ያለብን አሁን ነው::

እ... ኪቲዬ - በወረራው ከምንም በላይ የተደሰትኩበት ጉዳይ ምን መሰለሽ - ለመጀመሪያ ጊዜ ወዳጆቻችን እየቀረቡን መሆኑ ስለሚሰማኝ ነው:: ለዚህ ሁሉ ጊዜ በእነዚያ የምድር ጉድጓድና አረመኔዎቹ ጀርመኖች እጅ ስንማቅቅ ነው የኖርነው:: እያንዳንዷን ትንፋሽ የቢላቸው ስለት ጉሮሮችን ላይ እየተሰማን ነው ያሳለፍናት - ታዲያ የወዳጆቻችንን መምጣትና የነፃ መውጫ ጊዜያችንን መቃረብ ከማሰብ የበለጠ የሚያጽናናስ ሆነ የሚያረጋጋ ምን ነገር ይኖራል?

ከዚህ በኋላ ጉዳዩ የእኛ የአይሁዶች አይደለም - ይልቅዬም የሆላንድና የተቀሩት በናዚ ቁጥጥር ሥር ያሉ የአውሮፓ አገሮች ሁሉ ነው:: እንግዲህ ምናልባት በመስከረም ወይ በጥቅምት ወደ ትምህርት ቤቴ መመለስ እችል ይሆናል - የማርጎትም ግምት ይኸው ነው::

በተረፈ ቻው ኪቲዬ - በሚቻለኝ ሁሉ ወረራውን በተመለከተ የሚሰራጩትን ዋና ዋና ዜናዎች ሁሉ በየጊዜው ላሳውቅሽ እሞክራለሁ::

ያንቺው አና

አርብ ሰኔ 9/1944

ውድ ኪቲ

የወረራው ታላላቅ ዜናዎች እነኚውልሽ - የሕብረብሔሩ ጦር ሰራዊቶች በፈረንሣይ ጠረፍ የምትገኘዋን ባዬ የምትባል አነስተኛ

መንደር ከያዙ በኋላ ወደ ኬን እየገሰገሱ ነው:: አካሄዳቸው ቼርበርግ የምትገኝበትን ባሕረ ሰላጤ ሙሉ በሙሉ ለመቆጣጠር ይመስላል:: በየምሽቱ የጦር ሚዲያው ቃል አቀባዮች የውጊያውን ዜናዎች እየዘገቡ ስራዊቱ በየጊዜው የሚገጥሙትን ችግሮችና እንኚህኑ የሚወጣበትን ወኔና ጽናት ይገልፁልናል:: በጣም ድንቅ ድንቅና አልፎ አልፎም ጨርሶ ለማመን የሚያዳግቱ ታሪኮች ነው የሚነግሩን:: ከዚህም ሌላ ወደ እንግሊዝ ተመልሰው ተወስደው በሕክምና ላይ ከሚገኙ የጦር ቁስለኞች አንዳንዶቹ በግንባር ወደ ማይክራፎኑ እየቀረቡ በገዛ ድምፃቸው ስለጦርነቱ ሁኔታ ያወጉናል:: ምንም እንኳ የአየር ሁኔታው ጭጋጋማና አስቸጋሪ ቢሆንም የአየር ኃይሉ ቦምብ ጣይ አውሮፕላኖች ሰማዩ ላይ እንደክረምት አግቢ እየተርመሰመሱ ግዳጃቸውን በሚገባ በመወጣት ላይ ናቸው ይባላል:: የ"D-day" ዕለት (ወረራው የተጀመረበት ዕለት ማለት ነው) ቸርችል ከሕብረ ብሔሩ ጦር ጋር ወደ ውጊያው ሥፍራ ለመሄድ በጣም ፈልገው እንደነበርና ጀነራል አይዘናወር እንዲሁም የተቀሩት ጀነራሎች በብዙ ትግል ሀሳባቸውን እንዳስቀየሯቸው በቢቢሲ ሰማን:: እስቲ አስቢው ኪቲ - በዚህ ዕድሜያቸው ምን ዓይነት ወኔ ቢኖራቸው ነው? - አሁን ቢያንስ ሰባ ሳይሞላቸው እንደማይቀር እርግጠኛ ነኝ::

በሚስጥራዊው ቤት ውስጥ ተፈጥሮ የነበረው የስሜት መጋጋል አሁን በመጠኑ ረገብ ብሏል:: ይሁን እንጂ አሁንም ቢሆን ጦርነቱ በዚህ ዓመት መጨረሻ ላይ እንደሚጠናቀቅ ተስፋ እያደረግን ነው ያለነው:: ውይ ውይ መጠናቀቅም አለበት! ቢያንስ ለወ/ሮ ፋንዳን ሲል:: ንጭንጯ ሊገለን ነው ኪቲ:: በፊት በፊት ያው እንደምታውቂው ወረራው ዘገየ በሚል ንጭንጭ ነበር የምታሳብደን:: አሁን ደግሞ አዲስ ዘፈን አውጥታልሻለች - «የአየር ሁኔታው መረረኝ» የሚል:: እንዲችው እግሯ እንዳለችበ ይመሻል ይነጋል ነው ማወራሽ:: በሮሚል ሙሉ ቀዝቃዛ ውሃ ውስጥ ነክሮ ጣራው ላይ ማስቀመጥ ነበር እሷንስ!

ከእቶ ፋንዳንና ከፒተር በስተቀር ሁሉም የሚስጥራዊው ቤት

ሰዎች "Hangarian Raphsody" የተሰኘውን ትሪዮሎጂ አንብበውታል:: ስለታላቁ የሙዚቃ ቀማሪ ፍራንዝ ሊዝት የሕይወት ታሪክ የሚያወሳ በጣም ደስ የሚል መጽሐፍ ነው:: ግን እንደኔ እንደኔ መጽሐፉ በአብዛኛው ስለሴቶች የሚያወራ መሆኑ በመጠኑም ቢሆን ደከም አድርጎታል ባይ ነኝ:: በነገራችን ላይ ኪቲ - ፍራንዝ ሊዝት በጊዜው ተወዳዳሪ ያልነበረው ዝነኛ ፒያኒስት ብቻ ሳይሆን አለ የተባለው አተራማሽም ነበር:: እስከ መጨረሻው - ማለትም እስከ ሰባ ዓመቱ ድረስ የዘመኑ ሴቶች አውራ ዶሮ እንደነበር ነው የሚነገርለት:: በዚህ ላይ ቀልደኛ ጠባሽ እንዳይመስልሽ - ምርጥ ምርጧን ነበር ጠብ የሚያደርግልሽ:: ፍቅረኞቹ ከነበሩት ጥቂቶቹን ልጥቀስልሽ - ክብርት ማሪያ ዳጎል - ልዕልት ካሮሊን ሳይን ዊትፔንስታይን - ዳንሰኛዋ ሉላ ሞንቴዝ - ፒያኒስት አግነስ ኪንግዎርዝ - ሶፊ ሜንተር - ልዕልት ኦልጋ ጃንያና - ፒያኒስት ክብርት ኦልጋ ሚዩንዶርፍ - ተዋናይት ሊላ - ወዘተ. ወዘተ. ማለቂያ የላቸውም ነው ማወራሽ:: መጽሐፉ ስለሙዚቃና ስለሥዕል ጥበብ የሚያወራባቸው ክፍሎች ይልቅ በጣም በጣም ደስ ይላሉ:: በእነዚህ የመጽሐፉ ክፍሎች እነማ እነማን ተጠቅሰዋል መሰለሽ - ሹማን - ክላራ ዋይክ - ሄክተር ቤርሊዮዝ - ጆሀንስ ብራምስ - ቤቶቨን - ጆአኪም - ሪቻርድ ዋግነር - ሃንስ ቮን ቡሎው - አንቷን ሮቢንስታይን - ፍሬድሪክ ሾፐን - ቪክቶር ሁጎ - ኦኖሬ ዲ ባልዛክ - ሂትለር - ሀሜል - ዜርኒ - ሮሲኒ - ቼሩቢኒ - ፓጋኒኒ - ሜንደልሶን - ወዘተ. ወዘተ.

ፍራንዝ ሊዝት በባሕሪው በጣም ጥሩ፣ በጣም ደግና ስለራሱም ያለው ግምት ከግብዝነት እጅግ የራቀ ሰው ነበር:: ከመጠን ያለፈ ከንቱነቱ እንዳለ ሆኖ ማለት ነው:: የቀረቡትን ሰዎች ሁሉ ከመርዳት ወደኋላ ብሎ አያውቅም ነበር ይባላል:: በተረፈ - ለእሱ ሙዚቃ ማለት ሁሉም ነገር ማለት ነበር:: እንደነፍሱ የሚወዳቸው ሁለት ነገሮች ደግሞ ምን ነበሩ መሰለሽ - ኮኛክና ሴቶች! በተረፈ - ሆዱ ባሻ፣ የማንንም ዕንባ ማየት የማይችል፣

በጣም ጨዋ፣ ምንም ዓይነት ውለታ ቢጠየቅ እምቢ ማለት የማይሆንለት፣ ለገንዘብ ትንጣት ደንታ ያልነበረው ሰው ነበር። የሀይማኖት ነፃነትን እንዲሁም የዓለም ሰላምን አጥብቆ ያፈቅር እንደነበር ብዙዎች መስክረውለታል። ዋው ፍራንዝ ሊዝት!

ያንቺው እና

ማክሰኞ ሰኔ 13/1944

ውድ ኪቲ

ትናንትና አንድ ሌላ የልደት ቀኔ አለፈ። ስለዚህ አሁን አሥራ አምስት ዓመት ሆነኝ ማለት ነው። በስጦታ ተንበሽብሼ ነበር ነው ማወራሽ!

የስፕሪንገርን "History of Art" የተሰኘ መጽሐፍ አምስቱንም ቮሊዩሞች፣ የእጅ መሀረብ፣ ሁለት ብልቃጥ እርጎ፣ አንድ ብልቃጥ ማርማላት፣ አንድ ባለትመም የጂንጀር ብሬድ፣ ኬክ፣ አንድ የሥነ-ዕጽዋት (ቦታኒ) መጽሐፍ። እንግዲህ ይህ ሁሉ ከእማማና ከአባባ መሆኑ ነው። ከዛስ አትይኝም? - ከማማ - ሁለት ሽቶሊያ ከማርጎት - አንድ መጽሐፍ ከፋንዳኖች - አንድ ፓኬት ሽምብራ ከአቶ ዱሲል (ከገዛ ድርሻው ላይ ማለት ነው።) ከሬሚላዎችና ደብተሮች ከሚፔ - ከሁሉም በላይ የተደሰትኩበትን "Maria Theresa" የተሰኘ መጽሐፍና ሶስት ቁርጥ ባለ ሙሉ ክሬም ቺዝ ከአቶ ክሬለር - እንዲሁም በጣም የሚያምር የአበባ እቅፍ ከፒተር። ምን ትፈልጊያለሽ ታዲያ - ከዚህ በላይ መንበሽበሽ አለ? - ምስኪን ፒተር! - ከሁላቸውም የተሻለ ስጦታ ሊያበረክትልኝ ያልጣረው ጥረት ያለ እንዳይመስልሽ - አልሆንልህ አለው እንጂ።

ምንም እንኳ የአየር ሁኔታው በጣም መጥፎና አስቸጋሪ ቢሆንም - ቁጥር ሥፍር የሌላቸው አውሎ ንፋሶች፣ ያለማቋረጥ የሚወርደው ዶፍ፣ ባሕር ውቂያኖሱን እያናወጠው ያለው ኃይለኛ ማዕበል፣ ወ.ዘ.ተ. ጨርሶ የሚያላውስ ባይመስልም - ለድግ ለሕብረብሔሩ ጦር ሠራዊቶች የማይበገር ጽናት - አሁንም

ስለወረራው እጅግ በጣም ጥሩ ጥሩ ዜናዎች እየደረሱን ነው።

ትናንትና ቸርችል፣ ስሚትስ፣ አይዘንሃወር እና አርኖልድ በጦሩ ድል አድራጊነት ነፃ የወጡትን የፈረንሣይ መንደሮች ጎበኙ። ጠረፉን በከባድ መሣሪያ ይደበድቡ ከነበሩት ባለቶርፒዶ መርከቦች በአንዱ ውስጥ ከነበሩ ተሳፋሪዎች አንዱ ቸርችል ነበር። ይህ ቸርችል የሚባል ሰው እንደብዙዎቹ ጀግና ወንዶች ሁሉ ፍርሀት ምን እንደሆነ የሚያውቅ አይመስልም። እንዴት የሚያስቀናኝ ሰው መሰለሽ!

በእርግጥ እነዚህ ዜናዎች እዛ ውጪ ላለው ሕዝብ ምን ዓይነት ስሜት እንደሚሰጡት ለመገመት እዚህ ውስጥ ላለነው ሰዎች ይቸግረናል። ይሁን እንጂ ከሚገባው በላይ ሲያንገላቷቸው የከረሙት ፈዛዛ (!) እንግሊዞች በስተመጨረሻው እጅጊያቸውን ሰብሰብ አድርገው አንድ ነገር ለማድረግ በመብቃታቸው ሕዝቦች እንደተደሰቱ ምንም ጥርጥር የለውም። አሁን ነገሩ ሁሉ የተገላቢጦሽ ሆኗል። እናም - በእንግሊዞች ላይ ንቀታቸውን ሲያሳዩ - እንግሊዝን «በምድረ ሽማግሌ የምትመራ ሀገር» እያሉ ሲያላግጡባት የቆዩ - በአንድ በኩል ጀርመኖችን እንደአንዳች እየጠሉ በሌላ በኩል ደግሞ እንግሊዞችን «ቡኩኖች» በሚል ቅጽል ሥም ሲጠሯቸው የቆዩ ማናቸውም ሆላንዳውያን አሁን «መሬት ተከፍቶ በዋጠን» ዓይነት ኩምሽሽ ብለዋል። የታባታቸው! እንኳንም የእጃቸውን አገኙ! - ቢያንስ ከዚህ በኋላ በዚህ ሩጫ በደፈነው አስምሯቸው የመጣላቸውን ሁሉ እንዳሻቸው ከመንዛታቸው በፊት ሁለቴ ማሰብ ይጀምሩ ይሆናል።

ያልነገርኩሽ ነገር ኪቲዬ - ከሁለት ወራት በላይ ለሚሆን ጊዜ ፔሬድ ተቋርጦብኝ ነበር። ይመስገነው ባለፈው ቅዳሜ እንደገና መጣልኝ። ይገርምሻል - ይሄ ነገር ምንም ደስ የማያሰኝና የማይመች እንዳልሆነ ሁሉ የቀረብኝ ጊዜ እንዴት እንደጨነቀኝና አሁን ተመልሶ ሲመጣልኝ እንዴት ደስ እንዳለኝ አትጠይቂኝ!

ያንቺው እና

ረቡዕ ሰኔ 14/1994

ውድ ኪቲ

የአንጎሌ ጓዳ ጎድጓዳው ሥፍር ቁጥር በሌላቸው ምኞቶች፣ ማለቂያ በሌላቸው ሀሳቦች፣ ከሚስጥራዊው ቤት ሰዎች በየግዜ በተራ በሚሰነዘሩብኝ ክሶችና ዘለፋዎች ተወጥሯል። በምንም ዓይነት እነዚህ ሰዎች የሚያስቡትን ያህል ግብዝና ጉረኛ እንዳልሆንኩ እርግጠኛ ነኝ። እያንዳንዷን ስህተቴን፣ እያንዳንዷን እንከኔን ማንም ከሚያውቃት በላይ አውቃታለሁ። ለውጡ ያለው የቱ ጋ መሰለሽ ኪቲ - ችግር እንዳለብኝ ብቻ ሳይሆን የማውቀው - ራሴን ማሻሻል እንደምፈልግ፣ መፈለግ ብቻ ሳይሆን በእርግጠኝነት እንደምሻሽል፣ እስካሁንም እጅግ ብዙ እንዳሻሻልኩ ጭምር አውቃለሁ።

ታዲያ ለምንድነው እያልኩ ብዙ ጊዜ ራሴን እጠይቃለሁ - ለምንድነው ሁሉም የሚስጥራዊው ቤት ሰው ከሚገባው በላይ ፊጣጣ እና ሁሉን አዋቂ አድርጎ የሚያስበኝ? አሁን ማን ይሙት እኔ «ሁሉን አዋቂ» ነኝ የምል ሰው ነኝ? ወይስ በእርግጥም ሁሉን አዋቂ ስለሆንኩና ምናልባት እነሱ ደግሞ እንደዛ ስላልሆኑ ይሆን? - እውነቱን ነው ምልሽ ኪቲ በጣም የሚገርመኝ ነገር ነው። ለምሳሌ ማንኛውም የሚስጥራዊው ቤት አባል ወ/ሮ ፋንዳን አዋቂ ሴት እንደሆነች በሚገባ ያውቃል። እኔ ደግሞ በተራ ቃል «ደደብ» ናት ነው የምለው። ደደብ ሰዎች ደግሞ ሌሎች ከእነሱ የተሻሉ ሆነው ሲገኙ ጥሩ አይሰማቸውም።

ወ/ሮ ፋንዳን እኔን እንደደደብ የምትቆጥረኝ ለምን መሰለሽ - የሷን ያህል የእውቀት እጥረት ስለሌለብኝ። በቃ - ይኸው ነው ምክንያቱ። እለሁ እለሁ ባይ እንደሆንኩና ሁሉም ነገር ላይ ቀደም ቀደም እንደምል አድርጋ የምትፈርጀኝ ደግሞ እሷ ራሷ የባሰባት እለሁ እለሁ ባይ ስለሆነች ነው። ቀሚሶቼ ከሚገባው በላይ አጫጭር መስለው የሚታዩዋትም የራሷ ቀሚሶች የባሰውን አጫጭር ስለሆኑ ነው። እና - ሁሉን አዋቂ ነኝ የምል ጉረኛ

የምመስላትም እሷ ራሷ ምንም በማታውቀው ጉዳይ ሁሉ ጥልቅ የምትልና ሌሎችን አላስወራ አላስተነፍስ አላስይዝ በማለት መድረኩን ለብቻዋ ለመቆጣጠር የምትፈልግ ከእኔ እጅግ የባሰባት «ሁሉን አዋቂ» ስለሆነች ነው። የሆነው ሆኖ አንድ በጣም የምወደው አባባል አለ - «እሳት በሌለበት ጭስ ሊኖር አይችልም» እናም - «ሁሉን አዋቂ»ነቴን ሙሉ በሙሉ ለመካድ አልደፍርም።

እኔን በተመለከተ ዋናውና ፈታኙ ነገር ማንም ሰው ሊያርመኝም ሆነ ሊኮንነኝ ከሚችለው በላይ ራሴን የማርም የምኮንንና ከዚያም አልፌ ራሴን መልካም አድርጌ የምሰይፍ መሆኔ ነው። እውነታው ይህ ሆኖ ሳለ እማማ ስምክሯ ብላ ማለቂያ የሌለው አበንዘበዝማያቷን ስታንበለብልብኝ ምን ሊሰማኝ እንደሚችል ገምቺው፣ - ከቁጥጥሬ ውጪ እሆናለሁ - እርመዘምዛታለሁ - ትንሽል ሆና ሳለች እንኳን ሆን ብዬ አቆጣታለሁ - አስቀይማታለሁ። ከዛ «እኔን ማንም ሰው አይገባኝም» ወደሚለው የተለመደ መዝሙሬ ተመልሼ እዘፍናለሁ። እውነቱን ነው የምልሽ ኪቲ ያ «እኔን ማንም ሰው አይረዳኝም» የሚለው ሐረግ ዳግም ሳይመጣ ዓይነት ነው አንጎሌ ውስጥ ተቀብሮ የሚገኘው። የጅል ፈሊጥ እንደሆነ አውቃለሁ። ይሁን እንጂ ቢያንስ በተወሰነ ደረጃ እውነትነት አለው። አንዳንድ ጊዜማ ራሴን ከመጠን በላይ ከመውቀሴና ከመኮነኔ የተነሣ እንደዚያ ያለ የሚያጽናናኝ ሰው እስከመሻት እደርሳለሁ። አዎ ኪቲ - ጥሩ ምክር ሊሰጠኝ የሚችል - ትክክለኛ ማንነቴን ማውጣት እችል ዘንድ ሊረዳኝ የሚችል ሰው ባገኝ ብዬ ያልተመኘሁበት ጊዜ የለም። ግን ምን ታደርጊዋለሽ - እስካሁን ማንንም ማግኘት አልቻልኩም።

ይህንን ስል ወዲያውኑ የሚመጣልሽ ጥያቄ «ፒተርስ?» የሚል እንደሆነ እገምታለሁ - አይደል ኪቲዬ? የውልሽ - ነገሩ እንዲህ ነው። ፒተር የሚያፈቅረኝ እንደ «ፍቅረኛ» ሳይሆን እንደ «ጓደኛ» ነው - ግን ደግሞ በጣም እንደሚወደኝና ይኸው ፍቅሩም በየቀኑ

እያደገ እንዳለ አውቃለሁ:: ግን ሁለታችንንም ወደ ኋላ እንዲ የያዘን አንድ ሚስጥራዊ ነገር አለ:: ምንድነው ብለሽ እንዳትጠይቂኝ - ምክንያቱም እኔ ራሴ ገና ልፈታው ያልቻልኩት እንቆቅልሽ ነው:: አንዳንዴ - ለዚህ ልጅ ያለኝን ፍቅርና ናፍቆት እንዲሁ እያጋነንኩት ይሆን እንዴ የሚል ጥያቄ ውስጥ እገባለሁ:: ግን ደግሞ ነገሩ እንደዛ እንዳልሆነ እርግጠኛ ነኝ:: ምክንያቱም - ለሁለት ቀን እንኳን ወደ ክፍሉ ሳልሄድ ከቀረሁ የምሆነውን ነው የሚያሳጣኝ - ከመቼውም በላይ በናፍቆቱ ትጥል እላለሁ:: ፒተር በጣም ጥሩና የሚወደድ ልጅ መሆኑ ምንም የሚያጠያይቅ አይደለም:: ያም ሆኖ ብዙ የማልወድለት ነገሮች እንዳሉትም ልክድ አልችልም:: በተለይ በተለይ ለሀይማኖት ያለው ጥላቻ - ስለምግብ አውርቶ የማይጠግበው ነገር - እንዲሁም ስለሌሎች የማይረቡና አስልቺ ጉዳዮች በልዩ ጽሞና እያወራ የሚያገኘው ነገር - ከማይጥሙኝ ባሕሪዎቹ ዋናዎቹ ናቸው:: የሆነው ሆኖ አሁን እንደበፊቱ ልንጨቃጨቅም ሆነ ልንጣላ እንደማንችል ሙሉ እምነት አለኝ - ምክንያቱም ይህ እንዳይሆን ቀጥተኛና ግልጽ ስምምነት አድርገናል - ስምምነቱን ሳለማፍረስም ቃል ተገባብተናል:: ፒተር ሰላም ወዳድ ሰው ነው:: ከዚህም በላይ በጣም ትዕግሥተኛና ስለማንኛውም ነገር በቀላሉ የምታሳምነው ዓይነት ነው:: በተለይ እኔን ምን ያህል እንደሚታገሰኝ ልነግርሽ አልችልም:: ያሻኝን ብለው ከፍቶ አይከፋውም:: እናቱ እንኳን ደፍራ የማትለውን - ደፍራም ካለችው ሊጣላት የሚችልበትን ነገር እኔ እንደዘበት ልለው እችላለሁ:: ግን ታዲያ ለምንድነው ውስጣዊ ማንነቱን ለራሱ ብቻ ከልሎ የሚኖረው? ለምንድነው እኔ እዛ ድረስ መግባት የማይፈቀድልኝ? በእርግጥ ፒተር ከእኔ በላይ ዘግቶ የሚኖር ልጅ እንደሆነ አውቃለሁ:: ግን ደግሞ ከዛ የሕይወት ልምዶችም እንዳየሁት አንድ ሰው የቱንም ያህል ዘግቶ የሚኖር ቢሆን በአንድም ይሁን ወይ በሌላ ጊዜ የሆዱን የሚያወራለት፣ የልቡን ሚስጥር የሚጋራለት፣ ጭንቀቱን የሚያተነፍስለት፣ ወዘተ ቢያንስ አንድ ሁነኛ ወዳጅ መኖሩ

የማይቀር ሐቅ መሆኑንም አውቃለሁ::

እኔና ፒተርም ዋናውን ሕይወት ከጭርጭር ያዳንበትን ዓመታት ያሳለፍነው በዚሁ በ«ሚስጥራዊው ቤት» ውስጥ ነው ማለት ይቻላል:: በየጊዜው ስለወደፊቱ፣ ስላለፈውና ስለሚመጣውም ጊዜ በሰፊት እንወያያለን:: ያሁን እንጂ ያው እንደነገርኩሽ አሁንም ቢሆን ዋናውን ነገር እንዳላገኘሁት ነው የሚሰማኝ:: ታዲያ ይህ የምልሽ «ዋናው» ነገር ፒተር ጋ እንዳለ በደንብ አውቃለሁ::

ያንቺው አና

ሐሙስ ሰኔ 15 1944

ውድ ኪቲ

ምናልባት ይህን ሁሉ ጊዜ እዚህ ውስጥ ታሽጌ መቆየቴና ለአንዲት አፍታ እንኳን ወደ ውጪ ብቅ የማለት እድል እንደሌለኝ ማወቄ ይሆን እንዴ ከተፈጥሮ ጋር ንክኪ ስላለው ማንኛውም ነገር ባሰብኩ ቁጥር በደስታ የምፍነከነከው? ምክንያቱም በደንብ አስታውሳለሁ - ሰማያዊነቱ እንደውቅያኖስ የጠራ ሰማይ፣ የወፎች ዝማሬ፣ የጨረቃ ብርሃን፣ የአበቦች ፍካት፣ ወዘተ ሁሉ እንኳን እንዲህ እንደአባዜ ሊፀናወቱኝ ጨርሶ ነገሬም የማልላቸው ጊዜ እንደነበረ ትዝ ይለኛል:: እዚህ ቦታ ከመጣሁ ጀምሮ ነው በውስጤ ይህ ትልቅ ለውጥ የተከሰተው::

ለምሳሌ ባለፈው የዊትሰን ወቅት አንድ ምሽት ሆን ብዬ ነበር የመኝታ ሰዓቴን በጣም አሳልፌ እስከ ምሽቱ አምስት ሰዓት ተኩል ድረስ እፍጥጬ የጠበቅኩት- ጨረቃዋን እስቲ አንዴ እንኳን ለብቻዬ ሆኜ በፅሞና ልመልከታት ብዬ:: ምን ዋጋ አለው እንደው በከንቱ እንቅልፌን አጣሁ እንጂ:: ምን ሆነ አትይኝም? እጅሬት ድምቡል ቦቃ ያለውትሮዋ ከመጠን በላይ ፏ ብላ ነበር የወጣችውና ምሽት መሆኑ ቀርቶ እኩለ ቀን

መስሎኝ እርፍ! ታዲያ እንዴት ደፍሬ መስኮት ልክፈት? እንዲህ እድንቱን እድገኛ ነገር የምሞክርበት ቦታ እንዳልሆነ ታውቂያለሽ። ሌላ ጊዜ ደግሞ - ከጥቂት ወራት በፊት ያለፉት ነው - አንድ ምሽት ሌሎቹ ሁሉ በየክፍሎቻቸው ሆነው ገለት ብቻዬን ቀናው ክፍል ውስጥ ነበርኩ - ገርበብ ብሎ ከተከፈተው ከአንደኛው መስኮት አጠገብ። እንዲቹው ውጪው ላይ እንደፈጠጥኩበት ስንዝር እንኳን ሳልንቀሳቀስ ቆይቼ የመኝታችን ስንት ደርሶ የመስኮቱ መዘጊያ ግድ ሲሆን ነበር ከአዲስ ፍቅረኛዋ በግድ እንደተነጠለች ልጃገረድ ሳልጠግበው ወደመኝታዬ የሄድኩት። ድቅድቅ ያለውና ዝናባማው ምሽት - ዉሽንፍሩ - ጥቁሩ ሰማይ ላይ እንደጥጥ እየተባዘተ የሚንሳፈፈው ዝናብ ያዘለ ደመና- ምን ልበልሽ ኪቲዬ - ሙሉ በሙሉ በቁጥጥራቸው ስር አውለውኝ ሳሉ ነበር መስኮቱ እንደፊልም ሻተር ድንገት የተዘጋብኝ። በጣሪያ ግድግዳ ካልታጠረው ንፁሕና ነፃ የተፈጥሮ ጭለማ ጋር ከአንድ አመት ተኩል መለያየት በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ በግንባር ለመተያየት የበቃንበት ውብ ምሽት ነበር። ከዛ ምሽት በኋላ ተመሳሳይ እድል አግኝቼ እንደገና ለማየት የነበረኝ ጉጉትና ናፍቆት ቤት ሰብረው ለሚገቡ ሌቦች፣ ለአይጦች፣ ካሁን ካሁን ወረደብን ለምንለው የእውሮፕላን የቦምብ ድብደባ፣ ወዘተ ከነበረኝ ፍርሃት ይበልጥ ነበር ብልሽ ታምኚኛለሽ ኪቲ? እናም ብቻዬን ወደታችኛው የነአቶ ክሬለር ቢሮ እየወረድኩ በኩሽናውና በቢሮዎቹ የተጋረዱ መስኮቶች በጥንቃቄ እያሾለቅኩ ወደውጪ ማየትን ልማዴ አደረግሁት።

ብዙ ሰዎች ለተፈጥሮ ልዩ ፍቅር አላቸው- ብዙዎች ከቤታቸው ጣሪያ ግድግዳ ውጪ ተኝተው ሌሊቱን የማሳለፍ ፍላጐት አላቸው- ቢያንስ አልፎ አልፎ እንደዛ ያደርጋሉ። በየእሥር ቤቱና በየሆስፒታሉ ያሉ ሰዎችም ከምንም ከምንም በላይ የሚናፍቁቸው ነገር ነፃ ሆነው ወደውጪ የሚወጡበትና ይህንን የማይጠገብ የተፈጥሮ ውበት ለማጣጣም የሚበቁበት ቀን ነው። ግን እመኚኝ ኪቲ - ከዚህ ለደሃውም ለሀብታሙም እኩል ከተቸረ ውብ

የተፈጥሮ ፀጋ የሚገኝ ያህል ተገፍተን፣ የሚገኝ ያህል ርቆና ተነጥሎ የሚኖር ፍጡር የለም፣ አዎ- ከሞት ተደብቆ እንደመኖር አስተያሚ፣ ግራጫና ዝልግልግ ህይወት እለ ቢሉኝ ከእንግዲህ ማመን የምችል አይደለሁም። ወደሰማይ አንጋጥጨ ሰማዩን፣ ደመናዎቹን፣ ጨረቃዋን፣ እንዲሁም ከዋክብቱን መመልከት ትልቅ ትእግስትና መረጋጋትን ይሰጠኛል ስል ትንጣት እንኳን እያጋነንኩ እንዳይመስልሽ እሺ? ማእመሙን ስላየሁት ነው ፣ ከቫሌሪያንም ሆነ ከብሮማይድ ሺህ እጅ የተሻለ የመፈወስ ኃይል ያለው ልዩና ረቂቅ መድሃኒት ነው። እና በአጠቃላይ እንጋገር ልልሽ የፈለግኩት ምን መሰለሽ ኪቲሻ - እምዬ ተፈጥሮን ልብ ብዬ ባጤንኳት ቁጥር ይበልጥ ጨዋ፣ ይበልጥ ትእግስተኛ፣ ይበልጥ ጭምት እንድሆንና ማንኛውንም የሕይወት ዱላ በፅናት እንድጋፈጠው የሚያስችለኝን ሚስጥር ሹክ ትለኛለች።

ግን ደግሞ ምን ታደርጊዋለሽ - ለተፈጥሮ ያለኝ ፍቅር የቱንም ያህል እየገዘፈና ተራራ እያከለ ቢመጣ ይህን ፍቅሬንና ጥማቴን እጠጣው ዘንድ እድሉን ማግኘት አልቻልኩም- በእነኛው አቧራ በጠገቡና በዛጉ መስኮቶች ላይ በተንጠለጠሉ አሮጌ፣ ቆሻሻና ብስክስኩቸው የወጣ መጋረጃ ተብዬዎች መሃል በጨልቅታና በስጋት ልቀላውጣት ከመቻሌ በቀር። ታዲያ አሁን አሁን ከዚሁም አቅም እንደበፊቱ ደስ አልልሽ እያለኝ መጥቷል። በእርግጥ ደስ ሊለኝም አይገባም- ተፈጥሮ መታየት ያለበት በግልፅና በንፁሁ ነው። አዎ ኪቲ - በምንም ምክንያት በምንም መንገድ ልትድበሰበስ፣ ልትበረዝ፣ ልትከለስ፣ ልትቀባ የማይገባት የዚህች ዓለም አቢይ ሚስጥር እምዬ ተፈጥሮ ብቻ ናት።

ያንቺው እና

አርብ ሰኔ 16 1944

ውድ ኪቲ

ሌሎች አዳዲስ ችግሮች በሚስጥራዊው ቤት። ወ/ሮ ፋንዳን ጭራሹን ብስባት መላቅጡ ጠፍቷታል - ድንገት እናቷን በርትለ ስለሚገባ ተባራሪ ጥይት፣ ስለ እሥር ቤት፣ ስለ መሰቀል፣ ራሷን ስለማጥፋት ምናምን መቀባጠር ጀምራለች። በዚህ ላይ ፒተር ከእሷ ይልቅ እኔን እየቀረበኝና ማንኛውንም የግል ሚስጥሩን እሷን አልፎ ለእኔ እንደሚያካፍለኝ በማወቋ ቅናት እያንገበገባት የምትሆነውን አጥታለች። መች ይሄ ብቻ- ከአቶ ዱሴል ጋር በየጊዜው የምታደርጋቸው ድሪያዎች ተስፋ ያደረገችውን ያህል በአቶ ዱሴል በኩል ምላሽ አልተሰጣቸውም - ባለቤቷ አቶ ፋንዳን ያኔ የፈር ኮቷ የተሸጠበትን ገንዘብ ሁሉ በሲጋራ ግዢ ብቻ እየጨረሰው ነው የሚል ስጋት አላት- በትንሽ በትልቁ ከማንኛችንም ጋር አላስፈላጊ ንትርክ ውስጥ ትገባለች . ማንኛውንም አይነት ስድ ቋንቋ እንዳሻት መጠቀም ጀምራለች . ከምድር ተነስታ ታለቅሳለች - ሁላችንም ያለንበት ይህ ችግር ለሷ ብቻ የመጣ አይነት ፈጣሪዋን እያማረረች ለራሷ ታዝናለች - እሁን ስትስቅ ስትሟሟት አይተሻት ዘወር ብለሽ ስትመለሺ - እንደገና ቅልጥ ያለ ፀብ ውስጥ ገብታልሻለች። እንደው እያምጣው ነው እንጂ. ኪቲ ፈርዶብሽ ከእንዲች ያለችዋ መላቢስ ጅል ጋር እንዴ እጣፈንታሽ ኑቆራኝሽ ምን መሆን ትችያለሽ? ወይ-ታባሽ ትሂጃለሽ? ጧ. ብለሽ አትፈነጂና አትገላገይ ነገር! ደግነቱ እያንዳንዱ የሚስጥራዊው ቤት ሰው ደህና አድርጐ እውቋታል . እሷም ያሻትን ያህል እየተነሳች ብትፈርጥ ነገሬም የሚላት የለ። እሷም ያሻትን ያህል ...

በሚስጥራዊው ቤት ውስጥ ያለው የሰሞኑ ሁኔታ በጣም ደስ የማይል አይነት ነው። በእንዲህ ያለ ሁኔታ ውስጥ ሳትወጪ በግድሽ ስትዘፈቂ ያለሽ አማራጭ እንደ ወርቃማ ሕግ መጠቀም ብቻ ነው። «ሁሉንም ነገር ስቀሽ ማሳለፍ እና ስለማንኛውም ቢሆን ራስሽን ያለማስጨነቅ!» ይህ በእርግጥ ያፈጠጠ ያገጠጠ ራስ ወዳድነት መስሎ ሊታይ ይችላል - ግን ወደድሽም ጠላሽም ያለሽ አማራጭ ይኸው ብቻ ነው - ቢያንስ ከገዛ ራስሽ ጋር ሰላም መፍጠር ከፈለግሽ።

ይልቅ ሌላ የሚያሳዝን ወሬ ልንገርሽ - አቶ ክሬለር አራት ሳምንት ለሚፈጅ የቁፋሮ ሥራ እንዲሄድ ከናዚዎች የጥሪ ወረቀት ደረሰው - ናዚዎች በቁጥጥራቸው ሥር ባዋሏቸው ሀገራት የሚኖርን ማንኛውንም ዜጋ በማንኛውም የጉልበት ሥራ እንዲያገለግል በሚያስገድዱት መሰረት ማለት ነው። ምስኪን አቶ ክሬለር - ከዚህ ግዳጅ ራሱን ነፃ ለማድረግ በአንድ በኩል የዶክተር ማረጋገጫ በሌላ በኩል ከመሥሪያ ቤቱ የ«ሥራ ያበዛብኛል» ደብዳቤ ለማቅረብ መከራውን እያየ ነው። በዚህ ላይ ይህ የሆነው ከረጅም ጊዜ ጀምሮ እያስቃየው ላለው የጨጓራ አልሰር የቀዶ ሕክምና ለማድረግ እየተዘጋጀ ባለበት ጊዜ ነው። አንድ ትልቅ ዜና ልጨምርልሽ- በመላው አምስተርዳም ያሉ የግል ቴሌፎኖች ሁሉ ትናንትና ከቀኑ አምስት ሰዓት ላይ አገልግሎታቸው እንዲቋረጥ ተደረገ።

ያንቺው አና

አርብ ሰኔ 23 1944

ውድ ኪቲ

በሚስጥራዊው ቤት ውስጥ ምንም አዲስ ነገር የለም ማለት ይቻላል። እንግሊዞች እጅግ ትልቅ የሚባለውን ጥቃታቸውን ቼርበርግ ላይ ጀምረዋል። እንደ አባባና እንደ አቶ ፋንዳን ከሆነ

እስከ ጥቅምት አሥር ድረስ ነፃ እንደምንወጣ ጥርጥር የለውም። የናዚዎችን ግዙፍ ኃይል በማንኮታኮቱ የሕብረት ጦሩ ላይ ራሺያውያንም ተሳትፎቸውን እያሳዩ ነው - ስለዚህም ግርጌ የሚሆነው ትናንትና ቫይተብሰከ አትላንቲ የከፈቱት የትግል ግንባር ነው:: በነገራችን ላይ ኪቲ - ጀርመኖች መሳውን ለመቆጣጠር እንቅስቃሴ ካደረጉ ልክ ሶስተኛ አመታቸው መሆኑ ነው:: በተረፈ- የሚስጥራዊው ቤት ሰዎች አሁን ያገኑ የፈረደበት ድንች እንኳን የምናገኝበት መንገድ ሙሉ በሙሉ እየመነመነ ነው ማለት ይቻላል:: ከዚህ በኋላ ያለን አማራጭ በእጃችን የገባውን ድንች ለእያንዳንዱ ሰው በቁጥር ማከፋፈልና ሁሉም የየራሱን ድንች እንደየፍጥርጥሩ ያደርገው ዘንድ እድሉን መስጠት ብቻ ነው:: ይሻላል- ቢያንስ ድርሻሽን ታውቂዋለሽ. በሌላ ሰዓት እንዳሻሽ ታደርጊውና የምትሆኚውን ትሆኚለሽ፣

ያንቺው አና

ማክሰኞ ሰኔ 27/1944

ከውድም ውዷ ኪቲዬ -

በሚስጥራዊው ቤት ውስጥ የነበረው ድባብ ተለውጧል. ምናልባትም ነገሮች ሁሉ በሚያስደስት ሁኔታ እየተለወጡ እያሉ መሆናቸውን ስለምንሰማ ይሆናል:: ቼርበግርግ ቫይተብሰከ እንዲሁም ስሌቢን በዛሬው ዕለት በሕብረብሔሩ ጦር ቁጥጥር ሥር ዋሉ:: ስናር ቁጥር የሌላቸው የጀርመን ወታደሮች ከሥራቸው ትጥቃቸው ምርኮኛ ሆኑ:: አሁን እንግሊዞች ወደብ ስላገኙ ያሻቸውን ሁሉ የመጫንና የማራገፍ ችግር አይኖርባቸውም ማለት ነው:: አይገርምሽም? እንግሊዞች ወረራውን በጀመሩ በሶስት ሳምንት ጊዜ ውስጥ ብቻ ነው መሳውን የኮቴንቲን የባሕር ወሽመጥ መቆጣጠር የቻሉት:: በእርግጥም በጣም አስደሳች ድል! ወረራው ከተጀመረበት ዕለት አንስቶ በሌት ሰባት ሳምንታት እዚ

እኛንም ሆነ እዛ መርካቱ እየተካፈሉ ያሉት ፈረንሳይ ወርና ዙሪያ ደፍ ዝናም፣ አውሎ ንፋስ፣ ወጀብና ማዕበል ያደረጉበት አንድም ቀን አልነበረም:: ይህ ሁሉ እንቅፋት ግን የእንግሊዞችንና አሜሪካኖችን ኃይል አትግማቸውን ከማሳየት ሊያግዳቸው አልቻለም:: በእርግጥም ሲያሰቁ ይገባል:: ነፃ የምንወጣበት ቀን በእጅጉ እየተቃረበ ለመምጣቱ ከዚህ የተሻለ ምልክት ማየት የሚያስፈልግ አይመስለኝም::

የሕብረብሔሩን ጦር በመፍራት ሥራ ውስጥ ተተኩኛ ተሳትፎ የሌላቸው የጀርመን ቤቶች ከስልጆቻቸው ጥቃቱን ሸሽተው ወደ ግሮኒንገን፣ ፍራይስላንድ እና ጌልደርላንድ እየተጓዙ ነው:: እዚህ ሆላንድ ውስጥ በፈንታው ቁራጭነቱ የሚታወቀው የናዚ መሪ (ሙሰርት ይባላል) የሕብረብሔሩ ጦር በወረራው ገፍቶ እዚህ ድረስ ከመጣ የጦር ዩኒፎርሙን ከመልበስ ወደኋላ እንደማይል መግለጫ ሰጠ:: ጉራ የገደለው ዘረመ ሊዋጋም የምረዋል እኮ. ምነው ያኔ ራሻ ውስጥ የናዚ መሪ ሆኖ ባለ ሬዲዮኖች እንደፈ ሲያርበደብዱት ለዋጋ አላለ? ለነገሩ - በእና ማውራት ላላ ማድረግ ሌላ፣ ዛሬ ስንት ሃያ ሰባት ነው ኪቲዬ - በዚህ ዓይነት የዛሬ እንድ ወር ማለትም እስከ ሐምሌ ሃያ ሰባት ሁኔታዎች የት የሚደርሱ ይመስልሻል? ሃሃ፣ ቀው፣

ያንቺው አና

አርብ ሰኔ 30 1944

ውድ ኪቲ -

Bad weather, or bad weather at a stretch to the 30th of June ምን ትያለሽ ኪቲዬ? እንግሊዝኛዬ አሪፍ አይደለም? ጉራ ነፋ እንዳትይኝ እንጂ, በጣም አሪፍ ነው:: እዎ ቁሪኝ አሪ እነ አትሚቲም ቢሆን የእንግሊዝኛ ባለቤት ሆኜለሁ:: ይህን ለማሳየት ስልም የአስከር ዋይልድን "The Ideal Husband"

በእንግሊዝኛ እያነበብኩ ነው ብእርግጥ የዲክሽነሪ ርዳታ መሻቴ አልቀረም። ጦርነቱ በጣም በሚያስተማምን ሁኔታ እየተካሄደ ነው። ቦብሩይስክ፣ ሞጊሌቭ፣ እና ኦርሻ በሕብረብሔሩ ጦር እጅ ገብተዋል ብርኪታ ምርኮኞችም እንዲሁ።

በሚስጥራዊው ቤት ውስጥ ሁሉም ነገር ጥሩ ይመስላል። አንዳንድ ፀባዮችም መሻሻል እየታየባቸው ነው። «ግደለም . አይዞን - ሁሉም ነገር ይሆናል» ባዮቹ አባላት የአፋቸው እየያዘላቸው ስለመጣ የአሸናፊነት ስሜትን በማጣጣም ላይ ይገኛሉ። ሚፕ የፀጉር ስታይሏን ቀይራለች - በአሁን ሰዓት የሳምንት እረፍቷን ስለወሰደች ወደ ቢሮው ዝር አትልም። ትልልቆቹ ዜናዎች እንግዲህ እነዚሁ ናቸው ኪቲሻ።

ያንቺው አና

ሐሙስ ሐምሌ 6/1944

ውድ ኪቲ -

ፒተር ወደፊት ወንጀለኛ የመሆንና ቁማርም ውስጥ የመዘፈቅ ሃሳብ እንዳለው የሚያወራኝ ነገር ምን ያህል ፍርሃት እንደሚለቅብኝ አትጠይቂኝ። ምንም እንኳን አወራሩ እንደቀልድ አድርጐ ቢሆንም የገዛ ድክመቱን ያወቀውና ሌላ አማራጭ የለኝም የሚል ስጋት ያለበት ዓይነት ይሰማኛል። ይገርምሻል - ከማርጐትም ሆነ ከፒተር በተደጋጋሚ የምሰማው አንድ ነገር ነው «ምነው እንዳንቺ ጠንካራና ልበ ሙሉ በሆንኩ - ምነው እንዳንቺ የምፈልገውን ነገር በትክክል ባወቅኩትና እሱው ላይ ሙጭጭ ባልኩ - ምነው ያንቺን ያህል ጽናት ትጋትና ኃይል በኖረኝ - እዎ እንኚህ አንቺ ያለሽ ነገሮች እኔም ቢኖሩኝ ኖር...»

ራሴን ለማንም ተጽዕኖ ክፍት ያለማድረጌ በእርግጥም ጥሩ ጉኑ ስለመሆኑ እኔ ራሴ መቶ በመቶ እርግጠኛ አይደለሁም። ስልሽ - ሙሉ በሙሉ የራሴን ሕሊናና የራሴን ደመነፍስ ብቻ

መከተሉ በእርግጥ ጥሩ ነውን?

ስለ እውነት ለመናገር አንድ ሰው በምን ተዓምር በገዛ አፉ «እኔ ደካማ ነኝ» ሊል እንደሚችልና ደካማነቱንም ተቀብሎ ሊኖር እንደሚችል ፈጽሞ ሊገባኝ የማይችል ነገር ነው። ስልሽ - ደካማነትሽን ካወቅሽው ለምንድነው የማትዋጊው? ባሕሪሽን ለማረቅ የማትሞክረው? ለምንድነው ይገርምሻል እነዚህን ጥያቄዎች ሳቀርብላቸው ምን እንደሚመልሱልኝ ታውቂያለሽ? «ከመታገሉም እንዲሁ እንዳለሁ መቆየቱ በጣም ስለሚቀለኝ»። ምን ያህል ተስፋ ያስቆረጠኝ ምን ያህል ሆዬን ያፈሰሰብኝ መልስ እንደሆነ አትጠይቂኝ። «ስለሚቀለኝ?» ምን ማለት ነው? ስንፍናና ታካችነት የነገሱበት ፍርክርክ ሕይወት በምን ተዓምር ነው ቀላል ሕይወት ሊባል የሚችለው? አላ - በጭራሽ ይህ እውነት ሊሆን አይችልም - መሆንም የለበትም። ሰዎች ግን ምንኛ በስንፍና ይታለላሉ.... በተለይ ደግሞ በገንዘብ!

ለፒተር ልሰጠው የምችለው በጣም ጥሩ መልስ ለማግኘት እጅግ ብዙ አሰብኩ - ማለትም በራሱ ማመን እንዲችልና በተለይም ደግሞ ራሱን ለማሻሻል እንዲጥር ለማድረግ የሚያስችለኝ ዓይነት ጥሩ መልስ። በእርግጥ እኔ ራሴ የአስተሳሰብ አቅጣጫዬ ትክክለኛ ይሁን አይሁን አውቃለሁ ለማለት አልደፍርም።

አንድ ሙሉ በሙሉ የሚተማመንብሽ ሰው ቢኖርሽ በጣም ደስ የሚል ነገር አይደለም ኪቲዬ? ብዙ ጊዜ የምመኘው ነገር ነው። ብዬ ብዬ የደረስኩበት ድምዳሜ ግን አንድ ሰው የሚያስበውን ማሰብ መቻልና ለዚያ ሰው ጥያቄዎች ትክክለኛውን መልስ ማግኘት ምንኛ ከባድና አስቸጋሪ እንደሆነ ነው። ትልቁ ችግሬ ደግሞ «ቀላል» እና «ገንዘብ» የሚባሉት ሁለት ቃላት ለእኔ ጨርሶ እንግዳና ባዕድ መሆናቸው ነው። ምንድነው ቀላል ብሉ ነገር? ምንድነው ገንዘብ ብሉስ ነገር? እኔ እስከሚገባኝ ድረስ ምንም ነገር ቀላል አይደለም። ገንዘብም ለብዙ ሰዎች የሚሰጣቸውን ዓይነት ትርጉም ሰጥቶኝ አያውቅም። ፒተር ከመጠኑም ቢሆን እኔን ድጋፉ ማድረጉና እርዳታዬን መሻት

እየጀመረ ነው - ይህ ግን ፈጽሞ እንዲሆን የማልፈልገውና መሆንም የሌለበት ነገር ነው። በእርግጥ ራስን ችሎ በገዛ እግር መቆም መቻል ለፒተር ዓይነቱ ምን ያህል አስቸጋሪ እንደሆነ አውቃለሁ - ግን ደግሞ በሌላ በኩል ካየሽው በደንብ የነቃ ሕሊና ከያዝሽ በኋላ በገዛ እግሮችሽ መቆም መቻል ይበልጡን ይከብዳል። ምክንያቱም በየደረስሽበት የሚጠብቅሽ ግጭት ብቻ ነው። በችግሮችና በግድፈቶች በተሞላ የሕይወት ባሕር በትክክለኛው አቅጣጫ ለመቅዘፍ ስትሞክሪ እጥፍ ድርብ ጉልበት ይጠይቅሻል። ይታይሽ እንግዲህ - ማዕበሉ ወደሄደበት ሁሉ ያለማንገራገር ለመሄድ ፀጥ ብሎ እንደ ግንድ መንሳፈፍን ነው እኔ ፒተር «ይቀልለኛል» የሚሉኝ። ግንድ ከሆንሽ እዎ ሊቀልሽ ይችላል። ሰው ከሆንሽ ግን ይቸግራል። ማለቂያ በሌለው የሃሳብ ውቅያኖስ ውስጥ እየዋገርቅኩ ነው። ለበርካታ ቀናት መላ ፍለጋ ናላዬን ሳዞር ነው የከረምኩት ይህ «ቀላል» የሚሉት አፀያፊ ቃል ጨርሶ የሌለ ለመሆኑ ለአንደኛና ለመጨረሻ ጊዜ ማሳመን የምችልበትን ጠንካራ ነጥብ ለማግኘት።

እንዴት አባቴ አድርጌ ነው ለፒተር እነኚህ ቀላል የሚመስሉና ከላይ ሲታዩ የሚስቡ ነገሮች ሁሉ የኋላ ኋላ ቁልቁል ጉትተው ለዝቅጠት የሚዳርጉት መሆናቸውን - ምንም ዓይነት መጽናኛ፣ ምንም ዓይነት ውበት ከሌለበትና ለዝንተዓለም መውጫ ከሌለው ከጥልቁ የሚወረውሩት መሆናቸውን ላስረዳው የምችለው?

ሕይወትን ሁላችንም እንኖራታለን። ግን ለምን እንዴትና የት እንደምንኖራት አናውቅም። ሁላችንም የምንኖረው ከዛሬ ነገ አንድ ቀን ደስተኛ እንሆን ይሆናል በሚል ተስፋ ነው - ይህም ነው የሁላችንንም ሕይወት የተለያየ የመሆኑን ያህል ተመሳሳይ የሚያደርገው። እኛ ሶስታችን - ማለትም እኔ፣ ማርጎት፣ ፒተር በተሟላ ቤት በተሟላ ሁኔታ ያደግን ነን - የመማርም ሆነ የእኔ የምንለው ነገር የማግኘት ሰፊ ዕድል ያለን ነን - እናም ወደፊት የሚጠብቀን ደስታ ነው ብለን ተስፋ ለማድረግ በቂ ምክንያት አለን። ግን... ትልቁ ነጥብ ግን... ይህንኑ ደስታችንን እንደው

« እስቲ አስቢው ኪቲ - ለምንድነው በአንድ በኩል ይበልጥ የማውደም አቅማቸው በየዕለቱ እየተራቀቀ የሚሄድ የጦር አውሮፕላኖችና ቦምቦች ያለማቋረጥ በገፍ የሚመረቱትና በሌላ በኩል ደግሞ በዚሁ የወደሙ ከተሞችን በአስቸኳይ መልሶ ለመገንባት የሚያስችሉ ተገጣጣሚ የሕንጻ አካላት ገና ለገና የሚመረቱት? መጀመሪያ ማውደም - መልሶ ደግሞ መገንባት - ምን የሚሉት ጨዋታ ነው”

ከጠራ ሰማይ እንደመና ወርዶልን ሳይሆን በግል ራሳችን ጥረት ነው ማግኘት መቻል ያለብን:: ይህ ደግሞ «ቀላል» አይደለም:: መቼም መቼም ቀላል ሆኖም አያውቅም:: የራስሽን ደስታ በራስሽ ማግኘት የምትችይው ለዚሁ በመሥራት ለዚሁ በመድከምና ጥሩ ሰው ለመሆን በመጣር እንጂ ለጥ ብለሽ ሺህ በክንፉን በመጠበቅ ወይ ደግሞ ቁማርን ተስፋ በማድረግ አይደለም:: ስንፍና፣ ግደለሽነት፣ በዋልፈሰስነት፣ ጨዋታ፣ ወዘተ ላይ ላዩን ሲታዩ ይስቡኛል ያምሩኛል - ሥራ ግን የማታ የማታ ይክፍልኛል. እርካታና ደስታንም ይሰጥኛል::

ሥራ የማይወዱ ሰዎች ጨርሶ አይገቡኝም:: ግን ደግሞ የፒተር ችግር ሥራ ያለመውደድ አይደለም:: የሱ ችግር - በሚገባ አልሞ የሚንቀሳቀስበት የተወሰነ ግብ በርቀት ማስቀመጥ ያለመቻሉ ነው:: ከዚህም በላይ ምንም ዓይነት ነገር አቅዶ ለማሳካት የማይችል ደደብ አድርጉ ነው ራሱን የሚያየው:: ልገልጽልሽ የማልችለው ዓይነት እጅግ ሥር የሰደደ የበታችነት ስሜት አለበት:: ምስኪን ፒተር...! ሌሎችን ማስደሰት እንዴት ደስ የሚል ስሜት እንደሚሰጥ አያውቀውም - ይሄን እንኳን ላስተምረው ብችል እንዴት ደስ ባለኝ ነበር:: በዚህ ላይ ምንም ዓይነት ሃይማኖት የለውም:: በአንድ በኩል ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ደንታ የለውም - በሌላ በኩል የሚምለው በእግዚአብሔር ስም ነው:: እኔ ራሴም ብሆን እርቶዶክስ አይደለሁም - ቢሆንም ግን ይሄ ልጅ ምን ያህል ብቸኛ፣ ምን ያህል ግደለሽ፣ ምን ያህል ምስኪን እንደሆነ ባስብበትና ባየሁት ቁጥር እንዴት እንደሚያመኝ ልነግርሽ አልችልም::

ሃይማኖት ያላቸው ሰዎች በእርግጥም ደስ ሊላቸው ይገባል:: ምክንያቱም ከምድራዊው በላይ ባሉት ሰማያዊ ነገሮች ማመን መቻል የሁሉም ሰው ተሰጥዖ አይደለም - ለዚህም መታደል ያስፈልጋል:: ሌላውን ተይውና ከሞት በኋላ አለ የሚባለውን ፍርድና ቅጣት እንኳን እኮ የግድ ልትፈሪው አይገባሽም:: እነኚህ ጽድቅና ኩነኔ፣ ገነትና ገሃነም፣ ምናምን ምናምን የሚባሉ ነገሮች

ሁሉ ለብዙ ሰዎች በቀላሉ የማይዋጡና የማይመስሉ ናቸው:: ያም ሆኖ ሃይማኖት ግን -ዓይነቱ ምንም ይሁን ምን - አንድን ሰው በቀጥተኛው መንገድ እንዲጓዝ የሚረዳና ውስጣዊ ሰላምን የሚሰጥ በጣም ጥሩ ነገር ነው:: ለእኔ እንደሚታየኝ ዋናው ነገር በጥሬው ሲባል እንደምሰማው «እግዚአብሔርን መፍራት» አይደለም - ዋናው ነገር ሰው የመሆንን ታላቅ ክብርና ንፁህ ሕሊናን ጠብቆ መቆየት መቻል ነው:: እያንዳንዱ ሰው በእያንዳንዱ ምሽት መኝታው ላይ ጋደም እንዳለ ወደ እንቅልፉ ዓለም ከመግባቱ በፊት ቀኑን ሙሉ ስላሳለፋቸው ነገሮች ሁሉ እንደ በአንድ እያስታወሰ የትኞቹ ጥሩዎች የትኞቹ ደግሞ መጥፎዎች እንደሆኑ መመዘን ቢችል ዋንኛ ጨዋና ጥሩ ሰው መሆን በቻለ ነበር:: እዎ ያን ጊዜ ሳታውቂው በእያንዳንዱ አዲስ ቀን መጀመሪያ ላይ ራስሽን የምታስተካክይበትንና የምታሻሽይበትን መንገድ ለማግኘት ጥረት ማድረግ ትጀምሪያለሽ - ያለጥርጥርም በጊዜ ሂደት ማመን የሚያዳግት ያህል ብቃትን ለመጎናፀፍ ትችያለሽ:: ማንም ሰው ይህን ማድረግ ይችላል - ምንም ወጪ የሚያስወጣ ነገር አይደለም - ግን ለሕይወት ምን ያህል እንደሚረዳ በቃላት መግለጽ አይቻልም:: እዎ ኪቲዬ- የማያውቀው ሁሉ በተቻለው አቅም ለማወቅ መጣር ያለበት ከገባ የሕይወት ልምዱም ለመገንዘብ መቻል ያለበት ታላቅ እውነታ ምን መሰለሽ -የንፁህ ሕሊናን ያህል ብርታትና ጽናትን የሚሰጥ ነገር የለም፡፡

ያንቺው አና

ቅዳሜ ሐምሌ 8/1944

ውድ ኪቲ

የነአቶ ክሬለር ቢሮ ዋና የቢዝነስ ወኪል አቶ ቢ ስሞኑን ወደ ቤቨርዋይክ ከተማ ወጣ ብሎ ነበር:: እናም እዛ ተካሂዶ በነበረው የጨረታ ገበያ በብዙ ኪሎዎች የሚቆጠር ስትሮበሬ መግዛት

ቻሉ። በነገሬችን ላይ ኪቲ- እዚህ ሆላንድ ውስጥ ማንኛውም የፍሬፍሬ አምራች ምርቱን ግልጽ በሆነ ሕዝባዊ ጨረታ እንዲሸጥ የሚያስገድድ ሕግ አለ።

እናልሽ በአቧራና በአሸዋ የተሸፈኑ አንድ አገር ስትሮቤሪ ያዐልን መጣ እልሻለሁ። ሃያ አራት ትሪ ሙሉ ስትሮቤሪ. የቢሮው ሰዎችና እኛ ልንከፋፈለው ማለት ነው። ብታምኚኝም ባታምኚኝም ያንኑ ምሽት ነበር ከድርሻችን ላይ ስድስት ጆግ የስትሮቤሪ ጭማቂና ወደ ስምንት ጆግ የሚሆን የስትሮቤሪ ጃም ማዘጋጀትና ማሸግ የቻልነው። በማግስቱ ሚፒም ለቢሮው ሰዎች የሚሆን ጃም ማዘጋጀት ፈለገች።

ከቀኑ ስድስት ሰዓት ተኩል ላይ -የእንእቶ ክሬልር ቢሮ ሰዎች ሁሉ ወጥተው ወደየቤታቸው ከሄዱና ከመንገዱ ወደ ቢሮው የሚያስገባው ትልቁ በር ከተቀረቀረ በኋላ ማለት ነው - ቁሪ ድርሻችንን ለማምጣት የተለያዩ ዕቃዎች እያንጠለጠልን ወደ ታችኛው ቢሮ መግተልተል ጀመርን። ፒተር፣ አባባ፣ እና አቶ ፋንዳን በጠባቧ ደረጃ ቁልቁል ሰከም ሰከም እያሉ የወከባ ትዕዛዝ ያስተላልፋሉ። «እና -ሂጂና ከማሞቂያው ሙቅ ውሃ ይዘሽ ነይ ማርጉት ባሊ ይዘሽ ነይ - ሁሉም ሰው ወደ ሥራ-ዳይ» ያዋክቡናል። በስትሮበሪ መዓት ተፋፍጉ ወደነበረው ኩሽና ገባሁ-ሆዴ ውስጥ እንግዳ ስሜት ይሰማኛል። እንዴት የሚገርም ትዕይንት ነበር መሰለሽ ኪቲ- የሚስጥራዊው ቤት ሰዎችና ብቸኞቹ ሚስጥረኞቻችንና ረዳቶቻችን ታችኛው ቢሮ ውስጥ በትሪ በትሪ በተደረደረው ስትሮበሪ ዙሪያ እንዴት እንደምንርመሰመስ ባየሽ። ሚፒ ወደዚያ-አቶ ኩፒስ ወደዚህ - አባባ በዚህ በኩል -ፒተር በዚያ በኩል ማርጎት ወዲያ - አቶ ፋንዳን ወዲህ -ምናለፋሽ ኪቲ «ታላቁ የስትሮበሪ ግርግር» ተብሎ ሊሰየም ይችላል። በዚህ ላይ ምሽት እንኳን አይደል እኩለ ቀን ላይ!

በእርግጥ መስኮቶቹ ስለተጋረዱ ከታች በመንገዱ የሚተላለፈው ሰው ግርግሩን ማየት አይችልም። ቢሆንም የሚከፈቱና የሚዘጉ በሮች ኳኳታና ሰዎቻችን እየተጯጯሁ የሚነጋገሩት ነገር እንዴት

ሽብር ለትቀብናስ እንደነበር ልነግርሽ አልችልም። ተደብቀናል ማለት ነው?» የሚል ሃሳብ ድንገት ‹አሁን እውነት አለፈ። በዚህ ላይ ከዚህ ሁሉ የጭምጭምታ ቆይታ በኋላ ይሉ አድርጌኛ እንደገና ከሰዎች ጋር መገናኘት ስለምችልበት ሁኔታ ምን ዓይነት እንግዳ ስሜት እንደሚሰማኝ አታውቂውም። ሙቅ ውሃ እየቀዳሁበት የነበረው ሞላ -ሰሁሉን ብድግ አድርጌ ከቢሮው መጣሁና እንደገና ደረጃ ወደላይ - ማለትም ወደ «ሚስጥራዊው ቤታችን» ስመለስ የቀሩት አባላት ኩሽናው ውስጥ ባለው የሥራ ጠረጴዛ ዙሪያ ተኮልኩለው ስትሮበሪውን እየመረጡ ለጭማቂ የሚሆነውን በአንድ ባሊ! ለጃም የሚሆነውን በሌላ ባሊ! የተበላሸውን ደግሞ በሌላ ዕቃ እያደረጉ ነው። ቢያንስ የተቀመጡት ደህና ለማድረግ ነበር - ግን ወደ ባሊዎቹ ከሚገቡት ስትሮበሪዎች ወደ ሆዳሞቹ አፎች የሚገቡት ይበዛሉ። ሌላ ተጨማሪ ባሊ አስፈለገና ፒተር እንደገና ወደ ታችኛው የቢሮ ኩሽና ወረደ -ግን ደረጃውን ወርዶ ገና ወደቢሮው ኩሽና ገባ ከማለቱ የቢሮው የመጥሪያ ደወል ሁለቴ ተደወለ። ፒተርን አያድርግሽ ኪቲዬ - ባሊ የለ ምን የለ ወዲያው እንደ አይጥ በጠባቧ ደረጃ ሽርርርር አለልሽና ወደ እኛ የሚያስገባውን በር ከርችም! በስትሮበሪዎቹ ዙሪያ እንደተኮለኮልን ትዕግሥት አጥተን መቁነጥነጥ ጀመርን። ከአጃሪዎቹ የመጡት ስትሮበሪዎች የግድ መታጠብ አለባቸው - ቧንቧ መክፈት ግን አንችልም። ምክንያቱም በምንም ምክንያት የማይሻረው የቢታችን ሕግ «ከታች ቢሮው ውስጥ ሰው እንዳለ ከታወቀ በፍሳሽ ቱቦዎቹ አማካኝነት ድምጽ እንዳይሰማልክ ቧንቧ መክፈት ክልክል ነው።» ይላል - ሁላችንም በሚገባ የምናከብረው ሕግ ነው።

ከቀኑ ሰባት ሰዓት ላይ አቶ ኩፒስ ወደ እኛ መጥና መጥሪያውን የደወለው ፖስተኛው እንደነበረና የመጣበትን ጉዳይ ጨርሶ መሄዱን ነግሮን ተመለሰ። ወዲያውኑ ፒተር ባሊውን ለማምጣት እንደገና በጥድፊያ ወደ ታች ወረደ። ክሊን - ክሊው...! እንደገና የመጥሪያው ደወል! ፒተር ቀኝ ኋላ ዙር ይሽከረከርና እንዴ

እውጪኝ! ወደላይ እየመጣ ያለ ሰው ካለ ድምጹ ለመስማት
አችል እንደሆን ብዬ በቀስታ ወደመተላለፊያው ቀረብ አልኩ፣
መጀመሪያ ወደ እኛ የሚያስገባው በር አጠገብ ቆም ብዬ
አዳመጥኩ፣ ከዛ በእግሬ ጣቶች በድመት ጥንቃቄ እየረገጥኩ
ወደ ደረጃው ጫፍ ተጠጋሁ፣ በመጨረሻ ፒተርም ነሴ እስካለሁበት
ድረስ መጣና ልክ እንደ ሁለት ሌቦች ትንፋሻችንን አምቀንና
አድፍጠን ማዳመጥ ቀጠልን:: ምንም ዓይነት የእንግዳ ሰው
ድምጽ አይሰማንም:: ፒተር አሁንም ሹክሹክ እያለ ይበልጥ ወደታች
ተጠጋ-መሃል ላይ ቆም ብሎ ጥቂት አዳመጠና በሹክሹክታ
ድምጽ «ሚፒ» ሲል ተጣራ-ምንም መልስ የለም፣ እንደገና
«ሚፒ» የፒተር ድምጽ ከታች በሚመጣው የጎርናና ድምጽ
ተዋጠ:: በዝግታ እንቅስቃሴ ይበልጡን መጠጋት ጀመረ-ተጠጋ
፣ ተጠጋ፣ ኩሽናው በር አጠገብ ደረሰ-ጥቂት ሲያዳምጥ ቆየና
ዘው ብሎ ኩሽናው ውስጥ ገባ:: ደረጃው ጫፍ ላይ እንደቆምኩ
በተወጠረ ስሜት ቁልቁል እያየሁ ቆየሁ:: «እንዴ፣ ፒተር ምን
ታደርጋለህ እዚህ? - አካውንታንቱ መጥቶ እዚህ ነው ያለው፣
በል ቶሎ ወደላይ! - ቶሎ ውጣ!» የአቶ ኩፒስ የሹክሹክታ
ማስጠንቀቂያ ነበር:: ፒተር ቁና ቁና እየተነፈሰ ተመልሶ መጣና
ተያይዘን ወደላይ ወጣን፣ ወደ እኛ የሚያስገባውን በር ከረቸምን::

በስትሮበሪ በተሞላው ጠረጴዛችን ዙሪያ ተቀምጠን
እየተጠባበቅን ሳለን ሰባት ተኩል ላይ አቶ ክሬለር ወደኛ መጣ::
ግና ከበሩ እያወራ ነበረና የገባው ድምፁን ስንሰማ ሁላችንም
እፎይ አልን:: «እይ ስጻዬ! - ይሄ ስትሮበሪ የሚባል ነገር መድረሻ
አሳጣኝ እኮ ጉበዝ-መኖሪያ ቤቴ ስድሚ ለሚፒ! ስትሮበሪ
በስትሮቤሪ ሆኗል-እዚህ ቢሮው ስትሮበሪ በስትሮበሪ - ወዲህ ባይ
ስትሮበሪ - ወዲያ ባይ ስትሮበሪ - ቢሸተኝ ስትሮበሪ» ለጉድ
እያማረረ መጋዘኛውን የጋራ ክፍላችንን እያቋረጠ እኛ ተሰብስበን
ወዳለንበት ወደ ኩሽናው ሲቃረብ ድምፁ ይሰማናል:: «እንዴት
ያለ እዳ ነው - ቢቸግረኝ እንደው ለአፍታም ቢሆን ብገላገል ብዬ
እኮ ነው ወደእናንተ የመጣሁት:: ተሰብስባችሁ ምን እያጠባችሁ

ነው?... የፈጣሪ ያለህ እዚህም ስትሮበሪ!»

ጣጣም ወረደ ኪቲኝ - ቤታችን የስትሮበሪ ፋብሪካ ይመስል
እልሻለሁ:: ስትሮበሪ መምረጥ-ስትሮበሪ ማጠብ - መላጥ - ማሳቀል
-ማሸግ-መጠቀጠቅ -በጠርሙስ መሙላት - ማብሰል:: ምሽት ላይ
ከምርቶቻችን መሃል ሁለት ጆጎች ለገበታ ቀርበው ተከፈቱ
አባባ በሚገርም ቅልጥፍና የስትሮበሪ ጃም በሰራባቸው:: በማግስቱ
ጠዋት ሌላ ሁለት ጆጎች ቀረቡና ተከፈቱ ከሰዓት በኋላ ደግሞ
ሌላ አራት ጆግ:: ወይዘሮ ፋንዳን ለስትሮበሪ የሚሆነውን ትክክለኛ
የሙቀት ደረጃ የጠበቀችና በአጠቃላይ ነገሩ ነገሩን ያወቀችበት
አትመስልም:: አሁን በየምሽቱ የስትሮበሪ ጃም የሚያዘጋጅልን
አባባ ነው::

መረቃችን ውስጥ ስትሮበሪ ይገባል -ቶፋቂት ወተታችን
ውስጥ ስትሮበሪ ይገባል - ዳቦ በቅቤያችንን የምንበላው በስትሮበሪ
ነው - ከማንኛውም ምግብ በኋላ መደምደሚያው ስትሮበሪ ነው
- ስትሮበሪ በስኳር - ስትሮበሪ በጨው - ስትሮበሪ በሌጣ -
ስትሮበሪ ባዶውን:: ሁለት ቀን ሙሉ ያለማቋረጥ በስትሮበሪ
ላይ ስትሮበሪ:: በኋላ ግን እግዜር ይስጠው እሱም አለቀ እኛም
ተገላገልን:: በሚገባ ተቀምጦ በየጠርሙሱና በየጆጉ የታሸገውም
በየሳጥኑ ተቆለፈበት::

«ስማኝ አይደል እናቴ?» አለችኝ ማርጎት:: «እዛ መንገዱ
መታጠፊያ ላይ ያለው ባለ አትክልት ግሮሰሪ ሰውዬ፣ የአተር
እሸት ላክልን አሉ - እንድ አገር አተር እሸት - ቢያንስ እሥር
ኪሎ ይሆናል» ደስታዋ መጠን አልነበረውም:: «አዎ ሰውዬ -
በጣም ጥሩ ሰው ነው::» በማለት መለስኩላት:: በእርግጥም
የሰውየው ትንንት የሚደንቅ ነው:: ግን ኪቲ - አተር እሸት
ማለት እንዴት የሚያስመርር ሥራ እንዳለው ብታውቂ ምነው
በቀረብኝ - ምነው ሺህ ዓመት አተር እሸት ባይበላ ነው
የምትይው:: እቤት ጣጣ...ው!

«ቅዳሜ ጠዋት አተር እሸት የመፈልፈል ሥራ ስላለ ሁላችሁም
እንድትረዱን::» በማለት እማማ ትዕዛዝ አስተላለፈች መጋዘኛው

የጋሬ ክፍል ውስጥ ተሰባስበን ላለነው ሁሉ፡፡ እንዳለችውም ካሬ ጠዋት ትልቅ ነው ስሆን እስከ አቶ በአተር እሸት እንደተሞላ ጠረጴዛው ላይ ጉብ ብሎ ጠበቀን፡፡ አተር እሸት መፈልፈል በጣም አሰልቺ ሥራ ነው ማየት ያለብሽ ግን ሌላኛውን ጎድ ነው ኪቲ! የትኛውን አትይኝም? የተፈለፈለውን አተር እሸት አንድ ባንድ እያነሳሽ የላይኛውን ስስ ቆዳ የመላጡን ሥራ! የውስጠኛው ቆዳው የተላጠ አተር እሸት እንዴት ጥርስ ላይ እንደሚለሰልስና እንዴት እንደሚጣፍጥ ብዙ ሰዎች የሚያውቁ አይመስለኝም፡፡ በልተሽ የምትጠግቢው እንዳይመስልሽ፡፡ ፍልፍሉን በቀጥታ እየበላሽ አንድ ጣሳ መጨረስ ያቅትሽ ሲትዮ ቆዳው የተላጠለትን ቢሰጡሽ ሰስት ጣሳ ትጨርሻለሽ፡፡ መቼም ጥሩ ነገር በዋዛ አይገኝም አይደል? የተፈለፈለ አተር እሸት አንድ በአንድ እያነሳሽ ስስ ቆዳውን (የውስጡን ሥጋ ሳትጎጂ ማለት ነው) መላጥ ምን ያህል ከባድ ጥንቃቄ የሚፈልግ አታካች ሥራ እንደሆን ካልሞከርሽው አይገባሽም፡፡ ምናልባት ረቂቅ ሥራዎች በመሥራት እጆቹ ለሰለጠኑለት የጥርስ ሃኪምም ሆነ ብዙ ትዕግስትና ጥንቃቄ በሚፈልጉ የቢሮ ሥራዎች ለሰለጠኑት የቢሮ ሰራተኞች ብዙም የሚያስጨንቅ ሥራ ላይሆን ይችላል፡፡ ለእንደኔ ዓይነቷ ትዕግሥት የለሽና ቁንጥንጥ ልጃገረድ ግን እንዴት አበሳ ሊሆንባት እንደሚችል አንቺው ገምቺው፡፡ ሥራውን የጀመርነው ከጠዋቱ ሦስት ተኩል ላይ ነበር- አራት ተኩል ላይ ትከት እንደማለት ሲለኝ ብድግ አልኩ፡፡

አምስት ተኩል ላይ እንደገና ጉብ አልኩበት፡፡ በተደጋጋሚ የሚነገረው የአሰራር መመሪያ ጆሮዬን እዛገው ነው ማወሬሽ «ለመፈልፈል -መጀመሪያ እሸቱን ከወደሚፋቱ እጠፍ ማድረግ - መሀል ለመሃል የሚሄደውን ክር መሰል ነገር ከላይ ወደታች መተርተር - ከዛ እንደመጠምዘዝ ማድረግ...» መመሪያው ይቀጥላል፡፡ «የውስጠኛውን ቆዳ ለመላጥ ደግሞ - ፍሬው ከላይ ሰርጉድ ከሚልበት በጥፍር ወይ በሹል ነገር ቀረፍ ማድረግ - ትራፊዋን በሌባ ጣትና በአውራ ጣት ጫፍ ቆንጠጥ አድርጉ

መያዝ በጥንቃቄ ወደታች መጉተት ስሱን ልጣጭ በአንድ ልቃ የውስጠኛውን ሥጋ ደግሞ በሌላ ልቃ ማጠራቀም -የውስጠኛው ስጋ መቀረፍ የለበትም - መሰንጠቅ የለበትም -መጨፍለቅ የለበትም...» አየሽልን ጉዳችንን? የሰዓት ሞተር ወይ የራዲዮ ሰርኪዩት የምንሰራ እንመስልምን ሁሉ ነገር አረንጓዴ እስኪሆንብኝ ደረሰ አተር እሸቱ ዓይኔ ላይ ደነሰብኝ እኮ ነው ምልሽ! ጠረጴዛው መሃል ገና ሊፈለፈል የቀረበው እሸት አረንጓዴ -በአንድ ልቃ የሚጠራቀሙት ክብ ክብ ሚጢጢ አተሮች አረንጓዴ -በሌላ ልቃ የሚጠራቀመው ልጣጭ አረንጓዴ -ከእያንዳንዷ ፍሬ እየተገለፈፈ የሚጠራቀመው ስስ ሽፋን አረንጓዴ ሽፋኑ የተነሰለት የውስጠኛው ለስላሳ ሥጋ ይብሱን ደማቅ አረንጓዴ -አረንጓዴ -አረንጓዴ ምናባቱ ልሁን? ሥራውን አላቆምና ካጠገቡ አልርቅ ነገር በአንድ ቃል እንዲወርዱብኝ ሆነ፡፡ ቢቸግረኝ ስለዚህ ስለተረገመ አረንጓዴ ዕድል ልሰጣቸው በእስምርጅ የመጣልኝን እርቲ ቡርቲ ሁሉ እየለፈለፍኩ እስቃቸው ጀመር፡፡ ይሄም ቢሆን ብዙ አላስኬደኝም -ቀስ በቀስ ድምጼን መስማት እስኪያስጠላቸው ድረስ ሰጉድ አሰለቸኋቸው፡፡ የሆነው ሆኖ እያንዳንዷን ፍሬ በላጥኩ ቁጥር በአንድ ነገር ላይ ከምንጊዜውም በላይ እርግጠኛነቴ ጨመረ- በምንም ተንምር -ያሻው ዓይነት አስገዳጅ ሁኔታ ቢፈጠር የቤት እመቤት ሆኜ መቅረት እንደሌለብኝ!

እግዜር ይስጣቸው ስድስት ሰዓት ላይ በቁርስ ሰበብ ከአረንጓዴው ጉድ ገላገሉኝ፡፡ ምን ዋጋ አለው እንደገና ከስድስት ተኩል እስከ ሰባት ከሩብ የፍሬዎቹን ስስ ሽፋን ስንልጥ ቆየን፡፡ እንደማመም ሲጀማምረኝ ነበር ሥራው ያለቀው፡፡ ሌሎቹም ቢሆኑ ምን ያህል እንዳታከቱቸው በደንብ ያስታውቅባቸዋል፡፡ አሥር ሰዓት ላይ እንቅልፍ እንቅልፍ አለኝና ወደ ክፍሌ ገባሁ ጋደም አልኩ -ዓይኖቼን ጨፍኜ እንኳን ከቀኑ የአተር እሸት ምስል መሸሽ አልቻልኩም፡፡

ያንቺው እና

ውድ ኪቲ

እነ ሚፒ አንድ አሪፍ መጽሐፍ ከላይብረሪ ተውሰው አመጡልን፡፡ ገና ርዕሱን ስታይው ነው ለጉድ ፈተና ውስጥ የሚከትሽ What do you think of the modern young girl? ይልሻል፡፡ እና ዛሬ የማወራሽ ስለዚህ ጉዳይ ይሆናል፡፡

የዚህ መጽሐፍ ደራሲ «የዘመኑ ወጣት» ስላለበት ችግር ከ ሀ እስከ ፐ ታብጠለጥላለች፡፡ ይህን ስታደርግ ግን እንደ አብዛኞዎቹ ሃያሲዎች የዘመኑ ወጣት «ምንም ራዕይ የሌለው ከንቱ የማይረባ» የሚል ግትር አቋም ይዛ አይደለም፡፡ ይልቁንም «ወጣቶች ከልብ ፍላጎቱ ቢኖራቸው ይበልጥ ያደገ ይበልጥ ያማረና ከዚህ እጅግ የተሻለ ዓለም ለመገንባት ሁሉም ነገር በእጃቸው ነው ያለው-ችግሩ ምንም ርባና በሌለው የዕለት ተዕለት እርቲ ቡርቲ ራሳቸውን መተብተባቸውና ዋናውን ነገር ዋናውን ውበት ማየት ያለመቻላቸው ነው» የሚል ጠንካራ አመለካከት ነው ያላት፡፡

ይህቺ ፀሐፊ በዚሁ መጽሐፏ አንዳንድ ክፍሎችማ ስለእኔ ነው እንዴ የፃፈችው እስክል ድረስ ነው ስሜቴን የነቀነቀችው፡፡ ለዚህም ነው ኪቲዬ ዛሬ ቢያንስ ለአንቺ ሙሉ በሙሉ ርቃኔን ቆሜ ልታይኝ የፈለግኩትና ለዚህች ሲትዮ ወቀሳዎችም አግባብ ያላቸው የመሰሉኝን መከላከያዎቼን ለማቅረብ የተነሳሁት፡፡

ለጥቂት ጊዜም ቢሆን የሚያውቀኝን ማንንም ሰው ይገርመዋል ብዬ የምገምተው አንድ በጣም የተለየ ነገር በባሕሪዬ ውስጥ አለ፡፡ ይኸውም ስለ ራሴ ያለኝ እውቀት ነው፡፡ ራሴንም ሆነ ድርጊቶቼን ልክ ሌላ ሰው እንደሚያየኝ ከውጪ ቆሜ ማየት እችላለሁ፡፡ ሁሉ ሰው የሚያውቃትን የዘወትሯን እና ያለምንም ገብዝንት -ምክንያቶቹንም ልደረድርላት ሳልሞክር -አንደ

ማንኛውም የውጪ ሰው ጥሩ ጎኔንና መጥፎ ጎኔን ማየት እችላለሁ፡፡ ይህ «ራስን ማወቅ» አንድም ጊዜ ለአፍታ እንኳን ከአእምሮዬ ርቆ አያውቅም -አፌን በከፈትኩ ቁጥር የተናገርኩት ነገር ገና ከሰሚው ጆሮ እንኳን ሙሉ በሙሉ ሳይደርስ ነው «እእ-ይሄን ነገር ማለት የነበረብኝ ከዚህ በተለየ መንገድ ነበር» ወይም ደግሞ «እም -ማለት የነበረብኝን ነገር በትክክል ብዬዋለሁ» በማለት የገዛ አባባሌን የምገመግመው፡፡ በእርግጥ ራሴን በራሴ የምኮንንባቸው ብዙ ነገሮች አሉኝ-ሁሉንም ልዘርዝር ብል ጊዜ መፍጀት ይሆንብኛል እንጂ፡፡ አባባ ያኔ «ልጆች ሁሉ የየራሳቸውን አስተዳደግ በጥንቃቄ መከታተልና ማረቅ ያለባቸው ራሳቸው ናቸው» ይለኝ የነበረው ነገር አሁን እያደር በደንብ እየገባኝ መጥቷል፡፡ እም-ወላጆች ለልጆቻቸው ማድረግ የሚችሉት ነገር ቢኖር በየጊዜው ጥሩ ምክር መስጠትና ትክክለኛውን አቅጣጫ ማሳየት ብቻ ነው፡፡ በተረፈ አጠቃላይ ማንነታቸውንም ሆነ በስተመጨረሻ የሚደርሱበትን ሰብአዊ ብቃትና ባሕሪይ የመገንባቱ ሥራ የማንም ሳይሆን የልጆቹ የራሳቸው ነው፡፡ ይሄ ብቻ እንዳይመስልሽ ኪቲዬ-ማለቂያ የሌለው ወኔና ጽናት በውስጤ አለ፡፡ ምንጊዜም የሚሰማኝ ምን ያህል ጠንካራ እንደሆንኩ ነው፡፡ ብዙ ችግር መቋቋም እንደምችል ይታወቀኛል፡፡ ይህ ደግሞ ትልቅ ነፃነትን ሰጥቶኛል -የወጣትነት ብርታትና ውበት እንዲሰማኝ አድርጎኛል፡፡ ይህ ነገር በውስጤ መኖሩ ለመጀመሪያ ጊዜ የታወቀኝ ዕለት ደስታዬ ወሰን አልነበረውም፡፡ ምክንያቱም ለማንም ሰው የማይቀናለትና ምንም ዓይነት ማምለጫ የሌላቸው የሕይወት ስንክሳሮችና መራራ ጽዋዎች ተራዬ ደርሶ ወደእኔ በሚመጡ ጊዜ በቀላሉ እንደማልንበረከክላቸው እርግጠኛ የሆንኩት ያኔ ነው፡፡ ለነገሩ ኪቲዬ ስለነዚህ ነገሮች ከዚህ በፊት ደጋግሜ አውርቼሻለሁ -አሁን መምጣት የፈለግኩት «እማማና አባባ እኔን የመረዳት ችግር አለባቸው» ወደሚለው ርዕስ ነው፡፡ እም -አባባና

እማማ ከውልደት እስከ እድገቴ ከሚገባው በላይ ሲያሞላቅቁኝ ነው የኖሩት፡፡ ፍቅራቸውን ያለገደብ ሰተተውኛል -በሙሉ አቅማቸው ጥላ ከለላ ሆነውኛል-ማንኛውም ወላጅ ለልጁ ማድረግ የሚችለውን ሁሉ አድርገውልኛል፡፡ ይሁን እንጂ እኔ ግን ለዚህ ሁሉ ጊዜ እጅግ በሚያስፈራ ብቸኝነት ተውጬ -ብቻዬን እውላላ ሜዳ ላይ የተጣልኩ ዓይነት እየተሰማኝ ችግሬን የሚረዳልኝና አይዞሽ የሚለኝ አጥቼ ጭንቀት እያብሰለሰለኝ የምይዘው የምጨብጠው እየጠፋኝ ነው የኖርኩት፡፡ አባባ በውስጤ የሚንተከተከውን የመንፈስ እመቅ ለመግራት ያላደረገው ጥረት የለም ማለት ይቻላል-ይሁን እንጂ እኔ ላይ ሊያመጣ የቻለው ምንም ዓይነት ለውጥ አልነበረም፡፡ ራሴን በራሴ ነው ያዳንኩት. በባሕሪዬ ውስጥ የነበረውን ስህተት አንድ በአንድ እየመረመርኩና በራሴ ጻኝነት ራሴን እየከሰከስኩ ነው ተዘፍቄበት ከነበረው የቀን ጭለማ ቀስ በቀስ መውጣት የቻልኩት፡፡

ያን ሁሉ ጊዜ ብቻዬን ስታገል እንዴት ነው አባባ ድጋፍ ሊሆነኝ ያልቻለው? ሊያግዘኝ ሊደግፈኝ ከልቡ እየፈለገ ለምንድነው አንድም ቀን ዒላማውን መምታት ተሳክቶለት የማያውቀው? እዎ ኪቲ -የአባባ ችግር የተሳሳተ መንገድ ለመጠቀም መሞከሩ ነው፡፡ ምንጊዜም የሚያዋራኝ እንደ ልጅ ነው -በራሱ ጊዜ በሚያልፍና ዕድሜ በጨመረ ቁጥር በሚፈራረቅ የእስተሳሰብ ችግር ውስጥ እየተጓዘች እንዳለች ልክ እንደማንኛዋም ልጅ፡፡ በእርግጥ ይህ አባባሌ እስካሁን ስለ አባባ ስነግርሽ ከነበረው ጋር የሚጋጭ ይመስላል፡፡ ምክንያቱም ከማንም በላይ የሚቀርበኝና የሆዱን የሚያወራኝ አንድ ሰው ቢኖር አባባ ብቻ እንደሆነ እኔ ከማውቀው በማይተናነስ ታውቂያለሽ - ትክክለኛ አዕምሮ እንዳለኝ እንዳውቅና ያለመሸማቀቅ በራሴ ለመተማመን እንድችል የሚያደርገኝ እንኳን እሱ ብቻ ነው፡፡ ያም ሆኖ አባባ ስለእኔ ያልተረዳው አንድ ትልቅ ነገር አለ-ለእኔ እንደ ተራራ ከገነባሁት

ግምቱ ጫፍ ለመድረስ ከማደርገው የዕለት ተዕለት ትግል የሚበልጥብኝ ምንም ነገር እንደሌለ አያውቅም፡፡ በየጊዜው የሚለኝና ለእኔ የማይዋጡልኝ አባባሎች አሉት፡፡ «ይሄኮ የዕድሜ ጉዳይ ነው -እየሽ -በዚህ ዕድሜ ያሉ ልጃገረዶች...» ይሞክራል፡፡ «ሌሎችም ልጃገረዶችኮ....» ሊያስረዳኝ ይሄ በራሱ ጊዜ የሚያልፍ ችግር ነው....» ወይ ደግሞ «አይዞሽ....» ወዘተ፡፡ እኔ እንዲህ ዓይነት ነገር መስማት ነበር ከምንም በላይ የምጠላው -ልክ እንደማንኛዋም እንዲት ልጃገረድ መቆጠርን ነበር የማልፈልገው -አና ነኝና በአናንቴ ብቻ ልታይ ነበር የምለው፡፡ ይህንን ነው አባባ ያላወቀልኝ፡፡ በዚህ ላይ ማንም ይሁን ማ ስለራሱ ብዙ ካልነገረኝ በቀር እኔም የልቤን ላወራው አልችልም -ከአባባም ጋር ያለኝ ሊላው ችግር ይሄ ነው፡፡ እዎ -ስለአባባ የማውቀው ነገር ከቁጥር የሚገባ አይደለም ማለት ይቻላል -ስለዚህም ከዚህ ይበልጥ ልቀርበው የምችልበት ሁኔታ ያለ አይመስለኝም፡፡ አባባ ምንጊዜም ሊቀርበኝ የሚሞክረው አንድ ትልቅ ሰው እንዲት ትንሽ ልጅን -ወይ ደግሞ አንድ አባት እንዲት ታዳጊ ልጁን በሚቀርብበት የተለመደ መንገድ ነው፡፡ ደጋግሞ የሚያወራልኝ እሱም በጊዜው በእነዚህ ዓይነቶቹ ዕድሜ ወለድ ችግሮች ውስጥ ያለፈ ስለመሆኑና ችግሮቹም በየራሳቸው ጊዜ እንደሚያልፉ ያለውን እምነት ነው፡፡ የአባባ ትልቁ ችግር ውስጣዊ ስሜቶቼን ልክ እንደ ጓደኛዬ ሆኖ ሊያዳምጥልኝ ያለመቻሉ ነው፡፡ የቱንም ያህል ቢጥር ይህን ማድረግ አልቻለም፡፡ እነኚህ ነገሮች ናቸው ስለ ሕይወት ያለኝን አጠቃላይ አመለካከትም ሆነ ከብዙ ጥናት በኋላ የደረስኩባቸውን ድምዳሜዎች ለማንም ከማካፈል እንድቆጠብ ያደረጉኝ- ዳያሪዬ ላይ ከመቸክቸክና ከስንት አንዴ ደግሞ ለማርጎት ከመተንፈሴ በቀር፡፡ አዕምሮዬን ክፉኛ እየረበሹ ሰላም የሚነሱኝን ነገሮች ሁሉ ከአባባ ደብቄ ነው የኖርኩት፡፡ ምንም ዓይነት አመለካከቴን አካፍዬው አላውቅም፡፡ እዎ ኪቲ-

አባባን ስገፋውና ጭራሹን እንዲርቀኝ ሳደርገው እንደኖርኩ አሁን በደንብ ይታወቀኛል። ከዚህ የተለየ ማድረግ የምችልበት ሁኔታ አልነበረም። ሙሉ በሙሉ ደመነፍሴና ውስጣዊ ስሜቴ በመራኝ መንገድ ነው ስንዝ የኖርኩት። ቢሆንም የአዕምሮ ሰላሜን ለማግኘት ከሁሉ የተሻለ መስሎ በታየኝና የኋላ ኋላም ትክክል እንዳልነበርኩ ባረጋገጥኩበት መንገድ ነው ጉዞዬን ያካሄድኩት። ምክንያቱም ልወጣው የጀመርኩትን ትልቅ ተራራ ገና በማጋመስ ላይ ባለሁበት ጊዜ ከዚህም ከዚያም የሚሰነዘሩብኝን እርግማኖች ሁሉ ልቀበል ብዬ ቢሆን ኖሮ በስንት መከራ የገነባሁትን መረጋጋትና በራስ መተማመን ከነአካቴው ንጄው ነበር ማለት ነው። ከሌላ ይቅርና ከአባባም ቢሆን በቀኖና የደደረ እርግማት መቀበል አልችልም። ይገርምሻል ኪቲ ለአባባ የልቤን ሚስጥር አካፍዬው ያለማወቄ እንዳለ ሆኖ ገደብ በሌለው ግልፍተኛነቴ ከኔ ምን ያህል እንዳራቅኩት አውቃለሁ። አሁን በጣም እያሳሰበኝ ያለውም ጉዳይ ይሄ ነው ለምንድነው አባባ የአቅሙን ሁሉ ሊቀርበኝና ሊረዳኝ እንደሚጥር እያወቅኩ ልደሰት ሲገባኝ የምበሳጭበት? በተለይ የበላዬ ሆኖ ሳስተምርሽ ሲለኝማ ምን ያህል ትዕግሥቴ እንደሚከዳኝ አትጠይቂኝ የሚያሳየኝ የፍቅር አቀራረብ እንኳን ልጁ ስለሆንኩ ብቻ ማድረግ ስላለበት የሚያደርገው ነው መስሎ የሚታየኝ። አሁንም ቢሆን ከምንም በላይ የምፈልገው ስለእሱ ባለኝ ስሜት ላይ እርግጠኛ እስክሆን ድረስ አባባ ሰላም እንዲሰጠኝና እንደ ፍጥርጥሬ እንድሆን እንዲተወኝ ነው። ምክንያቱም ባለፈው ጊዜ ሳይቸግረው ነካክቶኝና ህሊናዬን አስቶኝ ያንን አፀያፊ ደብዳቤ ከጻፍኩለት ወዲህ እንዴት በወቀሳ እየታገኘሁ እንዳለሁ እኔ ብቻ ነኝ የማውቀው። ኦ ኪቲ፣ በሁሉም መንገድ ትዕግሥተኛና ጠንካራ መሆን እንዴት ከባድ ነው! የሚገርምሽ ግን የምበሳጭበት ትልቅ ነገር ይሄ አይደለም። ነገር ከምንም በላይ የምበሳጭበት ትልቅ ነገር ይሄ አይደለም በጭራሽ! ከአባባ የበለጠ መንፈሴን ወጥሮት የሚገኘው ፒተር

ነው። በሁለታችን መሀል ሲካሄድ በቆየው ተዝቆጥ ወርቅት አሸናፊው (አንድ ወንድነቱ ማለት ነው) እሱ በመሆን ፈንታ እኔ እንደሆንኩ በሚገባ አውቃለሁ። የፒተርን ምስል እንጉሊ ውስጥ ደህና አድርጌ ቀርጬዋለሁ። የማወደው ፣ የማፈቅረው፣ ጓደኛ የሚሆነው ሰው ያለ ዝምተኛ፣ ገለልተኛ፣ ስስ ስሜት ያለውና አስተውሎ ላየው ተወዳጅ ልጅ አድርጌ ስዬዋለሁ። እኔም ብሆን የልቤን ሁሉ የማፈስለት አንድ በሕይወት ያለ ሰው ክፉኛ ያስፈልገኝ ስለነበረ ነው ትክክለኛውን የሕይወት መንገድ ለመያዝ በማደርገው የማያቋርጥ ትግል አይዞሽ የሚለኝና በቅንነት የሚረዳኝ አንድ ጓደኛ ያስፈልገኝ ነበር። የምፈልገውን አገኘሁ። በዝግታ ጓደኛዬ ሳደርገው ቻልኩ። በስተመጨረሻ ግን በሁለታችን መሀል የተፈጠረውን ቅርርብ ጥሩ ደረጃ ላይ ካደረስኩት በኋላ ማለት ነው ማንኛችንም ባለብኩት አቅጣጫ መሄዱ ቀርቶ ወደተራ ጓደኝነት እያደገ መጣልኝ። በኋላ በኋላ ሳስበው ይሀ እንዳይሆን ማድረግ የነበረብኝን ሁሉ እንዳላደረግኩ ገባኝ። ከፒተር ጋር ያላወራነው ያልተነካካነው የግል ሚስጥር ያለ እንዳይመስልሽ እኔም ሆንኩ እሱ ለሌላ ለማንም ፍጹር የማንነግራቸውን ሚስጥራችንን አስከመለዋወጥ ድረስ ተቀራርበናል። ያም ሆኖ በዘፍቶና አሁንም እያስቸፈቀት ባለት በእነዚያ የተፈጥሮ ተገንጥር በግልጽ በሚታይባቸው የስውነታችን ክፍሎች ተነካክተን አናውቅም። ይሄን ፒተር በሉ ልጅ ምናባቱ ማድረግ እንዳለብኝ አሁንም አላውቅም። የሚያሳየኝ የፍቅር ስሜት ሁሉ የማይመስል ነው ማለት ነው? ወይስ ሌሎቹን እንደሚያፍሯቸው ሁሉ እኔንም ያፍረኝ ይሆን? በነገራችን ላይ ለችግሩ መፈጠር የእኔም እጅ ጠጠሬ ፍላጉት የተነሳ አንድ ስህተት ሰርቻለሁ። እኔ በትንት

እየጠበቅሁትና እሱ እየፈጠረብኝ ሲያስቸግረኝ እነዚህን ተቀርጾና
ገጸ ባሕሪያትን በሕይወትና ወገድምንት አትጫወቱ እንዲጻፍር በግድድሩ
ደበዳቤ ልቀርበው ግድኑ የሙጀመሪያውን መንገድ በማጠናከር
የተፋፋውን የተለያዩ አማራጮች ሁሉ መፈለግና መሞከር ሲገባኝ።
ፒተር መፈተር በጣም እንደሚፈልግ አውቃለሁ - ከእኔ የታሰበው
ፍቅርም ከእሱነት ወደ ሱስ እያደገ ሲመጣ በደንብ ይታየኛል።
በየጊዜው እየተከናነን ከምንደርጋቸው ጭውውቶችና እሰር እሰር
ከምናደርጋቸው መተሻሸቶች ብቻ እንኳን ደሊተን እንደሚያገኝ
አውቃለሁ። ይህ ዓይነቱ ግንኙነታችን እኔ ላይ የሚፈጥርብኝ
ስሜት ግን ምን ያህል ፈታኝ መስለኝ ኪቱ ተለያይተን አፍታም
ባንቆይ እንደገና ተመልሰን እንገኛው እንገኛው ሌላ ለድል ሞክሬ
ሞክሬ የሚል እጅግ ፈታኝ ስሜት። እንዲህም ሆኖ ግን ይሄ
አውቀኝ የሮዲን ልዘረጋዋለት ከተኛ ስሙኝው የናርኩትን ጉዳይ
ኛር ኛር ከማለት አልፈ በትክክል ልገልጸለት የምችልበት ቀን
መምጣቱ እያጠራጠረኝ ነው ያለው። ፒተርን ለእሱ ለራሱ
ከሚታወቀው በላይ ነው ወደኔ ያተረብኩት። አሁን የመተኛ
ዓይነት ተጣብቆብኝ ነው የሚገኘው -እናም በምን መንገድ
ልተቀምጠውና ከሶፋ ላይ ወርዶ በራሱ እግሮች እንዲቆም ላደርገው
እንደምችል ለጊዜው አይታየኝም። የምፈልገውን ዓይነት ጓደኛ
ሊሆንልኝ እንደማይችልና በአዕምሮ ደረጃም ጨርሶ ሊመጥነኝ
የሚችልበት ሁኔታ እንደማይመጣ ሲገባኝ ቢያንስ አሁን ካለበት
የአመለካከት ጥበት በመጠኑም ቢሆን ወጣ ላደርገውና የወጣትነት
እድሜውን እንዲጠቀምበት ልረዳው የምችልበት መንገድ
ለማግኘት የአቅሜን ሁሉ መጣር እንዳለብኝ አሰብኩ። «ብቸኝነት
የሚባለው ነገር በጥልቀት ሲመረመር ማደሪያውና መፈንጪያው
የእርጅና ዘመን ሳይሆን የወጣትነት ዘመን ነው።» ይህ አባባል
የሆነ መጽሐፍ ላይ ካነበብኩት ጀምሮ ሁልጊዜ የማስታውሰውና
የሆነ መጽሐፍ ላይ ካነበብኩት ጀምሮ ሁልጊዜ የማስታውሰውና
ትክክል መሆኑንም በሚገባ ያረጋገጥኩት ነው። ቃዳያ እዚህ

እኛን ያሉት ትልልቅ ሰዎቻችን ከእኛ ከመጣቱ ይበልጥ የችግሩ
ተጠቂዎች ናቸው ቢባል እውነት ሊሆን ይችላል በተለይም ሊሆን
እንደሚችል አውቃለሁ። ትልልቆቹ ሰዎች ከሰማዩም ነገር
የራሳቸው የሆነ አመለካከት ገንብተው ጨርሰዋል -
(አመለካከታቸው ትክክል ይሁን አይሁን ሌላ ጥያቄ ነው) እናም
አንድ ነገር ለማድረግ ከመወሰናቸው ወይም ከማድረጋቸው በፊት
አይጠራጠሩም አይፈሩም። ለእኛ ለመጣቱ ግን ጊዜያችንን
ጠብቀን ለመቆምና የራሳችን የሆነ አመለካከት ይዘን ለመቆም
ችግሩ እጅግ ድርብ የሆነ ነው። በተለይ ደግሞ ‹‹ግብረ-ገብ››
የሚባሉ ነገሮች ሁሉ እየተንኮታኮቱና እየተደረመሱ ባሉበት -
በእኛ ልጆች የመጨረሻውን እኩይ ጉናቸውን እያዩ ባሉበት -
በእውነት፣ በሰብእናነት፣ እንዲሁም በእግዚአብሔር ማመን ተገቢ
ይሁን አይሁን በማያውቁበት በዚህ የተቀጠ ቀውጢ ጊዜ። እዚህ
በሚስጥራዊው ቤት ያሉ ትልልቅ ሰዎቻችን ከእኛ ከመጣቱ
የበለጠ የችግሩ ታጣሚዎች ናቸው ብሎ የሚል ማንም ሰው
የእኛ ችግር የቱን ያህል እየማቀቀንና ትልቅ ቁጥ እንደተሞላበት
አይኖ ከብደቱ እየደፈጠጠን እንዳለ ግምት መውሰድ ያልቻለ
ሊጎ ለድሚያዎችን ሊቋቋመው ከሚችለው አጥፍ ድርብ ችግር
እንደተጨመረብን ያላስተዋለ -ፋታ በሌለው ውጥረት መሀል እንደ
ጅማት እየከረርን፣ እንደ ርጥብ ቆዳ በየአቅጣጫው እየተለጠጥንና
በኃይት ችካል እየተቸነከርን፣ ስሜቶቻችንን ለማትለል መፍትሔ
ፍለጋ ጭለማውን እየቧጠጥን፣ እገዛን ያልናት ጭብጥጭል
መፍትሔ ወዲያው እንደጤዛ ብን ስትልብን እየተሳቀቅን፣
ብርሃናችን ጨልምቶ ፣ እንጭጭ መንፈሳችን ጠውልጎ፣ ከቶና
ደግ ያልለየ አዕምሯችን በእውንና በቅዠት ዓለም መሃል ተሰንጉ-
በቅም ሲያል እየዳከርን እንዳለን መረዳት ያልቻለ ነው። አዎ
ኪቲ፣ ያለንበት ዘመን ትልቅ ችግር ምን መሰለሽ -ግብረገቦች፣
ጥሩ አመለካከቶች፣ ብሩህ ራዕዮች፣ የሚያማልሉ ተስፋዎች፣

ሞቱት ሁሉ ከውልደት ጀምሮ አብረውን በውስጣችን ሲያድጉ ይቆዩና መጨረሻቸው ግን መሀል መንገዳችን ላይ እንደ ግዙፍ ሀውልት ተተክሮ ከሚጠብቀን አፀያፊ እውነታ ጋር መላተምና እንደ መስታወት ተንኮታኩቶ መርገፍ ነው። ትክክል ናቸው፣ ጥሩ ናቸው፣ ቀንበ ናቸው፣ ላከብራቸው ይገባኛል ብዬ የማምንባቸውን ነገሮች ሁሉ እንዴት እስከዛሬ ከአዕምሮዬ አውጥቼ እንዳልጣልኳቸው በእውነቱ በጣም የሚገርም ነው። ምክንያቱም ካለው እውነታ አንፃር ሲታዩ የእብድ ወይ የጅል አመለካከቶች የሚመስሉና ይዞ ለመቆየትም እጅግ የሚያዳግቱ ናቸው። ያም ሆኖ አሁንም እንደያዝኳቸው ነው ያለሁት፣ እንደያዝኳቸው እንደምቆይም እርግጠኛ ነኝ። ምክንያቱም የሆነው ሁሉ እንዳለ ሆኖ አሁንም ቢሆን ሰዎች ከሥረ መሠረታቸው ጥሩዎች ናቸው ብዬ አምናለሁ። ምስቅልቅል፣ ውዝንብር፣ ስቃይና ሞት እንደ ውሃ፣ አሸዋ፣ ሲሚንቶና ድንጋይ ተዋህደው ከእነሱ በተሰራ ጥቁር መሰረት ላይ ተስፋዎቼን መገንባት ግን ሊዋጥልኝም ሊሆንልኝም አልቻለም። ዓለማችን ቀስ በቀስ መተሳሰብና ቋንቋ ወደጠፋበት ወደ ባቢሎንነት እየተለወጠ ሲመጣ ይታየኛል ። ዕለት ተዕለት ወደእኛ እየቀረበ ያለውና መጥፋታችንም የሆነው የምጽዓት ነጎድጓድ ሲያስገመግም ይሰማኛል - እዚሁ ባለሁበት ሆኜ እዚያ ውጪ የቁም እሳራቸውን እየዓቁ ያሉ የሚሊዮኖች ጣዕር በስሜት ይደርሰኛል - ያም ሆኖ ግን ወደ ላይ አንጋጥጬ የልቤን ጥያቄ ወደ ሰማየሰማያቱ ስወረውርና ከመንበሩ ካለው ሁሉን አድራጊ ጋር የሕሊና ተራክቦ ሳደርግ - ሁሉም ነገር እንደገና ጥሩ እንደሚሆን ብምድራችን ላይ የሰፈነው ግፍና ጭካኔም መጨረሻው እንደሚመጣ ሰላምና ፍቅር እንዲሁም መረጋጋት ተመልሶ የእኛ እንደሚሆን ይሰማኛል።

እስከዚያው ግን ሕሊናዬ ጥሩ ናቸው ብሎ የሚያምንባቸውን ነገሮች ሁሉና ራዕዮቼንም እንደያዝኩ የመቆየት

ግዴታ አለብን። ምክንያቱም ግን የሙቀል ምናልባት ሙን ባደርጋቸው የምችልበት አንድ ቀን ይመጣ ይሆናል።

ያንቺው አና

ውድ ኪቲ

አርብ ሐምሌ 21/1944

ስለእውነት ለመናገር አሁን ተስፋዬ በደንብ እያንሰራራልኝ ነው ። በስተመጨረሻው ነገሮች ሁሉ ጥሩ እየሆኑ ነው። ኪቲዬ ። በጣም በጣም ጥሩ እየሆኑ ነው፤ እንደውም ዜና ልንገርሽ እቀ ። ምርጥ ዜና፤ ሂትለር ላይ የግድያ ሙከራ ተደረገ። በጣም የሚገርምሽ ደግሞ ግድያው የተሞከረው እንደከዚህ በፊቱ በአይሁድ ኮሚኒስቶች ወይ ደግሞ በእንግሊዝ ካፒታሊስቶች ሳይሆን የራሱ የሂትለር ሰው በሆነና ስብዓዊ ክብሩ ባልራቀው በአንድ የጀርመን ጄኔራል ነው። ከጄኔራልነቱም በላይ የንጉሣውያን ቤተሰቦች ደም ያለው መስፍን ሲሆን፣ በዕድሜው ኛ ወጣት የነበረ ነው። የቱራሩ (የሂትለር) ሕይወት የተረፈው በመለኮታዊ ተዓምር ነው ማለት ይቻላል። ያለመሞቱ እንዳይመስልሽ የሚገርመው ። ከጥቂት ጭረቶችና ብልዞች ያለፈ ችግር አላገኘውም። በጊዜው አብረውት ከነበሩት ጥቂት ኦፊሰሮችና ጄኔራሎች እንኳን ከፊሉ ተገድለዋል ከፊሉ ደግሞ ከቆኛ ቆስለዋል። እሱ ግን...። የግድያ ሙከራው ዋና አቀነባባሪ በጥይት ተደብድቦ እንዲገደል ተደረገ።

ለማንኛውም ይህ ቁልጭ አድርጎ የሚያሳየው ምን መሰለሽ ። ጦርነቱ እጅ እጅ ያላቸውና ሂትለር ዳግም ወደማይወጣበት መቀመቅ ወደ ጥልቁ ሲወርድላቸው ማየት የሚሹ ብዙ ኦፊሰሮችና ጄኔራሎች መኖራቸውን ነው። ሂትለር በአንድ በሆነ ተዓምር

ቢገረስስላቸውና እድሉን ቢያገኙ ግን ማድረግ የሚፈልጉት ምን መሰለሽ - ከሕብረብሔሩ ጦር ጋር ተደራድሮ ሰላም የሚፈጥር አዲስ ወታደራዊ መንግሥት መመስረትና እንደገና ራሳቸውን በአዲስ የጦር ኃይል ካጠናከሩ በኋላ በሚቀጥሉት ሃያ ዓመታት ውስጥ ሌላ ጦርነት ለመክፈት። አይገርሙሽም? ምናልባት መለኮታዊው ኃይልም ሆን ብሎ ይሆናል ሂትለርን ከፊታቸው ገለል ያላደረገላቸው እንጂ. ለሕብረብሔሩ ጦር የሚቀለውም የሚጠቅመውም ጀርመኖቹ እርስ በርሳቸው ተገዳድለው ቢያልቁ ነበር። ይህ ሆኖ ቢሆን ለራሺያኖችም ለእንግሊዞችም ሥራ በቀለላቸውና በአጭር ጊዜ ውስጥ የገዛ ከተሞቻቸውን እንደገና የመገንባቱን ሥራ መጀመር በቻሉ ነበር።

የሆነው ሆኖ - እዛ ደረጃ ገና አልደረስንም - እናም ካሁኑ ቸኩዬ ስለሚመጡት አስደሳች ጊዜያት ልተነብይልሽ አልፈልግም። ግን አንቺም ብትሆኚ ከዛሬው ዘና አባባሌ ብቻ ያለውን እውነታ መገመት የሚሳንሽ አይመስለኝም - እንደምታይው ዛሬ ስለትልልቅ የሕይወት ፍልስፍናዎች እየተንበዛበዝኩብሽ አይደለም ያለሁት። ይህ ታዲያ በውስጡ ያለው ውጥረት ምን ያህል ረገብ እንዳለልኝ አያሳይም? ሌላ ወሬ ልንገርሽ - ሂትለር በታማኝነትና በቅን ታዛዥነት እያገለገሉት ላሉት የጀርመን ዜጎች አዲስ መግለጫ አስተላለፈ። ከእንግዲህ በኋላ በየትኛዎቹም የጀርመን የታጠቁ ኃይላት ውስጥ የሚገኝ ማንኛውም ሰው በ«ጌስታፖ» የታዘዘውን ሁሉ ያለአንዳች ጥያቄ የመፈፀም ግዴታ እንዳለበትና ከዚህም በተጨማሪ ማንኛውም የጀርመን ወታደር - ተራ ይሁን ባለማዕረግ - ከበላይ አዛዦቹ አንዱ በዚህ የሂትለርን ሕይወት አደጋ ላይ ለመጣል በማደረግ «የወራዶችና የብኩኖች እንቅስቃሴ» እጁ አለበት ብሎ ካመነ ያለምንም የክስና ማስረጃ እንጃግራንጃ - ያለምንም ኮርት ማርሻል

- እዚያው በዚያው እናቱን ብሎ የመግደል መብት እንዳለው የሚያረጋግጥ «ድንቅ» መግለጫ አስተላለፈ እልሻለሁ።

እንዴት ያለ አስፀያፊና በደም የደመቀ ትዕይንት ሊሆን እንደሚችል አንቺው ገምቺው ኪቲ። ይታይሽ - ተራ ወታደር ጆኒ ማንትስ ከተላከበት የጦር ሜዳ ሲመለስ ባደረገው ረጅም የእግር ጉዞ እግሮቹ ላይ ሕመም ይሰማው ጀምሮት ይሆናል - ልክ እንደደረሰ የበላይ አዛዡ ያው እንደለመደው የወታደራዊ ትዕዛዝ፣ የስድብ፣ የማመናጨቅና የቁጣ ናዳውን ያወርድበታል - ጆኒ ታዲያ እንደወትሮው መሽቆጥቆጥ የለ - «እም ጌታዬ» የለ - «እሺ ጌታዬ» የለ - ጠመንጃውን ብድግ አድርጎ ያቀባበልና ሙክ ብሎ «አንተ ሂትለራችንን ልትገድል እንደምትፈልግ አውቃለሁ! ስለዚህ - እንካ ሂሣብህን!» ቡም!... ያ ለምድር ከባስ? መጨረሻው ምን የሚሆን ይመስልሻል? እንደ አዛኙ በእቡ ሥር ካለ ወታደር ጋር ትንሽም ብትሆን ቅሬታ በፈጠረ ቁጥር ወታደርየው በራሱ ምክንያት እንኳን ግንባሩን ቋጠር ባደረገና ፊቱ ገምጨጭ ባለ ቁጥር - አዛዥየውን እያርገፈገ ኪቲ - ሃሃሃ! አይታይሽም እንዴት ሽንት በሽንት እንደሚሆን?

ምን ለማለት እንደፈለግኩ በትክክል አገኘሺኝ ኪቲዬ? ነው ወይስ አራምባና ቆቦ እየዘለልኩ አደናበርኩሽ? ምናባቴ ላድርግ ብለሽ ነው - ቢያንስ በሚቀጥለው ጥቅምት ወር በትምህርት ቤቴ አግዳሚ ወንበሮች ላይ እንደገና ልቀመጥ ነው የሚለው የሰጦን ተስፋዬ የፈጠረብኝ የደስታ ስሜት ምክንያታዊ መሆን ከማልችልበት ደረጃ አድርሶኝ ሊሆን ይችላል። አቤት ግን የእኔ ነገ...ር! «በምንም ነገር ላይ ከሚገባው በላይ ተስፋ ማድረግ የለብኝም» ያልኩሽኮ አሁን በቅርቡ ነበር። ይቅርታ አድርጊልኝ ኪቲዬ - ምን ላድርግ? ሰዎቹምኮ «ትንሿ የቅራኔዎች ከረጢት»

የሚል ቅጽል ሥም ያወጡልኝ ያለምክንያት አይደለም:: ሃሃሃ! - ትንሿ የቅራኔዎች ክረጢት! - ሃሃሃ!

ያንቺው አና

ማክሰኞ ነሐሴ 1/1944

ውድ ኪቲ

«ትንሿ የቅራኔዎች ክረጢት» በዚህ ሐረግ ነበር ያለፈውን ደብዳቤዬን የደመደምኩት - የዛሬውንም የምጀምረው በዚሁ አባባል ነው:: «የቅራኔዎች ክረጢት» - ትክክለኛ ትርጉሙን ልትነግሪኝ ትችያለሽ? ለመሆኑ «ቅራኔ» ማለት ምን ማለት ነው? አዎ - እንደአብዛኞቹ ቃላት ሁሉ ይሄኛውም ሁለት ትርጉም ሊኖረው ይችላል - ከውጪ ያለ ቅራኔ እና ከውስጥ ያለ ቅራኔ::

የመጀመሪያው እንግዲህ ይሄ ተራው - ማለትም «በቀላሉ ማመንና መስማማት የማትፈልግ፣ ምንጊዜም እኔ አውቃለሁ የምትል፣ እኔ ያልኩት ካልሆነ ሞቼ እገኛለሁ የምትል፣ ወዘተ» የሚሉኝና በአጠቃላይ እኔ እንደ አና የምታወቅባቸውና የማይወደዱልኝ ባሕሪያቶቼ ሁሉ መሆን ነው:: ስለሁለተኛው ግን ማንም የሚያውቅ የለም ልልሽ እችላለሁ - ይህኛው የእኔ የግሌ ሚስጥር ነው::

ከዚህ በፊት እንደው በደፈናው ጠቀስ እንዳደረግኩልሽ ድርብ ስብዕና (dual personality) ነው ያለኝ:: አንደኛው ጎኔ ምን መሰለሽ - ተግባቢነቴ፣ ተጫዋችነቴ፣ በሁሉም ነገር የምቀልድና የማሾፍ መሆኔ፣ መንፈስ ንቁነቴ፣ ከሁሉም በላይ ደግሞ ምንም ነገር ላይ አክራሪ ያለመሆኔና ነገሮችን ሁሉ ቀለል አድርጌ ማየቴ! ቢዳሩኝ፣ ቢስሙኝ፣ ቢያቅፉኝ፣ ደርቲ ጆክ ቢያወሩልኝ፣ ወዘተ. ቅንጣት

እንኳን የብሽቀት ስሜት የማይሰጠኝ መሆኑ ሁሉ በዚሁ ውስጥ የሚካተቱ ናቸው:: ይህኛው ጎኔ ነው አብዛኛውን ጊዜ ቦታውን የሚይዘው - ሌላኛውን ጎኔን ማለትም በጣም የሚሻለውን፣ ጥልቁን፣ እና ንፁሁን ማንነቴን ገፍቶ በማባረር መድረኩን ይቆጣጠራል:: ማወቅ ያለብሽ ምን መሰለሽ ኪቲ - የአናን የተሻለ ጎን የሚያውቅ ማንም የለም:: ለዚህም ነው አብዛኞቹ ሰዎች ትዕግሥት አስጨራሽና አስቸጋሪ የምመስላቸው::

ይገርምሻል ከስንት አንዴ እስቲ ጨክን ልበልና በራሴ ስሜት ውስጥ ልቆይ ብዬ እወስናለሁ - እናም ቢያንስ ለአጭር ጊዜ እሞክረዋለሁ:: ለምሣሌ ለግማሽ ቀን ያህል ግምግሞ ብዬ መቆየት አይቸግረኝም - ሰዎቹም እንደምንም ይችሉኛል:: ችግሩ ምን መሰለሽ - ሁላቸውም ያቺን የለመዷትን እና ስለሚያውቋት መሰለኝ ብዙም ሳይቆዩ ለጉድ እደብራቸዋለሁ - ምነው ዐይኗን ባላየናት እስከማለት የሚያደርሱበት ጊዜ አለ ብልሽ ታምኚኛለሽ? እውነቱን ነው ምልሽ ጥልቅ አስተሳሰብ ላላቸው ለበሰሉ ሰዎች የፍቅር ፊልም የሚሰጣቸውን ስሜት ታውቂዋለሽ - ልክ እንደዛ ነው እኔንም የሚወስዱኝ:: አለ አይደል - እንደው ለለውጥ ያህል ብለሽ የምትወስጂው ነገር - ለአንድ ጊዜ ብቻ የምትደሰችበትና ወዲያው የምትረሺው - መጥፎ የማትይው ግን ደግሞ ጥሩ ልትይውም የማትችይው:: ይህን ነገር ባልነግርሽ ደስ ባለኝ - ግን ደግሞ እውነቱ ይህ እንደሆነ እስካወቅኩት ድረስ ለምንድነው የማልነግርሽ? ቀላልና ግልብ የሆነው ጎኔ በጣም ፈጣንና ሚና የመፍጠር ኃይል ያለው ስለሆነ ይበልጥ ጥልቅ የሆነው ጎኔ ሊጋፈጠውና ሊቋቋመው አይችልም:: ለዚህም ነው ምንጊዜም የበላይ የሚሆነውና ጥሩው ጎኔም መውጫ ቀዳዳ ማግኘት የሚቸግረው:: እስከ ዛሬ እንኳን ሰው ሁሉ የሚያውቃትን ይህቺኛዋን እና ገፍቼ ላባርራት፣ ሽባ ላደርጋት፣ ልደብቃት ምን ያህል እንደጣርኩ ምን ያህል እንደደከምኩ ፈጽሞ

ልትገምቺው አትችይም ኪቲ፡፡ ምክንያቱም ምናባቷ ታደርገኛለች? እና ማለት እኮ ይህቺ አይደለችም - ይቺ ምግቧ ብቻ ናት፡፡ ግን ምን ዋጋ አለው - አይሰራም፡፡ አይሰራም ኪቲ - ለምን እንደማይሰራም አውቃለሁ፡፡

በወትሮው ማንነቴ የሚያውቁኝ ሁሉ ሌላ ጎን እንዳለኝ - ሌላ የተሻለና የጠራ ማንነት እንዳለኝ አንድ ቀን ቢያውቁስ ብዬ ገና የሚስቁብኝ፣ ሳስበው ትልቅ ፍርሀት ገብ ይልብኛል፡፡ የሚስቁብኝ፣ የሚያማርሉኝ፣ እንደ ጅል የሚያዩኝ፣ ወይ ደግሞ ቀድሞ ነገር ከልቤ እንደሆነ የማይቀበሉልኝ፣ ጨርሶ የማያምኑኝ ይመስለኛል፡፡ ለነገሩ - እንደ ጅል መታየትንም ሆነ ያለመታመንን ለምጄዋለሁ፡፡ ግን ይህንን የለመደችውና ልትሸከመውም የምትችለው «ገልፁ» እና ብቻ ናት - «ተጫዋቿ» እና ግን ከሱኛ የሚያማት ነገር ነው፡፡ እንዲያንድ ጊዜ ጥሩዋን እና አስገድጄ ለሩብ ሰዓት ያህል እንኳን መድረኩን እንድትይዝ አደርጋትና ግን የሆነ መናገር ወጥታ መድረኩን እንድትይዝ አደርጋትና ከመካፈቱ በፊት ትልና ለእና ቁጥር ያለብኝ ነገር ናር ገና አፌን ከመክፈቴ ሽልክ ትልና ለእና ቁጥር ያለብኝ ነገር ናር ገና አፌን ከመክፈቴ የት ትገባ የት ትገባ ሳላውቀው እልም እንድ መድረኩን ለቅቃ ትሔዳለች፡፡

ስለዚህ ጥሩዋ እና ክበዎቹ ጋር በምሆንባቸው ጊዜያት ሁሉ አትኖርም - ይህ እስከ ዛሬ ለአንድም ቀን ሆና አያውቅም፡፡ ብቻዬን ስሆን ግን የበላይነቱን የምትይዘው እሷ ናት፡፡ ያን ጊዜ - እንዴት መሆን እንደምፈልግም ሆነ እንዴት ሆኜ እንዳለሁ በትክክል አውቃለሁ.... በውስጤ ማለት ነው፡፡ ግን ምን ዋጋ አለው - ይህቺኛዋን እና መሆን የምችለው ለኔው ለራሴ ብቻ ነው - በሌሎች ፊት ልሆናት አልችልም፡፡ ምናልባትም ለዚህ ይሆናል እኔ ከውስጥ ያለተኛ ተፈጥሮ አለኝ የምለውና ሌሎች ሰዎች ደግሞ ከውጪ ያለተኛ ተፈጥሮ ያለኝ የሚመስላቸው፡፡ በእርግጥ መንገዱን የምትመራኝ ከውስጥ ያለችው ንጹሕ አና - እንጂ ከውጪማ እኔ ማለት ማስረያዋን በጥላ እንዳለች ናት

የምትፈነጭ የናየል ገለገል አያደለሁ እንዴ?

እንደነገርኩሽ ስለምንም ነገር ቢሆን እውነተኛዎቹን ስሜቶቼን ለማንም ትንፍሽ አላልም፡፡ በዚህም ነው «ድሪያ ወዳጅ»፣ «ሁሉን አዋቂ ነኝ ባይ»፣ «ማንድ አሳዳጅ»፣ እንዝባዚ»፣ እና የመሳሰሉ መጠሪያዎችን ለማትረፍ የበቃሁት፡፡ ይህ ታዲያ ለተጫዋቿ እና ያስቃታል፣ በምንችገረኝ ዓይነት ትክሻዋን ትሰብቃለች፣ ልክ ምንም ደንታ እንደማይሰማት ትሆናለች፡፡ ዝምተኛዋ እና ግን - አ ኪቲ እሷን አያርገኝ ነው - በውስጥ ሆና የምትሰቃየውን ስቃይ እንዲህ በሚገለጽ የሚቻል እንዳይመስልሽ፡፡ እውነቱን ንገሪኝ ካልሺኝ ይህ ሁኔታ እጅግ በጣም ነው የሚያመኝ፡፡ ለዚህም ነው ራሴን ለመለወጥ ባለ በሌለ አቅሜ የምጥረው፡፡ ግን ምን ታደርገኛለሽ - እየታገልኩ ያለሁት የበለጠ ኃይል ካለው ብርቱ ጠላት ጋር ነው፡፡

ከውስጤ የሚንሰቀሰቅ ድምጽ አለ «እየሸሸው እየደል - ድናው ነው ያንቺ መጨረሻ - በጉረኛነትሽ በአቃቂረኛነትሽ ሰውን ሁሉ ተንኮለኛ ተንኮለኛ ብቻሽን ቀርሽ - የማያምናሽ የለ - የማወድሽ የለ - ጊዜል ብትገባ ደንታ ያለው የለ - ለዚህ ሁሉ ምክንያቱ ምንድነው ካልሽ - ካንቺ ሽህ ጊዜ የምትሻለዋ የዛ ጥግበሽ የምትሰሚኝን ምክር መስማት ያለመቻልሽ ነው፡፡» አ ኪቲ - ምክሬንማ በስማጌት ደስ ባለኝ - ግን ፈጽሞ የማይሆን ነገር ነው፡፡ ዝምተኛ ቁጥብና ከበታ ለመሆን እፈልግና ገና በጀምረው ሰዓቸውም ላይ የማየው ስሜት «እሺ - ደግሞ እዲስ ዘዴን መቅሽ? እዲስ ኮሚዲ ጀመርሽ?» የሚል ዓይነት ነው፡፡ ስለዚህ ወዲያውኑ ለቀልድ ያደረጉኩት በማስመሰል እተወውና እና ቁጥር ሰዎቹን እስናብቼ በታውን ለእና ቁጥር ሁለት ለማስረከብ እገደዳለሁ፡፡ ምክንያቱም የሌሎቹን ተያና የዛ ቢተሰቦቼን ሁኔታ መቋቋም አልችልም፡፡ ዝምተኛ ለመሆን ስለሞከርኩ ብቻ

እንደታመምኩ እርግጠኛ ይሆናሉ - ትኩሳት ይዞኝ እንደሆን በሚል እንዴ አንገቴን እንዴ ራሴን እየዳበሱ መከራዬን ያሳዩኛል - የሆድ ድርቀት ይዞሽ እንዳይሆን እያሉ በጥያቄ ይወጥሩኛል - ይህ ነው የሚባል ነገር ሳያገኙብኝ ሲቀሩ ደግሞ ያለምክንያት እንዲህ ያለ ድብርት ውስጥ መግባትማ ተገቢ አይደለም በሚል ወቀሳ ያስጨንቁኛል፡፡ ብቻ ምናለፋሽ ያሰብኩትን ለመሆንም ሆነ ለማድረግ ምንም ዓይነት እድል የሚሰጡኝ አይደሉም፡፡ ታዲያ ለምን ይህን ያህል እንደሚተኮርብኝ ሳስበው ግልፍ ይለኝና መጀመሪያ በቁጣ አምባርቅባቸዋለሁ - ከዚያ አይከፉ ይከፉኛል - በመጨረሻም ሳልወድ በግዴ ልቤን እንደገና እጠመዝዝና መጥፎዋ እና ወደ ውጪ ወጥታ በታዋን እንድትይዝ - ጥሩዋ እና ወደ ውስጥ ገብታ እንድትሸምቅ አደርጋለሁ፡፡ እናም መሆን እንደምፈልገው ለመሆን የሚያስችልኝን መንገድ ለማግኘት ሌሎች አማራጮች ማፈላለጌን እቀጥላለሁ፡፡ አቤ...ት ኪቲ - መሆን እንደምፈልገው መሆን ብችል እንዴት ያለች ውብ እና ይወጣኝ ነበር! ግን ምን ታደርጊዋለሽ - ይቺን ዓለም የሚጋሩኝ ሌሎች ሰዎች ባይኖሩ ነበራ...፡፡

ያንቺው አና

* * *

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

የአና ማስታወሻ ያበቃው በዚሁ ነሐሴ 1 ቀን ለኪቲ በፃፈችሳት ደብዳቤ ነበር፡፡ ከዚህ በላይ መቀጠል አልቻለችም፡፡ ምክንያቱም ከሶስት ቀናት በኋላ - ማለትም ነሐሴ 4 ቀን 1944 ዓ.ም የታጠቁ የጀርመን የሲኪዩሪቲ ፖሊሶች በሆላንድ ናዚዎች ታጅበው በአቶ ክሬለር ቢሮ ላይ ድንገተኛ ከበባ ካደረጉ በኋላ ወደ «ሚስጥራዊው ቤት» የሚያስገባውን ሚስጥራዊ በር እንዲጠቁም አቶ ክሬለርን ያስገድዱታል፡፡ ሁሉም የሚስጥራዊው ቤት ነዋሪዎች - ደባቂዎቻቸው አቶ ክሬለርና አቶ ኩፒስም ጭምር - እየተገተቱ ይወሰዳሉ፡፡ ከአንድ ወር በኋላ መስከረም 3 ቀን ስምንቱ አይሁድ እስረኞች ጊዜያዊ መቆያቸው ከነበረው ከዌስተርቦርክ (ሆላንድ ውስጥ ዋነኛው የናዚ የማጎሪያ ካምፕ) በእንስሳት መጫኛ ባቡሮች ታጭቀው በምሥራቅ አቅጣጫ ወደሚገኘው የሞት ጣቢያ ወደ ኦሽዊትዝ ይላካሉ፡፡

መጨረሻቸው

የሚስጥራዊው ቤት ሰዎች ነሐሴ 4 ቀን 1944 ዓ.ም በናዚዎች እጅ ከወደቁ በኋላ መጀመሪያ የተወሰዱት ከአምስተርዳም 120 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ወደሚገኘውና በመላው ሆላንድ በትልቅነቱ ተወዳዳሪ ወደ ሌለው ዌስተርቦርክ ወደ ተባለ የናዚዎች የማጎሪያ ካምፕ ነበር፡፡ በዚያ ካደረጉት የአንድ ወር ቆይታ በኋላ ደግሞ መስከረም 3 ቀን ማለዳ ላይ ከብቶች በሚጫኑባቸው ባቡሮች እንደሰርዲን ታጭቀው አራት ሚሊዮን አይሁዶች በሰው ሰራሽ ምድራዊ ገሀነም ጋይተው አመድ ወደ ሆኑበት ወደ ዝነኛው የሞት ጣቢያ ወደ አሽዊትዝ ረጅሙን የሶስት ቀናት ጉዞ አደረጉ፡፡ ከጣቢያው እንደደረሱ ወንዶቹ በአንድ በኩል ሴቶቹ በአንድ በኩል እንዲሆኑ ተደረገና እንደገና ከሁለቱም ምድቦች የሚገኙ ሕፃናት፣ ደካሞች፣ በሽተኞች በአንድ አቅጣጫ - ለጉልበት ሥራ ብቁ የሚመስሉት ደግሞ በሌላ አቅጣጫ እንዲያመሩ ተደረገ፡፡

በአሽዊትዝ ዋና መግቢያ በር ላይ ምቹ መቀመጫዎቻቸው ላይ ዘና ዘና ብለው ተቀምጠው «አንተ ወደ ግራ» - «አንተ ወደቀኝ»

በኦሽዊትዝ ዋና መግቢያ በር ላይ ምቹ መቀመጫዎቻቸው ላይ ዘና ዘና ብለው ተቀምጠው «አንተ ወደ ግራ» - «አንተ ወደቀኝ» - እያሉ ወደ ሥፍራው የመጡትን አይሁድ እስረኞች ዕጣ ፈንታ የሚወስኑትን የናዚ አባላት ቀዝቃዛ ዐይኖች በማየት እንደኛው ምድብ ወዲያውኑ ወደ እሳት እየተላከ ስለመሆኑ ግምት መውሰድ አይቻልም።

ከሁለት ቀናት በላይ በዚያ ለመኖር በማይመች ሁኔታ የኖሩት የሚስተናገዱበት ቤት ነዋሪዎችም በዚህ መልኩ ነው ለመጀመሪያ ጊዜ ወንዶቹ በአንድ በኩል ሴቶቹ በሌላ በኩል በማምራት የተለያዩት። ይሁን እንጂ፣ በስተቱ ከመሃከላቸው «ሕፃንም ሆነ «ደካማ» ተብሎ በቀጥታ ወደ እሳቱ የተላከ አልነበረም።

የናዚዎች ዋነኛው ዕቅድ አይሁዶችን ከምድረ ገጽ ማጥፋት ቢሆንም ከዚያ በፊት እያንዳንዱ ተግዳይ ያለውን ጉልበት እንጠፍጥፎ መጠቀም የፕሮግራማቸው አንድ ገጽታ ነበር። በመሆኑም - ዕድሜያቸው ያልገፋ፣ አቅም ያላቸውና ሙያ ያላቸው፣ በተለይ ሴቶቹን በሚመለከት ደግሞ እንስታዊ መስህብ ያላቸው፣ ወዘተ. ከመሞት የመሰንበት ዕድሉ ነበራቸው። ምክንያቱም በየዕለቱ ወደየሞት ማቢያዎቹ የሚጋዙት ተግዳዮች ቁጥር ማቢያዎቹ በየቀኑ መግደል ከሚችሉት አቅም በላይ ነበር።

የአስራ አምስት ዓመቷ አና ገና በአሥራ ስድስተኛ ዓመቷ ከገባችበትና ከሃያ አምስት ወራት በላይ ለሚሆን ጊዜ ከተደበቀችበት ከዚያ ጉደኛ «ማስጠሪያ» ቤት ከቤተሰቦቿ ተነጥቃ ከመጣች በኋላ ይብሱን የከፋ ሰባት የእስር ፍዳ ወራት አሳልፋለች።

ከኦሽዊትዝ እሳት ከተረፉት ጥቂቶቹ አንዷ፣ ስለአና እና ስለአና ቤተሰቦች ስታወራ «እ...ህ! የሚገርም ቤተሰብ ነው - እናትየው ወ/ሮ ፍራንክ ለልጆቿ የነበራት ትኩረትና መንፈሰ ጠንካራነት ኦሽዊትዝ ውስጥ በሌላ በማንም እናት ያልታየ ነበር ማለት እችላለሁ። ሌሎቻችን ሁሉ እንስሳ ባሃን ቁጥር እዚያ ያለነው የሞት ተራችንን

እየጠበቅን መሆኑን እስከምረሳ እንደርስ ነበር። ወ/ሮ ፍራንክ በጣም የምትገርም እናት ናት - በዚያ ቦታ፣ በዚያ ረሃብ፣ በስንት መከራ የሚደርስባትን የዳቦ ራሽን እንኳን አንጀቷን አስራ ለልጆቿ ትቆጥብ የነበረች ሴት ናት። በአገር ሰላም በቤታችን ይዘን ማድረግ እንችል ይሆናል - እዚያ ቦታ ግን...

«ይባስ ብለው ደግሞ ልጆቿን ከእኛ ነጥለው እኛ ካለንበት ቀጥሎ ወደሚገኘውና እጅግ ቆሻሻ ወደሆነው አጸፋሽ አዛወሯቸው። ይሄኔ ጊዜ ነው ወ/ሮ ፍራንክን አለማየት - ለተወሰኑ ሰዓታት የምትደበቀው የምትጨብጠው ጠፋት - ወዲያው ግን እኛንና እንአናን የሚለየውን ግድግዳ በለበለሌ ጋደላና ባገኘችው ሁሉ (በጥፍሯ ሳይቀር) መቦርቦር ጀመረች። ብዙም ሳይቆይ ቢያንስ ትናንሽ ነገሮችን ማቀበል የሚያስችላት ቀዳዳ ለመሸንቆር ቻለች - በዚያ ቀዳዳ ነበር በየዕለቱ የራሷ ድርሻ የሆነውን ዳቦ ሳቃን እንኳን ሳትነካው የምታቀብላቸው።»

ከሁለት ወራት የኦሽዊትዝ ቆይታ በኋላ አና እና ማርጎት በርገን - ቤልሰን ወደሚባለው ሌላ የሞት ማቢያ ተዛወሩ። ወ/ሮ ፍራንክ ከዚህ በኋላ በሕይወት የምትቆይበት ምክንያት ያጣች ዓይነት እዚያው ኦሽዊትዝ ውስጥ ጥር 6 ቀን 1945 ዓ.ም የሕይወቷን የመጨረሻ ቅጽበት አይታ አለፈች።

ምንም እንኳን በርገን - ቤልሰን በናዚዎች ከተሰሩት የሞት ካምፖች ሁሉ በጥፋት ደረጃው ረገብ ያለ እንደሆነ የሚታወቅ ቢሆንም አና እና ማርጎት ወደዚህ ካምፕ የመጡበት ወቅት (እንደአጋጣሚ ነው ከተባለ) ካምፑ በርካታ ስቃዮችን ያስተናገደበት ጊዜ ነበር ማለት ይቻላል። በካምፑ ውስጥ የሚገኙ አዳራሾች ሁሉ ከአቅም በላይ በእሥረኞች ተጨናንቀው ነበር። በቦታው ተከስተው የነበሩ ልዩ ልዩ ወረርሽኞች በጊዜው እየተንቀሳቀሰ ከነበረው የሕክምና ግብረ ኃይል አቅም ቁጥጥር

ውጪ ነበሩ:: በዚህ ላይ ከነአና ጋር ወደ ቤርገን - ቤልሰን የመጡትን ስስት ሺህ ሰባት መቶ ገደማ የሚሆኑ ሴቶች ማስተናገድ የሚችሉ ተጨማሪ አዳራሾች አልነበሩምና በጊዜያዊነት በተወጠሩ ዳሶች ውስጥ ከማፈግ ሌላ አማራጭ አልነበረም:: ወቅቱ ደግሞ መላው አውሮፓ በበረዶ የሚሸፈንበትና እንኳንስ የታረዘው የአቅሙን ያህል የተጀቧቦነው ስለትገዘቃዜው እኝኝ ከማለት የማያመልጥበት ነበር:: ደባስ ብሎ እነ አና በድንኳን በሰፈሩ በጥቂት ቀናት ውስጥ የተነሳው ድንገተኛ አውሎ ንፋስ በወረርሺኙ ላይ ብርድ ድንኳኖቹን እንዳልነበሩ አደረጋቸው:: በወቅቱ በቤርገን - ቤልሰን ታጉረው ከነበሩ ከመቶ ተጨመረ:: ሃያ ሺህ በላይ እስረኞች ውስጥ ግማሾቹ በየተጋደሙበት ከሰሙ:: የካምፑ አስተዳደር ኃላፊዎችም ሆኑ በዙሪያው የተኮለኮሉት ጠባቂዎች የካምፑን ባለሽቦ አጥር አልፎ የሚወጣ እስረኛ ስለአለመኖሩ እንጂ እንደክረምት አግቢ በየደቂቃው ስለሚረግፉት ሰዎች ቅንጣት ደንታ አልነበራቸውም::

የሚስጥራዊው ቤት ሰዎች በሞት ጣቢያው ውስጥ ቀናቸውን እየጠበቁ በቆዩባቸው ጊዜያት አዋቂዎቹ አባላት በአካልም በመንፈስም ደቅቀው ነበር:: ናዚዎቹ ወደ እሳት ለመማገድ ቅድሚያ የሚሰጡት እጅግ ለተዳከሙት እስረኞች እንደመሆኑ ወደ ጋዝቻምበር ለመወርወር የመጀመሪያው የሚስጥራዊው ቤት ሰው አቶ ፋንዳን ነበር:: አቶ ፍራንክ ራሱ በሚደንቅ የዕድል መጠምዘዝ ነበር ከዚህ እጣ ያመለጠው - ህዳር ወር ላይ ለሕክምና እዚያው በጣቢያው ሆስፒታል ውስጥ እንዲተኛ መደረጉ:: ጥር 27 ቀን 1945 ዓ.ም የሶቪየት ጦር ባደረገው ጥቃት አሽዊትዝ ነፃ በወጣበት ሰዓት አቶ ፍራንክ እዚያው ሆስፒታሉ ውስጥ እንደተኛ ነበር:: እንደሰው ከሞፍጨፉው ከተረፉ ጥቂት መሰሎቹ ጋር በነፃ አውጪዎቹ አማካኝነት ኦዴሳ ወደተባለው የጥቁር ባሕር ወደብ ከተወሰዱ በኋላ እዚያ ይጠብቃቸው የነበረ የኒውዚላንድ

መርከብ ደግሞ እስከ ምዕራብ አውሮፓ ሸኛቸው:: የነፃ አውጪው ጦር ወደ ኦሽዊትዝ መቃረብ ያስጋቸው ናዚዎች ሥራቸውን የቱንም ያህል ቢያጣድፉ የጣቢያውን እስረኞች ገድለው መጨረስ አልቻሉም ነበርና የተረፏቸውን 11,000 እስረኞች በዚያ ቁርና በረዶ በእግራቸው እየነዱ ወደ ምዕራብ አቅጣጫ ሸሹ:: ከነዚህ መሀል የነበረው ፒተር ከዚያ በኋላ የደረሰበት አሊታወቀም:: ከእስረኞቹ ግሚሱ በጉዞው ላይ እንደሞቱ ይታወቃል - የፒተርም ዕጣ ከዚህ የተለየ እንደማይሆን ብዙዎች ተስማምተውበታል::

ወደ ኦዴሳ ተደርጎ በነበረው ጉዞ ላይ ነበር አቶ ፍራንክ ከአንድ ሆላንዳዊ ወዳጁ ስለባለቤቱ ስለወ/ሮ ፍራንክ ሞት የሰማው::

«አንድ ቀን በአጋጣሚ ወሬ አንድ በዚሁ ካምፕ ያገኘሁት ስውዬ አና ፍራንክ እዚህ ስለመኖሯ ነገረኝ» ትላለች እንዲት ጓደኛ:: «በዚህም በዚያም ብዬ አና ያለችበት ቦታ የት እንደሆነ በትክክል አጣራሁ - እኔና እሷ ያለንበት ቦታ ድመት እንኳን በቀላሉ በማይሻገረው እሾካማ የሽቦ አጥር የተለየ ነበር:: ጥቂት ከወዲያ ወዲህ ስንቆራጠጥ ቆየሁና ድንገት ሳላስበው 'አና ፍራ...ንክ!' ብዬ ተጣራሁ:: ለካስ ከአጥሩ ባሻገር ቆማ የነበረች እንዲት ቤትዮ ሁኔታዬን ሁሉ ትከታተል ነበርና ባለሁበት እንድቆይ ምልክት ሰጥታኝ ወደ ድንኳናቸው ገባች:: ብዙም ሳይቆይ እንዲት ጉስቁልቁል ያለችና መራመድ እንኳን የተሳናት ልጅ ብቅ አለች:: አና ፍራንክ ናት ብዬ ለማመን አቃተኝ:: ልክ እንዳየችኝ መንሰቅሰቅ ጀመረች:: ስሜን እስክትጠራኝ ድረስ እሷ መሆኗን እርግጠኛ አልነበርኩም:: ቤተሰቦቿ ሁሉ ተጨርሰው ብቻዋን እንደቀረች ነገረችኝ - 'ማርጎት እንዲያውም ያቻትልሽ' አለችና ከዳሱ ውጪ ጥግ ጥጉን ወደተኮለኮሉት ያልተቃጠሉ አስከሬኖች ጠቆመችኝ - ከጦርነቱ በኋላ በህይወት መኖሩን ማረጋገጥ የቻልኩት አባቷ አቶ ፍራንክ እንኳን እንደተገደለ

እርግጠኛ ነበረች»

«አንድ ከአእምሮዬ አልወጣልሽ ያለኝ ነገር አለ - » ትላለች ይህቺው የእና ጓደኛ፡፡ «ምናልባት በእነዚያ በጨቅላነቷ ለሞት ባበቋት አጭርና በሰቆቃ የተሞሉ ቀናት አባቷ በሕይወት መኖሩን ማወቅ የምትችልበት ዕድል አግኝታ ቢሆን ኖሮ የእና መጨረሻ ከዚህ የተለየ ሊሆን ይችል ነበር የሚል እምነት አለኝ፡፡ አሁን ግን እንጃ - ከያዛት ሕመም ማገገም የምትችል አይመስለኝም፡፡ 'በዚህ ላይ ይኸው እንደምታይው ልብሴ እላዬ ላይ ተበጣጥቆ አልቋል - ብርዱንና ትዝታዜውን አልቻልኩትም - በተለይ በጉሬን ከላጩኝ በኋላ ከአቅሜ በላይ እየሆነብኝ ነው' አለቺኝ የጥንቷ ጓደኛዬ እና ፍራንክ፡፡ መላ ሰውነቴ ርብሽብሽ አለላት፡፡ ልክ እንደሷው እዚያው ቤርገን - ቤልሰን ውስጥ ያለሁ ሳይሆን በተሻለ ቦታና በተሻለ ነፃነት ያለሁ መሰለኝ፡፡ ወደዚህ ቦታ የመጣሁት ከነእና በፊት ነው፡፡ ታዲያ ያን ጊዜ እንደደረስን ቀይ መስቀሎች የደሉን እነስ ያለ ከረጢት ነበረኝ፡፡ እሱን ብድግ አደረግኩና አብረውኝ ካሉት እስረኞች ማግኘት የቻልኩትን ያህል አጠራቀምኩ ቋጠርኩና አናን አስጠርቼ በአጥር ወረወርኩላት፡፡ የከፋቱ ከፋት ግን ከረጢቱ ከፊቷ ቆማ የነበረች አንዲት ሴቲዮ እግር ሥር አረፈ፡፡ ሴቲዮዋ ከረጢቱን ለቀም አድርጋ እነሳችውና ወደ ድንኳኗ ሮጠች፡፡ በዚያች ቅጽበት አና ላይ ያየሁትን ስሜት ስም ልሰጠው አልችልም፡፡ በምልክት ካጽናናኋት በኋላ ልክ እንደዚሁ አድርጌ ሌላ እንደማመጣላት ነገርኳትና እሷም ወደ ድንኳኗ እኔ ወደ አዳራሼ፡፡ ቃል በገባሁላት መሰረት ከጥቂት ቀናት በኋላ አንዳንድ ነገሮች አሰባስቤ ካዘጋጀሁ በኋላ በአጥሩ ላቀብላት ባስጠራት እና ፍራንክ ብቅ ልትልልኝ አልቻለችም፡፡»

እና በመላው የእሸዊትዝ እስረኞች ዘንድ ታዋቂ ያደረጋትን ያንኑ የማይደረግብ ወኔና ጽናት በቤርገን - ቤልሰን ቆይታዋም ተመስክሮላታል፡፡ በዚያው ዓመት የካቲት በሚገባ እንዳሳየች ወር ላይ ሁለቱም እህትማማቾች የታይፈስ በሽተኞች ሆኑ፡፡ በተደራራቢው ቆጥ መሰል ነገር ላይ ነበር የሚተኙት - ማርጎት ከላይ እና ከሥር፡፡ አንድ ቀን ማርጎት ከመኝታዋ ለመውረድ ስትሞክር መያገሯ ይከዳትና ወለሉ ላይ ትወድቃለች፡፡ ከፉኛ መንምና ስለነበር እዚያው በዚያው ሕይወቷ ያልፋል፡፡ የእህቷ ሞት እና ላይ ያደረሰባት ነገር ከዚያ በፊት ያሳለፈቻቸው መከራዎች ሁሉ ሊያደርሱባት የተሳናቸውን ነበር - ያ ሁሉ የመንፈስ ጥንካሬዋ ያ ሁሉ ጽናቷ ድንገት ተንኮታኮተ፡፡ ከጥቂት ቀናት በኋላ መጋቢት ወር መጀመሪያ ላይ እሷም ለሕይወት እሚጋዋ በቃች፡፡

* * *

«የሆነው ሁሉ እንዳለ ሆኖ አሁንም ቢሆን ሰዎች ከሥረመሠረታቸው ጥሩዎች ናቸው ብዬ አምናለሁ።»

Meysor Bro
t.me/BooksandYou

[illegible]

ዋጋው 10.00 ብር